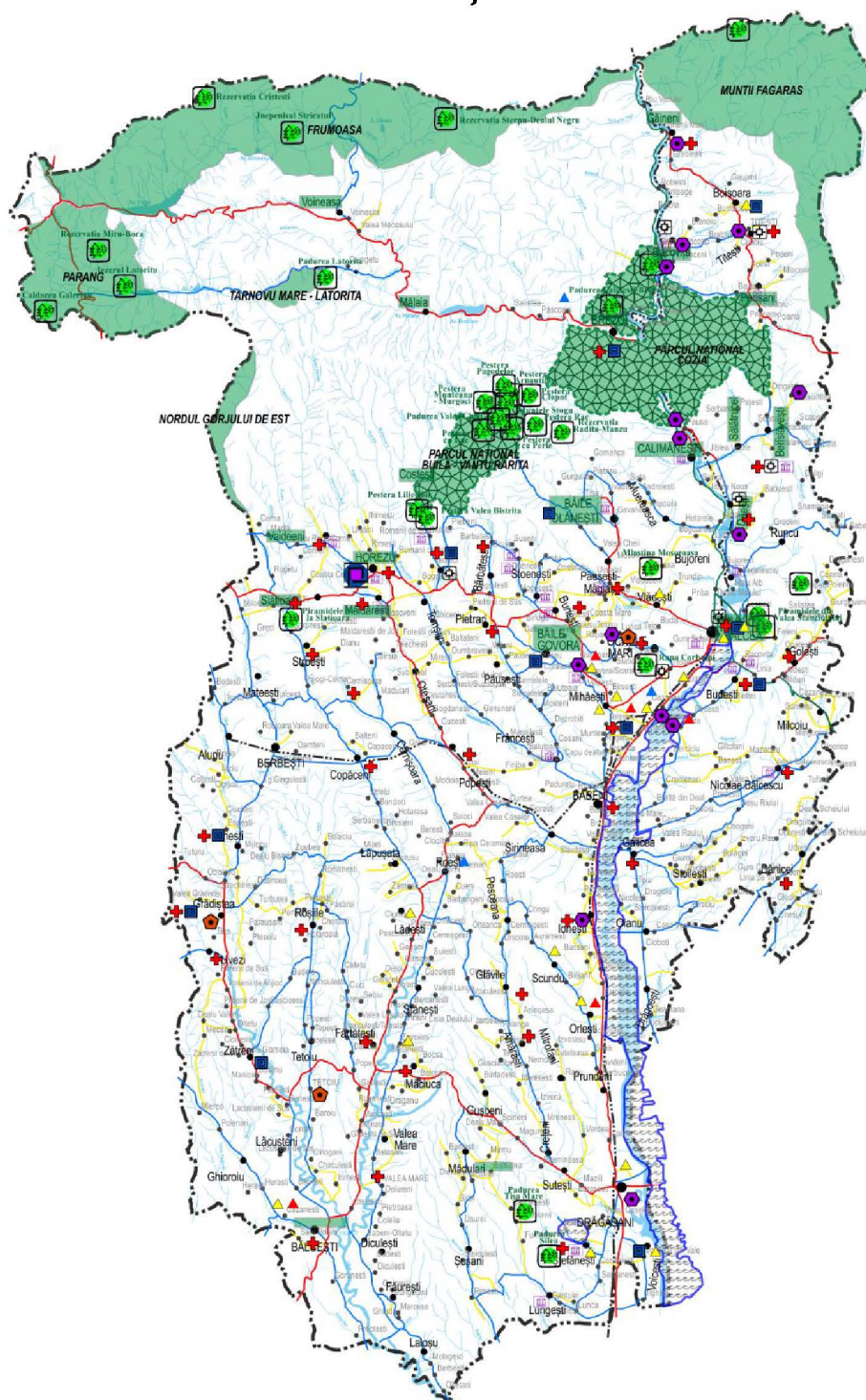

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN VÂLCEA

Partea 1

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ȘI IDENTIFICAREA ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA

Beneficiar: **JUDEȚUL VÂLCEA - CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA**

Elaborator: **SIGMA MOBILITY ENGINEERING**

Aprilie 2020

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN VÂLCEA

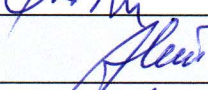
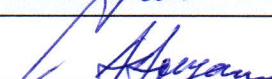
Partea 1

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ȘI IDENTIFICAREA ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA

CONTRACT DE SERVICII

NR. 9907/08.07.2019 // 1583/15.07.2019

Colectiv de elaborare:

Arh. Dan NIȚESCU	
Ing. Gabriela MITRAN	
Ing. Sorin ILIE	
Ing. Daniela DOGEANU	

Prezentul document a fost elaborat de S.C. SIGMA MOBILITY ENGINEERING S.R.L. cu scopul de a fi utilizat NUMAI de către beneficiarul JUDEȚUL VÂLCEA – CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA, conform principiilor de consultanță general acceptate și a condițiilor specificate în contract.

Copierea, extragerea, folosirea oricăror informații cuprinse în acest document (parțial sau în totalitate) de către părți terțe, în orice scop, este interzisă fără acordul scris al beneficiarului sau elaboratorului. Încălcarea acestei prevederi se pedepsește conform legislației aflată în vigoare.

Beneficiar: JUDEȚUL VÂLCEA – CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

Adresa: Râmnicu Vâlcea, Str. General Praporgescu, Nr. 1, CP 240595, Județul Vâlcea, România

Tel. : +40 250 732 901 Fax: +40 0250 735 617 E-mail: consiliu@cjvalcea.ro

Elaborator: SIGMA MOBILITY ENGINEERING

Bulevardul Republicii, Nr. 117A, Pitești – 110195, jud. Argeș, România

Tel.: 0722 655 228 Fax: 0348 459 078 E-mail: sigma.mobility.engineering@yahoo.com

CUPRINS

ASPECTE INTRODUCTIVE	7
1. STRUCTURA TERITORIULUI	9
1.1. Localizare geografică	9
1.2. Cadrul natural / mediul	10
1.2.1. Relieful	10
1.2.2. Clima	12
1.2.3. Floră, faună, biodiversitate	14
1.2.4. Resursele de apă	16
1.2.5. Resursele solului și subsolului	17
1.2.6. Calitatea factorilor de mediu	21
1.2.7. Riscuri naturale	36
1.2.8. Riscuri tehnologice	67
1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje	70
1.3.1. Patrimoniul natural	71
1.3.2. Patrimoniul construit	80
1.4. Rețeaua de localități	99
1.4.1. Număr, structură, repartitie în teritoriu, categorii de mărime	99
1.4.2. Ierarhizarea și funcțiunile localităților	105
1.4.3. Satisfacerea indicatorilor minimali de definire a localităților urbane	108
1.4.4. Infrastructura socio - culturală	111
1.4.5. Echiparea tehnico-edilitară	125
1.4.6. Locuirea	135
1.5. Infrastructurile tehnice majore	140
1.5.1. Gospodărirea apelor	140
1.5.2. Amenajări pentru agricultură – lucrări de îmbunătățiri funciare	146
1.5.3. Infrastructura de transport	149
1.5.4. Producția și transportul energiei electrice	155

1.5.5. Producția și transportul energiei termice	162
1.5.6. Gaze naturale și fluide combustibile	165
1.5.7. Rețele de telecomunicații	172
1.5.8. Gestionarea deșeurilor menajere și industriale	173
1.6. Zonificarea teritoriului	178
1.6.1. Utilizarea terenurilor	178
1.6.2. Zone funcțional spațiale	179
2. STRUCTURA SOCIO - DEMOGRAFICĂ	182
2.1. Evoluția populației și potențialul demografic	182
2.1.1. Volumul populației și densitatea	182
2.1.2. Evoluția populației	183
2.1.3. Structura populației pe medii, sexe, grupe de vârstă, etnii și religii	185
2.1.4. Mișcarea naturală și migratorie a populației	190
2.2. Resursele de muncă	195
2.2.1. Structura și dinamica resurselor de muncă	195
2.2.2. Ocuparea resurselor de muncă, șomajul, navetismul	197
3. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE	210
3.1. Agricultură	210
3.2. Silvicultură	225
3.3. Industria	229
3.4. Construcțiile	241
3.5. Agenții economici	244
3.6. Turismul	246
3.7. Servicii economice și sociale	263
4. CONTEXTUL TERITORIAL INTERJUDEȚEAN, REGIONAL ȘI NAȚIONAL	271
4.1. Coridoare de transport, orașe poartă	271
4.2. Structura policentrică, poli de creștere și de dezvoltare, centre urbane	276
4.3. Zone de cooperare transfrontalieră, sisteme urbane transfrontaliere	280
4.4. Zone metropolitane, periurbane, zone urbane funcționale	281
ANEXE	286
Anexa 1. Zone de risc la inundații și accidente la construcții hidrotehnice, județul Vâlcea	287
Anexa 2. Monumente, ansambluri, situri istorice	309
Anexa 3. Repertoriul arheologic, județul Vâlcea, 2019	323
Anexa 4. Date statistice de caracterizare a căilor ferate din județul Vâlcea	331

<i>Anexa 5. Cartograme</i>	335
Cartograma nr. 1 – Cadrul natural	
Cartograma nr. 2 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după numărul de locuitori	
Cartograma nr. 3 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după personalul și dotările în domeniul învățământului	
Cartograma nr. 4 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după personalul și dotările în sănătate și asistență socială	
Cartograma nr. 5 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după echiparea hidroedilitară. Lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile	
Cartograma nr. 6 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după echiparea hidroedilitară. Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare	
Cartograma nr. 7 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după echiparea hidroedilitară. Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor - uz casnic	
Cartograma nr. 8 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după fondul de locuire	
Cartograma nr. 9 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după suprafața locuibilă pe locuitor	
Cartograma nr. 10 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după numărul de locuințe noi	
Cartograma nr. 11 – Zonele de management al deșeurilor. Amenajări pentru gestionarea deșeurilor	
Cartograma nr. 12 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după densitatea populației	
Cartograma nr. 13 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după evoluția populației între anii 2010-2019	
Cartograma nr. 14 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după ponderea populației pe grupe de vârstă “dependentă”	
Cartograma nr. 15 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după raportul de dependență demografică	
Cartograma nr. 16 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după rata sporului natural	
Cartograma nr. 17 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după sporul migratoriu	
Cartograma nr. 18 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după forța de muncă salariată	
Cartograma nr. 19 – Gruparea unităților administrativ-teritoriale după ponderea șomerilor în totalul populației	
<i>Anexa 6. Planșe</i>	374
Planșa nr. 1.1. Mediul – calitatea factorilor de mediu, zone de risc. Probleme și disfuncționalități	
Planșa nr. 1.2. Patrimoniul natural și construit. Probleme și disfuncționalități	
Planșa nr. 2. Rețeaua de localități și populația. Probleme și disfuncționalități	

Planșa nr. 3.1. Infrastructuri tehnice – Amenajări pentru gospodărirea apelor
și amenajări pentru agricultură. Probleme și disfuncționalități

Planșa nr. 3.2. Infrastructuri tehnice – Rețele de transport.
Probleme și disfuncționalități

Planșa nr. 3.3. Infrastructuri tehnice – Rețele de alimentare cu energie electrică
și telecomunicații. Probleme și disfuncționalități

Planșa nr. 3.4. Infrastructuri tehnice – Rețele de gaze naturale, fluide combustibile
și alimentare cu energie termică. Probleme și disfuncționalități

ASPECTE INTRODUCTIVE

TEMA - PROGRAM: Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, Partea 1 – Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea

PROGRAMUL ELABORĂRII: Iulie 2019 – Aprilie 2020

PERIOADA VIZATĂ: 2010 – 2020

RELAȚIA CU ALTE PLANURI: Planul de Amenajare a Teritoriului Național, Planuri Urbanistice Generale ale localităților din județul Vâlcea, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, Planul pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020 (PDR Sud-Vest Oltenia), Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022, Planul Local de Acțiune pentru Mediu – Județul Vâlcea 2016-2019.

Documentația “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, Partea 1 – Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea” face obiectul Contractului de Servicii nr. 9907/08.07.2019 (la Beneficiarul Județul Vâlcea – Consiliul Județean Vâlcea), respectiv 1583/15.07.2019 (la Prestatorul Sigma Mobility Engineering).

Elaborarea lucrării decurge din necesitatea actualizării periodice a acestui tip de documentație în funcție de politicile sectoriale și programele de dezvoltare județene, regionale și naționale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Obiectivul principal al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean este orientat către obținerea unei documentații de planificare strategică, pentru a crea șanse egale de dezvoltare întregului teritoriu al județului pe termen mediu și premisele unei dezvoltări durabile pe termen lung.

Acest tip de plan face parte dintr-un context teritorial mai larg, având rol director pentru evoluția acestor teritorii. Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (P.A.T.J.) reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socială, economică, ecologică, culturală și instituțională a județului. Acesta se corelează cu Planul de Amenajare a Teritoriului

Național, cu Planuri de Amenajare a Teritoriului Zonal, cu programele de guvernare sectoriale, precum și cu alte programe de dezvoltare.

Faza actuală (partea 1) are ca obiectiv identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea și s-a elaborat pe componentele cantitative și calitative ale caracteristicilor economico-sociale și de mediu. Analizele teritoriale efectuate în această fază vor fundamenta elaborarea diagnosticului general.

P.A.T.J. Vâlcea – Partea 1 este întocmit în conformitate cu “Conținutul cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul”, cu modificările și actualizările ulterioare.

Conform Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, aprobate prin Ordinul 233/2016 emis de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Partea 1 a P.A.T.J. are următorul conținut - cadru:

1. Structura teritoriului:

- 1.1. Localizare geografică;
- 1.2. Cadrul natural / mediul;
- 1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje;
- 1.4. Rețeaua de localități;
- 1.5. Infrastructurile tehnice majore;
- 1.6. Zonificarea teritoriului;

2. Structura socio-demografică:

- 2.1. Evoluția populației și potențialul demografic;
- 2.2. Resursele umane;
- 2.3. Infrastructura socială (educație, infrastructură medicală);

3. Structura activităților economice (conform clasificării CAEN);

4. Contextul teritorial interjudețean, regional și național:

- 4.1. Coridoare de transport, orașe - poartă;
- 4.2. Structura policentrică, poli de creștere și de dezvoltare, centre urbane;
- 4.3. Zone de cooperare transfrontalieră, sisteme urbane transfrontaliere;
- 4.4. Zone metropolitane, periurbane, zone urbane funcționale.

Documentația preia elemente considerate ca rămase în vigoare din P.A.T.J. Vâlcea aprobat în anul 2010.

Actualizarea bazei de date s-a realizat în principal pe baza datelor publicate de Institutul Național de Statistică – Baza de date Tempo Online, Buletine Statistice lunare/ anuale, Repere economice și sociale regionale: Statistică teritorială.

1. STRUCTURA TERITORIULUI

1.1. Localizare geografică

Județul Vâlcea este situat în partea central - sudică a României, între creasta principală a Carpaților Meridionali - la Nord și Câmpia Română - la Sud. Se întinde de-a lungul bazinului mijlociu al râului Olt pe o suprafață de 5764 km², ceea ce reprezintă 2,42% din suprafața totală a țării (figura 1.1). Acesta de învecinează la Nord cu județele Alba și Sibiu, la Est cu județele Argeș și Olt, la Sud cu județul Olt, iar la Vest cu județele Dolj, Gorj și Hunedoara.

Cadrul administrativ teritorial este reprezentat de 9 orașe, 2 municipii (Râmnicu Vâlcea - reședința județului și Drăgășani) și 78 comune (formate din 560 sate).

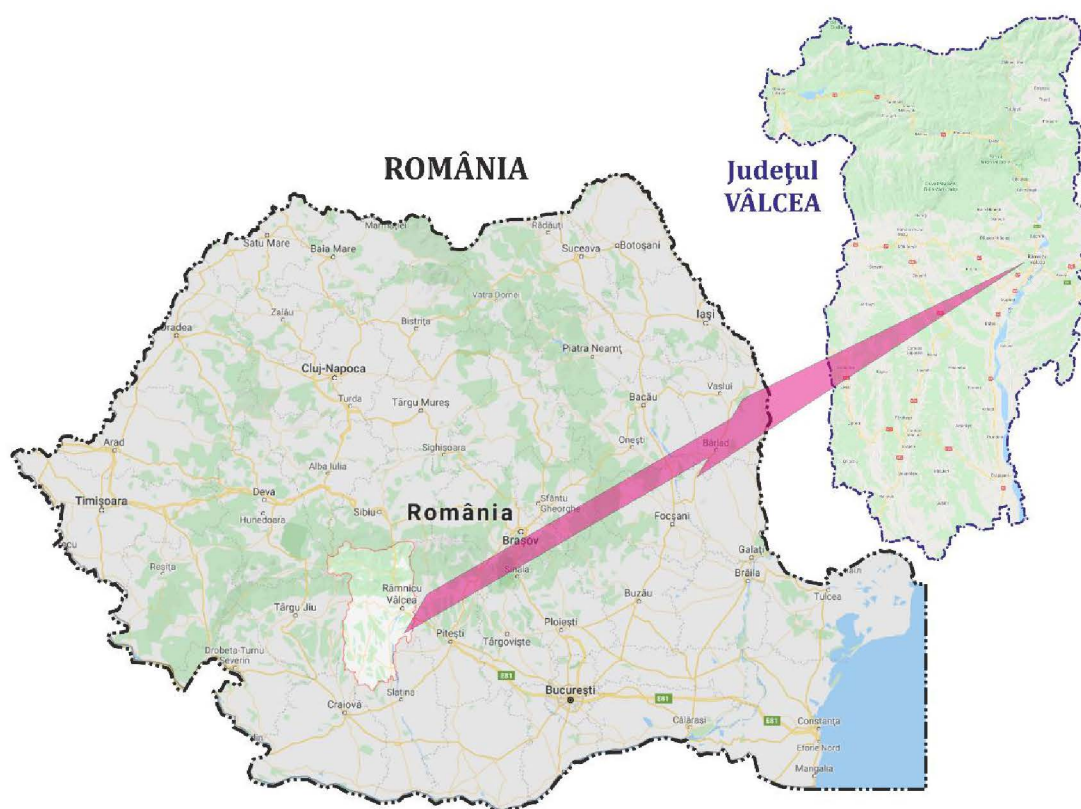

Figura 1.1. Amplasarea Județului Vâlcea pe teritoriul României.

1.2. Cadrul natural / mediul

1.2.1. Relieful

Județul Vâlcea prezintă un relief variat, cu circa 33% munți, incluzând și depresiunea Loviștei, 20% dealuri și depresiuni subcarpatice, 45% dealuri piemontane și 2% lunci, fiind marcat de pronunțate fragmentări, dispus în trepte de la Nord la Sud, pe o diferență de nivel de 2274 m (între vârful Ciortei de 2426 m - altitudinea maximă și lunca Oltului, aflată la 152 m altitudine, în aval de Drăgășani). Formele de relief specifice Județului Vâlcea sunt evidențiate în figura 1.2.

Zona montană ocupă treimea nordică a județului Vâlcea, fiind reprezentată de creasta principală a Munților Lotrului, partea vestică a Munților Făgăraș, Munții Coziei și Căpățâni și Depresiunea Loviștei.

Munții Lotrului, situați la nord de văile Latorița și Lotru, au înălțimi de 1800 - 2200 m în culmile principale, coborând către Valea Lotrului la 800 - 1000 m. Se remarcă relieful calcaros în muntele Turcinu, cheile Latoriței sculptate în granite și gnaise și relieful glaciuar din bazinul superior al Latoriței.

Munții Făgăraș sunt reprezentați de culmile cuprinse între Olt și Topolog cu altitudini între 2400 (Vârful Ciortei) și 900 m.

Munții Cozia formează un masiv impunător cu înălțimi de până la 1668 m și un relief variat și atractiv.

Munții Căpățâni – situați între Latorița, Lotru, Olt și depresiunile subcarpatice – prezintă un relief foarte diversificat datorită structurii și litologiei sale cu numeroase creste, turnuri, abrupturi, relieful dezvoltat pe calcare al culmii Buila-Vânturarița și relieful domol al cristalinelor.

Munții Parâng, puțin reprezentați în nord-vestul teritoriului județului, se remarcă prin culmi înalte de peste 2300 m și prin relieful glaciuar bine reprezentat prin circurile și văile glaciare din bazinul superior al Lotrului, în care este cantonat lacul glaciuar Gâlcescu.

Depresiunea Loviștei, cu altitudini cuprinse între 500 și 800 m, este situată transversal față de Olt, fiind formată din compartimentele: Brezoi la vest de Olt și pe valea Lotrului, Titești la est de Olt și pe văile Titești și Băiaș.

Zona subcarpatică se caracterizează printr-un relief puternic fragmentat de numeroase văi cu direcția generală nord-sud. Se caracterizează printr-un relief colinar cu altitudini cuprinse între 600-800 m, având următoarele subdiviziuni: Muscelele Argeșului, Subcarpații Vâlcei și Subcarpații Olteniei.

Figura 1.2. Formele de relief - Județul Vâlcea.

Suprafețele relativ netede sunt reprezentate prin depresiunile subcarpatice Horezu și Jiblea, valea largă a Oltului și luncile principalilor săi afluenți. În cadrul acestora sunt concentrate majoritatea localităților, cele mai importante căi de comunicație, precum și cele mai importante activități economice bazate pe valorificarea resurselor teritoriului.

Piemontul Getic formează treapta colinară joasă a județului, fiind alcătuit din platouri piemontane care se lătesc pe măsură ce coboară spre sud. Acestea sunt separate de văi largi cu lunci și terase mărginite de versanți puternic sau moderat înclinați. Culoarul larg al Oltului cu lunca extinsă și terase, separă cele două subunități ale Piemontului și anume: podișul Cotmeana și cel al Oltețului de Vest.

1.2.2. Clima

Clima României este temperat-continentală de tranziție, marcată de unele influențe climatice oceanice, continentale, scandinavo-baltice, submediteraneene și pontice (*Sursa: <http://www.meteoromania.ro/clima/clima-romaniei/>*).

La nivelul județului Vâlcea, poziția geografică și diversitatea reliefului, dispus în trepte, respectiv a munților, a dealurilor submontane, a piemonturilor și platourilor de luncă, conduc la manifestarea unei varietăți climatice, cu caracteristici temperat continentale moderate și ușoare influențe mediteraneene în zona dealurilor și piemonturilor.

Date privind temperaturile medii anuale înregistrate la stațiile meteo din județul Vâlcea au fost extrase din Rapoartele județene privind starea mediului 2014-2018, realizate de către Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea. Stația la care s-au înregistrat valori în mod continuu este amplasată în Râmnicu Vâlcea. Temperatura medie anuală în acest caz variază între 11,1 °C în anul 2011 și 12,4 °C în anul 2015, iar media perioadei este de 11,8 °C. La stația Drăgășanu au existat întreruperi în colectarea datelor în anul 2016. În restul perioadei analizate, s-a înregistrat valoarea minimă de 11,4 °C în anul 2011, iar cea maximă de 12,7 °C în anul 2015. Pentru stațiile din zona montană sunt disponibile date numai pentru câțiva ani, însă se observă reducerea temperaturii medii anuale, odată cu creșterea altitudinii. Valoarea medie în zona Voineasa este de 8.8 °C. La stația Obârșia Lotrului s-a înregistrat valoarea medie la nivel județean de 4,1 °C, caracteristică anilor 2013 și 2017. Valorile temperaturii medii anuale sunt centralizate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.1. Temperatura medie anuală – stații meteo Județul Vâlcea.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Anul	Temperaturi medii anuale, °C			
	Drăgășani	Râmnicu Vâlcea	Voineasa	Obârșia Lotrului
2011	11,4	11,1	-	-
2012	12,4	12,0	-	-
2013	12,1	12,0	-	4,1

Anul	Temperaturi medii anuale, °C			
	Drăgășani	Râmnicu Vâlcea	Voineasa	Obârșia Lotrului
2014	11,7	11,7	8,7	4,9
2015	12,7	12,4	8,9	-
2016	-	11,7	-	-
2017	12,3	11,8	-	4,1
2018	12,3	12,1	8,8	4,6

La nivelul punctului de observație Râmnicu Vâlcea în ultima jumătate de secol s-a instalat o tendință crescătoare, a cărei reprezentare grafică este evidențiată în figura 1.3.

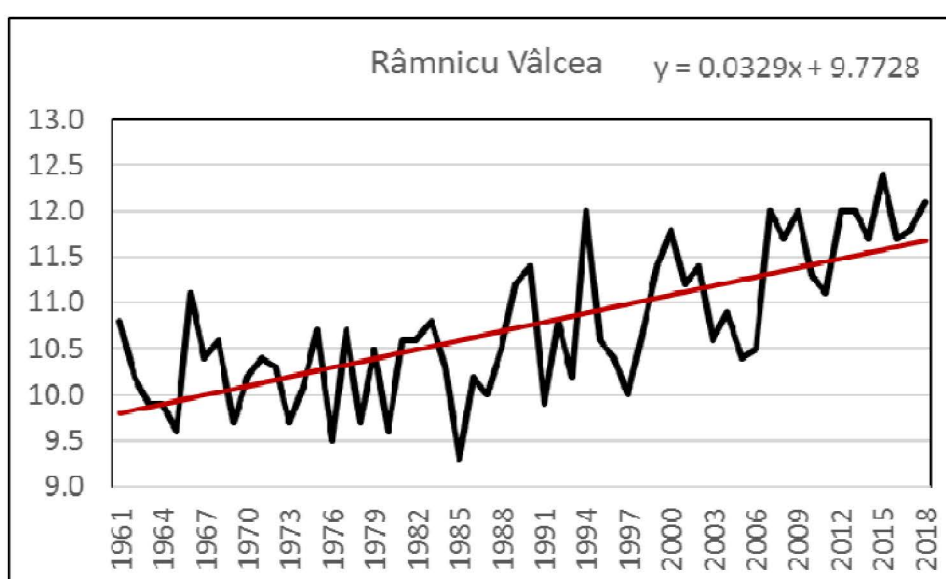

Figura 1.3. Variația temperaturii medii anuale – stația Râmnicu Vâlcea, 1961-2018.
Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Un alt factor prin care se descrie mediul climatic este nivelul precipitațiilor anuale. Valorile înregistrate la stațiile meteo din zonele urbane Drăgășani și Râmnicu Vâlcea (tabelul 1.2) au fost extrase din Rapoartele județene privind starea mediului 2014-2018, realizate de către Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea. La stațiile din zona montană nu au fost date disponibile.

Tabelul 1.2. Cantitățile anuale de precipitații – stații meteo Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Anul	Cantități anuale de precipitații, mm	
	Drăgășani	Râmnicu Vâlcea
2011	425,8	468,0
2012	519,4	751,2
2013	-	788,0
2014	1156,9	1135,0

Anul	Cantități anuale de precipitații, mm	
	Drăgășani	Râmnicu Vâlcea
2015	705,1	704,9
2016	683,7	750,5
2017	663,2	820,7
2018	891,8	929,7

Variațiile valorilor anuale din ultimii 50 ani indică o ușoară creștere a nivelului precipitațiilor din Râmnicu Vâlcea (figura 1.4). De-a lungul întregii perioade, anul cel mai secetos a fost 2000, în care suma precipitațiilor totale a fost de aproximativ 350 mm, iar anul cel mai bogat în precipitații atmosferice a fost 2014, când acest indicator a atins valoarea record de 1135 mm.

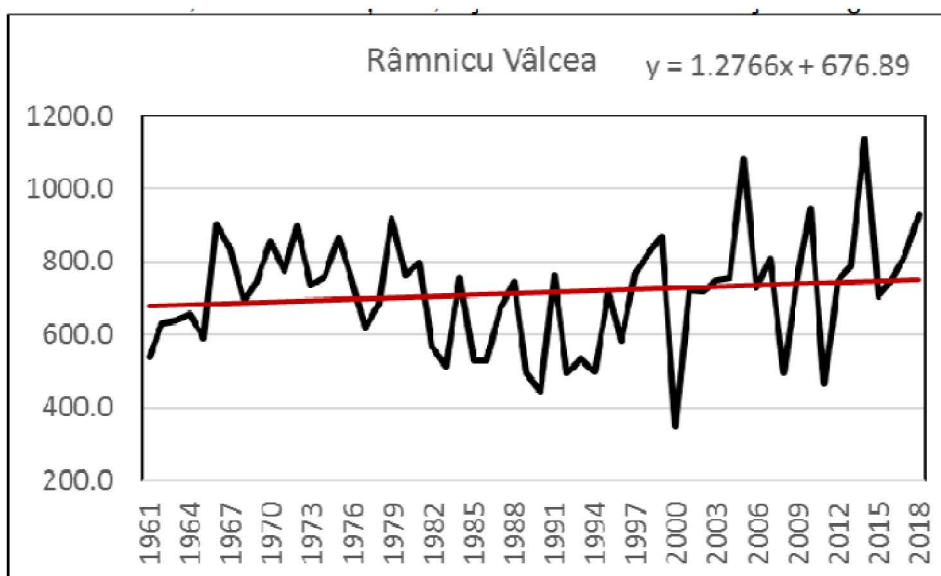

Figura 1.4. Variația precipitațiilor medii anuale – stația Râmnicu Vâlcea, 1961-2018.
Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

1.2.3. Floră, faună, biodiversitate

Diversitatea condițiilor fizico-geografice determină o mare varietate a învelișului vegetal din spațiul județului, unitățile de vegetație fiind dispuse în fâșii care se succed în linii generale de la Sud la Nord.

Zona pădurilor de foioase formată din cerete și gârnițe, în mare parte defrișată, alternează cu culturi și pajiști stepizate. Etajul pădurilor de foioase este cel mai extins, fiind alcătuit din gorunete întâlnite în zona colinară din dreapta Oltului, în mare parte înlocuite cu livezi, păduri de fag și gorun, păduri amestecate care cuprind zona subcarpatică și versanții munților.

Etajul pădurilor de molid apare fragmentat pe masive montane, local întâlnindu-se pâlcuri de zadă. În cadrul acestor etaje, datorită climatului blând de adăpost, se întâlnește o mare varietate de elemente sudice precum: nukul, castanul brun, cărpinița, mojdreanul. Din aceeași cauză, limita coniferelor urcă mult în altitudine, la 1300 m. Etajele subalpin și alpin ocupă arealele cele mai reduse fiind alcătuite din pajiști de coroană, părușcă și subarbuști.

Bogățiile naturii din județ sunt ocrotite în rezervații: Cozia, caracterizată prin microrelief structural pe gnaise, vegetație cu numeroase plante endemice – trandafirul de Cozia, măceșul argeșan, pesma Coziei, rocoțelele Coziei, plante rare – garofița de munte, iedera albă, laleaua pestriță; pădurea Latorița cu arbori seculari (larice și zâmbbru), frumoasele piramide de pământ din Valea Stăncioiului, trovanții ovoidali și sferici. Pe teritoriul județului se mai întâlnesc frumoasele narcisee de la Milostea, gorunii seculari de la Frâncești, bulbucii de munte, angelica, smârdanul, pâlcurile de tisă.

Fauna este reprezentată prin specii de pădure: urs, cerb, căprior, mistreț, viezure, lup, cocoș de munte, cerb lopătar și elemente mediteraneene: scorpionul carpatin, vipera cu corn. În domeniul alpin predomină capra neagră, fâsa alpină, mierla gulerată.

La nivelul florei și faunei sălbatice nu se constată dezechilibre ecologice, generate de dezvoltarea unei specii în detrimentul alteia. De asemenea, nu au fost înregistrate calamități sau incendii și nici alte fenomene, care să afecteze ireversibil fauna și flora sălbatică protejată de lege în rezervațiile și parcurile naționale de pe teritoriul județului Vâlcea. Se remarcă o proliferare a avifaunei acvatice în lacurile de baraj artificiale de pe râul Olt.

Au fost identificate numeroase specii de păsări protejate la nivel comunitar sau specii de păsări pentru a căror conservare este necesară desemnarea de arii de protecție specială avifaunistică, cum sunt multiplele specii de rațe și găște sălbatice: lișița, găinușa de baltă, cormoranul mare și cormoranul mic, stârcul cenușiu, egreta mare și mică, lebăda de vară și de iarnă, barza neagră, cufundacul, specii de pescăruși. Arii protejate de interes comunitar desemnate conform Directivelor Habitare și Păsări prezente în județul Vâlcea ocupă o suprafață de aproximativ 203.212 hectare. În general, acestea se regăsesc în regiunea biogeografică alpină. Principalele caracteristici privind habitatele de interes comunitar și speciile de mamifere, amfibieni și reptile, pești, nevertebrate și flora identificate la nivelul fiecărei zone protejate sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.3. Arii protejate de interes comunitar (conform Directivelor Habitare și Păsări) - județul Vâlcea. Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Natura 2000	Suprafață, ha		Regiune	Habitare de interes comunitar	Specii de:				
	totală	jud. VL			mamifere	amfibieni și reptile	pești	nevertebrate	flora
RO-SCI-0015 Buila Vânturarița	4186	4186	alpină	17	5	1	-	-	3
RO-SCI-0046 Cozia	16720	16720	alpină	17	6	2	3	7	4
RO-SCI-0085 Frumoasa	137113	137113	alpină	-	4	2	3	11	5

Natura 2000	Suprafață, ha		Regiune	Habitat de interes comunitar	Specii de:				
	totală	jud. VL			mamifere	amfibieni și reptile	pești	neverte- brate	flora
RO-SCI-0122 Munții Făgăraș	198495	21834	alpină	23	6	3	4	13	7
RO-SCI-0128 Nordul Gorjului de Est	49114	1964	alpină	25	11	2	2	2	3
RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin- Hârtibaciu	2054	225	alpină și continent ală	-	-	-	8	3	-
RO-SCI-0188 Parâng	29907	9869	alpină	19	3	1	1	2	1
RO-SCI-0239 Târnovu Mare- Latorița	1304	1304	alpină	10	-	-	-	-	-
RO-SCI-0354 Platforma Cotmeana	12529	3132	continent ală	-	-	-	-	-	-
RO-SCI-0296 Dealurile Drăgășaniului	7625	6862	continent ală	-	-	-	-	-	-

Suplimentar, prin Hotărârea Guvernului României Nr. 1284/ 2007, în județul Vâlcea au fost declarate 3 arii de protecție avifaunistică ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000:

- RO-SPA-0025 Cozia-Buila-Vânturarița (suprafață de 21769 ha) – face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală, sunt inventariate un număr de 16 specii de păsări protejate la nivel european;
- RO-SPA-0043 Frumoasa (suprafață de 131182 ha, din care 19% în județul Vâlcea) – face parte din regiunea biogeografică alpină, sunt inventariate un număr de 11 specii de păsări protejate la nivel european;
- RO-SPA-0106 Valea Oltului Inferior (suprafață de 54074 ha, din care 17,9% în județul Vâlcea) – face parte din regiunea biogeografică continentală, sunt inventariate un număr de 13 specii de păsări protejate la nivel european.

1.2.4. Resursele de apă

Rețeaua hidrografică a județului aparține în totalitate bazinului râului Olt și afluenților săi de pe tronsonul aval, confluența Vadu – aval confluența Cungra Mică, între care importanți sunt Lotru, Topolog, Oltețul.

Râul Olt reprezintă axul hidrografic principal al județului, pe care îl străbate de la Nord la Sud pe o lungime de 135 km, cu o pantă medie de 1,5‰. Pe dreapta primește ca afluenți de ordinul I pe: Lotru (L = 80 km, S = 1000 km²), Olănești (L = 38 km, S = 231 km²), Govora (L = 27 km, S = 122 km²), Bistrița (L = 50 km, S = 416 km²), Luncavăț (L = 57 km, S = 278 km²), Pesceana (L = 45 km, S = 247 km²) și Olteț (L = 70 km, S = 2460 km² din care

aproximativ 60% aparțin județului), iar pe stânga pe Boia Mare ($L = 22$ km, $S = 156$ km²) și Topolog ($L = 95$ km, $S = 543$ km² din care aproximativ 35% aparțin județului).

Lacurile naturale, de origine glaciară sunt numeroase dar de dimensiuni reduse, fiind situate în zonele înalte din bazinul superior al Lotrului: Iezerul, Vadu, Zănoaga, Gâlcescu ($S = 30200$ m², adâncime = 9,3 m) și al Latoriței: Iezerul Latoriței, Muntinu, Cioaca.

Dintre lacurile antropice, se menționează lacurile sărate de la Ocnele Mari și Ocnița, formate în urma prăbușirii unor saline. Importante sunt lacurile de acumulare de pe Olt: Dăești ($S = 209$ ha), Râmnicu Vâlcea ($S = 319$ ha), Râureni ($S = 174$ ha), Govora ($S = 477,2$ ha), Băbeni ($S = 905$ ha), Ionești ($S = 466$ ha), Zăvideni ($S = 839$ ha), Drăgășani ($S = 828$ ha), și de pe Lotru: Vidra ($S = 940$ ha), Malaia. La acestea se adaugă acumulările Jidoaia de pe râul cu același nume și Petrimanu pe Latorița, de dimensiuni mai reduse.

1.2.5. Resursele solului și subsolului

Varietatea zăcămintelor minerale din județul Vâlcea se datorează diversității geologice a teritoriului. Zăcămintele sunt prezente atât în arealul montan alcătuit din formațiuni cristaline, cât și în cel deluros.

Sarea de la Ocnele Mari este cunoscută încă din antichitate, exploatarea fiind cunoscută din timpul romanilor. Zăcămintul are o lungime de peste 7 km, dezvoltarea maximă fiind în arealul Ocnele Mari – Ocnița. Începând cu anul 1963 exploatarea prin ocne a fost abandonată, locul fiind luat de cea cu sonde prin soluție pentru a se furniza materie primă Uzinei de Produse Sodice Govora și Combinatului Chimic din Râmnicu Vâlcea.

Cele mai importante zăcămintele de petrol sunt legate de structurile de la Băbeni-Bistrița, Mihăești, Șirineasa, Stoilești, Grădiștea, Zătrene, Gușoeni, Alunu, Făurești.

Zăcămintele de gaze naturale se găsesc la Tetoiu, Băbeni, Zătrene, Alunu, Grădiștea, iar zăcămintele de lignit la Alunu, Berbești, Cucești, Copăceni.

O altă resursă importantă a județului Vâlcea o reprezintă apele minerale, de acestea legându-și existența vestitele stațiuni balneoclimaterice Călimănești, Olănești, Govora. Izvoarele apar de obicei la contactul dintre fâșiile de conglomerate și marne și, în funcție de compoziția chimică, se clasifică în ape sulfuroase, clorosodice, iodurate, bromurate. Cele mai importante se află la Călimănești - Căciulata, Bujoreni, Muereasca, Cheia, Olănești, Costești, Dobriceni, Pietrari.

Acestora li se adaugă izvoarele legate de formațiunile geologice miocene, dintre ele făcând parte apele clorosodice și clorosodice iodurate care apar în regiunea masivului de sare de la Ocnele Mari: Ocnele Mari, Ocnița, Govora, Buleta, Bunești, Teiș, Dobriceni, Păușești.

Pe teritoriul județului Vâlcea se găsesc și unele roci, în rezerve uriașe, folosite ca materiale de construcție. Exploatarea de roci cristaline (șisturi cristaline, calcare cristaline) și cele

sedimentare (gresii, pietrișuri, nisipuri) s-au intensificat în ultima perioadă, pe măsura creșterii volumului de construcții atât din județ cât și din țară. Zona piemontală este constituită din marne, gresii, nisipuri, conglomerate și argile salifere; zona de podiș este alcătuit din formațiuni conținând conglomerate, gresii, nisipuri, argile, marne și calcare; zona de câmpie prezintă depozitari de loess, marne, argile, pietrișuri, nisipuri.

Binecunoscut este gnaisul ocular de Cozia extras din carierele din defileul Coziei. De aici este exploatată atât piatra sfărâmată folosită pentru îmbalastarea liniilor de cale ferată, cât și piatra pentru pavaj, construcții și lucrări de artă. Alte roci utile care pot fi menționate sunt: gresii (Turnu, Tomșani, Căciulata), calcare cristaline (Brezoi, Râul Vadului), gips (Stoenești, Păulești), tufuri dacitice (Ocnele Mari, Buleta, Goranu, Cetațuia) nisip cuarțos (Costești, Bărbătești), argile (Călimănești, Râmnicu Vâlcea), balast (Ionești, Robești, Râul Vadului), sulf (în depozitele miocene din jurul localităților Govora și Stoenești).

Destinația și folosința solului

Din suprafața totală a județului de 576477 ha, 42,1% reprezintă zona agricolă, care la rândul ei este formată din suprafață arabilă – 35,8%, pășuni – 44,0%, fânețe – 13,4%, vii – 1,5% și livezi – 5,3%. Datele reprezintă situația privind fondul funciar, după modul de folosință pe județe (terenurile aflate în proprietatea deținătorilor în raza administrativă), situație specifică anului 2014, conform notei potrivit cărei până la finalizarea acțiunii de cadastrare a țării de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, datele vor rămâne blocate la nivelul anului 2014 (*Sursa: Repere economice și sociale regionale: Statistică teritorială, 2019*).

Fondul forestier

Fondul forestier al județului Vâlcea este alcătuit din păduri localizate preponderent în partea de Nord a teritoriului administrativ (circa 50 - 55% în zona de munte, 40 % în zona de deal și numai 5 - 10 % în zona de câmpie - luncă), fiind reprezentate în cea mai mare parte din păduri de foioase și rășinoase. Potrivit Raportului județean privind starea mediului în anul 2018, întocmit pe baza datelor furnizate de Direcția Silvică Râmnicu Vâlcea, în județ fondul forestier totalizează o suprafață de 265.332 ha. Dintre acestea 93.387 ha aparțin fondului forestier de stat, care este administrat de către Regia Națională a Pădurilor (RNP) – Romsilva prin Direcția Silvică Vâlcea, iar 171.945 ha aparțin fondului forestier reprezentat de pădurile proprietate publică a unităților administrativ teritoriale și proprietate privată, fiind administrat printr-un număr de 9 ocoale silvice private.

La nivelul județului Vâlcea, în perioada 2011-2018 s-a înregistrat reducerea cu 5% a fondului forestier de stat. Acest aspect poate fi observat din reprezentarea grafică de mai jos, în care este evidențiată variația anuală suprafețelor de teren împădurite, încadrate în această categorie.

Din suprafața totală a fondului forestier, o mare parte este acoperită cu pădure, diferența constituind-o alte terenuri cu destinație silvică (pepiniere, drumuri, răchitării, terenuri

destinate împăduririi). Aceeași sursă indică faptul că 220.819 ha reprezintă păduri cu rol deosebit de protecție (grupa I funcțională), iar 44.503 ha sunt încadrate în grupa a II-a funcțională (păduri cu rol de producție și protecție). La nivelul pădurilor de stat (93.387 ha), 76% sunt păduri cu rol deosebit de protecție (grupa I funcțională).

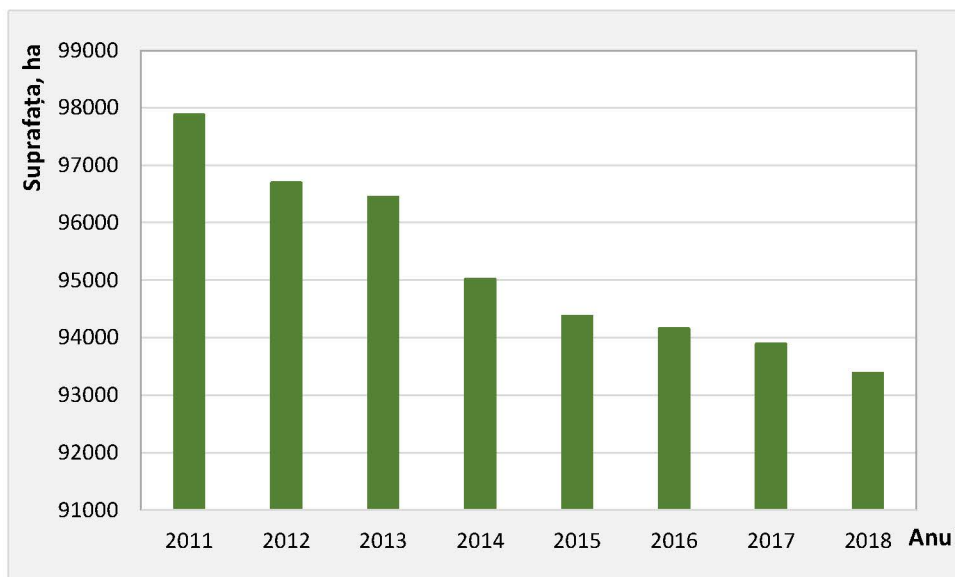

Figura 1.5. Variația anuală a suprafeței de pădure (administrare RNP) – județul Vâlcea, 2011-2018.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Datele privind regenerarea pădurilor aflate în administrarea RNP indică o evoluție ușor crescătoare a suprafețelor de pădure incluse în acest proces, instalată începând din anul 2016. De-a lungul perioadei analizate, s-au înregistrat valori anuale care variază în jurul valorii medii de 314 ha, în care sunt incluse atât activitățile de regenerare artificială, cât și cele de regenerare naturală (figura 1.6).

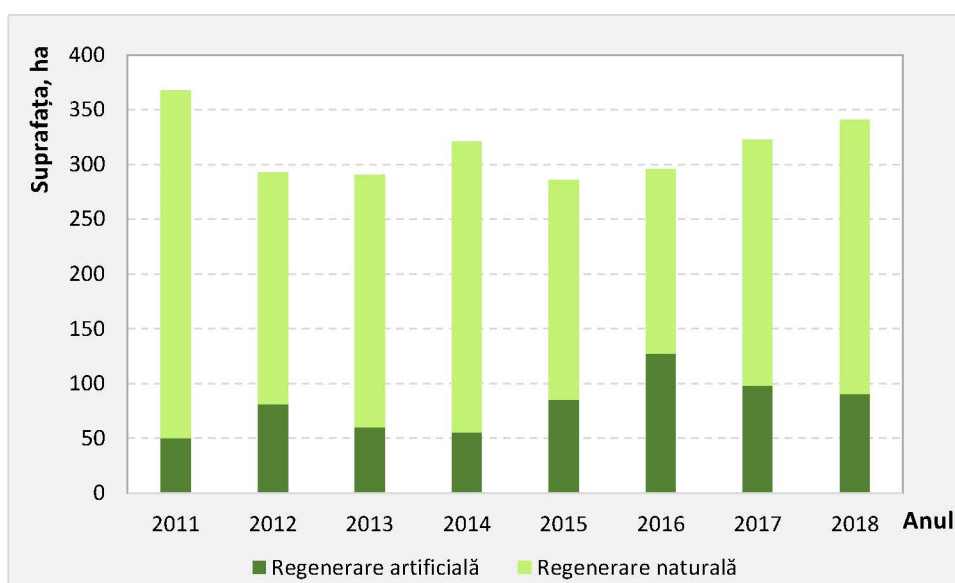

Figura 1.6. Variația anuală a suprafeței de pădure regenerată (administrare RNP), județul Vâlcea, 2011-2018. Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Din categoria pădurilor aflate în administrarea RNP, anual aproximativ 10% din suprafață este parcursă cu tăieri de regenerare, accidentale, pentru igienizare sau îngrijire. În perioada 2011 - 2018 se observă o tendință generală descrescătoare pentru acest indicator, cu excepția anului 2015, în care tăierile accidentale au afectat 4.984 ha, în condițiile în care valoarea medie anuală a fost de 2.360 ha (figura 1.7).

În perioada analizată se constată că s-au recoltat în medie 496.000 metri cubi de lemn, din care 44% reprezintă lemn de fag, iar 33% rășinoase. Valoarea maximă a exploatărilor a fost înregistrată în anul 2017 (figura 1.8).

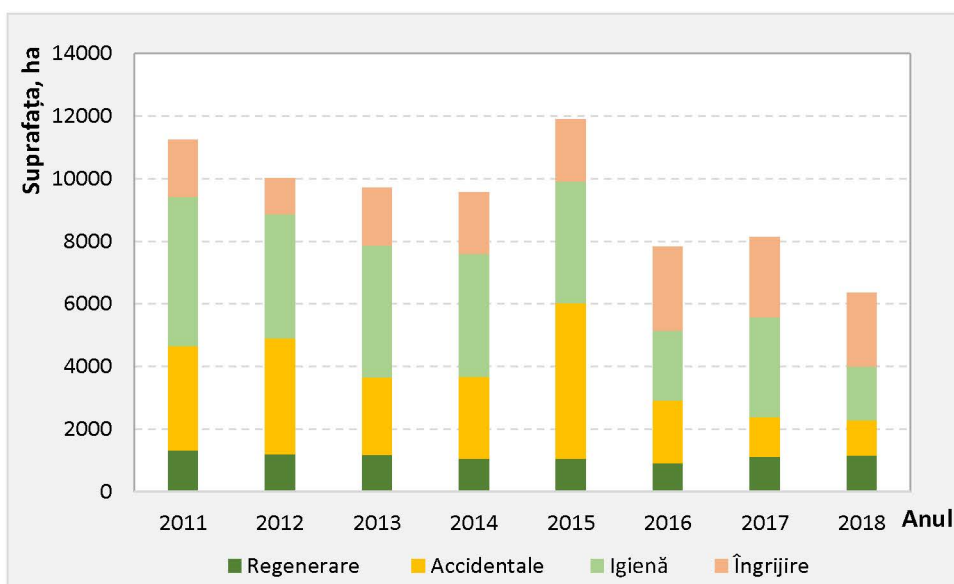

Figura 1.7. Variația anuală a suprafeței de pădure parcurse cu tăieri (administrare RNP), județul Vâlcea, 2011-2018. Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

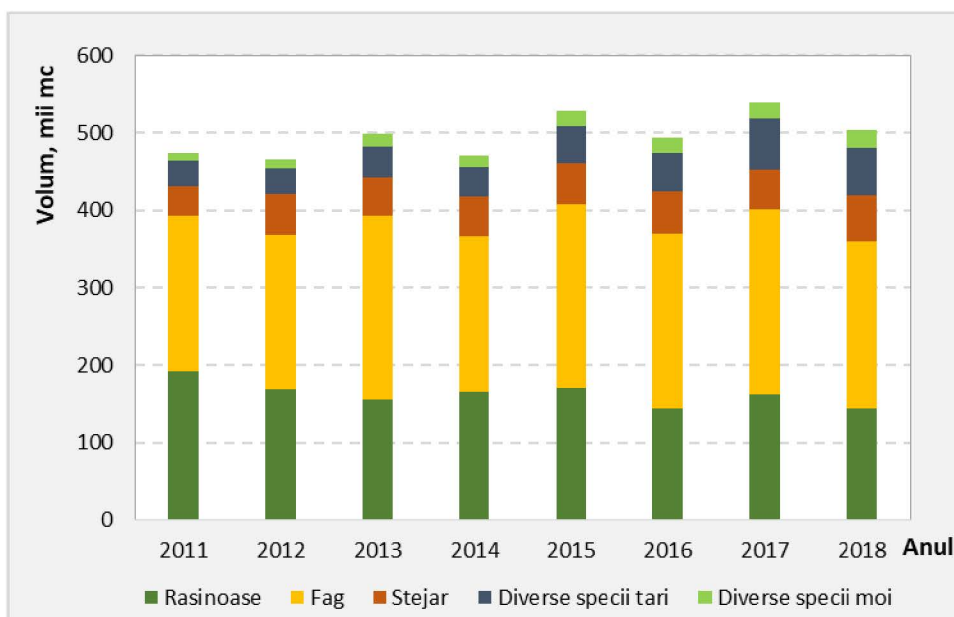

Figura 1.8. Variația anuală a volumului de lemn recoltat pe specii, județul Vâlcea, 2011-2018. Sursa datelor: INS.

1.2.6. Calitatea factorilor de mediu

Calitatea aerului

La nivel național calitatea aerului este reglementată prin Legea nr.104/2011 privind calitatea aerului înconjurător care transpune Directiva Europeană 50/2008 adoptată de Parlamentul și Consiliul European privind calitatea aerului ambiental pentru un aer mai curat în Europa, iar valorile limită admise pentru a evita, preveni și reduce efectele nocive pentru oameni și mediul înconjurător sunt prevăzute în această lege.

În județul Vâlcea monitorizarea aerului se face prin intermediul a două stații automate de monitorizare a calității aerului integrate în Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului, amplasate după cum urmează (figura 1.9):

- VL1 – stație de fond urban, amplasată la Grădina Zoologică din Râmnicu Vâlcea;
- VL2 – stație industrială, amplasată pe platforma chimică Râmnicu Vâlcea.

Conform mențiunilor din Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Vâlcea 2016-2019, în areal nu sunt amplasate stații de supraveghere a poluării de fond, deoarece, deși există zone considerate convențional curate – situate la altitudini de peste 1000 m și departe de aglomerările urbane și de obiectivele industriale, accesul zilnic la o astfel de zonă este imposibil din cauza distanței și stării infrastructurii rutiere.

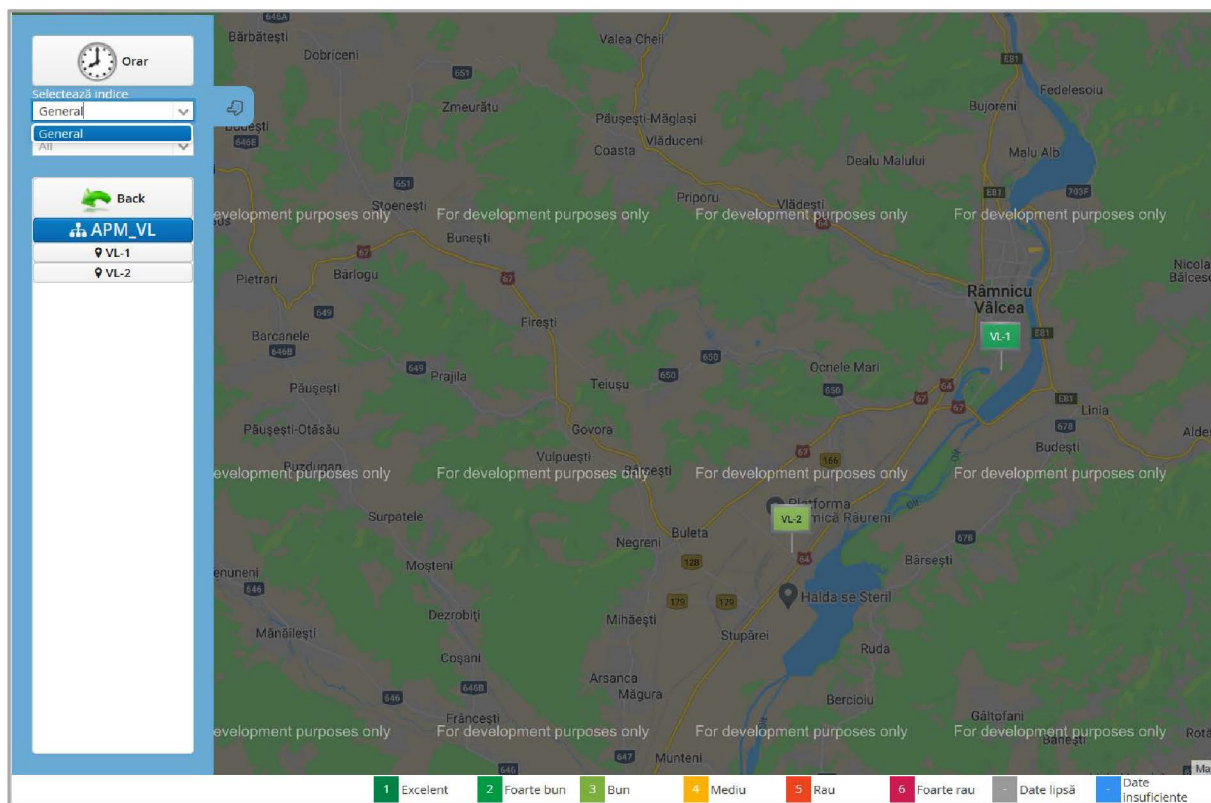

Figura 1.9. Stații de monitorizare a calității aerului integrate în Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului, județul Vâlcea. Sursa: www.calitateaer.ro.

Parametrii măsurați / monitorizați în cadrul stațiilor sunt următorii:

- Stația de fond urban (**VL 1**): dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), monoxid de azot (NO), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), benzen (C_6H_6), toluen (C_7H_8), xilen (C_8H_{10}), pulberi în suspensie (PM_{10}) – gravimetric și nefelometric, pulberi în suspensie ($\text{PM}_{2,5}$) – gravimetric;
- Stația industrială (**VL 2**): dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), monoxid de azot (NO), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), benzen (C_6H_6), toluen (C_7H_8), xilen (C_8H_{10}), pulberi în suspensie (PM_{10}) – nefelometric.

În figurile de mai jos sunt prezentate variațiile anuale ale valorilor medii înregistrate pentru principalii parametri măsurați în stațiile care funcționează în județul Vâlcea.

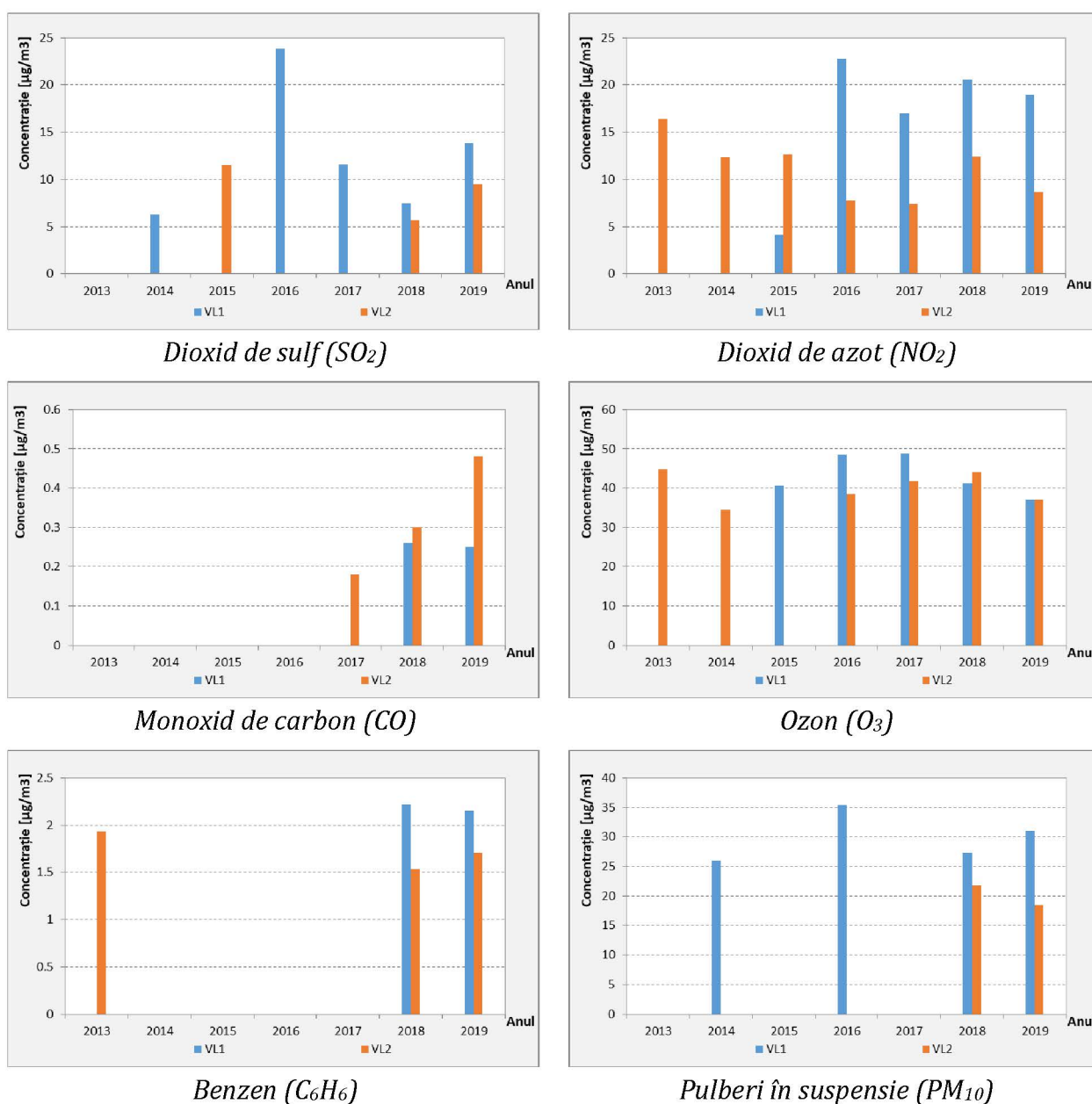

Figura 1.10. Variațiile anuale ale valorile indicatorilor monitorizați la nivelul județului Vâlcea, 2013-2019. Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Se observă că există cazuri în care nu sunt publicate valori pentru toți indicatorii monitorizați. Aceste situații apar atunci când, din motive tehnice, captura datelor validate a fost mai mică de 75% din totalul înregistrărilor posibile, caz în care, conform criteriilor de calitate prevăzute de Legea nr. 104/2011, datele colectate au fost insuficiente și nu se prelucrează.

Prin comparație cu valorile prezentate în varianta anterioară a documentației, se constată că în perioada 2006-2019, valorile măsurate de stația pentru fond urban VL1 au cunoscut creșteri semnificative în cazul dioxidului de sulf, de 171%, de la 5,11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2006 la 13,85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2019. De asemenea, variație pozitivă se înregistrează și în cazul dioxidului de azot, de la 12,64 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2006 la 18,92 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2019. Pulberile în suspensie (PM_{10}) s-au redus cu 53%, de la 66,48 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2006 la 31,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ în anul 2019. Pentru restul factorilor de emisie nu există date comune, care să permită analiza comparativă.

Din analizele realizate de Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea în rapoartele anuale privind starea mediului 2013-2019, rezultă că depășirile valorilor limită și valorilor țintă privind calitatea aerului înconjurător în zonele urbane s-au încadrat în limita legală prevăzută în cerințele impuse prin Legea nr. 104/2011. Pulberile în suspensie PM_{10} reprezintă parametrul pentru care s-au înregistrat frecvent depășiri ale valorilor limită. Un alt factor pentru care s-au determinat depășiri ale valorilor limită este ozonul. În tabelul de mai jos este prezentată situația anuală a depășirilor înregistrate în perioada analizată la fiecare din cele două stații de monitorizare din județul Vâlcea.

Tabelul 1.4. Depășiri ale valorilor limită / ținta privind calitatea aerului înconjurător.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Anul	Stația	Indicatori depășiți	Număr depășiri	Număr depășiri anuale acceptate
2013	Nu s-au înregistrat depășiri			35
2014	VL1	PM ₁₀	23	
2015	Nu s-au înregistrat depășiri			
2016	Nu s-au înregistrat depășiri			
2017	VL1	PM ₁₀ determinate nefelometric	1	
		PM ₁₀ determinate gravimetric	7	
		Ozon	10	
	VL2	PM ₁₀ determinate nefelometric	13	
		PM ₁₀ determinate gravimetric	-	
		Ozon	15	
2018	VL1	PM ₁₀ determinate nefelometric	9	
		PM ₁₀ determinate gravimetric	30	
		PM _{2.5}	24	

Anul	Stația	Indicatori depășiți	Număr depășiri	Număr depășiri anuale acceptate
2019	VL1	PM ₁₀ determinate nefelometric	18	
		PM ₁₀ determinate gravimetric	33	
	VL2	PM ₁₀ determinate nefelometric	5	

Variațiile lunare ale indicelui general de calitate a aerului pentru anul 2019 sunt prezentate în figurile următoare.

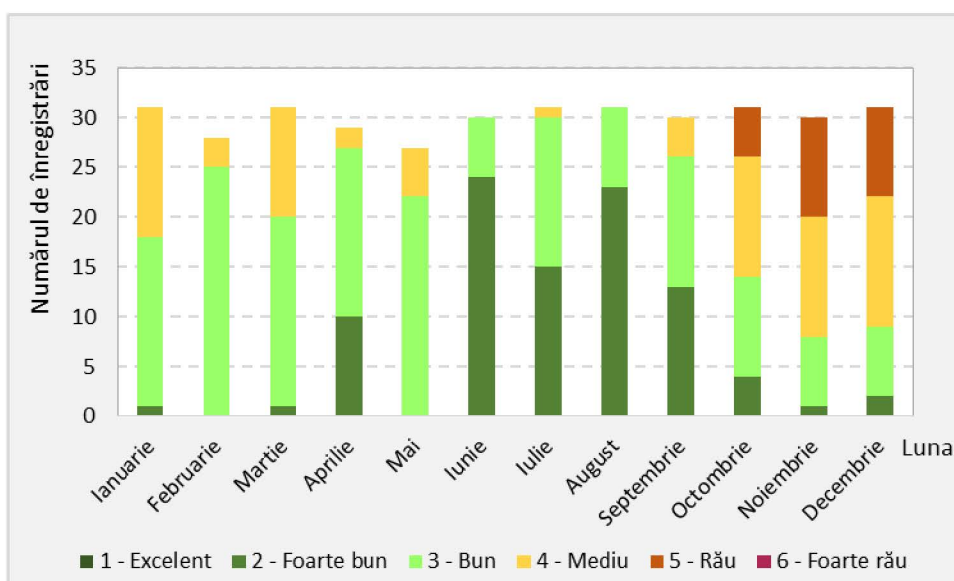

Figura 1.11. Variațiile lunare ale calității aerului – Stația VL1 2019.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

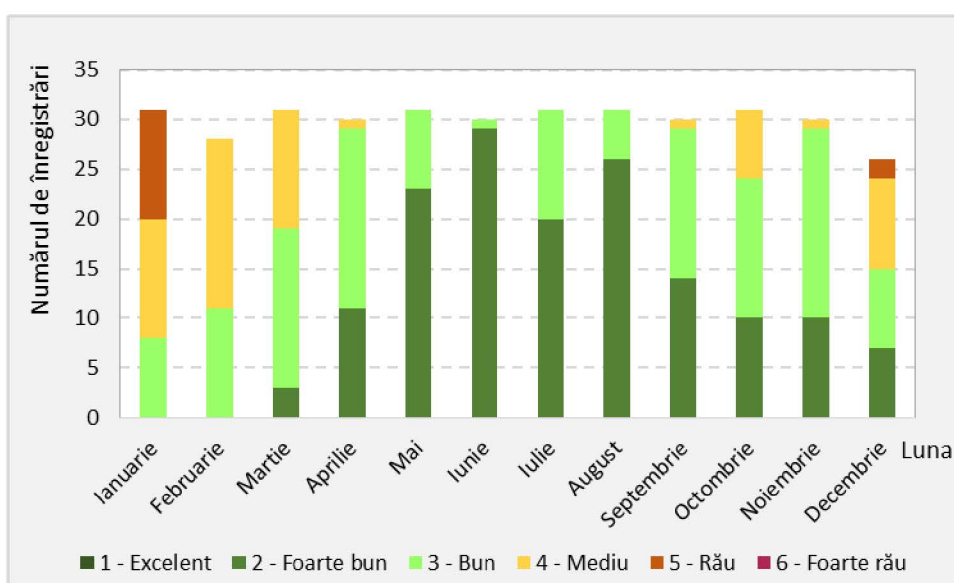

Figura 1.12. Variațiile lunare ale calității aerului – Stația VL2 2019.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Pe baza datelor măsurate, zilnic se calculează un indice general de calitate a aerului, pentru fiecare dintre stațiile automate de monitorizare, stabilit pe baza indicilor specifici de calitate a aerului, în funcție de concentrațiile înregistrate pentru fiecare dintre poluanți. Indicele general și indicii specifici sunt reprezentați prin numere întregi cuprinse între 1 și 6, pe o scară de la “excelent” la “foarte rău”. La nivel local, indicii sunt afișați din oră în oră pe panoul de informare a publicului amplasat în centrul municipiului Râmnicu Vâlcea.

Din reprezentările de mai sus se observă că la niciuna dintre stații nu au fost întâlnite situațiile extreme “excelent” sau “foarte rău”. Valoarea 5 a indicelui general de calitate a aerului (“rău”) a fost înregistrată la stația de fond urban VL1 în perioada octombrie – decembrie 2019 (5 zile din luna decembrie, 10 zile din luna noiembrie și 9 zile din luna decembrie), iar la stația industrială VL2 pentru 11 zile în luna ianuarie și 2 zile în luna decembrie. Se evidențiază faptul că sezonul rece are asociată o calitate mai slabă a aerului comparativ cu restul perioadei. Concentrații mari de oxizi de sulf, oxizi de azot și particule în suspensie provin din procesele de ardere de la centrala termoelectrică S.C. CET Govora S.A. – furnizorul de energie termică distribuită în sistem centralizat, care utilizează drept combustibil cărbune (provenit de la exploatarea minieră Berbești) și păcură, ambele cu conținut destul de mare de sulf. De asemenea, o contribuție însemnată au S.C. Oltchim S.A., S.C. Uzinele Sodice Govora S.A., halda de cenușă și zgură a S.C. CET Govora S.A., șantierele de construcții, traficul rutier. În sezonul rece se adaugă și sursele reprezentate de zonele rezidențiale, respectiv gospodăriile individuale care nu sunt racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.

Zonele critice sub aspectul poluării atmosferei la nivelul județului Vâlcea sunt:

- platforma chimică Râmnicu Vâlcea: S.C. Oltchim S.A., S.C. CET Govora S.A., S.C. Ciech Soda România S.A., S.C. Vilmar S.A.;
- depozitul de zgură și cenușă al S.C. CET Govora S.A.;
- centrele urbane ale S.C. CET Govora S.A.;
- zona industrială a S.C. Elvila S.A. – punct de lucru Carpatina Băbeni;
- exploatările de cărbune de suprafață de la Berbești - Alunu;
- exploatările de calcar de la Bistrița – comuna Costești.

Calitatea apelor

Rețeaua hidrografică a județului Vâlcea este tributară în întregime bazinului hidrografic Olt. Conform datelor publice ale Administrației Naționale Apele Române, Institutului Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor și Inspectoratului pentru Situații de Urgență a Județului Vâlcea, situația poluării apelor de suprafață se manifestă prin stabilirea stării ecologice a corpurilor de apă (apă de suprafață, apă subterană și apă de îmbăiere).

Starea ecologică este stabilită pe baza indicatorilor specifici stabiliți de Agenția Europeană de Mediu:

- scheme de clasificare a cursurilor de apă;

- substanțele consumatoare de oxigen din cursurile de apă;
- nutrienții din apa dulce;
- substanțele periculoase din cursurile de apă;
- substanțele periculoase din lacuri;
- pesticidele din apele subterane;
- calitatea apelor de îmbăiere.

Datele disponibile sunt la nivel de bazin hidrografic Olt. Din lungimea de 615 km a Râului Olt, 135 km străbat de la nord la sud județul Vâlcea. În figura 1.13 sunt prezentate rezultatele evaluării la nivelul bazinului hidrografic Olt, a stării ecologice și a potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață pe categorii de corpuri de apă.

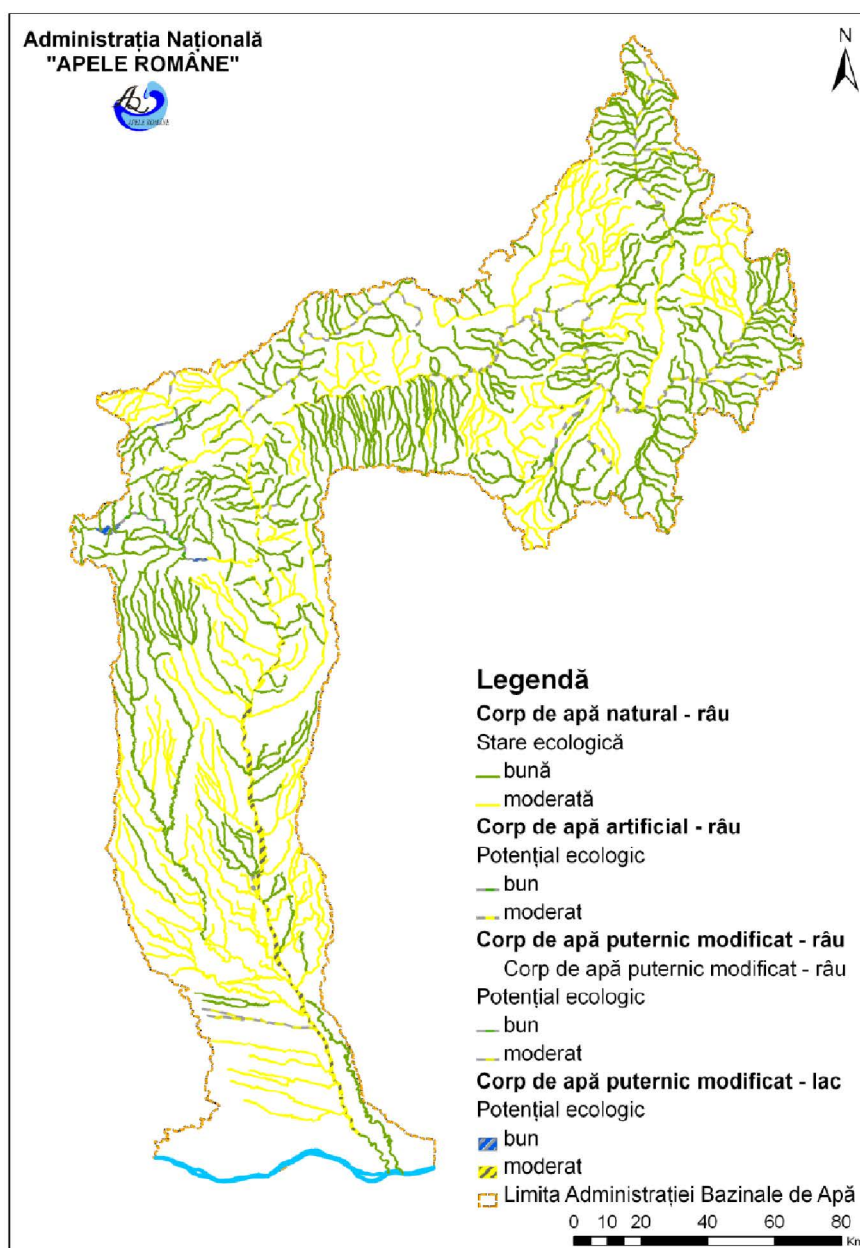

Figura 1.13. Starea ecologică și potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață la nivelul bazinului hidrografic Olt. Sursa: Administrația Națională Apele Române, Planul de management actualizat al bazinului hidrografic Olt 2016-2021.

Din analizele efectuate în Planul de management actualizat al bazinului hidrografic Olt 2016-2021 se constată scăderea procentului corpurilor de apă în stare ecologică bună și foarte bună de la 82,66%, valoare specifică primului Plan de Management Bazinal la 77,71%, ceea ce indică degradarea stării ecologice a corpurilor de apă la nivelul bazinului hidrografic Olt. Variațiile anuale ale distribuției lungimii cursurilor de apă monitorizate și evaluate în perioada 2010 - 2017, din punct de vedere al stării ecologice / potențialului ecologic sunt reprezentate în figurile de mai jos.

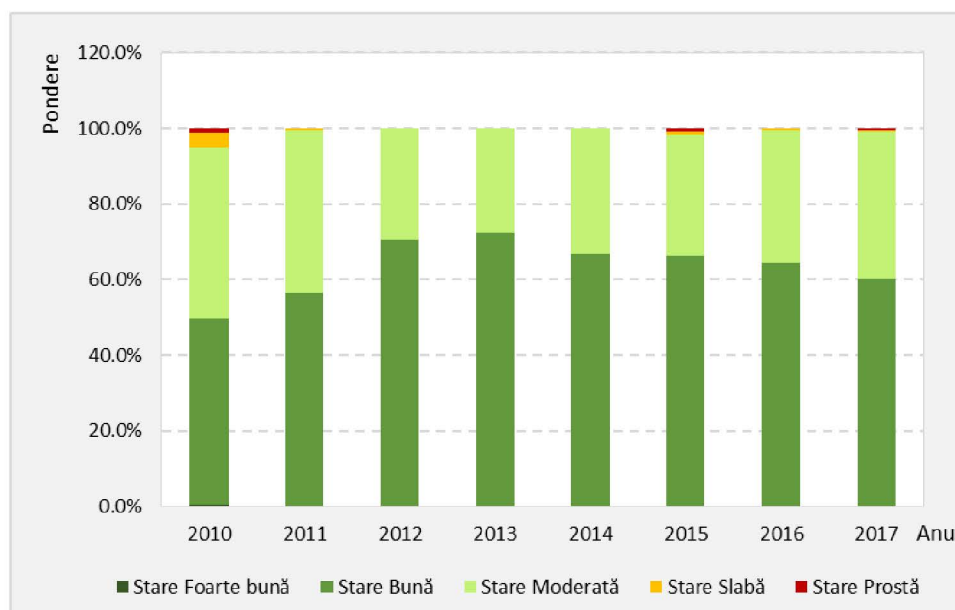

Figura 1.14. Starea ecologică a corpurilor naturale de apă de suprafață – râuri monitorizate în bazinul hidrografic Olt, perioada 2010-2017. Sursa datelor: Administrația Națională Apele Române, Sinteza calității apelor din România 2010-2017.

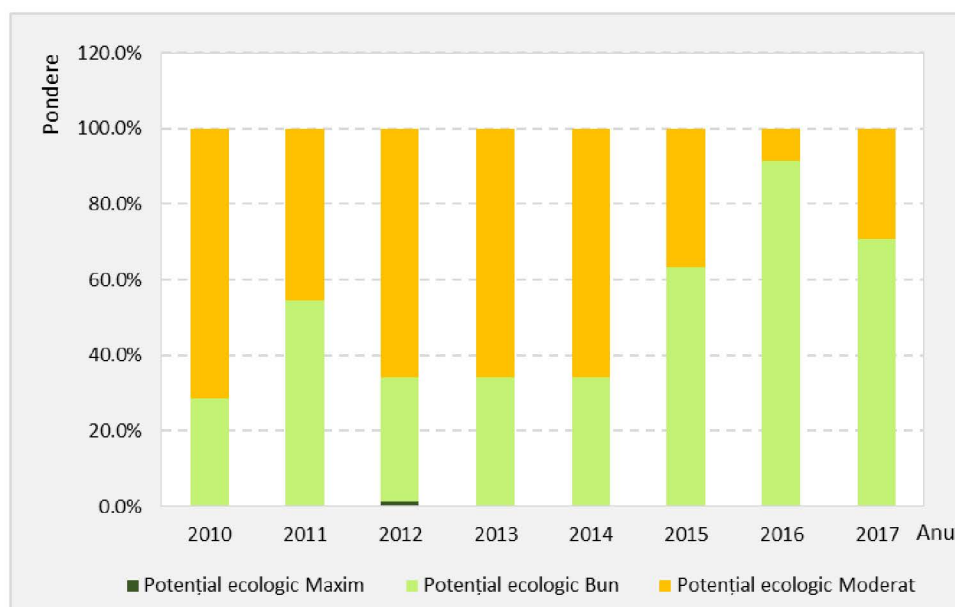

Figura 1.15. Potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață puternic modificate – râuri monitorizate în bazinul hidrografic Olt, perioada 2010-2017. Sursa datelor: Administrația Națională Apele Române, Sinteza calității apelor din România 2010-2017.

Analiza detaliată a calității apelor de suprafață și subterane din județul Vâlcea din punct de vedere al stării ecologice / potențialului ecologic în funcție de elementele biologice, fizico-chimice și poluanților specifici, realizată pe baza datelor publicate în Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Vâlcea pentru perioada 2016-2019, este prezentată în tabele următoare.

Tabelul 1.5. Starea ecologică a râurilor din Județul Vâlcea.

Sursa datelor: Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Vâlcea pentru perioada 2016-2019.

Corpul de apă	Stare ecologică		
	Elemente biologice	Elemente fizico-chimice	Poluanți specifici
Pârâul Sec și afluenții	Foarte bună	Bună	Bună
Lotru - aval acumulare Brădișor - amonte confluența Olt	Bună	Moderată	Bună
Sălătrucel- afluenții Valea Săcuienilor, Brădișor și Sălătruc	Bună	Moderată	-
Sâmnice și afluentul Sâmnice	Bună	Bună	-
Pârâul Sărat izvoare - confluența Olt	Moderată	Moderată	-
Govora - Govora cu afluenții Cacova și Hânța	Bună	Moderată	Bună
Bistrița și afluenții Gurgui, Costești, Bistricioara și Otăsău	Foarte bună	Moderată	Bună
Topolog - aval confluența Topologel - confluența Olt	Bună	Bună	-
Topolog - izvoare - aval confluența Topologel și afluenți Topologel	Foarte bună	Bună	-
Badislava - izvoare confluența Topolog	Foarte bună	Foarte bună	-
Luncavăț și afluenții Pârâul Blajului, Pârâul Ursanilor, Râmești și Mănăstirea	Bună	Moderată	Bună
Olteț - izvoare aval confluența Taraia și afluenții Cornatel, Ungurel și Taraia	Foarte bună	Moderată	Bună
Olteț aval confluența Taraia - amonte Evacuare Balș	Foarte bună	Bună	Bună
Peșteana și afluentul Peștenița	Bună	Bună	-
Pesceana și afluenții Olteanca, Nemoiu, Gușoianca, Burdălești, Negriștea, Verde	Bună	Moderată	-
Latorița izvoare - confluența Lotru	Foarte bună	Bună	Bună
Olănești - izvoare - confluența Cheia cu afluenții Pârâul Căinelui și Cheia	Foarte bună	Moderată	Bună
Olt aval acumulare Avrig - amonte acumulare Robești	Bună	Moderată	Bună
Lotru aval acumulare Vidra - amonte acumulare Brădișor	Foarte bună	Bună	-
Cerna - izvoare Cerna - amonte confluența Cernișoara afluenții Marița, Recea Stroiești	Foarte bună	Moderată	Bună
Mănăileasa izvoare confluența Lotru	Foarte bună	Bună	Bună
Voinești și afluenții Jidoia și Rinjeu	Foarte bună	Bună	Bună
Păuș - izvoare - confluența Olt	Foarte bună	Foarte bună	Bună

Corpul de apă	Stare ecologică		
	Elemente biologice	Elemente fizico-chimice	Poluanți specifici
Valea Căldărilor (Satului) - izvoare - confluența Olt	-	Bună	Bună
Olănești - confluența Cheia- confluența Olt	-	Moderată	Bună

Următoarele elementele au determinat neatingerea obiectivului de calitate (starea ecologică bună):

- Govora - Govora cu afluenții Cacova și Hânța – stare moderată nutrienți NO_2 , NO_3 ;
- Olt aval acumulare Avrig - amonte acumulare Robești – stare moderată nutrienți NO_2 , NH_4^+ ;
- Pârâul Sărat izvoare - confluența Olt – stare moderată condiții de oxigenare CCO-Cr, nutrienți NO_2 , PO_4^{2-} .

Tabelul 1.6. Potențialul ecologic al lacurilor de acumulare din Județul Vâlcea.

Sursa datelor: Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Vâlcea pentru perioada 2016-2019.

Corpul de apă	Potențial ecologic		
	Elemente biologice	Elemente fizico-chimice	Poluanți specifici
ROLW8.1.135_B2 Lotru acumulare Vidra	Bun	Bun	Bun
ROLW8.1.135_B4 Lotru acumulare Brădișor	Bun	Bun	Bun
ROLW8.1_B10 acumulare Ionești, Zavideni, Drăgășani, Strejești, Arcești, Slatina, Ipotești, Drăgănești-Olt și aval Frunzaru	Bun	Bun	Bun
ROLW8.1_B9 amonte acumulare Robești, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora și aval acumulare Băbeni	Bun	Moderat-Nutrienți NO_3	Bun

În ceea ce privește apele subterane, se specifică faptul că toate corpurile de apă delimitate au fost supuse procesului de monitorizare. Evaluarea stării chimice a indicat următorii indicatori care au condus la neatingerea obiectivului de calitate – stare chimică bună:

- Lunca și terasele Oltului inferior, caracterizat de stare chimică slabă;
- Vânturița - Buila, caracterizat de stare chimică bună;
- Vestul Depresiunii Valahe, caracterizat de stare chimică slabă.

Din sursele Administrației Bazinale de Apă Olt expuse în Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Olt elaborat în conformitate cu cerințele Articolului 13 al Directivei Cadru Apă 2000/60/CE, pentru fiecare corp de apă au fost identificate ca surse punctiforme de poluare semnificative următoarele:

- Aglomerările umane
- Industria:

- instalațiile care intră sub incidența Directivei 2010/75/CEE privind emisiile industriale (Directiva IED) – inclusiv unitățile care sunt inventariate în Registrul Poluanților Emiși și Transferați (E-PRTR), care sunt relevante pentru factorul de mediu apă;
 - unitățile care evacuează substanțe periculoase (lista I și II) și/sau substanțe prioritare peste limitele legislației în vigoare (în conformitate cu cerințele Directivei 2006/11/EC care înlocuiește Directiva 76/464/EEC privind poluarea cauzată de substanțele periculoase evacuate în mediul acvatic al Comunității);
 - alte unități care evacuează în resursele de apă și care nu se conformează legislației în vigoare privind factorul de mediu apă;
- Agricultura:
- fermele zootehnice care intră sub incidența Directivei 2010/75/CEE privind emisiile industriale (Directiva IED) – inclusiv unitățile care sunt inventariate în Registrul Poluanților Emiși și Transferați (E-PRTR), care sunt relevante pentru factorul de mediu apă;
 - fermele care evacuează substanțe periculoase (lista I și II) și/sau substanțe prioritare peste limitele legislației în vigoare (în conformitate cu cerințele Directivei 2006/11/EC care înlocuiește Directiva 76/464/EEC privind poluarea cauzată de substanțele periculoase evacuate în mediul acvatic al Comunității);
 - alte unități agricole cu evacuare punctiformă și care nu se conformează legislației în vigoare privind factorul de mediu apă;

În urma analizării surselor de poluare punctiformă la nivelul bazinului hidrografic Olt, ținând seama de criteriile menționate mai sus, a rezultat un număr total de 127 surse punctiforme potențial semnificative (97 urbane, 17 industriale, 9 agricole și 4 alte presiuni).

Potrivit documentului “Probleme importante de gospodărire a apelor în bazinul hidrografic Olt – 2019”, la sfârșitul anului 2018 la nivelul bazinului hidrografic Olt exista un număr de 259 aglomerări umane mai mari de 2.000 locuitori echivalenți, din care 135 erau dotate cu sisteme de colectare și 126 cu stații de epurare. De asemenea, existau 32 aglomerări umane mai mici de 2000 locuitori echivalenți dotate cu sisteme de colectare în sistem centralizat și 24 cu stații de epurare. Gradul total de racordare la canalizare al locuitorilor echivalenți din aglomerările mai mari de 2.000 locuitori echivalenți era de circa 58,1%, iar gradul de racordare la stațiile de epurare era de 57,8%.

În general, în conformitate cu cerințele Directivei privind epurarea apelor uzate urbane (Directiva 91/271/EEC), apele uzate urbane ce pot conține ape uzate menajere sau amestecuri de ape uzate menajere, industriale și ape meteorice, sunt colectate de către sistemele de colectare / canalizare, conduse la stația de epurare (unde sunt epurate corespunzător) și apoi evacuate în resursele de apă, având în vedere respectarea concentrațiilor maxime admise de legislația în vigoare. Apele uzate urbane conțin în special materii în suspensie, substanțe organice, nutrienți, dar și alți poluanți precum metale grele, detergenți, hidrocarburi petroliere, micropoluanți organici, etc., depinzând de tipurile de industrie existente, cât și de nivelul de pre-epurare al apelor industriale colectate.

Sursele de poluare industriale și agricole contribuie la poluarea resurselor de apă, prin evacuarea de poluanți specifici tipului de activitate desfășurat. Astfel, se pot evacua: substanțe organice, nutrienți (industria alimentară, industria chimică, industria fertilizanților, celuloză și hârtie, fermele zootehnice, etc.), metale grele (industria extractivă și prelucrătoare, industria chimică, etc.), precum și micropoluanți organici periculoși (industria chimică organică, industria petrolieră, etc.).

La nivelul județului Vâlcea sunt identificate următoarele surse punctiforme potențial semnificative de poluare industriale și agricole:

- S.C. Oltchim S.A.;
- S.C. Ciech Soda România S.A.;
- S.C. Porcellino Grasso S.R.L. – Băbeni;
- S.C. Avicarvil S.R.L. Frâncești – Ferma Frâncești;
- S.C. Avicarvil S.R.L. Frâncești – Ferma Budești;
- S.C. Avicarvil S.R.L. Frâncești – Ferma Mihăești.

Calitatea solurilor

Județul Vâlcea poate fi caracterizat ca aparținând prin excelență zonei montane și de deal. În raport cu relieful, natura depozitelor de solificare și condițiile climatice, învelișul de sol prezintă o mare diversitate, de la brune acide, brune feriiluviale, litosoluri sau soluri humicosilicatică în zona montană, la brune luvice, brune eumezobazice și argiloiluviale pseudorendzine, vertisoluri, erodisoluri și/sau regosoluri în dealurile subcarpatice și piemontane.

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare a celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în 5 clase de calitate, diferențiate după nota de bonitare medie pe țară. Clasele de calitate ale terenurilor dau preabilitatea acestora pentru folosințe agricole: de la clasa I, foarte bună (terenuri fără limitări în cazul utilizării ca arabil) la clasa a V-a, foarte slabă (terenuri cu limitări extrem de severe, nepretabile la arabil). Numărul de puncte de bonitare se obține printr-o operațiune complexă de cunoaștere aprofundată a unui teren, exprimând favorabilitatea acestuia pentru cerințele de existență ale unor plante de cultură date, în condiții climatice normale și în cadrul folosirii raționale.

Structura terenurilor agricole pe clase de calitate după nota de bonitare specifică fiecărei categorii, la nivelul anului 2018 este prezentată în diagramele următoare. Din reprezentări se observă că predominat terenurile utilizate în agricultură se încadrează în clasele III și IV de calitate.

Terenurile din clasa a III-a prezintă limitări moderate în cazul utilizării ca arabil. În această categorie sunt incluse terenuri cu preabilitate mijlocie, cu restricții moderate care reduc gama culturilor agricole și necesită, pentru prevenirea degradărilor, măsuri de amenajare

sau ameliorare din fonduri de investiție. În condiții de neamenajare, asigură producții mijlocii.

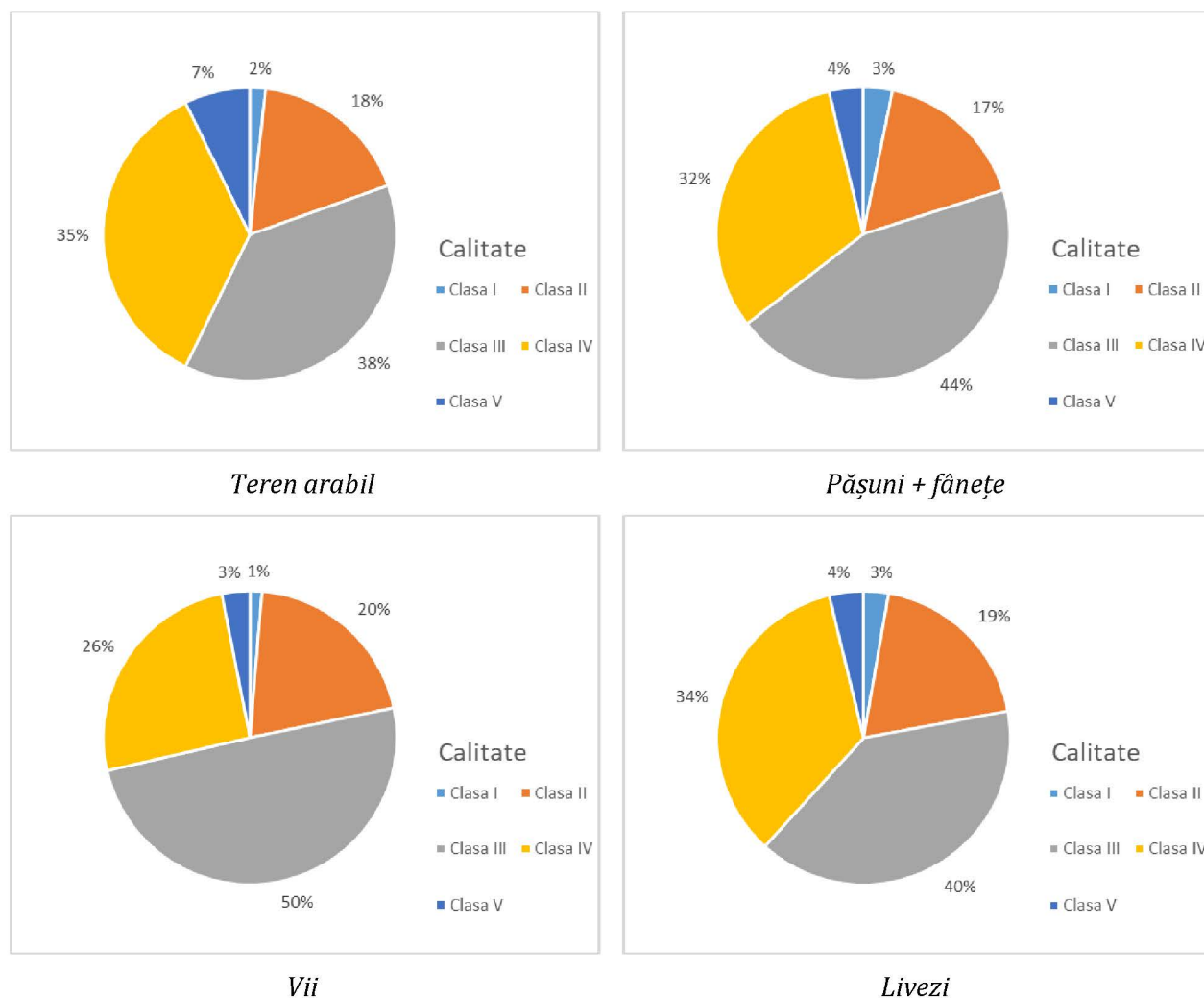

Figura 1.16. Structura terenurilor după clase de calitate – județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

În clasa a IV-a sunt incluse terenuri cu limitări severe în cazul utilizării ca arabil. Acestea reprezintă terenuri cu pretabilitate slabă la arabil, cu următoarele limitări: pante ale terenului de 20-25% asociate cu eroziune puternică, alunecări de teren semistabilizate și active, aciditate puternică. Astfel de cazuri sunt identificate în special în Depresiunile Horezu și Loviștei. Utilizarea acestor terenuri reclamă lucrări complexe de agrotehnică și amenajări antierozionale asociate de la caz la caz, cu eliminarea excesului de umiditate pe pante, amenajarea suprafețelor cu alunecări sau amenajare calcaroasă.

Potrivit situațiilor prezentate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, realizate pe baza datelor furnizate de către Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Vâlcea, suprafețe semnificative din terenurile agricole sunt afectate de degradări, frecvent asociate și cu intensități de manifestare foarte diverse. Principale fenomene care afectează terenurile sunt:

- Alunecări de teren: 13.165 ha;
- Eroziune de suprafață: 50.655,7 ha;
- Eroziune de adâncime: 17.724,5 ha;
- Stagnogleizare: 34.802 ha;
- Gleizare: 2.798,1 ha;
- Aciditate (pH puternic acid și moderat acid): 86.192,6 ha;
- Tasare: 35.014,5 ha.

Zonele critice sub aspectul deteriorării solurilor sunt cele afectate de procese naturale precum alunecările de teren. Conform datelor publicate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, la nivelul județului Vâlcea au fost afectate de alunecări de teren cel puțin 13.165 ha, reprezentând aproximativ 6,5% din suprafața cartată. Alunecările sunt în brazde, în trepte, în valuri, cu movile, prăbușiri sau mixte (în valuri și trepte, în brazde și în trepte, în trepte și cu movile semiactive, active sau stabilizate, în brazde și în valuri, etc.). Cele mai multe din alunecări sunt active.

De asemenea, o parte din terenurile plane și din terase, mai ales terasele superioare, sunt afectate de stagnări ale apei din precipitații care se constituie frecvent în exces și diminuează producțiile agricole. Sunt și terenuri afectate de exces de umiditate de natură freatică, mai ales în lunci.

Regiunii deluroase îi sunt caracteristice și procesele de eroziune de suprafață și de adâncime. Aceste terenuri necesită un tratament special și diferențiat în funcție de intensitatea de manifestare a procesului. Eroziunea de adâncime în cea mai mare parte este sub formă de ogașe, dar sunt și forme incipiente - șiroiri care sunt desființate periodic la fiecare mobilizare a solului.

Presiuni asupra stării de calitate a solurilor sunt exercitate de utilizarea îngrășămintelor chimice și a produselor de protecție a plantelor. Conform datelor furnizate de către Direcția pentru Agricultură Județeană Vâlcea pentru întocmirea Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, cele mai folosite îngrășămintelor chimice la nivelul Județului Vâlcea sunt cele azotoase, urmate de cele fosfatice și potasice.

Variațiile anuale ale cantităților de îngrășămintă chimice utilizate în agricultura din județului Vâlcea sunt evidențiate în figura următoare. Anul 2017 este cel în care s-a atins valoarea maximă a cantităților folosite pentru fiecare din cele 3 clase de substanțe chimice utilizate preponderent în agricultura convențională. La polul opus se situează anul 2014. În ultimul an al analizei se constată reducerea cantităților de îngrășămintă distribuite la nivelul solului comparativ cu anul anterior pentru toate tipurile de îngrășămintă (azotoase, fosfatice și potasice).

Referitor la utilizarea produselor de protecție a plantelor, care au efecte nedorite asupra sănătății oamenilor și a mediului (penetrează în lanțurile trofice și mediul înconjurător; sunt mutagene, teratogene și cancerigene; distrug echilibrul natural pentru că în afara

organismelor dăunătoare sunt distruse și cele utile; pot reduce specii dintr-un ecosistem), se observă reducerea suprafețelor de teren pe care sunt aplicate erbicide, fungicide, insecticide și acaride (figura 1.18, a), respectiv creșterea concentrației de fungicide aplicate (figura 1.18, b).

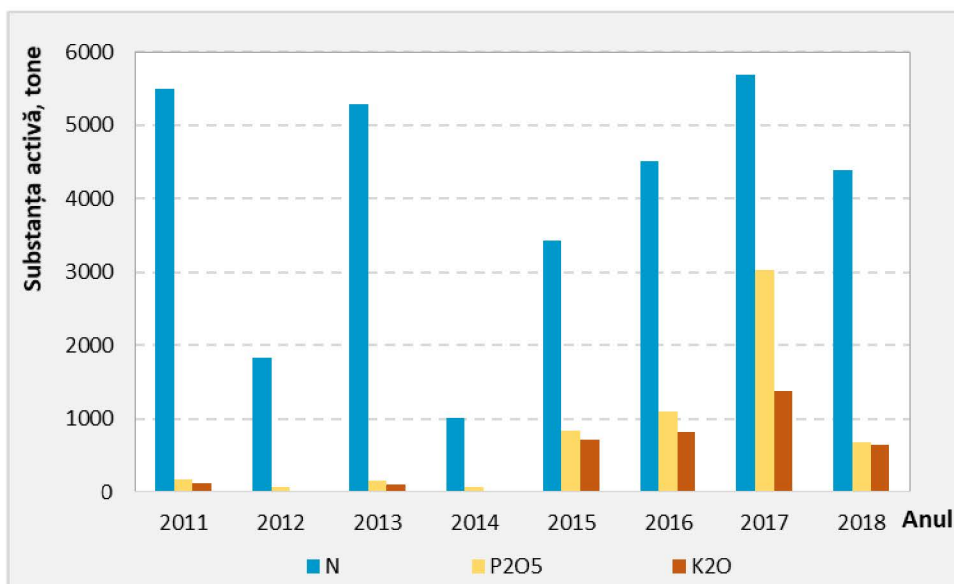
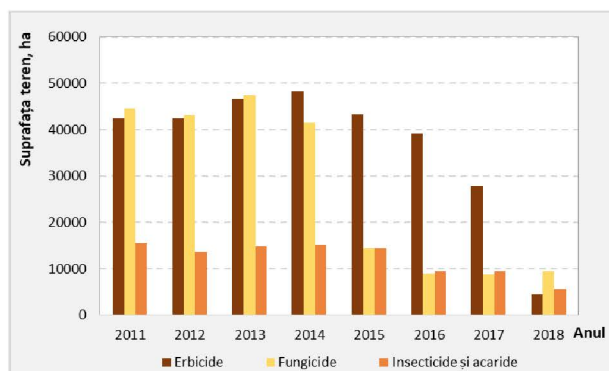
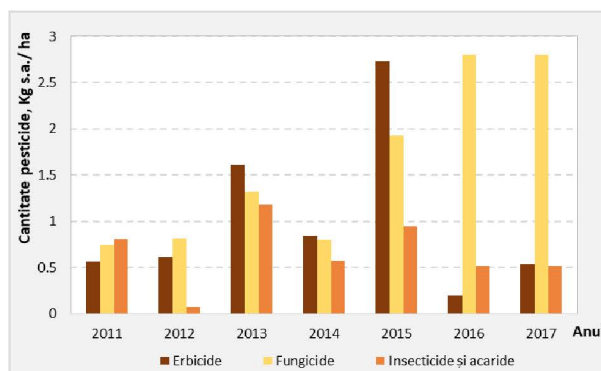

Figura 1.17. Variația anuală a cantităților de îngrășăminte utilizate în agricultură – județul Vâlcea, 2011 - 2018. Sursa datelor: Direcția pentru Agricultură Județeană Vâlcea.

a. Suprafețe de teren pe care se aplică produse de protecția plantelor

b. Concentrații ale produselor de protecția plantelor aplicate

Figura 1.18. Variația anuală utilizării în agricultură a produselor de protecția plantelor – județul Vâlcea, 2011 - 2018. Sursa datelor: Direcția pentru Agricultură Județeană Vâlcea.

În ceea ce privește acțiunile care pot fi întreprinse pentru ameliorarea stării de calitate a solurilor, se cunoaște faptul că agricultura de tip ecologic este un sistem agricol nou în care se utilizează tehnologii care respectă mediul înconjurător și ciclul natural de viață al ecosistemelor. La nivelul județului Vâlcea se identifică o tendință generală crescătoare a suprafețelor de teren pe care se aplică aceste tehnologii (figura 1.19).

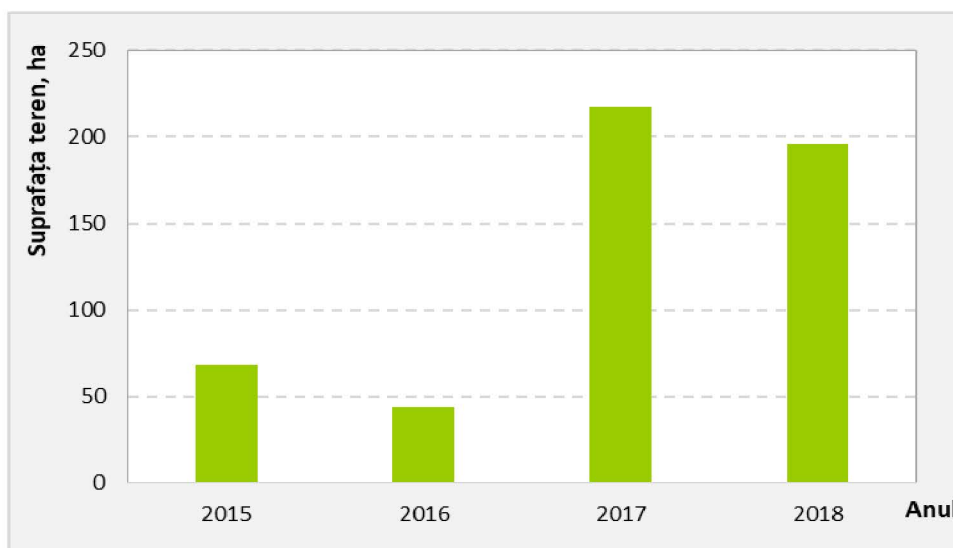

Figura 1.19. Variația anuală a suprafețelor de teren pe care se desfășoară agricultura ecologică – județul Vâlcea, 2015 - 2018. Sursa datelor: Direcția pentru Agricultură Județeană Vâlcea.

Variația suprafețelor pe care s-au realizat lucrări de îmbunătățiri funciare în ultimii ani indică o ușoară creștere a amenajărilor pentru combaterea eroziunii solului în perioada 2016 - 2017. În rest, suprafețele amenajate prin lucrări de îmbunătățiri funciare au rămas neschimbate.

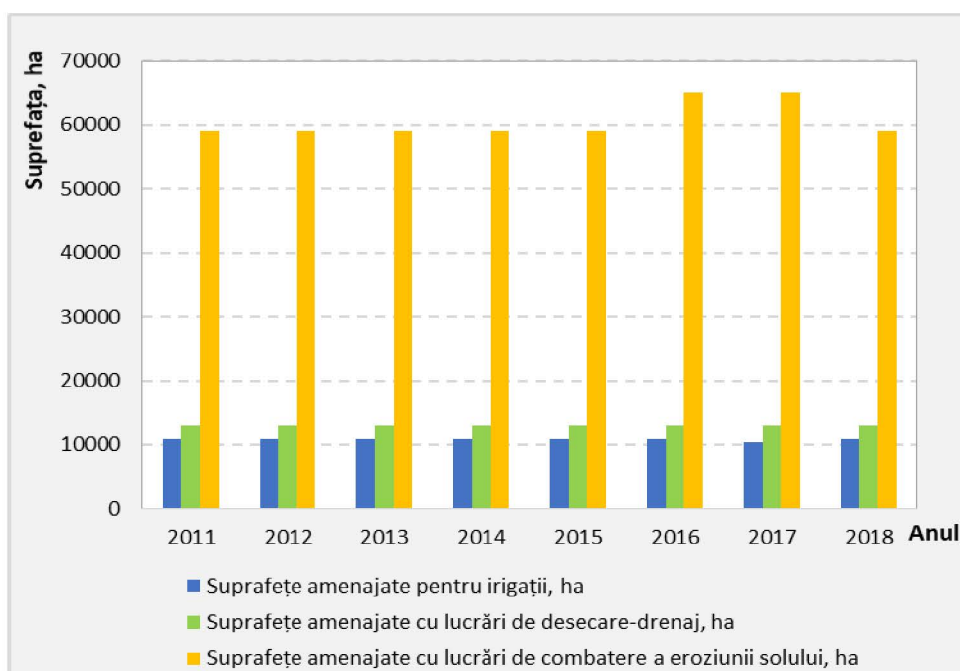

Figura 1.20. Variația anuală a suprafețelor de teren pe care s-au efectuat lucrări de îmbunătățiri funciare, 2011 - 2018. Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

În decursul perioadei analizate, se constată că lucrările de combatere a eroziunii solului s-au efectuat pe arealele cele mai extinse. În anul 2018 aceste intervenții au acoperit 58.991

ha, fiind urmate de lucrările de desecare - drenaj, care au acoperit 13.012 ha și de suprafețele irigate, în sumă totală de 10.866 ha.

La nivel județean poluarea solului ca urmare a desfășurării activităților industriale este asociată următorilor agenți economici:

- S.C. Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea – deține un batal pentru depozitarea reziduurilor organice; poluarea din acest areal s-a produs și ca urmare a activității industriale de peste cinci decenii, cu profil complex (industrie anorganică, organică, pesticide, de utilaje chimice, alimentară, creșterea animalelor, centrală termică, construcții hidroenergetice etc.);
- S.C. Ciech Soda România S.A., fosta Uzinele Sodice S.A. Govora – deține un batal pentru depozitarea suspensiilor rezultate din activitate;
- S.C. CET Govora S.A. – deține un depozit de zgură și cenușă, la care se adaugă și emisiile de la instalațiile de ardere și depozitele de carburant și substanțe chimice;
- Exploatarea Minieră Râmnicu Vâlcea – halde de steril la Pietreni și Cataracte;
- Exploatarea minieră Berbești – halde de steril la Olteț – Alunu și Berbești.

Printre cele opt probleme / aspecte de mediu identificate în cadrul Planului Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Vâlcea 2016-2019 se regăsesc și categoriile tratate mai sus: poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane; poluarea atmosferei; poluarea și degradarea solului. Din totalul celor analizate, în cadrul unei ierarhii care ține seama de numărul problemelor / aspectelor de mediu identificate și de media punctajelor problemelor specifice alocate unei categorii de probleme, categoria *poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane* ocupă prima poziție.

1.2.7. Riscuri naturale

Inundații

Pentru județul Vâlcea inundațiile constituie principalul hazard natural generator de pagube și de situații de urgență. Hazardele hidrologice sunt favorizate de marea densitate a rețelei hidrografice, de condițiile climatice specifice și de activitatea umană (construcții în zone inundabile, subdimensionări constructive ale podurilor, neîntreținerea albiilor și podețelor, etc.). La acestea se adaugă unele condiții de alimentare, parametrii morfogenetici și morfometrici ai bazinelor hidrografice (suprafață, fragmentarea reliefului, altitudinea medie, forma, pantele, gradul de împădurire, etc.) care determină durata, debitele și volumele maxime ale viiturilor.

Hazardele hidrologice caracteristice județului Vâlcea, în special viiturile și inundațiile, dar și frecvențele scurgeri pe versanți, se produc în contextul unor precipitații bogate care cad într-un interval scurt de timp.

În județul Vâlcea, inundațiile sunt posibile pe tot parcursul anului, ori de câte ori nivelul apelor depășește cotele de apărare. Aceste creșteri care exced albiile se datorează precipitațiilor abundente, scurgerilor de pe versanți, formării zăpoarelor și/sau topirii stratului de zăpadă, dar și unor caracteristici fizico-geografice, precum mărimea și topografia bazinului de drenaj, respectiv capacitatea de infiltrație a apei.

Producerea inundațiilor este rezultatul interacțiunii dintre precipitații – ca factor generator – și bazinul hidrografic, care răspunde într-un mod specific impulsului meteorologic, în funcție de parametrii lui hidrologici.

Fenomenele hidroclimatice extreme constituie factori de risc cu un mare potențial distructiv. Între elementele hidrologice și cele climatice există o legătură de dependență, în sensul că fenomenele hidrologice extreme sunt declanșate și întreținute de cele climatice. Prin urmare, viiturile (cele de vară, specifice zonei temperate) sunt determinate în primul rând de existența unor precipitații bogate și cu caracter torențial.

Pe baza rapoartelor anuale întocmite de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea în ultimii 4 ani, dintre cele 89 de unități administrativ-teritoriale, numai 3 nu au fost afectate de inundații cel puțin o dată, iar 32, dintre care 3 orașe, s-au confruntat cu aceste fenomene în fiecare an din perioada 2016 - 2019 (tabelul 1.7).

Tabelul 1.7. Unități administrativ-teritoriale afectate de inundații - Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea.

Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Municipiul Râmnicu Vâlcea	x	x	x	
Municipiul Drăgășani	x			
Orașul Băbeni	x	x	x	x
Orașul Băile Govora	x		x	x
Orașul Băile Olănești	x		x	x
Orașul Bălcești	x	x	x	x
Orașul Berbești	x			
Orașul Brezoi				x
Orașul Călimănești	x		x	x
Orașul Horezu	x	x	x	x
Orașul Ocnele Mari	x	x	x	
Alunu	x	x	x	x
Amărăști		x	x	
Bărbănești	x	x	x	x
Berislăvești	x	x	x	x
Boișoara	x	x	x	
Budești	x	x	x	
Bujoreni	x		x	
Bunești	x	x	x	x
Câineni	x	x	x	x

Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Cernișoara	x	x	x	x
Copăceni	x	x	x	x
Costești	x	x	x	x
Crețeni		x		
Dăești			x	
Dănicei	x	x		x
Diculești	x	x	x	
Drăgoești	x	x	x	
Fârtățești	x			
Făurești		x	x	
Frâncesti	x	x	x	x
Galicea	x	x	x	
Ghioroiu	x		x	
Glăvile	x	x	x	x
Golești		x	x	x
Grădiștea	x			x
Gușoeni	x	x	x	x
Ionești	x			
Lăcusteni			x	
Lădești		x		
Laloșu	x		x	
Lăpușata	x	x	x	x
Livezi	x		x	x
Lungești		x		
Măciuca		x		
Mădulari	x	x	x	
Mălaia	x		x	x
Măldărești	x			
Mateești	x	x	x	x
Mihăești	x	x	x	x
Milcoiu	x	x	x	x
Mitrofani	x	x	x	x
Muereasca		x		x
Nicolae Bălcescu	x	x	x	x
Olanu	x	x	x	x
Orlești	x		x	
Oteșani	x	x	x	x
Păușești	x	x		x
Păușești-Măglași	x	x	x	x
Perișani	x	x	x	x

Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Pesceana	x	x	x	x
Pietrari	x	x	x	x
Popești	x	x	x	x
Prundeni	x	x		
Racovița	x	x	x	x
Roești	x	x	x	
Roșiile	x		x	
Runcu	x		x	
Sălătrucel	x		x	x
Scundu	x	x		x
Sinești	x	x	x	x
Șirineasa	x		x	x
Slătioara	x	x	x	
Stănești				
Ștefănești				
Stoenești	x	x	x	
Stoilești	x	x	x	x
Stroești	x	x	x	x
Șușani				
Sutești	x	x	x	
Tetoiu	x		x	
Țițești		x	x	
Tomșani	x		x	x
Vaideeni	x	x	x	x
Valea Mare			x	
Vlădești	x	x	x	
Voicești			x	
Voineasa	x		x	x
Zătreni	x	x	x	
Total	72	59	70	48

Din informațiile prezentate mai sus se observă că anul 2019 este cel în care inundațiile au afectat cele mai puține unități administrativ-teritoriale.

Informații cu privire la cursurile de apă (permanente sau nepermanente), formațiunile torențiale, sursele de risc la inundații (avarii și accidente la construcții hidrotehnice, exces de umiditate), precum și obiectivele aflate în zone de risc la inundații și accidente la construcții hidrotehnice pentru fiecare localitate, sunt prezentate în Anexa 1.

Impactul înregistrat în urma manifestării fenomenelor hidrometeorologice la nivelul fiecărui an al perioadei de analiză este prezentat în tabelul următor.

Tabelul 1.8. Unități administrativ-teritoriale afectate de inundații - Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea.

Pagube produse la ...	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Teren agricol, ha	631,00	354,70	188,33	461,55
Poduri	72	46	7	25
Podete	157	23	9	51
Gospodării și anexe	137	155	72	81
Drumuri național, km	19,06	-	0,04	0,4
Drumuri județene, km	19,27	10,51	-	8,92
Drumuri comunale, km	10,54	139,56	7,65	29,60
Drumuri sătești, km	-	144,12	-	-
Drumuri forestiere, km	19,65	8,00	0,30	-
Drumuri agricole, km	-	16,00	-	-
Conductă alimentare cu apă	-	6,00	-	-
Conductă de canalizare	1,00	1,00	-	-
Apărări maluri gabioane, km	-	3,50	-	-
Punți pietonale	18	16	-	-
Praguri de fund	-	18	-	-
Canale colectoare, km	15,00	5,60	-	-
Ziduri sprijin, km	-	1,50	-	-
Pârții schi	-	1	1	-
Centre copii cu dizabilități	-	1	-	-
Incinta Unității Militare Budești	-	1	-	-
Case	-	2	-	15
Zidurile Mănăstirii Hurezi	-	1	-	-
Lucrări apărare mal, km	-	7,03	2,70	-
Gard plasă sudată, km	-	0,52	-	-
Baza sportivă	-	1	-	-
Erodare rigole pământ, km	-	6,45	-	-
Eroziune mal, km	-	0,33	-	-
Dig protecție	-	0,20	-	-
Alunecări teren, km	-	0,47	0,14	-
Acoperiș Primăria Gușoieni afectat	-	1	-	-
Acoperiș școală gimnazială, mp	-	60	-	-
Acoperiș post poliție, mp	-	30	-	-

Pagube produse la ...	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Bazin captare apă	-	1	-	-
Străzi, km	-	-	110,53	193,20
Obiective socio-economice și administrative	2	-	1	-
Tub subtraversare	-	-	1	-
Eroziuni și colmatare albie, km	-	-	23,30	-
Solarii, ha	-	-	0,04	0,96
Rețea canalizare și alimentare cu apă, km	16,00	-	2,40	-
Pășuni, fânețe, ha	40	-	-	18
Fântâni	1	-	-	9
Animale moarte	-	-	-	20
Construcții hidrotehnice	23	-	-	9
Alte pagube (eroziuni), km	8,80	-	-	23,01
Alte pagube (stâlp)	-	-	-	1
Baraje	1	-	-	-
Rețele energie electrică	5	-	-	-
Împrejmuiiri, km	0,14	-	-	-

Conform Planului Județean de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase, accidentelor la construcții hidrotehnice și poluării accidentale pe cursurile de apă al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea 2018-2021, informațiile de bază necesare sistemului informațional hidrometeorologic al gospodăririi apelor la nivelul bazinului hidrografic Olt, în județul Vâlcea provin de la următoarele stații:

- 32 stații hidrometrice, din care 25 automatizate;
- 36 stații pluviometrice, din care 29 automatizate;
- 5 stații meteo, aparținând Centrului Meteorologic Regional Oltenia;
- 2 stații pluviometrice, care aparțin Centrului ante-menționat.

În istoricul inundațiilor manifestate la nivelul bazinului hidrografic Olt se identifică evenimentele din anul 2014, când s-au înregistrat depășiri ale debitelor maxime specifice ultimului secol la 11 stații hidrometrice, majoritatea în județul Vâlcea:

- Râul Lotru, stația Obârșia Lotrului;
- Râul Latorița, stația Gura Latoriței;
- Pârâul Sălătrucel, stația Berislăvești;
- Râul Olănești, stația Olănești-Băi;
- Râul Cheia, stația Valea Cheii;

- Râul Luncavăț, stația Vaideeni;
- Pârâul Ursani, stația Horezu;
- Râul Olteț, stația Nistorești.

Tronsoanele de râu din județul Vâlcea afectate de evenimentul istoric semnificativ din iulie 2014, identificat prin analiza corelată a criteriilor legate de consecințe și a criteriilor hidrologice la nivelul bazinului hidrografic Olt, sunt evidențiate în figura următoare.

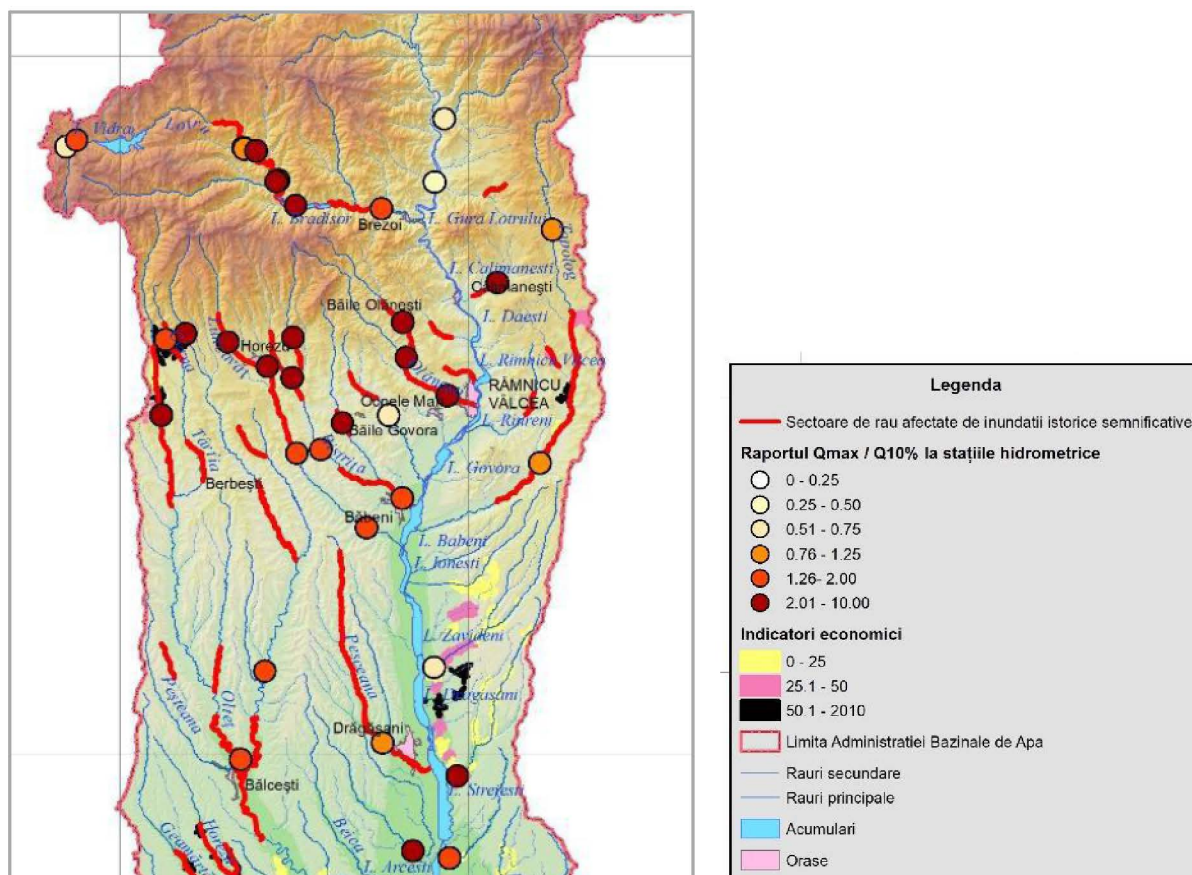

Figura 1.21. Tronsoane ale râurilor din județul Vâlcea afectate de evenimentele istorice semnificative în iulie 2014. Sursa: Administrația Bazinală de Apă Olt.

Evaluarea preliminară a riscului la inundații publicată de către Administrația Bazinală de Apă Olt în anul 2019 delimitează zone cu risc potențial semnificativ la inundații în acord cu prevederile Directivei 2007/60/CE privind evaluarea și managementul riscului la inundații. La nivelul Administrației Bazinale de Apă Olt au fost identificate 61 zone din sursă fluvială și 1 zonă din sursă pluvială. Cele care se află pe teritoriul județului Vâlcea sunt prezentate în figura 1.22 și în tabelul 1.9. În toate cazurile sursa inundației este cea fluvială. Aceste evenimente au fost estimate ca lungimi de tronson de râu inundat (km).

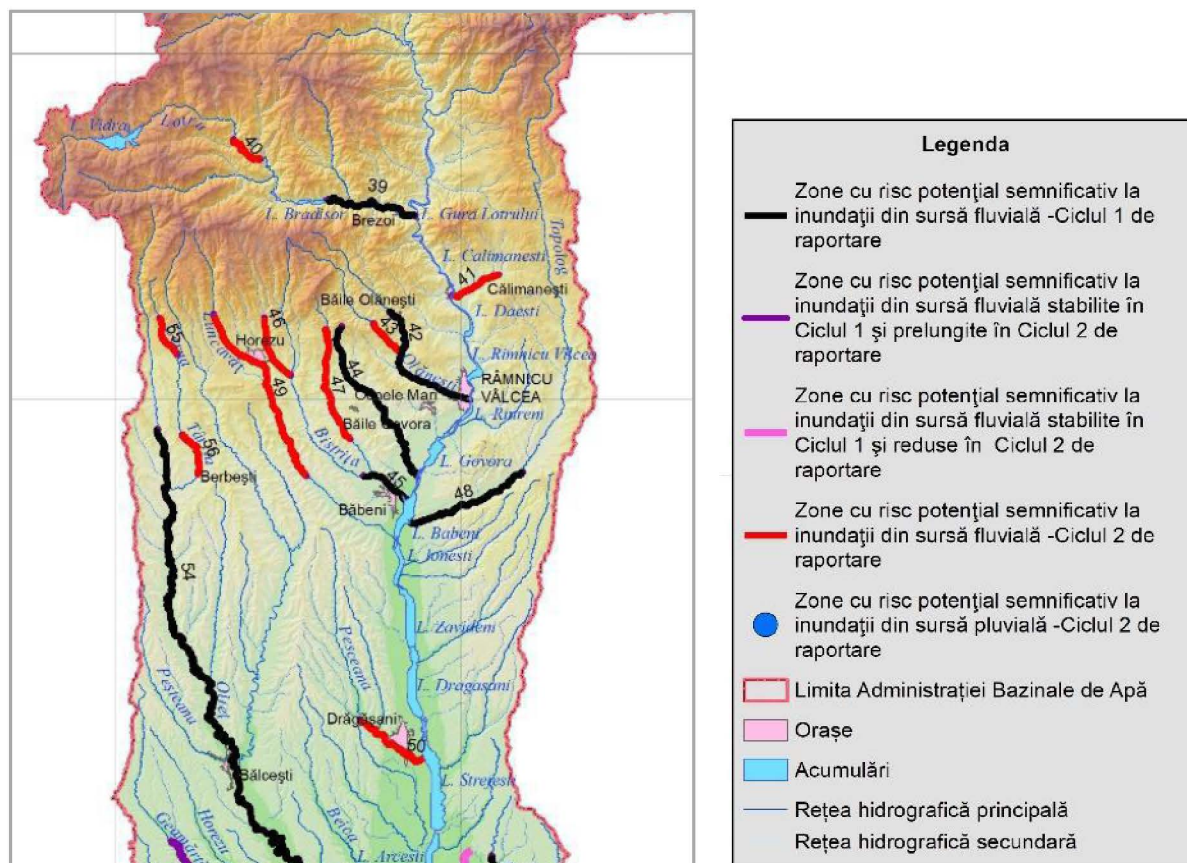

Figura 1.22. Tronsoane ale râurilor din județul Vâlcea afectate de evenimentele istorice semnificative în iulie 2014. Sursa: Administrația Bazinală de Apă Olt.

Tabelul 1.9. Zonele cu risc potențial semnificativ la inundații în județul Vâlcea.
Sursa: Administrația Bazinală de Apă Olt.

Cod de identificare	Denumire zonă cu risc potențial semnificativ la inundații	Lungime (km)	Mecanism	Caracteristici	Consecințe estimate
RO3-08.01.135.....-01A	Râul Lotru - aval Acumulare Brădișor	16,20	A21	A34	B11; B12; B31; B41; B42; B43; B44
RO3-08.01.135.....-02A	Râul Lotru - aval confluență Pârâul Pietrii - localitate Voinești	6,34	A21	A34	B11; B41; B42; B43
RO3-08.01.140.....-01A	Râul Sălătrucel - aval confluență Valea Săcuienilor	8,37	A21	A31	B11; B41; B42; B43
RO3-08.01.145.....-01A	Râul Olănești - aval localitate Băile Olănești	22,62	A21; A22	A31	B11; B12; B41; B42; B43
RO3-08.01.145.02...-01A	Râul Cheia - aval localitate Cheia	7,16	A21	A31; A38	B11; B22; B41; B42
RO3-08.01.149.....-01A	Râul Govora	30,55	A21	A33	B11; B23; B31; B41; B42; B43
RO3-08.01.150.....-01A	Râul Bistrița - aval localitate Frâncești	9,31	A21; A23	A31; A38	B11; B12; B41; B42; B43

Cod de identificare	Denumire zonă cu risc potențial semnificativ la inundații	Lungime (km)	Mecanism	Caracteristici	Consecințe estimate
R03-08.01.150.03...-01A	Râul Bistricioara - aval confluență Pârâul Lunga	10,28	A21	A31	B11; B41; B42; B43
R03-08.01.150.04...-01A	Râul Otăsău - localitate Bărbătești - localitate Surpatele	18,54	A21	A33	B11; B12; B22; B41; B42; B43
R03-08.01.151...-01A	Râul Topolog - aval localitate Ginerică	22,48	A21; A23	A34; A38	B11; B12; B41; B42; B43
R03-08.01.152...-01A	Râul Luncavăț - localitate Vaideeni - localitate Urși	32,48	A21	A33	B11; B23; B41; B42; B43
R03-08.01.161...-01A	Râul Pesceana - aval confluență Gușoianca (Nevrăpeasa)	15,01	A21	A33	B11; B41; B42; B43
R03-08.01.173...-01A	Râul Olteț - aval localitate Igoiu	160,92	A21; A22; A23	A34; A38	B11; B12; B41; B42; B43; B44
R03-08.01.173.03...-02A	Râul Târâia - localitate Turcești - localitate Dămțeni	7,88	A21	A33	B11; B41; B42; B43

Codificarea utilizată pentru descrierea mecanismelor, caracteristicilor și consecințelor estimate are următoarea semnificație:

- A21 – Depășirea capacității de transport a albiei;
- A23 – Distrugerea infrastructurii de apărare;
- A24 – Blocare / Restricționare;
- A31 – Viitură rapidă;
- A33 – Viitură cu alt tip de timp de creștere;
- A34 – Viitură cu timp de creștere mediu;
- A35 – Viitură cu timp de creștere mic;
- A38 – Viitură cu niveluri remarcabile;
- B11 – Consecințe asupra sănătății umane;
- B12 – Consecințe asupra obiectivelor sociale;
- B22 – Consecințe asupra zonelor protejate;
- B23 – Consecințe asupra surselor de poluare;
- B31 – Consecințe asupra patrimoniului cultural;
- B41 – Consecințe asupra proprietăților;
- B42 – Consecințe asupra infrastructurilor de orice natură;
- B43 – Consecințe asupra utilizării terenurilor;
- B44 – Consecințe asupra activității economice.

Alunecări de teren

Teritoriul județului Vâlcea reprezintă un areal cu potențial ridicat de manifestare a alunecărilor de teren. Alunecările de teren se dezvoltă pe fondul unor factori de natură complexă, litologică, geomorfologică, climatică și antropică care le favorizează apariția.

Elementele expuse direct sau indirect efectelor unei situații de risc la alunecări de teren sunt: populația și bunurile sale mobile și imobile, construcțiile (clădiri de locuit, pentru învățământ și social-culturale, structuri sanitare, capacitățile productive: ferme zootehnice, amenajări piscicole, lucrări hidrotehnice), căile de transport rutiere, feroviare, rețelele de alimentare cu energie electrică, gaze, sursele și sistemele de alimentare cu apă și canalizare, stațiile de tratare și de epurare, rețelele de telecomunicații, mediul natural (ecosisteme, păduri), intravilanul localităților, activitățile social-economice.

Potrivit unui raport al Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare asupra alunecărilor de teren produse în județul Vâlcea în perioada 2014 - 2017, acest teritoriu ocupă primul loc la nivel național, cu o valoare medie anuală de 4,8 tone/ha. Comparativ cu județele limitrofe, valorile înregistrate în județul Vâlcea sunt cu 380% mai mari decât în județul Dolj, cu 345% decât în județul Olt, cu 149% decât în județul Gorj și cu 109% decât în județul Argeș.

De asemenea, în raport cu eroziunea de suprafață și cu cea de adâncime, teritoriul județului Vâlcea se situează pe primele poziții în clasamentul la nivel național, cu valori medii anuale de 12 tone/ha, în cazul eroziunii de suprafață, respectiv de 8,5 tone/ha în cazul eroziunii de adâncime.

Precipitațiile abundente, scurgerile de pe versanți activează alunecările, în special pe baza excesului de umiditate, punând în pericol locuințe, anexe gospodărești și elemente de infrastructură (căi de comunicații, rețele de utilități publice, poduri, podețe, etc). Fenomenele de eroziune în adâncime se manifestă cu frecvență ridicată, fiind localizate îndeosebi pe văile existente și ramificațiile lor. Acestea se prezintă sub formă de ogașe, ravene active și chiar organisme torențiale integral constituite. În cele mai multe cazuri sunt însoțite de rupturi de pante, prăbușiri și alunecări de teren, provocând mari pagube în infrastructură și agricultură.

În perioada analizată suprafața totală de teren din județul Vâlcea afectată de fenomenele active prezentate mai sus a fost de 38.720 ha (figura 1.23).

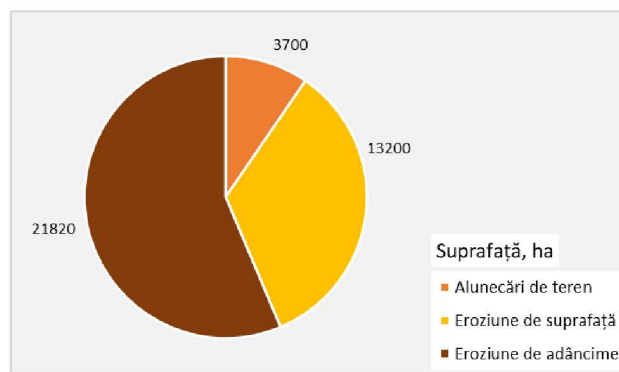

Figura 1.23. Suprafețele de teren afectate de alunecări de teren și eroziune 2014-2017.
Sursa datelor: Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare.

Stabilitatea terenurilor depinde de interacțiunea factorilor permanenți, favorizanți și temporari agravanți, declanșatori, care influențează apariția și dezvoltarea alunecărilor de teren. Factorii permanenți sunt reprezentați prin condițiile geologice, geomorfologice, structurale, iar cei temporari sunt condițiile hidrologice și climatice, hidrogeologice, seismice, silvice și antropice.

Eroziunea în suprafață și procesele declanșate de ploile torențiale, afectează aproape în totalitate versanții lipsiți de vegetație forestieră. Totodată, folosirea neadecvată a unor terenuri în pantă și defrișările au accentuat acțiunea alunecărilor de teren. Activitățile umane exercită o influență defavorabilă în regimul stabilității versanților și eroziunii terenurilor, ca urmare a impactului puternic și ireversibil al amenajărilor, folosințelor și diverselor activități.

Schimbările demografice și evoluția economică din perioada modernă au determinat modificări ale structurilor tradiționale de utilizare a terenurilor.

În perioada recentă au apărut arii importante de exploatare a lemnului. Specificul, condițiile și împrejurările în care se desfășoară aceste lucrări, determină micșorarea stabilității pantelor. Supraîncărcarea pantelor, solicitările dinamice, modificările reliefului sau regimului apelor subterane și de suprafață sunt principalele mecanisme de acțiune.

De asemenea, se remarcă instabilitatea unor suprafețe care corespund structurilor și zonelor de exploatare minieră, impactul reprezentând accentuări ale secționării versanților, vibrații datorită traficului rutier greu, deversări de ape de mină sau încărcări suplimentare ale versanților (halde de steril).

Anual în județul Vâlcea zeci de localități sunt afectate de alunecări de teren.

Pe baza rapoartelor anuale întocmite de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea în ultimii 4 ani, se observă că anul 2018 este cel în care alunecările de teren au afectat 40 de unități administrativ-teritoriale, din care 7 zone urbane: Municipiul Râmnicu Vâlcea și orașele Băbeni, Băile Govora, Bălcești, Berbești, Călimănești și Horezu. În tabelul de mai jos este prezentată situația unităților administrativ-teritoriale în care s-au manifestat alunecări de teren în ultimii ani.

Tabelul 1.10. Unități administrativ-teritoriale afectate de alunecări de teren - județul Vâlcea.
Sursa datelor: Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea.

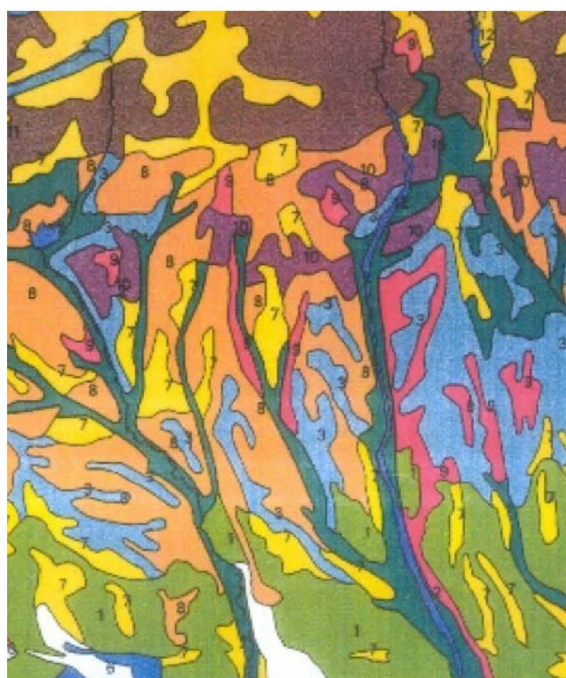
Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Municipiul Râmnicu Vâlcea		x	x	
Orașul Băbeni			x	
Orașul Băile Govora			x	
Orașul Băile Olănești		x		x
Orașul Bălcești		x	x	x
Orașul Berbești	x	x	x	x
Orașul Călimănești			x	x
Orașul Horezu		x	x	x

Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Alunu		x	x	x
Amărăști			x	x
Bărbăești	x		x	x
Berislăvești	x	x	x	
Budești		x		
Bujoreni			x	
Bunești		x	x	
Cernișoara	x	x	x	x
Dăești			x	
Dănicei			x	x
Diculești			x	
Drăgoești	x		x	x
Fârtățești	x	x		
Galicea	x		x	
Glăvile			x	x
Golești		x	x	x
Grădiștea				x
Gușoeni	x			
Lăpușata		x		
Livezi				x
Măciuca			x	
Mădulari	x	x	x	
Mateești	x	x		x
Mihăești				x
Milcoiu	x	x	x	x
Mitrofani	x		x	x
Muereasca				x
Orlești			x	
Oteșani		x	x	
Păușești				x
Păușești-Măglași	x		x	
Perișani		x	x	
Pietrari			x	x
Popești		x		
Prundeni				x
Racovița	x			x
Roșiile	x	x		
Sălătrucel	x			
Scundu	x		x	x
Sinești			x	
Slătioara	x			x

Unitatea administrativ-teritorială	Anul			
	2016	2017	2018	2019
Ștefănești	x			
Stoenești		x		
Stoilești		x	x	
Stroești			x	x
Șușani			x	
Țițești			x	
Tomșani			x	
Vaideeni	x	x	x	x
Vlădești	x		x	
Zătreni			x	x
Total	21	23	40	29

Repartiția suprafețelor afectate de alunecări de teren cu diferite grade de manifestare din județul Vâlcea este reflectată în studiile de specialitate care au fundamentat Legea nr. 575/2001 – "Zone de risc natural" (figura 1.24).

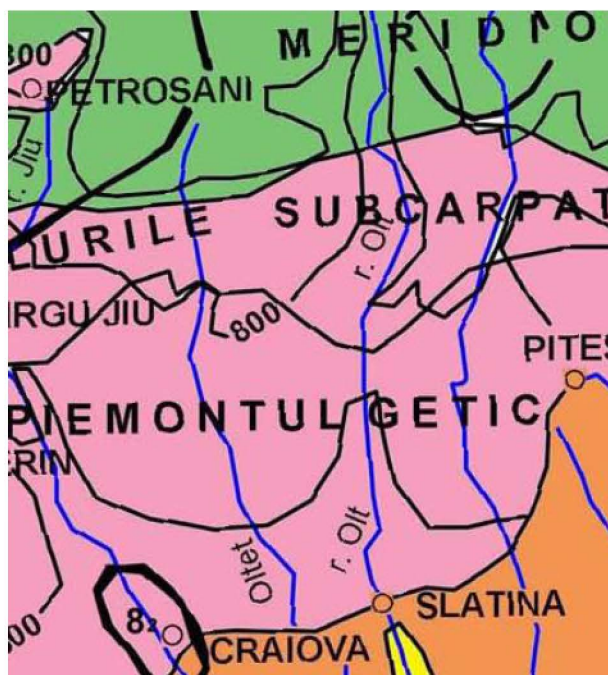
1. Terenuri stabile, predominant neafectate de eroziune și alunecări și fără risc de degradare prin alte procese naturale
2. Terenuri relativ stabile cu risc variat de inundatie și colmatare, dacă nu sunt protejate prin lucrări de îndiguire sau regularizare a cursurilor de apă și torentilor de apă (lunci, câmpii de divagare)
3. Terenuri stabile dar cu risc de supraumezire din cauza stagnării apei ca urmare a permeabilității reduse a solului (areale cu soluri pseudogleice + pseudogleizate de pe câmpiile piemontane și terase)
4. Terenuri relativ stabile dar cu risc de supraumezire prin ridicarea nivelului freatic sau prin irigație (zonele cu soluri freatic umede)
5. Terenuri umede cu portanță redusă și/sau cu risc ridicat de inundatie (Delta Dunării și Insula Mica a Brailei)
6. Terenuri relativ instabile, afectate sau cu pericol de eroziune eoliană (terenuri nisipoase)
7. Terenuri relativ stabile cu eroziune slabă - moderată sau neapreciabilă cu risc redus de alunecări și risc ridicat de accentuare a eroziunii
8. Terenuri moderat stabile, cu eroziune moderată - puternică, cu alunecări relativ vechi mai mult sau mai puțin stabilizate, dar cu risc ridicat de activare în anii ploioși, sau prin schimbarea folosințelor (defrisări, desteleniri) sau lucrări de destabilizare a versanților (terasări), încărcare cu construcții grele (clădiri, șosele)
9. Terenuri cu stabilitate foarte redusă, afectate de eroziune puternică - excesivă asociată cu ravenări și alunecări active; sunt frecvente organisme torentiale sau situații cu exces de umiditate determinat de panze freatice sau izvoare de coastă
10. Terenuri relativ instabile, cu risc ridicat de alunecări, surpari, prăbușiri (zona muntoasă de flis, zona subcarpatică internă și externă), piemonturi și podisuri puternic fragmentate
11. Terenuri relativ stabile, dar cu fenomene locale de prăbușiri, căderi de stânci și pietre (zona de cristalini, munti vulcanici, roci sedimentare consolidate - calcare, gresii, conglomerate)
12. Corpuri de apă

Figura 1.24. Zonarea terenurilor funcție de gradul de manifestare a eroziunii și a alunecărilor de teren – județul Vâlcea. Sursa: Studiu de fundamentare Legea nr. 575/2001, Geotec 1999.

Din figura de mai sus se observă că în județul Vâlcea se întâlnesc suprafețe mari care se încadrează în categoriile 8, 9 și 10, reprezentând terenuri moderat stabile, cu stabilitate redusă, respectiv relativ instabile.

Un alt studiu care a fundamentat Legea nr. 575/2001 – "Zone de risc natural" este "Furnizarea datelor cartografice privind procesele de eroziune, alunecări, prăbușiri de teren și inundații, pentru evidențierea zonelor cu riscuri naturale la nivelul teritoriului național". Prin acest studiu Institutul de Cercetări Pedologice și Agrochimice a elaborat "Harta terenurilor României după riscul și gradul de manifestare a proceselor de eroziune și alunecări". În figura următoare este evidențiată repartitia suprafețelor afectate de eroziune și alunecări de teren, cu diferite grade de manifestare pentru județul Vâlcea.

Potentialul de producere a alunecărilor	Probabilitatea de alunecare	Semnul conventional
SCAZUT	Practic zero	1
	Foarte redusa	2
MEDIU	Redusa	3
	Intermediara	4
RIDICAT	Mare	5
	Foarte mare	6

~ Izoseista scara (MSK)
71 Gradul de intensitate seismica
800 Izohiete (dupa INMH)

Figura 1.25. Zonarea din punct de vedere al potențialului de producere a alunecărilor de teren – județul Vâlcea. Sursa: Studiu de fundamentare Legea nr. 575/2001, Institutul de Cercetări Pedologice și Agrochimice, 1999.

Reprezentarea grafică de mai sus indică faptul că teritoriul județului Vâlcea prezintă potențial ridicat de producere a alunecărilor, fiind caracterizat de probabilitate mare de alunecare.

În anul 2008 Consiliul Județean Vâlcea a încheiat un contract de servicii cu firma S.C. Search Corporation S.R.L. București, având ca obiect "Elaborare hărți de risc la alunecare de teren pentru zone cu risc mare și foarte mare în județul Vâlcea" pentru localitățile Alunu, Golești, Muereasca, Runcu, Fântărești, Păușești și Băile Olănești. Astfel, s-au identificat, localizat și delimitat zonele expuse riscurilor naturale la alunecări de teren, întocmindu-se hărțile de risc pentru unitățile administrativ teritoriale. De asemenea, s-au definit condițiile de producere a acestor fenomene la nivelul teritoriului și s-a stabilit programul de măsuri pentru prevenirea și atenuarea efectelor acestora. Arealele delimitate geografic, materializate prin hărțile de risc natural, au fost declarate ca zone de risc natural prin Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr. 85 din 30 iunie 2011, în baza hărților de risc natural avizate de organele de specialitate ale administrației publice locale și centrale.

Problema alunecărilor de teren din județul Vâlcea a făcut obiectul studiului *"Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale (cutremure, alunecări de teren și inundații). Hărți de hazard la nivelul teritoriului județean. Regiunea 4 - (Sud-Vest, Oltenia): județele Vâlcea, Olt, Dolj, Gorj, Mehedinți"* elaborat de IPTANA în anul 2008, din care se prezintă în continuare, sintetic, principalele elemente ce caracterizează județul Vâlcea.

Modelarea actuală a reliefului prezintă diferențieri sensibile pe direcția Nord-Sud:

- În zona montană, subetajul fluvio – torențial înregistrează o amplă dezvoltare, în principal în Depresiunea Loviștei. În condițiile prezenței marelor eocene, eroziunea în suprafață este amplă, ca de altfel și alunecările de teren și procesele de ravenare (versanții văilor Băișoara, Titești, Ciurii și Perșani);
- În zona subcaraptică, în cazul majorității versanților care includ depozite marno – argiloase, se remarcă prezența alunecărilor de teren: în Depresiunea Jiblea – Călimănești, pe versanții văilor Coibea, Puturoasa, Valea Satului, de asemenea, pe versanții văilor Muereasca, Olănești, Cheia, Sărata, Govora, Otăsău, Bistrița, Luncavăț, Cerna și Olteț;
- Pe terenurile formate din depozite nisipoase și grezo - conglomeratice (cazul celor din culmea Slătioara, bazinul văii Sărata și al văii Stăncioiului), predominante sunt procesele de ravenare și prăbușire cărora li se adaugă, îndeosebi în depresiunile Horezu, Bunești, Păușești - Măglași și Dăești - Râmnicu Vâlcea, eroziunea în suprafață.
- În dealurile și depresiunile subcarpatice din județ se individualizează două alinamente principale de manifestare a fenomenelor de degradare: unul corespunzător depresiunilor submontane Horezu, Bărbătești, Bunești, Păușești - Măglași, Muereasca și Jiblea, unde eroziunea în suprafață este asociată alunecărilor de teren, și un al doilea care corespunde localităților Mateești (pe Târâia), Glăvile, Sărsănești, Oțeșani, Păușești, Băile Govora, Ocnița și Fedeleșoiu (pe Olt);
- Zona dealurilor piemontane din partea de Sud a județului se caracterizează prin existența platourilor interfluviale și reducerea ponderii versanților. Eroziunea de suprafață asociată cu procesele de ravenare și alunecările de teren afectează intens versanții despăduriți din lungul văilor Simnic și Topolog, afluenți de stânga ai Oltului (din Piemontul Cotmeana), Pesceana, Beica, Cerna și Olteț (din Piemontul Oltețului). Printre locațiile în care apare fenomenul de alunecare de teren se amintesc: râpa Brădișor – malul stâng al pârâului Lotru, aval de acumularea Brădișor; depozitul de mică – malul drept al pârâului Lotru, la Cataracte; cariera Bistrița – malul drept al pârâului Costești, la Costești; cariera Panga – malul stâng al pârâului Taraia la Berbești; alunecări de teren pe pârâul Nisipoasa la Scundu.

În cadru studiului este elaborată harta de hazard la alunecări de teren a județului Vâlcea. Estimarea valorii și a distribuției geografice a coeficienților de risc (K_a-h) pentru județul Vâlcea s-a realizat pentru cele opt criterii luate în considerare pe baza informațiilor din lucrări de specialitate și a normativelor în vigoare interpretate conform legislației

referitoare la zonele de risc natural (HG nr. 447/2003): litologic – K_a, geomorfologic – K_b, structural – K_c, hidrologic și climatic – K_d, hidrogeologic – K_e, seismic – K_f, silvic – K_g, antropic – K_h.

Harta de hazard la alunecări de teren a județului Vâlcea s-a elaborat pe baza suprapunerii hărților factoriale realizate pentru fiecare criteriu (factor) în parte.

Criteriile pentru estimarea potențialului și a probabilității de producere a alunecărilor (în acord cu *Norma metodologică nr. 443/2003 privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren* publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 305 din 07.05.2003) care au fost aplicate sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.11. Criteriile pentru estimarea potențialului și a probabilității de producere a alunecărilor.
Sursa: Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale, 2008.

Simbol	Criteriul	Potențialul de producere a alunecărilor (p)					
		Scăzut		Mediu		Ridicat	
		Probabilitatea de producere a alunecărilor (p) și coeficientul de risc corespunzător					
		Practic zero	Redusă	Medie	Medie-mare	Mare	Foarte mare
		0	<0,10	0,10-0,30	0,31-0,50	0,51-0,80	>0,80
K _a	Litologic	Roci stâncoase, masive, compacte sau fisurate	Majoritatea rocilor sedimentare care fac parte din formațiunile acoperitoare (deluvii, coluvii și depozite proluviale) și din categoria rocilor semistâncoase (roci pelitice stratificate, cum sunt șisturile argiloase, marnele și marnocalcare, cretele, rocile metamorfe, îndeosebi șisturile de epizonă și mai puțin cele de mezozonă, puternic alterate și exfoliate, unele roci de natură magmatică puternic alterate, etc.)		Roci sedimentare detritice neconsolidate – necimentate, de tipul argilelor, argilelor grase, saturate, plastic moi – plastic consistente, cu umflări și contracții mari, argile montmorillonitice, puternic expansive, prafuri și nisipuri mici și mijlocii afânate, în stare submersată, breția sării, etc.		
K _b	Geomorfologic	Relief plan orizontal, afectat de procese de eroziune nesemnificative, văile care constituie rețeaua hidrografică fiind într-un avansat stadiu de maturitate	Relief de tip colinar, caracteristic zonelor piemontane și de podiș, fragmentat de rețele hidrografice cu văi ajunse într-un anumit stadiu de maturitate, mărginite de versanți cu înălțimi medii și înclinări în general medii și mici		Relief caracteristic zonelor de deal și de munte, puternic afectate de o rețea densă de văi tinere cu versanți înalți, majoritatea văilor fiind subsecvente (paralele cu direcția stratelor)		

Simbol	Criteriul	Potențialul de producere a alunecărilor (p)					
		Scăzut		Mediu		Ridicat	
		Probabilitatea de producere a alunecărilor (p) și coeficientul de risc corespunzător					
		Practic zero	Redusă	Medie	Medie-mare	Mare	Foarte mare
		0	<0,10	0,10-0,30	0,31-0,50	0,51-0,80	>0,80
K _c	Structural	Corpuri masive de roci stâncoase de natură magmatică, roci sedimentare stratificate, cu strate în poziție orizontală, roci metamorfice cu suprafețe de șistuoșitate dispuse în plane orizontale		Majoritatea structurilor geologice cutate și faliat afectate de clivaj și fisurate, structurile diapire, zonele ce marchează fruntea pânzelor de sariaj		Structuri geologice caracteristice ariilor geosinclinale în facies de fliș și formațiunilor de molasă din depresiunile marginale, structuri geologice stratificate, puternic cutate și dislocate, afectate de o rețea densă de clivaj, fisurație și stratificați	
K _d	Hidrologic și climatic	Zone în general aride, cu precipitații medii anuale reduse. Debitele scurse pe albiile râurilor, ale căror bazine hidrografice se extind în zone de deal și de munte, în general sunt controlate de precipitațiile din aceste zone. Pe albiile râurilor predomină procesele de sedimentare, eroziunea producându-se numai lateral în timpul viiturii		Cantități moderate de precipitații. Văile principale din rețeaua hidrografică au atins stadiul de maturitate, în timp ce afluenții acestora se află încă în stadiul de tinerețe. În timpul viiturilor se produc atât eroziuni verticale cât și laterale. Importante transporturi și depuneri de debite solide.		Precipitații lente de lungă durată, cu posibilități mari de infiltrare a apei în roci. La ploi rapide, viteze mari de scurgere cu transport de debite solide. Predomină procesele de eroziune verticală.	
K _e	Hidrogeologic	Curgerea apelor freatice are loc la gradienti hidraulici foarte mici. Forțele de filtrație sunt neglijabile. Nivelul liber al apei freatice se află la adâncime mare.		Gradienti de curgere a apei freatice moderați. Forțele de filtrație au valori care pot influența sensibil starea de echilibru a versanților. Nivelul apei freatice, în general se situează la adâncimi mai mici de 5 metri		Curgerea apelor freatice are loc sub gradienti hidraulici mari. La baza versanților, uneori și pe versanți, apar izvoare de apă. Există o curgere din interiorul versanților către suprafața acestora cu dezvoltarea unor forțe de filtrație ce pot contribui la declansarea unor alunecări de teren.	
K _f	Seismic	Intensitate seismică pe scara MSK mai mică de gradul 6		Intensitate seismică de gradul 6-7		Intensitate seismică mai mare de gradul 7	
K _g	Silvic	Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă mai mare de 80%. Păduri de foioase cu arbori de dimensiuni mari.		Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă cuprins între 20% și 80%. Păduri de foioase și conifere, cu arbori de vârstă și dimensiuni variate.		Gradul de acoperire cu vegetație arboricolă mai mic de 20%.	

Simbol	Criteriul	Potențialul de producere a alunecărilor (p)					
		Scăzut		Mediu		Ridicat	
		Probabilitatea de producere a alunecărilor (p) și coeficientul de risc corespunzător					
		Practic zero	Redusă	Medie	Medie-mare	Mare	Foarte mare
		0	<0,10	0,10-0,30	0,31-0,50	0,51-0,80	>0,80
K _h	Antropic	Pe versanți nu sunt executate construcții importante, acumulările de apă lipsesc		Pe versanți sunt executate o serie de lucrări (platforme de drumuri și cale ferată, canale de coastă, cariere). Cu extindere limitată și pentru care s-au executat lucrări corespunzătoare de protecție a versanților		Versanți afectați de o rețea densă de conducte de alimentare cu apă și canalizare, drumuri, căi ferate, canale de coastă, cariere, supraîncărcarea acestora în partea superioară cu depozite de haldă construcții grele. Lacuri de acumulare care umezesc versanții în partea inferioară.	

Valorile coeficienților de risc corespunzătoare criteriilor luate în considerare la întocmirea hărții de hazard a județului Vâlcea sunt detaliate în cele ce urmează. Fiecărui criteriu luat în considerare îi corespunde o hartă factorială.

- **Criteriul litologic.** Valorile atribuite coeficientului de risc K_a sunt următoarele:
 - 0,05 (probabilitate redusă) metamorfitele și rocile eruptive din cadrul Dacidelor Mediane și calcarele masive ale Jurasicului superior;
 - 0,15 (probabilitate medie) șisturi sericito - cloritoase din cadrul Dacidelor Marginale;
 - 0,35 (probabilitate medie) conglomerate, gresii, marne și argile aparținând Cretacului;
 - 0,60 (probabilitate mare) megabrecii, conglomerate, gresii, nisipuri, argile cu intercalații de tufuri și gipsuri paleogene;
 - 0,70 (probabilitate mare) conglomerate, marne, pietrișuri, nisipuri și tufuri ale formațiunilor burdigalian - sarmațiene;
 - 0,80 (probabilitate mare) pentru deluvii, nisipuri, pietrișuri și argile din cadrul formațiunilor miocen superioare, pliocene și cuaternare;
 - 1,0 (probabilitate foarte mare) pentru sare badeniană și deluvii, argile, nisipuri, pietrișuri din areale afectate de alunecări.
- **Criteriul geomorfologic.** Valorile coeficientului de risc K_b în funcție de particularitățile terenului sunt următoarele:
 - 0,09 (probabilitate redusă) pentru arealele practic orizontale;
 - 0,20 (probabilitate medie) în cazul pantelor de sub 5°;
 - 0,50 (probabilitate medie - mare) pentru pantele de 5° - 9°;
 - 0,80 (probabilitate mare) pentru pantele de 10° - 15° și afectate de ravenări;
 - 0,90 (probabilitate foarte mare) pentru pante de peste 15°, intens ravenate, pe alocuri afectate de alunecări de teren.

- **Criteriul structural.** Valorile coeficientului de risc K_c sunt:
 - 0,30 (probabilitate medie) pentru formațiunile din cadrul Dacidelor Mediane și Marginale la care se adaugă arealul circumscris Platformei Moesice;
 - 0,50 (probabilitate medie - mare) pentru formațiunile sedimentare din cadrul flancului extern al avanfosei;
 - 0,80 (probabilitate mare) în cazul arealului ce aparține flancului intern al avanfosei.
- **Criteriul hidrologic și climatic.** Coeficientului de risc aferent K_d îi revin două valori:
 - 0,30 (probabilitate medie) în extremitatea sudică a județului;
 - 0,50 (probabilitate medie - mare) în partea centrală și nordică a perimetrului.
- **Criteriul hidrogeologic.** Coeficientului de risc K_e îi revin următoarele valori:
 - 0,50 (probabilitate medie - mare) pentru zonele cu izvoare temporare la baza versanților în perioadele cu precipitații;
 - 0,80 (probabilitate mare) în cazul zonelor cu urgențe permanente la baza versanților și cu freaticul la adâncimi de până la 5 m.
- **Criteriul seismic.** Pentru întreaga suprafață a județului care se situează în zona de intensitate seismică aferentă gradului 7 - MSK coeficientului de risc K_f îi revine valoarea 0,80 (probabilitate mare).
- **Criteriul silvic.** Coeficientul de risc K_g are următoarele valori:
 - 0,09 (probabilitate redusă) în arealele acoperite cu vegetație forestieră în proporție de peste 80%;
 - 0,20 (probabilitate medie) în cazul când gradul de acoperire cu vegetație forestieră se înscrie între 60% și 80%;
 - 0,50 (probabilitate medie - mare) pentru arealele al căror grad de acoperire cu vegetație arboricolă se situează între 20% și 60%;
 - 0,80 (probabilitate mare) în cazul arealelor al căror grad de acoperire cu vegetație forestieră este de sub 20%.
- **Criteriul antropic.** Coeficientului de risc K_h îi revin următoarele valori:
 - 0,30 (probabilitate medie) pentru arealele în care construcțiile sunt dispartate și există doar drumuri de interes local;
 - 0,70 (probabilitate mare) pentru arealele ocupate de intravilan constituit din construcții nu foarte impunătoare și sunt prezente preponderent drumuri de interes local;
 - 0,90 (probabilitate foarte mare) ocupate de localități importante cu rețele de utilități și traversate de drumuri de interes județean sau național.
- **Harta factorului litologic - K_a**

Din harta factorului litologic K_a se observă că partea de Nord a județului se caracterizează printr-o probabilitate redusă ($K_a = 0,01; 0,03; 0,05; 0,06; 0,09$) de producere a alunecărilor de teren. Pe suprafețe mai restrânse, tot în treimea nordică a județului, se găsesc și terenuri, caracterizate printr-o probabilitate medie ($K_a = 0,20; 0,25; 0,30$) de producere a

alunecărilor de teren. De o parte și de alta a Râului Olt, sunt amplasate câteva areale unde apar de asemenea, conglomerate, brecii, gresii și, cu o pondere mai mare, marne. Acest aranjament litologic a determinat încadrarea acestor areale la terenurile cu probabilitate medie mare de producere a alunecărilor de teren ($K_a = 0,45; 0,50$).

Zona subcarpatică și piemontană, care reprezintă suprafața cea mai mare a județului, se caracterizează printr-o probabilitate mare ($K_a = 0,60; 0,65; 0,70; 0,80$) și foarte mare ($K_a = 0,90; 0,95; 0,99$) de producere a alunecărilor de teren. Această apreciere a fost determinată de dezvoltarea în aceste regiuni a formațiunilor sedimentare, mai noi, mio-pliocene și cuaternare, reprezentate prin roci cu o coeziune foarte scăzută (pietrișuri, nisipuri, marne, argile, depozite loessoide), între care, local și subordonat, se intercalează conglomerate, gresii, tufuri, gipsuri, sare și cărbuni. Areele cu probabilitate foarte mare de producere a alunecărilor de teren sunt situate, în general, în lungul cursurilor de apă.

▪ **Harta factorului geomorfologic - K_b**

Situat în partea de Sud a țării, județul Vâlcea se caracterizează printr-o mare varietate de forme de relief ce aparțin Carpaților Meridionali, depresiunii Brezoi - Titești, Depresiunii Getice și Platformei Moesice. Carpații Meridionali separă două zone de depresiune majore: la Nord Depresiunea Transilvaniei și Depresiunea Getică la Sud. În partea sudică a județului apare un relief colinar, ușor vălurit, care aparține de platforma Cotmeana. Ca urmare a diversității condițiilor fizico – geografice, solul se prezintă ca un înveliș complex, cu variații de la solurile pajiștilor alpine până la solurile brune de pădure și la cele slab evoluat din largul văilor largi, care, în general, aparțin solurilor podzolice.

Elaborarea hărții factoriale morfologice K_b s-a realizat prin conturarea poligoanelor cu valori constante ale pantelor. Analiza hărții factoriale indică cuprinderea pe teritoriul județului a unor valori de la 0,05 la 0,90:

- intervalul 0,05 – 0,10 corespunde arealelor de câmpie și de-a lungul albiilor majore ale marilor cursuri de apă și a afluenților acestora care penetrează puternic spre nord celelalte forme de relief;
- în etajul subcarpatic (depresiunea Jiblea–Călimănești, valea Satului, valea Puturoasa, valea Muereasca, valea Olăneștiului, valea Bistriței) și piemontan (Cotmeana – Olteț) valorile coeficientului K_b sunt cuprinse între 0,10 – 0,70. Și aici pentru văile principale și unii afluenți ai acestora valorile coeficientului sunt mai mici de 0,10.

Sectorului muntos alcătuit din tronsoane ale Carpaților Meridionali – Munții Făgăraș (Bulzu, Zănoaga), Munții Cozia, Munții Căpățâni, în care sunt incluse și depresiunile subcarpatice, masivul Vânturarița – Boila, i se atribuie valori cuprinse în intervalul 0,40 – 0,90, crescătoare pe versanți și moderate pe platourile din interfluvii. Și în acest sector valorile mai mici de 0,10 sunt legate de terasele și versanții cursurilor de apă care fragmentează puternic relieful.

▪ **Harta factorului structural - K_c**

Harta factorului structural K_c indică pentru zonele carpatice și parțial subcarpatice o probabilitate medie ($K_c = 0,30$) de producere a alunecărilor de teren. Partea de Sud a

județului, care se suprapune pe flancul extern al depresiunii getice cu depozite sedimentare puțin înclinate și slab tectonizate, se caracterizează printr-o probabilitate medie - mare de producere a alunecărilor de teren ($K_c = 0,50$).

Cea mai mare suprafață a județului, care cuprinde Subcarpații Olteniei și piemonturile Oltețului și Cotmeana, și care se suprapune pe flancul intern al depresiunii getice, cu formațiuni sedimentare cutate și faliat, se caracterizează printr-o probabilitate mare de producere a alunecărilor de teren ($K_c = 0,80$). Doar un mic areal, situat pe zona diapirelor de sare de la Ocnele Mari, se caracterizează printr-o probabilitate foarte mare de producere a alunecărilor de teren ($K_c = 0,90$).

▪ **Harta factorului hidroclimatic - K_d**

Precipitațiile, uneori abundente și sub formă de averse, în special primăvara și toamna, care antrenează o parte din sol, intensificând șiroirea, torențialitatea, acumulările coluviale și proluviale, la care se adaugă fenomenele de îngheț - dezgheț, conferă terenului potențial pentru alunecări, care variază de la Nord spre Sud.

Media precipitațiilor anuale scade de la Nord spre Sud. Astfel, în extremitatea nordică a județului, pe un areal restrâns, corespunzând zonei montane înalte (Munții Lotrului), în Nord-Vest, pe un areal corespunzând Munților Parâng, media precipitațiilor anuale este de 1400 mm, iar la Sud de acestea, pe un areal corespunzând părții sudice a Munților Lotrului, către Voineasa, Munților Latoriței, Căpățânii, Făgăraș și Vârfului Cozia, media precipitațiilor anuale este de 1200 mm, iar factorului de influență hidroclimatic K_d i s-a atribuit valoarea de 0,75. La poalele zonei montane înalte, media precipitațiilor anuale scade la 1000 mm, iar în zona subcarpatică (Subcarpații Olteniei în partea central-vestică, Muscelele Argeșului până la Dealul Negru, pe rama estică a județului), precipitațiile scad la 800 mm. Pentru aceste areale, factorului de influență hidroclimatic K_d i s-a atribuit valoarea de 0,65. În jumătatea estică a județului, corespunzătoare zonei piemontane (Depresiunea Loviștei în nord, Depresiunea Brezoi, în centru, Piemontul Oltețului în jumătatea sudică, precum și în Sud-Est în Piemontul Cotmeana), media precipitațiilor anuale este de 700 mm, iar la Sud de această zonă, media precipitațiilor anuale scade la 600 mm. Factorului de influență hidroclimatic în această zonă i s-a atribuit valoarea de 0,55. Pe două areale restrânse, în extremitatea Sud-Estică și Sud-Vestică a județului, corespunzând culoarului Băbeni-Voiș, respectiv Ghioroiu-Laboșu, media precipitațiilor anuale este de 550 mm, iar factorului de influență hidroclimatic i s-a atribuit valoarea de 0,50.

▪ **Harta factorului hidrogeologic - K_e**

Sectorului central și nordic al județului Vâlcea (zona submontană și montană), areal compus din depozite neogene, respectiv mezozoice, în care informațiile de ordin hidrogeologic sunt punctuale (cercetări pe zone restrânse, cu obiective diverse – studii pentru ape minerale, studii pentru ape potabile, studii hidrogeologice-miniere etc.), i-a fost atribuit un coeficient mediu de risc hidrogeologic ($K_e = 0,4$).

În acest sector se întâlnesc zone în care apele circulă la adâncime (peste 5 m), areale în care există o circulație superficială care are loc la nivelul solurilor de grosimi reduse depuse

peste roca vie, sau prin zonele de alterare ale majorității tipurilor de rocă ce afloră (sub 5 m), precum și zone de descărcare ale acviferelor (izvoare, zone de izvoare). Există deci cele 3 tipuri de suprafețe cu probabilitate de producere a alunecărilor din punctul de vedere al coeficientului de risc hidrogeologic, fără însă a putea fi delimitate cu precizie. Din acest motiv s-a estimat un coeficient mediu de risc hidrogeologic ($K_e = 0,4$).

▪ **Harta factorului seismic - K_f**

La elaborarea hărții factorului seismic a fost utilizată zonarea macroseismică a teritoriului României din punct de vedere al intensității cutremurelor, scara MSK (SR -11100 - 93), cuprinsă în Anexa 2 din Ghidul de redactare a hărților de risc la alunecarea versanților pentru asigurarea stabilității construcțiilor - indicativ GT 019-98 și în acord cu prevederile Ghidului privind identificarea și monitorizarea alunecărilor de teren și stabilirea soluțiilor cadru de intervenție, în vederea previnerii și reducerii efectelor acestora, pentru siguranța în exploatare a construcțiilor, refacerea și protecția mediului - indicativ GT 006 - 97.

Din harta factorului seismic K_f rezultă că cea mai mare suprafață a județului Vâlcea, se caracterizează printr-o probabilitate mare de producere a alunecărilor de teren ($K_f = 0,70$; $0,75$), determinată de amplasarea acestuia în zonele de intensitate seismică 6 (scara MSK), respectiv 7 (scara MSK). Doar o mică suprafață, situată în Nord-Est, pe zona de intensitate seismică 8 (scara MSK), se caracterizează printr-o probabilitate foarte mare de producere a alunecărilor de teren ($K_f = 0,90$).

▪ **Harta factorului silvic - K_g**

Vizualizând harta factorului silvic K_g realizată pentru județul Vâlcea, se poate aprecia că aproximativ jumătate din teritori se caracterizează printr-o probabilitate medie de producere a alunecărilor de teren, determinată atât de prezența unor zone întinse de pădure ($K_g = 0,10$), răspândite pe tot teritoriul, dar predominante în treimea nordică, pe zona muntoasă, cât și, subordonat, de livezile ($K_g = 0,20$) și culturile de viță de vie ($K_g = 0,30$), concentrate mai ales în zona centrală, subcarpatică, și respectiv în sud-est, în regiunea viticolă Drăgășani.

Cealaltă jumătate a suprafeței județului este ocupată de areale pentru care s-au apreciat grade mai ridicate de probabilitate, și anume medie - mare, mare, și, în proporție mai redusă, foarte mare. Astfel, perimetrele localităților, unde se dezvoltă o vegetație complexă, de la ierboasă la arboricolă ($K_g = 0,40$), care sunt amplasate începând din zona subcarpatică către Sud, împreună cu pășunile și fânețele ($K_g = 0,50$), concentrate mai ales în zona montană și subcarpatică, se caracterizează printr-o probabilitate medie - mare de producere a alunecărilor de teren.

În jumătatea sudică a județului, în special în vecinătatea văilor care formează bazinele hidrografice ale Oltețului și Oltului, sunt amplasate terenurile agricole ocupate cu culturi, preponderent cerealiere, caracterizate printr-o probabilitate mare de producere a alunecărilor de teren ($K_g = 0,80$).

Probabilitatea foarte mare de producere a alunecărilor de teren corespunde arealelor cu vegetație fluvio-lacustră ($K_g = 0,95$), situate în lungul Oltului și în perimetrul lacului Vidra, din nord-vestul județului.

▪ **Harta factorului antropic - K_h**

Din punct de vedere al impactului factorului antropic asupra probabilității de producere a alunecărilor de teren, în județul Vâlcea se constată un risc redus, pe aproximativ 75% din suprafața acestuia, coeficientul factorului antropic având valoarea 0,10.

Partea nordică a județului (reprezentată de Munții Lotrului, Munții Latoriței, Sud-Vestul Munților Făgăraș și depresiunea Loviștei) până la limita cu Subcarpații Olteniei, aproximativ 95% din suprafață este caracterizată de valoarea de 0,10 a factorului antropic, corespunzând unui risc redus de producere a alunecărilor de teren. În zona centrală și cea sudică a județului, îndeosebi pe interfluviile dintre râurile principale (Olt, Topolog, Olănești, Bistrița, Cerna, Oltet), pe o arie însumată de 70-75%, factorul antropic are aceeași valoare menționată mai sus.

În depresiunea Loviștei (în raza localităților Boișoara, Titești, Perișani), în Subcarpații Olteniei și într-o zonă situată la Est de Municipiul Râmnicu Vâlcea, coeficientul factorului antropic este 0,20, corespunzând unui risc mediu de producere a alunecărilor de teren.

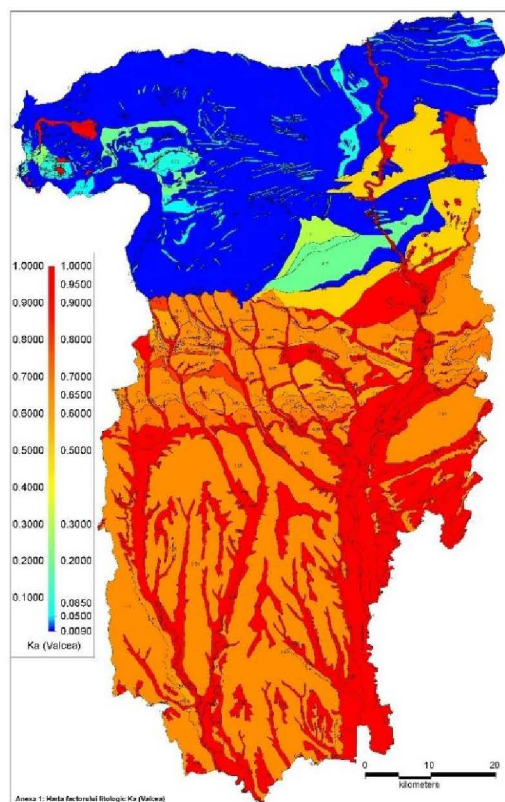
În versantul drept al Văii Oltului, între Orlești și Ștefănești, corespunzând unor așezări rurale, sunt areale restrânse, unde factorul antropic are coeficientul 0,30, ceea ce semnifică un risc mediu de producere a alunecărilor de teren.

În partea centrală, dar în special în cea sudică a județului, pe cursurile principalelor râuri (Jiu, Cerna, Oltet), unde sunt terenuri agricole, pe o suprafață însumată de circa 15-20% din suprafața totală a județului, factorul antropic K_h are valoarea de 0,40, corespunzând unui risc mediu - mare de declanșare și manifestare a alunecărilor de teren.

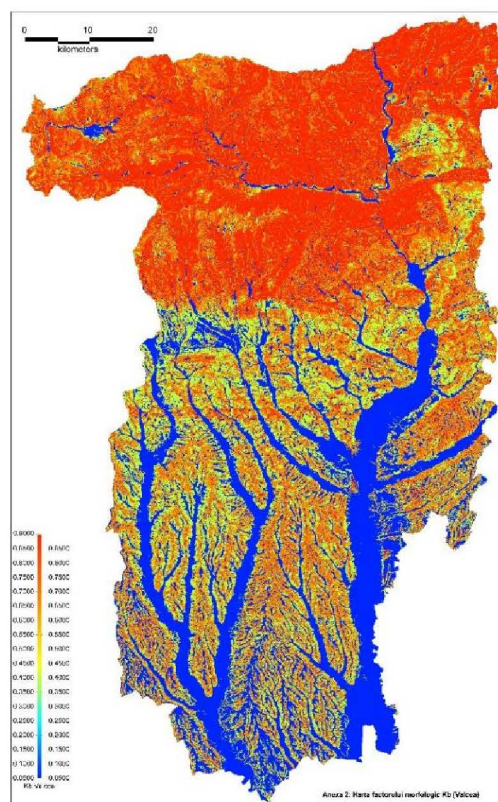
Pe Valea Oltului (în raza localităților Căineni, Racovița, Brezoi), pe Valea Lotrului (în raza localității Voineasa) și în Subcarpații Olteniei (în raza localităților Horezu, Călimănești, Olănești), coeficientul factorului antropic are valoarea 0,50, corespunzând unui risc mediu - mare de declanșare a alunecărilor de teren.

Pe raza municipiilor Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, coeficientul factorului antropic are valoarea 0,80 – care indică un risc mare - foarte mare de producere a alunecărilor de teren.

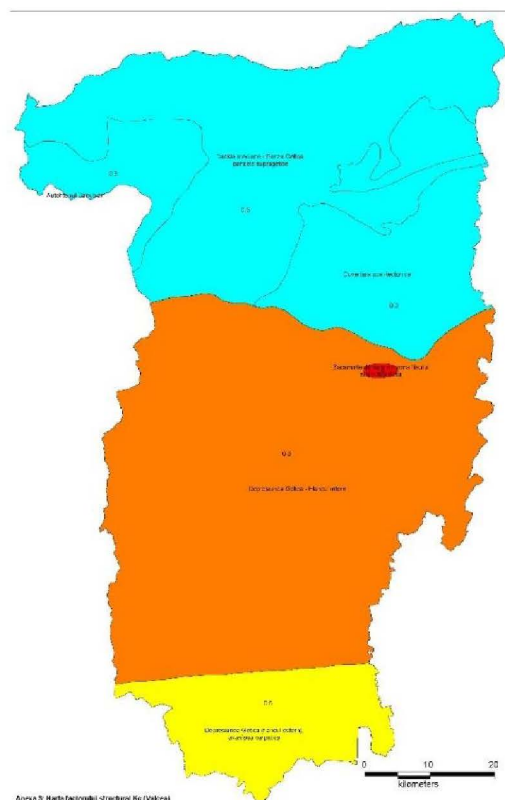
În figurile următoare sunt prezentate hărțile factorilor descriși mai sus pentru județul Vâlcea.

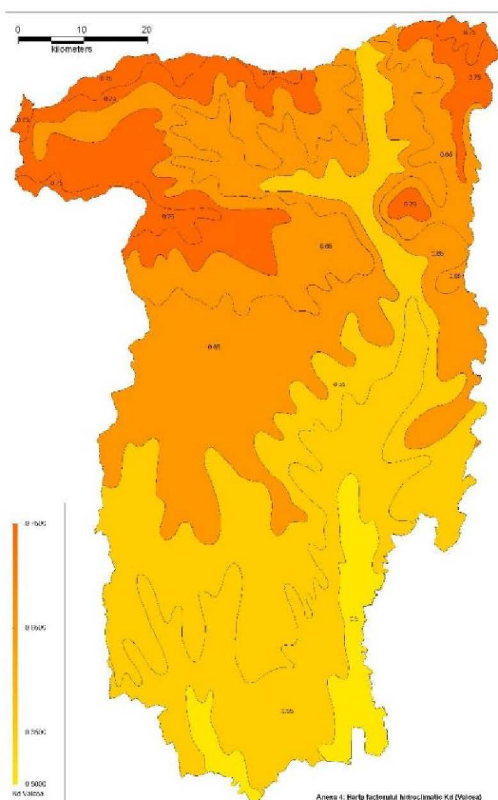
a). Harta factorului K_a

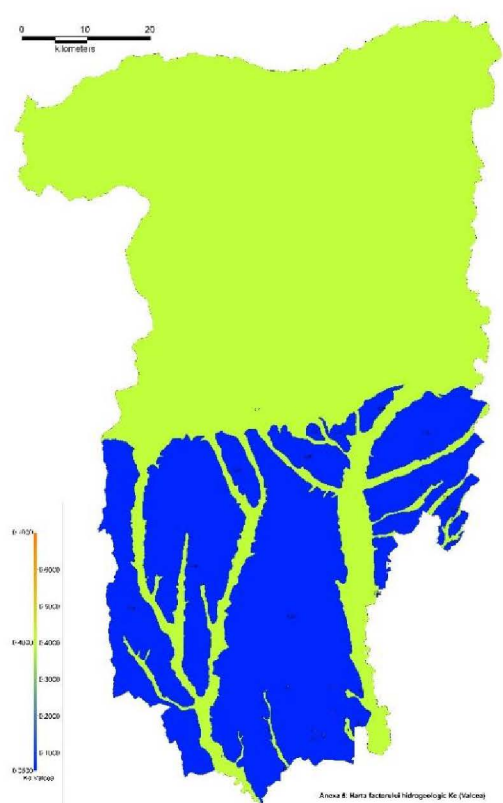
b). Harta factorului K_b

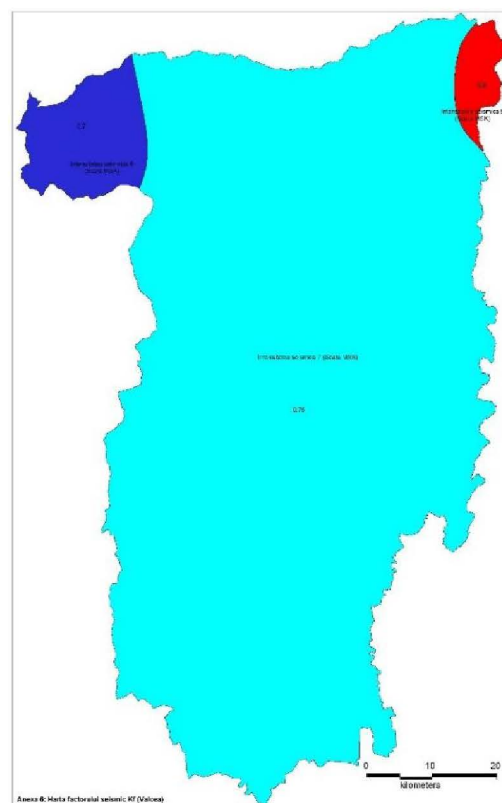
c). Harta factorului K_c

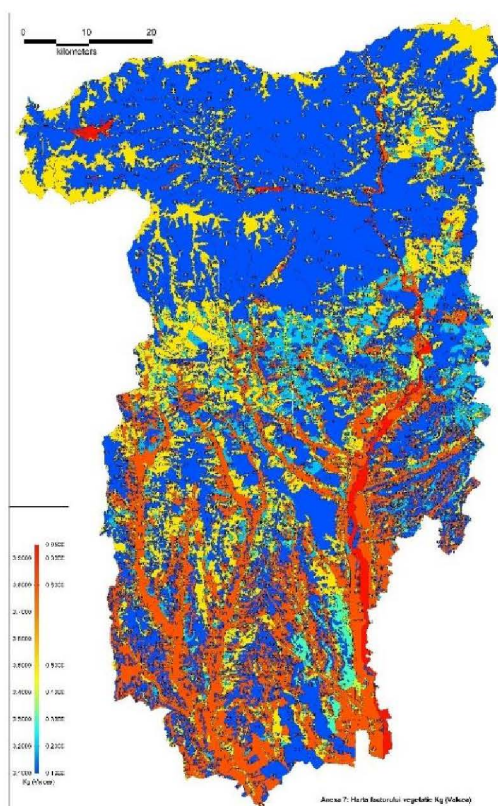
d). Harta factorului K_d

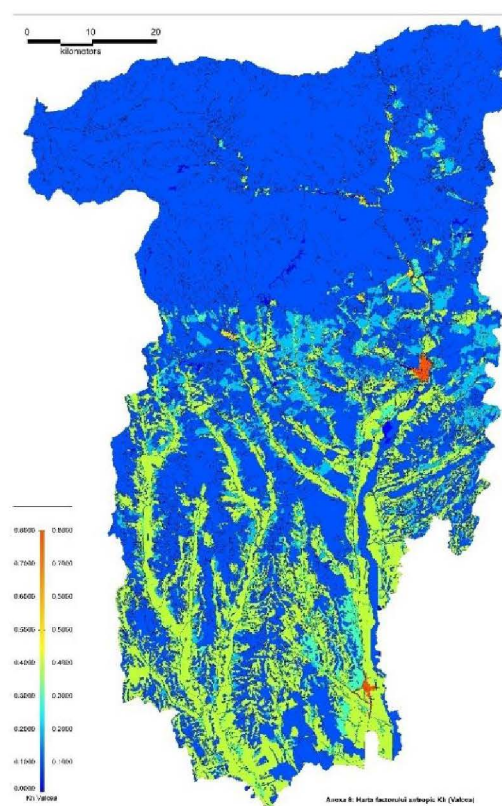
e). Harta factorului K_e

f). Harta factorului K_f

g). Harta factorului K_g

h). Harta factorului K_h

Figura 1.26. Hartile factorilor aferenți criteriilor pentru estimarea potențialului și a probabilității de producere a alunecărilor. Sursa: Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale, 2008.

▪ **Harta de hazard la producerea alunecărilor de teren – coeficientul mediu de hazard K_m**

Pentru calculul coeficientului mediu de hazard K_m , corespunzător fiecărei suprafețe poligonale delimitate prin suprapunerea celor 8 hărți factoriale, s-a ținut seama de valorile fiecărui factor $K_a \dots K_h$. În final a rezultat harta cu distribuția geografică a coeficientului mediu de hazard. Harta cu distribuția geografică a coeficientului mediu de hazard în sistem GIS, sintetizează următoarele categorii de zone (figura 1.27):

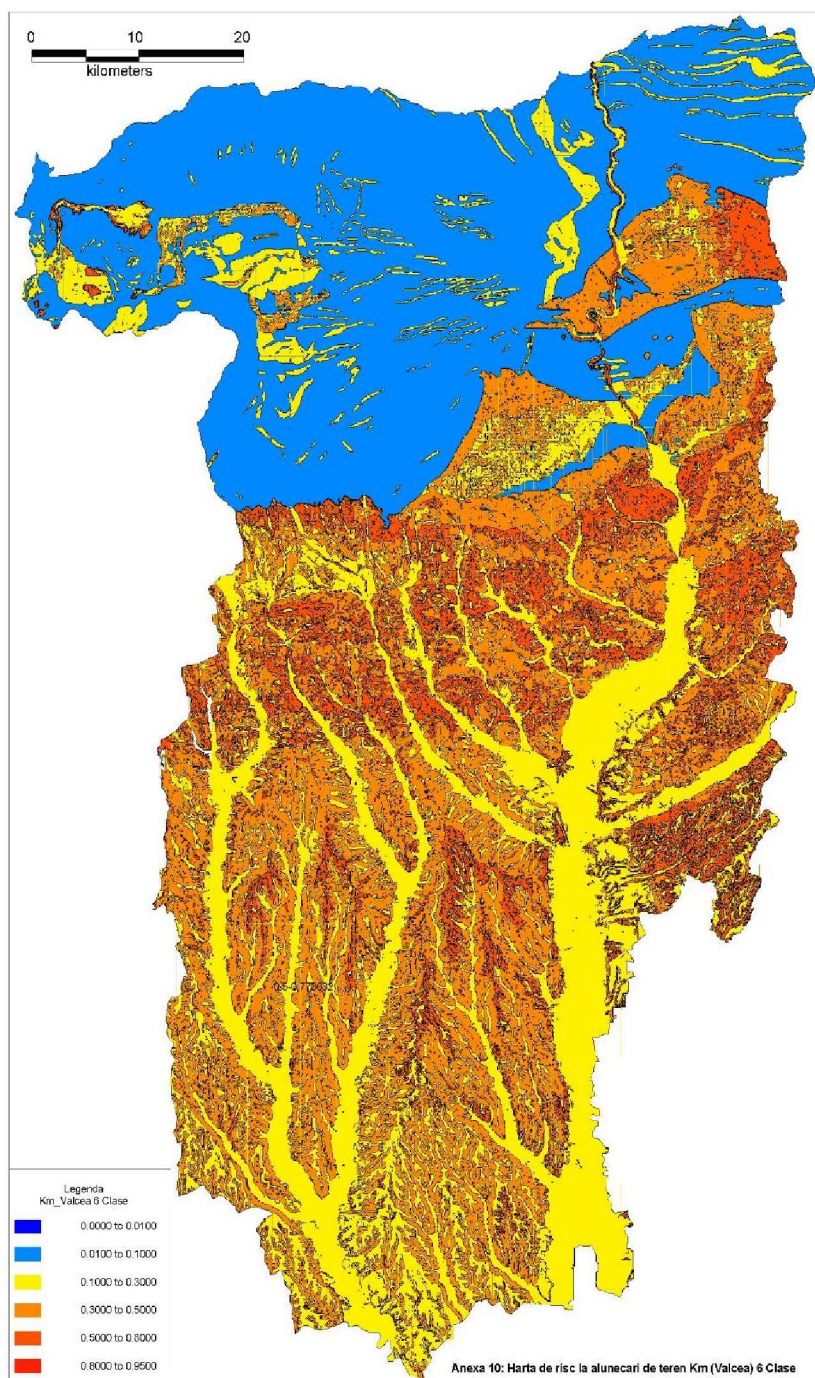

Figura 1.27. Harta factorului mediu pentru estimarea potențialului și a probabilității de producere a alunecărilor. Sursa: Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale, 2008.

- 0,00 – 0,30 (probabilitate medie) pentru zonele situate în albia majoră a râurilor, sau la partea superioară a formelor de relief;
- 0,31 – 0,50 (probabilitate medie - mare);
- 0,51 – 0,80 (probabilitate mare);
- 0,81 – 1,0 (probabilitate foarte mare);

Valorile coeficientului mediu de hazard K_m rezultate se înscriu într-un interval larg, de la 0,0935 (factor minim), până la 0,7212 (factor maxim), ceea ce semnifică un potențial de producere al alunecărilor de teren de la redus la mare.

În vederea încadrării potențialului de producere a alunecărilor de teren s-au utilizat categoriile specificate în legislație, respectiv:

Probabilitate (potențial) de producere a alunecărilor de teren	Valoarea benzii Factorului mediu K_m
Practic zero (lipsă)	0
Redusă	< 0,10
Medie	0,10 – 0,30
Medie - mare	0,31 – 0,50
Mare	0,51 – 0,80
Foarte mare	0,81 – 1,00

Reprezentarea de mai sus, pe lângă figurarea detaliată a zonelor cu diversele valori ale potențialului de declanșare și evoluție a alunecărilor de teren, indică următoarele trăsături generale ale județului :

- zona montană poate fi catalogată cu probabilitate scăzută de manifestare a alunecărilor de teren ($K_m = 0,00 \dots 0,10$). Este un areal fragmentat de cursuri de apă (izvoarele acestora), care fac ca valoarea factorului K_m să aibă valori medii (0,10 – 0,30) de-a lungul versanților văilor ;
- o mare parte din teritoriu, mai ales de-a lungul marilor cursuri de apă și a afluenților lor, poate fi catalogată cu un potențial de manifestare a alunecărilor de teren mediu ($K_m = 0,10 \dots 0,30$). Printre acestea pot fi menționate văile următoarelor râuri: Olt, Olteț, Călimănești, Muereasca;
- în cea mai mare parte a zonei subcarpatice, dezvoltată în zona mediană a județului, care este și ea fragmentată puternic de cursuri mari de apă și de afluenții acestora, coeficientul K_m poate fi încadrat în clasele mediu - mare și mare (0,30 – 0,80). Este vorba de interfluvii și versanții văilor;
- pentru valori mai mari ale coeficientului K_m (0,80 – 0,95) se conturează suprafețe reduse situate în lungul versanților cursurilor de apă.

Cutremure

În privința riscului de producere a cutremurelor de pământ, condițiile seismice din România sunt cunoscute ca fiind dintre cele mai severe din Europa; în medie într-un secol se pot produce 2 - 3 cutremure majore, cu magnitudine mai mare de 7 grade pe scara Richter (MSK), acestea afectând zone importante ale teritoriului țării noastre. În figura

următoare sunt evidențiate zonele urbane a căror intensitate seismică este de peste 7 grade MSK. Se observă că pentru toate orașele și municipiile din județul Vâlcea intensitatea seismică este de 7 grade MSK.

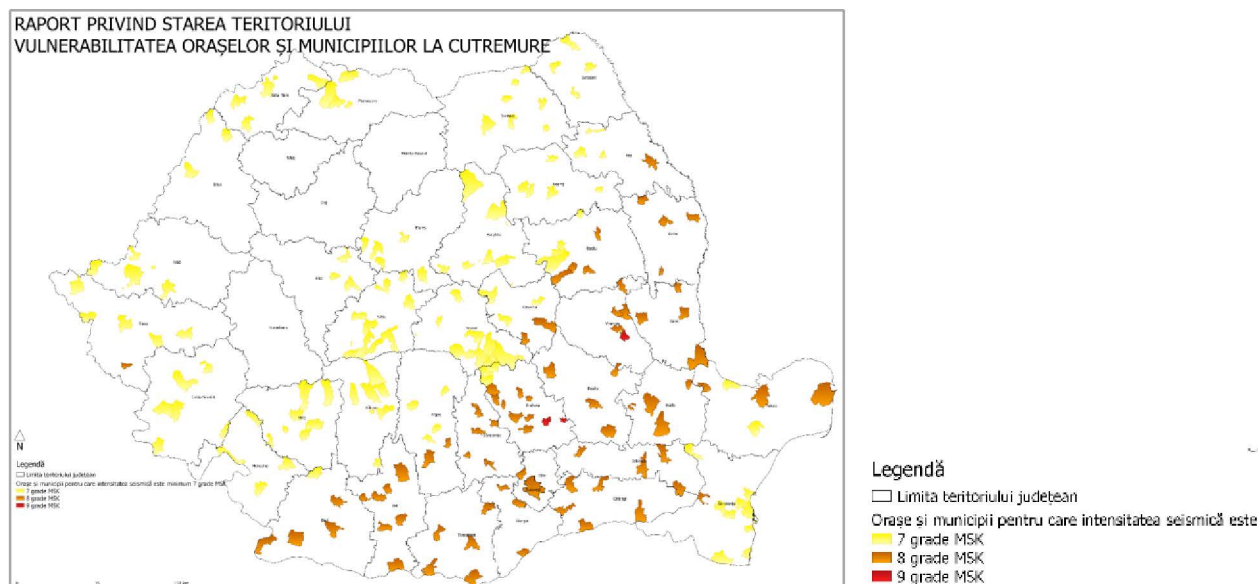

Figura 1.28. Harta zonelor urbane pentru care intensitatea seismică este de peste 7 grade MSK.

Sursa: Raport privind starea teritoriului - România 2017.

În conformitate cu datele înscrise în P.A.T.N. – Secțiunea - “Zone de risc natural”, din punct de vedere al intensității cutremurelor – scara MSK (SR -11100 - 93), teritoriul studiat se încadrează în zonele 7 și 8 de intensitate seismică:

- T_1 – cu perioada medie de revenire de circa 50 ani;
- T_2 – cu perioada medie de revenire de circa 100 ani.

Coeficientului seismic K_s (conform Normativ P 100 – 92) înregistrează valori crescătoare de la Sud la Nord (între 0,20 și 0,08), valoarea predominantă fiind $K_s = 0,16$.

- C - coeficient seismic $K_s = 0,20$;
- D - coeficient seismic $K_s = 0,16$.

În ceea ce privește perioada de colț, teritoriul județului include zone cu următoarele valori: $T_c = 1,5$ sec, $T_c = 1,0$ sec, $T_c = 0,7$ sec. Valoarea predominantă este 1,0 secunde (Normativ P 100 – 92).

Conform valorilor de mai sus, ținând seama de faptul că valoarea cea mai ridicată a intensității seismice la nivelul teritoriului național este 9 și valoarea cea mai ridicată a coeficientului seismic K_s este 0,32 (în zona seismică A), se consideră că teritoriul de studiu aparține unei zone în care există o expunere medie a construcțiilor la riscul seismic.

Problema cutremurelor a fost tratată în cadrul studiului “Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale (cutremure, alunecări de teren și inundații). Hărți de hazard la nivelul

teritoriului județean. Regiunea 4 - (Sud-Vest, Oltenia): județele Vâlcea, Olt, Dolj, Gorj, Mehedinți. Județul Vâlcea” elaborat de IPTANA în anul 2008.

În acord cu Secțiunea I a acestui studiu (*“Analiza fizico-geografică a teritoriului, analiza stării hazardurilor naturale, cutremure, alunecări de teren, inundații identificate și delimitate la nivelul teritoriului județean și al unităților administrativ teritoriale componente”*), în continuare se evidențiază câteva considerații teoretice asupra problemei cutremurelor în județul Vâlcea.

Hazardul seismic nu poate fi modificat de oameni (excepție făcând zonele cu potențial de lichefiere sau de alunecări de teren unde ar fi posibile îmbunătățiri ale terenului). Expunerea construcțiilor la hazardul seismic nu poate fi nici ea redusă. Astfel, reducerea riscului seismic se realizează prin reducerea vulnerabilității construcțiilor existente.

Evaluarea cât mai corectă a hazardului seismic într-un anumit amplasament este importantă în vederea punerii în siguranță a fondului construit existent și/sau viitor. Pentru proiectarea construcțiilor noi și pentru consolidarea celor existente și vulnerabile seismic este necesară înțelegerea caracteristicilor mișcărilor seismice, precum și a comportării construcțiilor în timpul cutremurelor.

În figurile de mai jos sunt reprezentate harta de hazard seismic pentru o perioadă de recurență de 100 de ani și zonarea perioadei de colț T_c a spectrului de răspuns (valoarea perioadei de colț este influențată de condițiile de amplasament).

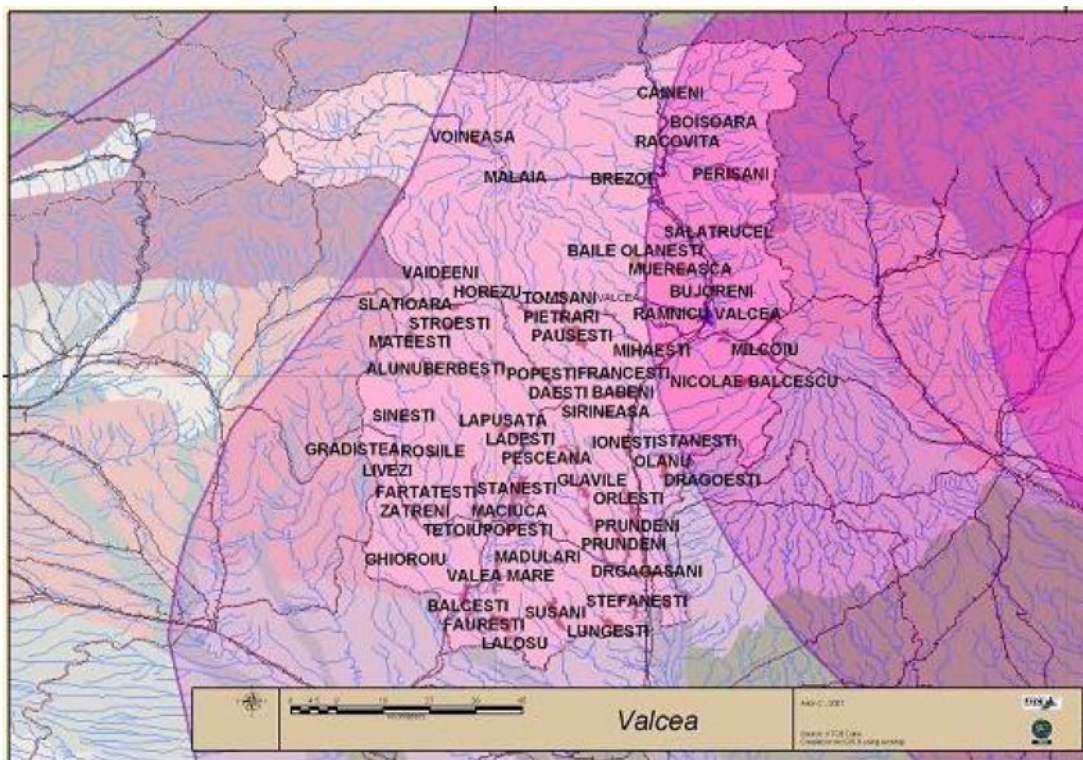
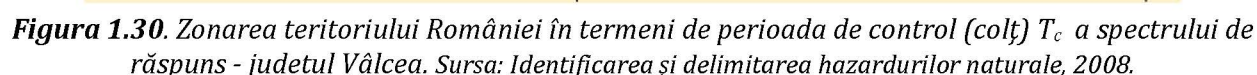

Figura 1.29. Valoarea de vârf a accelerației terenului pentru proiectare a_g pentru cutremure având intervalul mediu de recurență $IMR = 100$ ani - județul Vâlcea. Sursa: Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale, 2008.

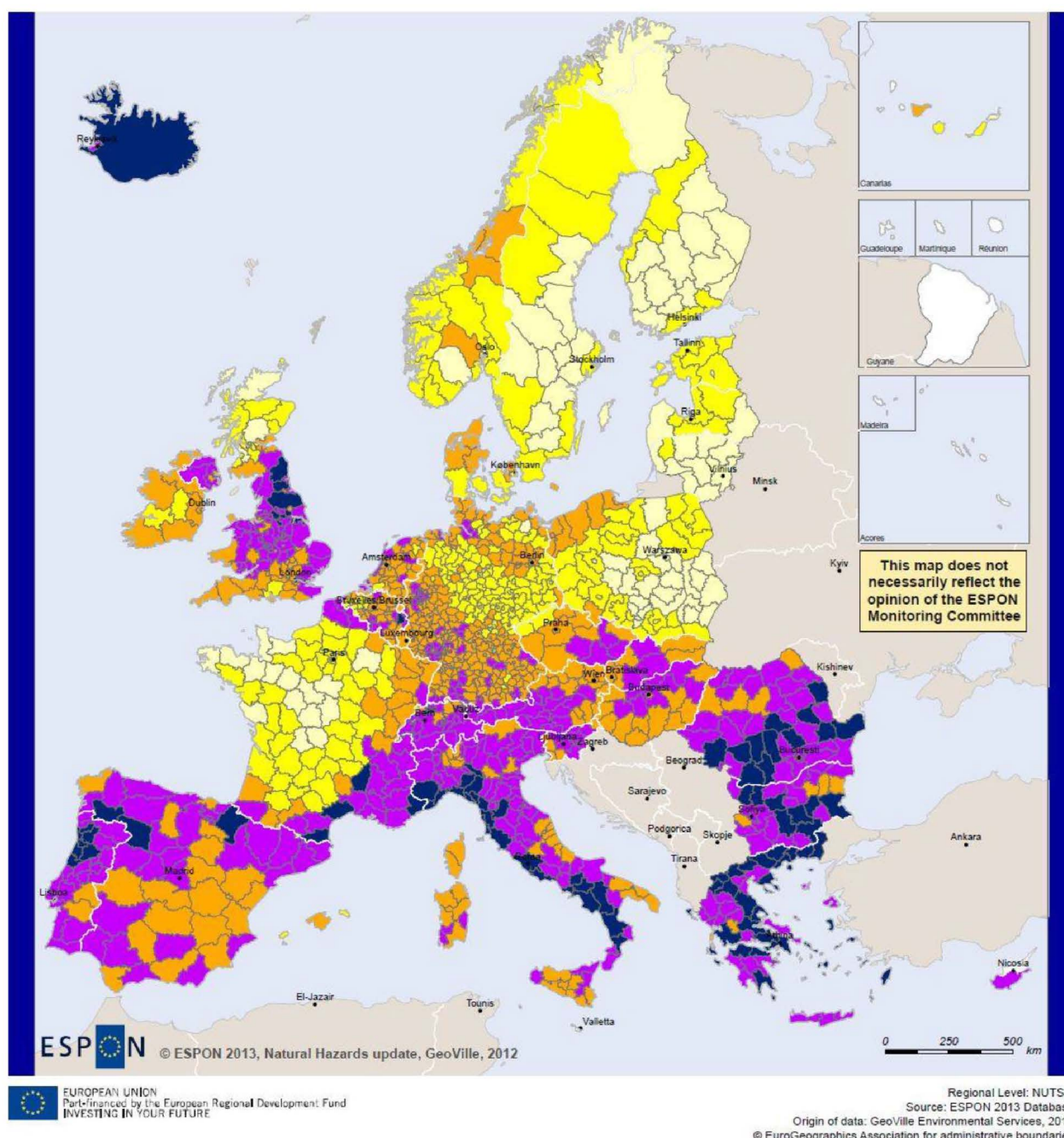

Tabelul 1.12. *Expunerea la hazard seismic și caracteristicile macroseismice ale zonelor urbane – județul Vâlcea. Sursa: Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale, 2008.*

**Sursa datelor: INS, Tempo-Online, populația după domiciliu la 1 ianuarie 2019, locuințe existente la sfârșitul anului 2018*

În ansamblu, având în vedere cele prezentate mai sus, se apreciază că teritoriul județului Vâlcea se situează pe primele locuri la nivel național privind potențialul de expunere la riscuri naturale.

Într-o analiză realizată la nivel european privind potențialul de expunere la hazarduri naturale a regiunilor, se observă că județul Vâlcea prezintă potențial foarte ridicat de expunere la hazarduri naturale (figura 1.31). Această clasificare este rezultatul agregării mai multor indicatori: media inundațiilor pe an, incendii de pădure observate, frecvența perioadelor de secetă, furtuni tropicale / de iarnă, temperaturi extreme, alunecări de teren, erupții vulcanice, avalanșe, tsunami etc.

Legendă

	Foarte scăzut
	Scăzut
	Moderat
	Ridicat
	Foarte ridicat
	Fără date

- 1) Average floods per year/catchment, 1985 – 2011 (weight 19)
- 2) Observed forest fires; biogeographic regions, 1997 – 2012 (weight 14)
- 3) Drought frequency, 1991 – 2010 (weight 13)
- 4) Modelled earthquake hazard, 2010 (weight 12)
- 5) Occurrence of winter and tropical storms, 2006 (weight 10)
- 6) Extreme temperatures (Occurrence of warm and cold spells), 1981 – 2010 (weight 9)
- 7) Landslide occurrence, 2012 (weight 8)
- 8) Storm surge occurrence, 2012 (weight 7)
- 9) Potential avalanche occurrence, 2000-2011 (weight 3)
- 10) Occurrence of volcanic eruptions, 10.000 B.C. – 2012 (weight 3)
- 11) Tsunami occurrence, 2000 B.C. – 2012 (weight 2)

Figura 1.31. Potențialul de expunere la hazarduri naturale a regiunilor.

Sursa: Raport privind starea teritoriului - România 2017.

1.2.8. Riscuri tehnologice

Riscurile tehnologice cuprind o gamă largă de accidente legate de activitățile industriale (explozii, incendii, scurgeri de substanțe toxice, exploatarea necontrolată a unor substanțe minerale, emisii și poluări accidentale, etc.) și de managementul defectuos al întreprinderilor, cu impact asupra omului și mediului ambiant. Sunt și situații în care accidentele tehnologice cum sunt ruperile de baraje sau exploziile unor instalații sunt inițiate de cauze naturale (inundații, cutremure), având loc o succesiune de evenimente extreme complexe sub forma unor reacții în lanț.

În acord cu *Metodologia pentru stabilirea distanțelor adecvate față de sursele potențiale de risc din cadrul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase în activitățile de amenajare a teritoriului și urbanism* care face obiectul Ordinului Nr. 3710/1212/99/2017 din 19 iulie 2017 emis de către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, determinarea distanțelor adecvate față de sursele potențiale de risc este obligatorie în cazul elaborării, avizării și aprobării planurilor de amenajare a teritoriului și urbanism și în autorizarea executării lucrărilor de construcții, în concordanță cu prevederile art. 13 din Legea nr. 59/2016, pentru următoarele situații:

- a) construirea de noi amplasamente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016;
- b) modificări aduse unor amplasamente deja existente care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016;
- c) construirea de noi obiective de investiții dezvoltate în vecinătatea amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016, care măresc riscul sau consecințele unui accident major.

Determinarea și reprezentarea grafică a zonelor în care se pot manifesta consecințele unui accident major din jurul amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016 se fac de către operatorii care exploatează sau dețin amplasamentele în cauză, în baza analizei de risc care este cuprinsă în documentațiile specifice – *Politica de prevenire a*

accidentelor majore, Raportul de securitate, Planul de urgență internă – transmise autorităților competente de la nivel județean.

Zonele de impact se stabilesc în funcție de următoarele efecte specifice asupra populației:

- a) mortalitate ridicată;
- b) prag de mortalitate;
- c) vătămări ireversibile pentru populația afectată;
- d) vătămări reversibile pentru populația afectată.

Valorile - prag pentru efectele specifice asupra populației sunt cele stabilite în metodologie.

Pentru determinarea zonelor de impact ale unui accident major, operatorul identifică în analiza de risc scenarii de accidente majore care să conducă la pierdere de conținut și consecințe asupra omului, mediului sau proprietății și calculează frecvențele de apariție a acestora. Frecvențele considerate prag de siguranță sunt:

- a) 10 - 3 evenimente/an – frecvența maxim admisă pentru un scenariu de accident;
- b) 10 - 6 evenimente/an – frecvența minimă pentru care se iau în considerare scenarii de accident.

În cadrul componentelor de planificare ale Planului de amenajare a teritoriului județean (Partea a 3-a: Strategia de dezvoltare teritorială a județului; Partea a 4-a: Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor planului – politici publice teritoriale, programe și proiecte) vor fi preluate prevederile planurilor cu zonele de compatibilitate aferente amplasamentelor care se încadrează în prevederile Legii nr. 59/2016.

Conform datelor din Inventarul amplasamentelor “Seveso” publicat de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului, pe teritoriul județului Vâlcea sunt înregistrate 8 astfel de amplasamente. Obiective de această natură se regăsesc pe teritoriul localităților Râmnicu Vâlcea, Orlești și Ionești.

Riscuri legate de industria chimică și petrochimică

Dintre ramurile industriale care prezintă riscul potențial al unor accidente tehnologice, cele mai numeroase sunt în industria chimică și petrochimică. În județul Vâlcea există numeroase întreprinderi care utilizează substanțe periculoase: substanțele foarte toxice, substanțele cu proprietăți toxice specifice (alergice, cancerigene, mutagene), substanțele inflamabile, explozive și oxidante și substanțele cu impact dăunător asupra mediului.

Poluări accidentale cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase sunt legate de gradul ridicat de uzură și de proiectarea necorespunzătoare a instalațiilor din industria energetică și din rețeaua de distribuție și transport a hidrocarburilor. Accidentele sunt localizate în arealele de exploatare și prelucrare a petrolului și produc o accentuată poluare a solului, apelor de suprafață și a pânzelor freatice. Spargerea conductelor este generată de cauze diverse: inundații, fisurări în timpul cutremurelor sau furturi din conducte; acestea generează scurgerea unor cantități mari de combustibili lichizi.

Zonele care prezintă riscuri legate de industria chimică sunt platforma industrială Râmnicu Vâlcea și Govora.

Riscuri legate de industria minieră

Accidentele tehnologice legate de industria minieră cuprind prăbușiri ale galeriilor de mină, alunecări și lichefierii ale haldelor de steril insuficient consolidate și rușeri ale iazurilor de decantare. Prăbușirea galeriilor de mină însoțită de victime se înregistrează mai ales în industria carboniferă.

Haldele de steril și iazurile de decantare au un impact direct asupra rețelei de râuri, asupra apelor subterane, solurilor, vegetației și faunei.

Poluarea cauzată de activităților miniere se păstrează pentru perioade îndelungate în bazinele hidrografice. Punctele miniere abandonate pot conține mari cantități de deșeuri cu conținut ridicat de metale, care, prin drenajul de către râuri sau apele din precipitații, sunt preluate și reintroduse în circuitul acvatic, de aceea punctele miniere abandonate constituie surse potențiale de poluare pe scară largă a râurilor. Metalele grele nu sunt biodegradabile, ele rămân depozitate în diferite componente ale ecosistemelor acvatice, urmând ca, în anumite condiții favorabile (schimbări în compoziția chimică a apei râurilor, modificări în procesele de eroziune și acumulare, perturbări în configurația albiei ca urmare a schimbărilor globale ale mediului), acestea să fie remobilizate și introduse din nou în râuri (poluare secundară). Sursa principală de pătrundere a metalelor grele în râu o constituie apele uzate industriale și municipale, precum și apele care drenează arealele miniere. Cea mai importantă zonă care prezintă potențial de accident tehnologic legat de industria minieră din județul Vâlcea se găsește la Berbești.

Riscuri legate de construcțiile hidrotehnice

Hazardele legate de avarierea construcțiilor hidrotehnice pot să afecteze lucrările de îndiguire și barajele pentru acumulări de apă. Cedarea parțială sau distrugerea digurilor și a barajelor este produsă de viituri puternice, fiind urmată de inundații cu efecte catastrofale.

Zonele care prezintă potențial de accident tehnologic legat de avarierea construcțiilor hidrotehnice în județul Vâlcea sunt de două categorii, cele care privesc lacurile de acumulare mai mari de 100 milioane m³ (Vidra) și cele care privesc lacurile de acumulare mai mici de 100 milioane m³. Construcțiile hidrotehnice de acest tip sunt lacurile de acumulare de la Brădișor, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani.

Riscuri legate de poluarea cu petrol și apă sărată

Elementul de mediu cel mai afectat de activitățile de exploatare și de prelucrare a petrolului este solul, suprafețele cu sol poluat cu substanțe specifice (produse petrolifere sau apă sărată) fiind legate de industria de exploatare și prelucrare a petrolului. Poluarea

solului poate fi întâlnită în perimetrele de exploatare și prelucrare, dar și accidental, prin spargerea conductelor de distribuție a petrolului și a produselor petrolifere. Există arealele cu potențial de poluare cu petrol și apă sărată localizate în partea centrală a județului Vâlcea, dar cea mai mare parte este localizată în sudul județului.

Riscuri de accident nuclear

Partea de Sud a județului face parte din «Zona de planificare de urgență în caz de accident nuclear», în cazul expunerii prin ingestie a materialului radioactiv provenit de la centrala nucleară de la Koslodui, Bulgaria.

1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje

Patrimoniul natural și cultural al unui teritoriu include valorile culturale materiale sau spirituale (istorice, arheologice, arhitecturale, urbanistice, etnografice) ale unei localități, precum și valorile naturale (rezervații și monumente ale naturii, parcuri, peisaje) situate în proximitatea unei localități sau într-un teritoriu mai larg căruia îi aparține aceasta. Valorile de patrimoniu natural și cultural oferă o oportunitate de dezvoltare socio-economică a așezărilor umane prin valorificarea potențialului turistic pe care îl constituie.

Importanța acestora ca rezervă și alternativă de dezvoltare a determinat conștientizarea necesității unei amenajări responsabile a teritoriului care să aibă în vedere reabilitarea, conservarea, protejarea și punerea în valoare corespunzătoare a patrimoniului natural și cultural.

În acest sens, a apărut necesitatea delimitării unor zone protejate ca teritorii valoroase din punct de vedere al importanței și complexității valorilor naturale sau culturale cuprinse, teritorii care asigură prestigiul și identitatea unității administrative căreia îi aparțin, indiferent de nivelul de referință (regional, județean sau local).

Cadrul legislativ în vigoare stabilește zonele protejate mari – naturale și culturale – la nivel național, în cadrul cărora, pe baza unor documentații de amenajare a teritoriului și urbanism, se stabilesc direcțiile de acțiune și se impun anumite norme și restricții de intervenție care să asigure protejarea valorilor de patrimoniu. Totodată se identifică valorile naturale și culturale de interes național.

Județul Vâlcea dispune de un bogat patrimoniu natural și cultural, important și diversificat, care îl plasează printre județele de mare interes turistic la nivel național, cu potențial de integrare în circuite internaționale.

Se prezintă în continuare analiza cantitativă și calitativă, precum și dispersia în teritoriu a valorilor de patrimoniu natural și cultural, în vederea identificării zonelor și localităților cu resurse deosebite din teritoriul județean.

1.3.1. Patrimoniul natural

Arii naturale protejate

Rețeaua ariilor naturale ocrotite din România este protejată prin Ordonanța de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.

Aria naturală protejată este definită ca *"zona terestră / acvatică și/sau subterană în care există specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică ori culturală deosebită, care are un regim special de protecție și conservare stabilit conform prevederilor legale"*.

Zonele naturale protejate din județul Vâlcea se încadrează în categoria ariilor naturale protejate cuprinse în siturile Rețelei Natura 2000, care sunt descrise în detaliu în Formularele Standard Natura 2000. Suprafețele siturilor care se suprapun teritoriului județului au fost declarate prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate și prin Hotărârile Guvernului României Nr. 2151/2004 și Nr. 1581/2005 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

Până în anul 2000 ariile naturale protejate au avut statut legal ca arii de interes județean, desemnate prin hotărâri ale consiliilor județene sau locale.

Caracteristicile fizico-geografice determină și susțin condiții prielnice specifice habitatelor de floră și faună locale, fapt care a determinat în cadrul județului declararea a 34 de arii protejate de interes național:

- 2 parcuri naționale - Legea 5/2000;
- 19 rezervații naturale - Legea 5/2000;
- 11 monumente ale naturii - Legea 5/2000;
- 1 rezervație naturală – Hotărârea Guvernului Românie Nr. 2151/2004;
- 1 rezervație naturală – Hotărârea Guvernului Românie Nr. 1581/2005.

Siturile Natura 2000 (SCI - situri de importanță comunitară și SPA - arii de protecție specială avifaunistică) înregistrate la nivelul județului Vâlcea ocupă suprafața de 102.136,2 ha, reprezentând 17,8% din cea totală aferentă județului, iar cele de importanță comunitară (SCI) au suprafața de 92.457 ha, reprezentând 16,1% din suprafața totală a județului. Ariile de protecție avifaunistică (SPA) se întind pe 57.739 ha, constituind 10,1% din suprafața județului.

- **Parcuri naționale**

Parc național reprezintă o zonă naturală sau aproape naturală de mari dimensiuni, cu speciile și ecosistemele specifice, desemnată pentru protejarea la scară largă a proceselor

ecologice și care oferă cadrul pentru oportunități de tip spiritual, științific, educațional, recreațional și turistic, compatibile din punct de vedere cultural și al protecției mediului.

Parcul Național Cozia se întinde pe o suprafață de 17.100 ha. Este situat în partea central-sudică a Carpaților Meridionali, mărginit la nord de Depresiunea Loviștei, străvechea Terra Loystha, o vastă arie încărcată de istorie, cu multe localități, organizate odinioară în ținutul lui Seneslau, unde populația continuă tradițiile și obiceiurile străvechi. La Vest este separat de restul Munților Căpățânii prin culmile: Frăsineiului, Dosul Pământului și Valea lui Stan. La Sud, parcul este delimitat de dealurile subcarpatice prin Depresiunea Jiblea - Berislăvești. La Est, versanții abrupti ai Coziei, Sturului și Pietrei Șoimului, delimitează Parcul Național Cozia de Mușcelele Topologului prin Șaua Groșilor și mai la nord, acesta se învecinează cu localitatea Poiana (figura 1.32).

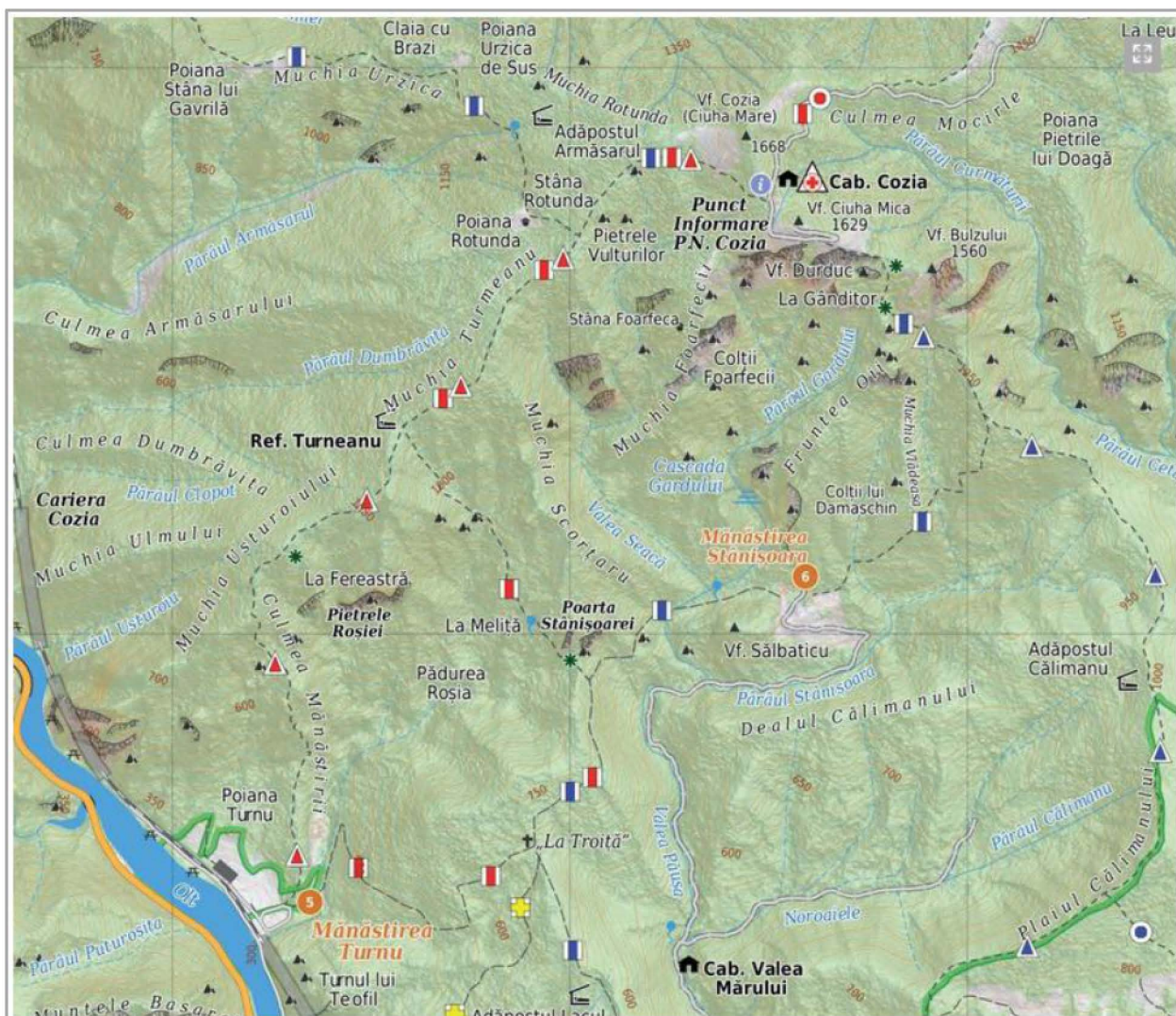

Figura 1.32. Parcul Național Cozia. Sursa: Harta Zenith, Zenithmaps în parteneriat cu Asociația de Ecoturism din România și Administrația Parcului Național Cozia.

Față de depresiunile înconjurătoare care au înălțimi relativ mici de 500 - 700 m, Masivul Cozia se detașează net, apărând din depărtări ca o cetate de stâncă cu abrupturi, cu

contraforturi și cu o mulțime de turnuri marginale și interioare. Masivul Cozia se constituie ca una dintre cele mai reprezentative zone și se poate considera ca un adevărat muzeu în aer liber. Această arie montană este străbătută pe direcția Nord-Sud de apele râului Olt, realizând impresionantul Defileu Gura Lotrului - Cozia. În spațiul biogeografic din zonele Cozia, Naratu, Doabra și Călinești se găsesc elemente naturale cu o valoare deosebită sub aspect geologic, fizico-geografic, floristic, faunistic și hidrologic, care oferă posibilitatea cercetării științifice, desfășurării unor activități educative, recreative și turismului.

Parcul Național Cozia include ecosisteme nealterate efectiv de către activitatea umană, cu specii de animale și plante care necesită o protecție strictă. Dintre speciile forestiere, gorunul realizează pe versantul sudic, cel mai înalt ecart altitudinal - 1350 m, caz unic în țară, fiind o interesantă inversiune de așezare a etajelor de vegetație. Bradul și fagul coboară până la 300 - 400 m, aproape de altitudinea la care se situează râul Olt în defileu.

Sub aspect floristic, pe un spațiu relativ restrâns sunt identificate un număr de 800 de specii de plante (aproape o cincime din flora spontană a țării), din care 8,1% specii endemice (5,8% specii endemice României și 2,3% specii endemice Coziei). Se găsesc laolaltă plante alpine, subalpine (lâna caprelor, firuța, afinul), plante termofile (scumpia, pesma, rototelele Coziei), plante endemice (trandafirul de Cozia, măceșul argeșan) și plante rare cu regim ecologic critic (iedera albă, floarea de colț, laleaua peștriță).

Dintre numeroasele specii de animale, se menționează cele care aparțin faunei strict protejate: ursul brun, lupul, râsul, pisica sălbatică sau rare cum sunt capra neagră, cocoșul de munte, corbul, etc. O mențiune specială pentru fauna mediteraneană, reprezentată prin vipera cu corn și scorpionul carpatic întâlnită mai ales în stâncăriile cu expoziție sudică din zona Turnu și Basarab. Defileul Oltului, parte integrantă a Parcului Național Cozia se constituie într-un coridor ecologic deschis păsărilor în migrația lor spre și dinspre Europa Centrală și de Nord și continentul african. Dintre păsări, au fost identificate un număr de 68 specii, iar dintre amfibieni și reptile, tritonul cu creastă, salamandra, șopârla cenușie, gușterul.

Din punct de vedere geologic prezintă ca substrat roci cristaline precum gnaisul ocular de Cozia, care are o mare extindere și o configurație aparte pentru masivul Cozia, Naratu, Foarfeca și într-o mai mică măsură formațiuni sedimentare puse în evidență pe versanții sudici (gresii sau alternante de marne și argile). De semnalat relieful deosebit de spectaculos modulat în gnaisul de Cozia (chei, bulzuri, forme antropomorfe, porți de piatră, colți, grote, cascade, etc.).

Regimul climatic este specific de munte, caracteristic munților joși, cu o etajare a parametrului climatic în funcție de altitudine. Se remarcă influența culoarului Râului Olt, care favorizează pătrunderea aerului mai cald dinspre Sud și care, asociat cu o insolație mai pronunțată, a condus la instalarea unui topoclimat mai uscat și mai cald în arealele de Sud, spre deosebire de cele din Nord și Nord-Vest, din calea maselor de aer mai reci și umede. Temperatura medie anuală variază de la +10°C pe valea Oltului la - 3°C la altitudinea de

1500 m. De asemenea, precipitațiile diferă în funcție de altitudine (1000 - 1100 mm/an în zona înaltă, 717,5 mm/an la Calimănești).

Bazinul hidrografic al masivului Cozia se încadrează în tipul carpatic meridional, cu ape mari primăvara, viituri mari vara și la sfârșitul iernii, generate de topirea zăpezilor. Bazinul hidrografic aparține Râului Olt.

Parcul Național Cozia se regăsește pe teritoriul administrativ al localităților Băile Olănești, Berislăvești, Brezoi, Călimănești, Muereasca, Perișani, Racovița, Sălătrucel. În interiorul Parcului viețuiesc trei comunități de călugări la Mănăstirile Turnu, Stânișoara și Schitul Sălbat. Pentru publicul larg interesul principal îl reprezintă turismul. Munții nu foarte înalți (altitudine maximă Vârful Cozia: 1667 m) au o accesibilitate relativ ușoară și îndeamnă la drumeție și excursii. Din puncte ca Turnu, Paușa Sălătrucel, Călimănești, Gura Lotrului, Perișani pornesc trasee turistice marcate spre principalele obiective.

Calea principală de acces este drumul european E 81, sectorul Râmnicu Vâlcea – Sibiu. Pe plan local se identifică drumuri județene care asigură conexiunea pe traseele Călimănești – Sălătrucel – Cabana Cozia (aproximativ 27 km) și Călimănești – Pr. Lotrișor – Naratu (aproximativ 20 km).

Parcul Național Buila - Vânturarița ocupă o suprafață de 4.186 ha (figura 1.33).

Figura 1.33. Parcul Național Buila - Vânturarița. Sursa: www.buila.ro.

Masivul Buila-Vânturarița este situat în partea central-nordică a județului Vâlcea și face parte din Munții Căpățâanii. Masivul iese în evidență față de lanțul principal al acestora, atât

prin dispunere, cât și prin constituție și relief. Masivul Buila-Vânturarița se întinde de la Vest de Cheile Bistriței și până la Est de Cheile Olăneștilor (Folea). Suprafața administrată este de 41,860 km², din care fond forestier 38,675 km² repartizat pe 4 unități de producție UPI Cheia, UPII Olănești, UPV Bistrița, UPVI Buila, diferența de 3,185 km² fiind constituită din enclave și goluri alpine.

Pe teritoriul parcului există o mare varietate a tipurilor de habitate. Astfel, în Parcul Național Buila - Vânturarița au fost identificate 17 tipuri de habitate care au corespondent la nivel European, unele dintre acestea fiind habitate prioritare:

- Tufărișuri scunde alpine și boreale;
- Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* (habitat prioritar);
- Comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifile din *Alyso-Sedion albi* (habitat prioritar);
- Pajiști calcifile alpine și subalpine;
- Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii, pe substraturi silicioase (habitat prioritar);
- Pajiști cu *Monilinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Monilinion caeruleae*);
- Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până la cel montan și alpin;
- Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*;
- Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);
- Fânețe montane;
- Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietia rotundifolia*);
- Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;
- Peșteri închise accesului public;
- Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*;
- Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*;
- Păduri dacice de fag (*Sympbyto-Fagion*);
- Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccini&Piceetia*).

Conform Manualului Habitadelor din România, în Parcul Național Buila - Vânturarița se găsesc peste 23 de tipuri de habitate. Diversitatea floristică și faunistică a ecosistemelor din cadrul Parcului Național Buila - Vânturarița este foarte mare, datorită unui complex de factori, printre care se numără:

- *relieful muntos care ocupă o parte însemnată a teritoriului, favorizând menținerea vegetației naturale care, în aceste arii nu a putut fi înlocuită de culturile agricole din cauza reliefului accidentat al crestei calcaroase;*
- *frecvența mare a calcarelor la zi, marcată în relief prin sectoare de chei și mici masive izolate cu versanți abrupti, hornuri, fisuri, brâne, văi seci, grohotișuri care adăpostesc o floră deosebit de interesantă;*
- *climatul relativ blând, cu influențe submediteraneene, care a favorizat răspândirea unor specii relativ termofile.*

Multe dintre speciile întâlnite aici sunt protejate prin convenții internaționale ratificate și de România (Convenția de la Berna, Convenția de la Bonn, Convenția CITES, Directivele Habitare și Păsări). Vertebratele sunt bine reprezentate: pești - păstrăv, lipan, moioagă, zglăvoc; amfibieni - salamandră, triton, buhaiul de baltă cu burta galbenă, broasca roșie de pădure, broasca râioasă brună; reptile - gușterul, șopârla de ziduri, șarpele de alun, viperă; păsări - fluturașul de stâncă, gaia roșie, șerpar, acvila țipătoare mică, vânturelul de seară, caprimulgul, presura de munte, pietrar negru, pietrar răsăritean, ciocănitoare de munte, ciocănitoare de stejar, buha, codubatura, cocoșul de munte; mamifere - liliac mare cu potcoavă, liliac mic cu potcoavă, liliac comun, liliac comun mic, liliac de iaz, liliac cu picioare lungi, liliac cărămiziu, liliac cârn, liliac cu aripi lungi, urs, râs, lup, capra neagră, jder de pădure, jder de piatră, bursuc, cerb.

Intrarea în Parcul Național Buila - Vânturarița se realizează prin șase puncte, astfel:

- trei în Comuna Costești, unul pe Valea Bistrița și două pe Valea Costești: Bistrița, Pietreni-Prislop și Pietreni-Valea Morii;
- unul în Comuna Bărbătești, pe Valea Otăsăului;
- unul în Satul Cheia, pe Valea Cheia;
- unul în Orașul Băile Olănești, pe Valea Olănești.

Parcul Național Buila - Vânturarița se regăsește pe teritoriul localităților Băile Olănești, Bărbătești, Costești. Accesul se poate face prin DN 67, sectorul Râmnicu Vâlcea - Târgu Jiu sau prin DN 64, sectorul Râmnicu Vâlcea - Băile Olănești.

▪ Rezervații naturale

În tabelul 1.13 sunt redate rezervațiile naturale care se regăsesc pe teritoriul județului Vâlcea. Acestea ocupă o suprafață totală de aproximativ 1727,5 ha. Situația corespunde anului 2018, informațiile fiind în acord cu cele prezentate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018 pentru județul Vâlcea, întocmit de către Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Tabelul 1.13. Ariile naturale protejate de interes național – județul Vâlcea.

Denumire	COD	Suprafață, ha	Localități de cuprindere a sitului	Localizare geografică	Tip rezervație
Piramidele din Valea Stăncioiului	RONPA0798	14,60	Râmnicu Vâlcea	Subcarpații Getici	Geologică
Piramidele de la Slătioara	RONPA0799	12,08	Slătioara	Subcarpații Getici	Geologică
Jnepenișul Stricatul	RONPA0811	81,40	Voineasa	Munții Lotrului	Mixtă (geologică, floristică, faunistică)
Mlaștina Mosoroasa	RONPA0812	1,40	Băile Olănești	Subcarpații Getici	Botanică

Denumire	COD	Suprafață, ha	Localități de cuprindere a sitului	Localizare geografică	Tip rezervație
Pădurea Tisa Mare	RONPA0813	19,30	Lungești	Piemontul Getic	Mixtă (faunistică, forestieră)
Pădurea Silea	RONPA0814	19,40	Ștefănești	Piemontul Getic	Mixtă (floristică, faunistică, forestieră)
Pădurea Călinești - Brezoi	RONPA0815	993,00	Brezoi, Racovița	Munții Lotrului	Mixtă (geologică, floristică)
Căldarea Gâlcescu	RONPA0816	190,10	Voineasa	Munții Parâng	Mixtă (floristică, faunistică, geomorfologică peisagistică)
Miru - Bora	RONPA0817	74,90	Mălaia, Voineasa	Munții Latoriței	Mixtă (floristică, faunistică)
Ocnele Mari	RONPA0818	1,40	Ocnele Mari	Subcarpații Getici	Geologică
Rădița - Mânzu	RONPA0819	80,70	Băile Olănești	Munții Căpățânii	Mixtă (geologică, floristică)
Iezerul Latorița	RONPA0820	51,60	Mălaia	Munții Latoriței	Mixtă (peisagistică, floristică, geomorfologică)
Muntele Stogu	RONPA0821	31,40	Băile Olănești	Munții Căpățânii	Mixtă (geologică, floristică, faunistică)
Pădurea Latorița	RONPA0822	23,30	Mălaia	Munții Căpățânii	Mixtă (geologică, floristică, faunistică, forestieră)
Sterpu - Dealul Negru	RONPA0823	120,90	Voineasa	Munții Lotrului	Mixtă (floristică, faunistică)
Rezervația Cristești	RONPA0824	8,50	Voineasa	Munții Lotrului	Mixtă (floristică, geomorfologică)
Pădurea Valea Cheii	RONPA0825	1,20	Băile Olănești	Munții Căpățânii	Mixtă (geologică, floristică, forestieră)
Rezervația Paleontologică Golești	RONPA0826	1,20	Golești	Subcarpații Getici	Paleontologică
Muzeul Trovanților	RONPA0936	1,10	Costești	Subcarpații Getici	Geologică

▪ Monumente ale naturii

În tabelul 1.14 sunt redate monumente ale naturii (speologice) care se regăsesc pe teritoriul județului Vâlcea. Situația corespunde anului 2018, informațiile fiind în acord cu cele prezentate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018 pentru județul Vâlcea, întocmit de către Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Tabelul 1.14. Monumente ale naturii – județul Vâlcea.

Denumire	COD	Suprafață, ha	Localități de cuprindere a sitului	Localizare geografică	Tip rezervație
Peștera Caprelor	RONPA0800	0,08	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Avenul Piciorul Boului	RONPA0801	0,10	Câineni	Munții Făgăraș	Speologică
Peștera Liliiecilor de la Mănăstirea Bistrița	RONPA0802	0,10	Costești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Munteanu - Murgoci	RONPA0803	0,10	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Pagodelor	RONPA0804	0,10	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Rac	RONPA0805	1,40	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Veche de la Mănăstirea Bistrița	RONPA0806	0,25	Costești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera cu Lac	RONPA0807	0,08	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera cu Perle	RONPA0808	0,17	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Arnăuților	RONPA0809	9,40	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică
Peștera Clopot	RONPA0810	0,13	Băile Olănești	Munții Căpățâanii	Speologică

▪ Situri Natura 2000 (SCI + SPA)

Biodiversitatea sau diversitatea biologică semnifică diversitatea vieții de pe pământ și implică patru nivele de abordare: diversitatea ecosistemelor, diversitatea speciilor, diversitatea genetică și diversitatea etno-culturală. Principalul instrument care se opune tendinței actuale de pierdere a biodiversității la nivel Uniunii Europene este rețeaua Natura 2000. Aceasta este constituită pe baza prevederilor legale stipulate în cele două directive ce reglementează domeniul protecției naturii și care trebuie transpuse și implementate în mod obligatoriu de către toate statele membre: Directiva Consiliului 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice, înlocuită în 2009 cu Directiva 2009/147/CE și numită pe scurt Directiva "Păsări", și Directiva Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice, numită pe scurt Directiva "Habitat".

Rețeaua Natura 2000 acoperă 18% din suprafața terestră a Uniunii Europene și include nouă regiuni biogeografice (bioregioni): Alpină, Atlantică, Boreală, Continentală,

Macroneziană, Mediteraneeană, Pontică (Marea Neagră), Panonică și Stepică. România este statul membru cu cea mai mare diversitate biogeografică, pe teritoriul său fiind prezente cinci din cele nouă bioregiuni și anume: Alpină, Continentală, Pontică, Panonică și Stepică, ultima regăsindu-se numai în țara noastră. Suprafața siturilor Natura 2000 din România acoperă în prezent 22,68% din suprafața terestră a țării. Această rețea include un eșantion reprezentativ din toate speciile și habitatele naturale de interes comunitar, garantând viabilitatea acestora pe termen lung, fiind constituită din:

- Aree Speciale de Conservare (Special Areas of Conservation - SAC) care au ca bază Siturile de Importanță Comunitară (Sites of Community Importance - **SCI**) desemnate de fiecare stat membru. Tipurile de habitate naturale și speciile de interes comunitar ce constituie obiectivele de conservare din aceste situri sunt menționate în anexele I și II ale Directivei "Habitat";
- Aree de Protecție Specială Avifaunistică (Special Protected Areas - **SPA**) desemnate pentru protecția speciilor de păsări sălbatice de interes comunitar menționate în Anexa I a Directivei "Păsări" și a celor migratoare.

Prin Ordinul nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile instituie regimul de arie naturală protejată, ca arie specială de conservare pentru o serie de areale din județul Vâlcea. Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 adaugă două noi zone în județul Vâlcea (tabelul 1.15).

Tabelul 1.15. Situri Natura 2000 – județul Vâlcea.

Denumire	COD	Suprafață totală, ha	Regiune	Localități de cuprindere a sitului	Anul în care a fost declarat
Buila Vânturarița	RO-SCI-0015	4186	alpină	Băile Olănești, Bărbătești, Costești, Horezu	2007
Cozia	RO-SCI-0046	16720	alpină	Berislăvești, Brezoi, Băile Olănești, Călimănești, Muereasca, Perișani, Racovița, Sălătrucel	2007
Frumoasa	RO-SCI-0085	137113	alpină	Brezoi, Căineni, Malaia, Voineasa	2007
Munții Făgăraș	RO-SCI-0122	198495	alpină	Boișoara, Căineni, Perișani, Titești	2007
Nordul Gorjului de Est	RO-SCI-0128	49114	alpină	Malaia, Vaideeni	2007
Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu	RO-SCI-0132	2054	alpină și continentală	Căineni, Racovița	2007
Pădurea Sarului	RO-SCI-0168	6.793	continentală	Laloșu	2007
Parâng	RO-SCI-0188	29907	alpină	Malaia, Voineasa	2007

Denumire	COD	Suprafață totală, ha	Regiune	Localități de cuprindere a sitului	Anul în care a fost declarat
Târnovu Mare-Latorița	RO-SCI-0239	1304	alpină	Malaia	2007
Dealurile Drăgășaniului	RO-SCI-0296	7625	continentală	Creteni, Gusoeni, Lungesti, Madulari, Stefanesti, Susani	2011
Platforma Cotmeana	RO-SCI-0354	12529	continentală	Danicei, Galicea, Milcoiu, Nicolae Balcescu, Olanu	2011
Cozia - Buila - Vânturarița	RO-SPA-0025	21.769	alpină și continentală	Berislăvești, Brezoi, Băile Olănești, Bărbătești, Costești, Călimănești, Muereasca, Perișani, Racovița, Sălătrucel	2007
Frumoasa	RO-SPA-0043	130.980	alpină	Brezoi, Căineni, Malaia, Voineasa	2007
Valea Oltului Inferior	RO-SPA-0106	52.786	continentală	Budești, Băbeni, Drăgoești, Drăgășani, Galicea, Ionești, Mihăiești, Olanu, Orlești, Prundeni, Râmnicu Vâlcea, Voicești	2007

Cu ocazia celei de-a patruzeci și una sesiuni a Comitetului pentru Patrimoniul Mondial UNESCO (WHC) din 2-12 iulie de la Cracovia (Polonia) a fost decisă extinderea listei Pădurilor seculare din Carpați și din alte țări europene (Germania, Slovacia, Ucraina). Au fost incluse 77 de situri în lista patrimoniului mondial, dintre care 12 din România. Printre acestea din urmă se află și Masivul Cozia și Lotrișor din județul Vâlcea.

În Catalogul pădurilor virgine și cvasivirgine din România, publicat de către Ministerul Apelor și Pădurilor, la sfârșitul anului 2019 erau înscrise păduri cvasivirgine din județul Vâlcea în suprafață de aproximativ 334 hectare. Acestea sunt situate la altitudini cuprinse între 720 m și 1800 m. Pădurile din această categorie se află atât în proprietate publică, cât și privată fiind administrate de către ocoalele silvice Obștea Moșnenilor Căinenii Mici / Căineni, Romani și Șuici.

1.3.2. Patrimoniul construit

Istoricul județului - evoluția teritorial administrativă

Primele organizări teritoriale ale populației românești, legate de aria carpatică, se realizează în unități numite cnezate (judecii), organizare adaptată unor diviziuni naturale geografice ale teritoriului.

Pe actualul teritoriu al județului Vâlcea au existat grupări ale populației în sate a căror cristalizare este menționată într-un act de danie din 1233 – “Terra Loystho” / “Țara Loviștei”. Numele este menționat în diploma dată de regele Ungariei Bela al IV-lea contelui Conrad de Tălmaci în prima jumătate a veacului al XIII-lea, prin care-i întărește stăpânirea acestui ținut¹.

Următorul document istoric important este Diploma Cavalerilor Ioaniți² în care se amintesc mai multe voievodate – voievodatul lui Litovoi pe Jiu, al lui Seneslau pe Argeș și voievodatul lui Farcaș³, în ținutul Vâlcii, la sud de munți.

Originea județelor ca diviziuni teritoriale este în uniunile de obști, definirea funcțiilor lor administrative realizându-se în mod treptat, după întemeierea Țării Românești.

Pe teritoriul județului, în noiembrie 1330, la Posada (localizată în Țara Loviștei, la Perișani), Basarab I obține victoria împotriva lui Carol Robert de Anjou, regele Ungariei, victorie care înseamnă nașterea Țării Românești.

Prima atestare documentară ca județ pentru Vâlcea este datată la 8 ianuarie 1392, în Cronicile Mănăstirii Cozia, printr-un hrisov semnat de domnitorul Mircea cel Bătrân, care dăruiește ctitoriei Cozia albinăritul din “județul Vâlcea pe fiecare an”.

Prima consemnare cartografică a județului se realizează mult mai tarziu, la 1700, în harta Stolnicului Cantacuzino, hartă apărută la Padova, cu cele 17 județe ale Țării Românești.

După pacea de la Passarowitz (1718), Oltenia intră sub stăpanire habsburgică, sub denumirea de “Kleine Walachei”, Muntenia fiind “Grosse Walachei”, granița vestică a Țării Românești devenind râul Olt, până în 1739 când, în urma tratatului de la Belgrad, Oltenia este realipită Țării Românești. Toate aceste modificări administrative sunt în bună parte consemnate în harta provinciei “Kleine Walachei” întocmită de Friedrich Schwantz în anul 1722. În această hartă nu sunt trecute “plășile” ca subîmpărțiri ale județelor.

În 1723 se face o copie a acestei hărți de către inginerul militar Berndt, care conține stemele județelor, ce lipsesc din harta originală și sunt trecute 1165 localități, din care 878 se află în Oltenia.

Alte lucrări, menționează existența “plaiurilor”, echivalente ale plășilor, în cazul județului Vâlcea, existând “plaiurile” Loviștea, Hurez și Cozia⁴.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, împărțirea județului Vâlcea este în 7 ocoale, cele 2 din zona montană fiind denumite “plaiuri” - Cozia, Hurez, iar restul de 5 din zona de sud fiind denumite “plăși” - Oltul, Ocolu, Oltețul de Sus, Oltețul de Jos, Otăsău.

Anul 1882 aduce modificări în delimitarea plășilor, județul Vâlcea fiind alcătuit din 10 “plăși”, 3 comune urbane (Râmnic, Dragășani, Ocnele Mari) și 163 comune rurale⁵.

¹ I. Conea, 1935, pag. 1-28

² Înțelegere între regele Bela al IV-lea și perceptorul Ordinului Ioaniților la 2 iunie 1247 (Istoria României, 1962, pag. 142-143)

³ Farcaș - lup și vâlc - lup, legătura directă cu numele Vâlcea (Istoria României, 1962, pag. 144)

⁴ Ana Tosa Turdeanu, Oltenia în cartografia sec. XVIII, Biblioteca Institutului de Geografie, 1968

În 1908 teritoriul vâlcean era împărțit în 18 “plăși”, iar în 1926 numărul acestora era de 9: Bălcești, Cerna, Cozia, Drăgășani, Govora, Horezu, Oltul, Oltețul, Zătrene.

Județul Vâlcea (interbelic) a fost una din cele 71 unități administrative ale Regatului României și era împărțit în 5 “plăși” - Cerna, Cozia, Drăgășani, Horezu, Zătrene (1930).

În anul 1938, Regele Carol al II-lea, introduce prin decret, organizarea administrativă bazată pe ținuturi. Împărțirile administrative adoptate între 1950 și 1960 elimină pentru fostul județ Vâlcea dezavantajul limitării la malul stâng al Râului Olt.

În anul 1950 se înființează regiunea Vâlcea, pentru ca în 1952 să fie desființată, fiind trecută la regiunea Argeș (cu subdiviziunile “raioane” – Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Horezu, Băbeni, Ladești, Loviștea), iar raionul Olteț fiind trecut la regiunea Oltenia.

În 1968 ia ființă actualul județ Vâlcea, structurat în jurul axei geografice și de circulație, reprezentate de Râul Olt, axă ce corespunde unuia dintre cele mai vechi drumuri transcarpatice.

Actualul județ Vâlcea are o suprafață de 5764 km², fiind împărțit în 2 municipii, 9 orașe și 78 comune.

Până la începutul secolului al XVIII-lea, stema județului Vâlcea era reprezentată printr-un țaran ținând un cal de căpăstru lângă o fântână. După Pacea de la Passarowitz (1718), stema județului se completează cu un copac, simbol al bogăției pădurilor.

Ținuturile care intră în alcătuirea actualului județ Vâlcea reprezintă limita nordică a Olteniei și granița cu Transilvania.

Delimitarea munților între Țara Românească și Transilvania, înscrisă într-un document, se face în anul 1520, în timpul domniei lui Neagoe Basarab pe linia - Râul Vadului – Căineni - Muntele Negru – Muntele Voinesei – Piatra Albă – Măgura⁶.

a) Urme și vestigii arheologice (preistorie și antichitate)

Privind în timp evoluția locuirii pe teritoriul județului Vâlcea, descoperirile datând din paleoliticul timpuriu, făcute în punctul fosilifer Tetoiu - Bugiulești, pe Valea Grăunceanului, de o deosebită importanță sub aspect paleontologic și arheologic, atestă prin piesele de os cu început de prelucrare, prezența unui act comportamental deliberat al hominidelor (fie dintre *Australopithecine* sau din grupa *Homo habilis*), descoperiri similare fiind făcute, în Europa, la Sainzelles (Polignac, Haute-de-Loire, Franța).

Prezența așezărilor umane în neolitic este atestată pe teritoriul unui număr de 11 localități vâlcene, cea mai cunoscută fiind așezarea de la Valea Răii (Copăcelu – Râmnicu Vâlcea), aparținând neoliticului timpuriu (Cultura Starčevo - Criș) Această prezență crește semnificativ (descoperiri au fost făcute în peste 25 de localități) în epoca bronzului, reprezentată în Vâlcea prin culturile Coțofeni, Glina, Verbicioara. În prima perioadă a

⁵ C. Alessandrescu, Dictionar geografic al județului Vâlcea, 1893

⁶ Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească, I, p. 378

fierului (Hallstatt), specifică arealul vâlcean este Cultura Bârsești - Ferigile, iar începând cu cea de-a doua perioadă a fierului - Latené, pe teritoriul vâlcean își face apariția Cultura geto-dacilor a cărei prezență este semnalată în peste 30 de localități vâlcene.

Buridava dacică, sec. II î. Hr. – I d. Hr., localizată la Ocnele Mari pe "Dealul Coșota", important centru economico - militar și religios, este una din cele mai mari dave din nord-vestul Olteniei. Zăcămintul de sare de la Ocnele Mari a favorizat continuitatea în timp a așezărilor umane, explicând prezența în zonă a purtătorilor culturilor Coțofeni, Glina, Verbicioara, Basarabi și Ferigile. Geto-dacii au introdus sarea în comerțul cel mare cu negustorii greci și romani, lucru confirmat prin prezența în sit a obiectelor de import și a monedelor grecești și romane. La Buridava dacică s-a descoperit un bogat material arheologic, cele mai importante descoperiri fiind fragmentul de vas cu inscripție în limba greacă - "Basileys Thiamarkos epoiei", o mască de bronz, figurine antropomorfe, ceramică pictată, numeroase fibule din argint și bronz. Interesul pentru exploatarea zăcămintelor de sare de la Ocnele Mari a determinat o prezență importantă a romanilor în zonă, materialul arheologic descoperit în așezarea civilă romană de la Stolniceni – Buridava Romană – demonstrând prezența romanilor aici încă de la sfârșitul primului război daco-roman (anul 102). Primele construcții au fost făcute în vremea Împăratului Traian și la realizarea lor au participat legiunile I Italica, a V-a Macedonica, a XI-a Claudia, precum și unitățile auxiliare cohors II Flavia Bessorum, cohors IX Batavorum și pedites singulares. Buridava Romană, o așezare înfloritoare pe tot parcursul stăpânirii romane în Dacia, dă la iveală prin ultimul nivel de locuire (sfârșitul secolului al III-lea, post 275 și primele decenii ale secolului al IV-lea) continuitatea comunităților formate din daco-romanii rămași pe loc și dacii liberi, după retragerea stăpânirii romane din Dacia.

Castrele romane de pe firul Oltului – Căineni (Pons Vetus), Racovița (Praetorium I și II), Titești, Călimănești (Arutela), Rădăcinești, Dăești (Castra Traiana), Ionești (Pons Aluti) erau legate prin importantul drum roman "Via Traiana", menționat în lucrarea cartografică Tabula Peutingeriana. Numeroasele așezări civile din perioada romană, suprapuse uneori peste așezări geto-dace sau culturi anterioare din epoca bronzului sau a fierului, locuite ulterior de populațiile daco-romane din care s-a plămădit poporul român, dau dimensiunea istorico-culturală a spațiului vâlcean.

b) Arta și arhitectura medievală (sec. XIV - XVI) și modernă (sec. XVII -XVIII)

Strâns împletită cu coordonatele naturale și geografice ale ținuturilor vâlcene, începând cu Evul Mediu, pe văile de la poalele munților, s-a cristalizat o însemnată viață monahală, frumusețea peisajului și siguranța locurilor favorizând construirea mănăstirilor în vetre consacrate, preferate anterior de sihaști de-a lungul vremurilor, încă de la începuturile creștinării poporului român.

Din perspectivă cronologică, patrimoniul cultural imobil de valoare națională excepțională existent în prezent pe teritoriul județului Vâlcea, are ca repere principale marile ansambluri monastice.

Pe Valea Oltului Mănăstirea Cozia deschide șirul marilor ctitorii voievodale și boierești de pe meleagurile vâlcene, puternice centre de concentrare spirituală, culturală și artistică în teritoriile românești, dar și de rezonanță balcanică, acoperind secolele XIV - XVIII: Govora, Bistrița, Arnota, Hurezi.

Mircea cel Bătrân, marcantă personalitate a sud-estului european de la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul celui de-al XV-lea, principe cruciat care obține prestigioase victorii împotriva Imperiului Otoman aflat în plină expansiune în Europa, a început, imediat după preluarea domniei în Țara Românească construirea necropolei sale în Călimănești, la poalele Muntelui Cozia. Biserica mare a Mănăstirii Cozia, închinată "Sfântei Treimi" (1386 - 1388), realizare artistică de mare rafinament, integrând organic tradiția bizantină, caracteristicile arhitecturii balcanice și arta autohtonă a zidirii bisericilor din secolele XIII - XIV, se distinge prin "simțul măsurii și gustul logicii ce caracterizează tradiția bizantină". Soluția constructivă - planul triconc, care o înrudește, cu bisericile construite în aceeași epocă pe Valea Moravei - și componentele artistice integrate monumentului voievodal de la Cozia, îl situează într-o poziție privilegiată, acesta devenind, "atât din cauza reușitei lui artistice, cât și datorită prestanței ctitorului, model și prototip pentru edificiile monastice ulterioare din cuprinsul Țării Românești".

Pictura murală în stil bizantin păstrată la Cozia este o inestimabilă valoare a patrimoniului artistic românesc și european. La Cozia sunt prezente: frescă datând de la sfârșitul secolului al XIV-lea, încadrată stilistic în sfera artei constantinopolitane, realizare incontestabilă a unor meșteri aduși din metropolă, și frescă datând din secolul al XVI-lea (1542 - 1543), un ansamblu pictural bine conservat și impresionant prin calitățile sale de fast decorativ, prin compoziție, culoare și în mod deosebit prin expresivitatea portretelor, păstrat în Bolnița Coziei, ea însăși o importantă realizare arhitectonică, ctitorie a domnitorului Radu Paisie și o valoroasă frescă brâncovenească de la începutul secolului al XVIII-lea.

În secolele următoare pe Valea Oltului se construiesc mănăstirile: Ostrov (1521 - 1522) ctitorie a voievodului Neagoe Basarab și a doamnei Despina, fiica despotului sârb Ioan Brancovici, Cornet (1666), Turnu (1676), Fedeleșoiu (1673 - 1702), Berislăvești (1754 - 1762) - realizări arhitectonice de valoare națională excepțională, precum și o serie de schituri și mănăstiri mai mici care au conferit Văii Oltului statutul de "Athos românesc".

Pe Valea Bistriței, la Poalele Muntelui Buila, în anul 1491-1492 a fost construită Mănăstirea Bistrița, o altă mare așezare monahală vâlceană, ctitori fiind marii boieri Craiovești, banu Barbu Craiovescu și frații săi Pârvu, Danciu și Radu. Aducerea la Bistrița a moaștelor Sfântului Grigorie Decapolitul în anul 1497 a consacrat Valea Bistriței și împrejurimile sale ca vatră spirituală majoră în arcul extracarpatic. Mănăstirea Bistrița a fost de la bun început un focar de cultură și spiritualitate românească, prin care s-au conservat tradițiile vechi până târziu în secolul al XVIII-lea. Aici s-a întreținut o bogată activitate de scriptoriu, s-au copiat numeroase manuscrise în limba slavonă, iar în secolul al XVII-lea a existat o școală în limba română. Distrugerile succesive suferite au făcut ca doar biserica bolniței de la Bistrița să dureze peste timp. Pictura care împodobește această biserică, atribuită zugravilor

Dumitru și Chirtop, este o realizare artistică remarcabilă a secolului al XVI-lea, a doua ca vechime din Oltenia (după cea din pronaosul Mănăstirii Cozia). La rândul său, Mănăstirea Bistrița a stat la baza apariției unui număr impresionant de schituri care au împânzit văile din localitatea Costești: bisericile rupestre din Peștera Liliiecilor, Schitul Ovidenia (sf. sec. XV - înc. sec. XVI) și "Sfinții Îngeri" (1653), Schitul Păpușa (sf. sec. XV - înc. sec. XVI), Schitul Peri (1689 - 1693), Schitul Grămești (1664), Schitul "44 de izvoare" (1701 - 1702).

Tot la Costești, pe Muntele Arnota, voievodul Matei Basarab a construit între anii 1633 - 1637 Mănăstirea Arnota care i-a devenit după moarte necropolă. Arhitectura, fresca de mare valoare, realizare a zugravului Stroe din Târgoviște și iconostasul sculptat în lemn de tei aurit, expus la Paris în anul 1936, dau dimensiunea valorică a acestei ctitorii voievodale.

În secolul al XV-lea voievodul Radu cel Mare reface Mănăstirea Govora (1492 - 1496), ctitorie mai veche, legată de numele mai multor domnitori ai Țării Românești, între care Vlad Dracul, Dan al II-lea, Mircea cel Bătrân. Importanța Mănăstirii Govora în contextul cultural românesc este dată de valoarea arhitecturală și artistică a ansamblului, refăcut în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu și de înființarea aici în secolul al XVII-lea a tipografiei și școlii de tipografi, din porunca domnitorului Matei Basarab. La sfârșitul secolului al XV-lea a început în sudul județului construirea Schitului Dobrușa, o realizare arhitectonică interesantă, finalizată la începutul secolului al XVI-lea, iar în apropiere, pe teritoriul actualei localități Lugești în 1536 a fost refăcută Mănăstirea Stănești, inedită în spațiul vâlcean din punct de vedere arhitectonic prin transformările de la începutul secolului al XVII-lea și înscrisă în istoria majoră a picturii murale prin fresca realizată în 1536 de zugravul Dimitrie din Târgoviște.

Calea deschisă de marile așezări monahale construite în ținuturile vâlcene înainte de debutul secolului al XVI-lea, au constituit unul dintre argumentele înființării la Râmnicu Vâlcea în anul 1503 a Episcopiei Râmnicului, al cărei rol în cultura și spiritualitatea românească a fost de cea mai mare însemnătate. Supus unui lung șir de vicisitudini de-a lungul celor cinci secole de existență, ansamblul episcopal de la Râmnicu Vâlcea, în înfățișarea sa actuală, se remarcă prin armonia distribuirii volumelor arhitectonice construite în diverse etape și epoci într-un peisaj conceput cu acuratețe și subordonat funcțiunilor unui centru eparhial.

La sfârșitul secolului al XVI-lea, în zona centrală a județului a fost construită prima biserică a Mănăstirii Dintr-un Lemn, după legendă din lemnul unui singur stejar. Începând cu anul 1635, Preda Brâncoveanu zidește biserica mare cu hramul "Nașterea Maicii Domnului", ansamblul fiind întregit, în stil brâncovenesc, prin construirea în 1715 a turnului clopotniță și a palatului arhieresc.

Patrimoniul Cultural Mondial

Valorile istorice, spirituale și artistice acumulate în decursul timpului pe teritoriul județului Vâlcea au ca punct culminant construirea Mănăstirii Hurezi la sfârșitul secolului al XVII-lea, capodoperă a stilului brâncovenesc (figura 1.34).

Figura 1.34. Mănăstirea Hurezi. Sursa: *Romania, Patrimoine Mondial / World Heritage, Institutul National al Monumentelor Istorice, Bucuresti, 2007, ISBN 973-85112-8-3.*

Marele domnitor martir Constantin Brâncoveanu, spirit european de aleasă cultură, sanctificat de Biserica Ortodoxă Română, urmând exemplul înaintașilor săi din ramura Basarabilor, Mircea cel Bătrân și Matei Basarab, alege ca loc de ctitorire al necropolei pentru familia sa, dar și pentru a-i servi drept curte domnească, tot meleagurile vâlcene.

Mănăstirea Hurezi, împreună cu toate schiturile sale, inaugurează în istoria artei românești o gândire de tip nou, fiind concepută și organizată volumetric în mod unitar, pe baza principiilor de simetrie ale Renașterii. Arhitectura brâncovenească este o sinteză artistică, din care s-a încheat o nouă expresie stilistică, contopind tradițiile autohtone muntenești, elemente ale goticului moldovenesc, renascentiste și baroce, provenite din surse diverse, atât dinspre Occident, cât și dinspre Orient. Gustul artistic care a orientat realizarea arhitecturală de la Hurezi a avut o rafinată rigoare, punând în valoare un simț al măsurii și echilibrului de factură clasică. Stilul picturii brâncovenești s-a cristalizat la Hurezi prin activitatea echipei de zugrăvi coordonată de Constantinos. Școala de pictură de la Hurezi a iradiat în întregul areal sud-est european.

În Vâlcea arhitectura brâncovenească a lăsat urme deosebit de consistente, atât prin contribuția directă a marelui domnitor la construirea și refacerea unui număr important de mănăstiri și biserici, cele mai importante din prima categorie fiind mănăstirile Surpatele (1706 - 1707) și Mamu (1699), dar și prin influența pe care a exercitat-o asupra

arhitecturii civile în general, începând cu secolul al XVIII-lea. Regiunea “Oltenia de sub Munte”, unde este așezat ansamblul monastic Hurezi, este o zonă de foarte mare importanță spirituală și economică. Dintre toate punctele de reper din zonă, ansamblul monastic Hurezi este cel mai valoros monument Brâncovenesc, ce adăpostește valori unice, fapt susținut și de locul său în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Apartenența legitimă a Mănăstirii Hurezi la valorile europene de prim rang, a fost confirmată prin înscrierea în Lista Patrimoniului Cultural Mondial (referatul 597 din Raportul la cea de-a 17-a sesiune a World Heritage Committee, Cartagena, Colombia, 6 - 11 decembrie 1993).

Potrivit Planului de management întocmit de către Institutul Național al Patrimoniului, zona de protecție aferentă obiectivului cuprinde un teritoriu mai vast, care asigură în primul rând protecția bunului înscris, dar și a valorilor cadrului natural înconjurător, a perspectivelor valoroase asupra monumentului și a celor dinspre acesta spre cadrul său natural. Astfel, zona de protecție are o suprafață de 78,9 ha, în timp ce proprietatea înscrisă în Patrimoniul Mondial ocupă 22,4 ha (figura 1.35).

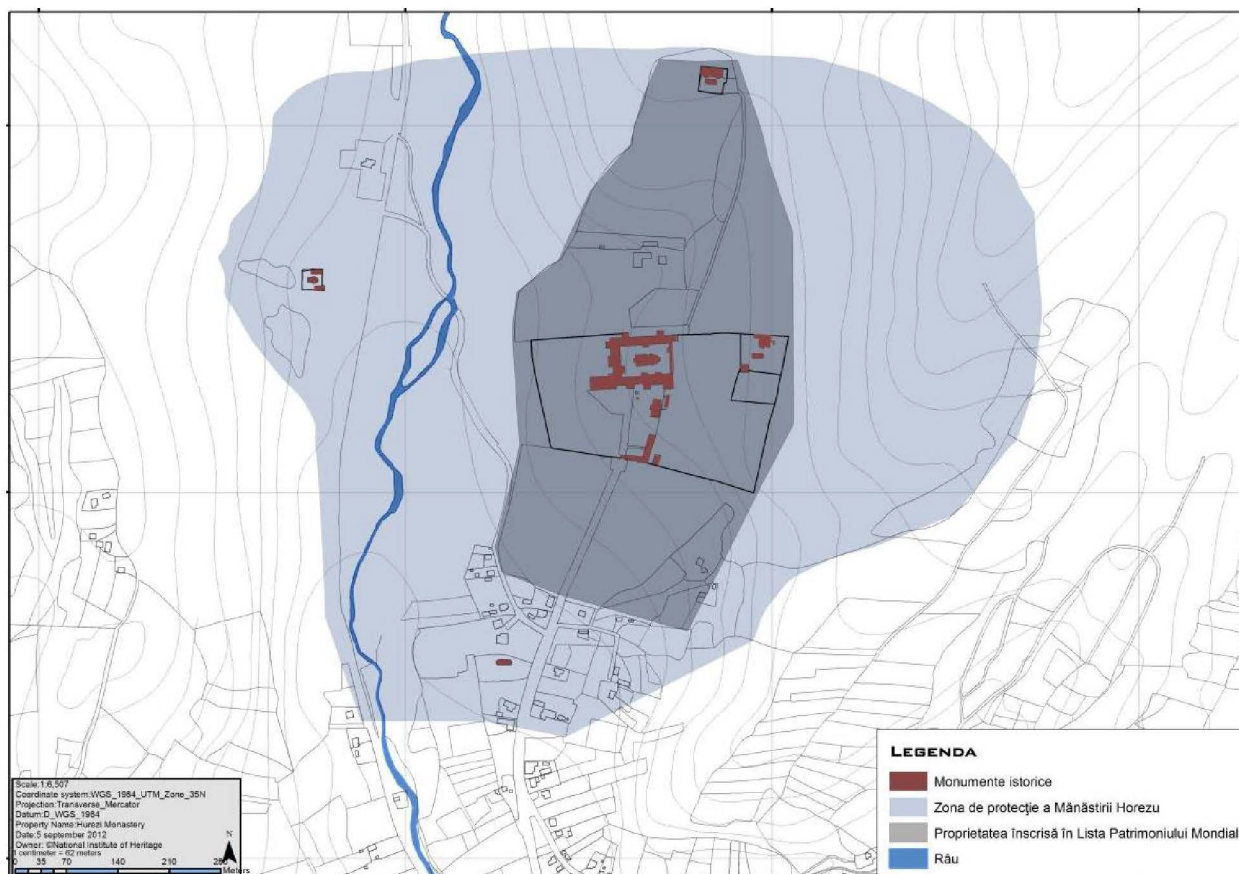

Figura 1.35. Zona de protecție Hurezi – Patrimoniul Mondial Unesco.

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, 2013.

c) Arhitectura tradițională

Meșteșugul și tehnica utilizării lemnului în construcții, conservată în situ în județul Vâlcea, sunt reprezentate de bisericile de lemn, păstrate cu precădere în jumătatea sudică a județului. Construite din resursele comunităților rurale, bisericile de lemn păstrate pe

teritoriul județului Vâlcea au fost construite în secolele XVIII și XIX, cu două excepții, bisericile de la Grămești, comuna Costești (1684) și Marița, comuna Vaideeni (1556 - 1557), ambele clasate pe lista monumentelor istorice în categoria valorică A.

Arhitectura tradițională vâlceană, având ca material și tehnică de construcție lemnul și vizând multiple funcțiuni, precum locuința, anexele gospodărești, instalațiile tehnice (mori, joagăre ș.a.) este conservată și valorificată muzeistic în Muzeul Satului Vâlcean de la Bujoreni.

Culele, construcții de zid cu funcțiunea de locuință fortificată, cu extensie inițială balcano-asiatică, sunt în prezent conservate în număr semnificativ pe teritoriul Olteniei. Reprezentative pentru ansamblul culelor din Oltenia, Culele de la Măldărești, respectiv Cula Greceanu (sec. XVIII) și Cula Duca (sec. XIX) sunt clasate pe lista monumentelor istorice în categoria valorică A. Lor li se adaugă Cula Zătreanu (sec. XVIII, cu adăugiri în sec. XX), situată în comuna Zătreni și Cula Bujoreanu (sec. XVIII), în jurul căreia a fost amenajat Muzeul Satului de la Bujoreni. Ca tip de construcție, culele au influențat arhitectura tradițională vâlceană, în mod explicit regăsindu-se în variantele de case de tip culă construite la sfârșitul secolului al XIX-lea, în acest sens fiind reprezentative cele șase case păstrate în comuna Măciuca.

d) Arhitectura civilă din perioada contemporană

O categorie aparte în structurarea tipurilor de arhitectură performate pe teritoriul județului Vâlcea revine arhitecturii balneare, dezvoltată începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea pe măsura dezvoltării stațiunilor balneoclimaterice de pe Valea Oltului: Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, Ocnele Mari. Având în vedere valoarea construcțiilor – între care cele reprezentative, cu semnificație de «brand» sunt Pavilionul Central (Hotel Central) din Călimănești (1881 -1886) remodelat în 1910 - 1911 de arhitectul Gheorghe Mandrea și Hotelul Palace din Băile Govora (1914), operă a arhitectului Ernest Doneaud (unul dintre arhitecții care au pus în operă Casa Armatei din București) – și atmosfera de Belle Époque care, arhitectural, se mai conservă încă parțial în stațiunile balneoclimaterice vâlceane, dau una din notele distincte ale fondului construit, și conservarea acestor valori se înscrie în cerințele Convenției Europene a Peisajului de la Florența, adoptată în anul 2000 și ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 451/2002.

Construcții administrative și cu destinație economică: Primăria Râmnicului, sediile Tribunalului, Judecătoriei și Parchetului Vâlcea, Poșta Veche din Râmnicu Vâlcea, Colegiul Național Alexandru Lahovari ș.a.

Structura patrimoniului cultural imobil din județul Vâlcea

Lista monumentelor istorice, conform prevederilor Legii 422/2001 republicată, privind protejarea monumentelor istorice este anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei Monumentelor

Istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015. Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 113 bis din 15.02.2016, având un caracter oficial și legal.

Din punct de vedere structural, monumentele sunt grupate în patru categorii, în funcție de natura lor: (I) *Monumente de arheologie*; (II) *Monumente de arhitectură*; (III) *Monumente de for public* și (IV) *Monumente memoriale și funerare*.

Din punct de vedere valoric, Lista Monumentelor Istorice cuprinde următoarele categorii:

- Grupa A - monumente istorice de valoare națională sau universală;
- Grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

Lista monumentelor istorice din județul Vâlcea cuprinde obiective din toate epocile istorice, din prepaleolitic până în perioada contemporană. În total sunt înregistrate 791 coduri, din care 221 monumente de arheologie, 509 monumente de arhitectură, 18 monumente de for public și 43 monumente memoriale și funerare (Anexa 2).

Din totalul monumentelor istorice identificate, 146 prezintă valoare națională sau universală, fiind încadrate în următoarele categorii:

- I. Monumente de arheologie – 25 obiective;
- II. Monumente de arhitectură – 121 obiective.

Clasa obiectivelor de interes național sau universal este formată din 116 monumente, 9 situri arheologice și 21 ansambluri. Monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local (Grupa B) reunesc obiective din toate categoriile definite, predominând cele care reprezintă monumente, ansambluri și situri de arhitectură.

Cea mai slabă reprezentativitate numerică o au monumentele, ansamblurile și siturile de for public (figura 1.36). În ceea ce privește ansamblurile, acestea sunt încadrate în categoria monumentelor de arhitectură, 21 având valoare națională sau universală și 23 reprezentativitate locală.

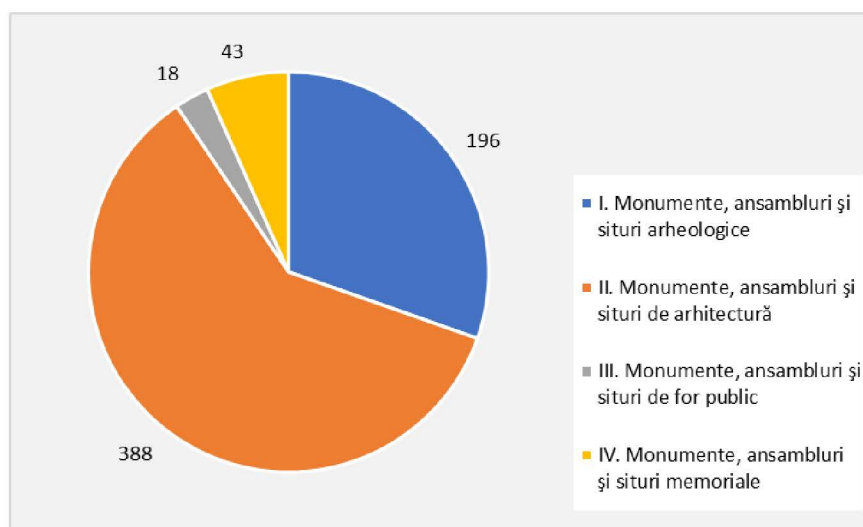

Figura 1.36. Monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local – Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Ministerul Culturii, Lista Monumentelor Istorice, 2015.

Referitor la tipologia monumentelor istorice, principalele categorii sunt cele în care se regăsesc biserici de zid, monumente și situri arheologice și biserici de lemn (figura 1.37).

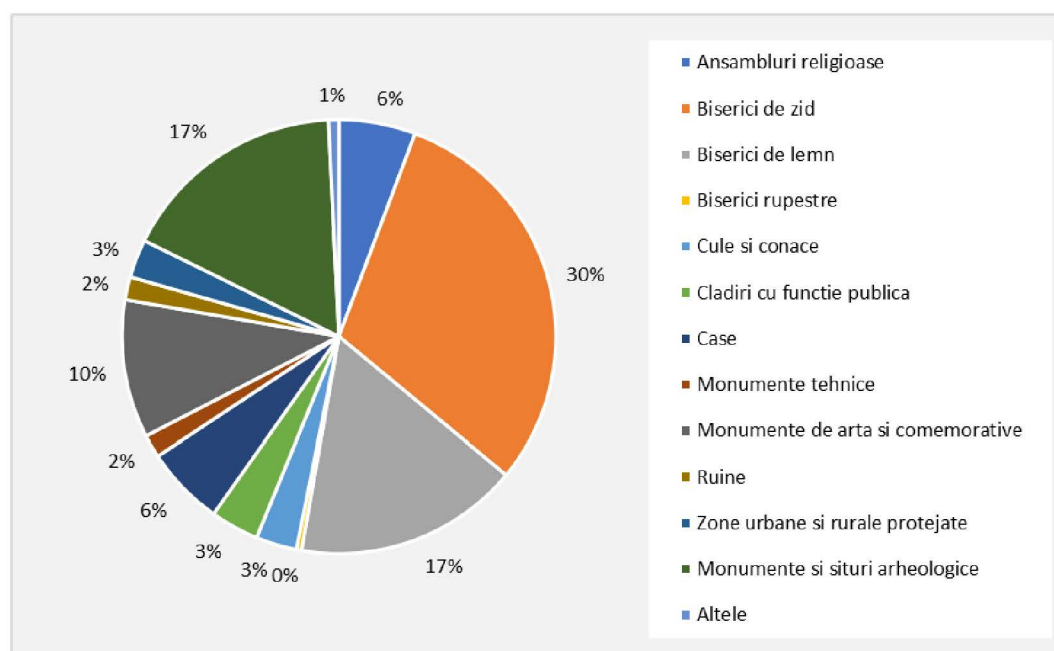

Figura 1.37. Tipologia Monumentelor istorice – Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Ministerul Culturii, Lista Monumentelor Istorice, 2015.

Analiza privind vechimea patrimoniului relevă faptul că majoritatea monumentelor datează din secolele XVII – XIX (62% din totalul obiectivelor). De asemenea, se observă că 17% din totalul monumentelor sunt asociate epocii preistorice. Distribuția monumentelor istorice în funcție de secolul în care au fost realizate este prezentată în figura de mai jos.

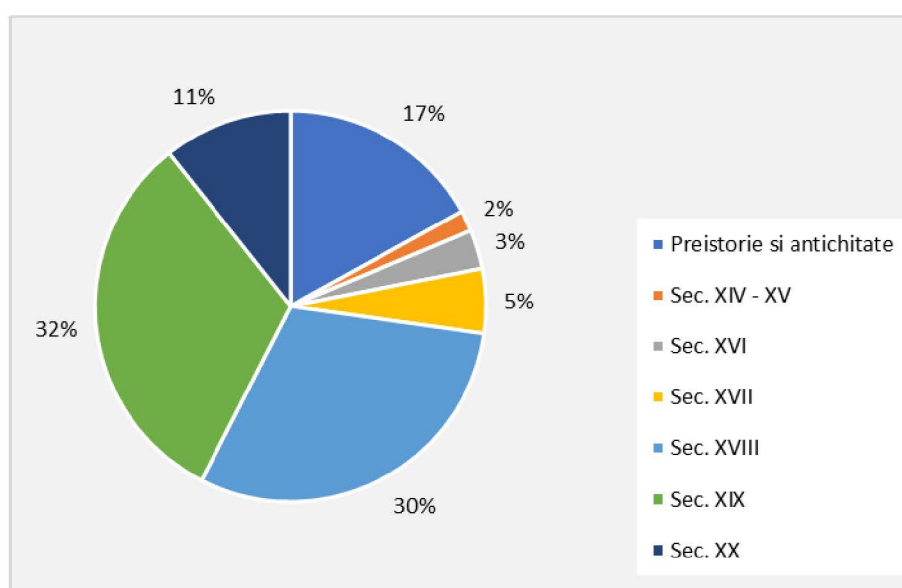

Figura 1.38. Vechimea patrimoniului – Județul Vâlcea.
Sursa datelor: Ministerul Culturii, Lista Monumentelor Istorice, 2015.

Analiza concentrării în teritoriu a monumentelor istorice din județul Vâlcea

Evaluarea potențialului zonelor cu impact cultural și turistic major se fundamentează pe criteriul distribuției teritoriale a patrimoniului cultural imobil de valoare națională și universală excepțională. Obiectivele majore ale patrimoniului arhitectural și artistic, în cazul județului Vâlcea, sunt marile ansambluri monahale, în principal ctitorii voievodale. Centre religioase de prestigiu, începând din secolul al XIV-lea cu Mănăstirea Cozia, acestea au avut ca efect de-a lungul timpului dezvoltarea unei arhitecturi ecleziale în teritoriul arondat proprietăților mănăstirești, prin crearea de schituri, metocuri, precum și biserici de mir pentru locuitorii satelor de pe moșiile lor. Astfel, teritoriul județului Vâlcea, din punctul de vedere al valorii moștenirii patrimoniale culturale se structurează, după cum urmează:

a. Zonă cu patrimoniu de importanță mondială - Orașul Horezu

Statutul de monument UNESCO al Mănăstirii Hurezi, conferă orașului Horezu o importanță deosebită prin înscrierea sa în rândul localităților pe teritoriul cărora se află valori de vârf ale artei și culturii mondiale. În imediata vecinătate a orașului Horezu, în comuna Măldărești, este situat Complexul Muzeal Măldărești, cuprinzând ansamblul Culei Greceanu și ansamblul Culei Duca, monumente istorice de valoare națională excepțională, care, împreună cu cele șase biserici monumente istorice din orașul Horezu, adăugându-se ansamblului Mănăstirii Hurezi, constituie o zonă cu potențial cultural și turistic de excepție.

b. Zone cu patrimoniu dens de valoare națională și universală excepțională

Valea Oltului – cu obiective principale: Mănăstirile Cozia, Ostrov, Cornet, Turnu, Berislăvești, fostul Schit Fedeleșoiu, ansamblul Episcopiei Râmnicului, bisericile din Râmnicu Vâlcea ("Toți Sfinții", "Cuvioasa Paraschiva" și "Buna Vestire"), Mănăstirea Govora, Mănăstirea Iezer – este delimitată la nord de localitatea Căineni și la sud de municipiul Râmnicu Vâlcea. Zona include stațiunile balneare Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora și Ocnele Mari, caracteristică pentru această zonă fiind întrepătrunderea între valorile arhitecturii medievale cu arhitectura civilă influențată de stilul brâncovenesc și cu arhitectura balneară importată din stațiuni balneare de renume european.

Valea Bistriței – Comuna Costești – având ca obiective majore Mănăstirile Bistrița și Arnota, bisericile rupestre din Peștera "Sfântul Grigore Decapolitul" și fostele schituri Grămești, Păpușa, Peri, "44 de izvoare".

Comuna Frâncești – cu obiective majore Mănăstirile Dintr-un Lemn și Surpatele și bisericile unor foste schituri înființate de acestea (Colnic, Mănăilești).

Comunele Lungești și Ștefănești, comune învecinate din sudul județului – care au ca obiective majore Mănăstirile Mamu, Dobrușa și fosta Mănăstire Lunca - Stănești.

c. Zone cu arhitectură tradițională valoroasă

Comunele Bujoreni (Muzeul Satului Vâlcean – rezervație de arhitectură tradițională vâlceană), Stoenеști, Vaideeni, Bărbătești, Slătioara, Mălaia, Alunu.

d. Zone cu patrimoniu arheologic reperat

Zone importante din perspectiva amenajării teritoriale având în vedere restricțiile rezultând din legislația în vigoare privind protejarea patrimoniului arheologic – Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 republicată privind protejarea patrimoniului arheologic. Datele caracteristice siturilor din județul Vâlcea, care sunt înscrise în Repertoriul Arheologic Național, sunt centralizate în Anexa 3.

Diverse sub aspect istorico-funcțional, bunurile culturale imobile din județul Vâlcea, cu valoare patrimonială pentru cultura națională și locală, comportă, din perspectiva protejării, conservării, restaurării și punerii în valoare, o paletă complexă de strategii, direcții de acțiune, proiecte, programe.

Păstrarea și punerea în valoare într-un mod corespunzător a acestor bunuri de patrimoniu cultural construit este în același timp și o problemă de amenajare responsabilă a teritoriului, modul de protejare a teritoriilor deținătoare de astfel de valori fiind reglementat prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a III-a – Zone protejate. Aceasta constituie cadrul legal prin care, pentru teritoriile care dețin valori de patrimoniu cultural, se declară instituirea de zone protejate care să contribuie în mod esențial la păstrarea monumentelor istorice în integritatea lor ca bunuri de interes public și a potențialului estetic pe care acestea îl însumează.

Metodologia de stabilire a zonelor construite protejate de interes național a constat în aplicarea criteriilor de evaluare a teritoriului privind patrimoniul cultural construit, respectiv valoarea istorică, urbanistică, etnografică și memorială. Ierarhizarea zonelor construite protejate s-a realizat pe patru grade de interes, în funcție de complexitatea și concentrarea valorilor de patrimoniu cultural, respectiv: concentrare foarte mare, mare, medie și mică.

Conform Legii nr. 5/2000 actualizată, în județul Vâlcea sunt menționate ca având concentrare foarte mare a patrimoniului construit următoarele unități administrativ teritoriale situate în arealul nordic, montan și submontan al județului:

- Municipiul Râmnicu Vâlcea;
- Orașele: Băile Govora, Băile Olănești, Brezoi, Călimănești, Horezu, Ocnele Mari;
- Vomunele: Alunu, Bărbătești, Berislăvești, Boișoara, Budești, Bujoreni, Bunești, Căineni, Costești, Dăești, Frâncești, Golești, Goranu, Lungești, Mateești, Măldărești, Mihăești, Perişani, Pietrari, Racovița, Runcu, Sălătrucel, Slătioara, Stoenеști, Ștefănești, Tomșani, Vaideeni, Vlădești, Voicești.

Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural construit trebuie privită în concordanță cu protejarea și conservarea cadrului natural. Prin Legea nr. 5/2000 cu

actualizările ulterioare, care identifică de asemenea zonele naturale protejate de interes național, sunt incluse parcuri naționale, rezervații și monumente ale naturii care pot fi situate în teritoriul administrativ al unor orașe sau comune care se caracterizează și prin prezența valorilor de patrimoniu cultural construit. În județul Vâlcea dintre aceste localități se pot menționa: Brezoi, Lungești, Ocnele Mari, Goranu, Băile Olănești, Mălaia, Golești, Slătioara, Căineni, Dăești.

Delimitarea zonelor de protecție în cadrul documentațiilor de urbanism

În vederea conservării calității cadrului arhitectural urbanistic, dar și a cadrului natural ce înconjoară monumentele, se elaborează studii de delimitare a zonelor protejate în cadrul localităților care dețin valori naturale și construite protejate de lege.

Din punctul de vedere al documentațiilor de urbanism, Ministerul Culturii a eliberat avize pentru următoarele obiective:

- PUG și RLU aferente orașelor Băile Olănești, Băbeni, Berbești;
- PUG și RLU comunelor Mălaia, Golești, Stoilești, Mateești, Șușani, Costești, Șirineasa, Pesceana, Lăpușata, Stănești, Voineasa, Muereasca, Tetoiu;
- Reactualizare PUG Comuna Măldărești, jud. Vâlcea;
- Studiu istoric și reactualizare PUG Comuna Nicolae Bălcescu, jud. Vâlcea;
- PUZ Construire mic spațiu comercial – servicii, str. Sf. Calinic nr. 1C, Municipiul Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea;
- PUG Comuna Lungești, jud. Vâlcea.

Delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice și a zonelor construite protejate pe baza reperelor topografice, geografice și urbanistice în scopul de a se asigura conservarea integrală și punerea în valoare a monumentului istoric și a cadrului sau construit sau natural – conform art. 9, alin (1) - (4) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice – este obligatorie, având în vedere faptul că în zonele de protecție se instituie servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planuri și regulamente de urbanism aprobate conform legii. Problemele în protejarea valorilor de patrimoniu sunt determinate și de factorii de mediu care pot afecta starea fizică a acestora prin fenomene de eroziune sau alunecări de teren și de poluare a mediului, ca urmare a activităților economice și sociale.

Fenomene precum alunecări de teren și eroziuni de suprafață afectează zonele montană și subcarpatică, situate la Nord de axa Râmnicu Valcea – Govora – Horezu. O alta zonă cu eroziuni de adâncime este de-a lungul Râului Olt, de la Râmnicu Vâlcea până la Drăgășani. Zona Suseni – Bălcești – Zătrești – Roșiile – Berbești este de asemenea afectată de alunecări de teren.

În zonele afectate de poluare (Râmnicu Vâlcea, Alunu, Berbești) sunt necesare intervenții în vederea evitării oricărei acțiuni dăunătoare asupra patrimoniului cultural construit, în special în zona Horezu, unde patrimoniul UNESCO impune măsuri de prevenire a degradărilor mediului din proximitate.

Principala sursă de finanțare a lucrărilor de protejare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului imobil este Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice gestionat de Institutul Național al Patrimoniului din cadrul Ministerului Culturii. În ultimii ani Direcția Județeană pentru Cultură Vâlcea a identificat monumente cu diverse stadii de degradare a părților componente sau chiar de ansamblu, pentru care a solicitat restaurarea, prin introducerea documentațiilor în Planul Național de Restaurare: Conacul Olănescu (sec. al XVIII-lea) din Râmnicu Vâlcea; Mănăstirea Berislăvești; Schitul Morunglavu, Serbănești – Ștefănești; Fostul Schit "44 de izvoare" Pietreni-Costești; "Adormirea Maicii Domnului" Lunca Stănești; "Cuvioasa Paraschiva" Greblești-Câineni; "Sf. Dumitru" și "Întâmpinarea Domnului" din Livezi; "Sf. Vasile", Olari-Horezu; "Intrarea în Biserică" și "Sf. Ioan Botezătorul" Urșani-Horezu; "Sf. Gheorghe", Țeica-Ocnele Mari; "Buna Vestire" Copăcenii; "Sf. Nicolae" Măldărești; "Sf. Nicolae" Dozești, Fântărești; "Intrarea în Biserică a Maicii Domnului" de la Mierlești-Bărbătești. Din rândul bisericilor de lemn s-au identificat: "Sf. Arhanghel Mihail" și "Buna Vestire" de la Urși-Popești, "Cuvioasa Paraschiva" din Sinești-Sinești, "Intrarea în Biserică a Maicii Domnului" din Brezoi, "Cuvioasa Paraschiva" din Măgureni-Gușoieni, "Înălțarea Domnului" de la Valea Scheiului-Dănicei, "Sf. Nicolae" din Șirineasa, "Cuvioasa Paraschiva" din Suiesti-Stănești.

În tabelul următor sunt centralizate intervențiile incluse în Programul Național de Restaurare în perioada 2015-2019.

Tabelul 1.16. Lucrări de protejare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului imobil prin Programul Național de Restaurare 2015-2019 – Județul Vâlcea.

Nr. Crt.	Localitatea	Obiectivul	Tipul intervenției	Lucrări în continuare	Valoare alocată, RON	Anul
1	Satul Câinenii Mici, comuna Câineni	Biserica Sf. Voievozi 1807, pictură 1846	componente artistice	restaurare pictură murală exterioară	24,899.00	2015
2	Satul Scărișoara, comuna Mihăilești	Mănăstirea Govora-casa Duhovnicului, zid incintă	execuție	consolidare-restaurare ziduri incintă vest și sud	300,000.00	2015
			asistență tehnică	-	4,500.00	2015
3	Satul Piscu Mare, comuna Stănești	Biserica Nașterea Maicii Domnului a Schitului Igheaburi	execuție	consolidare-restaurare biserică	5,000.00	2016
4	Orașul Băile Olănești, Str. Gurguiata	Schit Bradu localitate componentă Gurguiata- biserica Sf. Ioan Botezătorul; Turn clopotniță	execuție	consolidare-restaurare biserică și turn clopotniță	1,200,000.00	2017
			asistență tehnică	-	18,000.00	
5	Orașul Băile Olănești, Str. Gurguiata	Schit Bradu localitate componentă Gurguiata- biserica Sf.	execuție	consolidare-restaurare biserică și turn clopotniță	1,250,702.49	2018

Nr. Crt.	Localitatea	Obiectivul	Tipul intervenției	Lucrări în continuare	Valoare alocată, RON	Anul
		Ioan Botezătorul; Turn clopotniță	asistență tehnică	-	18,760.54	
6	Orașul Băile Olănești, Str. Gurguiata	Schit Bradu localitate componentă	execuție	consolidare-restaurare biserică și turn clopotniță	57,269.69	2019
		Gurguiata- biserica Sf. Ioan Botezătorul; Turn clopotniță	asistență tehnică	-	859.05	

Se observă că alocările financiare au fost pentru lăcașe de cult. În decurs de 5 ani suma totală care a revenit obiectivelor din județul Vâlcea a fost de 2,88 milioane RON.

Peisajul / peisajele culturale

Peisajul este definit drept expresia formală a multiplelor relații existente într-o perioadă determinată între un individ sau o societate și un spațiu definit topografic al cărui aspect rezultă din acțiunea în timp a factorilor naturali și umani și a combinației acestora. O imagine relevantă a peisajelor naturale, din punct de vedere geografic este evidențiată în figura 1.39. În județul Vâlcea predomină peisajele de deal.

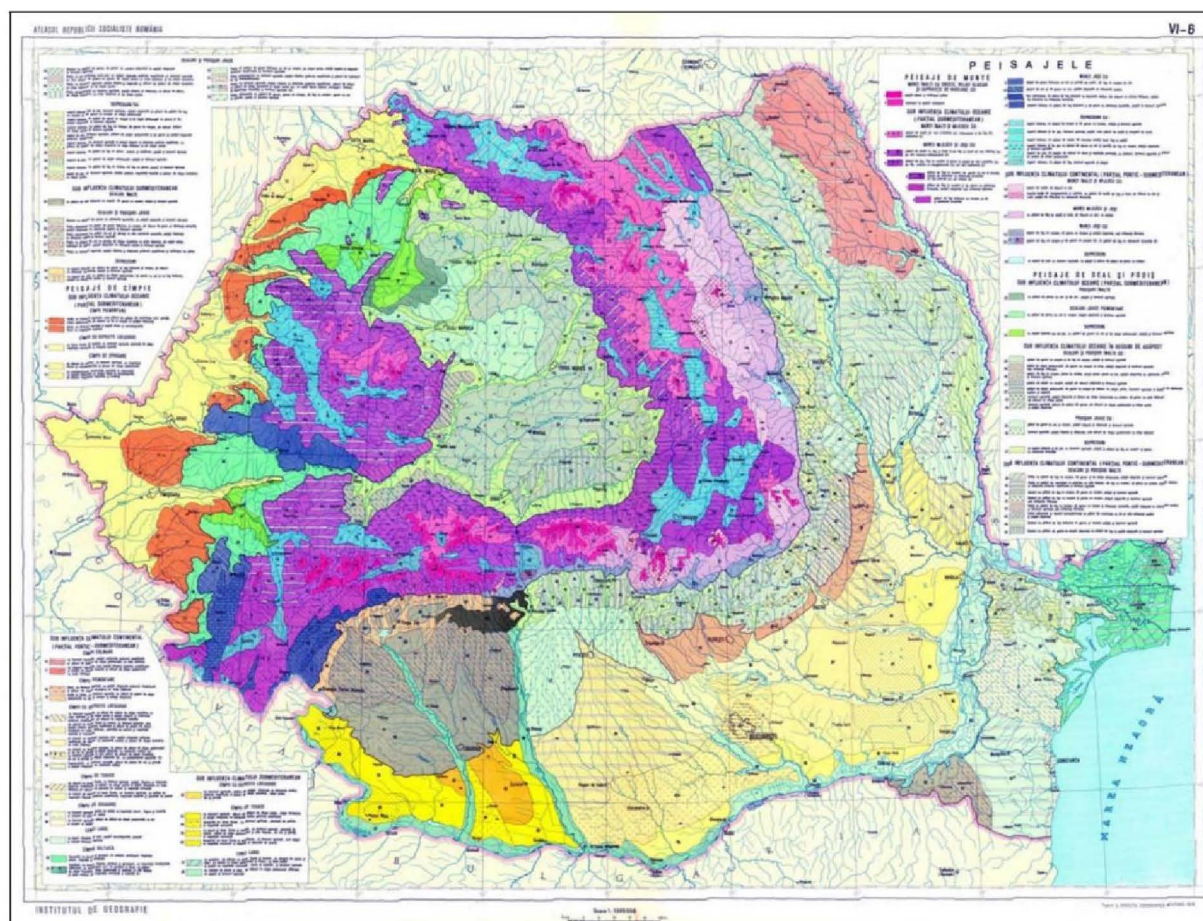

Figura 1.39. Clasificarea peisajelor geografice din România.
Sursa: Peisajele. Atlasul R.S. România, Editura Academiei R.S. România, București, 1973

Se identifică **peisaje naturale** (văi joase ale râurilor; podișuri; dealuri subcarpatice; goluri alpine, stâncării, creste muntoase; suprafețe împădurite; depresiuni în munți; defilee; puncte de belvedere, pasuri), **antropizate** (localități urbane întregi sau părți din acestea, părți din localități rurale; construcții recente; exploatări miniere, cariere, saline; amenajări hidrotehnice; căi de comunicație cu lucrări de artă importante; linii electrice aeriene, infrastructuri edilitare majore, aerodromuri; unități militare izolate de localități; păduri defrișate, puncte de exploatare a lemnului; depuneri de deșeuri industriale și menajere; crescătorii de pește; amenajări pentru sporturi de iarnă și parcuri de aventură) și **culturale** (localități rurale cu gospodării țărănești: cu țesut urban dezvoltat istoric (organic), cu țesut urban prestabilit (geometric); fânețe, pășuni, pajiști, livezi; iazuri istorice; terenuri agricole cu culturi diferite pe loturi; mănăstiri și schituri izolate de localități).

În ceea ce privește antropizarea, studiul realizat de Academia Română *“România, Mediul și Rețeaua Electrică de Transport”*, identifică diferite grade de antropizare a peisajului, cu următoarele caracteristici:

I. Peisaje naturale sau puțin modificate de activitatea antropică:

- I.a. Munți cu păduri întinse, alcătuite în cea mai mare parte din specii proprii etajelor de vegetație respective (păduri de conifere la altitudini mari, păduri de amestec de conifere cu foioase și de foioase la altitudini mai reduse, majoritatea exploatare periodic, dar cu o bună regenerare naturală). Așezările sunt foarte rare și foarte mici.
- I.b. Goluri de munte cu vegetație alpină și subalpină relativ bine păstrată și pajiști secundare extinse în urma defrișării tufărișurilor subalpine și a coborârii antropice a limitei pădurii. Presiunea turistică este slabă - moderată, însă presiunea pastorală este, în general, destul de ridicată.

II. Peisaje moderat antropizate:

- II.a1. Depresiuni și culoare montane și subcarpatice cu predominarea vegetației seminaturale (pajiști secundare) în alternanță cu păduri și local culturi agricole. Așezările au mărime mijlocie.
- II.a2. Depresiuni și culoare montane și subcarpatice cu predominarea culturilor agricole și a livezilor în alternanță cu pajiști și păduri. Predomină așezările mijlocii.
- II.c. Peisaje din regiuni de deal și podiș, cu terenuri arabile, pajiști degradate, versanți parțial afectați de eroziunea în adâncime și alunecări de teren, păduri cu suprafețe variabile (predominant mici și mijlocii) și plantații de salcâm cu rol antierozional. Așezările au, de obicei, mărime mică și mijlocie.

III. Peisaje puternic antropizate:

- III.c. Areale în care deși impactul antropic asupra peisajului este puternic, terenurile cultivate se află intercalate cu porțiuni mai extinse de pajiști (degradate), fragmente forestiere bine păstrate, situate atât pe terenuri plane cât și pe versanți. Pe versanții cu înclinare mare se întâlnesc frecvent fenomene de eroziune și alunecări de teren.

IV. Aarii foarte intens antropizate, cu predominarea suprafețelor ocupate de clădiri cu diferite destinații, unități industriale, exploatări miniere, amenajări portuare, culturi intensive și super-intensive (sere, solarii), amenajări hidrotehnice, etc.

În figura 1.40 este realizată încadrarea teritoriului național în clasele de antropizare a peisajului descrise mai sus. Se observă că județul Vâlcea este acoperit în mare parte de peisaje din clasa II.c – *Peisaje din regiuni de deal și podiș, cu terenuri arabile, pajiști degradate, versanți parțial afectați de eroziunea în adâncime și alunecări de teren.*

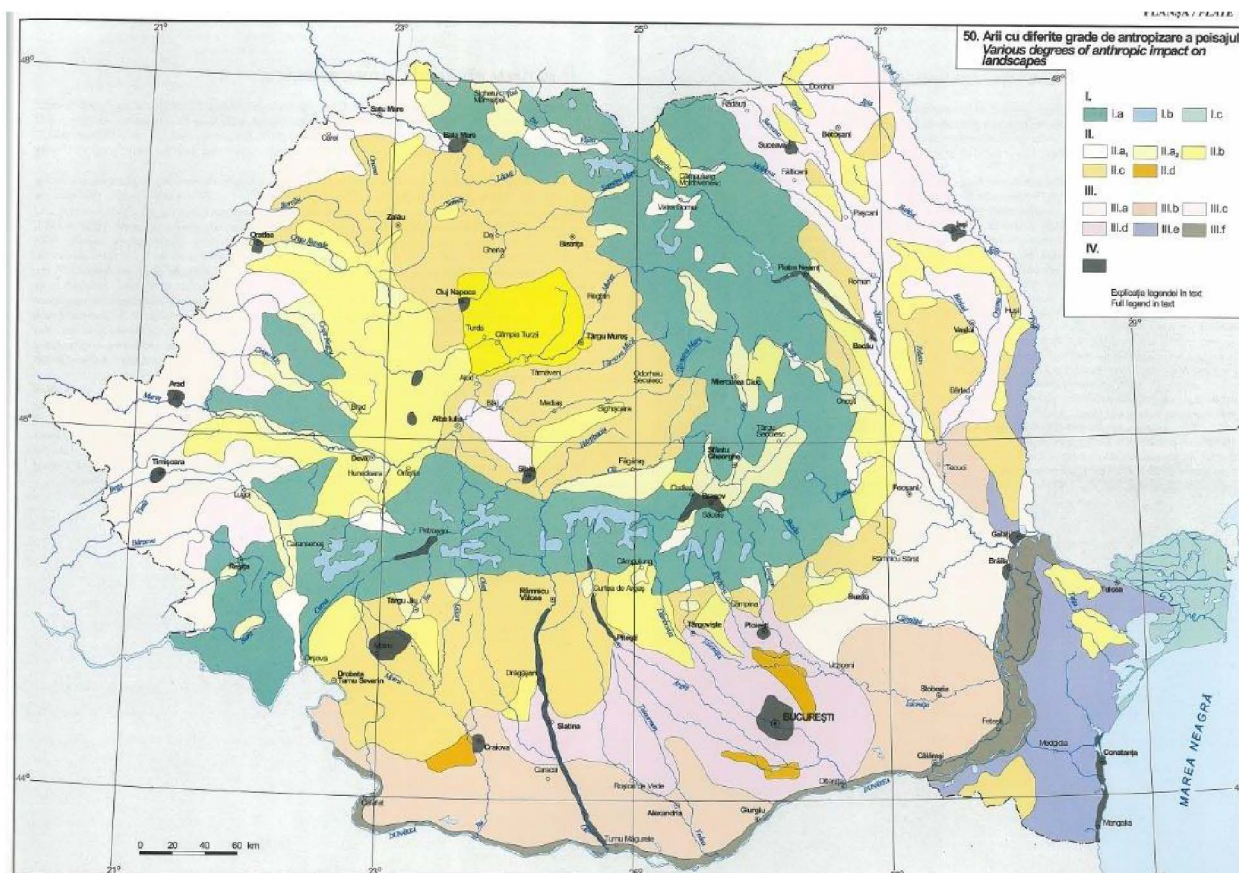

Figura 1.40. Aarii cu diferite grade de antropizare a peisajului – România.

Sursa: România, Mediul și Rețeaua Electrică de Transport, Academia Română – Institutul de Geografie și Ministerul Transporturilor – CN Trasnelectrica SA, 2002.

Protejarea peisajelor depășește cadrul limitat al protejării elementelor naturale și culturale considerate valoroase, urmărind protejarea sistemului complex care le-a asigurat apariția.

La nivel național Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000 atestă angajamentul statului român de a asigura realizarea obiectivelor înscrise în această Convenție. Convenția se aplică pentru întregul teritoriu național al statelor semnatare și acoperă areale naturale, rurale, urbane și suburbane. Sunt incluse suprafețe terestre, ape interioare și areale marine. Se referă la peisaje care pot fi considerate deosebite, precum și la peisaje obișnuite sau degradate.

Peisajul este înțeles ca un "patrimoniu comun" al cărui management trebuie să genereze "acorduri în domeniul economic și social", prin care să se "ajungă la o dezvoltare durabilă bazată pe o relație echitabilă și armonioasă între necesitățile sociale, activitățile economice și mediu". "Peisajul contribuie la formarea culturilor locale și este o componentă de bază a patrimoniului natural și cultural european, contribuind la bunăstarea umană și la consolidarea identității europene".

Prin apartenența la această convenție statele semnatare se angajează:

- Să recunoască juridic peisajele ca o componentă esențială a cadrului de viață pentru populație;
- Să stabilească și să implementeze politicile peisajului care au ca scop protecția, managementul și amenajarea acestuia;
- Să stabilească proceduri de participare pentru publicul larg, autoritățile regionale și locale, precum și pentru alți factori interesați la definirea și implementarea politicilor peisajere;
- Să integreze peisajul în politicile de amenajare a teritoriului, de urbanism și în cele culturale, de mediu, agricole, sociale și economice, precum și în alte politici cu posibil impact direct sau indirect asupra peisajului;
- Să mărească gradul de conștientizare a societății civile, organizațiilor private și autorităților publice în ceea ce privește valoarea peisajelor și rolul transformării lor;
- Să promoveze formarea de specialiști prin programe pluridisciplinare de formare în politica, protecția, managementul și amenajarea peisajului;
- Să introducă instrumente care au ca scop protecția, managementul, amenajarea peisajului.

Pornind de la acest document, și totodată având în vedere Convenția Patrimoniului Mondial, peisajele culturale pot fi definite ca "opera combinată a naturii și omului", împărțite în 3 categorii majore:

- *Peisaj clar definit* – proiectat și creat deliberat; Aceasta include grădini, parcuri dar și ansambluri religioase;

Județul Vâlcea: stațiunile balneare Călimănești, Băile Govora, Băile Olănești.

- *Peisaj evolutiv* – reflectă acest proces în formă și compoziție; Are 2 subdiviziuni: (i) peisajul relicvă (fossil), cu procesul evolutiv oprit undeva în trecut și (ii) peisajul viu, care păstrează un rol social activ în cadrul societății contemporane, care poate oglindi un mod de viață tradițional în cadrul căruia procesul evolutiv continuă;

Județul Vâlcea: Valea Oltului (Parcul Național Cozia, vestigii antice, ansamblul Mănăstirii Cozia, ansamblul Mănăstirii Turnu, arhitectura balneară, arhitectura tradițională, etc.), Drăgășani, comunele Lungești și Ștefănești (zona viticolă tradițională).

- *Peisaj cultural asociativ* – fenomenele religioase, artistice și culturale se asociază cu naturalul;

Județul Vâlcea: Zona Horezu - Măldarești, Valea Bistriței (comuna Costești), comuna Barbătești.

Semnălarea zonelor cu potențial cultural și peisagistic în cadrul P.A.T.J. trebuie să stea la baza elaborării unor studii pentru determinarea valorilor de peisaj natural și antropic la nivelul unităților administrativ-teritoriale și a unui program județean de protecție și gestiune a acestor resurse, care să ia în considerație toate aspectele legate de păstrarea, conservarea / restaurarea, întreținerea și valorificarea socio-economică a patrimoniului cultural și natural al județului Vâlcea.

1.4. Rețeaua de localități

1.4.1. Număr, structură, repartiție în teritoriu, categorii de mărime

Pentru perioada actuală analiza elementelor de structură a rețelei de localități se bazează pe definițiile și conceptele cuprinse în Decretul lege nr. 38/1990, conform căruia teritoriul județean se compune din următoarele tipuri de unități administrativ-teritoriale:

- Municipiul – unitatea administrativ-teritorială cu caracter general urban care are un număr mai mare de locuitori, o însemnătate deosebită în viața economică, social politică și cultural științifică a țării, un important fond de locuințe și dotări edilitar-gospodărești, o rețea complexă de unități de învățământ, sănătate și cultură; se compune din una sau mai multe localități, componente, în unele cazuri chiar și sate;
- Orașul – unitatea administrativ-teritorială cu caracter urban alcătuit din una sau mai multe localități componente (uneori poate cuprinde și sate), având dimensiuni variabile; cuprinde dotări edilitare speciale, cu funcție politic-administrativă, industrială, comercială sau culturală;
- Comuna este unitatea administrativ-teritorială alcătuită din unul sau mai multe sate care cuprind populație rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, fiind organizată în funcție de condițiile economice, social-culturale și geografice.

Conform Legii nr. 2/1968 cu privire la organizarea administrativ-teritorială, republicată în 1981, precum și modificărilor ulterioare (Decretul nr. 38/1990 prin care comunele suburbane au trecut în categoria comunelor, alte legi și decrete publicate până în prezent prin care au fost declarate noi municipii, orașe sau comune), județul Vâlcea prezintă următoarea structură administrativ teritorială: 2 municipii, 9 orașe și 78 de comune.

Actuala structură teritorial – administrativă este rezultatul unei evoluții determinată de factori geografici, istorici și politici. Actuala structură a fost instituită în anul 2005 (tabelul 1.17).

Tabelul 1.17. *Dinamica structurii administrativ – teritoriale, județul Vâlcea.*
Sursa datelor: INS, Tempo-Online.

Categorie unitate administrativ-teritorială	Număr unități administrativ-teritoriale			
	Anul 1992	Anul 2002	Anul 2005	Anul 2019
Municipiu	1	2	2	2
Oraș	7	8	9	9
Comună	77	76	78	78
Total	85	86	89	89

Modificările în dinamica structurii administrativ-teritoriale s-au datorat adoptării următoarelor acte normative:

- *Legea nr. 72/1995 privind declararea ca municipiu a orașului Drăgășani;*
- *Legea nr. 676/2002 pentru înființarea comunei Titești, județul Vâlcea, prin reorganizarea comunei Perișani;*
- *Legea nr. 353/2002 privind declararea ca oraș a comunei Bălcești, județul Vâlcea;*
- *Legea nr. 429/2002 privind declararea ca oraș a comunei Băbeni, județul Vâlcea;*
- *Legea nr. 410/2002 privind declararea ca oraș a comunei Berbești, județul Vâlcea;*
- *Legea nr. 82/2004 pentru înființarea comunei Mitrofani, județul Vâlcea, prin reorganizarea comunei Sutești, județul Vâlcea;*
- *Legea nr. 84/2004 pentru înființarea unor comune (prin această Lege s-a aprobat înființarea pentru județul Vâlcea a comunelor Diculești și Lăcusteni).*

Prin ultima reorganizare administrativ-teritorială, localitatea Drăgășani a căpătat rang de municipiu, iar comunele Băbeni, Bălcești și Berbești au devenit orașe. Acestea au rămas în continuare mici centre de polarizare locală, care mai păstrează parțial fizionomie și/sau funcționalități rurale. Totodată, în anul 2004 s-au înființat 4 noi comune – Diculești, Lăcusteni, Mitrofani și Titești, ca rezultat al tendinței de fragmentare prin desprinderea unor sate, adesea situate periferic la nivelul structurilor administrative preexistente.

Declararea de noi municipii, orașe sau comune a corespuns aspirației locuitorilor și administrațiilor locale, dar, în cazul orașelor, se manifestă încă decalaje semnificative față de nivelul de dotare corespunzător unui statut urban, în conformitate cu Legea nr. 351/2001 de aprobare a Secțiunii a IV-a a Planului de Amenajare a Teritoriului Național.

Structura pe tipuri de localități a județului s-a realizat pe baza registrului SIRUTA (Sistemul Informatic al Registrului Unităților Teritorial - Administrative). Sunt puse în evidență cele două categorii principale de localități, respectiv localitățile urbane și cele rurale, definite, conform Legii nr. 351/2001, ca fiind:

- *localitatea urbană* – localitate în care majoritatea resurselor de muncă este ocupată în activități neagricole, cu un nivel diversificat de dotare și echipare, exercitând o influență socio-economică constantă și semnificativă asupra zonei înconjurătoare;
- *localitatea rurală* – localitate în care:

- a) majoritatea forței de muncă se află concentrată în agricultură, silvicultură, pescuit, oferind un mod special și viabil de viață locuitorilor săi și care, prin politicile de modernizare, își va păstra și în perspectivă specificul rural;
- b) majoritatea forței de muncă se află în alte domenii decât cele agricole, silvice, piscicole, dar care oferă o dotare insuficientă necesară pentru declararea ei ca oraș, și care, prin politicile de modernizare, va putea evolua spre localitățile de tip urban.

Fiecare din aceste două categorii principale de localități sunt formate din mai multe tipuri, clasificate distinct în registrul SIRUTA.

Localitățile urbane cuprind *localități componente*, definite ca "așezări umane cu populație urbană constituind o categorie social-teritorială complexă" sau "aglomerări de case și construcții gospodărești anexe mai dezvoltate din punct de vedere edilitar-gospodăresc". Localitățile componente în care își au sediul organele de conducere administrativă ale municipiului sau orașului sunt localități componente reședință ale municipiului, respectiv orașului.

Localitatea rurală este denumită *sat* (definită anterior) și poate aparține, din punct de vedere administrativ, atât comunelor cât și municipiilor sau orașelor. Satele în care își au sediul organele de conducere administrativă ale comunei sunt numite sate-reședință de comună.

Structura pe tipuri de localități a județului Vâlcea, conform definițiilor anterioare, este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.18. Structura administrativ-teritorială, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo-Online.

Categorie localități	Număr de unități	Pondere din total, %
Localități urbane	49	8,0
Localități componente ale municipiilor, din care:	14	2,3
- reședință	2	0,3
- altele	12	2,0
Localități componente ale orașelor, din care:	35	5,7
- reședință	9	1,5
- altele	26	4,3
Localități rurale	560	92,0
- sate ce aparțin municipiilor	4	0,7
- sate ce aparțin orașelor	28	4,6
- sate reședință de comună	78	12,8
- sate ce aparțin comunelor	450	73,9
Total	609	100,0

Analiza structurii pe tipuri de localități pune în evidență faptul că din totalul de 609 localități preponderente sunt localitățile rurale, care reprezintă 92% față de numai 8% localități urbane. Localitățile rurale preponderent sunt satele care aparțin comunelor. Localitățile componente ale municipiilor și orașelor au în majoritate statut urban, chiar dacă nu totdeauna corespund acestuia ca nivel de dotare și echipare.

Din punct de vedere al numărului de localități, județul Vâlcea ocupă unul din primele locuri la nivel național. Acest aspect este evidențiat de densitatea ridicată a localităților, care are valori mult mai mari decât mediile pe țară: 1,91 localități urbane la 1000 km² (față de 1,34 media națională) și 9,72 localități rurale la 100 km² (comparativ cu 5,44 la nivel național). Densitatea ridicată a localităților din județ se datorează, în principal, zonei montane și submontane în care este situat acesta, care a generat forme de locuire specifice – sate de dimensiuni mici, adaptate condițiilor naturale.

Prin analiza dispersiei în teritoriu pe forme de relief, se constată că majoritatea localităților (peste 90%) sunt concentrate în partea centrală și de sud a județului, în zona dealurilor și depresiunilor subcarpatice, precum și în zona de platformă. În aceste teritorii densitatea medie a localităților se ridică la 16,5 localități la 100 km². Cele mai mari densități se remarcă în jurul municipiului Râmnicu Vâlcea, în partea centrală (comunele Roești, Lădești, Fântâțești) precum și în partea de est a județului (Milcoiu, Dănicei, Stoilești) unde se ating valori de 30 localități la 100 km².

În zona montană sunt prezente doar 47 localități care s-au dezvoltat în depresiunea Loviștei și pe văile Oltului și Lotrului.

Condițiile specifice ale reliefului din zona de dealuri au determinat dezvoltarea localităților în lungul văilor cu orientare nord-sud, ceea ce a condus la apariția unor formațiuni lineare de localități cu accentuată tendință de contopire.

În analiza structurii rețelei de localități categoriile de mărime ale localităților urbane și rurale reprezintă o particularitate cu semnificație deosebită în domeniul organizării spațiului. Mărimea localităților urbane depinde de particularitățile demografice, funcționale și organizarea teritorială. Categoria de mărime este determinată de numărul de locuitori al localității. În geografia românească s-au stabilit următoarele categorii de mărime: *orașe mici* cu o populație sub 20.000 de locuitori, *orașe mijlocii*, cu o populație între 20.000 și 100.000 de locuitori și *orașe mari*, cu peste 100.000 de locuitori. În funcție de particularitățile demografice și funcționale, fiecare categorie de orașe se divide în mai multe subcategorii.

Gruparea localităților urbane din județul Vâlcea în categorii de mărime după numărul de locuitori în anul 2019, este prezentată în tabelul 1.19. Se constată structură particulară a rețelei de localități urbane, în care o parte din intervalele de mărime nu sunt prezente. Municipiul Râmnicu Vâlcea este singura localitate care depășește 100.000 locuitori, iar municipiul Drăgășani se încadrează în categoria orașelor mijlocii, dar la limita inferioară a dimensiunii demografice.

Se observă predominanța orașelor mici (81,8%), dintre care 6 (Călimănești, Brezoi, Băbeni, Horezu, Berbești și Bălcești) au o populație mai mică de 10.000 de locuitori, iar 3 orașe (Băile Govora, Ocnele Mari, Băile Olănești) cu profil turistic sunt orașe foarte mici, cu populație de sub 5.000 de locuitori. Structura relativ dezechilibrată pe categorii de mărime este evidențiată de numărul redus de centre urbane mijlocii reprezentative, precum și de volumul demografic scăzut al orașelor mici.

Din cauza faptului că predomină cele foarte mici, mărimea medie a orașului în județul Vâlcea este de 17.402 locuitori, mult inferioară mărимii medii a orașului în România (39.1267 locuitori, respectiv 32.559 în situația în care nu se ia în calcul municipiul București, care distorsionează indicatorul).

Tabelul 1.19. Structura municipiilor și orașelor după mărime - 2019, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo-Online.

Categorii de mărime ale municipiilor și orașelor	Număr de unități	Pondere din total, %	Număr locuitori	Pondere din total, %
Orașe mari, 100000 - 200000	1	9,1	117.891	61,6
Orașe mijlocii, 20000 - 50000	1	9,1	20.335	10,6
Orașe mici, total din care	9	81,8	53.197	27,8
5000 - 10000	6	54,5	42.532	22,2
sub 5000	3	27,3	10.665	5,6
Total	11	100,0	191.423	100,0

Referitor la mediul rural, comuna reprezintă unitatea de bază a organizării administrative-teritoriale. Delimitarea comunelor are în vedere condițiile naturale care să favorizeze unități administrative puternice, cu capacitatea de a valorifica resursele naturale și umane din mediul rural, să faciliteze legături economice și socio-culturale între satele componente, și cu reședința județului. Din punct de vedere demografic, comunele din județul Vâlcea au fost grupate în 5 categorii de mărime după numărul de locuitori înregistrați în anul 2019 (tabelul 1.20).

Tabelul 1.20. Structura comunelor după mărime - 2019, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo-Online.

Categorii de mărime ale comunelor	Număr de unități	Pondere din total, %	Număr locuitori	Pondere din total, %
Peste 5000 locuitori	4	5,1	23.366	11,4
3000 - 4999 locuitori	21	26,9	74.160	36,0
2000 - 2999 locuitori	28	35,9	69.814	33,9
1000 - 1999 locuitori	22	28,2	35.813	17,4
Sub 1000 locuitori	3	3,8	2.623	1,3
Total	78	100,0	205.776	100,0

Din analiza datelor prezentate mai sus rezultă că predomină hotărâtor comunele încadrate

În categoriile cuprinse între 2.000 și 5.000 de locuitori (aproximativ 63%), ceea ce reflectă o structură echilibrată. Comunele mai mari de 5.000 de locuitori sunt o excepție: Mihăești, Budești, Frâncești și Bujoreni. La polul opus, comunele Mitrofani, Runcu și Tițești au sub 1.000 de locuitori.

Din punct de vedere al ponderii populației cuprinse în fiecare din cele 5 categorii de mărime se remarcă faptul că majoritatea (70,0%) este inclusă în categoriile comunelor cu 2.000 – 4.999 locuitori.

Mărimea medie a comunei după numărul de locuitori este de 2.638, ceea ce reprezintă o valoare mai mică decât media națională de 3.385 locuitori. Numărul foarte redus al comunelor mari este factorul care determină această diferență, dar acesta nu poate fi considerat o disfuncționalitate deoarece este în acord cu condițiile geografice ale județului.

Gruparea unităților administrativ teritoriale (municipii, orașe și comune) după numărul de locuitori este reprezentată grafic în cartograma nr. 2.

Structura comunelor din județ după numărul de sate componente este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 1.21. Structura comunelor după numărul de sate - 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Recensământul Populației și al Locuințelor.

Număr sate ce alcătuiesc o comună	Număr cazuri	Pondere din total comune, %
3 - 2	8	10,3
4 - 5	22	28,2
6 - 8	31	39,7
9 - 14	14	18,0
15 - 20	3	3,8
Total	78	100,0

Se remarcă faptul că majoritatea comunelor se încadrează în categoria cu 6 - 8 sate (aproximativ 40 %), următoarea clasă fiind cea cu 4 - 5 sate (aproximativ 28 %). Numărul mare de sate, care este o caracteristică a județului Vâlcea, face ca numărul mediu de sate ce revin unei comune să fie de 7,2 – cu mult peste media pe țară de 5 sate/comună.

Satul este o formă veche de organizare și locuire a teritoriului țării noastre, fiind comunitatea umană dominantă în peisajul geografic românesc. Preocupările geografice asupra satului, atât la nivel național, cât și la nivel regional, au scos în evidență marea neuniformitate a acestora, precum și diferențierile existente din punct de vedere demografic. În ceea ce privește distribuția acestora pe forme de relief, câmpiile și depresiunile intramontane și subcarpatice cuprindeau satele mari și foarte mari, iar munții, dealurile și podișurile satele mici și foarte mici.

Gruparea satelor din județul Vâlcea pe categorii de mărime după numărul de locuitori în anul 2011 este prezentată în tabelul 1.22. Se remarcă preponderența numerică a satelor

mici, de 200 - 499 locuitori (41%), dar și un procent important de sate între 500 - 999 locuitori (aproximativ 23%). Condițiile specifice de relief, care au mai fost menționate, au determinat formarea unui număr ridicat de sate foarte mici, dintre care 10,6% au sub 100 de locuitori.

La nivelul județului Vâlcea mărimea medie a satului este de 420 locuitori, cu mult sub valoarea aceluiași indicator la nivel național, respectiv 747 de locuitori.

Analiza dispersiei în teritoriul județului Vâlcea a localităților urbane și rurale conduce la identificarea unei zone profund rurale, lipsite de orașe pe o rază de circa 25 - 30 km, care necesită acțiuni prioritare pentru dezvoltarea de localități cu rol de servire intercomunală. Arealul cuprinde o fâșie care se desfășoară de la Est la Vest în partea central sudică a județului.

Tabelul 1.22. Structura satelor după mărime - 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Recensământul Populației și al Locuințelor.

Categorii de mărime ale comunelor	Număr de unități	Pondere din total, %	Număr locuitori	Pondere din total, %
2.000 – 4.000 locuitori	3	0,5	8.984	3,6
1.000 – 1.999 locuitori	40	7,2	52.378	21,3
500 – 999 locuitori	127	22,9	87.685	35,6
200 – 499 locuitori	228	41,0	79.152	32,1
100 – 199 locuitori	99	17,8	14.810	6,0
Sub 100 locuitori	59	10,6	3.516	1,4
Total	78	100,0	246.525	100,0

Revitalizarea zonelor profund rurale depinde în mare măsură de nivelul de dezvoltare al orașelor mici și mijlocii care trebuie să devină centre polarizatoare ale acestor zone. Dezvoltarea unor centre rurale cu rol intercomunal este o altă opțiune pentru asigurarea serviciilor teritoriale în zonele rurale.

1.4.2. Ierarhizarea și funcțiunile localităților

Ierarhizarea presupune ordonarea localităților în descrescător în funcție de valorile unui set de indicatori considerați relevanți, prin analize foarte complexe care conduc la stabilirea rangului corespunzător fiecărei localități.

Pentru ierarhizarea pe ranguri a localităților se are în vedere *Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a III-a – Rețeaua de localități*, prin care s-a stabilit ierarhizarea funcțională a localităților urbane și rurale, în funcție de importanța și de rolul teritorial. Se vizează astfel asigurarea unui sistem eficient de servire a populației din punct de vedere economic și social și o dezvoltare echilibrată a localităților în teritoriu. Pentru încadrarea localităților urbane în rangurile stabilite prin

această lege s-au luat în considerare următoarele aspecte: localizarea geografică, puterea demografică, accesibilitatea, nivelul de dezvoltare și diversificare a funcțiunilor economice, nivelul de dotare social-culturală și de echipare, statutul administrativ.

Conform legii menționate, localitățile urbane se clasifică în 4 ranguri (de la 0 la III), iar localitățile rurale în două ranguri (IV și V).

Localitățile urbane din județul Vâlcea se încadrează în următoarele ranguri stabilite prin Legea nr. 351/2001:

- *Rangul II:* Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, cu niveluri de dezvoltare și roluri teritoriale foarte diferite.

Municipiul Râmnicu Vâlcea, reședința județului Vâlcea, este un centru de importanță interjudețeană, cu poziție geografică favorabilă – pe axa transcarpatică Valea Oltului și într-o zonă cu resurse naturale deosebite, care a stimulat dezvoltarea economică și creșterea demografică și a contribuit la dezvoltarea unui centru industrial, administrativ și cultural important, cu o arie de influență extinsă. Este singurul oraș mare din județ, având o populație de 117.891 locuitori.

Municipiul Drăgășani, prezintă importanță la nivel județean, fiind un centru industrial cu un nivel relativ ridicat de dotare socio-culturală și influență extinsă în zona de sud - est a județului. Este singurul oraș mijlociu din județ, având o populație de 20.335 locuitori.

- *Rangul III:* 9 localități urbane, orașe de importanță județeană sau zonală, cu rol de echilibru în rețeaua de localități sau de servire în cadrul zonei imediate.

Ca dimensiune demografică, orașele din județ se încadrează în categoria localităților urbane având sub 10.000 de locuitori și nu au totdeauna un potențial economic important. Orașele Horezu și Brezoi, situate în zona montană sunt centre industriale mici, dar cu dotări relativ corespunzătoare. Dintre localitățile care au primit statutul de oraș la ultima restructurare administrativă, Băbeni și Berbești s-au dezvoltat prioritar pe seama industriei, dar nivelul lor de dotare și echipare este nesatisfăcător.

Orașele Călimănești, Băile Govora și Băile Olănești, beneficiind de condiții climatice și peisagistice deosebite, au devenit stațiuni balneare de importanță națională.

Prin Legea nr. 351/2001 se stabilește ierarhizarea localităților rurale pe două ranguri (succesive celor în care se încadrează localitățile urbane). Localitățile din județul Vâlcea se încadrează în următoarele categorii:

- *Rangul IV:* 78 sate reședință de comună cu influență asupra satelor componente, cu dotări administrative și sociale care trebuie să asigure serviciile pentru toate satele incluse în comuna respectivă.
- *Rangul V:* 560 sate, dintre care 450 sate componente ale comunelor și 32 sate care aparțin orașelor și municipiilor. Pentru satele având peste 200 de locuitori, sunt

prevăzute prin lege ca dotări minime obligatorii: școală primară, punct sanitar, magazin pentru comerț.

În județ se constată numeroase probleme legate de dotarea acestora, în special în arealul montan în care dispersarea satelor mici, care au accesibilitate redusă, face dificilă asigurarea în condiții optime chiar și a dotărilor elementare.

Satele de rangul V reprezintă ultimul nivel în ierarhia rețelei de localități stabilită prin Legea nr. 351/2001.

Tipologia funcțională a localităților, ca și categoria de mărime, este reprezentată grafic în Planșa nr. 2.

Identificarea profilului funcțional al fiecărei localități se bazează pe ocuparea populației pe principalele ramuri de activitate ale economiei. Structura rețelei de localități urbane și rurale în raport cu dezvoltarea funcțiunilor economice reflectă, în general, dezvoltarea socio-economică a județului în perioada recentă.

În județul Vâlcea se pot identifica 3 categorii funcționale de orașe: industriale (50% și peste populație ocupată în industrie și construcții), de servicii (50% și peste în sectorul terțiar) și mixte (nici un sector nu înregistrează valori peste 50%).

Orașele de servicii, majoritare în județ, au cel puțin 50% populație ocupată în sectorul terțiar, celelalte sectoare, aflate în dependență unul de altul, dețin sub 50% din ocupați. În această categorie se încadrează:

- Municipiul Râmnicu Vâlcea – cu funcție de servire datorită rolului de reședință de județ, principal centru economico - social cu funcțiuni complexe terțiare (administrative, politice, culturale, de învățământ superior, cercetare - dezvoltare) și industriale;
- Municipiul Drăgășani – centru economico - social, cu profil terțiar - industrial și dotări cu rol teritorial;
- Orașele Horezu (care are și funcție turistică), Berbești și Băbeni.
- Orașele stațiuni turistice Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora.

Tipologia funcțională a *localităților rurale* cuprinde următoarele categorii:

- Sate predominant agricole, tipul dominant, din care fac parte circa 95% din totalul satelor;
- Sate mixte – agricole, industriale și de servicii, reprezintă doar 2,5% din total, printre acestea fiind incluse: Frâncești, Șirineasa, Galicea, Stoilești, Olanu, Drăgoești, Crețeni, Alunu, Bujoreni, Dăești, Căinenii Mici, Păușești;
- Sate agricole terțiare, circa 1%: Ionești, Orlești, Slătioara, Sălătrucel, Sinești, Berislăvești;
- Sate turistice și agricole: Voineasa (care este stațiune turistică), Măldărești.

Analiza dispersiei teritoriale a tipurilor de localități rurale indică o relativă concentrare a satelor mixte de-a lungul axei Oltului de la Râmnicu Vâlcea la Drăgășani, iar a celor agricole terțiare în zona subcarpatică.

1.4.3. Satisfacerea indicatorilor minimali de definire a localităților urbane

Prin Legea nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități sunt stabiliți 17 indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a localităților urbane (municipii și orașe). Pe baza acestora se reglementează promovarea localităților în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin trecerea acestora de la un statut la altul (comună – oraș, oraș – municipiu).

Domeniile considerate reprezentative în definirea localităților urbane sunt: dimensiunea demografică și profilul ocupațional, dotarea socio-culturală (învățământ, sănătate, cultură, sport, servicii în turism) și echiparea edilitară (dotarea localităților cu instalații de apă și canalizare, nivelul de modernizare a străzilor, nivelul de echipare a străzilor cu rețele de alimentare cu apă, canalizare, epurare, managementul deșeurilor urbane, prezența spațiilor verzi amenajate în intravilan).

Principalii indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a localităților urbane stabiliți prin cadrul legislativ, cât și valorile minimale ale acestora sunt:

Nr. crt.	Indicatori minimali	Municipiu	Orașe
1.	Număr locuitori	40.000	10.000
2.	Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85 %	75 %
3.	Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă (% din totalul locuințelor)	80 %	70 %
4.	Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință (% din totalul locuințelor)	75 %	55 %
5.	Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45 %	35 %
6.	Număr de paturi în spital la 1.000 de locuitori	10	7
7.	Număr medici care revin la 1.000 de locuitori	2,3	1,8
8.	Unități de învățământ	Post liceal	Liceal sau altă formă de învățământ secundar
9.	Dotări culturale și sportive	Săli de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, săli de sport	Săli de spectacol, biblioteci publice, spații pentru activități sportive
10.	Locuri în hotel	100	50
11.	Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60 %	50 %
12.	Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	70 %	60 %

Nr. crt.	Indicatori minimali	Municipiu	Orașe
13.	Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	60 %	50 %
14.	Epurarea apelor uzate	Stație de epurare cu treaptă mecanică și biologică	Stație de epurare cu treaptă mecanică
15.	Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)	70 %	60 %
16.	Spații vezi (parcuri, grădini publice, scuaruri) – m ² /locuitor	15	10
17.	Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		

Se menționează că în prezent acești indicatori reprezintă cel mai adesea o situație ideală care trebuie atinsă. Legea reprezintă un reper care trebuie să orienteze politicile de dezvoltare socio-economică promovate de autoritățile administrației publice locale și județene.

Situația privind satisfacerea indicatorilor minimali de definire a localităților urbane din județul Vâlcea este prezentată în tabelul următor. Analiza modului de îndeplinire a unora dintre indicatorii analizați conduce la formularea câtorva constatări.

Gradul de îndeplinire al acestor indicatori nu a putut fi calculat complet din cauza lipsei datelor legate de 4 indicatori, și anume: (2) *Populația ocupată în activități neagricole (% din tot. Pop.)*, (11) *Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)*, (12) *Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)*, (14) *Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)*. Acești indicatori nu sunt disponibili, nemaifiind calculați în această formă de către INS.

Pentru a evalua gradul de satisfacere a indicatorilor minimali, au fost folosiți astfel 13 indicatori, cu date la nivelul anului 2018 (INS, Baza de date TEMPO), respectiv 2011 (INS, Recensământul Populației și al Locuințelor). Valorile specifice fiecărei localități urbane sunt centralizate în tabelul 1.23. Se observă că respectarea condiției referitoare la numărul minim de locuitori este îndeplinită doar de Municipiul Râmnicu Vâlcea. În cazul celui de-al doilea municipiu – Drăgășani, numărul total de locuitori reprezintă 51% din valoarea minimă impusă de 40.000 de locuitori. În cazul orașelor, valoarea minimă de 10.000 de locuitori nu este atinsă de niciunul din cele 9 orașe din județul Vâlcea. Peste 75% din valoarea minimă impusă este atinsă de orașele Băbeni și Călimănești. Populația înregistrată în Orașul Băile Govora reprezintă 28% din valoarea minimă impusă.

Din punct de vedere al alimentării cu apă, cele 2 municipii se încadrează în valorile recomandate prin lege. În rândul orașelor, această condiție este îndeplinită de localitățile Băile Govora, Brezoi, Călimănești și Horezu. Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință (procente din totalul locuințelor) prezintă probleme pentru localitățile Băbeni, Bălbești și Ocnele Mari. În restul cazurilor, proporția locuințelor care dispun de astfel de dotări este cel puțin egală cu valoarea minimă impusă prin lege.

Nr. crt.	Municipii/ Oraș	Număr de locuitori	Populația ocupată în activități neagricole (% din tot. Pop.)	Dotarea locuințelor cu apă caldă și aer condiționat (% din tot. loc.)	Dotarea locuințelor cu baie și WC în loc (% din tot. loc.)	Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	Număr paturi în spitale la 1000 locuitori	Număr medici pe rev. la 1000 locuitori	Unități de învățământ	Dotări culturale sportive	Locuri în hoteluri	Străzi modernizate (% din tot)	Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din tot)	Străzi cu conducte de canalizare (% din tot)	Epurarea apelor uzate	Străzi cu rețele de hidranți exteriori (% din tot)	Spații verzi mp/ locuitor	Depozit controlat de deșeurii cu acces asigurat
1	M. Râmnicu Vâlcea	118179	L.D.	95.2	92.9	88.7	12.2	3.8	DA	DA	481	86.0	L.D.	L.D.	DA	L.D.	20.31	DA
2	M. Drăgășani	20447	L.D.	82.4	77.8	59.7	12.0	3.1	DA	DA	144	96.1	L.D.	L.D.	DA	L.D.	30.81	DA
3	O. Babeni	9235	L.D.	52.3	50	19.9	-	0.4	DA	DA	29	68.7	L.D.	L.D.	DA	L.D.	5.41	DA
4	O. Băile Govora	2813	L.D.	86.4	73.8	40.9	-	2.1	DA	DA	827	70.4	L.D.	L.D.	DA	L.D.	74.65	DA
5	O. Băile Olănești	4459	L.D.	68.0	57.3	33.5	-	3.1	DA	DA	2194	35.5	L.D.	L.D.	DA	L.D.	141.29	DA
6	O. Bălcești	5099	L.D.	31.4	28.2	11.4	-	1.2	DA	-	-	77.8	L.D.	L.D.	DA	L.D.	9.81	DA
7	O. Berbești	5453	L.D.	73.9	71.8	18.1	-	0.4	DA	DA	-	81.4	L.D.	L.D.	DA	L.D.	29.34	DA
8	O. Brezoi	7118	L.D.	76.0	71.7	8.2	9.4	3.4	DA	DA	22	90.0	L.D.	L.D.	DA	L.D.	21.07	DA
9	O. Călimănești	8849	L.D.	78.6	71.5	31.2	14.2	2.5	DA	DA	2687	68.8	L.D.	L.D.	DA	L.D.	55.37	DA
10	O. Horezu	6951	L.D.	77.0	67.8	33.5	21.6	6.3	DA	DA	99	96.0	L.D.	L.D.	DA	L.D.	14.39	DA
11	O. Ocnele Mari	3509	L.D.	53.8	47.4	17.9	-	0.6	DA	DA	-	32.8	L.D.	L.D.	DA	L.D.	17.10	DA

Tabelul 1.23. Indicatori minimali – localități urbane, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, TEMPO 2018.

L.D. – lipsă date

Valorile marcate cu roșu sunt mai mici decât valorile minime impuse prin cadrul normativ în vigoare

Indicatorul privind dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (procente din totalul locuințelor) întrunește condițiile doar în cazul municipiilor și al Orașului Băile Govora.

În ceea ce privește infrastructura sanitară, se observă că acolo unde există spitale, numărul de paturi raportat la numărul de locuitori respectă condițiile menționate de cadrul legal, atât în cazul municipiilor, cât și al orașelor. Disponibilitatea medicilor reprezintă problema majoră pentru orașele Băbeni, Berbești, Ocnele Mari și Bălcești.

Indicatorul referitor la infrastructura hotelieră prezintă valori antagoniste în raport cu potențialul turistic în cazul orașelor Brezoi și Ocnele Mari.

Deficiențe în privința suprafeței de spații verzi care revine fiecărui locuitor se identifică în orașele Băbeni și Bălcești.

Modernizarea infrastructurii rutiere are o bună reprezentare la nivel local, cu excepția orașelor Băile Olănești și Ocnele Mari, pentru care indicatorul aferent acestei tematici are valori inferioare celor recomandate pentru acest tip de localitate.

Toate localitățile urbane au acces asigurat la depozite controlate de deșeuri.

Dotarea socio - culturală a municipiilor este mai bine asigurată decât în cazul orașelor, însă este prezentă în majoritatea cazurilor.

Centralizarea numărului total de indicatori neîndepliniți pe fiecare localitate urbană demonstrează faptul că, exceptând municipiile, toate celelalte zone urbane au deficiențe în atingerea valorilor minime pentru indicatorii analizați. Orașele Băbeni, Berbești, Ocnele Mari sunt caracterizate de valori care indică faptul că nu s-au desprins încă total de caracteristicile rurale.

1.4.4. Infrastructura socio - culturală

Dotări și servicii în domeniul învățământului

Educația și abilitățile profesionale constituie o dimensiune importantă a capitalului uman direct implicat în dezvoltare. Pregătirea profesională depinde în mare măsură și de infrastructura educațională. Accesul la serviciile de educație pentru întreaga populație înseamnă șanse egale în ceea ce privește calitatea vieții fiecărui individ.

Capitolul de față propune o analiză a câtorva indicatori de bază, reprezentativi până la nivel de Unitate Administrativ-Teritorială (UAT), esențiali pentru desfășurarea unui act de învățământ, care se dorește a fi calitativ, cum ar fi: numărul de elevi care revin unui cadru didactic (înțelegând prin elevi copiii înscriși în școli gimnaziale, cei din licee, școli profesionale și de ucenici, precum și din școlile postliceale) și numărul de elevi dintr-o sală de clasă. Un alt scop al analizei îl reprezintă stabilirea nivelului de dotare a localităților din zona de studiu în ceea ce privește rețeaua de învățământ, pentru identificarea acelor centre polarizatoare cu rol teritorial în furnizarea de servicii educaționale și de pregătire

profesională. Din datele prezentate mai jos în tabelul 1.24 se observă că valorile înregistrate la nivelul județului Vâlcea sunt comparabile cu cele medii naționale din același an.

Tabelul 1.24. Numărul mediu de elevi / cadru didactic, clasă, 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză	Nr. elevi/ cadru didactic	Nr. elevi/ sală de clasă
Județul Vâlcea	12,8	20,7
România	15,1	24,3

Comparativ cu datele aferente versiunii anterioare a planului, se constată reducerea semnificativă a populației școlare pentru toate formele de învățământ, cu excepția școlilor postliceale, în care numărul de elevi înmatriculați a crescut de la 529 în anul 2005 la 1992 în anul 2018. Reducere semnificativă a cunoscut învățământul superior, numărul de studenți scăzând cu 72% de la 3191 în anul 2005 la 900 în anul 2018. O altă categorie afectată semnificativ de reducerea numărului de elevi a fost cea a școlilor profesionale, care în perioada analizată s-au confruntat cu reducerea de 68% a numărului de elevi. Învățământul preșcolar a cunoscut reduceri de 30% privind numărul de copii înmatriculați. La nivelul învățământului primar și gimnazial numărul de elevi s-a diminuat cu 23%. De asemenea, reduceri s-au înregistrat și în rândul liceenilor, de această dată cu 26% față de valoarea specifică anului 2005. În tabelul de mai jos sunt prezentate valorile acestor indicatori pentru anul 2018.

Analiza la nivel de UAT arată că 17 dintre acestea au valori peste medie în ceea ce privește numărul de elevi care revin la un cadru didactic. Valoarea maximă de 16,7 elevi/cadru didactic se întâlnește la nivelul comunei Costești. De asemenea, valori ridicate se identifică în zonele urbane Horezu, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Brezoi, Berbești și în comunele Păușești, Berislăvești, Nicolae Bălcescu și Diclești (peste 15 elevi/cadru didactic).

Analiza teritorială a celor doi indicatori demonstrează clar că în județul Vâlcea există zone compacte de comune cu un număr mai mic de 10 elevi/cadru didactic, situate în nordul și centrul teritoriului, ceea ce indică urgentarea unor măsuri de reorganizare a învățământului gimnazial din aceste zone. Dintr-un total de 78 comune, 45 au un număr mai mic de 10 elevi/cadru didactic.

Tabelul 1.25. Numărul mediu de elevi / cadru didactic, pe tipuri de învățământ, 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Forma de învățământ	Număr unități de învățământ	Număr elevi înscriși	Număr cadre didactice	Nr. Elevi/ cadru didactic
Învățământ preșcolar	13	9275	588	15,8
Învățământ primar și gimnazial	89	27034	2464	11,0
Licee	25	12351	1008	12,3

Forma de învățământ	Număr unități de învățământ	Număr elevi înscriși	Număr cadre didactice	Nr. Elevi / cadru didactic
Școli profesionale	-	1450	-	-
Școli postliceale și de maiștri	3	1992	48	41,5
Învățământul superior	-	900	19	47,4
TOTAL	130	53002	4127	12,8

Distribuția UAT-urilor pe clase de valori ale acestui indicator este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 1.26. Gruparea UAT -urilor după numărul mediu de elevi / cadru didactic, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Clase de valori	Număr cazuri
Sub 6.00	9
6.00 - 7.99	15
8.00 - 9.99	21
10.00 - 12.99	27
Peste 13.00	17
Total	89

Rețeaua de unități de învățământ cu rol teritorial este relativ echilibrată în ceea ce privește învățământul gimnazial și liceal, însă municipiile sunt cele care concentrează unitățile de învățământ de specialitate, profesional și postliceal.

Numărul de unități de învățământ a înregistrat o dinamică negativă pe parcursul ultimilor ani, această tendință evolutivă debutând încă din primii ani după 1990, dar s-a agravat în prezent pentru că s-au acumulat efectele sale negative la nivelul comunităților locale. Numărul total al unităților de învățământ s-a diminuat cu 42% în perioada 2005 - 2018. Nivelul de învățământ primar și gimnazial este cel în care s-a înregistrat cea mai pronunțată reducere a unităților de învățământ, de la 173 în anul 2005, la 89 în anul 2018. De asemenea, diminuare semnificativă s-a produs și în rândul unităților de învățământ preșcolar, de la 24 în anul 2005, la 13 unități în anul 2015 (tabelul 1.27).

Tabelul 1.27. Variația numărului de unități de învățământ 2005 - 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Nr. unități de învățământ	Anul									
	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Învățământ - total	236	147	149	148	153	138	134	131	133	130
Învățământ preșcolar	24	27	31	29	29	11	15	12	14	13
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special)	173	91	90	91	93	96	88	89	89	89

Nr. unități de învățământ	Anul									
	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Învățământ liceal	27	28	28	28	28	28	28	27	27	25
Învățământ postliceal (inclusiv învățământ special)	2	1	-	-	3	3	3	3	3	3
<i>Total</i>	<i>236</i>	<i>147</i>	<i>149</i>	<i>148</i>	<i>153</i>	<i>138</i>	<i>134</i>	<i>131</i>	<i>133</i>	<i>130</i>

În urma analizei privind variația parametrilor asociați procesului de învățământ, comparativ cu situația prezentată la elaborarea variantei anterioare a planului (anul 2005), se desprind următoarele concluzii:

- populația școlară a scăzut cu aproape 28% (de la 73.212 preșcolari, elevi, studenți înmatriculați în anul 2005, la 53.002 preșcolari, elevi, studenți înmatriculați în anul 2018);
- numărul cadrelor didactice s-a redus cu 24% (de la 5435 cadre didactice în anul 2005, la 4127 cadre didactice în anul 2018);
- numărul de unități școlare a scăzut cu 42% (de la 226 unități școlare în anul 2005, la 130 în anul 2018). Scăderile semnificative s-au manifestat în rândul unităților de învățământ preșcolar (- 46%) și al celor aferente claselor primare și gimnaziale (- 49%). În această perioadă numărul liceelor s-a redus de la 27 la 25 unități.

Baza materială a învățământului de toate gradele a avut o dinamică strâns relaționată cu cea a unităților de învățământ, așa încât se remarcă o reducere a numărului de săli de clasă (cu 17%), a laboratoarelor școlare (cu 1%), a atelierelor (cu 57%) și chiar a sălilor de sport (cu 18%), în ciuda programului de construcție a unor astfel de obiective școlare, atât în orașe, cât și în localități rurale. Variația numărului acestor indicatori este centralizată în tabelul următor.

Tabelul 1.28. Variația bazei materiale a unităților de învățământ 2005 – 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Unități de învățământ		Anul						
		2005	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Învățământ primar și gimnazial	Săli de clasă	1750	1547	1397	1411	1434	1429	1383
	Laboratoare	175	183	156	171	171	176	171
	Ateliere	27	13	12	9	10	9	8
	Săli de gimnastică	71	64	55	50	55	57	55
Învățământ liceal	Săli de clasă	642	704	693	675	688	688	645
	Laboratoare	135	161	158	150	160	160	140
	Ateliere	78	87	85	82	60	61	48
	Săli de gimnastică	23	24	28	24	25	25	23
Învățământ	Săli de clasă	0	20	16	14	15	15	15

Unități de învățământ		Anul						
		2005	2013	2014	2015	2016	2017	2018
postliceal și de maiștri	Laboratoare	0	8	12	7	7	7	7
	Ateliere	0	0	0	0	0	0	0
	Săli de gimnastică	0	0	0	0	0	0	0
Învățământ universitar- privat	Săli de clasă	45	28	28	28	28	28	28
	Laboratoare	7	4	4	4	4	4	4
	Ateliere	0	0	0	0	0	0	0
	Săli de gimnastică	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL JUDEȚ	Săli de clasă	2485	2299	2134	2128	2165	2160	2071
	Laboratoare	326	356	330	332	342	347	322
	Ateliere	130	100	97	91	70	70	56
	Săli de gimnastică	95	88	83	74	80	82	78

Suplimentar, față de categoriile de unități de învățământ prezentate în tabelul de mai sus, în anul 2005 a fost considerată infrastructură și pentru învățământul profesional, complementar sau de ucenici, respectiv: 48 săli de clasă, 9 laboratoare, 25 ateliere și 1 sală de gimnastică.

Analiza cantitativă și structurală a infrastructurii serviciilor educaționale indică o serie de evoluții generalizate la nivelul întregului județ Vâlcea, rezultate însă din dinamicile cumulate ale indicatorilor statistici specifici la nivelul localităților urbane și rurale vâlcene: o reducere semnificativă a numărului total de unități de învățământ în toate unitățile administrativ-teritoriale ale județului, cu translatarea acestora în clase de mărime inferioară în anul 2018, comparativ cu anul 2005; modificări importante ale structurii unităților de învățământ, în sensul dispariției din structură a unităților de învățământ preșcolar (grădinițe), pe fondul general al diminuării numerice a școlilor generale cu clase I – VIII; conturarea unor areale foarte extinse în mediul rural unde populația foarte tânără nu mai are posibilitatea să fie încadrată în sistemul de învățământ preșcolar, astfel că dispar și premisele pentru o educație primară corectă și normală, știut fiind faptul că intrarea în școala primară este condiționată de un an pregătitor în cadrul grădinițelor.

Din analizele efectuate reiese că cele 25 de licee sunt repartizate în toate localitățile urbane, cu excepția orașului Ocnele Mari, dar și în 3 comune (Grădiștea, Lădești și Măciuca), asigurând în general o deservire bună a teritoriului. Din totalul liceelor, 12 funcționează în Municipiul Râmnicu Vâlcea, iar 2 în Municipiul Drăgășani.

Dotări și servicii în domeniul sănătății și asistenței sociale

Accesul la serviciile de sănătate reprezintă o altă dimensiune care condiționează calitatea vieții individului și se referă atât la distanța parcursă până la cea mai apropiată unitate sanitară din localitate sau în afara localității, cât și la gradul de asigurare cu servicii medicale, pe de o parte prin dotarea cu echipamente fizice, pe de altă parte prin asigurarea

cu personal medical de specialitate. Ca și în cazul învățământului, analiza își propune să scoată în evidență gradul de dotare al localităților privind rețeaua de sănătate, condițiile de asigurarea a asistenței medicale primare și posibilitățile de acces la asistența medicală de specialitate a locuitorilor din cadrul județului Vâlcea.

Analiza indicatorului locuitori care revin la un medic (tabelul 1.29) și distribuția instituțiilor de sănătate în teritoriu demonstrează că serviciile sanitare în zonele rurale se situează cu mult sub nivelul serviciilor medicale practicate în zona urbană. În majoritatea comunelor, serviciile sanitare sunt asigurate de un medic și un cadru mediu sanitar. Aceasta situație este caracteristică județului Vâlcea, la nivel național existând situații în care comunele sunt lipsite în totalitate de servicii medicale primare (atât medici, cât și cadre medii sanitare).

Tabelul 1.29. Numărul mediu de locuitori care revine unui cadru medical, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză	Număr locuitori / medic	Număr locuitori / cadru sanitar mediu
Județul Vâlcea	517,7	166,2
România	366,7	152,9

În mediul rural unui medic îi revin în medie 1545 locuitori, față de o medie de aproximativ 5 ori mai mică în zona urbană, după cum se poate citi în tabelul 1.30, ceea ce reflectă o slabă calitate a asistenței medicale în ansamblul zonei rurale din județul Vâlcea.

Tabelul 1.30. Numărul mediu de locuitori care revine unui cadru medical, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză	Număr locuitori	Număr medici	Număr locuitori / medic
Urban	192.112	637	301,6
Rural	207.007	134	1544,8
Total județ	399.119	771	517,7

Analiza teritorială a celor doi indicatori relevă faptul că în județul Vâlcea avem valori de sub 500 locuitori/medic și sub 372 locuitori/cadru sanitar mediu în principalele orașe și municipii. Localitățile urbane în care se înregistrează valori mai mari sunt Bălcești, Ocnele Mari, Băbeni și Berbești. În medie, în mediul urban unui medic îi revin 302 locuitori, în timp ce în mediul rural se regăsesc 1545 locuitori arondați unui medic. În mediul rural sunt identificate 5 comune în care nu sunt cadre medicale înregistrate: Boișoara, Golești, Lăcusteni, Lungești și Racovița. În tabelul de mai jos este prezentată distribuția localităților în funcție de valorile indicatorului analizat.

Accesul dificil la serviciile de sănătate pentru spațiul rural este dublat și de slaba dotare cu clădiri și cu aparatură medicală, de regulă învechită sau chiar inexistentă.

Tabelul 1.31. Gruparea UAT -urilor după numărul mediu de locuitori / medic, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Clase de valori	Număr cazuri
Sub 500	9
500 - 1499	29
1500 - 2499	35
Peste 2500	16
<i>Total</i>	<i>89</i>

Serviciile din domeniul sănătății din județul Vâlcea suferă din cauza lipsei resurselor financiare, așa cum se întâmplă în cadrul tuturor direcțiilor județene sanitare. Din punct de vedere cantitativ, infrastructura sanitară a înregistrat modificări însemnate pe parcursul ultimilor ani: se remarcă o diminuare a tipurilor de unități sanitare din sectorul de stat (dispensare medicale, dispensare din policlinici), o sporire a celor din sectorul privat (mai ales cabinete medicale, cabinete stomatologice). Cabinete medicale școlare funcționează numai în municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani.

Variația anuală a numărului de unități sanitare pe categorii în perioada 2010 - 2018, atât din sistemul public, cât și din cel privat, este prezentată în tabelele de mai jos. Se observă că în perioada analizată s-a redus numărul spitalelor și ambulatoriilor de specialitate cu 25%, din 8 unități în anul 2010, în anul 2018 funcționează 6 unități din fiecare categorie. Creșterea numărului de unități s-a manifestat în rândul laboratoarelor medicale (cu 140%).

Reducerea bruscă în anul 2015 a numărului de cabinete medicale de familie și stomatologice din sectorul public (tabelul 1.31) se regăsește în sectorul privat (tabelul 1.32). În acest sector s-a înregistrat creșterea numărului de unități în majoritatea categoriilor existente. Se remarcă apariția spitalelor private, în anul 2018 fiind înregistrate 5 unități.

Cabinetele medicale de specialitate, de asemenea au înregistrat creșteri semnificative, de la 132 unități în anul 2010, la 326 unități în anul 2018.

Rețeaua unităților farmaceutice (farmacii și puncte farmaceutice) a avut, de asemenea, o creștere susținută, de la 90/13 unități în anul 2010, la 173/52 unități în anul 2018.

Tabelul 1.31. Numărul unităților sanitare din sistemul public, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Unități sanitare proprietate publică	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spitale	8	6	6	6	6	6	6	6	6
Ambulatorii integrate spitalului	8	6	6	6	6	6	6	6	6
Policlinici	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Unități sanitare proprietate publică	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dispensare medicale	2	1	2	3	3	3	3	3	3
Centre de sănătate	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Centre de sănătate mintală	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Unități medico-sociale	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	1	1	1	1	1	1	3	1	1
Cabinete medicale școlare	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Cabinete medicale de familie	214	210	210	207	207	-	-	-	-
Cabinete stomatologice	26	22	23	23	23	-	-	-	-
Cabinete medicale de specialitate	6	6	6	6	6	-	-	-	-
Farmacii	6	4	6	7	7	7	7	7	7
Puncte farmaceutice	-	-	1	1	1	1	1	-	-
Creșe	10	10	10	10	-	-	-	-	-
Laboratoare medicale	15	15	26	26	27	29	30	31	36
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	9	10	10	10	9	8	8	8	8

Tabelul 1.32. Numărul unităților sanitare din sistemul privat,
2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Unități sanitare proprietate privată	Anuș								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Spitale	1	1	1	1	1	1	3	3	5
Ambulatorii integrate spitalului	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Policlinici	11	11	11	11	11	11	10	10	10
Cabinete medicale de medicină generală	47	48	56	66	66	64	75	87	83
Cabinete medicale de familie	8	8	8	8	15	219	216	207	204
Societate medicala civilă	-	7	7	7	7	7	7	7	7
Cabinete stomatologice	147	166	169	184	200	216	214	237	233
Societate stomatologica civilă medicală	-	11	11	11	11	11	11	11	11
Cabinete medicale de specialitate	132	169	214	222	244	262	281	330	326
Societate civilă medicală de specialitate	-	3	3	3	3	3	3	3	3
Farmacii	90	90	118	125	155	156	162	173	173

Unități sanitare proprietate privată	Anuș								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Puncte farmaceutice	13	12	26	31	34	40	40	44	52
Depozite farmaceutice	-	-	1	1	1	1	1	1	1
Laboratoare medicale	16	17	23	25	25	26	27	31	39
Laboratoare de tehnică dentară	19	19	19	19	19	19	-	19	19
Alte tipuri de cabinete medicale	5	4	4	4	4	4	8	11	12

Distribuția unităților publice de sănătate pe urban/rural și pe unități administrativ teritoriale este prezentată în tabelul 1.33. Se observă amplasarea spitalelor inclusiv în mediul rural. În anul 2018 au fost funcționale spitale în următoarele localități: Municipiul Râmnicu Vâlcea, Municipiul Drăgășani, Orașul Brezoi, Orașul Horezu, Comuna Drăgoești și Comuna Mihăești. O zonă fără acoperire a serviciilor medicale asigurate de spital sau policlinică din sectorul de stat se identifică în jurul orașului Berbești, care la rândul lui e lipsit de o astfel de unitate.

Tabelul 1.33. Distribuția unităților publice de sănătate pe urban/rural și pe unități administrativ teritoriale, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Indicatori	Mediul urban		Mediul rural	Total județ
	Municipii	Orașe	Comune	
Număr UAT-uri	2	9	78	89
Spitale	2	2	2	6
Ambulatorii integrate spitalului	2	2	2	6
Policlinici	1	-	-	1
Dispensare medicale	2	1	-	3
Centre de sănătate	-	-	1	1
Centre de sănătate mintală	1	-	-	1
Unități medico-sociale	-	-	1	1
Centre medicale de specialitate	1	-	-	1
Cabinete medicale școlare	2	-	-	2
Farmacii	2	2	2	6
Laboratoare medicale	2	2	2	6
Centre de transfuzie	1	-	-	1
Alte tipuri de cabinete medicale	1	-	2	3

Celelalte servicii medicale sunt localizate, cu mici excepții, în localități urbane. Există comune (27) în care funcționează cabinete stomatologice și chiar cabinete de specialitate. Însă acestea sunt excepții, pentru că atunci când au nevoie de servicii de specialitate,

locuitorii din rural trebuie să apeleze de regulă la unitățile medicale din orașe și municipii, distanțele până la primul oraș fiind în unele cazuri mari și foarte mari.

În ceea ce privește capacitatea de supraveghere medicală a pacienților în interiorul unităților de sănătate, spitale, sanatorii sau preventorii, se constată că este mai redusă în județul Vâlcea decât media națională (tabelul 1.34).

Tabelul 1.34. Numărul mediu de paturi / 1000 locuitori,
2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Denumire teritoriu	Total paturi în spitale	Populație 2018	Paturi / 1000 de locuitori
Județul Dolj	4721	694.234	6,8
Județul Gorj	2313	361.676	6,4
Județul Mehedinți	1445	282.601	5,1
Județul Olt	1995	441.376	4,5
Județul Vâlcea	2335	399.119	5,9
Regiunea Sud-Vest Oltenia	12809	2.179.006	5,9
România	132982	22.213.553	6,0

Serviciile de asistență socială și protecție specială a persoanelor aflate în imposibilitatea de a-și exercita drepturile și obligațiile legale (copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice) în cadrul județului Vâlcea sunt gestionate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea (D.G.A.S.P.C.). Potrivit raportului privind activitatea desfășurată de această instituție în anul 2019, la sfârșitul anului 984 de copii și tineri au fost incluși în măsuri de protecție specială, după cum urmează:

- 139 beneficiari de măsuri de protecție specială în servicii de tip rezidențial;
- 845 beneficiari de măsuri de protecție specială de tip familial;
- 191 de copii în centrul de zi.

Dintre cei 139 de copii și tineri aflați în centrele rezidențiale din structura D.G.A.S.P.C. Vâlcea, 37 de copii aveau vârste cuprinse între 0 și 13 ani, iar 102 vârste cuprinse între 14 și 26 de ani. 50% dintre beneficiari au fost încadrați într-un grad de handicap: 48 cazuri cu grad grav, 9 cazuri cu grad accentuat și 13 cazuri cu grad mediu.

Distribuția copiilor și tinerilor cu măsură de protecție specială în centrele rezidențiale publice pentru protecția copilului este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 1.35. Numărul beneficiarilor din centrele rezidențiale ale
D.G.A.S.P.C. Vâlcea, 2019. Sursa datelor: www.dgaspc-vl.ro.

Nr. crt.	Denumire serviciu social	Număr beneficiari la 31.12.2019
1.	Centrul de plasament Ana Râmnicu Vâlcea	22
2.	Centrul de plasament Andreea Râmnicu Vâlcea	17

Nr. crt.	Denumire serviciu social	Număr beneficiari la 31.12.2019
3.	Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Râmnicu Vâlcea	1
4.	Serviciul de tip familial pentru deprinderi de viață și integrare socioprofesională a tinerilor din sistemul de protecție Râmnicu Vâlcea	25
5.	Complex familial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Goranu	20
6.	Centrul pentru copilul cu dizabilități Râmnicu Vâlcea	21
7.	Serviciul Casa Pinocchio Băbeni	19
8.	Serviciul Căsuța de tip familial Nicoleta Băbeni	10
9.	Serviciul Casa Materna Troianu	4
Total		139

În ceea ce privește măsurile de protecție specială de tip familial, la data de 31.12.2019, în județul Vâlcea au fost înregistrați 845 de copii beneficiari. Aceștia au fost distribuiți după cum urmează:

- 299 în plasament la rude până la gradul IV;
- 120 în plasament la alte familii sau persoane;
- 426 în plasament la asistent maternal profesionist.

Începând cu luna martie 2006, D.G.A.S.P.C. Vâlcea, în colaborare cu autoritățile locale, monitorizează situația copiilor ai căror părinți se află la muncă în străinătate, potrivit Ordinului nr. 219/2006, emis de către Secretarul de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate. La nivel județean, datele comunicate la sfârșitul anului 2019 de 88 de primării din totalul de 89, sunt centralizate în tabelul 1.36.

Tabelul 1.36. Numărul beneficiarilor din centrele rezidențiale ale D.G.A.S.P.C. Vâlcea, 2019. Sursa datelor: www.dgaspc-vl.ro.

Număr de familii în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate		Număr copii	Număr copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	Număr copii cu măsură de protecție			
				La AMP	În centre de plasament publice sau private	La rude până la gradul IV	La alte persoane sau familii
Ambii părinți plecați	263	358	328	14	0	16	0
Un singur părinte plecat	1262	1523	1453	20	8	42	0
Părinte unic susținător al familiei monoparentale plecat	451	482	408	32	8	34	0
Total	1976	2363	2189	66	16	92	0

În total, 2363 copii se află în această situație, reprezentând aproximativ 4% din numărul total de locuitori ai județului Vâlcea cu vârsta mai mică de 18 ani.

Distribuția pe clase de vârstă a copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate este evidențiată în tabelul următor. Se observă că 70% dintre aceștia au sub 14 ani.

Tabelul 1.37. Numărul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, județul Vâlcea, 2019. Sursa datelor: www.dgaspc-vl.ro.

Indicator	Vârsta					
	Sub 1 an	1-2 ani	3-6 ani	7-9 ani	10-13 ani	14-17 ani
Număr copii	3	23	318	498	834	687

În ceea ce privește serviciile destinate protecției adultului, se constată că în județul Vâlcea funcționează 12 centre publice pentru îngrijirea adulților:

- Centre de îngrijire și asistență:
 - Centrul de îngrijire și asistență Lungești (capacitate: 60 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de îngrijire și asistență Zătreni (capacitate: 90 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de îngrijire și asistență Milcoiu (capacitate: 44 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de îngrijire și asistență Bistrița (capacitate: 100 persoane adulte cu dizabilități);
- Centre de recuperare și reabilitare:
 - Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Băbeni 1 (capacitate: 100 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Băbeni 2 (capacitate: 86 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de recuperare și reabilitare Băbeni (capacitate: 50 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Măciuca (capacitate: 50 persoane adulte cu dizabilități);
 - Centrul de recuperare și reabilitare Govora (capacitate: 22 persoane adulte cu dizabilități);
- Centre pentru persoane vârstnice:
 - Centrul pentru persoane vârstnice Nicolae Bălcescu (capacitate: 25 persoane vârstnice);
- Centre de asistență temporară pentru situații de criză:
 - Centrul de criză și respiro Băbeni (capacitate: 15 persoane adulte cu dizabilități);

- Centrul de primire în regim de urgență pentru persoane adulte, Băbeni (capacitate: 10 persoane adulte aflate în situații de risc social).

În cadrul acestor centre au fost instituționalizate 567 persoane, dintre care 92% încadrate în grade de handicap grav și accentuat.

La 31.12.2019 în județul Vâlcea beneficiau de prestații sociale 26.251 persoane cu handicap neinstituționalizate, în creștere cu 852 persoane față de 31.12.2018, când se înregistrau 25.399 persoane.

Din totalul celor 26.251 persoane cu handicap înregistrate la Serviciul Evidență și Plăți Prestații Sociale, 93,65% sunt adulți (24.584 persoane) și 6,35% sunt copii (1.667 persoane). Distribuția pe grupe de vârstă se prezintă astfel:

- 1.667 persoane cu vârsta între 0 și 18 ani (6,35%);
- 8.787 persoane cu vârsta între 18 și 60 de ani (33,47%);
- 15.797 persoane cu vârsta peste 60 de ani (60,18%).

În ceea ce privește încadrarea pe tipuri de handicap, s-a înregistrat următoarea situație:

- fizic – 6.041 persoane;
- somatic – 5.518 persoane;
- auditiv – 674 persoane;
- vizual – 2.923 persoane;
- mintal – 3.392 persoane;
- psihic – 1.611 persoane;
- asociat – 5.972 persoane;
- HIV/SIDA – 92 persoane;
- boli rare – 28 persoane.

Dotări culturale

Principalele dotări culturale din mediul urban și rural de care dispune județul Vâlcea sunt:

- Teatrul de Stat "Anton Pann" și Teatrul Municipal "Ariel" în municipiul Râmnicu Vâlcea;
- Filarmonica de Stat "Ion Dumitrescu" în municipiul Râmnicu Vâlcea;
- 2 case de cultură municipale: Râmnicu Vâlcea și Drăgășani;
- Casa de Cultură a Sindicatelor în municipiul Râmnicu Vâlcea;
- 7 case de cultură orășenești – Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Brezoi, Călimănești, Horezu, Ocnele Mari și o casă de cultură în comuna Slătioara;
- 129 cămine culturale;
- Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Râmnicu Vâlcea;
- 83 biblioteci publice dintr-un total de 214 biblioteci;

- 3 muzee:
 - Muzeul Județean Vâlcea cu secțiile: Muzeul de Istorie a Județului Vâlcea, Muzeul de Artă "Casa Simian" Râmnicu Vâlcea, Muzeul Satului Vâlcean, Bujoreni, Complexul Muzeal Măldărești, Casa Memorială "Anton Pann" Râmnicu Vâlcea, Muzeul de arheologie și artă religioasă "Gh. Petre-Govora" Băile Govora, Colecția de artă plastică "Alexandru Balintescu" Costești
 - Memorialul "Nicolae Bălcescu", comuna Nicolae Bălcescu;
 - Muzeul Viei și Vinului, Drăgășani;

Orașul Bălcești este singura localitate urbană din județul Vâlcea în care nu există imobile cu destinația de casă de cultură. De asemenea, există comune care nu au imobile cu destinația de cămin cultural: Alunu, Amărăști, Copăcenii, Dănicei, Lăcusteni, Măciuca, Milcoiu, Pesceana. Se constată starea necorespunzătoare a unor cămine culturale care necesită reabilitare (în comunele Budești, Crețeni, Frâncești, Glăvile, Golești, Gușoieni, Mitrofani, Sinești, Tetoiu, Valea Mare și satul Jiblea Nouă – Călimănești). La momentul întocmirii prezentului raport au fost modernizate sau sunt în curs de modernizare căminele culturale din comunele Lungești, Dăești, Livezeni, Copăcenii, Nicolae Bălcescu.

Dotări pentru sport

Dotările sportive cu rol teritorial din județul Vâlcea sunt prezente, în principal, în municipiul Râmnicu Vâlcea care dispune de: sală de sport (2.000 locuri), Arenele Traian (5.000 locuri), complexul sportiv Zăvoi (stadion cu 15.000 locuri), Fundația română pentru tineret (cu piscină, teren de tenis, popicărie, etc.).

În celelalte localități urbane sunt amenajate terenuri de sport: Drăgășani (3.000 locuri), Călimănești (3.000 locuri), Brezoi (3.000 locuri), Berbești (3.000 locuri), Ocnele Mari (2.000 locuri), Băbenii (2.000 locuri). De asemenea, sunt amenajate săli de sport la majoritatea unităților de învățământ de nivel liceal.

Dotări financiar bancare

Se constată că sectorul unităților bancare și financiare a cunoscut o dezvoltare deosebită după 1990. Băncile existente și-au menținut și întărit rolul și poziția, au apărut bănci particulare și societăți de asigurare cu capital privat. Astfel în Municipiul Râmnicu Vâlcea sectorul bancar este cel mai dezvoltat, fiind prezente 11 bănci. Principalele unități de profil au următoarea răspândire în județ:

- Bănci:
 - Banca Comercială Română cu sucursale în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în Orașele Horezu și Călimănești;
 - BRD Groupe Societe Generale cu sucursale în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în Orașele Horezu, Băile Olănești și Băile Govora;
 - Raiffeisen Bank cu sucursale în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în Orașele Horezu, Călimănești, Berbești;

- Patria Bank (fostă Banca Comercială Carpatica) cu sucursale în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în orașele Bălcești și Băile Olănești;
- Alpha Bank cu sucursale în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani;
- Banca Transilvania, Bancpost România, Banca Românească, Credit Europe Bank, ING Bank România, Volksbank România, OTP Bank România, Piraeus Bank România, ProCredit Bank România, Libra Bank România, MKB Romexterra Bank România cu sucursale în Municipiul Râmnicu Vâlcea;
- Sucursale ale CEC Bank România în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, în toate orașele (Brezoi, Horezu, Băile Govora, Călimănești, Ocnele Mari, Băile Olănești, Bălcești, Berbești și Băbeni), precum și în 20 de comune: Alunu, Căineni, Cernișoara, Copăcenii, Făurești, Glăvile, Grădiștea, Lădești, Măciuca, Mateești, Olanu, Perișani, Pietrari, Roșiile, Stoenesti, Stroești, Tomșani, Vaideeni, Voineasa, Zătrești;
- Trezorerii în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în Orașele Băbeni, Bălcești, Brezoi și Horezu.

Dotări juridice

Instituțiile juridice sunt prezente în județul Vâlcea după cum urmează:

- Tribunal în Municipiul Râmnicu Vâlcea;
- Judecătoria în Municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, precum și în orașele Bălcești, Brezoi și Horezu;
- 35 notari publici, care desfășoară activități pe teritoriul județului după cum urmează:
 - Municipiul Râmnicu Vâlcea – 28;
 - Municipiul Drăgășani – 2;
 - Orașul Bălcești – 2;
 - Orașul Brezoi – 1;
 - Orașul Horezu – 2.

În domeniul juridic își desfășoară activitatea 9 executori judecătorești și 211 experți judiciari.

1.4.5. Echiparea tehnico-edilitară

Echiparea hidroedilitară

În cele ce urmează se prezintă situația actuală a alimentării cu apă potabilă și a canalizării apelor uzate la nivelul localităților din județul Vâlcea:

- **Alimentare cu apă**

Potrivit datelor disponibile la nivelul Consiliului Județean Vâlcea, la 31.12.2018 alimentarea cu apă potabilă prin instalații centralizate a fost funcțională în 81 de localități din județul Vâlcea din totalul de 89 (tabelul 1.38). Un număr de 4 localități (Gușoeni, Livezi, Mădulari și Șușani) nu au rețea de alimentare cu apă, iar alte 4 (Diculești, Ghioroiu, Glăvile și Oteșani) dețin rețea, dar nu există persoane conectate.

Tabelul 1.38. Caracteristicile sistemului de alimentare cu apă
din județul Vâlcea, la 31.12.2018. Sursa datelor: INS Tempo, C.J. Vâlcea.

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de alimentare, km	Populația conectată la rețelele de alimentare	Procentul populației conectate din total, %
Municipiul Râmnicu Vâlcea	117776	433,185	116098	98,58
Municipiul Drăgășani	20316	76,577	19233	94,67
Orașul Băbeni	9203	41,938	6536	71,02
Orașul Băile Govora	2749	24,756	2749	100,00
Orașul Băile Olănești	4434	25,619	3628	81,82
Orașul Bălcești	5022	37,231	2770	55,16
Orașul Berbești	5423	34,000	3924	72,36
Orașul Brezoi	7124	49,059	7047	98,92
Orașul Călimănești	8795	51,918	7580	86,19
Orașul Horezu	6907	80,368	6225	90,13
Orașul Ocnele Mari	3476	31,248	2374	68,30
Alunu	4288	40,795	3700	86,29
Amărăști	1716	13,000	296	17,25
Bărbătești	3249	51,700	1520	46,78
Berislăvești	2741	38,415	1707	62,28
Boișoara	1254	22,500	998	79,59
Budești	6173	94,270	4927	79,82
Bujoreni	5094	28,379	3326	65,29
Bunești	2765	40,235	1441	52,12
Câineni	2421	18,620	2396	98,97
Cernișoara	3508	9,595	760	21,66
Copăcenii	2769	26,640	1900	68,62
Costești	3098	43,000	2950	95,22
Crețeni	2135	28,500	994	46,56
Dăești	3140	21,946	1755	55,89
Dănicei	1952	35,800	1349	69,11
Diculești	1946	8,000	0	0,00
Drăgoești	1953	9,397	300	15,36
Fântânești	3816	65,000	1230	32,23
Făurești	1459	8,000	480	32,90
Frâncești	5288	0,850	153	2,89
Galicea	3719	56,412	1748	47,00
Ghioroiu	1439	9,950	0	0,00
Glăvile	1894	7,200	0	0,00
Golești	2611	11,000	240	9,19
Grădiștea	2656	48,400	2500	94,13
Gușoeni	1395	0	0	0,00

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de alimentare, km	Populația conectată la rețelele de alimentare	Procentul populației conectate din total, %
Ionești	4189	16,400	460	10,98
Lăcusteni	1354	14,770	907	66,99
Lădești	1757	25,000	621	35,34
Laloșu	2414	23,000	785	32,52
Lăpușata	2026	26,000	1822	89,93
Livezi	2226	0	0	0,00
Lungești	3104	30,500	700	22,55
Măciuca	1740	25,000	920	52,87
Mădulari	1372	0	0	0,00
Mălaia	1779	9,200	484	27,21
Măldărești	1967	11,526	867	44,08
Mateești	3188	36,000	756	23,71
Mihăești	6794	39,626	4662	68,62
Milcoiu	1238	14,500	546	44,10
Mitrofani	949	6,000	410	43,20
Muereasca	2613	19,000	1300	49,75
Nicolae Bălcescu	3337	30,284	1596	47,83
Olanu	2927	7,100	510	17,42
Orlești	2886	24,500	1275	44,18
Oteșani	2607	12,000	0	0,00
Păușești	2521	25,149	1176	46,65
Păușești-Măglași	4024	40,609	3537	87,90
Perișani	2177	30,619	1390	63,85
Pesceana	1572	17,200	680	43,26
Pietrari	2952	34,242	2884	97,70
Popești	2991	23,000	2000	66,87
Prundeni	3930	43,570	3566	90,74
Racovița	1787	19,250	810	45,33
Roești	2184	43,340	1606	73,53
Roșiile	2441	13,600	560	22,94
Runcu	938	9,000	175	18,66
Sălătrucel	2190	12,169	2006	91,60
Scundu	1949	11,600	221	11,34
Sinești	2419	27,700	1236	51,10
Șirineasa	2276	29,400	1066	46,84
Slătioara	3286	55,000	2800	85,21
Stănești	1181	17,160	253	21,42
Ștefănești	3195	20,600	2121	66,38
Stoenеști	3404	25,810	1593	46,80
Stoilești	3690	40,000	2425	65,72
Stroești	2703	28,000	2703	100,00
Șușani	3078	0	0	0,00

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de alimentare, km	Populația conectată la rețelele de alimentare	Procentul populației conectate din total, %
Sutești	2126	17,080	1204	56,63
Tetoiu	2390	28,100	2374	99,33
Țițești	735	15,450	619	84,22
Tomșani	3654	24,301	2469	67,57
Vaideeni	3906	68,073	3805	97,41
Valea Mare	2436	36,000	1250	51,31
Vlădești	3321	17,948	2212	66,61
Voicești	1572	17,300	528	33,59
Voineasa	1522	15,900	1259	82,72
Zătreani	2166	42,000	1300	60,02
<i>Total</i>	<i>396887</i>	<i>2843,079</i>	<i>285400</i>	<i>71,91</i>

În mediul urban rezerva de înmagazinare a apei potabile este distribuită astfel:

- **Municipiul Râmnicu Vâlcea:** Cetățuia, dintre care doar un rezervor este în funcțiune - 2 x 5000 m³; Petrișor - 2 x 5000 m³; Goranu - 1 x 5000 m³; Copăcelu - 2 x 750 m³; Capela - 1 x 750 m³; Popa Șapcă - 1 x 535 m³; Râureni (în conservare) - 1 x 300 m³;
- **Municipiul Drăgășani:** 1 x 2500 m³, 1 x 300 m³, 2 x 250 m³;
- **Orașul Băile Govora:** 2 x 500 m³, 2 x 600 m³, 1 x 270 m³;
- **Orașul Băile Olănești:** 1 x 750 m³, 2 x 500 m³;
- **Orașul Brezoi:** 2 x 750 m³, 1 x 50 m³;
- **Orașul Băbeni:** 1 x 750 m³;
- **Orașul Bălcești:** 1 x 600 m³;
- **Orașul Călimănești:** 1 x 1000 m³, 2 x 750 m³, 1 x 300 m³;
- **Orașul Horezu:** 2 x 500 m³;
- **Orașul Ocnele Mari:** 1 x 500 m³.

▪ Canalizare ape uzate

Canalizarea apelor uzate se realizează prin instalații centralizate în toate cele 11 localități urbane și în 47 comune (tabelul 1.39). În 5 din cele 47 de comune în care există rețele de canalizare (Diculești, Glăvile, Oteșani, Scundu și Stoenеști), încă nu sunt persoane conectate.

Cu excepția comunei Slătioara numărul de persoane conectate la rețelele de canalizare este egal cu cel al populației conectate la stațiile de epurare din cadrul sistemului.

Tabelul 1.39. Caracteristicile sistemului de canalizare
din județul Vâlcea, la 31.12.2018. Sursa datelor: INS Tempo, C.J. Vâlcea.

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de canalizare, km	Populația conectată la rețelele de canalizare	Procentul populației conectate din total, %
Municipiul Râmnicu Vâlcea	117776	150,923	86881	73,77
Municipiul Drăgășani	20316	61,971	9137	44,97
Orașul Băbeni	9203	8	2566	27,88
Orașul Băile Govora	2749	23,25	1866	67,88
Orașul Băile Olănești	4434	27,1	2095	47,25
Orașul Bălcești	5022	30,131	1166	23,22
Orașul Berbești	5423	2,8	896	16,52
Orașul Brezoi	7124	12,2	2077	29,15
Orașul Călimănești	8795	34,99	4828	54,89
Orașul Horezu	6907	14	1747	25,29
Orașul Ocnele Mari	3476	5,64	381	10,96
Alunu	4288	9,6	357	8,33
Amărăști	1716	0	0	0,00
Bărbătești	3249	28,32	727	22,38
Berislăvești	2741	0	0	0,00
Boișoara	1254	15,44	425	33,89
Budești	6173	17,17	586	9,49
Bujoreni	5094	0	0	0,00
Bunești	2765	19,4	1111	40,18
Câineni	2421	0	0	0,00
Cernișoara	3508	8,494	611	17,42
Copăcenii	2769	0	0	0,00
Costești	3098	20,4	1170	37,77
Crețeni	2135	11	994	46,56
Dăești	3140	20,25	1172	37,32
Dănicei	1952	0	0	0,00
Diculești	1946	8	0	0,00
Drăgoești	1953	7,851	140	7,17
Fârtățești	3816	26	920	24,11
Făurești	1459	8	100	6,85
Frâncesti	5288	0	0	0,00
Galicea	3719	0	0	0,00
Ghioroiu	1439	0	0	0,00
Glăvile	1894	7,4	0	0,00
Golești	2611	0	0	0,00

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de canalizare, km	Populația conectată la rețelele de canalizare	Procentul populației conectate din total, %
Grădiștea	2656	6	245	9,22
Gușoeni	1395	0	0	0,00
Ionești	4189	10,5	516	12,32
Lăcusteni	1354	14,1	439	32,42
Lădești	1757	5,5	63	3,59
Laloșu	2414	0	0	0,00
Lăpușata	2026	18	1822	89,93
Livezi	2226	0	0	0,00
Lungești	3104	19,2	150	4,83
Măciuca	1740	0	0	0,00
Mădulari	1372	0	0	0,00
Mălaia	1779	0	0	0,00
Măldărești	1967	0	0	0,00
Mateești	3188	0	0	0,00
Mihăești	6794	0	0	0,00
Milcoiu	1238	4	546	44,10
Mitrofani	949	4,5	410	43,20
Muereasca	2613	0	0	0,00
Nicolae Bălcescu	3337	28,7	329	9,86
Olanu	2927	7,1	510	17,42
Orlești	2886	11,12	1275	44,18
Oteșani	2607	12	0	0,00
Păușești	2521	0	0	0,00
Păușești-Măglași	4024	8,035	1359	33,77
Perișani	2177	0	0	0,00
Pesceana	1572	0	0	0,00
Pietrari	2952	20,42	473	16,02
Popești	2991	7,55	2000	66,87
Prundeni	3930	20,788	3547	90,25
Racovița	1787	3	810	45,33
Roești	2184	16,7	695	31,82
Roșiile	2441	11,6	21	0,86
Runcu	938	0	0	0,00
Sălătrucel	2190	13,899	833	38,04
Scundu	1949	10,3	0	0,00
Sinești	2419	0	0	0,00

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuitori	Lungimea totală a conductelor de canalizare, km	Populația conectată la rețelele de canalizare	Procentul populației conectate din total, %
Șirineasa	2276	27,05	313	13,75
Slătioara	3286	20,42	380	11,56
Stănești	1181	6,46	253	21,42
Ștefănești	3195	17,545	1046	32,74
Stoenеști	3404	4,9	0	0,00
Stoilești	3690	0	0	0,00
Stroești	2703	0	0	0,00
Șușani	3078	0	0	0,00
Sutești	2126	0	0	0,00
Tetoiu	2390	7,96	1150	48,12
Țițești	735	0	0	0,00
Tomșani	3654	21,841	396	10,84
Vaideeni	3906	5,554	142	3,64
Valea Mare	2436	16	940	38,59
Vlădești	3321	19,13	1102	33,18
Voicești	1572	0	0	0,00
Voineasa	1522	6,59	446	29,30
Zătreni	2166	20	600	27,70
<i>Total</i>	<i>396887</i>	<i>1004,792</i>	<i>144764</i>	<i>36,47</i>

Apele uzate (menajere și industriale) sunt epurate în stații de epurare aflate în exploatarea operatorului S.C. Apavil S.A. Acestea sunt arondate celor 4 centre de exploatare, după cum urmează :

- Centrul de exploatare Râmnicu Vâlcea: Râmnicu Vâlcea, Păușești Măglași, Băile Olănești, Budești;
- Centrul de exploatare Nord: Călimănești, Dăești Fedeleșoiu, Dăești Sâmbotin, Brezoi, Sălătrucel, Voineasa;
- Centrul de exploatare Vest: Băile Govora (Mihăești), Băbeni, Cernișoara, Horezu (Măldăraști), Nicolae Bălcescu (Corbi), Nicolae Bălcescu (Predești), Pietrari, Șirineasa, Vaideeni, Tomșani;
- Centrul de exploatare Sud: Drăgășani, Bălcești, Lăcusteni, Ștefănești, Prundeni.

Operatorul regional S.C. Apavil S.A. are în derulare proiecte majore care vizează extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă și de colectare a apelor uzate.

Pentru proiectul *“Realizarea ratei de conectare de 100% în Râmnicu Vâlcea inclusiv Ocnele Mari, Drăgășani, Călimănești, Băile Olănești și Băbeni”* cu valoarea eligibilă de 63.052.747 lei

fără TVA a fost obținută finanțare prin Programul Operațional Sectorial Mediu. Proiectul constă în investiții pentru extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, precum și a sistemului de colectare a apelor uzate, în următoarele 6 aglomerări: Călimănești, Râmnicu Vâlcea (inclusiv Ocnele Mari), Drăgășani, Călimănești, Băile Olănești și Băbeni.

Prin Programul Operațional Infrastructură Mare a fost obținută finanțare nerambursabilă (valoarea eligibilă 99.900.928 lei) pentru implementarea Proiectului *"Fazarea Proiectului Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Vâlcea"*. La nivelul acestei etape a proiectului, se are în vedere finalizarea lucrărilor începute în cadrul următoarelor contracte :

- CL 1 "Reabilitarea stației de tratare Valea lui Stan și a captării de apă brută din lacul Bradisor, reabilitare sursa Comanca, reabilitarea fronturilor de captare și a stației de tratare Drăgășani";
- CL 2 Lot 1 "Modernizarea stației de epurare Râmnicu Vâlcea";
- CL 3 "Extindere stații de epurare în Drăgășani și Bălcești;
- CL 6 "Extindere și reabilitare rețele de apă și apă uzată în Râmnicu Vâlcea, zona Nord și Ocnele Mari";
- CL 7 "Extindere și reabilitare rețele de apă și apă uzată în Drăgășani";
- CL 9 "Extindere și reabilitare rețele de apă și apă uzată în Olănești";
- CL 11 "Extindere și reabilitare rețele de apă și apă uzată în Bălcești".

Analiza datelor statistice existente relevă că în ultimul deceniu la nivelul județului Vâlcea s-au înregistrat progrese semnificative privind dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în mediul rural. În perioada 2014 - 2018 numărul localităților din mediul rural în care este funcțională rețeaua de distribuție a apei s-a dublat, de la 35 localități în anul 2014, la 70 localități în anul 2018. Sistemul de canalizare publică a cunoscut de asemenea o extindere semnificativă, cu 104%, de la 23 localități deservite în anul 2014, la 47 localități în anul 2018 (tabelul 1.40).

Tabelul 1.40. Variația anuală a numărului de localități cu utilități de apă și canalizare, județul Vâlcea, 2018. Sursa datelor: C.J. Vâlcea.

Anul	Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei		Numărul localităților cu canalizare publică	
	Mediul Urban	Mediul Rural	Mediul Urban	Mediul Rural
2014	11	35	11	23
2015	11	35	11	23
2016	11	37	11	30
2017	11	40	11	36
2018	11	70	11	47

Alimentarea cu energie electrică a localităților

Analiza datelor culese cu ocazia Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2011 relevă faptul că la nivelul județului Vâlcea există locuințe care nu sunt conectate la rețeaua de energie electrică, inclusiv în mediul urban. Detalierea la nivel de localitate a gradului de electrificare a locuințelor este prezentată în tabelul următor.

În total, în județul Vâlcea sunt 10.394 locuințe neelectrificate. Cele mai defavorabile situații se regăsesc în comunele Șirineasa, Boișoara, Lădești, Golești, Sutești, Dăești, Olanu și Copăcenii în care locuințele care nu sunt conectate la rețeaua de energie electrică reprezintă peste 15% din numărul total de locuințe. Prin raportare la numărul de locuințe care nu au dotări care să permită alimentarea cu energie electrică, primele locuri în clasament sunt ocupate de Municipiul Râmnicu Vâlcea (727 cazuri), Comuna Olanu (279 cazuri), Comuna Bujoreni (252 cazuri).

Tabelul 1.41. Situația privind electrificarea locuințelor,
județul Vâlcea, 2011. Sursa datelor: INS, RPL.

Localitate	Număr de locuințe	Număr de locuințe dotate cu instalație electrică	% față de total
Municipiul Râmnicu Vâlcea	43477	42750	98,3
Municipiul Drăgășani	7739	7493	96,8
Orașul Băbeni	3251	3164	97,3
Orașul Băile Govora	1219	1196	98,1
Orașul Băile Olănești	1974	1860	94,2
Orașul Bălcești	2745	2551	92,9
Orașul Berbești	2468	2336	94,7
Orașul Brezoi	2842	2741	96,4
Orașul Călimănești	3460	3367	97,3
Orașul Horezu	2675	2602	97,3
Orașul Ocnele Mari	1412	1269	89,9
Alunu	1743	1614	92,6
Amărăști	1237	1159	93,7
Bărbăești	1617	1600	98,9
Berislăvești	1360	1277	93,9
Boișoara	819	693	84,6
Budești	2260	2200	97,3
Bujoreni	1787	1535	85,9
Bunești	1175	1054	89,7
Câineni	1171	1134	96,8
Cerțișoara	1694	1626	96,0
Copăcenii	1234	998	80,9
Costești	1427	1392	97,5

Localitate	Număr de locuințe	Număr de locuințe dotate cu instalație electrică	% față de total
Crețeni	1111	1066	95,9
Dăești	1256	1031	82,1
Dănicei	1283	1202	93,7
Diculești	854	828	97,0
Drăgoești	1012	981	96,9
Fântărești	2297	2096	91,2
Făurești	731	692	94,7
Frâncești	2091	2011	96,2
Galicea	1646	1575	95,7
Ghioroiu	1337	1189	88,9
Glăvile	1454	1315	90,4
Golești	1389	1153	83,0
Grădiștea	1436	1318	91,8
Gușoeni	948	853	90,0
Ionești	1872	1711	91,4
Lăcusteni	785	691	88,0
Lădești	1200	1014	84,5
Laloșu	1045	892	85,4
Lăpușata	1136	1071	94,3
Livezi	1442	1286	89,2
Lungești	1460	1260	86,3
Măciuca	1317	1194	90,7
Mădulari	879	747	85,0
Mălaia	924	901	97,5
Măldărești	875	844	96,5
Mateești	1410	1339	95,0
Mihăești	2636	2555	96,9
Milcoiu	761	727	95,5
Mitrofani	510	460	90,2
Muereasca	1135	1075	94,7
Nicolae Bălcescu	1750	1603	91,6
Olanu	1492	1213	81,3
Orlești	1775	1762	99,3
Oteșani	1184	1140	96,3
Păușești	1436	1365	95,1
Păușești-Măglași	1831	1583	86,5
Perișani	1105	971	87,9
Pesceana	959	841	87,7
Pietrari	1398	1363	97,5

Localitate	Număr de locuințe	Număr de locuințe dotate cu instalație electrică	% față de total
Popești	1477	1339	90,7
Prundeni	1940	1839	94,8
Racovița	856	776	90,7
Roești	1045	1022	97,8
Roșiile	1631	1451	89,0
Runcu	657	586	89,2
Sălătrucel	976	854	87,5
Scundu	1082	974	90,0
Sinești	1051	916	87,2
Șirineasa	1133	960	84,7
Slătioara	1643	1579	96,1
Stănești	872	819	93,9
Ștefănești	1275	1138	89,3
Stoenești	1935	1842	95,2
Stoilești	1847	1617	87,5
Stroești	1458	1399	96,0
Șușani	1850	1696	91,7
Sutești	1087	898	82,6
Tetoiu	1755	1545	88,0
Țițești	541	470	86,9
Tomșani	1797	1685	93,8
Vaideeni	1842	1692	91,9
Valea Mare	1483	1412	95,2
Vlădești	1404	1380	98,3
Voicești	662	639	96,5
Voineasa	854	843	98,7
Zătreni	1635	1442	88,2

1.4.6. Locuirea

În județul Vâlcea în anul 2018 au fost înregistrate 184.721 locuințe, valoare cu 9% mai mare decât cea aferentă anului 2002, la care s-au raportat analizele din varianta anterioară a planului. Dintre acestea 42% se află în mediul urban. Situația privind caracteristicile locuințelor din teritoriul de analiză este prezentată în tabelul următor. Se observă că în mediul rural există disponibilitate mai mare a numărului de camere de locuit pe persoană (1,48) comparativ cu mediul urban unde unei persoane îi revin 1,08 camere.

Tabelul 1.42. Situația privind locuințele,
județul Vâlcea, 2018. Sursa datelor: INS TEMPO, RPL.

Indicator	Județul Vâlcea	Mediul Urban		Mediul Rural	
		Valoare	% din total	Valoare	% din total
Număr locuințe	184.721	77.839	42,1	106.882	57,9
Număr camere de locuit	513.817	206.708	40,2	307.109	59,8
Suprafața locuibilă (m ²)	7.843.669	3.519.504	44,9	4.324.165	55,1
Număr gospodării	138.142	60.296	43,6	77.846	56,4
Populație	399.119	192.112	48,1	207.007	51,9

Valorile principalilor indicatori de locuire la nivelul județului Vâlcea (2018), comparativ cu media pe țară, sunt centralizate în tabelul 1.43.

Tabelul 1.43. Indicatori de locuire,
județul Vâlcea, 2018. Sursa datelor: INS TEMPO, RPL.

Indicatorul	Județul Vâlcea	România
Numărul de locuințe la 1000 locuitori	463	407
Suprafața locuibilă (m ²) pe:		
o locuință	42,5	47,6
o persoană	19,7	19,4
o cameră	15,3	17,4
Număr de persoane/ cameră	0,78	0,90
Număr de camere/ locuință	2,78	2,73

Gradul de confort al locuirii este determinat de suprafața locuibilă aferentă unei locuințe, numărul de persoane ce revin la o cameră și de echiparea locuințelor.

În județul Vâlcea numărul de locuințe la 1.000 locuitori este superior indicelui pe țară, însă valorile aferente indicatorilor suprafața locuibilă pe locuință (42,5 m²), pe o persoană (19,7 mp), precum și cea pe o cameră (15,3 m²) sunt inferioare mediei pe țară. Valoarea pentru numărul de camere pe locuință este relativ egală cu media pe țară.

Analiza teritorială a celor doi indicatori demonstrează faptul că în județul Vâlcea se întâlnesc trei zone compacte de comune cu valori apropiate pentru numărul de locuințe la 1.000 locuitori și numărul de locuitori la o locuință. Astfel, în zona sud-vestică a județului și în partea estică a acestuia, în vecinătatea Municipiului Râmnicu Vâlcea avem zone în care fondul de locuințe este bogat, iar în consecință numărul de locuitori dintr-o unitate are valori scăzute. În comunele din jurul Municipiului Râmnicu Vâlcea, cu excepția celor din partea de Est, avem o zonă cu valori diametral opuse, unde fondul de locuințe este scăzut prin raportare la populație și, în consecință, numărul de locuitori dintr-o unitate are valori mari.

Tabelul 1.44. Categoriile de localități în funcție de numărul de locuințe la 1000 locuitori, județul Vâlcea, 2018. Sursa datelor: INS TEMPO.

Clasă de valori indicator Nr. de locuințe / 1000 locuitori	Număr de cazuri (UAT)
Sub 450	23
450 – 549,9	36
550 – 649,9	17
650 și peste 650	13

Informații privind forma de proprietate a locuințelor și dotarea acestora cu instalații care permit conectare la rețelele de utilități publice au fost extrase din baza de date a Recensământului Populației și al Locuințelor 2011 (tabelul 1.45). Se observă că fondul de locuințe din județul Vâlcea se află în proporție covârșitoare în proprietate privată. În ceea ce privește dotarea cu instalații de utilități, se constată că există diferențe semnificative între ponderea de deținere a acestor facilități în mediul urban comparativ cu mediul rural. Potrivit acestor date, în localitățile rurale 8,1% din locuințe nu au electricitate.

Tabelul 1.45. Structura fondului de locuințe, județul Vâlcea, 2011. Sursa datelor: INS RPL.

Indicator	Total jud. Vâlcea	Mediul urban	Mediul rural
Locuințe total:	177.306	72.863	104.443
A. Locuințe pe forme de proprietate			
Proprietate publică	1430	957	473
Proprietate privată	175.876	71.906	103.970
% proprietate privată	99,2	98,7	99,5
B. Locuințe după dotarea cu instalații (nr., %, față de total)			
Alimentare cu apă în locuință	96111 (54,1 %)	62255 (85,0 %)	33856 (32,4 %)
Canalizare	92578 (52,1 %)	61277 (83,6 %)	31301 (30,0 %)
Instalație electrică	167342 (94,2 %)	71329 (97,4 %)	96013 (91,9 %)
Încălzire	54941 (30,9 %)	48201 (65,8 %)	6740 (6,5 %)

Calitatea fondului construit, precum și gradul de dotare a locuințelor cu instalații, pot influența în mod hotărâtor condițiile de locuire. Procentele dotării cu instalații de alimentare cu apă, canalizare, electricitate și încălzire centrală sunt inferioare mediei pe țară (alimentare cu apă - 66,7%, canalizare - 65,1%, electricitate - 96,6%, încălzire centrală - 44,4%). Urmărind valorile cantitative ale indicatorilor de locuire și la nivelul unităților administrativ - teritoriale, se remarcă următoarele (a se vedea cartograma "Locuire - suprafață locuibilă"):

- suprafața medie locuibilă pe o persoană variază între 14,1 m² în comuna Copăcenii și 31,5 m² în comuna Ghioroiu. Valoarea medie la nivel județean este de 19,7 m², cu puțin peste valoarea medie națională de 19,4 m²).

Valori pentru suprafață locuibilă pe locuitor de peste 19,7 m² se înregistrează în 5 localități urbane, respectiv în Orașele Bălcești – 22,8 m²/locuitor, Băile Olănești – 22,1 m²/locuitor, Ocnele Mari – 21,8 m²/locuitor, Călimănești – 21,3 m²/locuitor, Băile Govora – 21,0 m²/locuitor și 54 de comune.

- numărul mediu de persoane care revin la o cameră este pe total județ de 0,78 (mai mic decât cel pe țară care este 0,90).

În județul Vâlcea, indicatorul număr persoane pe gospodărie conform datelor existente la nivelul anului 2011 (Recensământul Populației și al Locuințelor) este de 2,56, valoare care se situează sub media pe țară, de 2,66 persoane pe gospodărie. În tabelul de mai jos este prezentată situația locuirii prin raportare la gospodării.

Tabelul 1.46. Structura locuirii în raport cu gospodăriile,
județul Vâlcea, 2011. Sursa datelor: INS RPL.

Nr. crt.	Teritoriul de analiză	Număr de persoane / gospodărie	Număr de gospodării
1.	România	2,66	7.086.394
2.	Județul Vâlcea - total	2,56	138.142
3.	Județul Vâlcea – Mediul urban	2,56	60.296
4.	Județul Vâlcea – Mediul rural	2,57	77.846
5.	Municipiul Râmnicu Vâlcea	2,5	36.990
6.	Municipiul Drăgășani	2,61	6.387
7.	Orașul Băbeni	2,85	2.714
8.	Orașul Băile Govora	2,39	977
9.	Orașul Băile Olănești	2,82	1.429
10.	Orașul Bălcești	2,42	1.883
11.	Orașul Berbești	2,63	1.748
12.	Orașul Brezoi	2,62	2.172
13.	Orașul Călimănești	2,68	2.684
14.	Orașul Horezu	2,75	2.192
15.	Orașul Ocnele Mari	2,75	1.120

Evoluția privind fondul de locuințe și structura acestuia în perioada 2010 - 2018, exprimată în procente, este prezentată în tabelul următor. În această perioadă se constată că fondul de locuințe la nivelul județului a crescut cu 5,2%, în localitățile urbane cu 9,2%, iar în localitățile rurale cu numai 2,5%. Această dinamică are asociată creșterea numărului de camere de locuit cu 11,9% și a suprafeței locuibile cu 30,3%. Variații semnificative în ambele cazuri sunt înregistrate în mediul urban. De asemenea, suprafața locuibilă care revine unei locuințe, unei camere și unei persoane au crescut, cu 23,9% (21,3% - mediul urban), respectiv cu 16,5% (17,4 % - mediul urban) și 35,1% (36,0% - urban).

Tabelul 1.47. Variația fondului de locuințe, județul Vâlcea,
2010-2018. Sursa datelor: INS TEMPO.

Indicator	2018 în % față de 2010		
	Total județ	Mediul Urban	Mediul Rural
Număr locuințe	105,2	109,2	102,5
Număr camere de locuit	111,9	112,8	111,3
Suprafața locuibilă, mp	130,3	132,4	128,7
Locuințe / 1000 locuitori	109,1	112,2	107,1
Numărul mediu de camere/ 100 locuințe	106,3	103,3	108,5
Suprafața locuibilă (m ²) pe:			
1 locuință	123,9	121,3	125,5
1 cameră	116,5	117,4	115,7
1 persoană	135,1	136,0	134,5

La nivelul anului 2018, față de situația din cadrul Regiunii Sud-Vest Oltenia din care face parte, județul Vâlcea are o valoare ridicată a numărului de locuințe la 1000 locuitori (463, a doua după județul Mehedinți). Valorile specifice fiecărui județ, precum și date despre suprafața locuibilă care revine fiecărui locuitor sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1.48. Caracteristicile locuirii la nivelul județelor
din Regiunea Sud-Vest Oltenia, 2018. Sursa datelor: INS TEMPO.

Unitatea administrativ-teritorială	Numărul de locuințe/ 1000 locuitori	Suprafața locuibilă pe locuitor
Județul Dolj	413	20,2
Județul Gorj	446	19,2
Județul Mehedinți	469	19,2
Județul Olt	434	19,7
Județul Vâlcea	463	19,7

Variația anuală a numărului de locuințe construite în perioada 2010 - 2018 este centralizată în tabelul 1.49. Pentru analiza comparativă cu valorile prezentate în varianta anterioară a planului, a fost menținută valoarea din anul 2005 (ultimul an al analizei). Se observă că la nivelul județului între limitele intervalului de analiză (2010 - 2018) s-a înregistrat reducerea numărului de locuințe contruite anual cu 20%, însă prin raportare la situația aferentă anului 2005, în anul 2018 s-au construit cu 80% mai multe locuințe. În perioada 2010 - 2018 în mediul urban valorile anuale ale indicatorului s-au situat pe o pantă ascendentă, valoarea maximă fiind atinsă în anul 2018: 592 locuințe noi. În schimb, în mediul rural panta de variație este puternic descendentă, între anii 2010 și 2018 înregistrându-se o reducere de 63%, de la 552 locuințe contruite în anul 2010, la 204 locuințe aferente anului 2018. În proporție covârșitoare locuințele reprezintă proprietate privată.

Tabelul 1.49. Variația anuală a locuințelor construite, județul Vâlcea, 2010-2018. Sursa datelor: INS TEMPO.

Teritoriul de referință	Anul									
	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Județul Vâlcea, din care:	441	997	854	1020	731	593	634	631	526	796
Municipii și orașe	129	445	379	531	440	370	485	477	324	592
Comune	312	552	475	489	291	223	149	154	202	204

Structura locuințelor noi în funcție de numărul de camere este prezentată în tabelul următor. Se constată că în ultimii 2 ani ai analizei ponderea cea mai mare o au locuințele cu 2 camere. În perioada 2010 - 2018 această categorie a cunoscut creștere cu 154% la nivelul fondului de locuințe noi contruite la nivelul județului. Următoarea categorie este cea a locuințelor cu 3 camere. Locuințele cu 1 cameră (tip garsonieră) prezintă cea mai redusă pondere din totalul locuințelor contruite anual. Comparativ cu anul 2005, toate categoriile de locuințe au înregistrat creșteri.

Tabelul 1.50. Structura locuințelor noi, județul Vâlcea, 2010-2018. Sursa datelor: INS TEMPO.

Numărul de camere al locuințelor noi	Anul									
	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Locuințe - total	441	997	854	1020	731	593	634	631	526	796
cu 1 cameră	8	37	20	69	5	24	14	34	45	31
cu 2 camere	105	125	126	185	151	135	61	168	156	317
cu 3 camere	129	239	235	273	153	126	344	237	101	194
cu 4 camere	117	283	233	246	182	132	102	98	107	148
cu 5 camere și peste	82	313	240	247	240	176	113	94	117	106

În concluzie, Județul Vâlcea nu înregistrează valori semnificativ diferite față de mediile naționale pentru principalii indicatori analizați privind locuirea. Calitatea locuirii, atât în mediul rural, cât și în cel urban, se confruntă cu probleme diferite. Dacă în rural, se poate vorbi de probleme legate de racordarea locuințelor la utilități, în medul urban sunt mult mai des întâlnite problemele legate de supraaglomerarea locuințelor sau de accesul inegal la o locuință.

1.5. Infrastructurile tehnice majore

1.5.1. Gospodărirea apelor

Rețeaua hidrografică a județului, cu o lungime codificată de 2.344 km, aparține în întregime bazinului mijlociu și inferior al râului Olt, principalul curs de apă care străbate județul

Vâlcea de la Nord la Sud, pe o distanță de 135 km. În arealul județului Vâlcea, râul Olt primește numeroși afluenți, între care Boia, Băiaș, Sălătrucel, Topolog (pe stânga), Călinești, Lotru, Muereasca, Olănești, Bistrița, Luncavăț, Olteț și Cerna (pe dreapta). Numărul cursurilor de apă cadastrate este de 144.

În funcție de caracteristicile fizice și geografice ale zonelor străbătute, râul Olt se caracterizează prin două sectoare ale bazinului hidrografic: sectorul de Nord al județului, care corespunde zonei muntoase și sectorul de Sud, care corespunde zonei deluroase. Râurile din sectorul muntos au un potențial hidroenergetic important. Pe râul Olt și pe râul Lotru s-au construit mai multe lacuri de acumulare în scop hidroenergetic și de alimentare cu apă.

Pe lângă rețeaua de ape curgătoare cu debite relativ bogate și scurgere permanentă, pe teritoriul județului Vâlcea se află câteva lacuri de origine glaciară (Câlcescu, Iezerul Latoriței, Găuri, Cioara, Singuraticu, Zănoaga Mare ș.a.) și lacurile de acumulare din sistemele hidroenergetice Lotru și Olt.

Resurse de apă teoretice și tehnic utilizabile

Județul Vâlcea este străbătut de o rețea hidrografică relativ densă și are întreaga suprafață cuprinsă în bazinul hidrografic Olt. Resursele de apă ale județului sunt constituite din ape de suprafață (râuri interioare, lacuri naturale și artificiale) și ape subterane. Prelevările de apă din sursele existente asigură satisfacerea cerințelor utilizatorilor din industrie, agricultură, zootehnie și consumatorii casnici. Se observă tendința scăderii volumelor prelevate din subteran, urmare a măsurilor de protecție a acviferului luate de Agenția Națională Apele Române. Valorile aferente Bazinului Hidrografic al Râului Olt, care alimentează județul Vâlcea sunt prezentate prezentate în tabelul următor.

Tabelul 1.51. Surse de apă, județul Vâlcea, 2013.
Sursa datelor: Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Olt.

Sursa de apă	Prelevări de apă, mii m ³				
	Populație	Industrie	Agricultură-irigații	Agricultură-acvacultură	Agro-zootehnie
Apă de suprafață	70841	72829	699	95298	-
Apă subterană	35727	16860	-	966	1148

În județul Vâlcea captările de apă se realizează din 3 corpuri de apă subterană ale Bazinului Hidrografic al Râului Olt: ROOT08 - Lunca și terasele Oltului inferior, ROOT13 - Vestul Depresiunii Valahe și ROOT14 - Vânturarița-Buila. Dintre acestea ROOT13 reprezintă corp de apă de adâncime. Volumul de apă asociat acestor surse reprezintă 46% din volumul total de apă captat la nivelul râului Olt. Distribuția volumelor de apă pe sectoare de utilizare este evidențiată în tabelul 1.52. Din numărul total de captări, pe teritoriul județului Vâlcea au fost identificate exploatări semnificative de ape subterane (captări cu debite mai mari sau egale cu 1500 mii m³/an) în cazul utilizatorului industrial S.C. Oltchim

S.A., care prin 21 de foraje, în anul 2013 a captat din corpul de apă ROOT13 un volum de 1.729 mii m³.

Tabelul 1.52. Utilizarea apei captate din corpurile de apă subterană, 2013.

Sursa datelor: Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Olt.

Corp de apă subterană	Alimentarea populației, mii m ³ / an	Industrie, mii m ³ / an	Agricultură, mii m ³ / an
ROOT08	1707,03	617,14	1510,65
ROOT13	7456,51	8017,69	1503,37
ROOT14	272,98	48,91	224,08
TOTAL BH Olt	20656,37	18627,8	7166,3

În ceea ce privește balanța prelevări / reîncarcare, care conduce la evaluarea corpului de apă subterană din punct de vedere cantitativ, în Planul de Management actualizat al Bazinului Hidrografic Olt se precizează faptul că nu se semnalează probleme deosebite, prelevările fiind inferioare ratei naturale de realimentare.

Amenajarea bazinului hidrografic

Principalele lucrări hidrotehnice din teritoriul județului sunt acumulările de apă pentru diverse destinații, derivațiile de apă și lucrările de apărare împotriva inundațiilor, regularizări și îndiguiri de maluri. În tabelele de mai jos sunt evidențiate lucrările din aceste categorii care au fost realizate pe teritoriului județului Vâlcea.

Tabelul 1.53. Derivații de ape mari, județul Vâlcea.

Sursa datelor: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Olt, 2016.

Nr. crt.	Denumire	Localitatea	Cursul de apă derivat	Cursul de apă în care se derivă	Lungime, km	Debitele instalate, m ³ /s	Deținătorul
1.	Derivație Ramura- Nord	Voineasa	Afluenții din stânga Lotrului, din bazinul Lotrioara, Urica și Sadu (com. Voineasa este cea mai apropiată, captările se află în munți, la cumpăna apelor)	Acumularea Jidoaia- pompaj Acumularea Vidra	73.1	5.79	Hidroelectrică
2.	Derivație Ramura- Sud	Voineasa	Afluenții din bazinul Latroiței, Oltețului și Gilort	Acumularea Petrimanu - pompaj Acumularea Galbenu - Acumularea Vidra	68.29 6	7.51	Hidroelectrică

Nr. crt.	Denumire	Localitatea	Cursul de apă derivat	Cursul de apă în care se derivă	Lungime, km	Debitele instalate, m ³ /s	Deținătorul
3.	Derivație Ramura- Vest	Voineasa	Afluenții din bazinul Jieșului (ramura de vest captează vârful bazinului Jieș și vârful bazinului Olteț)	Acumularea Vidra	18.91	0.773	Hidroelectrică
4.	Derivație captări secundare	Voineasa	Manileasa, Nopteasa, Rudareasa, Negrenilor	Aducțiunea principal - Acumularea Vidra	2.3	0.442	Hidroelectrică
5.	Derivație Păscoaia	Păscoaia	Păscoaia	Acumularea Brădișor	4.3	5	Hidroelectrică
6.	Galerie de fugă Brădișor CHE	Brezoi	Lotru	Olt		105	Hidroelectrică
7.	Derivație Topolog	Sălătruc	Topolog	Acumulare Vidraru	7.85	8.5	Hidroelectrică

Tabelul 1.54. Derivații de ape mari, județul Vâlcea.

Sursa datelor: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Olt, 2016.

Nr. crt.	Denumirea lucrării	Cursul de apă	Localitatea	Lungimea, km	Înălțimea medie, m	P.I.F.	Debit de calcul, m ³ /s (condiții normale de exploatare)	Localitățile apărate
1	Dig de apărare cu pereu zidit	Olănești	Râmnicu Vâlcea	2,3	4,5	1980	276	Râmnicu Vâlcea
2	Dig de apărare cu pereu zidit	Govora	Bunești	0,7	3,5	1977	104	Bunești
3	Dig de apărare din pământ cu pereu	Bistrița	Băbeni	2,0	2,5-4,0	1975	226	Băbeni
4	Dig de apărare cu pereu betonat	Topolog	Galicea	2,5	2,5-4,0	1980	530	Galicea
5	Dig de apărare pereat cu dale din beton	Topolog	Milcoiu	0,3	2,5	1977	300	Milcoiu
6	Dig de apărare cu dale din beton	Sălătrucel	Jiblea	1,3	1,5-2,0	1981	101	Jiblea
7	Dig de apărare din pamant nepereat	Arșanca	Băbeni	2,0	2-3,5	1975	15.6	Băbeni
8	Dig de apărare cu pereu din beton	Otăsău	Păușești Otăsău	1,0	3,5	1979	106	Păușești
9	Dig de apărare cu pereu din piatră	Otăsău	Frâncești	0,8	3,5	1997	106	Frâncești
10	Dig de apărare cu dale din beton	Cerna	Copăceni	3,0	3,5	1987	188	Copăceni
11	Dig de apărare pereat cu dale din beton	Geamăna	Drăgoești	3,5	2,5	2003	76.3	Drăgoești

Nr. crt.	Denumirea lucrării	Cursul de apă	Localitatea	Lungimea, km	Înălțimea medie, m	P.I.F.	Debit de calcul, m ³ /s (condiții normale de exploatare)	Localitățile apărate
12	Dig de apărare cu pereu zidit	Olănești	Păușești Măglași	4,0	3,5	1978	174	Păușești Măglași
13	Dig de apărare din pământ	Luncavăț	Marcea	2,0	3,0	1975	206	Marcea
14	Dig de apărare din pământ	Olteț	Grădiștea	4,7	3,5	1981	264	Grădiștea
15	Dig de apărare din pământ cu dale din beton cu goluri	Olteț	Alunu	7,7	3,0	1981	258	Alunu
16	Dig de apărare din pământ	Olteț	Alunu	10,8	3,0	1983	258	Alunu
17	Dig de apărare pereat cu dale din beton	Târaia	Berbești	8,9	3,0	1986	147	Berbești
18	Dig de apărare din pământ	Bistrița	Băbeni	0,2	3,0	2007	226	Băbeni
19	Dig de apărare cu pereu din piatră	Olănești	Vlădești	0,8	3,0	1975	180	Vlădești
20	Regularizare Olteț la Irimești - dig dirijare	Olteț	Irimești	0,8		1977		

Administrația Bazinală de Apă Olt este deținătoarea tuturor lucrărilor menționate mai sus.

Tabelul 1.55. Baraje care realizează acumulări permanente, județul Vâlcea.
Sursa datelor: Planul de Management al Riscului la Inundații Administrația Bazinală de Apă Olt, 2016.

Nr. crt	Denumirea barajului/acumulării	Râul	Cea mai apropiată comună/localitate	Înălțimea barajului, m	Volum NNR, mil. m ³	Volum total NME, mil. m ³	Volum atenuare, mil. m ³	Folosințe
1	BĂBENI	Olt	Băbeni	32,80	40,26	83,43	43,17	H
2	BOIA I	Boia	Câineni	12,00	0,07	0,24	0,18	H
3	BOIA II	Boia	Câineni	12,50	0,03	0,03	0,00	H
4	BOIA III	Boia	Câineni	10,10	0,04	0,04	0,01	H
5	BRĂDIȘOR	Lotru	Mălaia	62,00	40,48	52,43	11,95	A, H, P
6	CĂLIMĂNEȘTI	Olt	Călimănești	28,50	2,54	3,87	1,33	H
7	CORNETU	Olt	Racovița	22,50	5,62	7,87	2,25	H
8	DĂEȘTI	Olt	Dăești	27,65	4,85	9,60	4,75	H
9	DRĂGĂȘANI	Olt	Drăgășani	31,50	66,81	83,60	16,79	H
10	GALBENU	Latorița	Ciunget	60,00	2,81	3,34	0,53	H
11	GOVORA	Olt	Stolniceni	26,00	12,48	28,80	16,32	H
12	GURA LOTRULUI	Olt	Brezoi	25,00	2,49	7,80	5,31	H
13	IONEȘTI	Olt	Ionești	32,50	29,70	51,20	21,50	H

Nr. crt	Denumirea barajului/acumulării	Râul	Cea mai apropiată comună/localitate	Înălțimea barajului, m	Volum NNR, mil. m ³	Volum total NME, mil. m ³	Volum atenuare, mil. m ³	Folosințe
14	JIDOAIA	Jidoaia	Voineasa	50,00	0,49	0,65	0,16	H
15	LACUL MIOARELE	Latorița	Voineasa	10,00	0,12	0,15	0,03	X
16	LOTRU AVAL	Lotru	Voineasa	41,50	0,44	0,68	0,24	H
17	MĂLAIA	Lotru	Mălaia	30,50	1,26	1,69	0,43	H
18	PETRIMANU	Latorița	Ciunget	50,00	2,10	2,75	0,65	H
19	RĂMNICU VÂLCEA	Olt	Râmnicu Vâlcea	35,65	8,96	25,03	16,07	H
20	RÂURENI	Olt	Râmnicu Vâlcea	29,00	5,74	7,65	1,91	H
21	ROBEȘTI	Olt	Robești	21,50	6,22	8,21	1,99	H
22	TOMȘANI	Bistrița	Tomșani	11,50	0,08	0,36	0,28	H
23	TURNU	Olt	Călimănești	44,00	7,73	12,03	4,30	H
24	VIDRA	Lotru	Voineasa	118,00	340,00	378,00	38,00	H
25	VLĂDEȘTI	Olănești	Vlădești	18,00				H, X
26	ZĂVIDENI	Olt	Zăvideni	30,50	53,23	75,31	22,08	H

NNR - Nivel normal de retenție.

NME - Nivel maxim de exploatare.

Folosințe: A - alimentare cu apă, H - hidroenergie, P - piscicultură, X - alte folosințe care nu se încadrează în tipurile menționate.

Cu excepția obiectivului 15 Lacul Mioarele, care este deținut de Primăria Voineasa, barajele care realizează acumulări permanente sunt deținute de S.C. Hidroelectrică S.A.

Pe teritoriul județului Vâlcea există un singur baraj care realizează acumulări nepermanente - Barajul Ocnele Mari amplasat pe Pârâul Sărat. Acesta este realizat din pământ omogen, are înălțime de 12,3 m și asigură un volum de atenuare de 0,641 mil. m³. Barajul este deținut de S.C. Conversmin S.A.

În perioada 2010-2011, pentru extinderea utilizării potențialului energetic al cursurilor de apă, au fost emise autorizații de construire pentru amenajări hidroenergetice de mică putere (microhidrocentrale - MCH), respectiv:

- MHC 1 și MHC 2 pe pârâul Priboioasa, comuna Malaia;
- MHC 2 și MHC 3 pe pârâul Păscoaia, comuna Malaia;
- Microhidrocentrală captare pârâul lui Vlad, sat Râul Vadului, comuna Căineni;
- Amenajare CHEMA în bazinul pârâului Rudeasa, sat Ciungetu, comuna Malaia;
- Amenajare MHC în bazinul pârâului Voineșița, sat Voineșița, comuna Voineasa;
- Amenajare CHEMA în bazinul pârâului Repedea, sat Ciungetu, comuna Malaia;
- MHC pe pârâul Boia Mare și Boia Mică, în comuna Căineni;

- Microhidrocentrală pe pârâul Boia Mică II, comuna Câineni;
- Microhidrocentrală pe pârâul Boia Mică II, sat Greblești, comuna Câineni;
- MHC pe pârâul Boia Mică I, sat Greblești, comuna Câineni;
- MHC pe pârâul Boia Mare I, comuna Boișoara;
- MHC pe pârâul Latorița, sat Ciungetu, comuna Malaia;
- MHC pe pârâul Curpăn, sat Câinenii Mari, comuna Câineni;
- MHC pe pârâul Valea Urii, sat Câinenii Mari, comuna Câineni;
- MHC pe pârâul Valea Satului, sat Câineni Mici, comuna Câineni.

1.5.2. Amenajări pentru agricultură – lucrări de îmbunătățiri funciare

Pentru înlăturarea efectelor negative ale fenomenelor climatice extreme (alternarea pe o lungă perioadă de timp a perioadelor de secetă cu cele de exces de umiditate pe aceleași terenuri) și pentru prevenirea degradării terenurilor prin alunecări de teren și eroziuni ale solurilor, în zona județului Vâlcea au fost executate, în majoritate înainte de 1990, lucrări de irigații, desecări și de combatere a eroziunii solului. Acestea sunt prezentate în continuare.

Amenajări pentru irigații

Conform datelor prezentate în raportul anterior, amenajările de irigații au fost executate pe o suprafață de 10.541 ha. Distribuția în teritoriu a acestor amenajări pe stații de pompare și localități este detaliată în tabelul 1.56.

Tabelul 1.56. Amenajări pentru irigații, județul Vâlcea.
Sursa datelor: Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea, 2010.

Amplasare stație de pompare	Suprafața amenajată total, ha	Localități deservite, ha
Ionești	502	502
Mihăești	734	734
Budești	484	484
Marcea	200	200
N. Bălcescu	410	410
Băbeni	378	378
Galicea	376	376
Olanu	510	510
Buciumeni	492	Olanu - 492
Drăgoești	492	492

Amplasare stație de pompare	Suprafața amenajată total, ha	Localități deservite, ha
Luncavăt	235	Ionesti - 235
Zăvideni	1652	Orlesti - 805, Prundeni - 847
Drăgășani	848	Prundeni - 46, Dragasani - 802
Voicesti	2943	Dragasani - 1151, Voicesti - 810, Stefanesti - 982
Strejești -Plotul Lungești	285	Lungesti-285

În ultimii ani au fost modernizate și rețehnologizate rețelele de irigații în municipiul Drăgășani și comuna Prundeni (în anul 2014), în comunele Olanu și Ionești (în anul 2018) precum și în comuna Drăgoești (în anul 2019).

De asemenea, la nivelul județului sunt înființate în cadrul Sistemului național antigrindină, depozite de rachete antigrindină, în localitățile Șușani, Ștefănești, Mădulari și Orlești.

Amenajări pentru desecare

Solurile cu exces de umiditate specifice zonelor de luncă a râurilor, afectate de nivelul ridicat al pânzei freatice (1 - 2 m) necesită lucrări de desecare sau numai de drenaj, acolo unde terenul este mai înalt. Pentru înlăturarea efectelor excesului de umiditate s-au executat lucrări de desecare și drenaj pe o suprafață de aproximativ 13.031 ha. Date privind suprafața aferentă fiecărei localități care a beneficiat de aceste lucrări sunt prezentate în tabelul 1.57.

Tabelul 1.57. Amenajări pentru desecare, județul Vâlcea.
Sursa datelor: Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea, 2010.

Amenajarea	Localitati deservite	Suprafața acoperită, ha
Galicea	Galicea	590
Mihăești-Băbeni	Mihăești, Babeni	1616
Olanu-Drăgoești	Olanu, Drăgoești	1120
Făurești-Lalosu	Diculești, Făurești, Laloșu	1924
Trepteanca-Cungrea Mare		455
Bucșani-Cioroiu	Ionești, Orlești, Prundeni, Voicesti, Ștefănești, Lungești	7326

Amenajări pentru combaterea eroziunii solului

Pe teritoriul județului au fost amenajate lucrări de combatere a eroziunii solului, executate în majoritate înainte de 1990, pe o suprafață de 33.897 ha. Situația în care sunt evidențiate localitățile care au beneficiat de aceste lucrări este prezentată în tabelul 1.58.

Tabelul 1.58. Amenajări pentru combaterea eroziunii solului, județul Vâlcea.
Sursa datelor: Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea, 2010.

Amenajarea	Localități deservite	Suprafața acoperită, ha
Drăgășani	Drăgășani	20
Călimănești	Călimănești	30
Scundu	Scundu	190
Păsune Tisa	Olănești	150
BH Tiria- Mateești	Mateești	235
Plant. Pomi Berbești	Berbești	456
Plant. Pomi Livezi	Livezi	470
Plant. Pomi Sinești	Sinești	266
Plant. Pomi Mosoroasa	Păușești-Maglași	385
Plant. Vii Cerna-Fartatești	Fartatești	700
Vii Drăgășani-Dealul Olt	Drăgășani	223
Vii Drăgășani-Mitrofani	Mitrofani	820
Vii Drăgășani-Prundeni	Prundeni	437
Vii SCPVV Drăgășani-Jiblea	Jiblea	87
Vii Statiunea Drăgășani	Drăgășani	104
Babeni	Băbeni	345
Balcești	Bălcești	355
Creteni	Creteni	360
Bazin Hidrografic Boișoara	Boișoara	180
B.H. Coisca	Berislavești, Calimănești	150
B.H. Govora	Govora, Bunești, Stoenesti	4158
B.H. Olănești	Olănești, Vlădești, Păușești - Maglași	3998
B.H. Olanu-Drăgoești	Olanu , Drăgoești	100
B.H. Oltet Mal Stang Lalos-Babeni	Diculești, Făurești, Lalos	1518
B.H. Stăneasca	Olanu	340
B.H. Verde-Mitrofani	Mitrofani	140
CES B.H. Acumulare Daesti	Dăești	1113
CES B.H. Acumulare Rm.Valcea	Rm.Valcea	1730
Aninoasa Bercioiu	Budești	1353
CES B.H. Bistrita	Francești, Pietrari, Tomșani	7072
CES B.H. Cerna	Copăceni, Lăpusata, Lădești, Fartatești, Stănești, Măciuca, Valea Mare	3720
CES B.H. Luncavat	Sirineasa, Popești, Oteșani,	7076

Amenajarea	Localități deservite	Suprafața acoperită, ha
	Măldărești	
CES B.H. Oltet	Roșiile,Tetoiu	515
CES B.H. Oltet Subbazin Horezu	Horezu, Slătioara, Alunu,	2334
CES B.H. Oltetul Mijlociu	Zătreni, Lacusteni, Bălcești	11419
CES B.H. Paraul Sarat	Ocele Mari	500
CES B.H. Pesceana	Amărăști, Glavile, Pesceana	850
CES B.H. Sirineasa-Orlești	Sirineasa, Ionesti, Orlești	1254
CES B.H. Topologul Inferior	N. Bălcescu , Galicea	3493
CES B.H. Trepteanca-Cungrea-Mare	Olanu Drăgoești	913
CES B.H. Bucșani-Cioroiu	Orlesti, Prundeni, Drăgășani, Ștefănești	4075
Compl. CES Mihăești-Băbeni	Mihăești, Băbeni	729
Compl. CES Bălcești-Irimești	Bălcești	303
Modernizări Vii la Stațiunea Drăgășani	Drăgășani	40
Perimetrul Etalon Cheia	Olănești	10
Plantatii Pomi Rm.Valcea	Rm.Valcea	162
Plantatii Vii IAS Drăgășani-Gusoieni	Gusoieni	224

Lucrările de îmbunătățiri funciare sunt executate în majoritate înainte de 1990 și necesită măsuri de reabilitare și modernizare, unele din acestea fiind nefuncționale din cauza lipsei echipamentelor de exploatare, a neasigurării fondurilor pentru realizarea lucrărilor de întreținere și exploatare conform planurilor tehnice și regulamentelor de exploatare.

Supradimensionarea unor sisteme de desecare mai ales și procesele de degradare și distrugere petrecute după 1990 au avut drept consecință imposibilitatea de exploatare, în condiții de eficiență economică, a suprafețelor amenajate. Pe de altă parte, gradul de utilizare a irigațiilor înregistrează nivele deosebit de scăzute.

Proiectele de extindere a suprafețelor irigate sunt limitate. Cauzele acestui regres sunt multiple: epuizarea suprafețelor favorabile construirii acestor amenajări, costul ridicat al acestor proiecte, prețul scăzut al alimentelor, opoziția cetățenilor pentru astfel de lucrări, concurența puternică a altor sectoare economice pentru resursele de apă, interesul sporit acordat refacerii și modernizării sistemelor existente, etc.

1.5.3. Infrastructura de transport

Rețeaua de transport a județului Vâlcea a fost analizată în contextul legăturilor cu județele învecinate și a legăturilor de transport național și internațional.

În cadrul echipărilor de infrastructură, rețeaua de căi de comunicație și transport ocupă un loc important, fiind reprezentată de modurile rutier, feroviar și combinat.

Județul Vâlcea face parte din Regiunea Sud-Vest Oltenia, regiune care ocupă locul cinci din opt în ceea ce privește lungimea rețelei rutiere și penultimul loc în raport cu lungimea rețelei feroviare. Drumurile publice din regiune au lungimea de 11.299 km, din care 2.200 km fac parte din rețeaua de drumuri naționale. Rețeaua de căi ferate totalizează 990 km, iar pe lungimea de 507 km este electrificată.

Rețeaua rutieră

La nivelul reței globale de transport rutier, județul Vâlcea prezintă conexitate ridicată, fiind racordat la rețeaua Trans-Europeană de Transport principală (TEN-T Core) prin drumul național DN7 / E81 și autostrada A1 (planificată) (figura 1.41). Județul Vâlcea este străbătut de coridorul Rin - Dunăre, care pe teritoriul României asigură legătura între frontiera de Vest a țării și Portul Constanța: Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva – Sibiu – Pitești – București – Constanța.

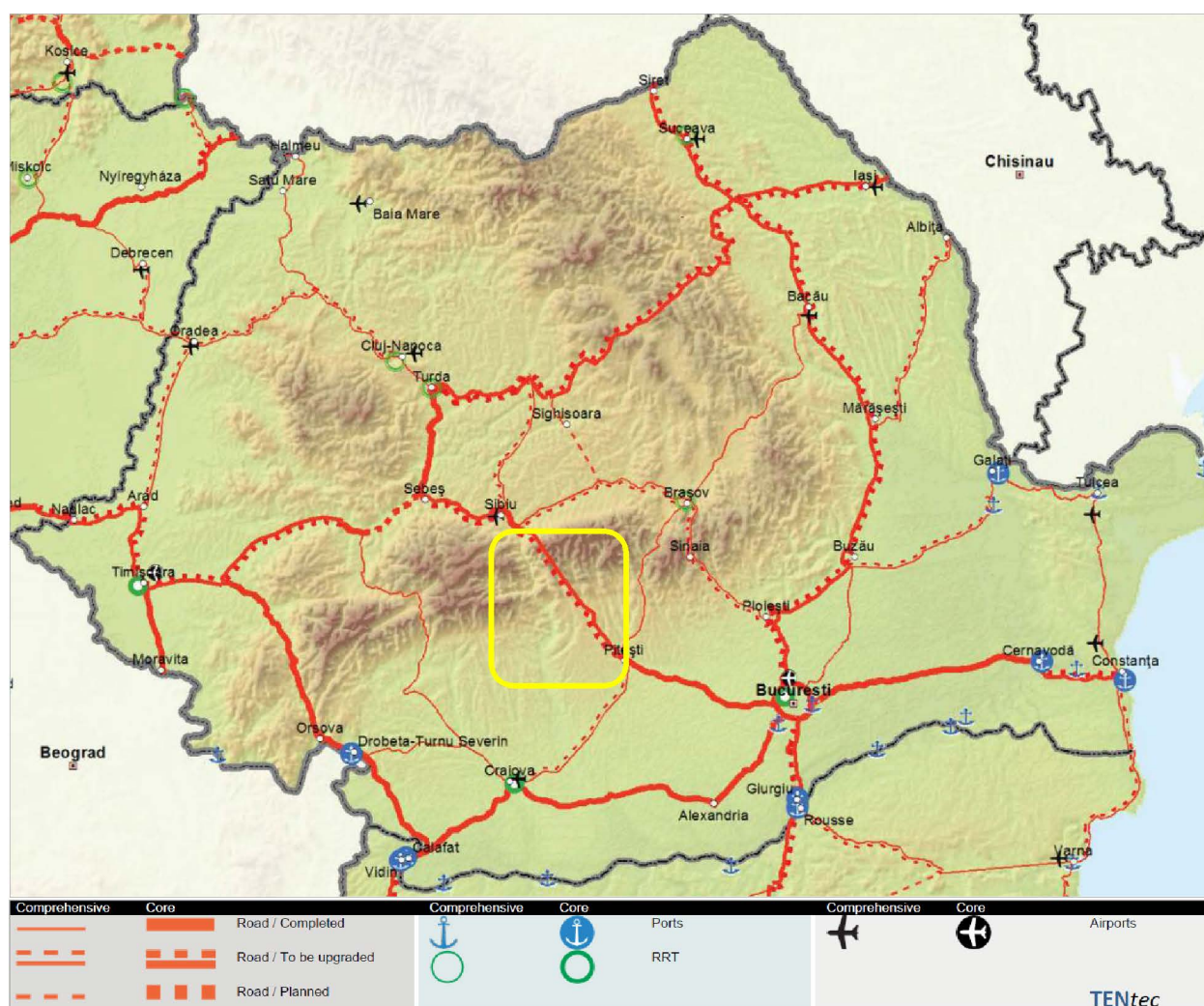

Figura 1.41. Rețeaua TEN-T rutieră din România. Sursa: Comisia Europeană, 2017.

În cadrul Regiunii Sud-Vest Oltenia județul Vâlcea ocupă locul trei în ceea ce privește totalul lungimii de drumuri publice – 2321 km, locul întâi în ceea ce privește totalul lungimii de drumuri naționale – 529 km și locul patru în ceea ce privește totalul lungimii de drumuri locale (județene și comunale) – 1 792 km.

Din analiza echipării tehnice a județului Vâlcea cu drumuri publice – drumuri naționale, drumuri județene și comunale – a rezultat următoarea structură a rețelei de drumuri:

- 9 trasee de drumuri naționale, din care :
 - 1 traseu de drum european, E 81 (DN 7): Halmeu – Satu Mare – Sibiu – Râmnicu Vâlcea – București – Giurgiu, 91 km în județul Vâlcea;
 - 2 trasee de drumuri naționale principale, DN 64 și DN 67 – 125 km în județul Vâlcea;
 - 6 trasee de drumuri naționale secundare, DN 7A, DN 7D, DN 65C, DN 67B, DN 67C și DN 73C – 313 km în județul Vâlcea;
 - 57 trasee de drumuri județene – 957 km;
 - 157 trasee de drumuri comunale – 835 km.

Lungimea drumurilor publice din județul Vâlcea este de 2.321 km, reprezentând 2,7% din totalul drumurilor publice din România (86.234 km). Densitatea drumurilor publice în județul Vâlcea este de 40,3 km/100 km², situând județul pe primele locuri din țară, fiind peste densitatea medie pe țară care este de 34,6 km/100 km² și cu puțin peste densitatea Regiunii Sud - Vest (38,7 km/ 100 km²).

Din totalul drumurilor publice, 23% sunt drumuri naționale (529 km), iar restul de 77% (1792 km) sunt încadrate în categoriile drumurilor județene și comunale. Situația drumurilor publice din județul Vâlcea la nivelul anului 2018 este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 1.59. Caracteristicile rețelei de drumuri publice, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul	Lungimea Drumurilor publice, km			Din total drumuri publice					
	Total	Modernizate	Î.U.R.	Drumuri naționale	Din care		Drumuri județene și comunale	Din care	
					Modernizate	I.U.R.		Modernizate	I.U.R.
Regiunea Sud - Vest Oltenia	11.299	4.893	6.406	2.200	1.987	213	9.099	2.906	6.193
Județul Vâlcea	2.321	876	1.445	529	480	49	1.792	396	1.396

Î.U.R. – îmbrăcăminți ușoare rutiere

Drumurile naționale sunt modernizate pe o lungime ce acoperă aproximativ 91% din totalul rețelei județene, îmbrăcăminți ușoare rutiere regăsindu-se pe 48 km. Aceste drumuri se află în clasele tehnice III și IV, având o stare tehnică bună.

Drumurile județene și comunale sunt modernizate pe lungime de 396 km (22%), au îmbrăcămînți asfaltice ușoare pe 811 km (45%) și sunt nemodernizate pe 585 km (33%). Drumurile județene sunt de clasă tehnică IV și V, având o stare tehnică considerată în general satisfăcătoare, iar cele comunale sunt de clasă tehnică V, având o stare tehnică considerată în general nesatisfăcătoare.

Drumurile publice, în cea mai mare parte, traversează localități, viteza de circulație fiind redusă pe aceste sectoare. De asemenea, lățimea platformei drumului nu este corespunzătoare, din cauza frontului îngust al limitei de proprietate.

Drumurile județene și comunale, în mare parte nu asigură o suprafață de rulare corespunzătoare pentru desfășurarea unui trafic de călători și de marfă în condiții de siguranță și confort optime.

Efectele deficiențelor semnalate mai sus pot fi cuantificate prin siguranța circulației exprimată prin accidentele de circulație înregistrate la nivelul rețelei de drumuri publice. Variația numărului de accidente de circulație cauzatoare de vătămări corporale produse anual pe rețeaua de transport din județul Vâlcea este prezentată în figura următoare. Se observă că în ciuda obiectivelor de reducere a accidentelor de circulație asumate la nivel național, în arealul de studiu s-a înregistrat creșterea cu 17% a numărului de accidente între limitele intervalului de analiză. Valoarea minimă a fost atinsă în anul 2013, însă în perioada următoare s-a manifestat o tendință crescătoare, diminuată în anul 2018.

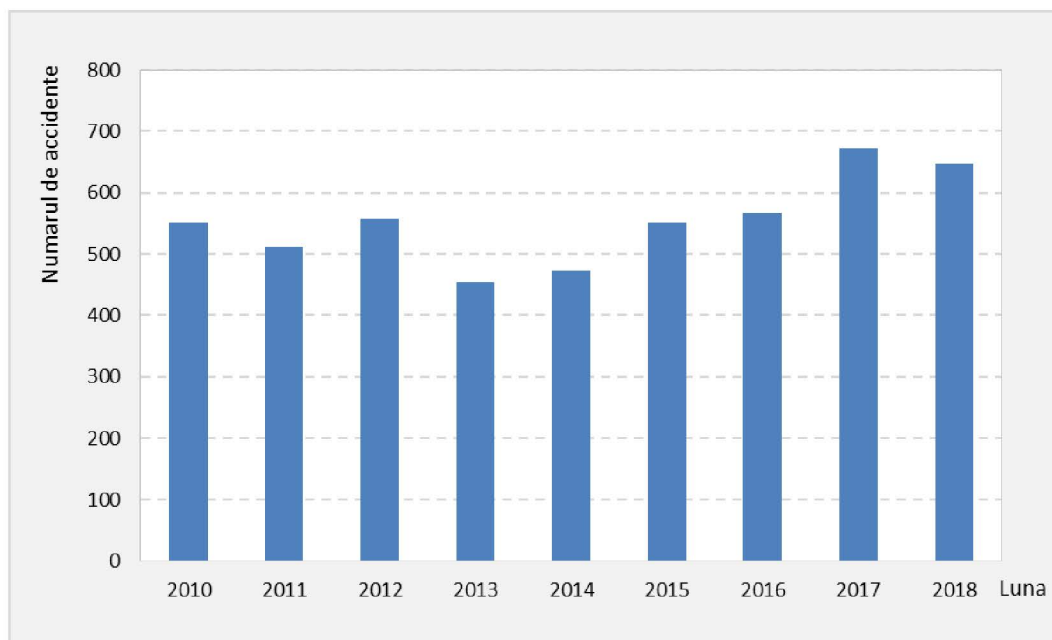

Figura 1.42. Variația anuală a numărului de accidente de circulație cauzatoare de vătămări corporale, 2010-2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Pe rețeaua de drumuri naționale și locale există lucrări de artă (pasaje, poduri și podețe). Lucrările de artă de pe traseul drumurilor naționale au o stare tehnică bună, dar nu toate sunt la clasa de încărcare E. De asemenea, din analiza stării de viabilitate a drumurilor

locale, județene și comunale, s-a observat că de regulă starea de viabilitate a podurilor este similară cu cea a drumurilor, necorespunzând cerințelor de capacitate portantă (clasa E de încărcare) și cerințelor traficului actual.

Legătura județului cu capitala țării este asigurată de drumul național DN 7 (drumul european E 81).

Rețeaua feroviară

Județul Vâlcea ocupă locul patru în cadrul Regiunii Sud-Vest Oltenia în ceea ce privește lungimea căilor ferate (163 km) și ultimul loc în ceea ce privește lungimea liniilor electrificate, astfel de infrastructuri neregăsindu-se pe teritoriul județului. Rețeaua de căi ferate din județul Vâlcea reprezintă 1,5% din lungimea totală a rețelei de căi ferate la nivel național, care totalizează 10765 km. Situația liniilor de cale ferată din județ aflate în exploatare la nivelul anului 2018 este prezentată sintetic în tabelul următor.

Tabelul 1.60. Caracteristicile rețelei feroviare, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Regiune/ județ	Total	Din care: electrificate	Din total:			
			Linii cu ecartament normal			Linii cu ecartament larg
			Total	Cu o cale	Cu două căi	
Regiunea Sud - Vest Oltenia	990	507	990	742	248	-
Județul Vâlcea	163	-	163	137	26	-

Județul dispune de o rețea feroviară în lungime de 163 km, din care 137 km (84 %) linie cu o cale și 26 km (16%) linie cu două căi.

Densitatea căilor ferate este de 28,3 km/ 1000 km², situând județul pe ultimele locuri din țară, fiind cu mult sub valoarea densității medii la nivel național de 45,2 km/ 1000 km² și de asemenea sub densitatea din Regiunea Sud - Vest (33,9 km/1000 km²).

Teritoriul județului este deservit următoarele elemente ale rețelei feroviare:

- Linia 201: Piatra Olt– Podu Olt
 - cale ferată dublă neelectrificată pe sectorul Râmnicu Vâlcea – Cozia;
 - cale ferată simplă neelectrificată pe sectoarele Cozia – Podu Olt și Râmnicu Vâlcea – Piatra Olt;
- Linia 205: Băbeni – Alunu
 - cale ferată simplă neelectrificată pe sectorul Băbeni – Alunu.

Date statistice privind lungimea liniilor de cale ferată clasificate după caracteristici (simple sau duble, din domeniul public și privat), stații de cale ferată existente pe teritoriul județului și pozițiile kilometrice ale acestora față de limita administrativă a județului Vâlcea, intersecții dintre drumuri și linii ferate, situația terenurilor CFR din domeniul

public (al statului concesionat C.F.R.) și domeniul privat C.F.R., pe unități feroviare sunt centralizate în Anexa 4.

Starea tehnică a rețelei de cale ferată din județul Vâlcea generează constrângeri privind viteza maximă de circulație, care este limitată la valori de 60 - 80 km/h.

Lucrările de artă întâlnite pe rețeaua de căi ferate a județului, sunt: viaductele, podurile cu deschideri mai mari de 10 m și podețe cu deschideri între 0,5 și 10 m.

Există treceri la nivel cu calea ferată care nu dispun de instalații automate, de semnalizare rutieră fără bariere și nu sunt păzite. Trecerile la nivel cu dotări necorespunzătoare sunt cele din municipiul Râmnicu Vâlcea (pe Str. Mihai Eminescu, Str. Gib Mihăescu, B-dul Nicolae Bălcescu), precum și trecerea la nivel dintre stațiile Drăgășani – Arcești la km 239+571. În ultimii ani s-au construit pasaje denivelate în municipiul Râmnicu Vâlcea.

Toate stațiile de cale ferată de pe raza județului Vâlcea sunt dotate corespunzător în ceea ce privește: clădirile pentru călători, peroanele, sălile de așteptare, dotările pentru informarea călătorilor, etc. Există halte de mișcare lipsite de surse potabile de apă. Acestea sunt: Copăcenii, Cornet, Fișcălia, Zăvideni și Zlătărei.

Există o singură stație dotată cu terminal pentru transcontainere, stația Bujoreni Vâlcea.

Transportul combinat

România este parte semnatară a Acordului European privind marile linii de transport combinat și instalații conexe (AGTC). În zona Râmnicu Vâlcea funcționează un terminal de transport combinat de mărfuri – stația Bujoreni Vâlcea. Acesta este dotat cu 2 macarale.

Un alt pol de transport de marfă este exploatarea CET Govora.

Conform datelor prezentate în Master Planul General de Transport al României, în anul 2011 în stația Bujoreni Vâlcea au fost operate 564 containere. În decursul anului 2011 pe relația Govora – Constanța au fost transportate 83.022 tone de marfă, iar între Bujoreni Vâlcea și Constanța 25.317 tone de marfă. Analizând datele prezentate mai sus, principalele disfuncționalități identificate la nivelul rețelei de transport sunt date de:

- Densitatea scăzută a rețelei feroviare: 28,3 km / 1000 km² (sub densitatea pe țară);
- Pondere redusă a drumurilor naționale și europene – 23% din lungimea totală a drumurilor publice;
- Lipsa autostrăzilor, având ca efect intensificarea nejustificată a traficului rutier pe drumurile neadecvate transporturilor inter-regionale și internaționale;
- În situația actuală sectorul DN7 / E81 care străbate județul Vâlcea este printre cele mai aglomerate drumuri din rețeaua națională, prezentând grad ridicat de incidență a accidentelor de circulație;
- Lipsa inelelor de centură care generează probleme de siguranță a circulației ca urmare a tranzitării rețelei interne a localităților de către traficul greu de marfă.

Totodată în această situație activitatea de transport reprezintă un factor de poluare fonică și atmosferică cu impact major în interiorul localităților;

- Pondere ridicată a drumurilor locale nemodernizate;
- Existența unor sectoare de infrastructură afectate frecvent de alunecări de teren și căderi de pietre: DN 7, DN 7A, DN 67, DN 65C, DN 67B, DN 7D, DJ 678B, DJ 678E, DJ 643, DJ 678A, DJ 658, DJ 703M, DJ 703F, DJ 676, DJ 677A, DJ 643B, DC 62, DC 110, DC 143, DC 98, DC 4, DC 79, DC 13, DC 132, DC 39;
- Existența trecerilor la nivel ale rețelei rutiere cu calea ferată neamenajate corespunzător;
- Halte de mișcare lipsite de surse potabile de apă: Copăceni, Cornet, Fișcălia, Zăvideni și Zlătărei;
- Necesitatea modernizării unei mari părți a rețelei feroviare;
- Viteză de circulație pe calea ferată mult mai scăzută decât prevăd standardele europene, din cauza stării avansate de uzură a rețelei feroviare;
- Declinul transportului feroviar în favoarea transportului rutier.

1.5.4. Producția și transportul energiei electrice

Surse de producție a energiei electrice

Sursele de producere a energiei electrice fac parte din categoria centralelor hidroelectrice de mare și mică putere, precum și termoelectrice.

În județul Vâlcea există un mare potențial hidroenergetic bine exploatat, ceea ce a determinat situarea județului pe unul dintre primele locuri pe țară în ceea ce privește producția de energie nepoluantă.

Din anul 2013, S.P.E.E.H. Hidroelectrica S.A., Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează hidrocentralele amplasate pe râul Lotru, sectorul mijlociu al râului Olt (Cornetu - Drăgășani) și pe sectorul Olt Inferior (Strejești - Izbiceni). Sucursala are în administrare 23 hidrocentrale (57 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și o microhidrocentrală (2 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1523,9 MW, din care 643 MW în amenajarea Lotru și 500,1 MW în amenajarea Olt Mijlociu, care se regăsesc pe teritoriul județului Vâlcea. Producția anuală de energie electrică este de 3.721.320 MWh.

Amenajarea potențialului hidroenergetic al râului Lotru s-a realizat între anii 1965–1985. Potențialul mediu anual al bazinului Lotru este de 1.243.000 MWh, valorificarea energetică a debitelor acumulate în lacul Vidra realizându-se în trei trepte de cădere situate între cotele 1289 m și 300 m, în centralele Ciunget, Mălaia și Brădișor. Principalele elemente ale amenajării hidroenergetice Lotru sunt:

- 3 hidrocentrale (Ciunget, Mălaia, Brădișor) cu o putere instalată totală de 643 MW;

- 3 stații de pompaj energetic (Petrimanu, Jidoaia, Lotru - Aval) cu o putere instalată totală de 61,5 MW;
- 7 baraje, dintre care 5 baraje din beton în arc (Petrimanu, Galbenu, Jidoaia, Lotru-Aval, Brădișor) cu înălțimi cuprinse între 42 și 62 m, un baraj de anrocamente (Vidra) și un baraj din materiale locale (Mălaia);
- 82 captări secundare cu o rețea de galerii de 160 km.

Amenajarea hidroenergetică Lotru este cea mai complexă de pe râurile interioare ale României. Este unică prin schema de amenajare adoptată, care se bazează pe principiul concentrării de debite și căderi (figura 1.43).

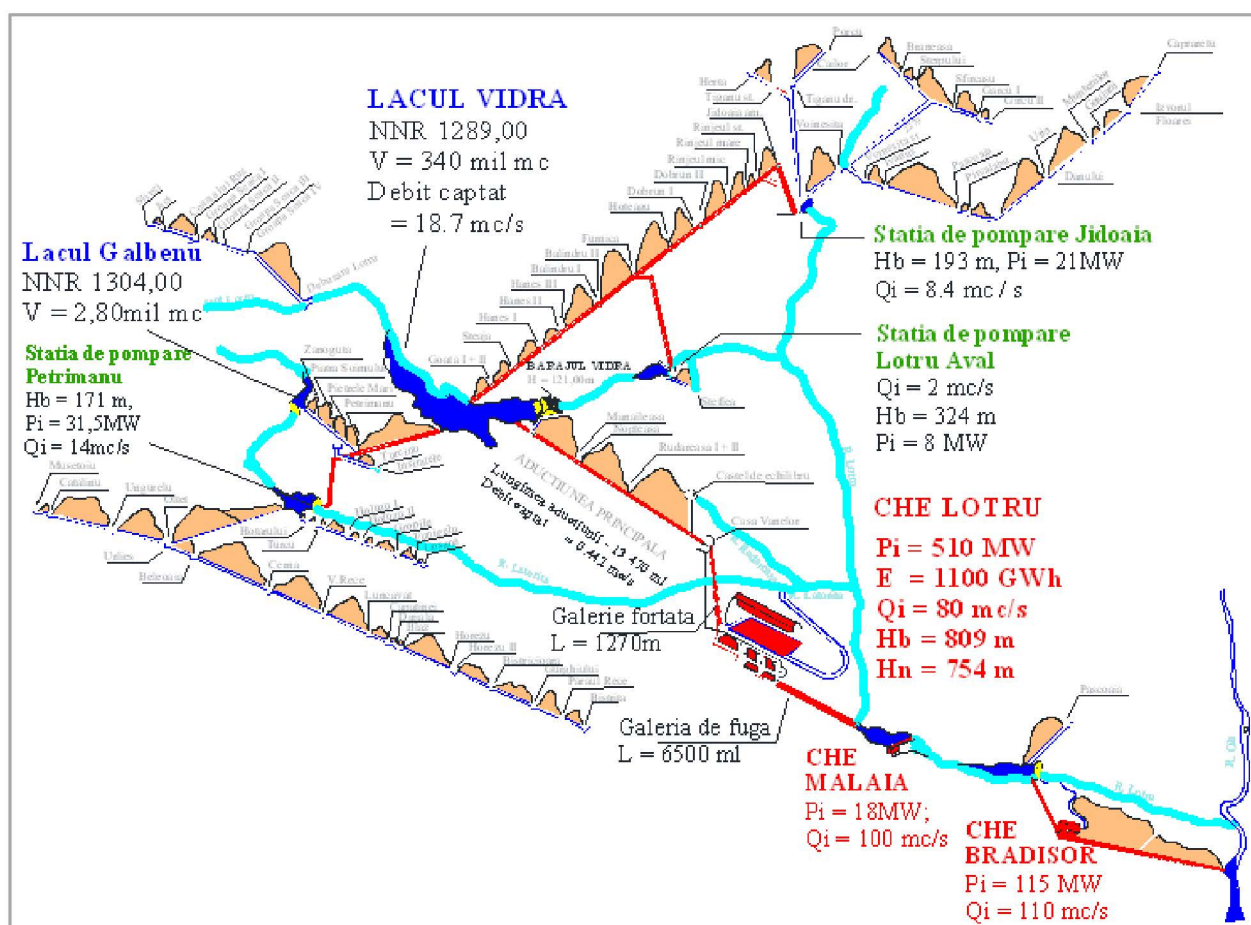

Figura 1.43. Amenajarea hidroenergetică Lotru, județul Vâlcea.

Sursa: www.hidroelectrica.ro.

În tabelele de mai jos sunt prezentate principalele caracteristici ale hidrocentralelor, precum și ale centralelor electrice de mică putere (microhidrocentrale) din județul Vâlcea.

În județul Vâlcea se produce energie electrică și în Centrala Electrică de Transformare Govora, care are în componență 6 agregate – turbine de 50 MW fiecare, puse în funcțiune în perioada 1969 - 1986. CET Govora este primul producător independent de energie electrică și termică din România. Combustibilii utilizați sunt lignitul, păcura și gazele naturale.

Tabelul 1.61. Caracteristicile hidrocentralelor din județul Vâlcea.

Nr. crt.	Cursul de apă și denumirea CHE	P.I.F.	Parametrii		Nr. grupuri tip, puterea unitară, nr. x MW	Lacul de acumulare
			P _{inst} , MW	E _{med} , GWh/an		
1.	Lotru – Ciunget	1972 1975	510	1100	3 P x 170	Vidra
2.	Lotru – Brădișor	1982	115	229	2 F x 37,5	Brădișor
3.	Olt – Turnu	1982	70	194	2 K x 35	Turnu
4.	Olt – Râureni	1977	48	141	2 K x 24	Râureni
5.	Olt – Rîmnicu Vâlcea	1974 1975	46	135	2 K x 23	Rm. Vâlcea
6.	Olt – Govora	1975	45	135	2 K x 22,5	Govora
7.	Olt – Drăgășani	1980 1981	45	140	2 K x 22,5	Drăgășani
8.	Olt – Călimănești	1981	38	106	2 K x 19	Călimănești
9.	Olt – Ionești	1978	38	125	2 K x 19	Ionești
10.	Olt – Zăvideni	1978	38	120	2 K x 18,5	Zăvideni
11.	Olt – Băbeni	1978	37	120	2 K x 18,5	Băbeni
12.	Olt – Dăești	1976	37	107	2 K x 18,6	Dăești
13.	Olt – Căineni		30	54,4		Căineni
14.	Olt – Robești		30	56,5		Robești
15.	Olt – Cornetu	2007	30	62,4		Cornetu
16.	Olt – Gura Lotrului	1986 1987	24,8	58	2 K x 12,4	Gura Lotrului
17.	Lotru – Malaia	1978	18	34	2 K x 9	Malaia
18.	Olănești – Vlădești	1984	1,7	6,5	2 K x 0,5, 1 x 0,7	Vlădești

Tabelul 1.62. Caracteristicile Centralelor hidroelectrice de mică putere și microhidrocentrale din județul Vâlcea.

Nr. crt.	Denumire centrală	PIF	Râul	Parametrii		Nr. grupuri tip turbină
				P _{inst} , MW	E _{med} , GWh/an	
1.	Alunu	1987	Olteț	0,02	0,12	1 MLU
2.	Horezu 1	1985	Luncavăț	0,03	0,27	1 FO 90/390
3.	Horezu 2	1986	Luncavăț	1,00	3,80	2 FO 90/570
4.	Tomșani 1	1986	Bistrița	1,40	4,30	2 FO 230/720
5.	Tomșani 2	1986	Bistrița	1,40	4,20	2 FO 230/720
6.	Tomșani 3	1987	Bistrița	1,40	5,50	2 FO 230/720
7.	Baia	1990	Baia	2,00	4,30	1 KOS 1100

Nr. crt.	Denumire centrală	PIF	Râul	Parametrii		Nr. grupuri tip turbină
				P _{inst} , MW	E _{med} , GWh/an	
8.	Păușa	1983	Păușa	0,08	0,40	1 BANK 1
9.	Voineasa 3	1985	Mănăileasa	0,50	1,50	2 FO 90/390
10.	Voineasa 2	1986	Mănăileasa	0,44	1,60	2 FO 90/390
11.	Voineasa 1	1986	Mănăileasa	0,66	2,00	3 FO 190/720
12.	Bistrița Prislop	2007		2,1		

Rețele de transport a energiei electrice

C.N.T.E.E Transelectrica S.A. – Sucursala de transport Pitești deține pe raza județului Vâlcea următoarele rețelele de transport al energiei electrice:

- LEA 400 kV:
 - Țânțăreni – Sibiu (localitățile Perișani, Tițești, Boișoara);
 - Urechești – Domnești (localitățile Slătioara, Măldărești, Oteșani, Popești, Sirineasa, Ionești, Olanu, Drăgoești);
 - Țânțăreni – Bradu (localitățile Slătioara, Măldărești, Tomșani, Frâncești, Băbeni, Galicea, Stoilești, Olanu);
- LEA 220 kV:
 - Arefu - Râureni (localitățile Golești, Râmnicu Vâlcea, Budești);
 - Bradu – Stupărei (localitățile Olanu, Stoilești, Galicea, Budești, Mihăești);
 - Râureni – Stupărei (localitățile Râmnicu Vâlcea, Budești, Mihăești).

C.N.T.E.E Transelectrica S.A. – Sucursala de transport Sibiu deține pe raza județului Vâlcea următoarele rețelele de transport al energiei electrice:

- LEA 400 kV:
 - Țânțăreni – Sibiu Sud (localitățile Căineni, Boișoara);
- LEA 220 kV:
 - Lotru – Sibiu Sud (localitățile Căineni, Racovița, Brezoi, Malaia).

Atât liniile LEA 400 kV, cât și cele LEA 220 kV se află în stare tehnică bună. În ultimii ani s-au executat lucrări de reparații capitale.

În figura de mai jos sunt reprezentate rețelele care se găsesc pe teritoriul județului Vâlcea.

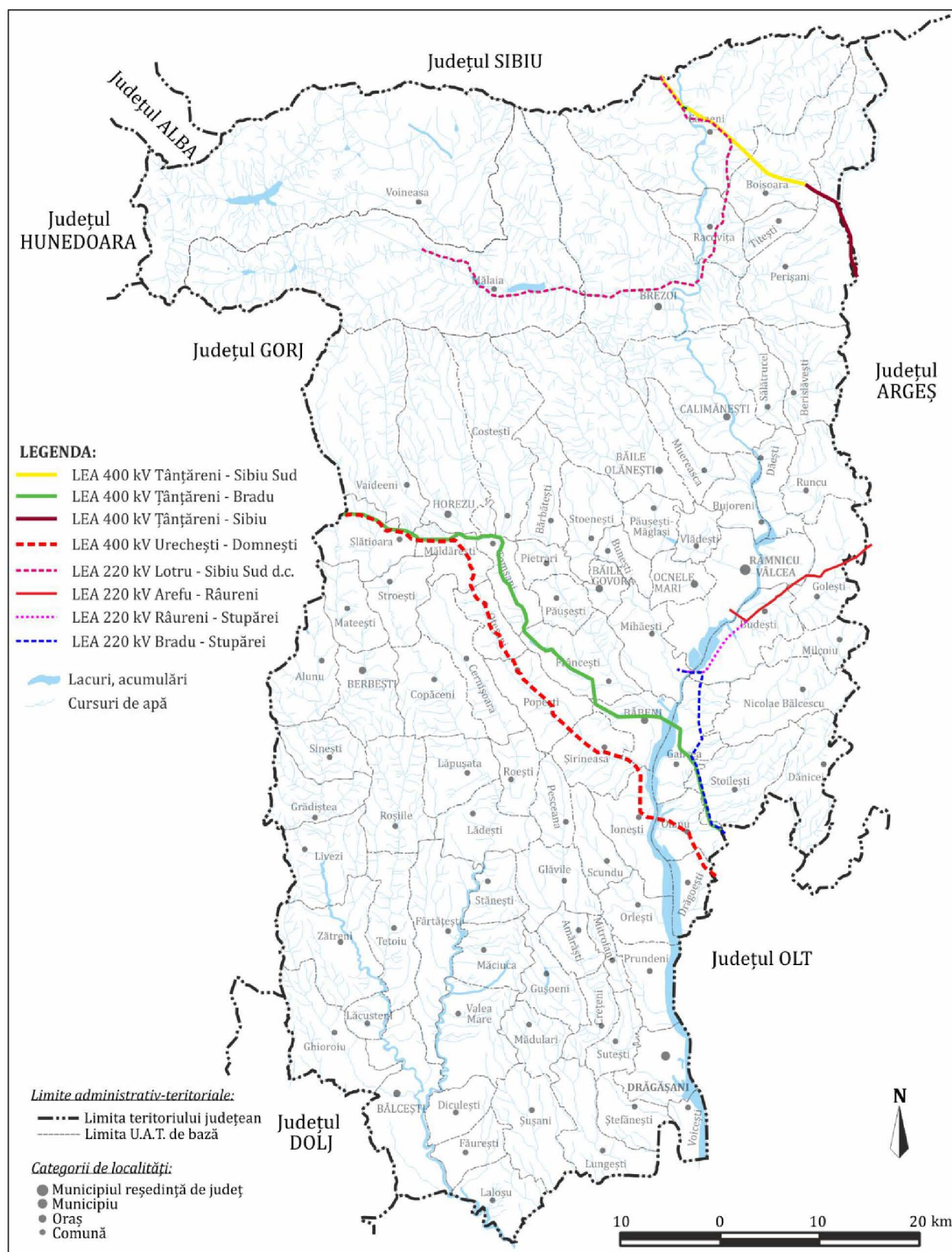

Figura 1.44. Rețele de transport a energiei electrice aparținând C.N.T.E.E Transelectrica S.A., județul Vâlcea. Sursa: C.N.T.E.E Transelectrica S.A.

Rețele de distribuție a energiei electrice

- Linii de 110 kV (lungime totală 520,5 km):
 - Râmnicu Vâlcea – Jiblea (CHE Călinești) – CHE Turnu – CHE Gura Lotrului – CHE Brădișor – Brazi – CHE Malaia – CHE Lotru Ciunget;
 - CHE Lotru Ciunget – Petrimanu;
 - CHE Lotru Ciunget – Balindru;
 - CHE Lotru Ciunget – CHE Lotru – Jidoaia – CH Sadu;
 - Râmnicu Vâlcea (Stupărei) – CHE Băbeni – Marcea – CHE Ionești – CHE Zăvideni – Traian – Drăgășani – Slatina;
 - Râmnicu Vâlcea (Stupărei) – Pitești;
 - Râmnicu Vâlcea – Lădești – Berbești – Pojaru;
 - Râmnicu Vâlcea – Horezu – Berbești;
 - Berbești – Alunu.

Stații de transformare

În județul Vâlcea sunt două stații electrice de conexiune și transformare, respectiv 220/110 kV Râureni și Stupărei, aflate în gestiunea C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. – Sucursala de Transport Pitești. Stația electrică de la hidrocentrala Ciunget trimite energie prin liniile electrice aeriene de 220 kV către Sibiu, prin cele de 110 kV către stațiile de pompare, iar după interconectarea cu liniile electrice de 110 kV ce vin de la centralele Mălaia și Brădișor, livrează energie către Sadu.

Stațiile de transformare 110/220 kV sunt gestionate de Sucursala Hidroelectrică Râmnicu Vâlcea și de S.C. CEZ Distribuție S.A. Râmnicu Vâlcea (tabelele 1.63 și 1.64).

Tabelul 1.63. Stații de transformare din gestiunea S.H. Râmnicu Vâlcea.

Nr. crt.	Stația	P instalată, MVA	Tensiunea, kV
1.	Stația electrică (220 kV) Ciunget	670	220/110
2.	Ciunget	225	110/20/6
3.	Petrimanu	48	110/6
4.	Jidoaia	32	110/6
5.	Lotru – Aval	20	110/20/6
6.	CHE Malaia	25	110/6,3
7.	CHE Brădișor	130	110/20/10,5
8.	CHE Gura Lotrului	40	110/10,5
9.	CHE Turnu	80	110/10,5
10.	CHE Călimănești	63	110/10,5
11.	CHE Dăești	63	110/10,5
12.	CHE Rm. Vâlcea	63	110/10,5

Nr. crt.	Stația	P instalată, MVA	Tensiunea, kV
13.	CHE Râureni	63	110/10,5
14.	CHE Govora	63	110/10,5
15.	CHE Băbeni	63	110/10,5
16.	CHE Ionești	63	110/10,5
17.	CHE Zăvideni	63	110/10,5
18.	CHE Drăgășani	63	110/10,5

Recent au fost efectuate modernizări la stațiile Stațiile CHE Mălaia, CHE Călimanești, CHE Ionești, CHE Zavideni și CHE Drăgășani.

Tabelul 1.64. Stații de transformare din gestiunea S.C. CEZ Distribuție S.A.

Nr. crt.	Stația	Tensiunea, kV
1.	Vâlcea Nord	110/20
2.	Valcea Sud	110/20
3.	Berbești	110/20
4.	Horezu	110/20
5.	Lădești	110/20
6.	Traian	110/20
7.	Drăgășani	110/20
8.	Jiblea	110/20
9.	Marcea	110/20
10.	Alunu	110/20
11.	Brezoi	110/20
12.	Balcesti	110/20
13.	Cazanesti	110/20
14.	Pojaru	110/20

Rețele de distribuție de medie tensiune

Rețelele de distribuție de medie tensiune (20 kV) au o răspândire mare atât în mediul rural, cât și în cel urban. Lungimea rețelelor aeriene LEA 20 kV din județ se ridică la circa 2.400 km iar a celor subterane LES 20 kV, existente în localitățile urbane, la 230 km.

Rețele de distribuție de joasă tensiune

În mediul rural rețelele de joasă tensiune sunt de tip aerian (LEA 0,4 kV), iar în mediul urban sunt atât aeriene cât și subterane.

Sunt 3.890 km de linii aeriene și 2.000 km linii subterane.

În ceea ce privește consumul de energie electrică, conform Raportului de monitorizare a consumatorilor finali de energie pe anul 2017 întocmit de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), din totalul de 37 de operatori al căror consum a depășit 50.000 tep/an, în județul Vâlcea au fost înregistrate două cazuri, respectiv S.C. Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea cu un consum de 124.222,73 tep/an și S.C. CIECH Soda România S.A. Râmnicu Vâlcea cu valori ale consumului de 166.772,09 tep/an.

1.5.5. Producția și transportul energiei termice

Alimentarea cu energie termică

Resursele naturale utilizate pentru obținerea energiei termice pe teritoriului județului Vâlcea sunt hidrocarburile, cărbunile și lemnul.

Sisteme de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) au fost realizate în Municipiul Râmnicu Vâlcea și în alte localități ale județului, ele fiind în prezent într-un proces de restrângere ca urmare a extinderii rețelelor de distribuție a gazelor naturale și a montării de surse de energie termică care folosesc acest combustibil, precum și a creșterii prețului energiei termice livrată centralizat.

În prezent alimentarea cu energie termică în sistem centralizat se realizează în Municipiul Râmnicu Vâlcea și în Orașele Băile Olănești, Călimănești și Horezu. Variația anuală a cantităților de energie livrate utilizatorilor din fiecare localitate este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 1.65. Variația energiei termice livrată anual (Gigacalorii),
2010-2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Localitatea	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Municipiul Râmnicu Vâlcea	293485	310156	291539	284720	254878	241809	248523	241952	233326
Orașul Băile Olănești	2183	1950	1722	1557	1230	1174	1201	1211	1048
Orașul Călimănești	8069	8159	7409	7400	7318	7168	7360	6968	6619
Orașul Horezu	1271	1233	1847	882	850	1662	1738	1664	1589
TOTAL	305008	321498	302517	294559	264276	251813	258822	251795	242582

Se observă că la nivelul celor 4 zone urbane între limitele intervalului de analiză s-a înregistrat reducerea cu 20% a cantității de energie termică livrată. Această variație corespunde și Municipiului Râmnicu Vâlcea, principalul consumator, cu 26.341 de apartamente branșate în semestrul II al anului 2018 (conform situației serviciilor publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat publicate de către ANRE). Reducerea cea mai propunțată s-a manifestat în cazul Orașului Băile Olănești. Singura unitate administrativ-teritorială în care s-a înregistrat creștere este Orașul Horezu.

Pentru comparație, cantitatea anuală de energie termică livrată populației la nivelul județului Vâlcea în anul 1995 a fost de 402.655 Gcal/an, iar în anul 2005 de 288.858 402.655 Gcal/an. Se observă tendința generală de reducere, cauzată în principal de posibilitatea de debranșare și montare de surse individuale de producere a energiei termice (în special centrale termice pe gaz).

Potrivit raportului ANRE, în anul 2018 tarifele aplicate populației au variat între 140,31 lei/Gcal inclusiv TVA în Orașul Călimănești și 375,08 lei/Gcal inclusiv TVA în Orașul Băile Olănești. În cazul Municipiului Râmnicu Vâlcea, principalul utilizator, tariful a fost de 226,58 lei/Gcal inclusiv TVA. Prețul facturat populației din Orașul Horezu a fost de 298,65 lei/Gcal. Acestea sunt valori ale prețului local de facturare pentru populație, care a rezultat în urma aplicării susținerii financiare din partea autorităților publice locale.

Sursa centralizată de energie termică pentru zonele urbane Râmnicu Vâlcea, Băile Olănești și Călimănești este CET Govora. Orașul Horezu este alimentat de o centrală termică pe bază de biomasă. În perioada 2013 - 2018 serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat în orașul Horezu a fost gestionat de către operatorul S.C. Sacomet S.A. Horezu. În prezent operatorul serviciului este S.C. Reimar Construct S.R.L.

CET Govora cuprinde următoarele subansambluri principale:

- Instalațiile energetice pentru producerea simultană și combinată – în cogenerare – a căldurii și energiei electrice. Acestea cuprind instalațiile de cazane de abur viu (5 x 420 t/h) și turbinele cu abur cu condensatie și priză reglabilă (TA 3 și TA 4) și cele cu contrapresiune și priză reglabilă (TA 5 și TA 6), de 50 MWe putere electrică instalată în fiecare, și două turbine în contrapresiune 140/35 bar "DKA 6,4 MW" și 13/6 bar "TKR 4,7 MW" cu instalațiile anexe aferente acestora: preparare și alimentare cu combustibil, circuit de preîncălzire regenerativă, circuite și instalații de răcire, etc. Combustibilul care poate fi utilizat de diversele cazane de abur este cărbunele, păcura și gazul metan;
- Instalațiile de alimentare a consumatorilor de abur – colectoare pentru livrare abur de 35 bar, 13 bar și 6 bar alimentate din prizele turbinelor și din stația de reducere-răcire, etc.;
- Ansamblul instalațiilor de livrare a căldurii sub formă de apă fierbinte, care asigură producerea acesteia și vehicularea sa până la consumatorii de apă fierbinte (boilerele de bază – BB și de vârf – BV și pompele de rețea);
- Ansamblul instalațiilor de tratare termică și chimică a apei de adaos aferentă asigurării cu apă de adaos demineralizată și dedurizată (degazoare de 1,2 bar, stația de tratare chimică, pompe de apă de adaos);
- Ansamblul instalațiilor de alimentare, stocare și preparare de combustibil;
- Ansamblul instalațiilor de evacuare și stocare a zgurii și cenușii.

În ultimii ani s-au realizat lucrări de reabilitare ale sistemului de alimentare centralizată cu energie termică al Municipiului Râmnicu Vâlcea, astfel:

- Aproximativ 8,5 km traseu din rețeaua termică primară de apă fierbinte, care totalizează 37,5 km de traseu (13 km subteran și 24,5 km suprateran, având diametre între 50 și 800 mm).
- Aproximativ 17,26 km traseu din rețeaua termică de distribuție, care are lungime de 70,95 km de traseu. Sistemul de distribuție are 37 puncte termice concesionate de CET Govora ca operator.

Investițiile propuse în planul de acțiune al Strategiei locale de alimentare cu energie termică a Municipiului Râmnicu Vâlcea (varianta actualizată 2018) vizează reabilitarea atât la nivelul sursa SACET, cât și la nivelul rețelei SACET.

Lipsa izolării termice a clădirilor constituie un element negativ care conduce la scăderea accentuată a confortului locatarilor și la creșterea costurilor întreținerii, atât a clădirilor racordate la sistemele centralizate, cât și a celor cu sisteme individuale de încălzire. Majoritatea clădirilor din sectorul terțiar au instalate centrale termice proprii, acolo unde a fost posibil alimentate pe gaze naturale.

Locuințele individuale folosesc sistemul de încălzire locală cu sobe cu combustibil solid (lemne și cărbune), în localitățile cu distribuții de gaze naturale fiind în creștere continuă numărul celor care folosesc sistemele de alimentare locală sau centrală care utilizează acest combustibil.

Resurse regenerabile de energie

În județul Vâlcea o importantă resursă energetică regenerabilă este constituită de apele geotermale. Zăcămintele de ape geotermale sunt cantonate în zona Cozia – Căciulata, având temperaturi de aproximativ 90°C (tabelul 1.66).

Tabelul 1.66. Caracteristicile apei geotermale, Cozia - Căciulata, județul Vâlcea.

Sistemul hidrogeotermal	Adâncimea medie a sondelor, m	Temperatura medie a apei, °C	Debitul mediu pe sondă, l/s	Mineralizația totală a apei, mg/l
Cozia - Căciulata	3.000	90	20	13...15

Apele geotermale sunt utilizate în special la hotelurile cu baze de tratament de la Căciulata: Traian, Vâlcea, Căciulata, Cozia, Oltul. În aceste hoteluri apa geotermală este utilizată în mai multe trepte succesive: pentru încălzire, prepararea apei calde menajere, tratamente balneare și, înainte de reintroducerea în zăcământ, în sere (parțial).

Din cauza gradului ridicat de mineralizare este necesară separarea circuitelor hidraulice prin intermediul schimbătoarelor de căldură cu plăci între circuitul primar al apei geotermale și cel secundar din instalația de încălzire. De asemenea, este de remarcat faptul că, datorită temperaturii ridicate a apei din zăcământ, sursele de energie termică de vârf prevăzute la consumatori a funcționa pe combustibil lichid sunt practic nefolosite.

În ceea ce privește energia solară, partea de Nord a județului, inclusiv Municipiul Râmnicu Vâlcea se află în zona de eficiență energetică I, iar partea de Sud în zona II, zonarea

energetică referindu-se la gradul de acoperire energetică pe care îl pot asigura sistemele pasive de încălzire solară.

Zona I cuprinde regiunile subcarpatice și zonele montane, perioadele de încălzire cuprinzând și lunile de primăvară și toamnă caracterizate de intensități semnificative ale radiației solare. Zona II reprezintă zona de șes, caracterizată de performanțe care nu diferă semnificativ de cele ale zonei I, dar care se situează cu circa 20% sub cele caracteristice acesteia.

În România, în ultimii ani utilizarea energiei solare a cunoscut o creștere susținută, fiind alocate fonduri nerambursabile pentru achiziționarea instalațiilor de producere a energiei din această sursă, inclusiv pentru utilizatorii casnici.

O problemă de care trebuie să se țină seama în analizele privind energia obținută din surse geotermale este dată de faptul că în general forajele de ape geotermale au un debit constant atât iarna, cât și vara, ceea ce creează probleme în ce privește temperatura de utilizare, cât și temperatura de injectare în straturile acvifere subterane.

1.5.6. Gaze naturale și fluide combustibile

Teritoriul județului Vâlcea dispune de resurse naturale de gaze asociate din câmpurile petrolifere situate în zona de sud a județului: Băbeni, Stoilești, Mădulari, Făurești, Strejești.

Țițeiul brut de la sonde trece prin separatoare, iar de aici este introdus în sistemul de transport prin conducte sau în cisterne de cale ferată spre rafinării, în timp ce componenta gazoasă de la separatoare se introduce în conductele de transport a gazelor spre centrele populate (caz în care este obligatoriu să fie odorizate) sau sunt folosite pentru utilizări proprii în cadrul schelelor petrolifere (preparare abur în centrale termice sau extracția țițeiului prin metoda gaz-lift). Conductele de țiței și gaze care se regăsesc pe teritoriul județului Vâlcea sunt reprezentate în figurile de mai jos. Alimentarea cu gaze se face în principal prin intermediul unor conducte de transport de înaltă presiune, care urmăresc următoarele trasee principale (tabelul 1.67):

- din zona Gorjului (Țicleni) intră în județ în zona Zătrești trei conducte de transport gaze naturale DN 500 mm, împreună cu o conductă de țiței și una de gazolină. Conductele de transport gaze traversează județul de la Vest la Est ieșind pe la Sud de Drăgășani spre Corbu (județul Olt). Două dintre aceste conducte alimentează zona București;
- în zona Rusănești – Drăganu din conductele de mai sus se ramifică o conductă de transport DN 500 mm pe văile Cernei și Oltețului spre comuna Iancu Jianu din județul Olt;
- pe malul drept al râului Oltului este amplasată o conductă de transport DN 400 mm între Drăgășani și Râmnicu Vâlcea, care apoi se îndreaptă spre Schitul Golești

(județul Argeș) având DN 500 mm. Aceasta se ramifică la Drăgășani din cele trei conducte DN 500 mm care tranzitează județul de la Vest la Est.

Tabelul 1.67. Conduce de transport gaze naturale, județul Vâlcea.

Sursa datelor: S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș.

Nr. Crt	Denumire magistrală	Diametrul, mm	Presiune regim, bar	Aflată în exploatarea/operarea
1	Schitu Golesti-Govora-Dragasani	500	40	Transgaz-ET Craiova
2	Hurezani-Corbu-Bucuresti (Fir I)	500	40	Transgaz-ET Craiova
3	Hurezani-Corbu-Bucuresti (Fir II)	500	40	Transgaz-ET Craiova
4	Hurezani-Corbu (Fir III)	500	40	Transgaz-ET Craiova
5	Alunu-Zatreni	250	40	Transgaz-ET Craiova
6	Iancu Jianu-Oveselu	400	40	Transgaz-ET Craiova

Majoritatea localităților în care s-au realizat distribuții de gaze naturale sunt amplasate de-a lungul acestor conducte de transport, prin intermediul unor stații de reglare măsurare predare (SRMP) pentru coborârea presiunii gazelor de înaltă la medie și apoi la redusă (tabelul 1.68).

Tabelul 1.68. Racorduri alimentare cu gaze naturale, județul Vâlcea.

Sursa datelor: S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș.

Cod racord	Denumire racord	Diametrul, mm	Presiune regim, bar	În exploatarea/operarea
1	Racord alimentare gaz SRM Oras Dragasani	200	40	Transgaz-ET Craiova
2	Racord alimentare gaz SRM Finca	150	40	Transgaz-ET Craiova
3	Racord alimentare gaz SRM Babeni	200	40	Transgaz-ET Craiova
4	Racord alimentare gaz SRM Orlesti	100	40	Transgaz-ET Craiova
5	Racord alimentare gaz SRM Orlesti-localitate	80	40	Transgaz-ET Craiova
6	Racord alimentare gaz SRM Prundeni	100	40	Transgaz-ET Craiova
7	Racord alimentare gaz SRM Zatreni	50	40	Transgaz-ET Craiova
8	Racord alimentare gaz SRM Balcesti	100	40	Transgaz-ET Craiova
9	Racord PM Madulari	350	40	Transgaz-ET Craiova
10	Racord alimentare gaz SRM Magura (VL)	100	40	Transgaz-ET Craiova
11	Racord alimentare gaz SRM CET Govora	400	40	Transgaz-ET Craiova

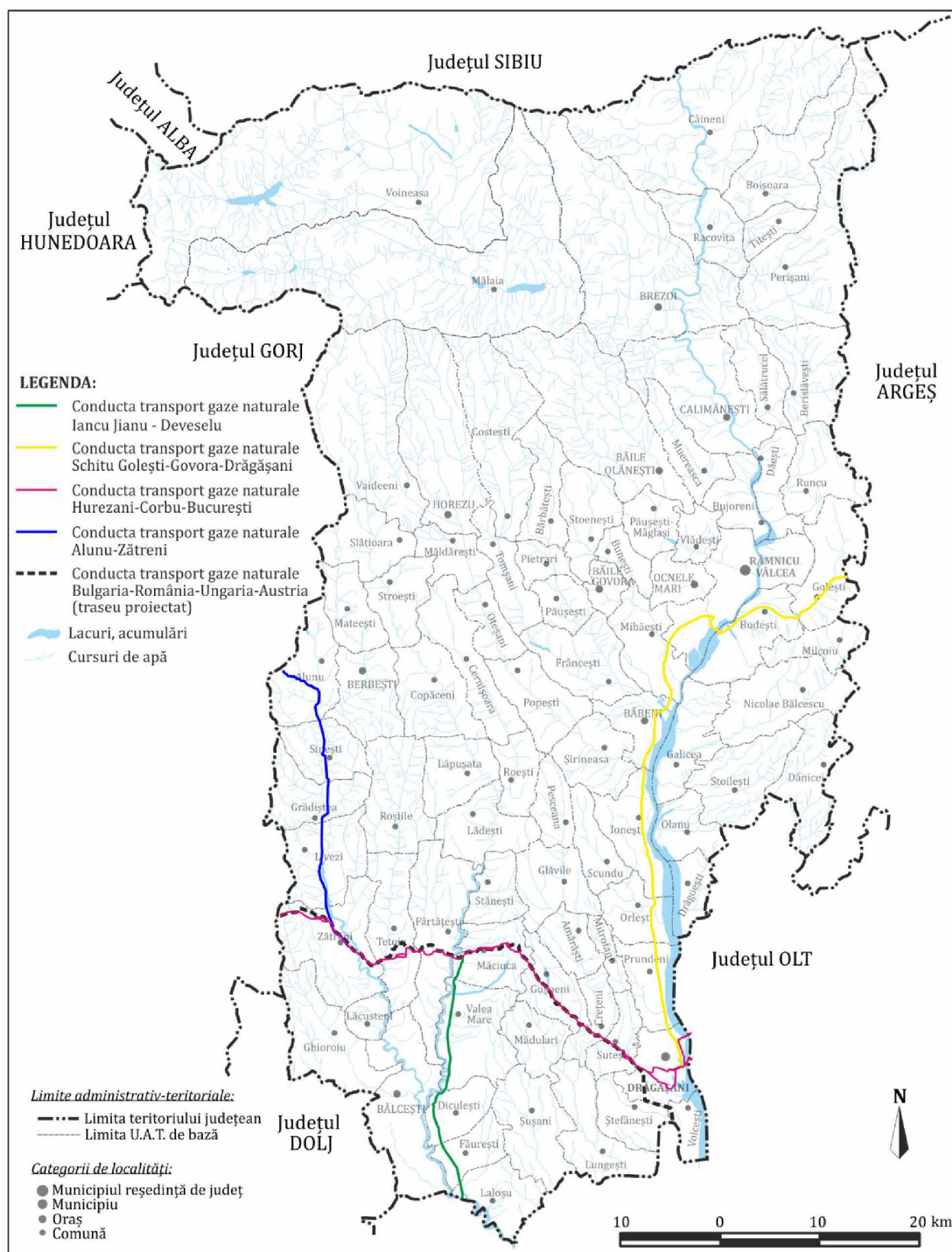

Figura 1.45. Conducte de țigăi și gaze aparținând S.N.T.G.N. Transgaz S.A., județul Vâlcea.
Sursa: S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș.

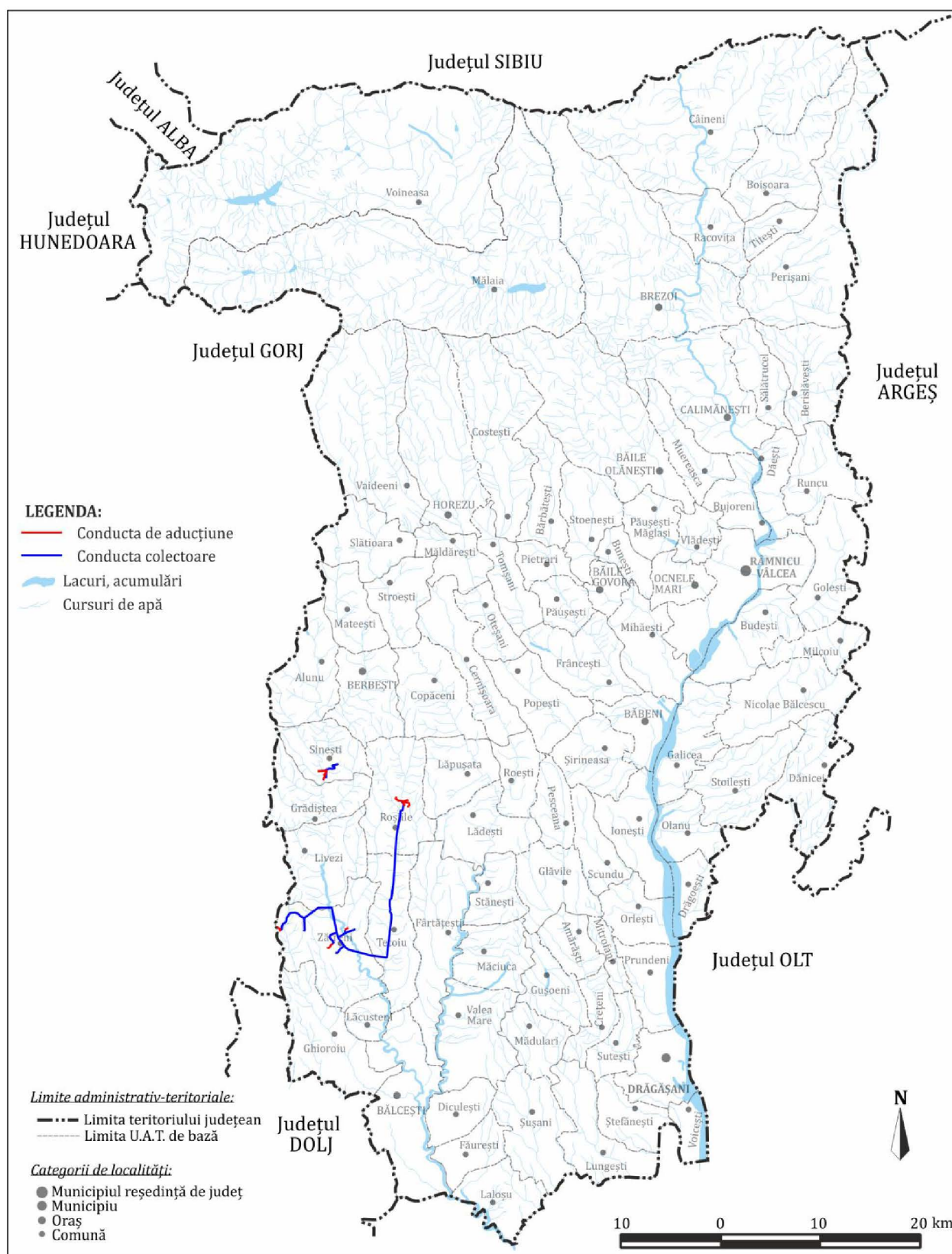

Figura 1.46. Conducte de țigie și gaze aparținând S.N.G.N. Romgaz S.A., județul Vâlcea.

Sursa: S.N.G.N. Romgaz S.A Mediaș.

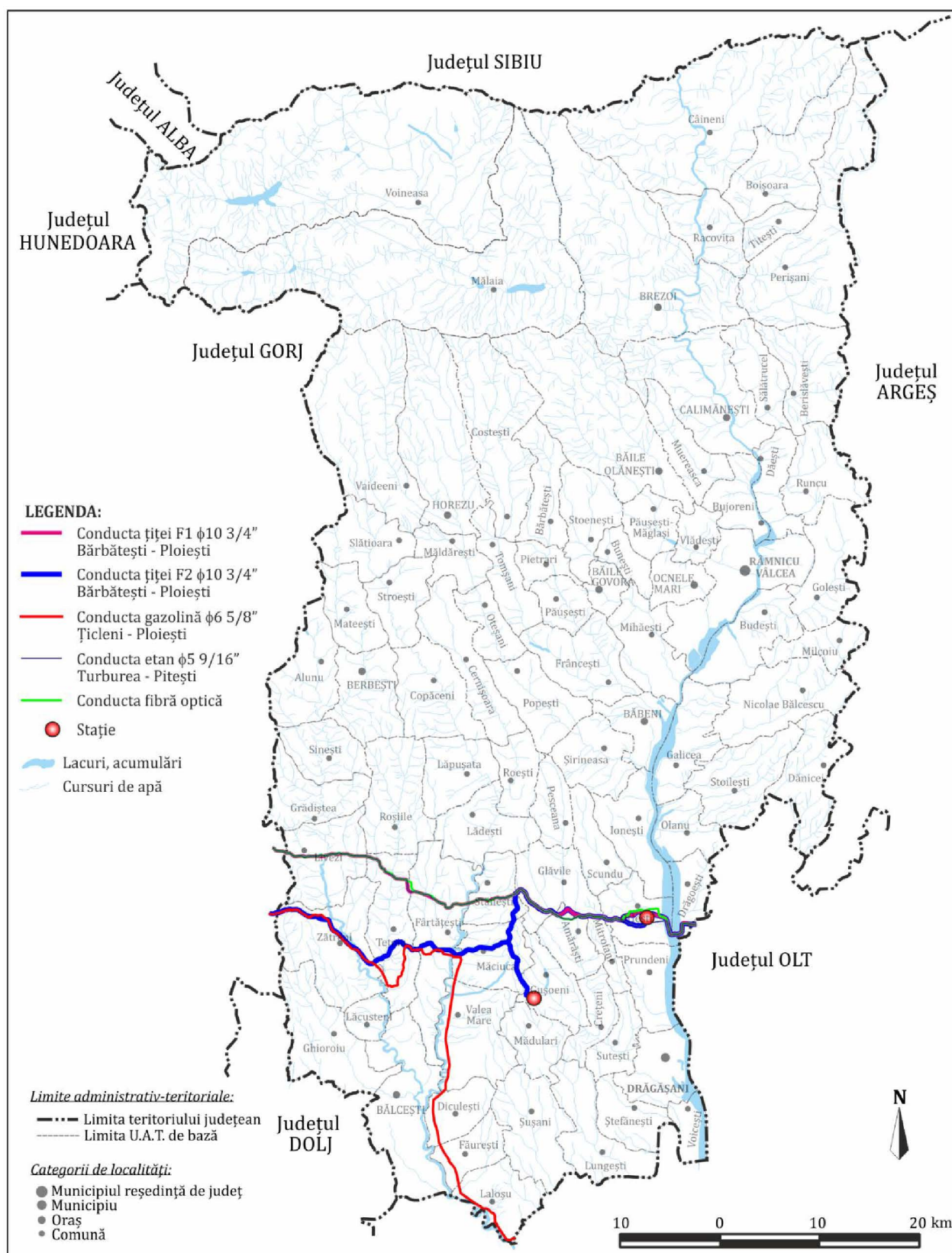

Figura 1.47. Conducte de țitei și gaze aparținând S.C. Conpet S.A., județul Vâlcea.

Sursa: S.C. Conpet S.A Ploiești.

- Coridorul de transport al gazelor naturale Bulgaria-România-Ungaria-Austria (BRUA), care va conecta sistemele de transport existente din Bulgaria și Ungaria printr-o nouă conductă cu o lungime de aproximativ 528 km, va traversa teritoriul județului Vâlcea prin localitățile: municipiul Drăgășani și comunele Ștefănești, Voicești, Sutești, Crețeni, Gușoeni, Măciuca, Fântărești, Tetoiu, Zătreni, Lăcusteni (figura 1.48). Proiectul va conecta coridorul național de transport al României la coridorul european sudic de transport al gazelor și va permite conectarea la alte surse potențiale de pe platforma continentală a Mării Negre.

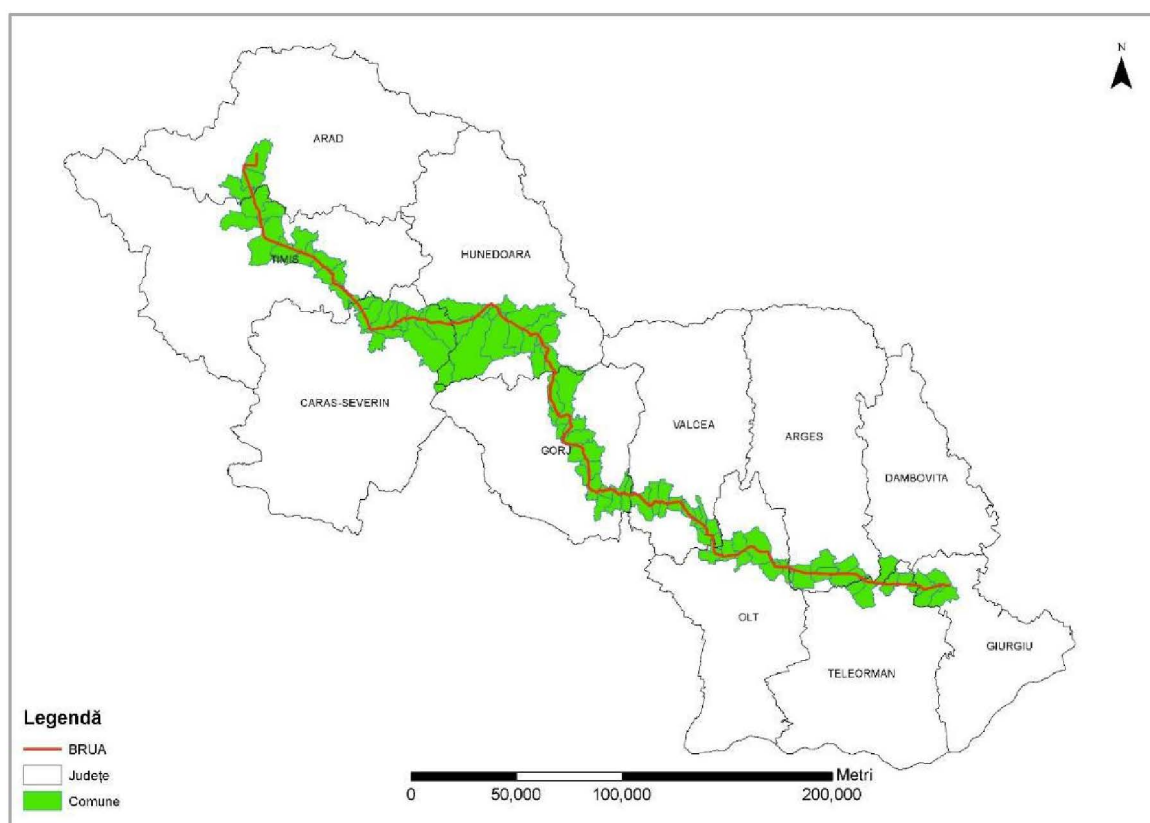

Figura 1.48. Traseul Coridorului B.R.U.A., județul Vâlcea.

Sursa: Secțiunea românească a proiectului Coridorului BRUA de transport al gazelor naturale, Raport de determinare a domeniului de impact de mediu și social, 2017

Comparativ cu situația privind localitățile alimentate cu gaz prezentată în raportul anterior, se constată că rețeaua de utilități a fost extinsă în Orașele Călimănești și Băile Olănești, precum și în Comuna Păușești-Măglași. În tabelele de mai jos sunt centralizate date privind lungimea conductelor de distribuție și consumurile de gaze naturale pentru uz casnic înregistrate la nivel de localitate în perioada 2010 - 2018.

În ansamblu, lungimea rețelei de distribuție a gazelor a crescut cu 14% în perioada 2010-2018. Pe lângă alimentarea din localitățile Călimănești, Băile Olănești, Păușești-Măglași, s-au înregistrat extinderi de peste 20% ale conductelor în localitățile Băbeni (22%), Ocnele Mari (23%), Bujoreni (39%), Mihăești (47%).

Tabelul 1.69. Variația anuală a lungimii rețelei de distribuție a gazelor, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Localitatea	Lungimea totală a conductelor de distribuție gaze, km								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Municipiul Râmnicu Vâlcea	240,8	234,2	231,5	232,4	232,8	230,9	231,7	231,8	233,6
Municipiul Drăgășani	52,7	53,6	53,7	53,7	53,7	53,8	54,3	54,3	54,4
Oraș Băbeni	30,9	31	31	31	31,2	31,2	31,2	31,2	37,7
Oraș Băile Govora	12,6	12,6	12,6	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Oraș Băile Olănești	22,7	29,6	29,6	29,9	29,9	29,9	30,2	32,9	33
Oraș Bălcești	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	7,4	7,4
Oraș Călimănești	17,1	43,8	42,8	44,1	44,2	44,2	44,3	44,4	44,6
Oraș Ocnele Mari	6,9	6,9	6,9	7,2	7,2	7,2	7,3	7,3	8,5
Bujoreni	8,8	11,3	9,3	11,7	11,7	11,9	12	12,1	12,2
Frâncesti	0,8	0,8	1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Mihăești	30,7	36,5	42,3	43	43,1	43,3	44,1	44,5	45,2
Milcoiu	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Orlești	24	24	33,4	24	24,9	25	25	24,9	24,8
Păușești - Măglași	12,2	17,2	17,2	17,3	17,3	17,4	17,4	16,2	24,4
Prundeni	27,4	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6
Vlădești	12,8	12,9	13,1	13,1	13,2	13,2	13,2	13,4	13,4
Zătreni	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
TOTAL	508,5	550,1	560,1	556,9	558,7	557,5	560,2	563,4	582,2

Tabelul 1.70. Variația anuală a consumului de gaze, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Localitatea	Mii mc/ an pentru uz casnic								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Municipiul Râmnicu Vâlcea	14621	14766	14746	14174	13716	13709	14630	16308	16284
Municipiul Drăgășani	6023	5931	5721	5365	5165	4982	5139	5739	5529
Oraș Băbeni	1266	1219	1217	1161	1116	1102	1194	1413	1514
Oraș Băile Govora	786	741	734	671	643	632	640	712	698
Oraș Băile Olănești	7	55	111	138	160	218	269	413	552
Oraș Bălcești	278	269	275	265	253	252	266	292	296
Oraș Călimănești	:	2	34	119	189	267	386	587	709
Oraș Ocnele Mari	70	85	98	95	85	97	110	133	146
Bujoreni	15	19	26	31	32	34	48	70	78
Frâncesti	2	3	6	5	5	2	3	3	5
Mihăești	271	18767	312	339	344	376	446	616	732
Milcoiu	114	1	3	3	2	2	2	3	4

Localitatea	Mii mc/ an pentru uz casnic								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Orlești	232	256	266	288	299	312	1550	402	463
Păușești - Măglași	2	151	40	52	399	84	100	135	216
Prundeni	747	721	640	614	521	583	654	758	786
Vlădești	407	430	447	424	80	434	454	522	534
Zătreni	:	:	:	:	9	:	:	:	1
<i>TOTAL</i>	<i>24841</i>	<i>43416</i>	<i>24676</i>	<i>23744</i>	<i>23018</i>	<i>23086</i>	<i>25891</i>	<i>28106</i>	<i>28547</i>

Se observă creșterea cu 14,9% a consumului de gaze la nivelul gospodăriilor. Există cazuri în care s-a înregistrat dublarea consului între limitele intervalului de analiză: localitățile Ocnele Mari (108%), Bujoreni (420%), Mihăești (170%), Orlești (100%).

Cea mai importantă disfuncționalitate din județul Vâlcea în ceea ce privește alimentarea cu gaze este constituită din faptul că înființarea distribuțiilor de gaze naturale s-a realizat numai în zonele care sunt traversate de conductele de transport realizate înainte de 1990, zonele de Vest și Nord ale județului nefiind racordate la sistemul de transport și distribuție a gazelor naturale. Micșorarea lungimii conductelor distribuțiilor de gaze se datorează în principal faptului că la începutul înființării acestora s-au pozat în localități conducte fără respectarea tuturor condițiilor impuse de normativele în vigoare la data respectivă (în special din punct de vedere al dimensiunilor), astfel încât aceste tronsoane au trebuit să fie scoase din funcțiune.

În ceea ce privește conductele de transport, aceste conducte sunt realizate din oțel fiind montate subteran.

1.5.7. Rețele de telecomunicații

Sectorul de telecomunicații, parte importantă a infrastructurii unei țări, a avut o dezvoltare importantă în ultimii ani. Direcția principală urmărită a constat în alinierea la noile tehnologii utilizate în țările dezvoltate. Această politică s-a manifestat în special prin instalarea de centrale telefonice digitale în toate localitățile județului, susținute în parte și de o rețea aliniată la standardele internaționale.

Traseul conductei de fibră optică (de înaltă și joasă frecvență) care deservește județul Vâlcea traversează teritoriul de analiză de la Vest la Est: limita județului Gorj – Livezi – Bărcănești – Orlești – limita județului Olt.

În ceea ce privește activitatea de telefonie, datele statistice din ultimii ani indică reducerea semnificativă a conexiunilor realizate în rețeaua telefonică fixă (-33%), cât și a convorbirilor telefonice realizate în trafic național (-50%) și internațional (-78%). Valorile anuale ale acestor indicatori pentru perioada 2014 - 2018 sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 1.71. Variația anuală a volumului activității de telefonie, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea.

Categoriile de activități de telefonie	Anul				
	2014	2015	2016	2017	2018
Conexiuni în rețeaua telefonică fixă, mii	69,4	60,5	58,9	51,8	46,4
Convorbiri telefonice realizate în rețeaua telefonică fixă - trafic național, mil. minute	16,1	15,1	12,2	10,2	8,0
Convorbiri telefonice realizate în rețeaua telefonică fixă - trafic internațional, mil. minute	1,8	1,2	0,9	0,6	0,4

1.5.8. Gestionarea deșeurilor menajere și industriale

Deșeuri municipale

În conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, deșeurile municipale sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici, deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, la care se adaugă și deșeuri din construcții și demolări rezultate din amenajări interioare ale locuințelor colectate de operatorii de salubritate. Deșeurile menajere sunt deșeurile provenite din gospodării și locuințe. Deșeurile similare (asimilabile) reprezintă deșeurile care din punct de vedere al naturii și al compoziției sunt comparabile cu deșeurile menajere, exclusiv deșeurile de producție din agricultură și din activități forestiere.

În anul 2018, cantitatea de deșeuri municipale colectată prin intermediul serviciilor proprii specializate ale primăriilor sau ale firmelor de salubritate a fost de 69.711 tone. Din cantitatea totală de deșeuri municipale colectată de operatorii de salubritate, 78,367% este reprezentată de deșeurile menajere și asimilabile (tabelul 1.72).

Tabelul 1.72. Deșeuri colectate 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea

Deșeuri colectate	Cantitate colectată, tone	Pondere din total, %
Deșeuri menajere	54.630	78,37
Deșeuri din servicii municipale	4.581	6,57
Deșeuri din construcții / demolări	10.500	15,06
<i>Total</i>	<i>69.711</i>	<i>100,00</i>

Conform datelor disponibile în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, sistemul de salubritate a deservit 165.271 locuitori, din care 117.961 (73,4%) din mediul urban și 47.310 (23,75%) din mediul rural.

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv monitorizarea depozitelor de deșeuri după închidere. În situația actuală eliminarea deșeurilor municipale se realizează exclusiv prin depozitare, nefiind puse în funcțiune instalații pentru incinerarea deșeurilor.

În paralel, deșeurile municipale au fost tratate în stațiile de transfer, stațiile de sortare și stația de compost existente.

În ultimii ani stațiile neconforme au fost închise. Prin proiectul *"Sistem de Management Integrat al Deșeurilor Solide în județul Vâlcea"* s-au prevăzut zone de management al deșeurilor (figura 1.49) cu următoarele funcțiuni:

- **Zona 1** – stație transfer Brezoi și stație sortare Brezoi, teritoriul arondat: orașul Brezoi și comunele Boișoara, Căineni, Mălaia, Perișani, Racovița, Țițești, Voineasa.
Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația transfer Brezoi) la stația sortare Brezoi (cele propuse pentru reciclare) și stația compost Râureni (componentele biodegradabilele).
Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Fețeni.
- **Zona 2** – stație transfer Fântărești, stație pretratare Drăgășani, centru management Roești, depozit, stație sortare, stație de tratare bio-mecanică, teritoriul arondat: municipiul Drăgășani, orașele Berbești și Horezu și comunele Alunu, Amărăști, Cernișoara, Copăcenii, Crețeni, Fântărești, Gușoeni, Lădești, Lăpușata, Lungești, Măciuca, Mădulari, Măldărești, Mateești, Mitrofani, Roești, Roșiile, Slătioara, Stănești, Stoești, Șușani, Sutești, Tetoiu, Vaideeni, Valea Mare.
Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația transfer Fântărești) la stația de sortare Roești sau stația de pretratare Drăgășani (cele propuse pentru reciclare) și stația de tratare bio-mecanică Roești (componentele biodegradabilele).
Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Roești.
- **Zona 3** – depozit Fețeni, stație de compost Râureni, stație de sortare Râureni, teritoriul arondat: municipiul Râmnicu Vâlcea, orașele Băbeni, Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Ocnele Mari și comunele Bărbăești, Berislăvești, Budești, Bujoreni, Bunești, Costești, Dăești, Frâncești, Golești (Drăgănești), Mihăești, Muereasca, Oteșani, Păușești, Păușești-Măglași, Pietrari, Runcu, Sălătrucel, Stoienești, Tomșani, Vlădești.

Deșeurile colectate din localități sunt transportate la stația de sortare Râureni (cele propuse pentru reciclare) și stația de compost Râureni (componentele biodegradabilele). Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Fețeni.

- Zona 4 – stație de transfer Galicea, teritoriul arondat: comunele Dănicei, Drăgoești, Galicea, Milcoiu, Nicolae Bălcescu, Olanu, Stoilești.

Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația transfer Galicea) la stația sortare Roești (cele propuse pentru reciclare) și stația de tratare bio-mecanică Roești (compoenetele biodegradabilele).

Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Roești.

- Zona 5 – stație de transfer Balcești, teritoriul arondat: orașul Bălcești și comunele Diculești, Făurești, Ghioroiu, Grădiștea, Lăcușteni, Laloșu, Livezi, Popești, Sinești, Zătreni.

Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația de transfer Bălcești) la stația de sortare Roești (cele propuse pentru reciclare) și stația de tratare bio-mecanică Roești (compoenetele biodegradabilele).

Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Roești.

- Zona 6 – stație de transfer Ionești, teritoriul arondat: comunele Glăvile, Ionești, Orlești, Pesceana, Prundeni, Scundu, Șirineasca, Ștefănești, Voicești.

Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația de transfer Ionești) la stația de sortare Roești (cele propuse pentru reciclare) și stația de tratare bio-mecanică Roești (componentele biodegradabilele).

Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Roești.

Colectarea deșeurilor municipale în anul 2018 a fost asigurată de următorii agenți economici: S.C. Romprest Energy, S.C. Piețe Prest S.R.L. Râmnicu Vâlcea, S.C. Urban S.A. Râmnicu Vâlcea, S.C. Brai Cata București – punct de lucru Râmnicu Vâlcea, S.C. Gospodărire Locală Fântâțești S.R.L., U.A.T. Prundeni, S.C. Călimănești Serv S.R.L., S.C. Gospodărie Comunală Alunu.

Sistemul include colectarea selectivă a următoarele fracții: hârtie/carton, sticlă, restul reciclabililor și fracția umedă (biodegradabilă/reziduală).

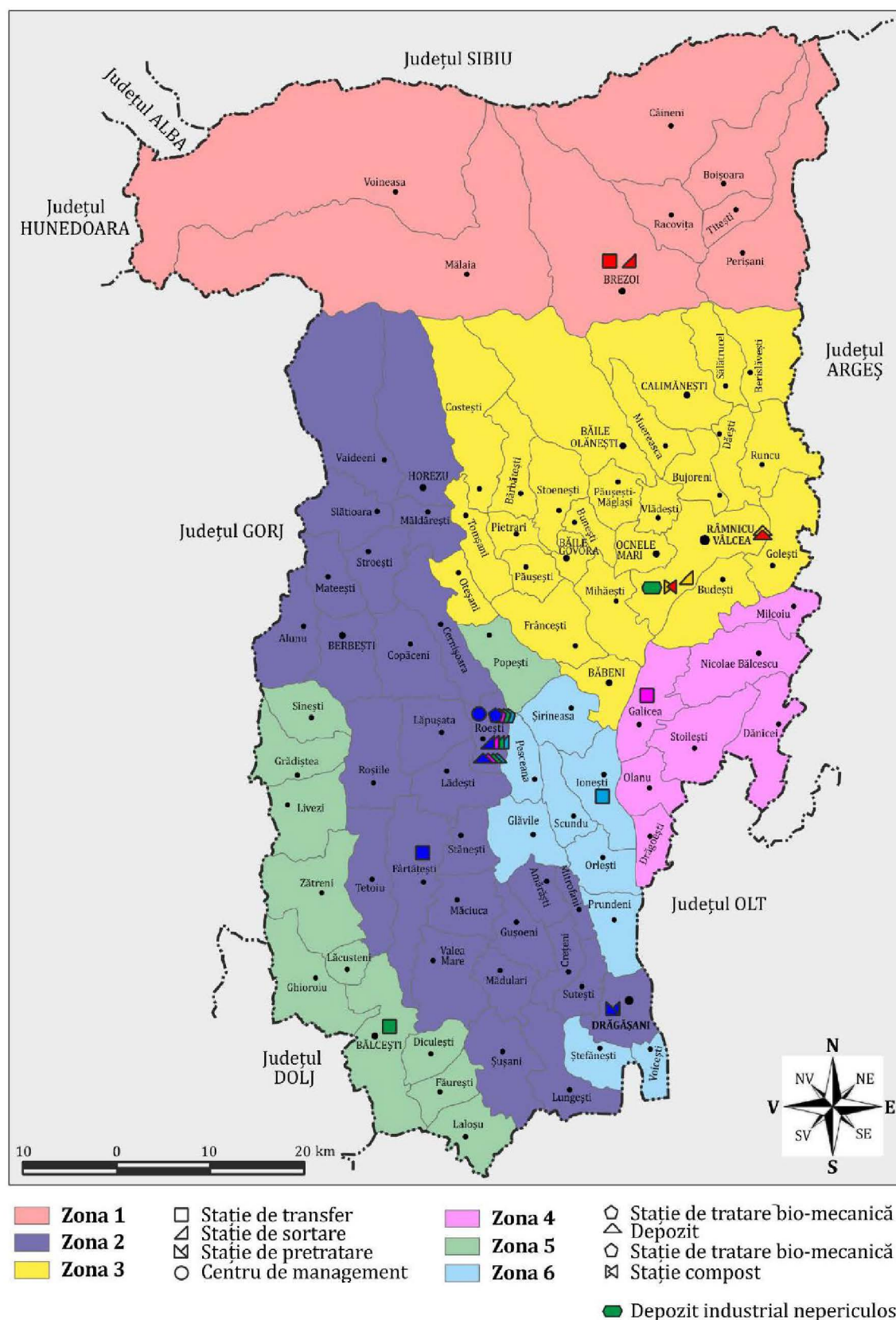

Figura 1.49. Zone de management al deșeurilor.

Sursa datelor: www.smid-valcea.ro.

Deșeuri industriale

Conform informațiilor prezentate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, la nivelul județului Vâlcea sunt identificate următoarele depozite de deșeuri industriale nepericuloase:

- S.C. Oltchim S.A.: Depozitul de deșeuri nepericuloase (steril + șlam de var de la sinteza propenoxidului și șlam cu conținut de carbonat de calciu și hidroxid de magneziu de la faza de purificare saramură brută – secția Electroliză III). Depozitarea deșeurilor pe acest depozit a fost sistată la 16.07.2009. Depozitul se află în procedură de închidere, termenul de finalizare a lucrărilor de închidere fiind 01.09.2021;
- S.C. Oltchim S.A.: Depozitul de deșeuri nepericuloase în care sunt acceptate la depozitare numai deșeuri din instalațiile tehnologice din S.C. Oltchim S.A. (secțiilor Electroliză cu mercur, Electroliză cu membrane și Propenoxid). A fost pus în funcțiune în anul 2009 (celula nr. 1) și în anul 2010 (celula nr. 2) și are conform proiectului o capacitate de depozitare de 470.000 de tone și o suprafață totală ocupată de 4 ha.

Deșeurile descărcate sunt nivelate și compactate cu utilaje adecvate imediat după depozitare, urmărindu-se obținerea unui grad de compactare de 0,8 - 0,9 t/m³. Depozitul a fost realizat conform Directivei nr. 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor și lucrările au constat în:

- impermeabilizarea bazei depozitului și a digului;
 - realizarea unui dig perimetral întregii suprafețe;
 - realizarea unei rețele de conducte de drenaj situată peste bariera de impermeabilizare;
 - executarea unei rigole formată din două tronsoane, unul pe latura estică a depozitului, altul pe latura sud-vestică, ambele debușând în canalul deschis existent paralel cu latura de nord-vest a depozitului.
- S.C. Cet Govora S.A.: Depozitul de zgură și cenușă de la această unitate este în proces de închidere. Suprafața totală de teren pe care se vor executa aceste lucrări de închidere este de aproximativ 19,5 hectare. S-au identificat soluții de supraînălțare în noul depozit suprapus peste cel vechi, care vor fi realizate după o tehnologie conformă.

În ceea ce privește incinerarea deșeurilor periculoase, se cunoaște faptul că S.C. Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea deține 2 incineratoare pentru incinerarea deșeurilor proprii cu capacități de 18.000 t/an, respectiv 30.000 t/an. Cele două instalații de incinerare reziduuri prezintă tehnologie de incinerare de ultimă generație. Se pot incinera produse organo-clorurate cu un număr cuprins între 1 și 6 atomi de clor în moleculă, iar în urma incinerării nu rezultă cenușă.

Depozite de deșeuri periculoase

Conform informațiilor prezentate în Raportul județean privind starea mediului în anul 2018, la nivelul județului Vâlcea există un depozit de deșeuri periculoase care este în procedură de închidere, cu termen de finalizare a lucrărilor 01.09.2022 (conform AIM nr. 6/25.05.2015).

Depozitul de deșeuri periculoase, care a fost dat în folosință în anul 1980, aparține S.C. Oltchim S.A. În conformitate cu HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, s-a sistat depozitarea la data de 31.12.2006, urmând prevederile legale de închidere și monitorizare post-inchidere, cu excepția celei nr. 4 (conform AIM nr. 14/ 25.08.2006 s-a obținut aprobarea pentru depozitarea temporară în perioada 01.01.2007-31.12.2009 în această celulă). La data de 01.01.2010 a fost sistată depozitarea pe depozitul de deșeuri periculoase.

1.6. Zonificarea teritoriului

1.6.1. Utilizarea terenurilor

Divizarea teritoriului județean (în suprafață de 5.764,77 km²) între principalele moduri de utilizare prin funcțiuni economice este în concordanță cu cadrul natural și dezvoltarea zonelor urbanizate și se reflectă în structura fondului funciar după modul de folosință, conform bilanțului teritorial din tabelul alăturat:

Tabelul 1.73. Bilanț teritorial 2014, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Suprafața pe categorii de folosință	ha	%
<i>Total agricol – din care:</i>	242.856	42,1
- arabil	86.857	15,1
- pășuni	106.894	18,5
- fânețe	32.531	5,6
- vii și pepiniere viticole	3.622	0,6
- livezi și pepiniere pomicole	12.952	2,2
<i>Total neagricol – din care:</i>	333.621	57,9
- păduri	293.915	51,0
- ape	12.497	2,2
- drumuri și căi ferate	11.650	2,0
- curți și construcții	6.857	1,2
- terenuri neproductive	8.702	1,5
<i>Suprafața totală județ</i>	<i>576.477</i>	<i>100,0</i>

Se remarcă faptul că la nivelul întregii zone suprafața silvică are ponderea cea mai ridicată, ocupând jumătate din suprafața totală (figura 1.50). Pădurile din zona muntoasă, dar și din cea subcarpatică și de podiș sunt destinate în cea mai mare parte protecției mediului și climatului, în cadrul acestora existând rezervații și parcuri naturale. Celelalte păduri, din grupa a II-a, de producție și protecție, reprezintă un potențial pentru exploatarea masei lemnoase și a produselor asociate pădurii.

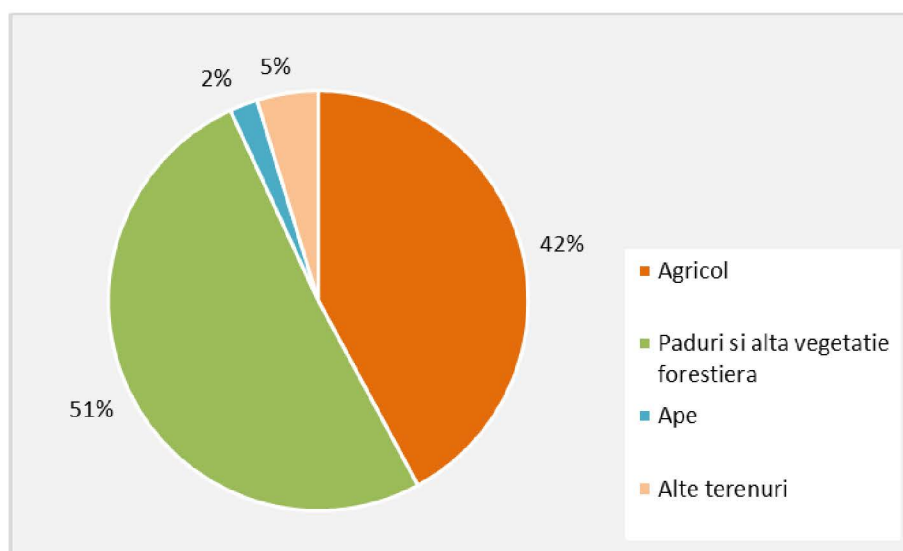

Figura 1.50. Structura fondului funciar, 2014, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Terenurile agricole constituie de asemenea o resursă importantă a județului. Dintre acestea pășunile și fânețele, specifice zonei montane și submontane, au ponderea cea mai mare, de circa 57% din totalul agricol și, respectiv, 24% din suprafața întregului județ. Suprafața arabilă (circa 15 %) reprezintă de asemenea un potențial agricol care trebuie exploatat. Livezile ocupă suprafețe mai reduse, de doar 2,2% din fondul funciar al județului. Viile, deși în procent foarte redus (0,6%) sunt renumite, în special cele din zona Drăgășani. Terenurile cu alte folosințe (ape, drumuri și căi ferate, suprafețe construite și suprafețe neproductive) reprezintă circa 7%.

1.6.2. Zone funcțional spațiale

Zonificarea teritoriului constituie suportul unei dezvoltări echilibrate și armonioase în profil teritorial a activităților economice, a populației și a rețelei de localități, a serviciilor și a infrastructurii tehnice, pe baza unor măsuri specifice de amenajare.

Elementele care stau la baza zonificării teritoriului sunt: resursele naturale potențiale, factorii de producție care valorifică resursele naturale și umane, precum și relațiile teritoriale pe care le generează, infrastructura tehnică prin care se realizează coeziunea intrazonală, rolul și funcțiile localităților, îndeosebi ale centrelor de polarizare cu potențial de dezvoltare.

Județul Vâlcea este un teritoriu cu resurse naturale deosebite care au determinat o dezvoltare economică complexă, atât în industrie, cât și în agricultură. Potențialul turistic natural și cultural deosebit, încă insuficient valorificat, este o oportunitate de dezvoltare care trebuie exploatată.

Repartizarea unităților mari de relief pe zona de studiu reprezintă unul dintre criteriile care stau la baza macro-zonării teritoriului.

Distribuția și concentrarea spațială a principalelor tipuri de activități economico-sociale, a resurselor naturale și a infrastructurii tehnice determină conturarea, la nivelul județului, a trei zone mari funcțional-spațiale:

- **Zona cu profil economic complex, industrial, agrar, turistic** – prezintă un grad ridicat de urbanizare și echipare tehnică, fiind situată în partea centrală a județului – arealul subcarpatic, cu extensie pe zona sud-estică, fiind definită de două axe: culoarul râului Olt, pe direcția Nord-Sud, și axa Râmnicu Vâlcea – Horezu, pe direcția Est-Vest. Zona ocupă circa 36% din suprafața județului, include circa două treimi din populația totală și are un grad ridicat de urbanizare și echipare tehnică.

Resursele naturale deosebit de variate din zonă au favorizat dezvoltarea celor mai importante centre economice din județ – Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băbeni, în care predomină industria prelucrătoare, dar și energetică, în măsură mai redusă. Orașul Berbești este centru al industriei extractive care valorifică resursele de lignit.

Potențialul turistic deosebit, care include atât resurse terapeutice – ape minerale și nămoluri, cât și cadrul natural favorabil, au determinat dezvoltarea activităților turistice și formarea stațiunilor balneare Băile Govora, Băile Olănești și Călimănești. Orașul Ocnele Mari, centru extractiv, are potențial pentru valorificarea turistică a salinelor.

Agricultura are ca suport zonele cultivabile din luncile râurilor, fiind profilată pe zootehnie, pomicultură și culturi vegetale. Viticultura se practică în special în zona Drăgășani.

- **Zona cu profil mixt**, predominant agricol, dar și cu exploatarea resurselor energetice de pe cursul Oltețului și cu industrie mică de prelucrare a altor resurse locale – se desfășoară în partea centrală și sudică a județului și corespunde platformei Oltețului și Cotmenei. Suprafața zonei reprezintă circa 37% din județ, concentrează aproximativ 28% din populația totală și are un grad de urbanizare și echipare tehnică relativ scăzut.

Agricultura, principala activitate, este bazată pe culturi vegetale (cereale, cartofi, legume), precum și pe activități de zootehnie, care favorizează dezvoltarea centrelor mici de prelucrare a produselor agricole.

Fondul forestier, deși ocupă suprafețe extinse, este constituit majoritar din păduri cu funcțiuni speciale de protecție, ceea ce limitează posibilitatea exploatării acestuia.

Singurul oraș din zonă este Bălcești, înființat cu ocazia ultimei restructurări administrative, care mai păstrează caracteristici rurale, centru industrial mic cu activități în industria energetică și prelucrătoare.

- **Zona cu profil turistic și silvic** – corespunde arealului montan care ocupă partea nordică a județului, pe care se desfășoară Munții Lotrului, Latoriței, Căpățânii la Vest de Olt și Munții Făgăraș și Cozia la Est. Suprafața acestei zone este mai redusă (27% din teritoriul județului), iar populația reprezintă doar 5% din total. Gradul de urbanizare este foarte redus, specific unei zone montane. Nivelul de echipare tehnică și infrastructura turistică sunt insuficient dezvoltate.

Silvicultura este o ramură economică importantă care are ca resursă fondul forestier care acoperă o parte semnificativă a acestei zone funcționale.

Potențialul natural al acestei zone constituie o atracție turistică datorită căreia s-a creat o infrastructură specifică, aflată în prezent în dezvoltare. Stațiunea Voineasa este cel mai bine echipată, însă în ultimii ani marile infrastructuri de cazare au fost afectate de o stare avansată de degradare. Turismul se poate practica și în alte localități rurale. În zonă există, de asemenea, domenii cu potențial schiabil care urmează a fi valorificate: Obârșia Lotrului, Vidra.

Într-o măsură mai redusă, în această zonă se practică și agricultura profilată pe zootehnie, având ca suport pajiștile alpine și fânețele din lunca apelor.

Totodată, în Voineasa și Mălaia industria este prezentă prin valorificarea resurselor hidroenergetice de pe Valea Lotrului.

Problemele care apar în fiecare dintre zonele descrise anterior sunt generate de disfuncționalitățile mediului natural și antropic, care au efect asupra utilizării terenurilor.

În zona cu profil economic complex, caracterizată printr-o concentrare a funcției industriale, de servicii și transporturi, se pot genera probleme legate de aglomerări și de apariția unor relații de dependență față de zonele vecine, mai ales la nivelul pieței forței de muncă. Transformările sectorului secundar și nevoia de terenuri pentru industrie și locuire creează presiuni asupra terenurilor agricole.

În zona de podiș cu profil predominant agricol se remarcă două categorii de probleme: prima legată de structura economică preponderent primară unde este necesară eficientizarea activităților agricole, a doua legată de specificul puternic rural al zonei ce face necesară multiplicarea centrelor polarizatoare care să suplinească absența centrelor urbane și să dinamizeze activitățile economice.

În zona montană nordică condiționarea strictă impusă dezvoltării de cadrul natural reduce posibilitățile de evoluție a structurilor economice. Tradiționalismul activităților primare din această zonă împiedică dezvoltarea unor centre rurale cu funcțiuni complexe. Potențialul turistic important este insuficient pus în valoare în lipsa unor infrastructuri turistice și tehnice corespunzătoare.

2. STRUCTURA SOCIO – DEMOGRAFICĂ

2.1. Evoluția populației și potențialul demografic

2.1.1. Volumul populației și densitatea

Densitatea de locuire la nivelul anului 2019 în județul Vâlcea a fost de 74,1 loc/km², înscriindu-se printre județele cu densitate relativ mică, sub media națională, dar apropiată de cea a Regiunii Sud-Vest Oltenia din care face parte (tabelul 2.1).

Tabelul 2.1. Densitatea populației, 2019, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză	Suprafața, km ²	Populația	Densitatea populației
România	238.397	22.204.507	93,1
Regiunea Sud - Vest Oltenia	29.212	2.163.319	74,1
Județul Vâlcea	5.765	397.199	68,9

În ceea ce privește distribuția teritorială a densității populației, putem constata că în general în mediul rural valoarea acestui indicator este de 4 ori mai mică decât în mediul urban – 42,9 față de 195,7 locuitori/km² (a se vedea cartograma "Densitatea populației"). Din analiza unităților administrativ teritoriale după acest indicator se observă că valorile densității cuprind un interval extrem de larg, de la valori de sub 10 locuitori/km² (Voineasa, Mălaia, Căineni), până la 260 locuitori/km² (orașul Băbeni). Cum era de așteptat, municipiile județului au cea mai mare densitate de populație, 450 locuitori/km² în municipiul Drăgășani și 1.298 locuitori/km² în municipiul reședință Râmnicu Vâlcea. Densități mai mari de 100 locuitori/ km² se înregistrează în localitățile din jurul acestor municipii, restul teritoriului, în special nordul și sud-vestul, având populație redusă raportată la suprafața administrativă existentă.

Volumul populației județului, pe cele două medii rezidențiale, are o structură inversă comparativ cu valorile înregistrate la nivel național, în sensul că populația rurală din Vâlcea se apropie de 52%, valoare egală cu populația urbană a României (tabelul 2.2). Se constată că populația județului este majoritar rurală, cu o pondere mai mare față de ponderea la nivel regional.

Tabelul 2.2. Structura populației pe medii, 2019, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză	Populația totală	Populația din mediul urban	Populația din mediul rural	Ponderea populației din mediul urban, %	Ponderea populației din mediul rural, %
România	22.204.507	12.520.160	9.684.347	56,4%	43,6%
Regiunea Sud - Vest Oltenia	2.163.319	1.079.483	1.083.836	49,9%	50,1%
Județul Vâlcea	397.199	191.423	205.776	48,2%	51,8%

2.1.2. Evoluția populației

Calitatea, amploarea și ritmul vieții socio-economice în zona studiată sunt direct influențate de evoluția demografică în general și de mișcarea naturală și de procesul de îmbătrânire demografică în special. În figura următoare este evidențiată variația numărului de locuitori din județul Vâlcea în perioada 1956-2018.

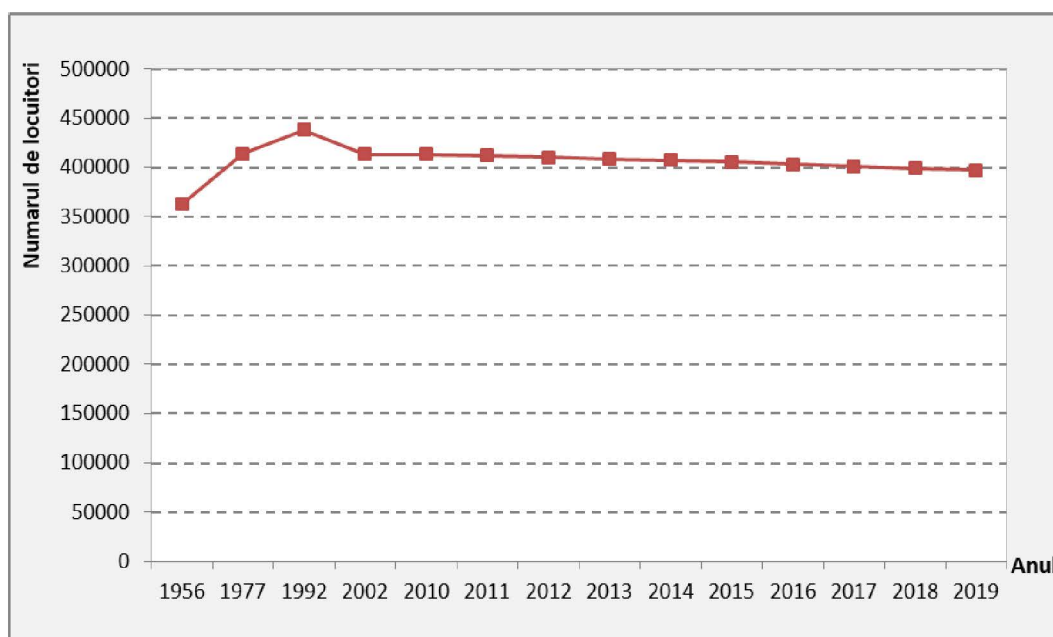

Figura 2.1. Variația numărului de locuitori, 1956 - 2019, județ Vâlcea.
Sursa datelor: INS, RPL, Tempo.

Din figura de mai sus se observă că în perioada analizată cea mai importantă creștere este asociată perioadei 1956 - 1992, când numărul de locuitori s-a mărit cu peste 20% în cei 35 de ani. Din anul 2002 evoluția populației este încadrată pe o pantă descrescătoare. În perioada 2010 - 2018 s-a înregistrat o reducere de 4%.

În context suprateritorial tendința de evoluție a populației manifestată la nivelul județului Vâlcea este similară cu cea specifică Regiunii Sud-Vest Oltenia, respectiv cu cea națională. Diferența este dată de faptul că la nivel național s-a înregistrat o pantă mai lină, asociată unei reduceri de 1,4%, comparativ cu cea județeană de 4,0% (figura 2.2).

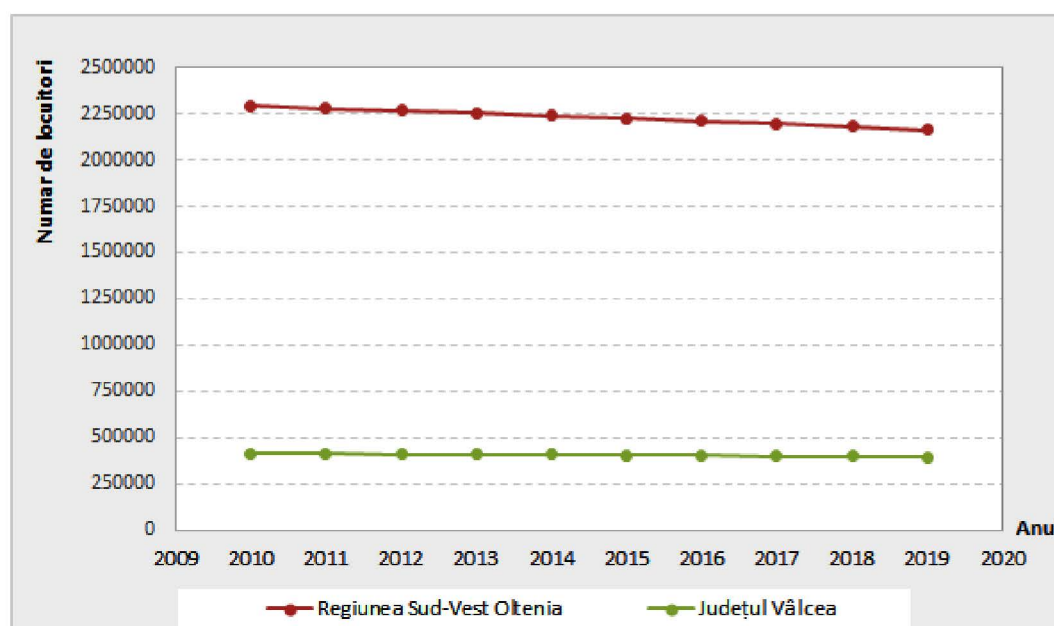

Figura 2.2. Variația numărului de locuitori, 2010 - 2019, context suprateritorial.

Sursa datelor: INS, Tempo.

În fiecare dintre cele două medii de rezidență, în perioada de analiză se observă că se înregistrează reducerea numărului de locuitori, însă în mediul rural aceasta este mai pronunțată (figura 2.3). Factori precum calitatea slabă a serviciilor medicale, calitatea slabă a serviciilor educaționale, lipsa locurilor de muncă pot fi considerați reprezentativi în deciziile privind migrarea populației din zonele rurale.

În intervalul 2010 - 2019, dinamica populației nu a avut aceeași tendință la nivel de unitate administrativ teritorială (a se vedea cartograma "Evoluția populației"). Pe teritoriul județului Vâlcea cele mai importante scăderi ale populației (peste 15%) s-au înregistrat în comune din zonele de Nord, Sud-Vest și Sud ale județului. Comunele din Nordul județului cu scăderi ale populației sunt: Boișoara (-15,2%), Tițești (-20,3%). În sud sunt concentrate cele mai multe comune cu scăderi ale populației: Glavile (-16,9%), Mădulari (-18,2%), Zătreni (-16,6%) și Ghioroiu (-17,5%). Comunele în care s-au înregistrat creșteri de populație sunt foarte puține și toate grupate în jurul Municipiului Râmnicu Vâlcea: Vlădești (25,1%), Bujoreni (18,0%), Budești (9,4%), Dăești (8,6%), Mihăești (3,5%), Golești (3,2%),

Păușești-Măglași (2,4%), Popești (1,8%), Ionești (1,7%) și Orlești (1,6%). Dintre orașe, Băbeni înregistrează o variație pozitivă a populației, însă foarte mică, de numai 0,13%.

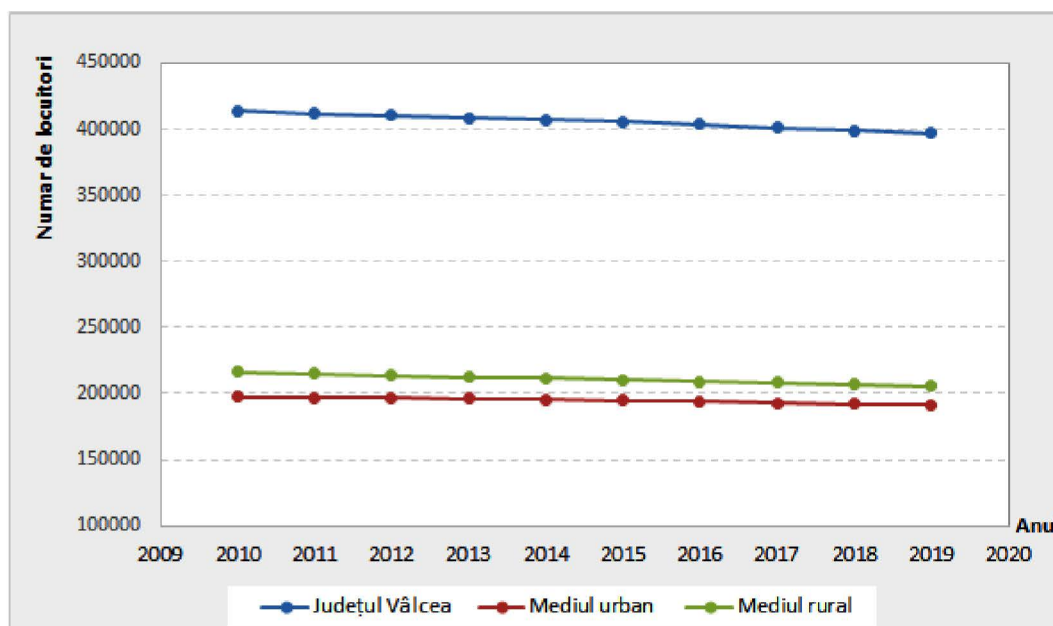

Figura 2.3. Variația numărului de locuitori, 2010 - 2019, medii de rezidență, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

În ansamblu, pe baza datelor prezentate mai sus, în perioada 2010 - 2019, la nivel județean s-a constatat reducerea medie anuală cu 0,45%.

2.1.3. Structura populației pe medii, sexe, grupe de vârstă, etnii și religii

Structura populației pe vârste și medii

Analiza privind structura populației pe vârste este esențială pentru a anticipa tendința de dezvoltare a unor fenomene demografice deja instalate, dintre care cel mai important este îmbătrânirea demografică.

Comparativ cu distribuția populației pe medii rezidențiale înregistrată la nivel național, unde ponderea populației urbane este superioară celei rurale, cea a județului Vâlcea este preponderent rurală, procentul de populație urbană fiind mai redus. Cea mai mare parte a populației județului Vâlcea este concentrată în comune, unde la nivelul anului 2019 locuiau 205.776 persoane. Populația urbană este concentrată în cele două municipii ale județului, Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, și totalizează 138.226 locuitori. Astfel, ponderea populației urbane este de 48,2% în timp ce ponderea celei rurale este de 51,8%. 10,6% din populația urbană a județului este concentrată în Municipiul Drăgășani, iar 61,6% în Municipiul Râmnicu Vâlcea. Distribuția populației pe grupe de vârstă, pentru fiecare mediu de rezidență, evidențiază faptul că populația în vârstă de muncă era mai numeroasă în mediul urban, în timp ce populația de până la 14 ani și cea de peste 55 de ani este concentrată în

mediul rural (figura 2.4). Acest fapt subliniază importanța urbanului în absorbția forței de muncă prin ofertele existente. În schimb, populația cu vârste de peste 65 de ani trăiește în proporție de peste 60% în mediul rural, ceea ce anticipează cererea mare de servicii medicale și de îngrijire care se va profila.

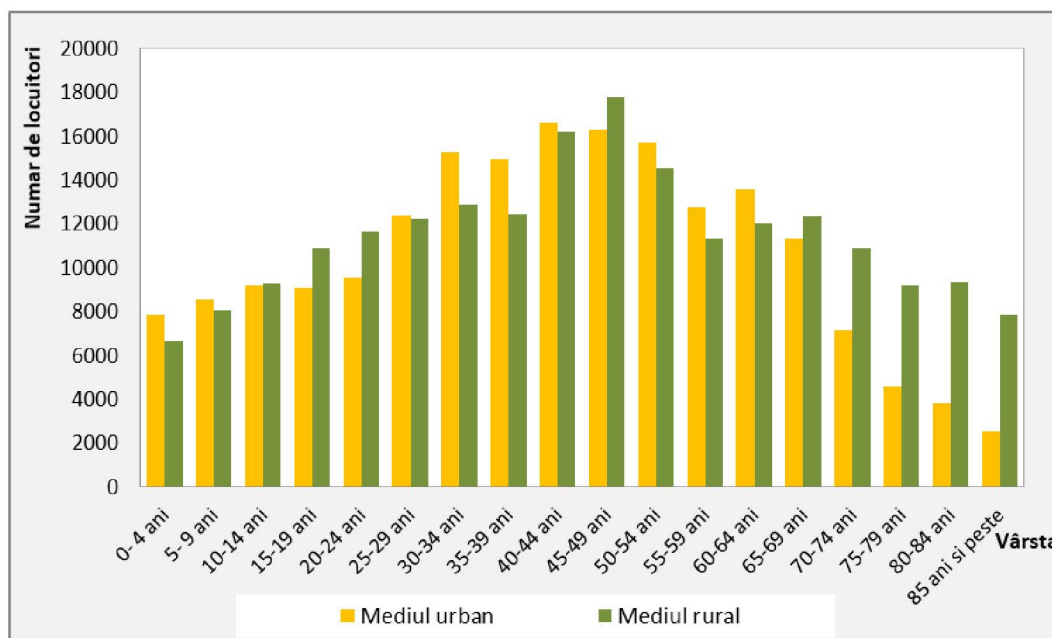

Figura 2.4. Variația numărului de locuitori, pe grupe de vârstă și medii de rezidență, 2019, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Structura populației pe vârste și sexe

Distribuția populației județului Vâlcea pe sexe reflectă un relativ echilibru între ponderea populației feminine și a celei masculine. Comparând distribuția populației pe sexe înregistrată la nivel național cu cea a județului, observăm că nu există o diferență semnificativă între cele două distribuții.

Distribuția populației pe grupe de vârstă și sexe evidențiază faptul că în cazul populației cu vârsta de până la 55 de ani bărbații reprezintă cu 5% mai mult decât femeile (figura 2.5). Valori mai mari în rândul populației de sex masculin comparativ cu populația de sex feminin se întâlnește pentru toate grupele de vârstă de până la 55 de ani. Începând cu vârsta de 55 de ani raportul de inversează, iar diferența între numărul de locuitori din cele două genuri crește odată cu înaintarea în vârstă. Dacă în cazul grupei de vârstă 55 - 59 de ani femeile sunt mai numeroase decât bărbații cu 2%, la grupa de vârstă de peste 85% femeile reprezintă 65% din total, ceea ce înseamnă cu 81% mai mult decât bărbații. Fenomenul este cunoscut în demografie și explicabil prin speranța de viață mai mare la femei, dat fiind faptul că mortalitatea la aceste categorii de vârste este mai accentuată în cazul bărbaților.

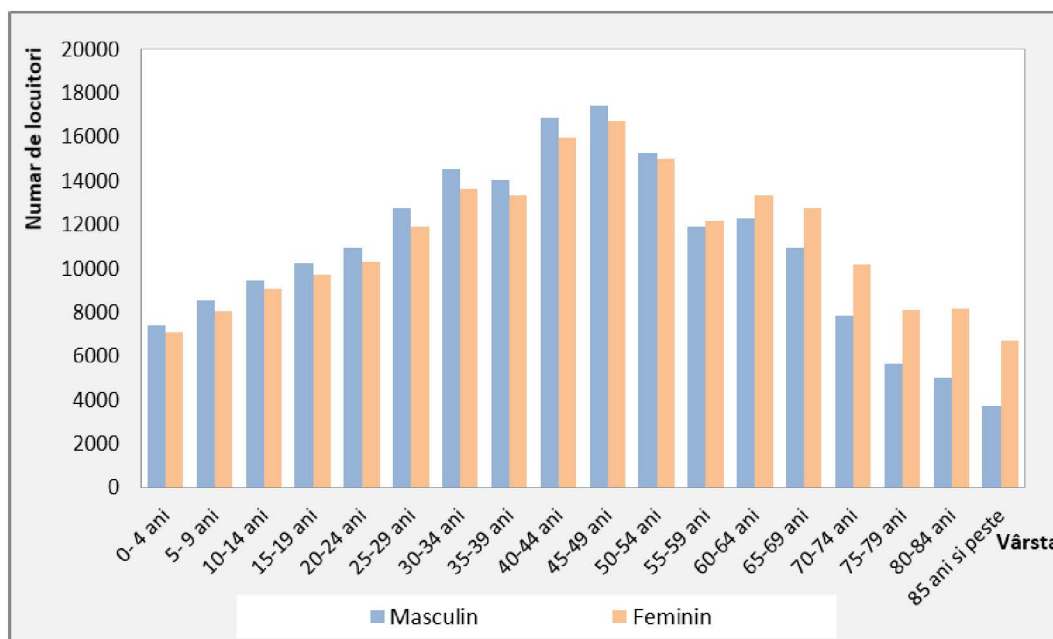

Figura 2.5. Variația numărului de locuitori, pe grupe de vârstă și sexe, 2019, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Distribuția vârstelor pentru județul Vâlcea la nivelul anului 2019 indică faptul că segmentul cu cea mai mare reprezentare în populație este cel al persoanelor cu vârsta cuprinsă între 45 și 49 de ani, urmat de cele între 40 - 44 de ani și 50 - 59 ani.

Comparativ cu situația specifică anului 2006 (prezentată în varianta anterioară a planului) se constată o modificare semnificativă în structura populației, prin translatarea grupei de vârstă cu cea mai mare reprezentare de la 35 - 39 de ani la 45 - 49 de ani.

Structura populației pe grupe de vârstă

În ultimii 10 ani populația județului Vâlcea a cunoscut un accentuat proces de îmbătrânire, în sensul că ponderea populației vârstnice (în vârstă de 65 de ani și peste) a crescut de la 16,1% în anul 2010 la 19,9% în anul 2019, iar concomitent ponderea populației tinere (0-14 ani) a înregistrat o scădere de la 14,5% la 12,5%. Acest fapt este determinat în primul rând de scăderea natalității, după cum se va vedea la analiza mișcării populației.

Se observă îmbătrânirea populației, fenomen mai accentuat în mediul urban unde ponderea segmentului de 65 de ani și peste a crescut de la 10,6% în anul 2010 la 15,4% în anul 2019 (tabelul 2.3). Deși a înregistrat un ritm de creștere mai redus, în continuare populația din această clasă de vârstă este mai numeroasă în mediul rural.

În ceea ce privește ponderea populației tinere, dacă în anul 2010 grupa de vârstă 0 - 14 ani reprezenta 13,9% în mediul urban și 15,0% în cel rural, variațiile anuale au condus la situația în care în anul 2019, locuitorii din această grupă de vârstă reprezintă 13,4% în mediul urban și 11,7% în cel rural. Din punct de vedere valoric, populația tânără din cele două medii este aproximativ egală (25.567 locuitori în mediul urban și 24.080 locuitori în mediul rural).

Tabelul 2.3. Structura populației pe grupe de vârstă, 2019, județul Vâlcea.*Sursa datelor: INS, Tempo.*

Teritoriul de analiză	Total	Populația (%)		
		0 - 14 ani	15 - 59 ani	65 ani și peste
Județul Vâlcea	100%	12,5%	67,6%	19,9%
Mediul urban	100%	13,4%	71,2%	15,4%
Mediul rural	100%	11,7%	64,2%	24,1%

La nivel de unitate administrativ teritorială se poate observa (cartograma Ponderea populației pe grupe de vârstă dependentă) cum comunele cu pondere mare de tineri sunt localizate în partea de nord-est a județului, înregistrând ponderi de peste 16%: Căineni, Racovița, Perișani. Ponderi mari de tineri se regăsesc și în comunele Bujoreni și Laloșu (zona de Sud). Zonele urbane cu ponderi ridicate ale populației tinere sunt Brezoi (15,3%) și Băbeni (14,0%). În ceea ce privește populația vârstnică, cu excepția comunelor Boișoara și Titești amplasate în zona de Nord a teritoriului, restul zonelor în care se înregistrează ponderi ridicate ale acestei categorii de locuitori (peste 30%) sunt amplasate în partea de Sud a județului: Lădești, Măciuca, Stănești, Tetoiu, Glăvile, Orlești, Amărăști, Scundu, Ghioroiu.

În concluzie, se poate vorbi de existența unei populații tinere în nordul județului Vâlcea și de o populație îmbătrânită în sudul său.

Raportul de dependență după vârstă reprezintă raportul (exprimat în procente) dintre numărul populației de vârstă tânără (0 - 14 ani) și al populației de vârstă bătrână (peste 65 ani) – pe de o parte, și numărul populației de vârstă adultă (15 - 64 ani) – pe de altă parte. Acest raport măsoară “presiunea” populației tinere și a celei vârstnice, numărul de tineri și bătrâni pe care îi “suportă” 100 persoane de vârstă adultă. Efectele fenomenelor demografice pot fi puse în evidență de raportul de dependență după vârstă, evidențiind sarcina socială pe care o suportă segmentul populației adulte, care are cea mai importantă contribuție la realizarea bugetului familial și are de asemenea un rol activ în formarea tinerei generații. Nu este identic cu raportul de dependență economică, care se calculează ca raport între populația inactivă și cea activă.

În județul Vâlcea raportul de dependență demografică este mai mare față de cel la nivel național (47,9% față de 45,5%). În raport cu mediile de rezidență, în zonele rurale se atinge valoarea de 55,8%, în timp ce la nivel urban este de numai 40,2%. Comunele cu valoarea acestui indicator peste medie se grupează în nord-estul, sudul și sud-vestul județului, însă primele au valori mari datorită procentului mare de populație tânără, pe când cele din sud au aceleași valori mari pe seama procentului mare de populație vârstnică.

Compararea cartogramelor ilustrând “Raportul de dependență demografică” și “Structura pe vârste a populației” subliniază încă o dată ipoteza lansată mai sus. Cele mai scăzute valori ale indicatorului le regăsim aproape în totalitate în localitățile urbane: Berbești (33,5%), Drăgășani (37,8%), Râmnicu Vâlcea (38,9%), Băbeni (40,8%), Călimănești

(42,8%), Brezoi (43,6%), Horezu (45,2%), Băile Olănești (45,9%) și Băile Govora (46,6). Valori reduse se întâlnesc de asemenea în comunele: Alunu (41,5%), Voineasa (41,6%), Șirineasa (44,1%), Păușești-Măglași (44,2%), Vlădești (44,6%), Mălaia (44,8%).

Cele mai ridicate valori (de peste 80%) se înregistrează în comunele Runcu (81,8%) și Stănești (90,5%).

Structura populației pe etnii și religii

După etnie, populația județului Vâlcea este relativ omogenă. Astfel, cea mai mare parte a locuitorilor județului (93,6%) s-au declarat la recensământul din martie 2011 ca fiind români (347.806). 7397 respondenți au declarat că sunt de alte etnii, iar 16.503 dintre aceștia nu au furnizat informații pe această temă. Dintre persoanele care au o altă etnie decât cea română, cea mai mare pondere o au cele de etnie rromă (1,9%), celelalte având ponderi extrem de mici (tabelul 2.4). Această distribuție diferă semnificativ de cea înregistrată la nivel național, unde românii reprezintă 88,9%.

Tabelul 2.4. Structura populației după etnie, 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: RPL.

Români	Romi	Maghiari	Germani	Turci	Italiani	Ucraineni	Altă etnie	Informație nedisponibilă
347806	6939	207	63	42	29	13	104	16503
93.57%	1,87%	0,06%	0,02%	0,01%	0,01%	0,00%	0,03%	4,44%

În interiorul fiecărui grup etnic comportamentul privind adeziunea la o religie este diferit, însă, ținând cont că etniile cele mai numeroase sunt românii și rromii, putem afirma că religia ortodoxă este cea mai răspândită formă de credință. Tabelul de mai jos ilustrează că grupurile etnice își păstrează credința de origine, a țării de proveniență.

Tabelul 2.5. Structura populației după religie, 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: RPL.

Etnia	Populația stabilă total	Religia					
		Ortodoxă	Romano-catolică	Reformată	Penticostală	Greco-catolică	Adventistă de ziua a șaptea
Români	347.806	345.217	345	28	477	167	796
Romi	6.939	6.436	40	0	318	0	80
Maghiari	207	65	59	29	20	6	4
Germani	63	23	18	0	0	4	0
Turci	42	4	0	0	0	0	0
Italiani	29	3	25	0	0	0	0
Ucraineni	13	11	0	0	0	0	0
Altă etnie	104	39	29	0	0	3	7

2.1.4. Mișcarea naturală și migratorie a populației

Pentru a analiza evoluția unei populații dintr-un spațiu dat, este necesar să-i cunoaștem structura, dar mai ales mișcarea, care cuprinde două componente: mișcarea naturală și mișcarea migratorie. Principalii indicatori ai mișcării naturale sunt natalitatea și mortalitatea, pe baza cărora se calculează sporul natural, iar indicatorii mișcării migratorii sunt ratele de sosiri și plecări la mia de locuitori, dintr-un teritoriu dat, pe baza cărora se calculează sporul migrator. Prin însumarea celor două sporuri se determină volumul populației respective la momentul de referință ales.

Mișcarea naturală

Mișcarea naturală a populației reprezintă una din componentele care determină evoluția acesteia. Cele două fenomene surprinse de aceasta sunt natalitatea și mortalitatea.

Natalitatea este măsurată prin rata natalității care reprezintă numărul de copii născuți vii la 1.000 de locuitori într-o perioadă determinată (1 an calendaristic).

Conform datelor prezentate în planul anterior, în județul Vâlcea natalitatea era ușor superioară ca valoare mediei regionale și naționale în anul 1992. Până în anul 2006 natalitatea a scăzut, urmând tendințele contextului suprateritorial, cu intensitate similară Regiunii Sud Vest, dar mult mai accentuat față de tendința națională. În anul 2018 natalitatea județului are o valoare mult sub media națională, din cauza valorii extrem de reduse a acestui indicator în mediul rural (tabelul 2.6). Comparativ urban – rural, se constată că rata natalității este mai ridicată în orașe decât în comune. Orașele, prin oferta lor de educație și de muncă, mult mai variată decât cea rurală, atrag populația tânără, motiv pentru care natalitatea tinde să crească în urban.

Tabelul 2.6. Rata natalității, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză		Anul								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
România	TOTAL	9,4	8,7	9,0	9,6	9,1	9,2	9,4	9,3	9,3
	Mediul urban	9,2	8,4	8,5	9,3	8,7	9,0	9,2	9,0	9,1
	Mediul rural	9,7	9,2	9,5	9,9	9,5	9,5	9,7	9,6	9,6
Regiunea Sud-Vest Oltenia	TOTAL	8,2	7,8	8,0	8,4	7,9	8,0	8,2	8,0	8,2
	Mediul urban	8,8	8,1	8,1	8,6	8,0	8,3	8,5	8,2	8,5
	Mediul rural	7,7	7,6	7,9	8,1	7,9	7,8	7,9	7,8	7,9
Județul Vâlcea	TOTAL	8,2	7,3	7,4	8,0	7,4	7,0	6,9	7,2	7,5
	Mediul urban	9,0	7,8	8,1	8,7	8,0	7,8	7,8	7,9	8,5
	Mediul rural	7,5	6,9	6,8	7,4	6,8	6,2	6,1	6,6	6,6

Există câteva comune cu natalitate de peste 10‰: Laloșu (12,6‰), Făurești (12,3‰), Pesceana (11,9‰), Bujoreni (11,‰) și Lădești (10,8‰). Cele mai multe dintre acestea

sunt amplasate în zona de Sud a județului. În mediul urban, orașul Brezoi are cea mai mare natalitate (11,8‰), restul orașelor având valori în jurul mediei județene de 9‰. Valori foarte mici ale natalității pentru urban se înregistrează în Orașul Băile Govora (2,1‰).

Mortalitatea ca fenomen demografic este și un indicator al calității vieții, fiind influențată de factori economici și sociali cum ar fi accesul la serviciile de sănătate și nivelul de educație, dar și de factori ecologici. Un indicator al mortalității este rata brută a mortalității, adică numărul de decedați la 1000 de locuitori.

Conform datelor prezentate în planul anterior, în județul Vâlcea evoluția ratei mortalității are același trend ca la nivelurile regional și național, cu valori mai crescute în 2002 față de 1992, însă cu tendințe ușoare de scădere în 2006 față de 2002. Începând cu anul 2010 rata mortalității la nivelul județului Vâlcea a scăzut progresiv, înregistrând o reducere de 24%, de la 11,3‰ în anul 2010 la 8,8‰ în anul 2018. Valoarea medie a fost influențată semnificativ de reducerea înregistrată în zonele rurale, de la 14,6‰ în anul 2010 la 10,0‰ în anul 2018 (tabelul 2.7). Comparativ cu valorile regionale, în județul Vâlcea s-au înregistrat valori mai mici atât în mediul urban, cât și în cel rural.

Tabelul 2.7. Rata mortalității, 2010-2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză		Anul								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
România	TOTAL	11,5	11,2	11,4	11,2	11,4	11,8	11,6	11,8	11,9
	Mediul urban	9,2	9,0	9,3	9,2	9,5	9,8	9,8	9,9	10,1
	Mediul rural	14,6	14,0	14,2	13,8	14,0	14,3	14,0	14,2	14,2
Regiunea Sud-Vest Oltenia	TOTAL	12,9	12,4	12,5	12,2	12,7	12,9	12,4	12,6	12,5
	Mediul urban	8,5	8,2	8,4	8,3	8,7	9,1	8,8	9,0	9,0
	Mediul rural	17,3	16,6	16,6	16,0	16,7	16,6	15,9	16,2	15,9
Județul Vâlcea	TOTAL	11,3	10,4	10,1	10,0	10,1	10,2	9,7	9,5	8,8
	Mediul urban	7,8	7,8	7,6	7,9	7,9	8,5	8,2	7,9	7,5
	Mediul rural	14,6	12,8	12,5	12,0	12,2	11,8	11,0	11,0	10,0

La nivel de unitate administrativ teritorială valorile indicatorului variază între 2,4‰ (valoare minimă) în Orașul Berbești și 28,3‰ în Comuna Ghioroiu (valoare maximă). Valorile relativ scăzute din urban arată că serviciile medicale acoperă nevoile populației, asigurând o stare de sănătate acceptabilă, pe când în rural aceste servicii încă sunt greu accesibile tuturor locuitorilor, fie din lipsă de instruire, fie din lipsă de infrastructuri, fie din lipsă de personal calificat.

O astfel de situație o întâlnim în unele comunele Lăcusteni (24,7‰), Pesceana (24,5‰), Zătreni (22,8‰), Mădulari (20,2‰), Prundeni (20,1‰).

Rata mortalității infantile reprezintă frecvența deceselor copiilor sub un an, raportată la totalul nașcuților vii dintr-o perioadă determinată (de obicei un an calendaristic). Ca și speranța de viață la naștere, exprimă gradul de dezvoltare al unei populații.

Comparativ cu mediile înregistrate la nivel național și regional, se observă că rata mortalității infantile a județului Vâlcea a avut variații neuniforme (figura 2.6). La nivelul anului 2010, rata mortalității infantile în județ era de 13,3‰, în timp ce valorile înregistrate la nivel național și regional erau de 9,8‰, respectiv 9,3‰. În anul 2018 valorile indicatorului au scăzut pentru toate teritoriile analizate, ajungând ca județul Vâlcea să aibă o mortalitate infantilă de 5,7‰, mai mică decât valoarea medie națională de 5,9‰ și cu puțin mai mare decât valoarea medie regională de 5,6‰.

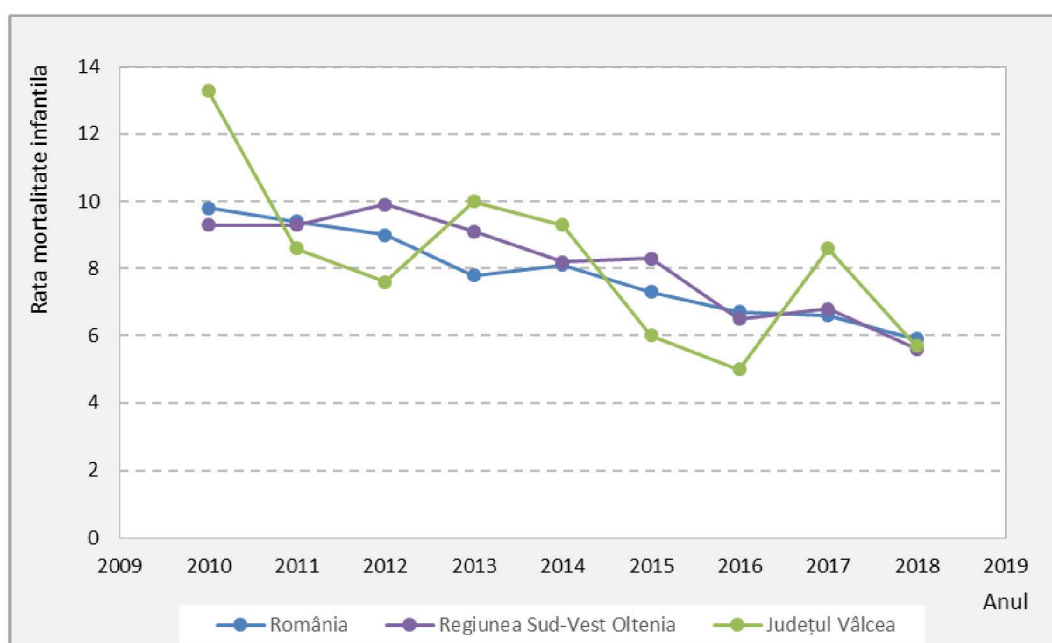

Figura 2.6. Variația mortalității infantile, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Acest fapt poate reflecta o calitate mai bună a serviciilor medicale, mai ales acolo unde se nasc mulți copii, adică în mediul urban, dar, dacă ținem cont de valoarea acestui indicator pe medii și o comparăm cu natalitatea, putem observa că valoarea medie la nivel județean a scăzut pe seama valorii mici a mortalității infantile (tabelul 2.8).

Tabelul 2.8. Variația mortalității infantile și a natalității pe medii, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Indicator	Județul Vâlcea	Anul								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Natalitatea (nașcuți vii la 1000 de locuitori)	TOTAL	8,2	7,3	7,4	8,0	7,4	7,0	6,9	7,2	7,5
	Urban	9,0	7,8	8,1	8,7	8,0	7,8	7,8	7,9	8,5
	Rural	7,5	6,9	6,8	7,4	6,8	6,2	6,1	6,6	6,6

Indicator	Județul Vâlcea	Anul								
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mortalitatea infantilă (decese 0-1 an la 1000 de născuți vii)	TOTAL	13,3	8,6	7,6	10,0	9,3	6,0	5,0	8,6	5,7
	Urban	11,9	7,9	6,9	7,0	8,3	5,2	2,0	6,6	4,9
	Rural	14,8	9,4	8,3	13,3	10,3	6,9	8,6	10,9	6,5

Sporul natural este un indicator care reflectă echilibrul între cele două componente ale mișcării naturale ale populației: natalitatea și mortalitatea. Acesta arată cu cât crește în mod natural o populație și se calculează ca diferență între numărul de nașteri și cel de decese care au avut loc într-un an, raportată la volumul populației. Valori pozitive ale sporului natural nu înseamnă neapărat o creștere a populației, volumul acesteia depinzând și de fluxurile migratorii. Sporul natural pentru zona de referință înregistrează valoare pozitivă în mediul urban și valoare negativă pentru localitățile din mediul rural (tabelul 2.9), care prezintă valori critice la nivel regional. Județul Vâlcea se situează mai bine decât teritoriul regional și cel național în ambele medii de rezidență.

Tabelul 2.9. Mișcarea naturală a populației pe medii, 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Teritoriul de analiză		Rata natalității	Rata mortalității	Sporul natural
România	Mediul urban	9.1‰	10.1‰	-1.0
Regiunea Sud-Vest Oltenia		8.5‰	9.0‰	-0.5
Județul Vâlcea		8.5‰	7.5‰	1.0
România	Mediul rural	9.6‰	14.2‰	-4.7
Regiunea Sud-Vest Oltenia		7.9‰	15.9‰	-8.0
Județul Vâlcea		6.6‰	10.0‰	-3.3

La nivelul unităților administrativ teritoriale se înregistrează sporuri naturale pozitive în 31 de localități, dintre care 6 urbane. În fruntea clasamentului se situează Comunele Dăești (5,1‰), Copăcenii (5,0‰) și Budești (4,7‰). Din categoria localităților urbane se identifică Orașul Berbești (4,4‰), Orașul Brezoi (3,4‰) și Municipiul Râmnicu Vâlcea (1,9‰). Cele mai accentuate scăderi naturale de populație le găsim la comunele: Prundeni (-15,1‰), Amăraști (16,0‰), Lăcusteni (-16,7‰), Mădulari (-17,3‰), Valea Mare (-17,3‰), Zătreni (-17,9‰), Ghioroiu (-23,6‰). În cea mai mare parte acestea sunt situate în sudul județului, unde se regăsește populația cea mai îmbătrânită.

Mișcarea migratorie

Migrația este o altă componentă care contribuie la creșterea sau descreșterea unei populații alături de natalitate și mortalitate. Migrația reprezintă totalitatea stabilirilor și plecărilor cu domiciliul.

Înainte de anul 1989 sensul fluxurilor migratorii interne era de la sat spre oraș, însă după 1997 acest sens s-a inversat, astfel încât numărul celor care se stabilesc în mediul rural îl devansează pe al celor care se stabilesc în zonele urbane.

Sporul migratoriu reprezintă diferența dintre stabilirile și plecările cu domiciliul raportată la 1000 de locuitori. La nivelul anului 2018 mișcarea migratorie din județul Vâlcea generează un sport migratoriu negativ, de -3,8‰, mai accentuat în mediul urban (tabelul 2.10).

Tabelul 2.10. Mișcarea migratorie a populației pe medii, 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Județul Vâlcea	Rata stabilirilor cu domiciliul, ‰	Rata plecărilor cu domiciliul, ‰	Spor migratoriu, ‰
Total	15,9	19,8	-3,8
Urban	15,3	20,2	-4,9
Rural	16,5	19,4	-2,9

La nivel unităților administrativ-teritoriale din județ, sporul migratoriu variază între 12,9‰ în localitatea Vlădești (situată la Vest de Municipiul Râmnicu Vâlcea) și -24,9‰ în localitatea Titești (situată în zona de Nord a județului). Valori de peste 5,0‰ se înregistrează preponderent în localitățile rurale din vecinătatea municipiului Râmnicu Vâlcea: Vlădești (12,9‰), Roești (10,1‰), Păușești-Măglași (8,5‰), Mihăești (8,3‰), Făurești (7,6‰), Budești (6,1‰), Mădulari (5,8‰), Milcoiu (5,7‰), Bujoreni (5,3‰), Dăești (5,1‰) și Golești (5,0‰). La polul opus, cu valori de peste -15,0‰, se află localitățile Căineni (-15,4‰), Boișoara (-18,7‰), Titești (-24,9‰), situate în zona de Nord-Est a județului, și Laloșu (-19,9‰), situată în extremitatea de Sud a teritoriului.

Au fost identificate localitățile Orlești, Sălătrucel și Tetoiu al căror spor migratoriu în anul 2018 a avut valoarea zero.

În concluzie, datele cele mai recente (specifice anului 2018) arată că fenomenele demografice instalate după 1992 se accentuează, amenințând cu depopulare zona sudică a județului Vâlcea, care are și cea mai îmbătrânită populație. Mai există un pericol de depopulare în zona nord-estică a județului, unde totuși situația demografică este mai bună decât în sud, prin faptul că există aici efective de populație tânără, care pot constitui un potențial de revigorare în această zonă.

2.2. Resursele de muncă

2.2.1. Structura și dinamica resurselor de muncă

Datele statistice furnizate de Institutul Național de Statistică prin Baza TEMPO privind resursele de muncă ale județului Vâlcea la 1 ianuarie 2010 și 1 ianuarie 2018 sunt prezentate în tabelul 2.11 în care regăsim următorii indicatori în cifre absolute:

- Resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale și includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra (bărbați de 16 – 62 ani și femei de 16 – 57 ani), precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.
- Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.
- Populația ocupată civilă cuprinde toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale fiind încadrate într-o activitate economică sau socială (cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora, a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților) în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu), în scopul obținerii unor venituri sub forma de salarii, plată în natură, etc.
- Șomerii înregistrați reprezintă persoanele apte de muncă, ce nu pot fi încadrate din lipsa de locuri de muncă disponibile și care s-au înscris la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

Tabelul 2.11. Resursele de muncă 2010, 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Resursele de muncă	2010			2018		
	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total
Județul Vâlcea						
Resurse de muncă	132.200	120.300	252.500	108.800	99.100	207.900
Populație activă	99.300	81.000	180.300	89.000	70.500	159.500
Populație ocupată	91.500	74.900	166.400	86.500	68.100	154.600
Șomeri	7.770	6.151	13.921	2.539	2.353	4.892
România						
Resurse de muncă	7.222.700	6.824.900	14.047.600	6.352.400	5.886.500	12.238.900

Resursele de muncă	2010			2018		
	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total
Populație activă	4.781.800	4.216.500	8.998.300	4.729.600	3.966.800	8.696.400
Populație ocupată	4.419.200	3.952.100	8.371.300	4.569.900	3.837.600	8.407.500
Șomeri	362.559	264.401	626.960	159.651	129.245	288.896

Se observă că valorile tuturor indicatorilor aferenți resurselor de muncă sunt mai reduse în anul 2018 comparativ cu anul 2010. Reducerea cea mai accentuată s-a produs în rândul șomerilor (-64,9%), respectiv de la 7770 șomeri înregistrați în anul 2010, în anul 2018 s-a ajuns la 4.892 șomeri.

Resursele de muncă s-au diminuat cu 17,7%, de la 252.500 persoane în anul 2010 la 207.900 persoane în anul 2018. În același timp, populația activă s-a redus cu 11,5%, de la 180.300 persoane în anul 2010 la 159.500 persoane în anul 2018. Impactul cel mai redus s-a produs în rândul populației ocupate, care a fost afectată de o reducere cu 7,1%.

Dacă rata de ocupare a resurselor de muncă a crescut în anul 2018 comparativ cu anul 2010 de la 65,9% la 74,4%, aceeași tendință a fost înregistrată și la nivelul ratei de activitate a resurselor de muncă, care a variat de la 71,4% în anul 2010 la 76,7% în anul 2018. Aceste două rate se calculează prin raportarea populației ocupate, respectiv a celei active, la totalul resurselor de muncă ale județului și sunt o imagine mai fidelă a evoluției reale, fiind mărimi relative exprimate procentual.

Rata șomajului, de asemenea, a avut o evoluție pozitivă, înregistrând o scădere semnificativă în perioada analizată, de la 7,7% în anul 2010 la 3,1% în anul 2018. Dacă în anul 2010 județul Vâlcea înregistra o rată a șomajului superioară mediei naționale (7,0%), în anul 2018 reușește să se plaseze sub media națională (3,3%).

La momentul recensământului populației din anul 2011 structura socio-economică a populației județului Vâlcea era următoarea: dintr-un total de 371.714 persoane, 160.866 persoane reprezintă populația activă (aproximativ 43%), iar 210.848 sunt persoane inactive (tabelul 2.12). Cea mai mare pondere a populației inactive o regăsim în mediul rural, aceasta reprezentând peste 57% din totalul populației inactive a județului și circa 32% din populația totală. Atât în mediul rural, cât și în cel urban, ponderea persoanelor inactive de sex feminin o depășește pe cea a inactivilor de sex masculin.

Tabelul 2.12. Structura socio-economică a populației pe medii și sexe, 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, RPL.

Teritoriul de analiză	Populație activă		Populație inactivă	Total
	Populație ocupată	Șomeri		
Județul Vâlcea	148145	12721	210848	371714
Mediul urban	66233	7773	90643	164649

Teritoriul de analiză	Populație activă		Populație inactivă	Total
	Populație ocupată	Șomeri		
masculin	35832	4623	38172	78627
feminin	30401	3150	52471	86022
<i>Mediul rural</i>	<i>81912</i>	<i>4948</i>	<i>120205</i>	<i>207065</i>
masculin	42924	3210	56151	102285
feminin	38988	1738	64054	104780

În tabelul de mai jos este prezentată distribuția populației inactive a județului pe categorii de inactivi, pe sexe și medii la recensământul populației din anul 2011. Ponderea cea mai mare de inactivi o reprezintă așa cum era de așteptat pensionarii – 46,9% din totalul populației inactive a județului, urmați de elevi și studenți, cu o reprezentare de 26,5% din populația inactive. Casnicele și persoanele întreținute de alte persoane sunt categorii cu o reprezentare de aproximativ 22,6% din totalul persoanelor inactive.

Tabelul 2.13. Structura populației inactive pe categorii, sexe și medii, 2011, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, RPL.

Județul Vâlcea		Urban		Rural		Total
		Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	
Populație inactivă	Elevi / studenți	12507	12388	14742	14246	53883
	Pensionari	16621	24503	25367	30385	96876
	Casnice	857	7704	1524	10320	20405
	Întreținuți de alte persoane	6521	6218	7634	6802	27175
	Întreținuți de stat sau de organizații private	350	631	1019	1139	3139
	Întreținuți din alte surse	521	215	2054	276	3066
	Alte situații	795	812	3811	886	6304
<i>Total</i>		<i>38172</i>	<i>52471</i>	<i>56151</i>	<i>64054</i>	<i>210848</i>

Populația activă a județului la momentul recensământului din 2011 reprezenta 43% din populația totală și era compusă din populație ocupată (148.145 persoane) și șomeri (12.721 persoane).

2.2.2. Ocuparea resurselor de muncă, șomajul, navetismul

Distribuția populației ocupate pe sexe și medii dezvăluie o reprezentare mai mare a ocupațiilor în mediul rural (55% din totalul populației ocupate) decât în mediul urban, și o

manifestare mai accentuată a șomajului în rândul populației active masculine (61,6% din totalul șomerilor județului), față de cea feminină.

Gruparea unităților administrativ - teritoriale ale județului Vâlcea după ponderea populației ocupate în totalul populației active arată că cele care prezintă cele mai mari valori ale acestui indicator sunt: Dănicei, Băbeni, Budești, Păușești-Măglași, Râmnicu Vâlcea, Fântâțești, Runcu, Bunești.

Mai mult de două treimi dintre UAT-urile județului Vâlcea au o pondere a populației ocupate în populația activă cuprinsă între 97,0 – 98,9%, iar pentru 21% din cazuri populația ocupată reprezintă valori cuprinse între 95,0% și 96,9% din populația activă. Se remarcă prin ponderi scăzute ale populației ocupate (valori mai mici de 95%) comunele: Amărăști, Zătreni, Livezi, Grădiștea, Racovița, Mitrofani.

Din cele 9 orașe vâlcene în 5 dintre acestea (Brezoi, Băbeni, Berbești, Horezu, Ocnele Mari) populația ocupată reprezenta la momentul recensământului mai puțin de 85% din populația activă, în cele trei stațiuni balneoclimaterice care se află în apropierea municipiului reședință de județ – Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești – ponderea ocupațiilor fiind cuprinsă între 85 și 90%. Numai în orașul Bălcești aceasta depășea 90% din populația activă. Cele două municipii ale județului Vâlcea înregistrau următoarele ponderi ale populației ocupate: municipiul Drăgășani doar 83,4%, iar în reședința de județ Râmnicu Vâlcea populația ocupată reprezenta de 91% din populația activă a municipiului.

Distribuția populației județului Vâlcea pe grupe de vârstă după statut socio-economic determinată pe baza datelor înregistrate la recensământul populației din 2011 este prezentată în următor.

Tabelul 2.14. Structura socio-economică a populației pe grupe de vârstă, 2011, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, RPL.

Județul Vâlcea	Populație ocupată	Șomeri	Populație inactivă	Total
Sub 15 ani	-	-	55392	55392
15 - 19 ani	1064	816	18679	20559
20 - 24 ani	9305	3485	8918	21708
25 - 29 ani	12789	1965	5649	20403
30 - 34 ani	18730	1627	4695	25052
35 - 39 ani	21399	1508	4884	27791
40 - 44 ani	25649	1564	6528	33741
45 - 49 ani	14928	756	5116	20800
50 - 54 ani	15002	623	9425	25050
55 - 59 ani	11286	284	14957	26527
60 - 64 ani	7560	78	17154	24792
65 - 69 ani	3591	12	14793	18396

Județul Vâlcea	Populație ocupată	Șomeri	Populație inactivă	Total
70 - 74 ani	3170	3	15622	18795
75 ani și peste	3672	-	29036	32708
<i>Total</i>	<i>148145</i>	<i>12721</i>	<i>210848</i>	<i>371714</i>

Se evidențiază câteva particularități ale acestora: populația ocupată este cel mai bine reprezentată în cadrul grupelor de vârstă 40 - 44 ani și 35 - 39 ani; valoarea maximă a numărului de șomeri se regăsește în rândul tinerilor, în grupa de vârstă 20 - 24 ani reprezentând 27,4% din totalul șomerilor înregistrați la nivel județean; ponderi ridicate de populație inactivă cu vârste cuprinse între 55 - 59 ani (7,1%) și între 60 - 64 ani (8,1%), categorii de vârstă care fac parte din populație în vârstă de muncă conform reglementărilor recente privind vârsta de pensionare (figura 2.7).

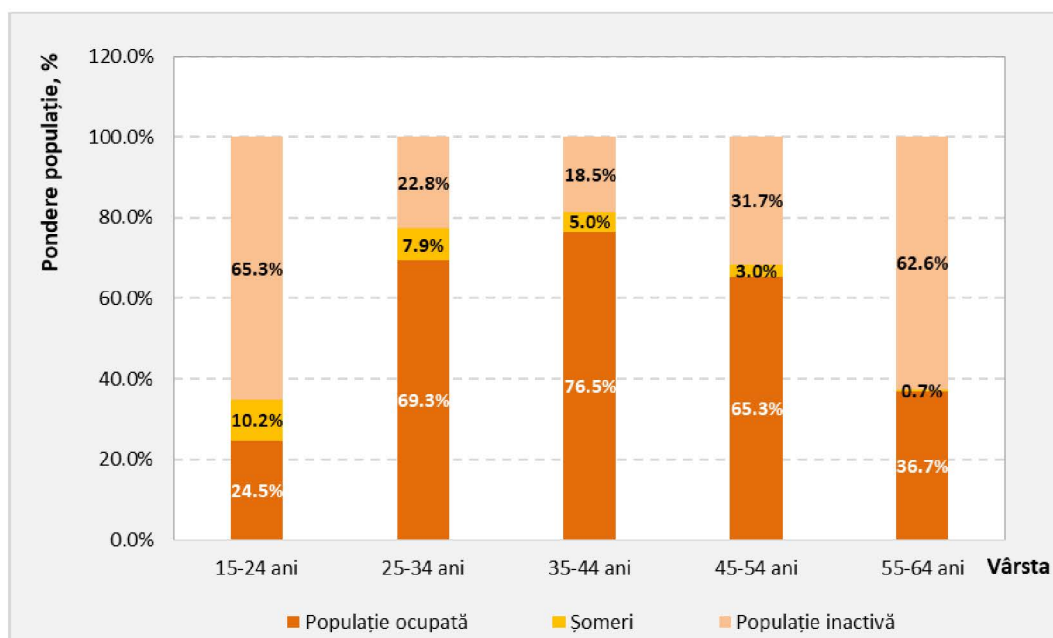

Figura 2.7. Structura socio-economică a populației cu vârste între 15 - 64 ani, 2011, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

În raport cu sectorul în care lucrează populația ocupată a județului Vâlcea, la momentul recensământului din martie 2011, se identifică următoarea situație: 11,2% lucrau în administrația publică, 56,2% în sectorul privat, 31,7% în gospodăriile proprii și 0,9% în instituții non-profit în serviciul populației (tabelul 2.15).

Analiza acestei distribuții evidențiază contribuția majoritară a mediului rural la ponderea categoriei ocupațiilor în gospodării proprii (aceștia reprezentând 94% din totalul angajaților încadrați în această categorie la nivel județean, respectiv 30% din totalul populației ocupate).

Tabelul 2.15. Structura socio-economică a populației pe grupe de vârstă, 2011, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, RPL.

Populație ocupată după sectorul în care lucrează	Județul Vâlcea	Mediul urban	Mediul rural
Societăți nefinanciare și financiare	83271	51857	31414
Administrație publică	16547	11082	5465
Instituții non-profit în serviciul populației	1318	618	700
Gospodăriile populației	47009	2676	44333
<i>Total</i>	<i>148145</i>	<i>66233</i>	<i>81912</i>

Conform datelor înregistrate la ultimul recensământ al populației, distribuția pe ocupații a locuitorilor are următoarea structură (tabelul 2.16): ponderea cea mai ridicată revine muncitorilor necalificați (28,9%), categorie care este urmată de cea corespunzătoare muncitorilor calificați și asimilați (15,0%). Lucrătorii în domeniul serviciilor reprezintă 13,5% din totalul populației ocupate, iar specialiștii în diverse domenii de activitate 12,9%. Ponderea lucrătorilor calificați în agricultură, silvicultură și pescuit este de 8,4%, fiind urmată îndeaproape de cea a operatorilor în instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente (8,1%).

Tabelul 2.16. Structura socio-economică a populației pe grupe de vârstă, 2011, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, RPL.

Populație ocupată pe grupe de ocupații	Județul Vâlcea	Mediul urban	Mediul rural
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	3956	3345	611
Specialiști în diverse domenii de activitate	19056	14628	4428
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	10991	8295	2696
Funcționari administrativi	4627	3311	1316
Lucrători în domeniul serviciilor	20057	12607	7450
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	12400	1179	11221
Muncitori calificați și asimilați	22268	10921	11347
Operatori în instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	11973	6779	5194
Muncitori necalificați	42817	5168	37649
<i>Total</i>	<i>148145</i>	<i>66233</i>	<i>81912</i>

Salariații reprezintă aproximativ 50% din totalul populației active. Aceștia sunt persoanele care-și exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială – indiferent de forma ei de proprietate – sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, plătit în bani sau natură, sub formă de comision, etc.

Variația anuală a numărului de salariați din județul Vâlcea în perioada 2010 - 2018 este reprezentată în figura de mai jos. În județul Vâlcea s-a înregistrat creșterea cu 8,5% a numărului de salariați înregistrați în anul 2018 comparativ cu valoarea aferentă anului 2010, în condițiile în care variația la nivel național a fost de 15,8%. Se observă că începând cu anul 2015 s-a instalat o tendință de creștere, după doi ani în care au fost marcate reduceri ale numărului de salariați comparativ cu anul anterior (2013 și 2014).

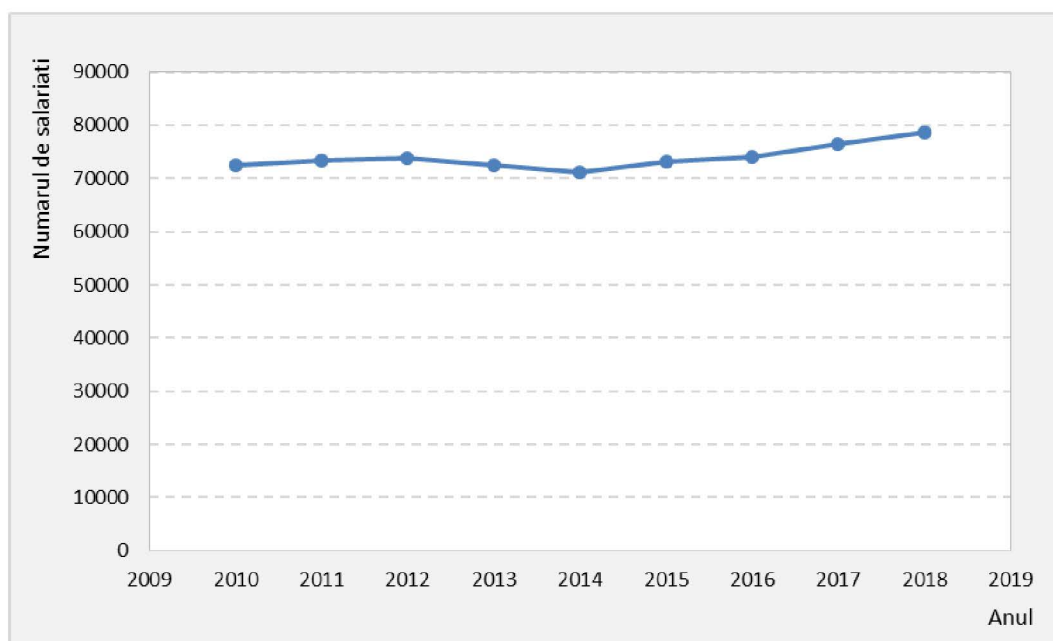

Figura 2.8. Variația anuală a numărului de salariați, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

În cadrul grupării unităților administrativ-teritoriale în funcție de numărul de salariați înregistrați în anul 2018 se detașează localitățile cu număr de salariați care variază între 100 și 250, reprezentând 54% din numărul total de localități. Situația la nivelul întregului județ este următoarea:

- între 0 – 100 salariați: 10 UAT-uri;
- între 100 – 250 salariați: 48 UAT-uri;
- între 250 – 500 salariați: 19 UAT-uri, dintre care și Orașul Ocnele Mari;
- între 500 – 1000 salariați: 5 UAT-uri, dintre care Orașele Bălcești, Brezoi, Băile Govora și Băile Olănești;
- între 1000 – 5000 salariați: 6 UAT-uri, dintre care din mediul urban: Orașele Băbeni, Berbești, Călimănești, Horezu și Municipiul Drăgășani;
- peste 43000 salariați – Municipiul Râmnicu Vâlcea, care deținea 55,4% din forța de muncă a județului.

În cartograma “Ponderea salariaților în totalul populației” se evidențiază localitățile în funcție de valoarea acestui indicator la nivelul anului 2018. Au fost identificate 5 unități administrativ-teritoriale în care ponderea salariaților din total populație este de peste 25%, dintre care una este în mediul rural: Orașul Călimănești (39,8%), Municipiul Râmnicu

Vâlcea (36,9%), Orașul Băbeni (33,4%), Comuna Mihăești (33,1%) și Orașul Horezu (28,9%).

În mediul rural, pe lângă Comuna Mihăești, valori ridicate ale indicatorului (peste 15%) au fost înregistrate în localitățile: Mălaia (18,9%), Voineasa (18,2%), Alunu (17,4%), Făurești (15,6%) și Ghioroiu (15,5%). Prin ponderi foarte scăzute de salariați (sub 5%) se remarcă următoarele comune: Bărbătești (4,9%), Oteșani (4,8%), Tetoiu (4,8%), Vlădești (4,7%), Olanu (4,6%), Tomșani (4,5%), Boișoara (4,3%), Valea Mare (4,0%), Mitrofani (3,9%), Prundeni (3,6%), Bunești (3,6%), Slătioara (3,4%), Stoenesti (3,3%), Roșiile (3,2%), Popești (3,0%) și Amărăști (2,8%).

Distribuția anuală a salariaților din județul Vâlcea pe activități ale economiei naționale în perioada 2010 - 2018 este redată în tabelul 2.17. Sectoarele care au înregistrat creșteri ale numărului de salariați mai mari decât media la nivel județean (8,5%) sunt: *Hoteluri si restaurante* (82,9%), *Informatii si comunicatii* (44,1%), *Comert cu ridicata si cu amanuntul* (27,3%), *Agricultura, silvicultura si pescuit* (21,5%), *Activitati profesionale, stiintifice si tehnice* (20,3%), *Tranzactii imobiliare* (18,3%), *Industria prelucratoare* (13,0%), *Activitati de spectacole, culturale si recreative* (10,8%), *Transport si depozitare* (10,0%). Categoria *Alte activitati de servicii* a înregistrat creșteri ale numărului de salariați de 64%.

În aceeași perioadă, cele mai pronunțate reduceri s-au manifestat în rândul salariaților care desfășoară activități privind *Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat* (-29,3%), *Industria extractivă* (-20,9%) și *Intermedieri financiare si asigurari* (-19,1%).

Tabelul 2.17. Distribuția salariaților pe activități ale economiei naționale, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Activități ale economiei naționale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	1527	1136	1334	1488	1669	1441	1284	1672	1856
B. Industria extractivă	2233	2111	2235	2229	1865	2012	1898	1773	1767
C. Industria prelucrătoare	16111	17324	16937	16930	15802	16386	16815	17863	18199
D. Productia și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2617	2642	2602	2118	2293	2286	2083	1876	1851
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2106	1957	1951	2126	2111	2171	2119	2058	2048
F. Construcții	6832	7477	7333	6261	6125	6543	6038	6498	6543
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și	11682	11927	11854	11736	12137	12402	12967	13835	14871

Activități ale economiei naționale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
motocicletelor									
H. Transport si depozitare	2893	2900	3019	3227	2945	2987	3098	3308	3182
I. Hoteluri si restaurante	2288	2404	2875	2694	2996	3506	3762	3741	4185
J. Informatii si comunicatii	649	603	816	969	880	841	856	959	935
K. Intermedieri financiare si asigurari	1144	1040	1027	995	882	997	904	869	925
L. Tranzactii imobiliare	688	997	892	884	775	770	840	769	814
M. Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	1118	1084	1160	1048	1117	1200	1226	1365	1345
N. Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	2947	2809	2657	2715	2404	2176	2684	2468	2492
O. Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public	3787	3588	3478	3399	3496	3481	3641	3750	3734
P. Invatamant	6010	6105	6126	6210	6499	6538	6268	5692	5455
Q. Sanatate si asistenta sociala	6804	6180	6178	6080	6002	6131	6389	6669	7064
R. Activitati de spectacole, culturale si recreative	677	673	744	811	710	699	571	660	750
S. Alte activitati de servicii	406	489	539	553	538	555	561	572	666
<i>Total</i>	<i>72519</i>	<i>73446</i>	<i>73757</i>	<i>72473</i>	<i>71246</i>	<i>73122</i>	<i>74004</i>	<i>76397</i>	<i>78682</i>

La nivelul anului 2018, 23,1% din totalul salariaților lucrează în *Industria prelucrătoare*, Următorul sector care concentrează număr mare de salariați este cel al *Comertului cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor* (18,9%). De asemenea ponderi importante din totalul salariaților dețin sectoarele *Sanatate si asistenta sociala* (9,0%), *Constructii* (8,3%), *Invatamant* (6,9%).

Ponderea salariaților în totalul populației active a județului pe activități economice are valori de sub 1% în cazul sectoarelor *Informatii si comunicatii*, *Intermedieri financiare si asigurari*, *Tranzactii imobiliare*, *Activitati profesionale, stiintifice si tehnice*, *Activitati de spectacole, culturale si recreative* și de peste 5% în cazul *Industriei prelucrătoare* și al *Comertului cu ridicata si cu amanuntul*.

În tabelul 1.18 este prezentată situația privind câștigul salarial nominal mediu brut lunar pe activități ale economiei naționale înregistrat în anul 2018 la nivelul județului Vâlcea, regiunii din care face parte și al României. Se observă că valoarea cea mai redusă a indicatorului este cea specifică județului Vâlcea, care reprezintă 90,8% din media regională și 79,8% din media națională.

Tabelul 2.18. Câștigul salarial nominal mediu brut lunar pe activități ale economiei naționale, 2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Câștigul salarial nominal mediu brut lunar, lei			% salariului mediu din județul Vâlcea raportat la salariul mediu din Regiunea Sud-Vest Oltenia	% salariului mediu din județul Vâlcea raportat la salariul mediu din România
	Județul Vâlcea	Regiunea Sud-Vest Oltenia	România		
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	3677	3291	3530	111,7	104,2
B. Industria extractivă	4775	5485	6298	87,1	75,8
C. Industria prelucrătoare	3292	3501	3843	94,0	85,7
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5358	5738	6326	93,4	84,7
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3580	3277	3654	109,2	98,0
F. Construcții	2551	2794	3178	91,3	80,3
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	2668	2792	3668	95,6	72,7
H. Transport și depozitare	2930	3417	4058	85,7	72,2
I. Hoteluri și restaurante	2392	2283	2564	104,8	93,3
J. Informații și comunicații	2753	5036	8309	54,7	33,1
K. Intermedieri financiare și asigurări	4508	4709	7521	95,7	59,9
L. Tranzacții imobiliare	2225	2817	3524	79,0	63,1
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	4200	3630	5741	115,7	73,2
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2707	2558	3420	105,8	79,2
O. Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	6312	6835	7314	92,3	86,3
P. Învățământ	4161	4538	4722	91,7	88,1
Q. Sănătate și asistență socială	4870	5667	5654	85,9	86,1
R. Activități de spectacole, culturale și recreative	3384	3359	3720	100,7	91,0
S. Alte activități de servicii	2047	2625	2897	78,0	70,7
<i>Total</i>	<i>3478</i>	<i>3829</i>	<i>4357</i>	<i>90,8</i>	<i>79,8</i>

Câștiguri salariale de peste 5.000 lei s-au regăsit în sectoarele *Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public și Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat*. La polul opus, valori medii lunare mai mici de 2.500 lei s-au înregistrat în sectoarele *Hoteluri si restaurante și Tranzactii imobiliare*. Câștigurile salariale reduse susțin migrarea către zone din țară sau din străinătate în care se găsesc locuri de muncă mai bine plătite.

În ceea ce privește șomajul, variația anuală a acestui indicator în perioada 2010 - 2020, indică reducerea semnificativă (de 64,9%) între valoarea înregistrată în anul 2010 (13.921 persoane) și cea specifică anului 2018 (4.892 persoane). Tendința de variație se înscrie în cea manifestată la nivel național (-53,9%).

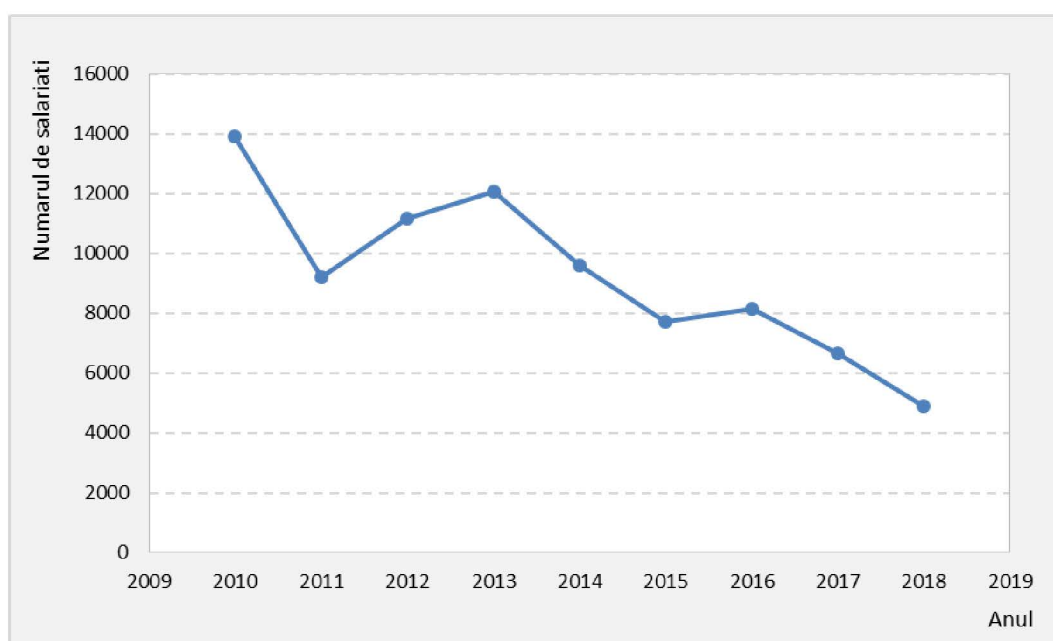

Figura 2.9. Variația anuală a numărului de șomeri, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Structura persoanelor încadrate în categoria șomerilor în funcție de studiile absolvite relevă faptul că 63% au studii de nivel primar, gimnazial și profesional, 31% sunt absolvenți de liceu sau școală profesională și 6% au absolvit studii universitare. Din totalul șomerilor înregistrați 52% sunt bărbați.

Persoanele care nu beneficiază de drepturi bănești constituie 64% din totalul șomerilor înregistrați. În această categorie ponderea absolvenților de învățământ primar, gimnazial și profesional este de 77% din totalul cazurilor.

În situația beneficiarilor de indemnizație de somaj, șomerii cu experiență în muncă reprezintă 83% din total.

Situația privind structura șomerilor în funcție de nivelul studiilor absolvite și de drepturile bănești asociate este prezentată în tabelul 2.19.

Tabelul 2.19. Structura șomerilor în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Categoriile de șomeri	Studiile absolvite		
	Nivel primar, gimnazial și profesional	Nivel liceal și postliceal	Nivel universitar
Beneficiari de indemnizație de somaj (șomeri cu experiență în muncă) și beneficiari de indemnizație de somaj (șomeri fără experiență în muncă)	652	876	210
- Beneficiari de indemnizație de somaj (șomeri cu experiență în muncă)	590	659	187
- Beneficiari de indemnizație de somaj (șomeri fără experiență în muncă)	62	217	23
Persoane care nu beneficiază de drepturi banesti	2438	622	94
<i>Total</i>	<i>3.090</i>	<i>1.498</i>	<i>304</i>

Variația lunară a numărului de șomeri înregistrați la nivel județean este evidențiată în figura 2.10. Se observă că în lunile de iarnă și în perioada concediilor de vară fenomenul de șomaj se manifestă mai pregnant decât în restul anului.

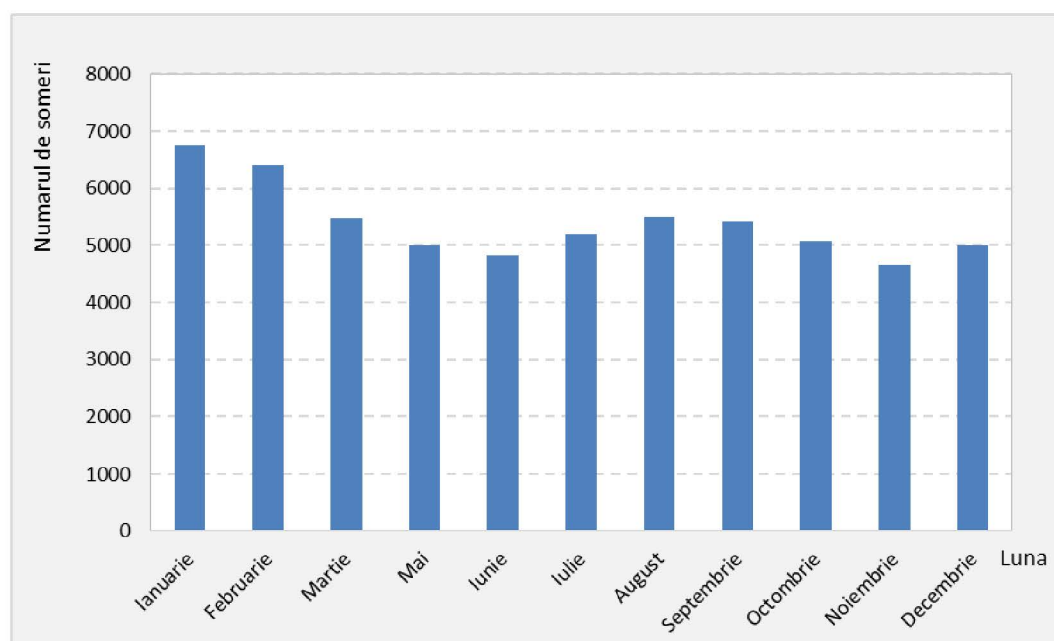

Figura 2.10. Variația lunară a numărului de șomeri, 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

În cadrul grupării unităților administrativ-teritoriale în funcție de numărul de șomeri înregistrați în anul 2018 se detașează localitățile cu număr de salariați care variază între 100 și 250, reprezentând 54% din numărul total de localități. Situația la nivelul întregului județ este următoarea:

- între 0 – 50 șomeri: 63 UAT-uri, printre care Orașele Băile Olănești, Băbeni, Ocnele Mari, Băile Govora;
- între 50 – 100 șomeri: 21 UAT-uri, printre care Orașele Călimănești, Berbești, Brezoi, Bălcești;
- între 100 – 200 șomeri: 3 UAT-uri, printre care Orașul Horezu;
- între 200 – 400 șomeri: Municipiul Drăgășani (351 persoane);
- peste 400 șomeri: Municipiul Râmnicu Vâlcea (752 persoane).

Rata șomajului în județul Vâlcea, care arată câți șomeri revin unui grup de 100 de persoane active, avea valoarea de 3,1% în anul 2018, fiind ușor mai ridicată în cazul femeilor (3,3%) decât în cazul bărbaților (2,9%). Variația anuală a indicatorului pentru perioada 2010-2018 este prezentată în tabelul următor. De-a lungul perioadei analizate, rata șomajului a avut o variație similară cu cea a numărului de șomeri (figura 2.9).

Tabelul 2.19. Structura șomerilor în funcție de nivelul studiilor absolvite, 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Rata șomajului	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total	7,7	5,2	6,1	6,8	5,6	4,7	5,0	4,2	3,1
Masculin	7,8	5,2	6,5	6,8	5,8	4,7	4,9	3,9	2,9
Feminin	7,6	5,3	5,8	6,7	5,5	4,6	5,1	4,5	3,3

Fenomenul de navetism manifestat în rândul populației ocupate a județului a fost analizat pe baza datelor înregistrate la recensământul populației din anul 2011 (tabelul 2.20). Este evidențiată distribuția populației ocupate după localizarea locului de muncă: în aceeași localitate: aproximativ 3 sferturi din populația ocupată, în altă localitate din județ: 17,4%, în alt județ: 4,9% și în altă țară: 2,1%.

Tabelul 2.20. Distribuția populației ocupate după localizarea locului de muncă, 2011, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, RPL.

Populație ocupată după localizarea locului de muncă	Județul Vâlcea	Mediul urban	Mediul rural
Aceeași localitate	111946	54635	57311
Altă localitate din județ	25844	7319	18525
Alt județ	7223	3583	3640
Altă țară	3132	696	2436
<i>Total</i>	<i>148.145</i>	<i>66.233</i>	<i>81.912</i>

Navetismul se manifestă mai pregnant în cazul populației ocupate din mediul rural, care este atrasă spre mediul urban pentru a-și desfășura activitățile profesionale. Persoanele

ocupate cu loc de muncă în altă localitate provin preponderent din mediul rural (72%) constituind 12,5% din totalul populației ocupate la nivel județean.

Studiul *"Orase - magnet, Migrație și navetism în România"* publicat de către Banca Mondială în anul 2017 evidențiază fluxurile migraționale către zona urbană funcțională Râmnicu Vâlcea în perioada 2001 - 2011 (figura 2.11) și fluxurile de navetism către aceeași destinație la nivelul anului 2011 (figura 2.12). Delimitarea zonei urbane funcționale este în acord cu propunerea din cadrul metodologic pentru implementarea eficientă a activităților de dezvoltare urbană durabilă realizat de asemenea de Banca Mondială. Zona urbană funcțională (ZUF) a Municipiului Râmnicu Vâlcea include următoarele localități: Vlădești, Budești, Bujoreni, Golești, Mihăești, Bunești, Ocnele Mari, Olanu, Sirineasa, Popești, Stoilești, Păușești-Măglași, Nicolae Bălcescu, Băile Govora, Galicea, Dăești, Stoenesti, Pesceana, Milcoiu, Bărbătești, Păușești, Pietrari, Muereasca, Băbeni, Ionești, Drăgoești, Roești, Frâncesti, Băile Olănești, Tomșani, Runcu, Cernișoara, Oteșani, Glăvile, Călimănești, Prundeni, Copăcenii, Stroiești, Stănești, Orlești, Scundu.

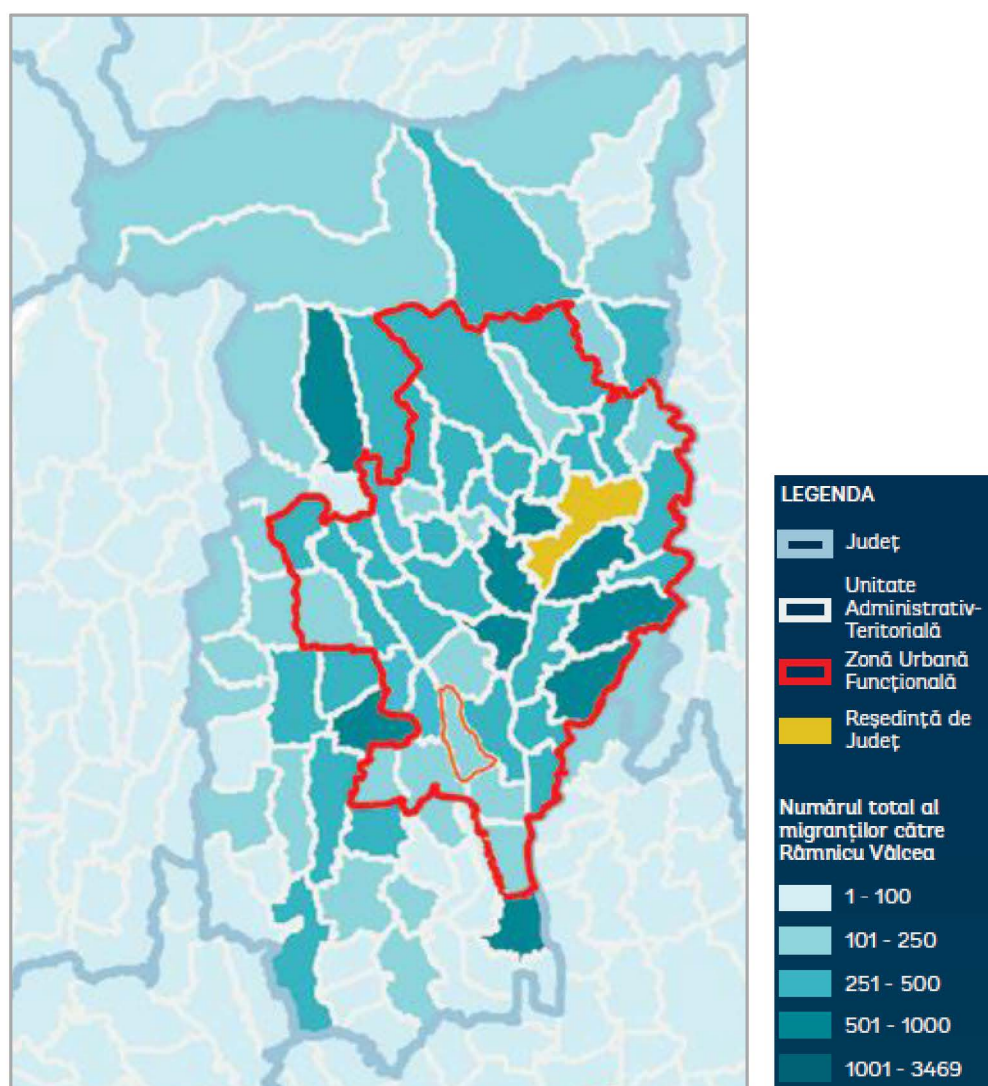

Figura 2.11. Fluxuri migraționale către Râmnicu Vâlcea ZUF între 2001 și 2011.

Sursa: Banca Mondială, 2017.

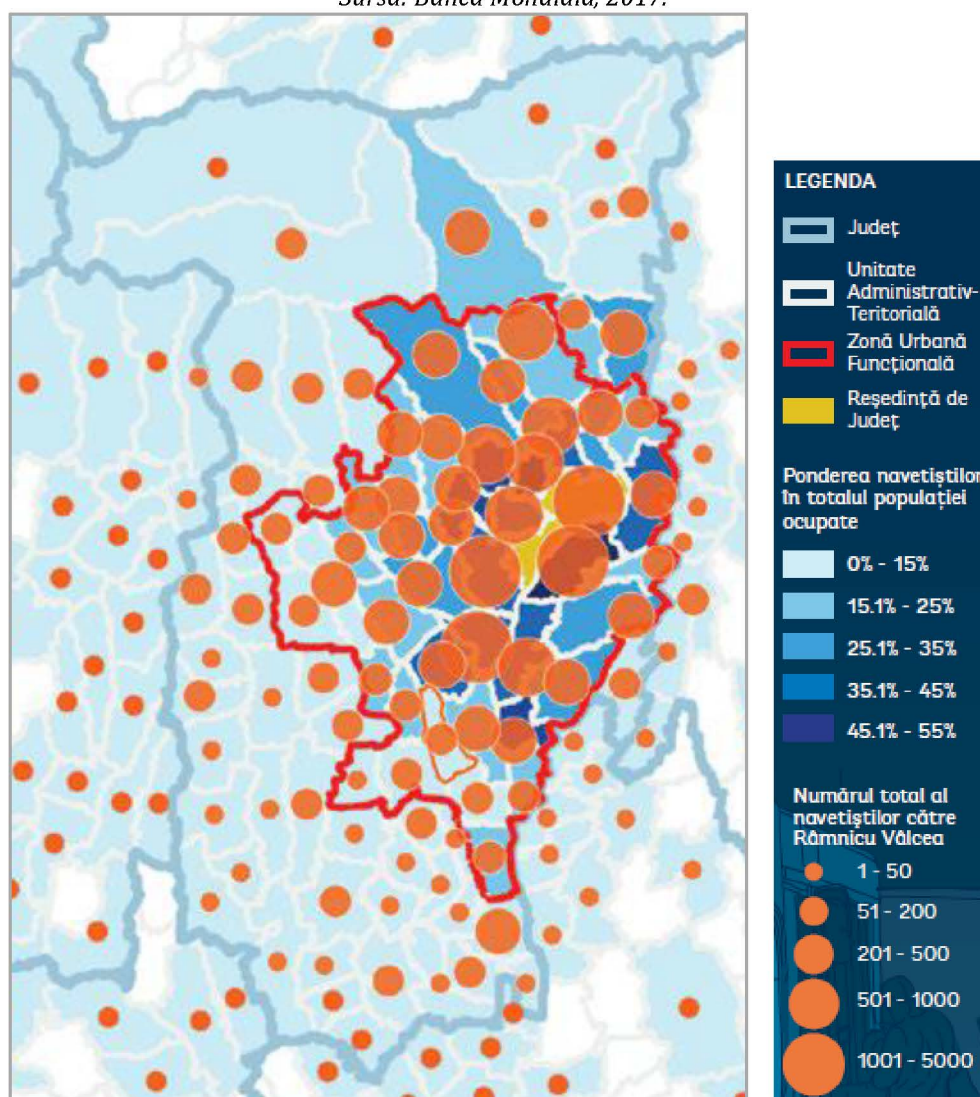

Figura 2.12. Fluxuri de navetism către Râmnicu Vâlcea ZUF în 2011.

Sursa: Banca Mondială, 2017.

Se observă că Municipiul Râmnicu Vâlcea prezintă atractivitate ridicată la nivel județean, atât în ceea ce privește migrația, cât și navetismul.

3. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

3.1. Agricultură

Agricultura și silvicultura reprezintă două ramuri importante ale economiei județului Vâlcea care concentrează peste 26,4% din totalul populației ocupate. Dezvoltarea acestor sectoare este determinată de potențialul natural caracterizat prin întinse suprafețe de pădure în jumătatea nordică a județului, exploatarea lemnului fiind ocupația de bază a locuitorilor din această zonă. În cadrul agriculturii, dată fiind extinderea mare a pășunilor și fânețelor naturale, s-a dezvoltat foarte mult creșterea animalelor. De asemenea, pomicultura și viticultura se constituie ca subramuri ale agriculturii cu vechi tradiții, cultura pomilor fructiferi fiind răspândită pe aproape întreg teritoriul județului Vâlcea.

Principalele probleme cu care se confruntă sectorul agricol sunt asociate fragmentării terenurilor, sistem care creează dificultăți în realizarea lucrărilor în regim mecanizat, fertilizarea corespunzătoare împotriva dăunătorilor, folosirea amenajărilor pentru irigații, furajarea unor efective mari de animale, efectuarea unor investiții pentru dotări sau întreținerea capacității productive a terenurilor. De asemenea, se constată slaba cooperare în rândul fermierilor, în scopul aderării la asociații care să susțină interesele comune.

Structura terenurilor agricole

Terenurile agricole ocupă aproximativ 43% din suprafața totală a județului Vâlcea, ponderea acestora scăzând treptat, de la peste 50% în jumătatea sudică, la sub 15% în partea nordică a județului. Din suprafața terenurilor agricole, terenurile arabile dețin 36%, pășunile și fânețele naturale 57%, viile 2%, iar livezile 5% (figura 3.1).

Conform datelor statistice existente, peste 81% din terenurile agricole se află în proprietate privată (tabelul 3.1).

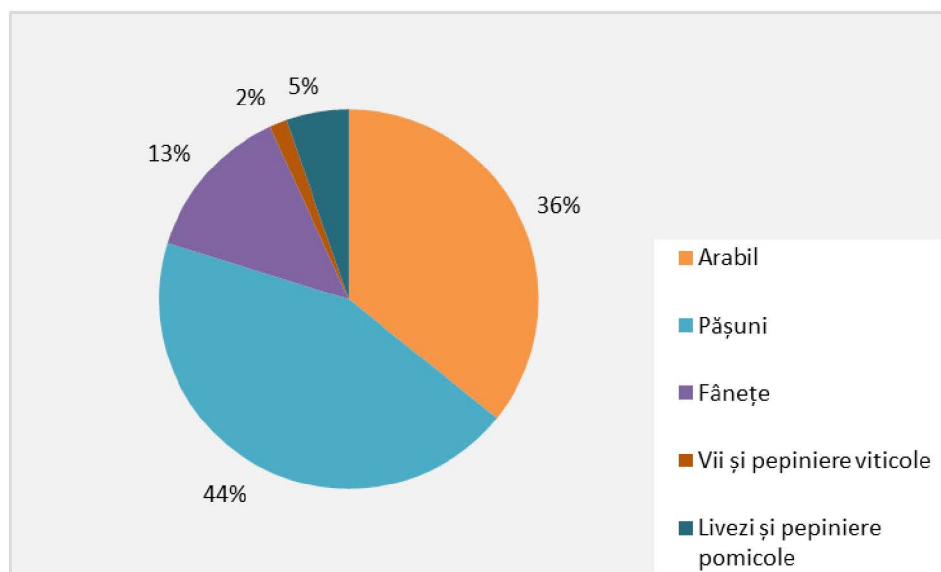

Figura 3.1. Structura terenurilor agricole- județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Tabelul 3.1. Ponderea terenurilor agricole, pe sectoare - județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categorie teren	Total județ		din care:			
			Sector privat		Sector de stat	
	ha	%	ha	%	ha	%
Agricol	242.856	100	198.869	81,89	43.987	18,11
Arabil	86.857	35,76	86.102	99,13	755	0,87
Pășuni	106.894	44,02	72.952	68,25	33.942	31,75
Fânețe	32.531	13,40	23.417	71,98	9.114	28,02
Vii și pepiniere viticole	3.622	1,49	3.573	98,65	49	1,35
Livezi și pepiniere pomicole	12.952	5,33	12.825	99,02	127	0,98

Terenurile arabile

Ca urmare a condițiilor naturale – relief alcătuit predominant din dealuri și munți – la nivelul întregului județ terenurile arabile ocupă suprafețe restrânse deținând aproximativ 36% din suprafața agricolă totală. O extindere mai mare a terenurilor arabile se întâlnește în partea sudică a județului unde la nivel de comună se întâlnesc situații în care suprafața terenului arabil acoperă între 45% și 96% din suprafața agricolă (comunele Voicești – 96%, Olanu – 75%, Drăgoești - 70% și orașul Băbeni – 70%). Valori cuprinse între 50% și 70% sunt înregistrate în 15 localități. În localitățile amplasate în partea de Nord a județului, terenurile arabile reprezintă sub 10% din totalul suprafețelor agricole (comunele Stroești - 8%, Perișani - 7%, Vaideeni - 6%, Mălaia - 2%, Voineasa - 1% și orașele Băile Olănești - 5%, Brezoi - 4%). Distribuția teritorială a ponderii suprafețelor arabile din totalul suprafețelor agricole declarate la nivel de UAT este evidențiată în figura de mai jos.

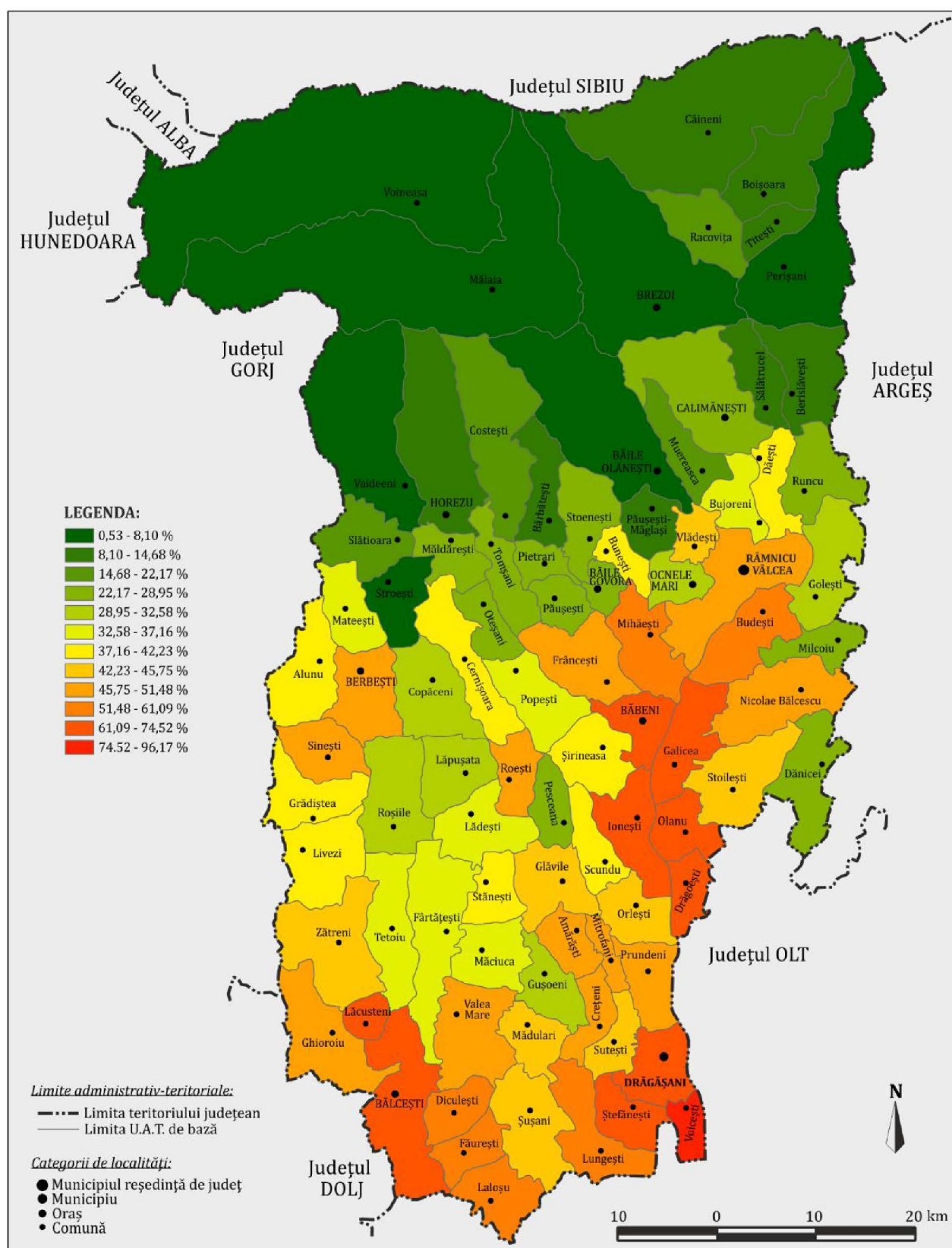

Figura 3.2. Suprafața arabilă, 2014 (pondere din suprafața agricolă a UAT).
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Structura terenurilor cultivate

Terenurile arabile sunt cultivate cu cereale, în special porumb, care ocupă cele mai mari suprafețe (42.100 ha), precum și cu grâu. Pe suprafețe mai restrânse sunt cultivate plante furajere, cartofi și legume (figura 3.3). Celelalte culturi ocupă suprafețe foarte mici.

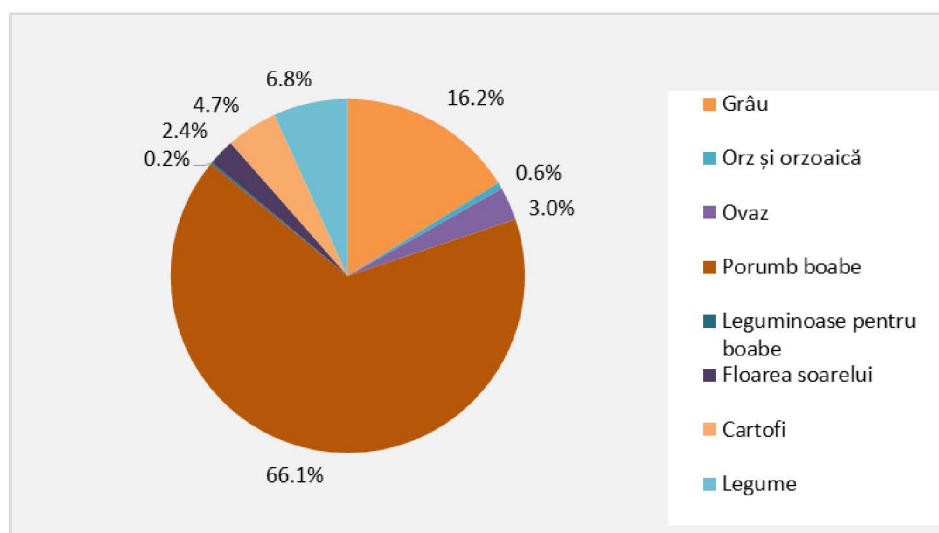

Figura 3.3. Suprafața cultivată cu principalele culturi - județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Cerealele pentru boabe sunt cultivate pe suprafețe întinse în jumătatea sudică a județului Vâlcea, ajungând la nivel de comună să dețină ponderi de până la 85% din suprafața totală cultivată.

Pășunile și fânețele naturale acoperă aproximativ 57% din suprafața agricolă totală, reprezentând categoria agricolă dominantă de utilizare a terenurilor. Dezvoltarea pășunilor și fânețelor naturale este determinată de condițiile naturale favorabile (relief, sol și climă). Cele mai extinse pășuni și fânețe naturale se întâlnesc în jumătatea nordică a județului, a căror prezență poate să depășească 93% din suprafața agricolă, caz întâlnit în comunele Voineasa (99,5%), Mălaia (97,6) și în orașul Brezoi (93,8). Distribuția teritorială a gradului de acoperire a terenurilor agricole cu pășuni și fânețe este prezentată în figura 3.4.

Terenurile pomicole dețin 5,3% din suprafața agricolă, dezvoltarea acestora fiind favorizată de particularitățile cadrului natural, în special cele morfo-pedologice și climatice. Pomicultura reprezintă una din subramurile agricole cele mai importante și cu vechi tradiții. Pe teritoriul județului Vâlcea se găsesc câteva dintre cele mai renumite bazine pomicole din țara noastră. În cadrul plantațiilor pomicole predomină prunul și mărul. Din figura 3.5 se observă că cele mai mari suprafețe acoperite de livezi se află în partea central-nordică a teritoriului județean, în zona orașelor Râmnicu Vâlcea și Băile Govora. În localitățile Râmnicu Vâlcea, Milcoiu, Runcu, Păușești, Băile Govora, Pietrari, Bunești, Stoenști, livezile ocupă peste 17% din suprafața agricolă.

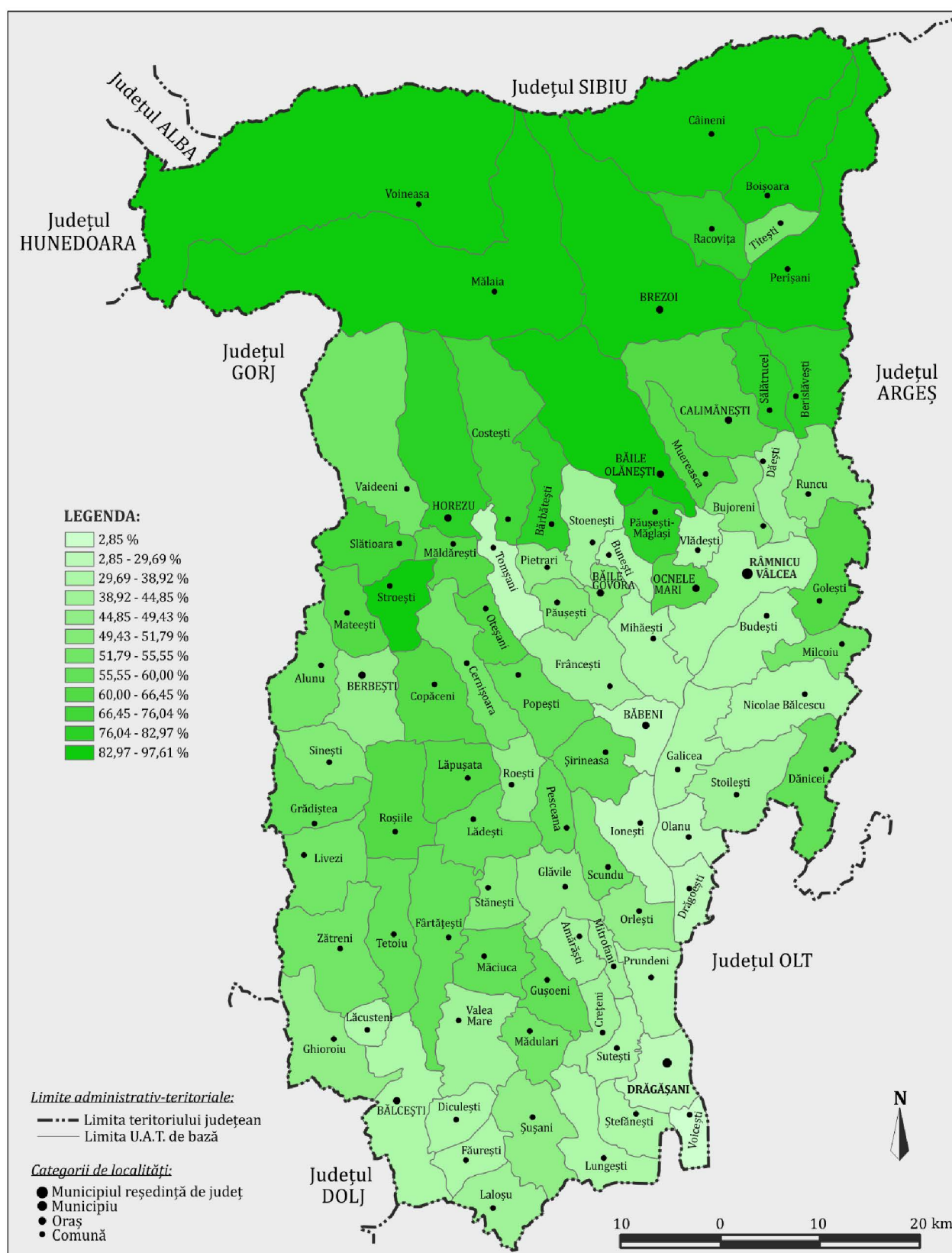

Figura 3.4. Suprafața acoperită cu pășuni și fânețe naturale, 2014 (pondere din suprafața agricolă a UAT). Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

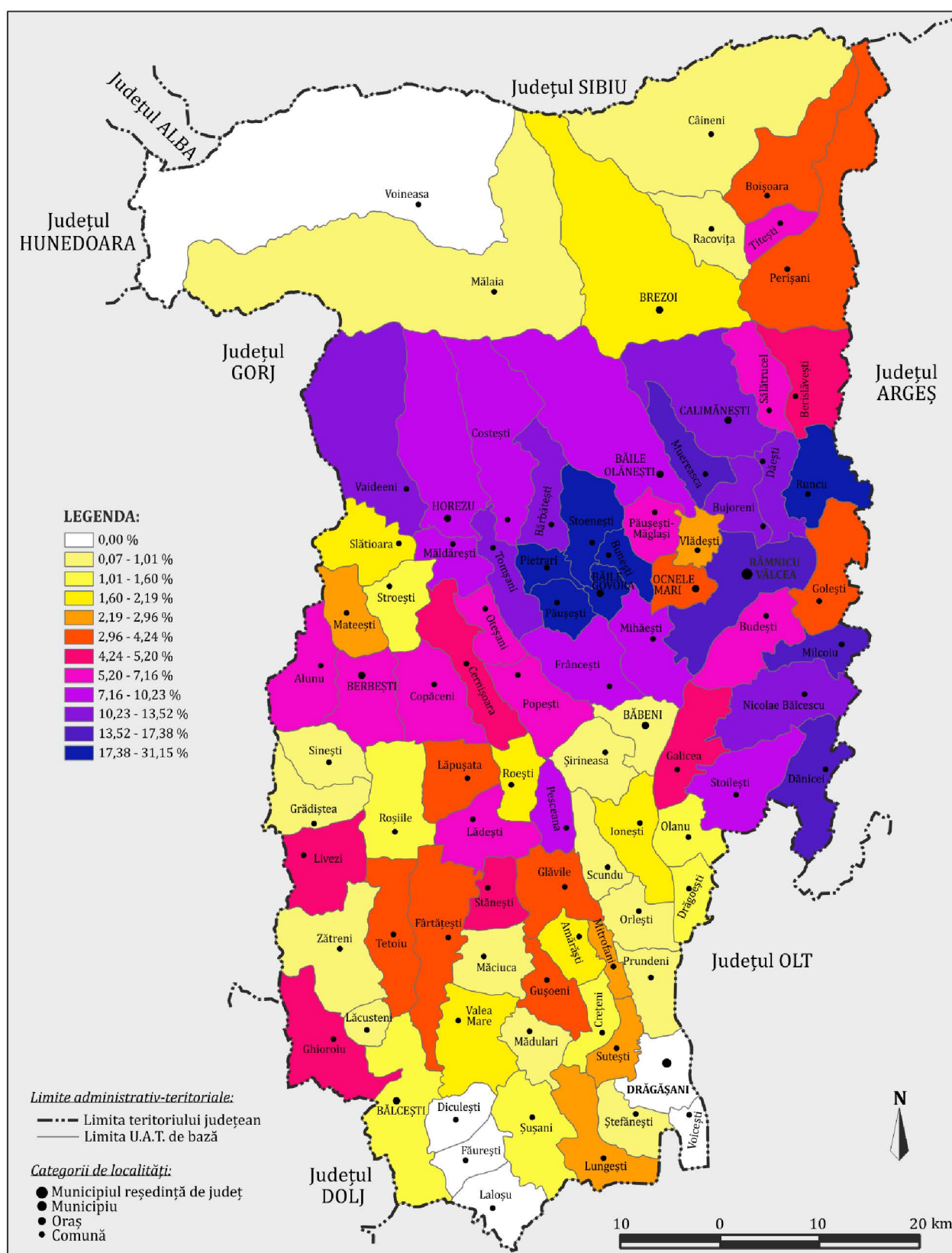

Figura 3.5. Suprafața acoperită cu livezi, 2014 (pondere din suprafața agricolă a UAT). Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Cele mai importante plantații pomicole, în care predomină prunul, se găsesc în zona subcarpatică pe pantele domoale ale dealurilor care închid depresiunile, sau chiar în cuprinsul acestora (depresiunile Hurez, Pietrari – Bodești, Stoenеști – Dobriceni, Olănești, Berislăvești). Plantațiile de măr se întâlnesc în lungul Văii Oltului (Călimănești, Bujoreni, Goranu), dar și în depresiunile de pe văile pâraurilor Muereasa și Sărat (Ocnele Mari, Ocnița), în depresiunile Olănești, Stoenеști – Dobriceni – Zmeurătu, etc.

Terenurile viticole reprezintă doar 1% din suprafața agricolă totală a județului Vâlcea. Cele mai extinse terenuri viticole se găsesc în sud - estul județului, în zona Drăgășani unde se află una dintre cele mai vestite podgorii din țară (figura 3.6). În comuna Prundeni se regăsește cea mai mare suprafață viticolă, de 429 hectare, care acoperă aproximativ 16,4% din totalul terenului agricol. Comuna Sutești ocupă locul al doilea în ceea ce privește ponderea suprafeței viticole din totalul terenului agricol (12,8%), urmată de Municipiul Drăgășani, cu o extindere de 11,3%, care corespunde unei suprafețe de 387 hectare. Ponderi cuprinse între 5% și 10% din totalul suprafețelor agricole sunt asociate zonelor cultivate cu vii în localitățile Orlești, Scundu, Lungești, Mitrofani, Amărăști, Gușoeni și Crețeni.

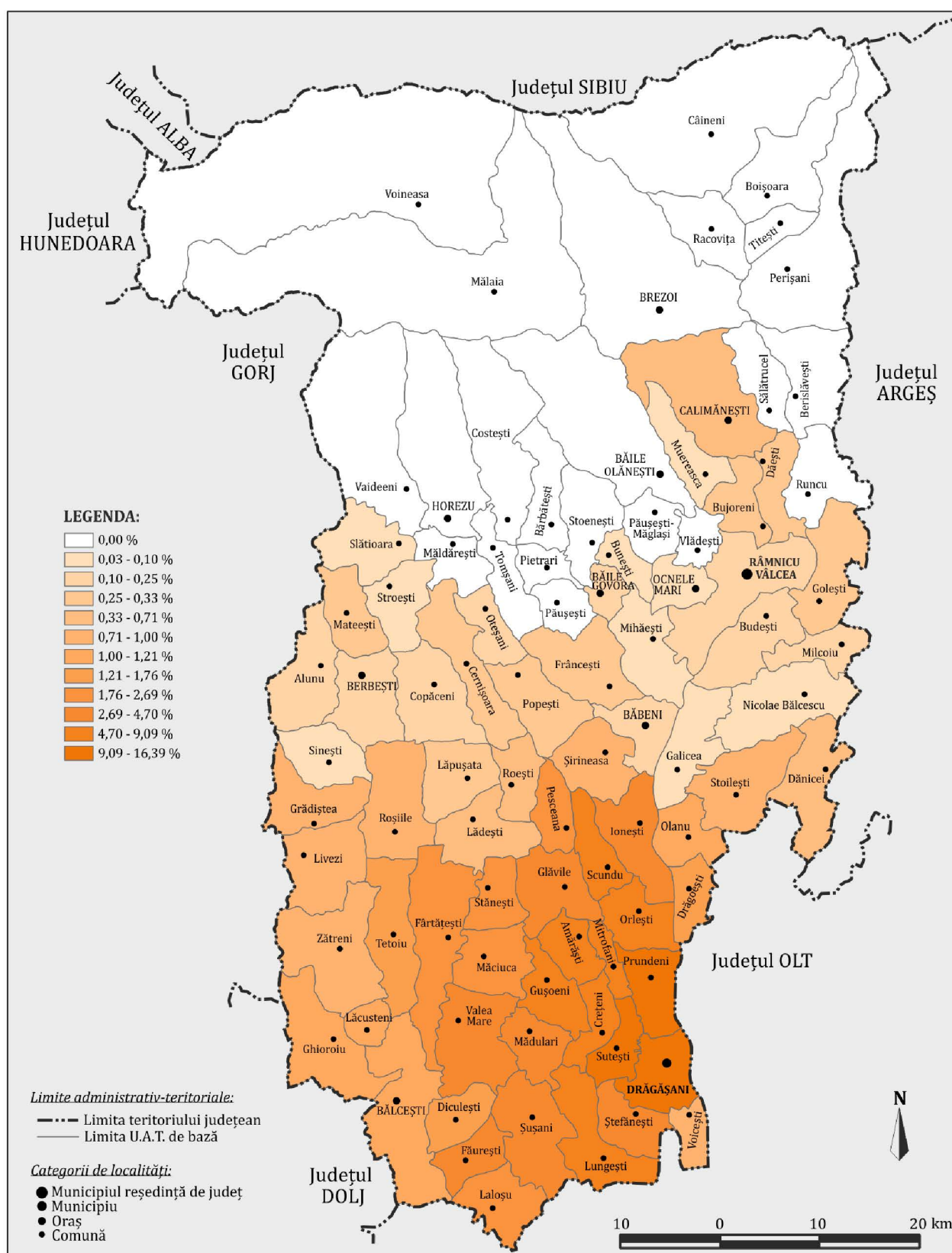

Figura 3.6. Suprafața acoperită cu vii, 2014 (pondere din suprafața agricolă a UAT).
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Producția agricolă

În structura producției agricole se remarcă producția vegetală (figura 3.7). Acest lucru este influențat de faptul că producția vegetală necesită eforturi materiale și financiare mai mici, în condițiile inexistenței pieței de capital și a creditelor avantajoase. Producția totală agricolă în anul 2018 a avut valoarea de 1.534.705 Lei prețuri curente, din care 62,8% revine producție vegetale (964.470 Lei), 36,9 % producției animale (566.608 Lei) și 0,2% serviciilor agricole (3.627 Lei). Din întreaga producție agricolă, 99,4% s-a obținut în sectorul privat. Indicii producției agricole (indici de volum) arată instalarea unei tendințe crescătoare începând cu anul 2016.

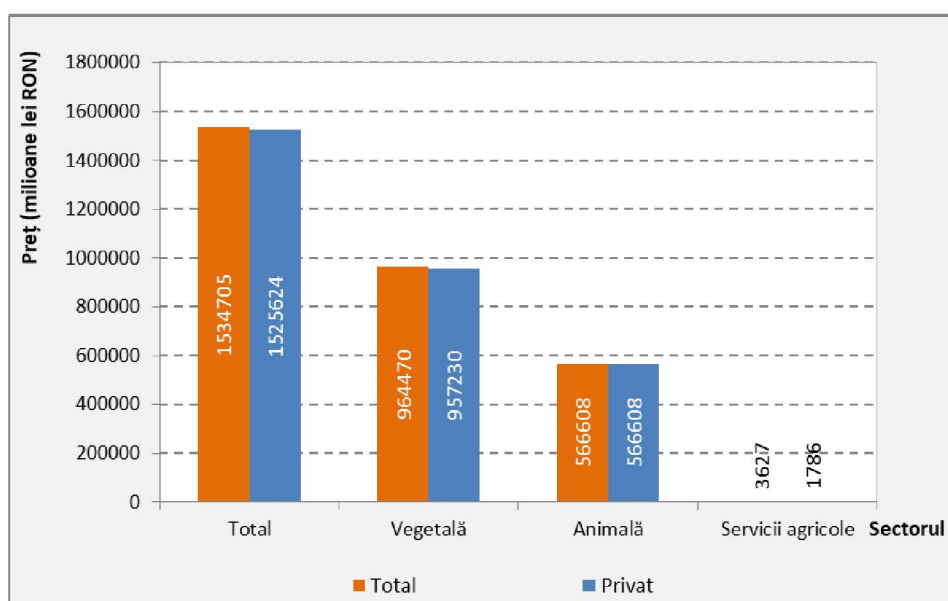

Figura 3.7. Producția agricolă vegetală și animală- județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

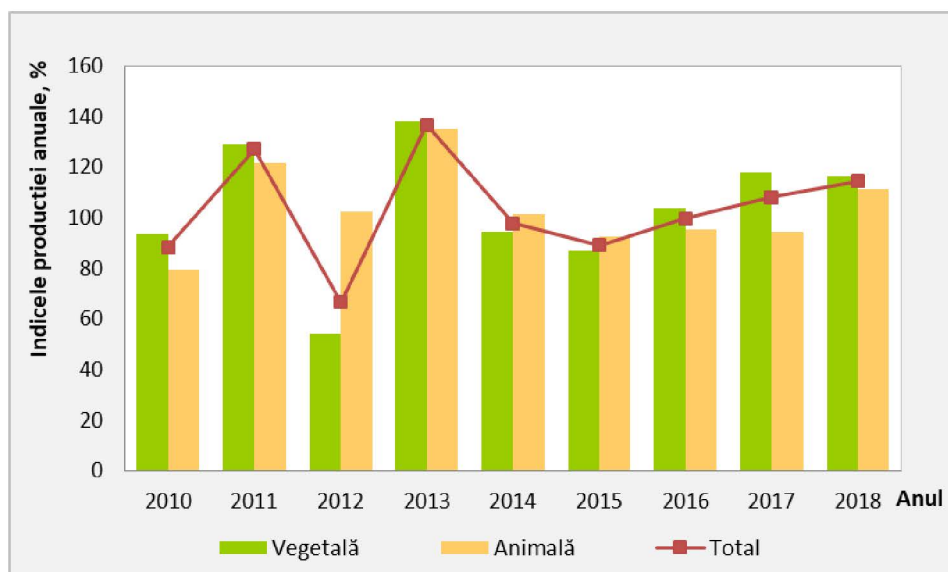

Figura 3.8. Indicii producției Agricole 2010-2018 - județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Producția vegetală

În cadrul producției vegetale un loc important îl dețin cerealele pentru boabe, cu o producție medie la hectar de 3.789 kg grâu, 6.859 kg porumb și 3.902 kg orz și orzoaică. Valorile înregistrate în județul Vâlcea reprezintă cu 15 - 20% mai puțin decât cele obținute la nivel național.

Tabelul 3.2. Suprafața cultivată, producția totală și producția medie la hectar pentru principalele culturi - județul Vâlcea, 2018. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Cultura	Suprafața cultivată (mii ha)	Producția totală (mii tone)	Producția medie (kg/ ha)
Cereale boabe	55.168	336.346	6.097
Grâu	10.281	38.955	3.789
Orz și orzoaică	395	1.541	3.902
Porumb	42.100	288.765	6.859
Floarea-soarelui	1.531	4.501	2.940
Cartofi	2.983	44.196	14.748
Legume	4.317	60.527	14.021

Un loc important în cadrul producției vegetale îl dețin și producțiile de fructe și struguri. În cadrul producției de fructe, prunele și merele ocupă primele locuri, o pondere importantă având și producția de căpșuni. După anul 1989, pomicultura a cunoscut o perioadă de declin, atât numărul de pomi fructiferi pe rod, cât și producția totală de fructe scăzând semnificativ. În perioada 2010 - 2018 s-au înregistrat scăderi în cazul tuturor categoriilor de pomi fructiferi (tabelul 3.3). În ansamblu, numărul acestora s-a redus cu 62%. Cele mai pronunțate reduceri s-au înregistrat în rândul nectarinilor (-73%) și al prunilor (-67%). În anul 2018 prunii reprezintă 77% din numărul total de pomi fructiferi, următoarea categorie fiind cea a merilor, cu 14% din total. Marea majoritate a exploatațiilor pomicole aparțin sectorului privat.

Tabelul 3.3. Numărul pomilor fructiferi pe rod (mii bucăți) 2010-2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Pomi fructiferi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pruni	11979,86	4826,64	4586,42	4488,97	4460,22	4042,66	3979,66	3978,32	3973,00
Meri	1018,34	1035,91	1009,36	1018,51	1060,35	687,56	709,87	698,92	703,97
Peri	184,25	151,92	152,80	152,91	154,60	83,01	152,56	152,08	152,17
Piersici	13,69	10,32	10,50	10,60	9,40	9,52	9,90	9,89	9,50
Nectarini	0,61	0,21	0,46	0,50	0,34	0,07	0,07	0,06	0,16
Cireși și vișini	141,16	134,01	133,82	135,67	133,44	133,09	131,59	131,41	131,89
Caiși și zarzări	64,90	63,96	64,07	64,20	64,44	63,61	63,62	63,47	63,71
Nuci	115,69	115,61	115,78	115,36	115,62	114,95	115,06	114,93	115,01
Alți pomi	30,73	32,10	31,48	31,57	30,55	30,43	30,22	30,03	30,27

Pomi fructiferi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Total</i>	13549,22	6370,68	6104,68	6018,30	6028,96	5179,69	5194,11	5180,66	5181,48

În ceea ce privește producția de fructe, în perioada analizată se observă creșterea cu 48% la nivelul tuturor categoriilor. Din situația prezentată în tabelul următor se observă că se detașează producția de nuci, care a crescut cu 121% de la 1.404 tone în anul 2010 la 3.097 tone în anul 2018. Creșteri semnificative sunt asociate și recoltei de prune – 117%, de la 29.755 tone în anul 2010 la 64.569 tone în anul 2018. În cazul producției de mere, pere, piersici și nectarine s-au înregistrat reduceri de până la 28%.

Tabelul 3.4. Producția de fructe (tone) 2010-2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categorii de fructe	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prune	29755	50636	29761	48303	53833	46032	46598	43165	64569
Mere	36129	38050	26064	26859	15412	14479	15886	14756	35094
Pere	3313	3571	1815	2491	2691	1072	2025	1872	2398
Piersici	193	149	149	161	241	211	288	155	173
Nectarine	4	5	5	7	9	3	2	1	3
Cirese si visine	1620	1952	1890	2150	2102	1969	1946	1328	2291
Caise si zarzare	923	1023	1016	978	1409	943	1036	997	1186
Nuci	1404	1486	1256	1283	1594	1705	1778	2231	3097
Capsuni	984	884	973	1454	1433	1468	1252	1417	1416
Alte fructe	422	639	651	623	597	684	632	672	736
<i>Total</i>	<i>74747</i>	<i>98395</i>	<i>63580</i>	<i>84309</i>	<i>79321</i>	<i>68566</i>	<i>71443</i>	<i>66594</i>	<i>110963</i>

În județul Vâlcea, la nivelul anului 2018, suprafața viilor pe rod era de 5.247 hectare, dintre care: 3.341 hectare erau vii altoite și 1906 hectare vii hibride. Producția totală de struguri a fost de 17.699 tone , aproximativ 96% din aceasta fiind realizată în sectorul privat.

Tabelul 3.5. Producția de struguri (tone) 2010-2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categorii de vii	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total - vii pe rod	22302	24588	20645	29748	19769	22192	21952	28240	17699
Vii altoite pe rod	13635	14764	12592	17444	11269	13531	13686	18223	4808
Vii hibride pe rod	8667	9824	8053	12304	8500	8661	8266	10017	12891
Struguri de masă	636	1050	690	1101	674	745	775	803	1775
Struguri de vin	21666	23538	19955	28647	19095	21447	21177	27437	15924

Între limitele intervalului de analiză s-a produs reducerea producție de struguri cu 21%, variație influențată de reducerea cu 65% a viilor pe rod și creșterea cu 49% în cazul viilor hibride (tabelul 3.5). A crescut producția strugurilor de masă (179%), concomitent cu reducerea cantității de struguri de vin (-27%).

Fluctuațiile înregistrate în producția de fructe și struguri sunt influențate semnificativ de evoluția factorilor meteorologici și greutatea materiale și financiare ale producătorilor de a asigura condițiile necesare pentru obținerea de producții mari, stabile și de bună calitate.

Producția animală

Începând cu 1990, creșterea animalelor a cunoscut o perioadă dificilă, concretizată atât prin reducerea semnificativă a efectivelor de animale, cât și prin reducerea producției animaliere. În ultimii ani se remarcă o revigorare a sectorului zootehnic prin creșterea numărului de ovine, cabaline, păsări și a familiilor de albine. Aceste creșteri se datorează în cea mai mare parte dezvoltării sectorului privat, dar și potențialului natural (întinse suprafețe de pășuni și fânețe naturale) propice creșterii animalelor. Toate valorile înregistrate aparțin sectorului privat.

Luând în considerare toate categoriile de animale, se constată reducerea efectivelor cu 21% între anii 2010 și 2018. Categoriile de porcine și păsări au suferit reduceri peste medie. De asemenea, reduceri semnificative s-au înregistrat în rândul cabalinelor. Din totalul categoriilor analizate, se detașează familiile de albine, al căror număr a crescut cu 112%, de la 56.217 în anul 2010 la 118.982 în anul 2018. Creșteri s-au înregistrat și în rândul efectivelor din categoriile vaci, bivolițe și juninci, ovine, oi și mioare, caprine, capre și iepuri (tabelul 3.6).

Tabelul 3.6. Efectivele de animale din județul Vâlcea (mii unități), 2010-2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categorii de animale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bovine	49,45	49,18	48,01	48,52	48,12	49,46	46,71	43,32	41,52
Vaci, bivolițe și juninci	26,03	25,34	26,15	27,93	28,52	29,63	28,18	28,00	27,41
Juninci	2,35	1,75	1,78	2,05	2,74	2,68	2,89	3,01	2,69
Vaci și bivolițe	23,68	23,58	24,37	25,89	25,79	26,95	25,28	24,99	24,72
Porcine	118,96	120,37	120,76	116,88	102,00	95,61	90,21	80,65	75,04
Scroafe de prăsilă	3,29	4,02	4,50	4,59	4,72	4,28	4,00	3,53	3,00
Scrofițe pentru reproducție	0,67	1,19	1,28	0,99	0,97	0,58	0,68	0,58	0,50
Ovine	98,97	102,29	104,85	106,39	109,61	114,34	115,95	114,56	117,34
Oi și mioare	87,28	86,63	88,13	89,51	92,57	98,70	98,10	94,54	95,68
Caprine	21,06	22,64	22,51	21,71	22,29	22,41	22,35	22,03	22,88
Capre	16,81	18,19	17,51	17,00	17,58	17,16	17,00	16,99	17,74

Categorii de animale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cabaline	8,92	8,52	7,94	7,62	7,65	6,88	7,31	6,88	5,65
Cabaline de muncă	8,25	8,44	7,42	7,11	7,03	6,24	6,69	6,26	5,07
Păsări	1881,66	1836,26	1851,25	1930,22	1837,23	1677,65	1744,84	1722,82	1482,42
Păsări ouatoare adulte	1319,25	1293,07	1198,59	1127,77	856,07	858,92	847,74	887,82	898,60
Familii de albine	56,22	73,88	77,92	74,50	76,62	94,87	87,41	110,87	118,98
Iepuri	0,97	-	-	-	1,56	1,30	1,00	1,21	1,02
<i>Total</i>	<i>3723,81</i>	<i>3675,35</i>	<i>3602,99</i>	<i>3608,68</i>	<i>3241,06</i>	<i>3107,68</i>	<i>3146,34</i>	<i>3168,07</i>	<i>2940,26</i>

Variația producției de origine animală din ultimii 5 ani pentru care există date disponibile (tabelul 3.7) relevă creșteri semnificative în cazul producției de miere de albine (cu 145%), de la 967 tone în anul 2014 la 2370 tone în anul 2018. Variație pozitivă se înregistrează și în cazul masei în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum (36%), generată în special de păsări (85%).

Tabelul 3.7. Producția agricolă din județul Vâlcea, 2014-2018. Sursa datelor: INS, jud. Vâlcea.

Indicator	Unitatea de măsură	Anul				
		2014	2015	2016	2017	2018
Masa în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum – total	Tone masă vie	33672	42718	36460	32677	45862
Masa în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum – bovine	Tone masă vie	4210	3631	5001	3766	3953
Masa în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum – porcine	Tone masă vie	10539	8923	11292	10956	8661
Masa în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum – ovine și caprine	Tone masă vie	1365	1200	1140	976	848
Masa în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum – păsări	Tone masă vie	17548	28960	19027	16979	32400
Producția de lapte (inclusiv consumul vițelilor) – total (fizic)	Mii hectolitri	1059	1040	988	889	995
Producția de lapte (inclusiv consumul vițelilor) – de vacă și bivoliță (fizic)	Mii hectolitri	979	964	918	827	933
Producția de lapte (exclusiv consumul vițelilor) – total (fizic)	Mii hectolitri	932	927	870	773	866
Producția de lapte (exclusiv consumul vițelilor) – vacă și bivoliță (fizic)	Mii hectolitri	852	851	801	711	803
Producția de lapte – oaie și capră (fizic)	Mii hectolitri	80	76	70	62	62

Indicator	Unitatea de măsură	Anul				
		2014	2015	2016	2017	2018
Producția de lână	Tone	241	252	266	275	261
Producția de ouă	Milioane bucăți	127	126	126	117	108
Producția de miere extrasă	Tone	967	1641	1301	2140	2370

Pe teritoriul județului Vâlcea își desfășoară activitatea un număr important de centre cu capacități de producție agricolă. Principalele exploatații agricole și ferme de animale din județul Vâlcea sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 3.8. *Principalele unități agricole din județul Vâlcea, 2018.*
Sursa datelor: www.listafirme.ro.

Nr. Crt.	Denumire	Localitate	Cifra de afaceri 2018, Lei
1	Avicarvil S.R.L.	Frâncești	201.270.255
2	Porcellino Grasso S.R.L.	Frâncești	62.440.973
3	Avicarvil Farms S.R.L.	Frâncești	60.228.538
4	Avirom Plus S.R.L.	Frâncești	59.701.191
5	Avicarvil Farming S.R.L.	Frâncești	32.069.763
6	Ganand Impex S.R.L.	Săliștea	8.530.483
7	Pajo Holding S.R.L.	Băbeni	8.335.972
8	Durist Forest S.R.L.	Râmnicu Valcea	6.926.188
9	Adventure Heat S.R.L.	Sânbotin	5.981.094
10	Advanced Drip Irrigation Technology – Adritec Romania S.R.L.	Băbeni	5.438.511
11	Rafi si Gaby S.R.L.	Călimanești	5.264.761
12	Avicola Impex S.R.L.	Buleta	4.791.629
13	Dilumir Consulting S.R.L.	Băbeni	4.220.060
14	Mar S.R.L.	Drăgașani	3.467.277
15	Platanus S.R.L.	Voinești	3.445.798
16	Roxand ProD S.R.L.	Drăgașani	3.429.615
17	Amaforest S.R.L.	Voineasa	2.780.067
18	Agricola Dragasani S.R.L.	Dragășani	2.644.283
19	Viaduct S.R.L.	Brezoi	2.514.136
20	Agroexpert S.R.L.	Măgura	2.220.086
21	Imoconstruct S.R.L.	Ștefănești	2.115.394
22	Ioniferm Agro S.R.L.	Sânbotin	1.743.570

Nr. Crt.	Denumire	Localitate	Cifra de afaceri 2018, Lei
23	Raluxia Impex S.R.L.	Titești	1.374.729
24	Leirad Prest S.R.L.	Bârzești	1.148.229
25	Alunul S.R.L.	Râmnicu Valcea	476.627

Parcul de tractoare și mașini agricole

În ultimii ani agricultura din județul Vâlcea a beneficiat de îmbunătățirea gradului de mecanizare a lucrărilor agricole, respectiv creșterea cu 70% a numărului de tractoare din parcul înregistrat la nivel județean, de la 2.971 în anul 2010 la 5.040 în anul 2018 (tabelul 3.9). Suprafața arabilă care revine unui tractor fizic în anul 2018 este de 17 de hectare.

Tabelul 3.9. Parcul de tractoare și mașini agricole din județul Vâlcea, 2010-2018.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categoriile de tractoare si masini agricole	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tractoare agricole fizice	2971	3044	2844	3842	3893	4028	4337	4718	5040
Pluguri pentru tractor	2127	2217	2653	2393	2483	2508	2755	2849	3001
Cultivatatoare mecanice	105	120	72	30	112	116	186	189	172
Semănatori mecanice	705	716	733	775	1461	1461	1481	1487	1323
Masini de stropit si prafuit cu tractiune mecanica	55	55	43	35	7	7	12	12	8
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	358	397	160	265	244	251	271	353	317
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	3	3	2	2	5	5	5	5	5
Combine si masini pentru recoltat cartofi	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prese pentru balotat paie si fan	26	52	32	37	39	39	32	95	101
Vindrovere pentru furaje	7	8	1	2	11	11	11	10	1

Tratarea solului și a plantelor

Aplicarea îngrășămintelor este un factor important care determină productivitatea plantelor și fertilitatea solului. Utilizarea nerațională a îngrășămintelor determină apariția unui exces de azotați și fosfați, care au efect toxic asupra microflorei din sol și duc la acumularea în vegetație a acestor elemente. În majoritatea cazurilor, aplicarea îngrășămintelor chimice se face în mod arbitrar, fără efectuarea studiilor agrochimice, care să stabilească dozele optime necesare a fi aplicate. Informații privind îngrășămintele chimice aplicate în anul 2018 au fost extrase din rapoartele întocmite de Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea (tabelul 2.10). Se observă că predomină cele pe bază de azot.

Tabelul 3.10. Cantitățile de îngrășăminte chimice aplicate la nivelul județului Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Tip îngrășământ	Cantitate substanță activă (tone)
N	4384
P ₂ O ₅	680
K ₂ O	640
Total	5704

În anul 2018, la nivelul județului Vâlcea s-au aplicat produse fitosanitare pentru combaterea buruienilor pe o suprafață totală de 19.825 hectare. Structura acestora este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 3.11. Utilizarea produselor fitosanitare - județul Vâlcea, 2018.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Tip produs	Suprafața totală (ha)	Cantitate aplicată (kg s.a./ ha)
Ierbicide	4.550	0,54
Fungicide	9.569	2,8
Insecticide și acaride	5.706	0,52

3.2. Silvicultura

Fondul forestier

Fondul forestier este compus din totalitatea pădurilor, terenurilor destinate împăduririi, a celor care servesc nevoilor de cultură, protecție și administrație silvică și a terenurilor neproductive incluse în amenajamentele silvice.

Fondul forestier cuprinde și terenurile acoperite cu vegetație forestieră constând în arbori și arbuști, care își creează un mediu specific de dezvoltare biologică și care constituie componenta directă a fondului forestier.

Ponderea suprafeței împădurite variază în funcție de principalele forme de relief: aproximativ 50 - 55 % se situează în regiunea de munte; 40% în regiunea de deal și 5 - 10 % în regiunea de câmpie - luncă (figura 3.9).

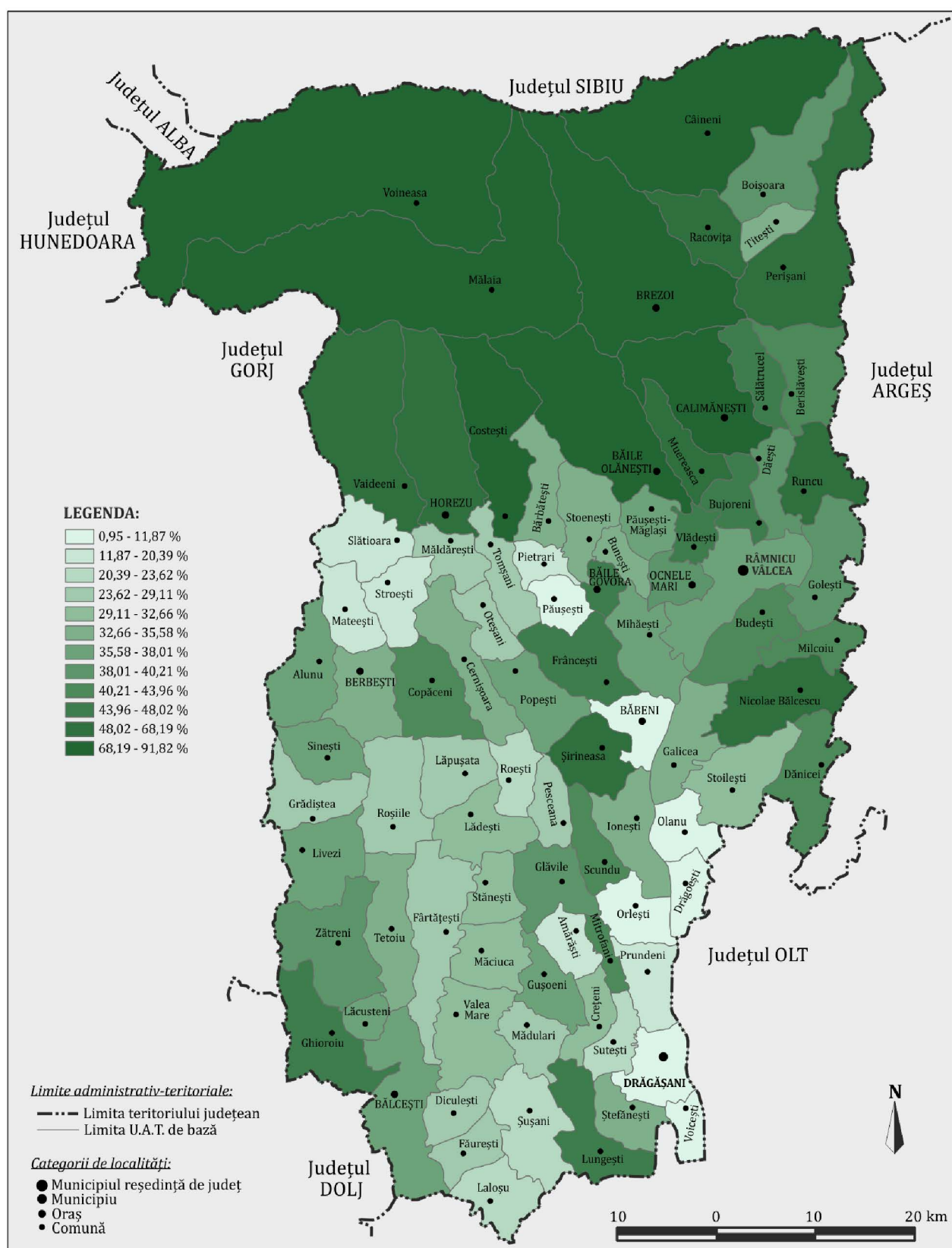

Figura 3.9. Suprafața acoperită cu păduri, anul 2018 (pondere din suprafața totală a UAT).
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Fondul forestier deosebit de bogat al județului Vâlcea a favorizat dezvoltarea silviculturii. Terenurile forestiere ocupă o suprafață de 265,3 mii ha, din care 35% aparține fondului forestier de stat și 65% reprezintă pădurile proprietate publică a unităților administrativ teritoriale și proprietate privată. Pădurile de rășinoase acoperă cele mai mari suprafețe, 60% din fondul forestier, urmate de pădurile de foioase care dețin doar 30% (tabelul 3.12).

Tabelul 3.12. Distribuția fondului forestier după modul de folosință - județul Vâlcea, 2010 - 2018.
Sursa datelor: INS, TEMPO On-line

Suprafața fondului forestier, mii ha	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Suprafața fondului forestier - total	270,4	270,4	271	271	271,4	271,4	271,4	271,6	271,7
Suprafața pădurilor, din care:	265,3	265,2	265,85	265,9	266,1	266	264,6	264,8	260,6
- rășinoase	93,9	93,5	93,6	93,6	93,7	93,6	92,7	92,8	88,7
- foioase	171,4	171,7	172,2	172,3	172,4	172,4	171,9	172	171,9

Producția unității silvice

Pădurile îndeplinesc diferite funcții, însă sunt predominante pădurile cu funcție de protecție, încadrate în grupa I funcțională, care reprezintă peste 88% din total, în timp ce pădurile cu rol de producție și protecție reprezintă doar 12%. Funcția economică a pădurii joacă un rol important, în fiecare an fiind valorificate diverse produse principale și secundare ale pădurii.

Distribuția volumului de lemn recoltat anual în perioada 2010 - 2018 indică sporirea cu 33% a volumului total exploatat în anul 2018 comparativ cu anul 2010 (tabelul 3.13). În anul 2018, 43% din volumul de lemn recoltat a provenit din pădurile de fag (216.600 m³).

Tabelul 3.13. Distribuția volumului de lemn recoltat pe specii (mii metri cubi)- județul Vâlcea, 2010 - 2018. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Categoriile de paduri	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rasinoase	120,9	191,6	168,2	155,4	165,7	169,6	143,5	162,2	144,1
Fag	171,9	202	200,4	238,1	200,2	238,2	226,2	238,6	216,6
Stejar	39,9	36,8	52,4	48,9	51,8	52,9	54,4	50,7	57,9
Diverse specii tari	36,2	32,8	32,9	40,3	37,7	48,3	50	66	62,2
Diverse specii moi	10,3	10,7	11,8	15,6	14,3	18,3	19,1	22,8	22,6
Total	379,2	473,9	465,7	498,3	469,7	527,3	493,2	540,3	503,4

Starea de sănătate a pădurilor din județul Vâlcea este apreciată ca fiind bună, pădurile nefiind afectate de boli și/sau dăunători, de uscăre, secetă, poluări.

În anul 2018, au fost parcurse cu tăieri de regenerare 1.152 hectare. De asemenea, pe 1.123 hectare au fost executate tăieri de produse accidentale (arbori uscați și doborâți, defrișări aprobate pentru diverse obiective). Pe 1.725 hectare au fost executate tăieri de igienare și curățire a pădurilor, iar pe 2.369 hectare au fost executate tăieri de îngrijire în păduri tinere (degajări, rărituri, curățiri).

Tabelul 3.14. Suprafața parcursă cu tăieri - județul Vâlcea, 2011-2018.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Anul	Tip tăiere			
	Regenerare	Accidentale	Igienă	Îngrijire
2011	1302	3348	4758	1840
2012	1186	3695	3976	1174
2013	1160	2476	4224	1867
2014	1047	2624	3920	1976
2015	1036	4984	3892	1993
2016	909	1989	2230	2709
2017	1105	1265	3200	2567
2018	1152	1123	1725	2369

La nivelul județului Vâlcea în anul 2018 au fost regenerate pe cale naturală 251 hectare, iar artificial, prin împăduriri 90 hectare. În pădurile administrate de către Regia Națională a Pădurilor Romsilva, situația suprafețelor regenerate în ultimii 8 ani se prezintă conform tabelului 3.15.

Tabelul 3.15. Suprafețe de teren regenerate - județul Vâlcea, 2011-2018.

Sursa datelor: Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea.

Anul	Regenerare artificială	Regenerare naturală
2011	50	318
2012	81	212
2013	60	231
2014	55	266
2015	85	201
2016	127	169
2017	98	225
2018	90	251

3.3. Industria

Activitățile industriale reprezintă elementul cel mai dinamic și cu efectele cele mai vizibile asupra unui centru urban. Tocmai procesul de industrializare a dus la impulsionearea vieții economice și sociale a unor localități rurale, care ulterior au fost investite cu statut de oraș, la accentuarea relațiilor dintre orașe și zonele înconjurătoare.

În perioada socialistă, industria a jucat un rol important în transformarea economiei românești, devenind ramura dominantă, iar rolul ei a crescut prin producerea de bunuri materiale pentru alte domenii de activitate. La modernizarea industriei a contribuit dinamica accentuată a ramurilor generatoare ale progresului tehnic – electrotehnică, construcții de mașini, energie electrică și termică, chimică.

Structura și repartizarea activităților industriale la nivelul județului Vâlcea a fost influențată de varietatea resurselor naturale, de poziția geografică și de tradiția în prelucrarea resurselor.

Structura sectorului secundar scoate în evidență din punct de vedere al populației ocupate o predominanță la nivelul județului Vâlcea în anul 2018 a activității de prelucrare (83,2%), urmată de distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (7,1%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (5,0%) și industria extractivă (4,7%) (figura 3.10). În total, în anul 2018, în aceste activități au fost angrenate 38.200 persoane ocupate. Distribuția anuală a populației ocupate pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în perioada 2010 - 2018 este prezentată în tabelul 3.16.

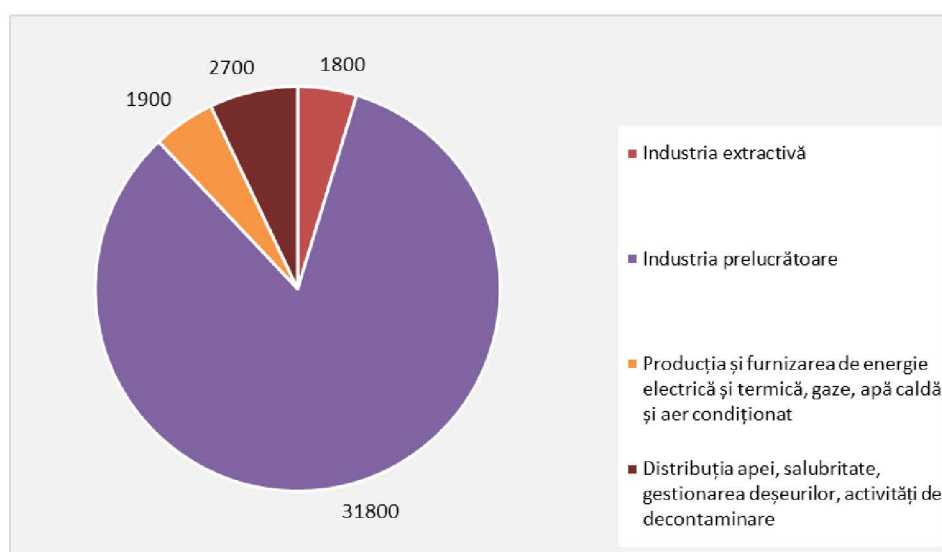

Figura 3.10. Sectorul secundar – structura populației ocupate 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Tabelul 3.16. Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 (mii persoane) - județul Vâlcea, 2010 - 2018. Sursa datelor: INS, TEMPO On-line.

Activități ale economiei naționale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Agricultură, silvicultură și pescuit	56.9	57.4	59.2	56.0	54.0	46.5	39.8	40.3	40.8
Industrie extractivă	2.2	2.1	2.4	2.2	1.9	2.1	1.8	1.8	1.8
Industrie prelucrătoare	28.3	28.8	28.8	28.3	27.3	30.0	32.2	31.8	31.8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2.6	2.6	2.6	2.1	2.3	2.2	1.9	1.9	1.9
Distribuția apei; Salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.7	2.5	2.4	2.6	2.8	2.7	2.8	2.7	2.7
Construcții	12.5	12.4	12.0	11.9	11.8	11.9	12.4	12.6	12.5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Repararea autovehiculelor și motocicletelor	22.6	22.8	23.7	24.6	23.9	23.8	23.3	23.3	23.3
Transport și depozitare	7.5	7.7	8.0	7.6	6.9	7.1	7.3	7.3	7.6
Hoteluri și restaurante	2.7	2.8	3.4	3.4	3.5	3.7	4.0	4.4	4.6
Informații și comunicații	1.4	1.1	1.9	1.7	1.4	2.1	2.3	1.8	1.3
Intermedieri financiare și asigurări	1.2	1.1	1.1	1.0	1.0	1.0	1.3	1.1	1.0
Tranzacții imobiliare	1.1	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.6	1.7	1.7	1.7
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3.5	3.6	3.3	3.0	2.7	2.8	3.1	2.5	2.7
Administrație publică și apărare; Asigurări sociale din sistemul public	3.8	3.6	3.6	3.4	3.6	3.6	3.8	3.9	3.8
Învățământ	6.6	6.7	6.5	6.5	6.6	6.3	6.1	5.4	5.6
Sănătate și asistență socială	6.9	6.4	6.3	6.2	6.3	6.4	6.7	6.9	7.4
Activități de spectacole, culturale și recreative	0.8	0.8	0.8	1.0	0.8	0.7	0.7	0.7	0.8
Alte activități de servicii	1.7	1.6	2.2	2.2	1.9	2.5	2.3	2.3	2.3

Se observă că industria prelucrătoare este cea în care s-a înregistrat creștere a populației active în anul 2018 comparativ cu anul 2010 (12%).

Industria extractivă a fost afectată de reducerea cu 18% a populației ocupate. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat s-a confruntat de asemenea cu reducerea numărului de persoane ocupate (- 27%), de la 2600 persoane în anul 2010 la 1900 persoane în anul 2018.

La sfârșitul anului 2018 numărul mediu al salariaților din industrie a fost de 23.900 persoane, din care 18.200 persoane în industria prelucrătoare.

În tabelul următor este prezentată evoluția unităților de producție pe ramuri ale industriei care activează în județul Vâlcea. Se observă că în perioada 2014 - 2018 s-a înregistrat reducerea cu 18% a unităților locale active în domeniul industriei extractive, respectiv cu 13% în cazul unităților de producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat. Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare este sectorul de activitate care s-a dezvoltat cu 53% din punct de vedere al numărului de unități de producție. Creșteri ale capacității au fost marcate și în industria prelucrătoare (10%).

Tabelul 3.17. Unități locale active în domeniul industriei – județul Vâlcea, 2014 – 2018. Sursa datelor: INS Vâlcea.

Denumirea ramurii industriale	Anul				
	2014	2015	2016	2017	2018
Industria extractivă	22	20.0	19	18	18
Industria prelucrătoare	685	711	705	708	755
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	15	17	15	13	13
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	40	42	50	56	61.0
<i>Total:</i>	762	790	789	795	847

Activitatea desfășurată de unitățile locale active în domeniul industriei a generat valori ale cifrei de afaceri care în anul 2018 totalizează 5347 milioane Lei (tabelul 3.18).

Tabelul 3.18. Cifra de afaceri (milioane lei) în domeniul industriei locale - județul Vâlcea, 2014 - 2018. Sursa datelor: INS Vâlcea.

Denumirea ramurii industriale	Anul				
	2014	2015	2016	2017	2018
Industria extractivă	192	122.0	101	306	339
Industria prelucrătoare	3078	3613	2567	3923	4471
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	396	469	1171	1130	376
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	133	114	114	136	161.0
<i>Total:</i>	3799	4318	3953	5495	5347

La nivelul întregului sector de activitate s-a înregistrat creșterea cu 41% a cifrei de afaceri, de la 3799 milioane Lei în anul 2014 la 5347 milioane Lei în anul 2018. Industria extractivă

este cea care a marcat cea mai mare creștere (77%), iar producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat este singurul sector afectat de reducerea cifrei de afaceri în perioada analizată (- 5%).

Produsul intern brut asociat activităților descrise mai sus a atins în anul 2017 valoarea de 2970,3 milioane Lei (tabelul 3.19). Se observă că la nivelul întregului sector, Produsul intern brut a avut o variație crescătoare, cu excepția anului 2014. În ansamblu, în perioada analizată creșterea cumulată a fost de 28%.

Tabelul 3.19. Produsul intern brut (milioane lei) în domeniul industriei locale - județul Vâlcea, 2014 - 2018. Sursa datelor: INS Vâlcea.

Denumirea ramurii industriale	Anul				
	2013	2014	2015	2016	2017
Industria extractivă; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	239,8	201,3	246,0	250,1	633,6
Industria prelucrătoare	2074,5	1973,1	2355,0	2365,1	2336,7
<i>Total:</i>	<i>2314,3</i>	<i>2174,4</i>	<i>2601,0</i>	<i>2615,2</i>	<i>2970,3</i>

Principalele ramuri industriale din județul Vâlcea se bazează pe exploatarea și prelucrarea resurselor naturale.

Principalele ramuri industriale, cu o pondere semnificativă la nivel județean sunt:

- **Industria extractivă** – funcționează unități economice care utilizează resurse minerale locale: sare, cărbune și petrol.

SNS SALROM - Exploatarea Minieră Râmnicu Vâlcea – sare gemă și în soluție, iar Secția Extracție și Preparare Bistrița - exploatează calcarul.

Sucursala Exploatarea Minieră Râmnicu Vâlcea a luat ființă în anul 1965, prin comasarea mai multor exploatări miniere din jurul orașului Râmnicu Vâlcea, care aveau ca obiect de activitate extracția și prepararea substanțelor minerale utile precum sare în soluție, sare gemă, calcar, grafit, feldspat, mică și tuf vulcanic.

Sarea formează un important zăcământ, situat la 12 km sud-vest de municipiul Râmnicu Vâlcea, în localitatea Ocnele Mari. Salinele Ocnele Mari sunt amintite în numeroase documente și scrieri vechi, pentru că de aici se aprovizionau cu sare nu numai Oltenia, Banatul și partea de vest a Transilvaniei, ci și Bazinul Adriatic al Peninsulei Balcanice.

Zăcământul de sare de la Ocnele Mari este exploatat din anul 1959 până în prezent prin două metode de exploatare, pe cale umedă prin dizolvare cinetică (în sonde) și

pe cale uscată. În anul 1993 au început lucrările la mina nouă de sare de la Ocnele Mari, în punctul Cocenești.

Lucrările miniere se desfășoară la nivelul a două orizonturi – orizontul +226 și orizontul +210, metoda de exploatare fiind cu camere mici și palieri pătrați, actualmente cea mai modernă metodă de exploatare pe plan mondial. Finalizarea exploatării în aripa de vest a orizontului +226 a permis amenajarea în subteran a unui punct turistic. Acesta cuprinde spații de agrement, spații de joacă, un muzeu cu exponate care arată istoria zonei din cele mai vechi timpuri până în prezent, și nu în ultimul rând, cea mai mare biserică subterană din România.

Exploatarea micii din zăcămintele pegmatitice cu mică de pe Valea Lotrului, situate pe teritoriul localității Voineasa, județul Vâlcea, a început în cel de-al doilea deceniu al secolului XIX, de către mai mulți concesionari români sau străini.

Exploatarea feldspatului a început în 1967 prin zăcămintul de Vasilatu, situat în apropierea localității Brezoi. Prin măcinare s-a realizat feldspat sodic, utilizat în industria porțelanului dielectric și menajer, produse abrazive, industria sticlei și ceramică.

Odată cu amplasarea Uzinei de Produse Sodice Govora, s-a deschis în 1960 în masivul Arnota, pe teritoriul comunei Costești, cariera Bistrița, de unde se extrage și se prepară calcarul folosit în industria chimică, pentru nevoi locale și calcarul filer, calcarul sistificare, furajer, mozaic de calcar, calcar pentru mixturi asfaltice. În perioada anilor 1970, activitatea unității s-a extins și în domeniul extracției și preparării tufurilor vulcanice, în zonă existând, de asemenea, importante zăcămintele.

Cărbunele se extrage din Exploatarea Minieră de Carieră Berbești. Până în anul 2015 aceasta a făcut parte din Societatea Națională a Lignitului Oltenia, după care a fost preluată de către CET Govora.

Sectorul de producere a energiei electrice pe cărbune din România poate deveni competitiv la nivel european cu ajutorul unor investiții majore în modernizarea acestuia care vor avea drept rezultat o eficiență crescută și, implicit, un nivel redus al emisiilor de CO₂.

Strategia energetică pe termen lung a României prevede utilizarea în continuare a combustibililor fosili în vederea asigurării securității în alimentarea cu energie. De aceea, sectorul energetic din România, reprezintă atât în prezent cât și în viitor, o oportunitate semnificativă pentru dezvoltarea tehnologiei CCS la scară națională și regională.

Țițeiul și gazele naturale sunt extrase din zona de sud a județului. În municipiul Drăgășani își are sediul Schela de petrol și gaze care aparține grupului OMV și care are ca activitate exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze naturale din zona de sud a județului Vâlcea și din zona de nord a județului Olt.

- **Industria energetică** utilizează potențialul energetic al râului Oltului și al afluenților săi. Județul Vâlcea se situează pe locul al doilea la nivel național în raport cu energia electrică brută produsă de centralele componente ale S.C. Hidroelectrică S.A.

Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea a fost înființată în anul 1969 sub numele de Întreprinderea de Centrale Hidroelectrice Râmnicu Vâlcea, având în administrare 6 hidrocentrale cu o putere totală instalată de 274,35 MW, amplasate pe râul Argeș, dar și obiective în curs de execuție situate pe râurile Olt și Lotru.

Ca urmare a dezvoltării rapide a obiectivelor energetice în cele trei bazine hidrografice și complexității acestora, prin reorganizarea activității, în anul 1976 sucursala a preluat în exploatare doar amenajările râurilor Olt și Lotru.

Din anul 2013, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea administrează hidrocentralele amplasate pe râul Lotru, sectorul mijlociu al râului Olt (Cornetu–Drăgășani) și pe sectorul Olt Inferior (Strejești - Izbiceni). În prezent Sucursala are în administrare 23 hidrocentrale (57 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 microhidrocentrale (6 hidroagregate).

Puterea totală instalată este de 1525,9 MW, din care 643 MW în amenajarea Lotru, 500,1 MW în amenajarea Olt Mijlociu, 379 MW în amenajarea Olt Inferior și 3,8 MW în microhidrocentrale. Producția anuală de energie electrică de proiect este de 3733,49 GWh.

CET Govora S.A. este o societate comercială deținută integral de Consiliul Județean Vâlcea, care operează instalații energetice proprii și în concesiune pentru:

- producție cărbune energetic în cele 3 cariere deschise la Berbești – Alunu;
- producție în cogenerare energie electrică și termică sub formă de abur și apă fierbinte la centrala electrică CET Govora;
- transport și distribuție energie termică în sistem centralizat;
- furnizare de energie electrică din stația proprie de 110 kV;
- livrare cenușă uscată pentru industria materialelor de construcție.

Termocentrala funcționează pe baza lignitului inferior exploatat în bazinele carbonifere de la Berbești și Alunu, situate la aproximativ 40 km distanță de termocentrală. Cărbunele este transportat cu trenul la Govora pe linia de cale ferată Băbeni - Alunu.

Termocentrala are capacitatea de a funcționa suplimentar pe bază de păcură și gaze naturale însă în ultimii ani producția s-a realizat preponderent pe bază de cărbune. Termocentrala are capacitate de depozitare a 500.000 de tone de cărbune concasat și 10.000 m³ de păcură.

- **Industria chimică** – județul Vâlcea deține una dintre cele mai mari capacități de prelucrare, aici fiind produse mai mult de 70 de produse diferite (sodă caustică și praf, PVC, insecticide, alcooluri, policarbonați, pesticide, etc).

Peste 50% din volumul producției industriale este asigurat de industria chimică și petrochimică, reprezentată de SC Oltchim SA Râmnicu Vâlcea, CIECH Soda România (fosta S.C. Uzina de Sodă S.A. Govora), amplasate pe platforma industrială din sudul municipiului. Râmnicu Vâlcea Produsele principalilor reprezentanți ai acestei ramuri sunt utilizate în industrie, agricultură și construcții, fiind și sunt exportate în numeroase țări din întreaga lume.

Oltchim este una dintre cele mai mari companii de produse chimice din România, înființată în 1966 sub denumirea de Combinatul Chimic Râmnicu Vâlcea, prin H.C.M. nr. 1046/26.05.1966. Lucrările de investiții au început în luna iulie 1966, prima instalație pusă în funcțiune fiind Instalația de electroliză cu catod de mercur la data de 28 iulie 1968. În 1990, prin H.G. nr. 1213/20 noiembrie, în baza Legii nr. 15/1990, Combinatul Chimic Râmnicu Valcea a devenit societate comercială pe acțiuni, sub denumirea S.C. Oltchim S.A.

S.C. Oltchim S.A. este o societate cu capital majoritar privat, al cărei pachet majoritar de acțiuni începând cu luna decembrie 2018 a intrat în portofoliul Chimcomplex S.A. Borzești. În 2018, Chimcomplex S.A. Borzești a achiziționat 5 grupe de active Oltchim, astfel noua entitate devenind cel mai mare combinat chimic din Romania.

CIECH Soda România S.A. este o societate cu capital privat (98,7371% dintre acțiuni sunt deținute de CIECH Spolka Akcyjna din Varșovia, Polonia, 0,0471% din numărul acțiunilor este deținut de Statul Român prin Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului, iar restul de 1,22% este deținut de persoane fizice și juridice). Fabrica românească este prima societate străină care a fost achiziționată de Grupul CIECH în decembrie 2006.

CIECH S.A. a fost înființată în anul 1945, fiind astăzi liderul pieței chimice poloneze și una dintre cele mai mari companii poloneze cu acoperire internațională. Grupul CIECH cuprinde 8 întreprinderi de producție, societăți comerciale și prestatoare de servicii și oferă produse chimice de primă clasă: sodă calcinată (locul al doilea în Europa), bicarbonat de sodiu, sare, rășini poliesterice și epoxidice, produse agro și produse din sticlă și alte substanțe chimice utilizate în industrie precum cea a sticlei, în industria alimentară, de mobilier, pentru fabricarea detergenților, în agricultură și construcții.

CIECH Soda România S.A. produce sodă calcinată, sticlă de apă, silicat de sodiu și alte produse derivate din sodă.

Societatea a efectuat în anul 2018 cheltuieli legate de protecția mediului înconjurător în cuantum de aproximativ 15 milioane de lei pentru reducerea emisiilor de gaze și pulbere în aer, pentru servicii de gestionare (valorificare /

eliminare) a deșeurilor de către firme externe, pentru servicii de colectare și epurare a apelor uzate, pentru reciclarea și valorificarea deșeurilor din ambalaje, dar și pentru alte costuri legate de protecția mediului.

- **Industria constructoare de mașini** – în județul Vâlcea funcționează unități de producție a echipamentelor pentru industria auto. Principalele unități ale acestei ramuri sunt: Vilmar S.A. (un joint - venture franco-român), MW România S.A. Drăgășani (fosta Roți Auto), Wipro Infrastructure Engineering S.A. (fost Hervil S.A.), Faurecia România S.R.L.

- Vilmar S.A. este o societate privată cu 100% capital francez, fiind cea mai importantă fabrică a companiei Genoyer S.A. Vitrolles – Franța, acționarul său principal. Genoyer S.A. are filiale industriale și comerciale aproape în toată lumea, ceea ce asigură suportul relațional, financiar și logistic pentru promovarea produselor Vilmar pe toate piețele lumii. Vilmar produce și vinde o gamă diversificată de utilaje tehnologice și părți componente destinate industriei: chimice, petrochimice, petrolului și a gazelor naturale, energetice, metalurgice, construcțiilor mecanice, prelucrării metalelor. Direct sau prin intermediul agențiilor și filialelor companiei franceze Genoyer S.A., produsele fabricate în Vilmar sunt prezente în țări de pe toate continentele.
- MW România S.A. Drăgășani este o societate privată cu 100% capital străin. Aproximativ jumătate din producția de componente auto realizată de acest operator economic este destinată exportului, restul fiind distribuită pe piața românească, în special către Automobile Dacia S.A.
- Wipro Infrastructure Engineering S.A. – societate privată, parte a corporației multinaționale Wipro, companie globală implicată în diverse domenii de activitate, inclusiv producția de cilindri hidraulici. Este cea mai cunoscută firmă producătoare de echipamente hidraulice din România. Având ca premise dinamismul, profesionalismul și promptitudinea, compania urmărește îndeplinirea tuturor exigențelor referitoare la calitate, servicii și termene de livrare, ceea ce îi asigură competitivitate și succes în afaceri. Societatea produce cilindri hidraulici pentru agricultură, mașini, mașini unelte, mașini de ridicat, produse metalurgice și de minerit. Cilindrii pot fi produși în serii mari, cât și în serii mici, atât în mărimi metrice, cât și în țoli.
- Faurecia Romania S.R.L. este o companie producătoare de componente auto, parte a grupului Faurecia din Franța care deține 300 de fabrici localizate în 35 de țări, 25 de centre academice și 30 de centre de dezvoltare și care investește constant în cercetare și inovație.

În România, grupul francez este prezent încă din anul 2003 și deține cinci fabrici grupate pe trei direcții de business: Euro Auto Plastic Systems (Euro APS) din Mioveni și Faurecia Căteasca (Divizia de interioare auto care atinge

ariile de integrare perfectă a suprafețelor și a afișajelor cu noi soluții, dezvoltând și producând sisteme componente de interior, inclusiv panouri de instrumente, panouri pentru uși, console centrale, dar și tehnologii inteligente, soluții intuitive pentru utilizatorii auto), Faurecia Tâlmăciu și Faurecia Budești (Divizia de scaune auto care dezvoltă soluții inovatoare pentru confort termic și sănătate, dar și soluții de siguranță avansată pentru viitor), precum și Faurecia Craiova (Divizia sisteme de control a emisiilor care dezvoltă și inovează pentru a conduce mobilitatea și industria spre zero emisii, oferind soluții pentru siguranța mediului).

La nivel global, unul din trei vehicule produse include un echipament fabricat de Faurecia. Printre clienții companiei din România se numără: Porsche, Volkswagen, Dacia, Ford, Audi, BMW, Peugeot, Jaguar, Land Rover, Fiat, Volvo.

- **Industria exploatării și prelucrării lemnului** s-a dezvoltat în mod deosebit, având în vedere materia primă existentă pe raza județului. Principalele societăți cu obiect de activitate exploatarea și prelucrarea lemnului sunt: Mobella S.R.L., Romobila S.R.L., Elvila S.A. (punct de lucru Carpatina – Băbeni), Prelcon S.R.L., Mobsprint S.R.L., Tricostar S.R.L, Mobi Start S.R.L., Negostar S.R.L., Genarom S.R.L., Cozia Forest S.A., Haty S.R.L. La acestea se adăuga un număr însemnat de mici agenți economici care exploatează și comercializează material lemnos, ca materie primă pentru unitățile de prelucrare.

Principalele țări în care sunt exportate produsele sunt Germania, Suedia, Belgia, Olanda. Exploatarea și prelucrarea lemnului, ramură cu vechi tradiții, realizează circa 6% din producția industrială a județului.

- **Industria ușoară** este foarte bine reprezentată, prin fabrici producătoare de încălțăminte și îmbrăcăminte din piele și înlocuitori, textile și materiale neșesute, etc. Aceasta a suferit scăderi masive doar în sectorul cooperăției sau în condițiile unei insuficiente adaptări la piață (Vâlceana Râmnicu Vâlcea), constituindu-se o premisă a dezvoltării economice prin forța de muncă ieftină și calificată disponibilă.

Producători de încălțăminte din piele și înlocuitori: S.C. DCB Componente și Încălțăminte S.A. – companie cu capital integral francez, S.C. Percom S.R.L., S.C. Iza S.R.L., etc.

Producători de textile neșesute: S.C. Minet S.A. Râmnicu Vâlcea, cel mai important producător de profil din țară, care oferă o gamă largă de produse (vate voluminoase, geotextile, articole insonorizante, mochete).

Dinamica investițiilor din ultimii ani a dus la schimbări tehnologice radicale, sincronizând calitatea și capacitatea de producție cu cele mai ridicate cerințe europene.

Societatea Minet S.A. și-a dezvoltat permanent capacitățile de producție și zona logistică, devenind astfel un furnizor complet pentru clienții săi și oferind acestora

transport național și internațional prin propriul parc auto și casa de expediții, servicii de laborator, produse complementare, precum și servicii de consultanță și asistență.

- **Industria alimentară** este reprezentată de fabrici de conserve din legume și fructe, de produse lactate, de panificație și băuturi răcoritoare și alcoolice. Printre cele mai reprezentative unități se regăsesc: S.C. Vel Pitar S.A., S.C. Boromir Ind S.R.L. - Panificație, S.C. Diana S.R.L. - Prelucrarea cărnii, S.C. Annabella Fabrica de Conserve Râureni S.A.

Grupul Vel Pitar deține linii tehnologice moderne, complet automatizate, de la operația de frământare și până la procesul de ambalare, care au permis ca produsele realizate pe aceste linii să fie de calitate superioară (prospețime îndelungată, culoare și formă constante), iar productivitatea să fie crescută. Investițiile în tehnologii noi au permis ca atât ambalarea, cât și întreg procesul de producție să utilizeze tehnologia fără atingere (consumatorul fiind prima persoană care atinge produsul). Pornind de la selectarea tipurilor de făină superioară și continuând cu frământarea, dospirea, coacerea, răcirea și ambalarea, procesul este controlat în întregime de calculator.

Societatea Boromir Ind prezintă o perspectivă modernă asupra business-ului. S-a dezvoltat constant și a diversificat activitatea oferind pieței atât produse tradiționale, cât și produse noi, de care piața românească avea nevoie. Principalele etape de evoluție sunt:

- 1994 – ia ființă societatea comercială S.C. Boromir Ind Rm. Vâlcea, obiectul principal de activitate constituindu-l achiziția și prelucrarea cerealelor, precum și valorificarea superioară a făinurilor prin secțiile proprii de panificație și patiserie;
- 1998 – moara Cibin din Sibiu a fost preluată de către grupul Boromir, iar la sfârșitul anului 2001, S.C. Boromir Ind Râmnicu Vâlcea a devenit acționar majoritar;
- 2000 – a fost preluată moara de grâu din Buzău. Moara produce în special făinuri superioare, putând realiza întreaga gamă sortimentală de produse de morărit și panificație;
- 1999 - 2002 – în această perioadă S.C. Boromir Ind Râmnicu Vâlcea achiziționează unități de tip Comcereal, având ca obiect principal activitatea de achiziție, păstrare și valorificare a cerealelor;
- 2009 – în urma participării la Concursul “Produsul Anului 2009”, Cozonacul Boromir cu Crema de Nuci a fost desemnat câștigător de către consumatorii români la categoria produse de patiserie;
- 2011 – pe lângă cele trei societăți, Boromir Ind Râmnicu Vâlcea, Boromir Prod S.A. Buzău și Moara Cibin din Sibiu, Grupul Boromir mai deține puncte de lucru la Deva, Hunedoara, Iași, Slobozia.

Compania continuă să inoveze, aducând pe piață produse noi, apreciate constant de clienți.

Societatea Diana S.A. a fost fondată la 30 aprilie 1991, pornind cu un magazin alimentar. Astăzi se află în topul abatoarelor din România și ocupă un loc important în topul producătorilor de preparate din carne cu capital 100% românesc.

În anul 1997 s-a investit în prima unitate proprie de producție pentru carne și produse din carne. Unitatea a fost utilată cu tehnologie de ultimă oră, devenind în scurt timp unul dintre cei mai activi producători din industria cărnii din județul Vâlcea. După trei ani a achiziționat pachetul majoritar din acțiunile scoase la vânzare de Carvil S.A. (fosta întreprindere de industrializare a cărnii). Prin asocierea cu Carvil S.A., în aprilie 2000 s-a transferat întreaga capacitate modernă de producție în spațiile acesteia, completând întreaga linie cu activitățile de abatorizare, tranșare a cărnii, preparare a produselor, depozitare și transport.

În următorii ani s-a continuat politica de reinvestire a profitului în utilaje, în dezvoltarea modulară a activității și în pregătirea de specialitate a personalului, ceea ce a condus la creșterea calității produselor și la mărirea rețelei de desfacere în 16 județe și în municipiul București.

Societatea Annabella S.A. are ca obiect de activitate fabricarea de conserve din legume - fructe și de sucuri naturale concentrate. Cu o tradiție de peste 40 ani în domeniu fosta fabrică de conserve de la Râureni este preluată de grupul Annabella S.R.L. în anul 2008. Grupul Annabella a investit peste 5 milioane de Euro în fabrica de la Râureni pentru re tehnologizare și modernizarea întregii infrastructuri a producției și a regândit strategia de distribuție la nivel național. De asemenea, a investit în dobândirea unei noi identități a fabricii Râureni, prin procesul de rebranding, menit să poziționeze produsele în percepția consumatorului final ca produse premium, naturale, de calitate superioară.

Fabrica Râureni produce peste 90 sortimente diferite, de la conserve din fructe și legume, dulcețuri, gemuri, compoturi, murături, bulion, semipreparate, oțet, sirop și suc natural concentrat de mere. Exporturile fabricii Râureni se îndreaptă către țări precum Germania, Austria, Italia, Spania, Anglia, Canada, Rusia și Ucraina. În prezent, fabrica de la Râureni este un important jucător al pieței de conserve din România.

Cașcavalul de la Horezu reprezintă un brand al județului Vâlcea. Producția se realizează în spațiile fabricii vechi de brânzeturi de dinainte de 1989, care au fost modernizate după standarde europene. Din 2015, brânza de Horezu a început să participe la concursuri internaționale, la International Cheese Awards, în Nantwich. Tot în 2015 a obținut Highly Commended, în 2017, medalia de Bronz, iar în 2018 medalia de Argint. Cașcavalul de Horezu este un produs românesc apreciat peste tot în lume. În 2018 fabrica de brânzeturi s-a prezentat la cel mai important concurs de

de profil, World Cheese Awards, în Bergen, Norvegia, unde a câștigat medalia de Bronz.

Produsul se vinde în supermarketurile din România, dar și la export. Brânza de Horezu merge în Spania, Croația și Germania, fiind în căutare de noi piețe de desfacere. În România, marca de vânzare este Brânza de Horezu, iar în străinătate se găsesc sub brandul – Tierra de Valcea – Pământ Vâlcean.

Produsele alimentare din județul Vâlcea atestate traditional până în prezent sunt următoarele:

<ul style="list-style-type: none">- Mușchi perpelit „Ca altădată”- Caltaboș oltenesc „Ca altădată”- Cârnați cu miroase și usturoi „Ca altădată”- Carne afumată la garniță „Ca altădată”- Cârnați cu ambăț „Ca altădată”- Tobă țărănească „Ca altădată”- Cârnați din topor „Ca altădată”- Jumări de porc „Ca altădată”- Slănină usturoiată „Ca altădată”	Producător S.C. Avi-Giis S.R.L.
<ul style="list-style-type: none">- Dulceață de Trandafiri „Cămara dulce”	Producător Întreprindere Individuală Bunea Cristian
<ul style="list-style-type: none">- Țuică „Tăria lui Cătălin”- Rachiu din fructe „Tăria lui Cătălin”	Producător S.C. Italcool S.R.L.

La nivel local se mai întâlnesc produse atestate ca produs alimentare obținute conform unei rețete consacrate românești:

<ul style="list-style-type: none">- Crenvurști cu carne de vită- Cabanos	Producător S.C. Diana S.R.L.
---	------------------------------

Parcuri industriale

În anul 2013 a fost înființată societatea comercială Parc Ind Valcea S.A., care are ca obiectiv realizarea și administrarea Parcurilor industriale Drăgășani și Bălcești. Aceasta funcționează ca societate comercială pe acțiuni, având un capital social de 3.200.000 lei, detinut astfel:

- Județul Valcea, prin Consiliul Județean Valcea – 50%;
- Orașul Bălcești, prin Consiliul Local Bălcești – 25%;
- Municipiul Drăgășani, prin Consiliul Local Drăgășani – 25%.

Cele două parcuri industriale se întind pe o suprafață de 26,42 hectare (16,37 hectare în Municipiul Drăgășani și 10,05 hectare în Orașul Bălcești).

Valoarea totală a proiectelor aferente celor două parcuri industriale este de 37,62 milioane de lei, din care Parcul Industrial Drăgășani – 25,95 milioane de lei și Parcul Industrial Bălcești – 11,66 milioane de lei.

Printre obiectivele planului de administrare a S.C. Parc Ind Valcea S.A. în perioada 2018-2022 se regăsesc:

- Construirea de relații strategice cu partenerii interni și externi prin încurajarea și sprijinirea comunităților de afaceri și de dezvoltare care să ducă la investiții în Parcurile Industriale în următorii 4 ani;
- Permanenta monitorizare a situației economice locale pentru a putea avea o reacție rapidă la oportunitățile și amenințările din piață;
- Facilitarea dezvoltării de noi investiții;
- Adaptarea și extinderea infrastructurii parcurilor industriale;
- Asigurarea unui grad maxim de ocupare a Parcurilor Industriale;
- Asigurarea accesului la o infrastructură adaptată nevoilor potențialilor investitori;
- Valorificarea activelor locale;
- Generarea de noi oportunități de angajare;
- Încurajarea inovației;
- Colaborarea cu structurile guvernamentale pentru elaborarea unei strategii pentru parcurile industriale;
- Asigurarea unui mediu de afaceri local dinamic, divers și prosper;
- Diversificarea și completarea serviciilor oferite de S.C. Parc Ind Valcea S.A.;
- Colaborarea cu autoritățile locale.

Demersuri pentru înființarea unui parc industrial au fost realizate în ultimii ani și de Consiliul Local Horezu. În acest sens, a fost lansat anunț de participare la negociere directă pentru concesiunea de loturi de teren în vederea înființării "Parc Industrial Treapt".

3.4. Construcțiile

Construcțiile, caracterizate prin întreprinderi foarte mari înainte de 1989 au fost sectorul care s-a repliat poate cel mai repede, datorită dezvoltării unei piețe a construcțiilor, cu precădere pentru structurile de stat (vămi, bănci, sedii administrative), cât și demarării unor investiții private și apariției unei cereri pentru construcții de locuințe. În sectorul construcțiilor s-a declanșat o specializare a firmelor pe tipuri de lucrări: construcții,

instalații, etc. A fost unicul sector în care serviciile de proiectare nu numai că s-au menținut, dar s-au și dezvoltat prin apariția de firme mici în domeniu.

În anul 2018 populația ocupată în domeniul construcțiilor era de 38.200 persoane, în timp ce salariații erau în număr de 6.543 persoane (5.720 bărbați și 823 femei). În anul 2018 activitatea de construcții se remarcă printr-o ușoară reducere a populației ocupate. În perioada 2014 - 2018 s-a înregistrat creșterea cu 5,9% a populației civile ocupate în acest sector de activitate, respectiv creșterea cu 6,6% a numărului de salariați din construcții (figura 3.11).

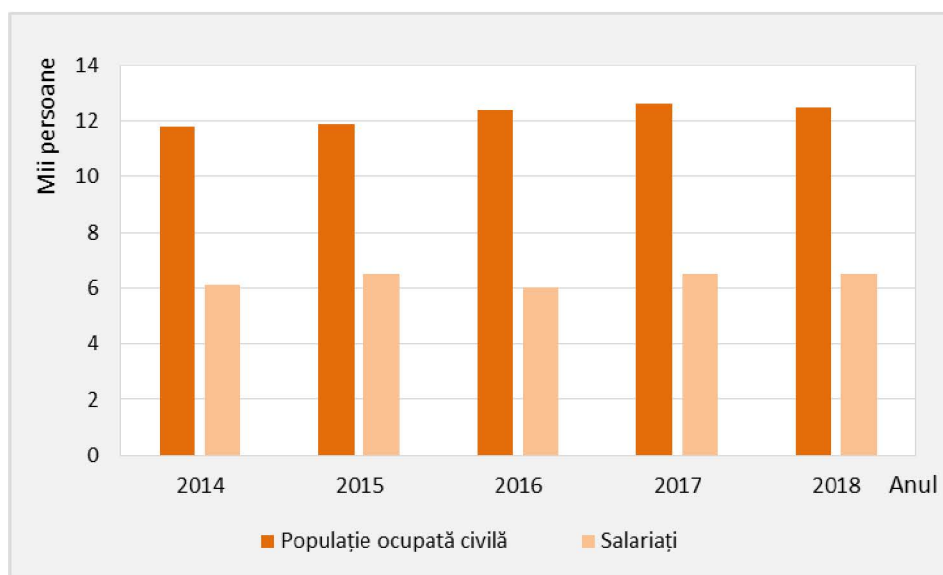

Figura 3.11. Variația anuală a forței de muncă din construcții 2014-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line, INS Vâlcea.

În ultimii 5 ani numărul unităților economice din domeniul construcțiilor a crescut în mod constant, cu excepția anului 2015, când s-a înregistrat o ușoară reducere comparativ cu anul precedent. În anul 2018 au funcționat 699 de unități locale, cu 12,7% mai multe decât în anul 2014. Evoluție pozitivă s-a înregistrat și în cifra de afaceri aferentă activităților din construcții, de la 699 milioane Lei în anul 2014 la 809 milioane Lei în anul 2018 (tabelul 3.20). Distribuția rezultatului acestor activități la nivel de localitate poate fi exprimat prin locuințele noi finalizate. În figura următoare sunt evidențiate valorile specifice acestui indicator în anul 2018.

Tabelul 3.20. Unități locale active în domeniul industriei - județul Vâlcea, 2014 - 2018. Sursa datelor: INS Vâlcea.

Indicator	Anul				
	2014	2015	2016	2017	2018
Unități locale active	620	608	644	661	699
Cifra de afaceri din unitățile locale active, milioane Lei	699	979	792	758	809

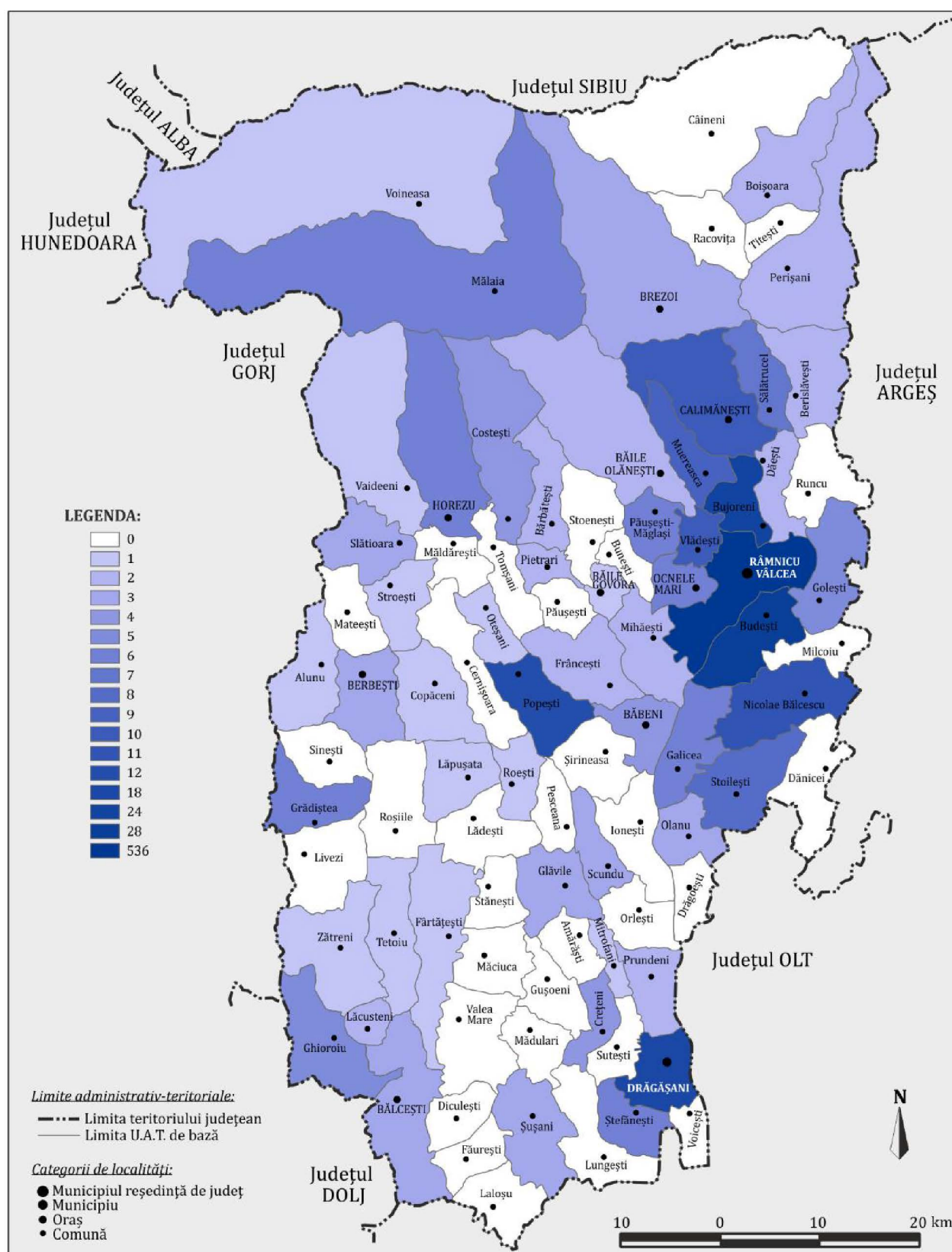

Figura 3.12. Distribuția la nivel de localitate a locuințelor noi finalizate în anul 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

În total, în anul 2018 au fost finalizate 796 locuințe noi, din care 536 amplasate pe teritoriul Municipiului Râmnicu Vâlcea. Următoarele poziții în clasament sunt ocupate de localitățile Budești (28) și Bujoreni (24). Peste 10 locuințe noi au fost realizate în localitățile Municipiul Drăgășani (18), Comuna Popești (12), Comuna Nicolae Bălcescu (11), Orașul Călimănești (10), Comuna Vlădești (10).

Există 13 localități în care a fost recepționată o singură locuință nouă: Băile Govora, Alunu, Copăceni, Fântărești, Lăpușata, Mitrofani, Oteșani, Roești, Stroești, Tetoiu, Vaideeni, Voineasa și Zătreani.

3.5. Agenții economici

În total, în județul Vâlcea în anul 2018 au fost înregistrate 8173 unități locale active, structurate pe activități ale economiei naționale conform datelor din tabelul de mai jos. Se observă că activitatea de *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* este cea în care sunt încadrate cele mai multe unități (32,5% din total). Următoarele clase sunt cele ale activităților de *transport și depozitare* (15,6%), respectiv *industrie prelucrătoare* (9,2%). În perioada 2010 - 2018, la nivelul întregii economii s-a înregistrat creșterea cu 12,4% a numărului total de unități locale. Cea mai mare creștere a fost marcată în *domeniul sănătății și asistenței sociale* (117,6%). La polul opus, reducerea cea mai accentuată a fost în sectorul *industriei extractive* (-21,7%)

Tabelul 3.21. Unități locale active pe activități ale economiei naționale, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Activități ale economiei naționale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	191	175	188	216	229	229	237	254	241
B. Industria extractivă	23	23	28	25	22	20	19	18	18
C. Industria prelucrătoare	727	673	674	688	685	711	705	708	755
D. Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	11	11	11	13	15	17	15	13	13
E. Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	40	54	47	44	40	42	50	56	61
F. Construcții	709	617	622	600	620	608	644	661	699
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea	2847	2618	2613	2589	2621	2550	2536	2637	2661

Activități ale economiei naționale	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
autovehiculelor si motocicletelor									
H. Transport si depozitare	855	816	855	931	1036	1088	1113	1166	1274
I. Hoteluri si restaurante	488	455	478	505	504	508	527	527	529
J. Informatii si comunicatii	190	167	179	170	169	187	208	213	224
K. Intermedieri financiare si asigurari	129	147	160	161	166	172	192	186	195
L. Tranzactii imobiliare	142	132	124	133	130	136	140	149	157
M. Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	430	421	428	437	452	480	511	563	589
N. Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	158	161	173	175	185	169	179	181	185
P. Invatamant	38	37	39	42	42	49	54	64	61
Q. Sanatate si asistenta sociala	102	97	101	111	116	135	163	194	222
R. Activitati de spectacole, culturale si recreative	52	45	51	51	49	61	67	77	81
S. Alte activitati de servicii	140	133	136	135	140	133	142	177	208
<i>Total</i>	<i>7272</i>	<i>6782</i>	<i>6907</i>	<i>7026</i>	<i>7221</i>	<i>7295</i>	<i>7502</i>	<i>7844</i>	<i>8173</i>

Cele 8.173 unități locale detaliate mai sus aparțin unui număr de 7.880 întreprinderi active înregistrate la nivel județean în anul 2018. Din punct de vedere al numărului de salariați, se identifică următoarea structură:

- 0 - 9 persoane: 7.084 întreprinderi active;
- 10 - 49 persoane: 680 întreprinderi active;
- 50 - 249 persoane: 97 întreprinderi active;
- 250 persoane și peste: 19 întreprinderi active.

Din datele publicate de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de afaceri în documentația aferentă Programului Start-up Nation 2018, în județul Vâlcea la momentul respectiv erau înregistrate 7.193 întreprinderi mici și mijlocii (IMM), ceea ce reprezintă o densitate de 2,00 IMM / 100 locuitori. Media la nivel național a acestui indicator este 2,66 IMM / 100 locuitori, respectiv de 2,32 IMM / 100 locuitori în cazul în care nu se consideră Municipiul București. Rolul IMM-urilor este vital pentru asigurarea flexibilității economice și a unei adaptări rapide la un mediu de afaceri aflat în plin proces de transformare. Întreprinderile mari, cu peste 250 de angajați, deși sunt un număr redus în comparație cu cel al IMM-urilor, ocoperă ponderi importante în forța de muncă ocupată și în cifra de afaceri înregistrată la nivel județean.

3.6. Turismul

Turismul, ca activitate economico-socială, este încadrat în sfera serviciilor. Turismul reprezintă unul dintre sectoarele economice care este direct legat de obiectivele majore de dezvoltare teritorială: dezvoltare durabilă (schimbări climatice, protejare a resurselor), competitivitate economică la toate nivelurile (național, regional, local), coeziune socială (interacțiunea comunităților locale cu turiștii, acces la turism pentru categorii defavorizate), dezvoltarea noilor tehnologii. Nu în ultimul rând, turismul contribuie decisiv la reducerea disparităților dintre urban și rural, la creșterea economică a zonelor în declin economic (zone montane, zone periferice), contribuind la creșterea coeziunii teritoriale.

Deși turismul este determinat cel mai adesea de condițiile externe, dezvoltarea lui depinde de următorii factori care reflectă aspecte interne ale acestui fenomen: atractivitatea (naturală și/sau culturală), infrastructura de transport, comunicații, servicii edilitare, baza materială turistică (cazare, aprovizionare cu alimente, servicii), alți factori nu mai puțin importanți ca: publicitatea turistică, personalul turistic, structura organizatorică, atitudini.

În contextul implicațiilor economice se înscrie și contribuția turismului la dezvoltarea unor zone mai puțin bogate în resurse capabile să asigure dezvoltarea unor întreprinderi, dar bogate în resurse turistice naturale și antropice care atrag fluxuri turistice și duc la apariția și dezvoltarea localităților existente ca stațiuni turistice sau chiar la apariția unor stațiuni noi. Prin amenajările și condițiile pe care le presupune turismul, activitățile turistice contribuie la ridicarea economică și culturală a perimetrelor respective și, în consecință, la crearea de condiții mai bune de viață pentru populația locală. Turismul este un mare consumator de forță de muncă permanentă, dar și sezonieră.

Potențialul turistic natural și cultural

Județul Vâlcea este înzestrat cu un potențial turistic de excepție care a favorizat dezvoltarea acestei activități, prin punerea lui în valoare. Apele minerale de la Călimănești-Căciulata, de la Băile Govora, Băile Olănești, Ocnele Mari-Ocnița, rezervațiile naturale din Munții Coziei și Munții Capățâanii, Valea Oltului, Valea Lotrului străjuită de păduri seculare, se înscriu între cele mai pitorești arii turistice din țară, Mănăstirile Cozia, Hurezi, Govora, Bistrița, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Surpatele, Arnota, cetățile geto-dacice și castrele romane de la Buridava sau de pe Valea Oltului, celebra "Cale a lui Traian", muzeele amenajate în 16 unități de profil, etc., toate au dus la crearea unei importante baze de cazare, servire și tratament.

Teritoriul județului Vâlcea prezintă o mare varietate geografică, aici succedându-se peisaje de la cele alpine ale căldărilor și custurilor glaciare ale munților Făgărașului, Lotrului, Latoriței, Coziei, Capățâanii, culoare de vale și depresiuni intramontane intens populate (Lovișteea) sau dealurile și depresiunile subcarpatice. În funcție de particularitățile

peisajului, după specificul obiectivelor, nu doar naturale, ci și antropice, se individualizează următoarele arii:

- Valea Lotrului – prin ceea ce oferă și prin amenajările la care a fost supusă formează, împreună cu munții din jur, cea mai importantă zonă turistică nu numai a județului Vâlcea, ci și a Carpaților Meridionali în ansamblu. În cadrul acestei arii se detașează Valea Lotrului între Voineasa și Brezoi (ca porțiune de legătură între Valea Oltului și munții de la vest) și bazinul superior al Lotrului (incluzând și Valea Latoriței, culmile Căpățânii și Lotrului).
- Masivul Vânturarița-Buila – calcaros izolat și proeminent, prin trăsăturile peisajului reprezintă una din atracțiile principale din munții dintre Olt și Jiu. Este un obiectiv cu potențial turistic ridicat, dar a cărui punere în valoare este mult sub posibilități. La potențialul natural se adaugă un anumit potențial cultural-educativ, dată fiind prezența în imediata apropiere a unor mănăstiri și schituri, monumente de arhitectură, martore ale unor evenimente istorice de referință. Dintre formele de turism, Masivul Vânturarița-Buila se pretează la drumeții montane, alpinism și turism speologic.

Masivul oferă numeroase puncte de belvedere, prezintă sectoare de chei înguste și sălbatice dintre care cele mai spectaculoase sunt Cheile Pârâului Cheia, cascade impresionante, peșteri și avene care oferă suficientă atractivitate pentru turiștii pasionați de speologie. Podurile naturale (arcadele) se înscriu printre cele mai spectaculoase forme de relief.

După modul de grupare a atracțiilor turistice, inclusiv după accesibilitate, în masivul Vânturarița-Buila, în literatura de specialitate sunt conturate trei subunități definite prin trăsături și potențial turistic natural: subunitatea sud-vestică (include munții Cacova, Scărișoara și Piatra), subunitatea centrală (include munții Albu, Buila și Vioreanu) și subunitatea nord-estică (include muntele Vânturarița). Prin includerea la masivul propriu-zis Vânturarița-Buila și a celor două extremități ale barei de calcar – Munții Stogu și Stogșoare și măgurile Arnotei și Bistriței – gama elementelor de interes turistic a sporit cu Cheile Bistriței Vâlcii (cu câteva guri de peșteră fosile, dintre care cea mai mare, Peștera Liliecilor, adăpostește și un schit din secolul al XVII-lea).

Prezența în apropierea masivului a unor monumente de arhitectură ca Mănăstirea Arnota (cu mormântul lui Matei Basarab), Mănăstirea Bistrița, schiturile Păpușa, Pahomie, Pătrunsa și Iezer completează potențialul turistic.

Principala cale de acces este șoseaua națională Râmnicu Vâlcea – Târgu Jiu situată la 6 km de marginea sudică a masivului. Din aceasta pornesc drumuri secundare asfaltate care ajung până la marginea masivului. O a doua cale de acces, tot de la Râmnicu Vâlcea, este șoseaua modernizată prin care se asigură legătura cu Băile Olănești și Cheia. Drumurile modernizate sunt continuate cu o serie de drumuri nemodernizate, forestiere, relativ bine întreținute. Din Râmnicu Vâlcea pornește

către localitatea Bistrița o cale ferată îngustă, care ar putea fi folosită cu unele mici adaptări la transportul turiștilor.

Rețeaua de drumuri și poteci oferă posibilitatea parcurgerii masivului în condiții relativ bune, dar există un impediment de foarte mare importanță: acela al lipsei locurilor de adăpost. Bazele turistice cu condiții de cazare se află la distanțe de 10-20 km de masiv. Mănăstirile (Bistrița, Horezu) și schiturile (Pahomie, Pătrunsa, Iezer) oferă cazare în condiții modeste grupurilor de turiști. Mai există posibilitatea cazării turiștilor în satele din jur (Bistrița, Pietreni, Bărbătești, Costești, Cheia) sau la cantoanele silvice (aflate pe văile Bistriței și Pârâului Cheia), dar în condiții foarte modeste. De asemenea, mai există refugiul turistic Curmătura Builei.

Cu toate greutățile întâmpinate de activitatea turistică prin lipsa spațiilor de cazare, bazele de cazare din Olănești și Horezu pot fi folosite pentru accesul în masiv. Gradul redus de afectare antropică a peisajului masivului Vânturarița-Buila se constituie în argument pentru o valorificare superioară a potențialului turistic în condițiile protejării elementelor de peisaj.

- Parcul Național Cozia a fost declarat prin Ordinul 7/1990, al Ministrului Apelor, Pădurilor și Mediului și reconfirmat prin Legea nr. 5/2000 și cuprinde ținutul muntos Cozia – Naratu - Dobra, acoperit în cea mai mare parte cu păduri. Această zonă este o arie naturală protejată, de interes național și internațional, încadrată de Uniunea Mondială pentru Conservarea Naturii din cadrul ONU în categoria a II-a (parc național).

Scopul pentru care a fost înființat Parcul Național Cozia, în suprafață de 17.000 hectare, este conservarea biodiversității biologice, a formațiunilor geologice și geomorfologice, a peisajului, precum și pentru educație și recreere.

Valoarea deosebită a habitatelor naturale, cu o mulțime de specii de floră și faună sălbatică existente în listele Directivelor Europene (Habitat, Păsări) sau ale altor convenții internaționale, justifică regimul special de protecție și conservare impus în acest parc. Prezența unor peisaje unice, spectaculoase constituie un potențial remarcabil pentru turismul montan.

Pădurile îmbracă aproape întreaga zonă, începând de lângă firul apei sau marginea localităților, până în culmile cele mai înalte ale munților, suprafața împădurită fiind de peste 90%.

Substratul litologic cel mai des întâlnit este unul de o categorie aparte, format din gnais de Cozia, o rocă ce se dezagregă în blocuri mari și care determină formarea unui peisaj ruinform presărat cu turnuri, ace, hornuri, colți, coloane, bulzuri etc. În aceste locuri, timpul a modelat roca muntelui dând naștere unei multitudini de forme interesante: Sfinxul Coziei, Ciobănașul, Haiducul, Înțeleptul, Dacul, Baba Coziei, Ursoaica și puiul, etc. Mai există aici mulțime de portaluri, praguri și punți

suspendate, grote, cascade, chei etc., toate menite să amplifice misterul acestor creații arhitectonice ale naturii.

Disponerea în zig-zag a culmilor muntoase care coboară înspre Olt, atât din partea stângă cât și din dreapta lui, nu permit pătrunderea în zonă a curenților reci veniți dinspre munții înalți ai Făgărașului, în timp ce prezența curenților mediteraneeni în partea sudică determină formarea unui microclimat mai cald, de adăpost. Pe substratul litologic al gnaisului de Cozia și în prezența microclimatului cu influențe sudice, a fost posibilă crearea unui mozaic de ecosisteme care nu respectă regulile de bază ale așezării pe verticală sau orizontală. Astfel, flora locală se compune din asocieri și combinații de plante de la cele alpine sau subalpine, pâna la cele de stepă, multe specifice nu doar Carpaților, ci și regiunilor caucaziene, balcanice, mediteraneene etc. Bogăția floristică este un argument puternic pentru declararea acestei zone ca parc național. Din această originală paletă de plante, circa 9% sunt specii endemice locale: *Achillea coziana*, *Gallium baillonii*, *Rosa argesana*, *Rosa coziae*, *Centaurea coziensis*, *Stipa crasiculmis* etc. Foarte importante pentru a fi protejate și conservate sunt speciile periclitare, cunoscute popular sub denumirile: iedera albă, floarea de colț, garofița de munte, stânjenelul, crinul galben de pădure, etc. Interesantă este și inversiunea de așezare a etajelor de vegetație forestieră întâlnită pe raza acestui parc național. Astfel, sub stâncile Foarfecii o pădure de gorun urcă până la 1350 m, în timp ce pădurile de brad și fag coboară aproape până în Defileul Oltului la altitudinea de doar 300 - 400 m.

Parcul național cuprinde și un valoros patrimoniu faunistic. În pădurile seculare, printre stâncile munților sau în golurile subalpine se găsește o întreagă piramidă trofică de animale sălbatice: ursul brun, capra neagră, lupul, cerbul carpatin, râsul. Pe stâncăriile însoțite din zonele Basarab și Turnu se întâlnește vipera cu corn, iar pe sub blocurile de stânci trăiește scorpionul mic, specie termofilă de origine mediteraneană. Defileul Oltului, parte integrantă a Parcului Național Cozia, este un coridor ecologic deschis păsărilor în migrația lor spre Europa centrală și de nord, iar alte specii sudice utilizează culoarul în extinderea arealului lor (ca lăstunul de stâncă).

Constituirea ca parc național a acestei zone ține cont și de posibilitatea desfășurării unor activități turistice. Astfel, potențialul turistic al acestor locuri este deosebit de atractiv. Prin păduri și pe crestele munților sunt trasee turistice spre înălțimile Coziei sau Naratului, oferind călătorilor o mulțime de priveliști minunate. Pelerinii au posibilitatea întâlnirii unora dintre cele mai sacre locașuri ale ortodoxiei românești în locuri ca: Mănăstirea Cozia, Mănăstirea Turnu, Mănăstirea Stănișoara, Schitul Cornet, Schitul din Ostrovul Călimăneștiului, etc. Turismul de sănătate atrage în fiecare sezon o mulțime de vizitatori în stațiunile Călimănești, Căciulata, Cozia. De viitor în apropierea parcului este și turismul rural, cu potențial de dezvoltare în salba de localități montane din comunele Perișani, Sălătrucel, Racovița, Berislăvești. Această formă de turism poate aduce beneficii localnicilor prin vânzarea de produse

naturale și posibilitatea de oferire a unor servicii de cazare în mediul tradițional românesc. Obiceiurile, datinile și tradițiile locurilor trebuie păstrate, deoarece constituie savoea și atracția satelor românești pentru turiștii de pretutindeni. Misterul și originalitatea acestor locuri este dată și de o serie de legende legate de comorile din Muntele Sfânt al dacilor, despre iele sau despre haiduci.

- Patrimoniului Mondial UNESCO – Mănăstirea Horezu, monument înscris din 1993 în Lista Patrimoniului Mondial, este cel mai valoros ansamblu monastic care aparține stilului arhitectural brâncovenesc. Ansamblul este dispus conform principiilor Ordinului Athonit, în jurul Bisericii Mari, împrejmuită cu un zid, în apropierea bolniței și înconjurată de schiturile Sfinții Apostoli și Sfântul Ștefan, integrate în ansamblul principal și așezate în afara incintei principale spre cele patru puncte cardinale. Dispunerea generală este simetrică pe axa est-vest, conform influenței artei renaștentiste, schiturile formează un plan cruciform.

Ansamblul Mănăstirii Horezu este situat într-un peisaj pitoresc cu dealuri împădurite, în proximitatea râului Romanii, la 5 km în direcția nord de drumul național 67 (DN67) care leagă principalele orașe Râmnicu Vâlcea și Târgu Jiu pe partea stângă a văii Romanilor, la 570 metri altitudine.

Arii de interes turistic

- Aria de interes turistic a Băilor Govora – la 5 km spre Sud se ajunge la mănăstirea Govora (sec. XV). În satul Govora se poate vizita biserica de lemn declarată monument de arhitectură românească. La 6 km mai la sud se poate vizita Mănăstirea Surpatele și încă mai la sud Mănăstirea Dintr-un Lemn. La circa 18 - 20 km depărtare spre nord, pe Valea Bistriței se pot vizita Mănăstirea Bistrița, Mănăstirea Arnota, schitul Păpușa, defileul Bistriței, taiat între Munții Arnota și Scărișoara. Ceva mai la vest pe Valea Romanilor se ajunge la Mănăstirea Hurez. La 4 km de orașul Horezu se găsesc culele Măldărești.
- Aria de interes turistic Băile Olănești – se pot vizita Piatra Scrisă la 1,5 km depărtare spre Nord-Est, presupus loc de popas al haiducilor, Mănăstirea Frăsinei, Mănăstirea Saracinesti, Biserica din Albac, Schitul Pahomie, Schitul Iezer.
- Aria de interes turistic reprezentată de stațiunile Călimănești și Căciulata – cuprinde Defileul Oltului cu obiectivele: Mănăstirea Cozia, Biserica Bolnita Cozia, Mănăstirea Turnu, Mănăstirea Cornetu, Mănăstirea Stânișoara. Una din trăsăturile de bază constă tocmai în varietatea accentuată a peisajului.
- Din punct de vedere geografic pe teritoriul județelor Vâlcea și Gorj (în zona subcarpatică) sunt conturate 2 arii aparținând prin caracterele următoarelor subzone:

- Valea Oltului (cu centrul polarizator Râmnicu Vâlcea) care cuprinde stațiunile balneoclimaterice Călimănești, Olănești, Govora și toate obiectivele turistice dintre masivul Cozia, dealurile Olăneștilor (la Vest) și cele ale Govorei (la Sud).
- Bistrița-Hurez, aparținând subzonei desfășurate spre Vest, în lungul depresiunii subcarpatice oltene, tot ansamblul peisagistic caracteristic contactului dintre bordura sudică a Carpaților Meridionali și Subcarpații Getici, în care se integrează o gamă variată de fenomene naturale, vestigii istorico culturale și opere de artă populară de o deosebită valoare.

Subzona turistică de pe Olt, fiind străbătută longitudinal de una dintre principalele căi de legatura transcarpatică – feroviară și rutieră – de importanță internațională, deține un rol deosebit în circulația de tranzit.

A doua arie, având alte condiții geografice și alt specific turistic va trebui inclusă tot mai mult în circuitul turistic cu scopul valorificării maxime a elementelor oferite de cadrul natural (fără intervenții care i-ar putea diminua valoarea peisagistică actuală) a obiectivelor de arhitectură și arta populară (mănăstirea Arnota, Hurez, Bistrița, culele, ceramica de la Hurez) a elementelor etnografice și folclorice reprezentative (Vaideeni, Tomsani). Valorificarea acestor microzone va trebui făcută mai ales prin prisma completării și suplinirii lipsei unor elemente specifice regiunii din subzona puternic urbanizată din lungul Văii Oltului și în strânsă legătură cu subzona vestică Polovragi – Baia de Fier – Novaci – Târgu Jiu.

- Stațiunile turistice din județul Vâlcea a căror dezvoltare a fost favorizată de potențialul turistic deosebit sunt: stațiunile balneare de interes național Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești - Căciulata, stațiunea montană de interes național Voineasa și stațiunea de interes local Horezu.

Capacitatea de cazare

Capacitatea de cazare din rețeaua turismului vâlcean constă în 286 unități de cazare cu 12.070 locuri, situându-se pe locul 7 la nivel național în anul 2018. Din totalul unităților de cazare, 48 sunt hoteluri, cu o capacitate de 6.679 locuri de cazare. Pensiunile turistice și agroturistice, în număr de 156, asigură 2.817 locuri de cazare. Structura unităților de primire turistică cu funcțiuni de cazare este prezentată în figura 3.13.

În perioada 2010 - 2018 numărul unităților de primire turistică a cunoscut o variație neuniformă, marcată de creșteri în decursul anilor 2011, 2012, 2014, 2016, 2017 și 2018 (figura 3.14). Valoarea maximă a fost atinsă în anul 2018. Între limitele intervalului de analiză s-a înregistrat creșterea cu 60% a unităților de cazare (tabelul 3.22). Această variație se reflectă și în capacitatea de cazare existentă la nivel județean (figura 3.15). Distribuția teritorială a acestor infrastructuri este reprezentată în figura 3.16. Se observă că se detașează localitățile din zona muntoasă și stațiunile turistice.

Hotelurile asigură aproximativ 55% din capacitatea de cazare, iar pensiunile turistice și agroturistice oferă aproximativ 31% din totalul locurilor de cazare. În total, în perioada 2010 - 2018 s-a înregistrat creșterea cu 13% a capacității de cazare, de la 10.719 locuri în anul 2010 la 12.070 locuri în anul 2018 (tabelul 3.23). Dintre categoriile reprezentative, hotelurile au pierdut din capacitate, fiind înregistrată reducerea cu 6% a numărului de locuri. În pensiunile turistice s-a dublat numărul de locuri, iar în cele agroturistice creșterea a fost de 150%.

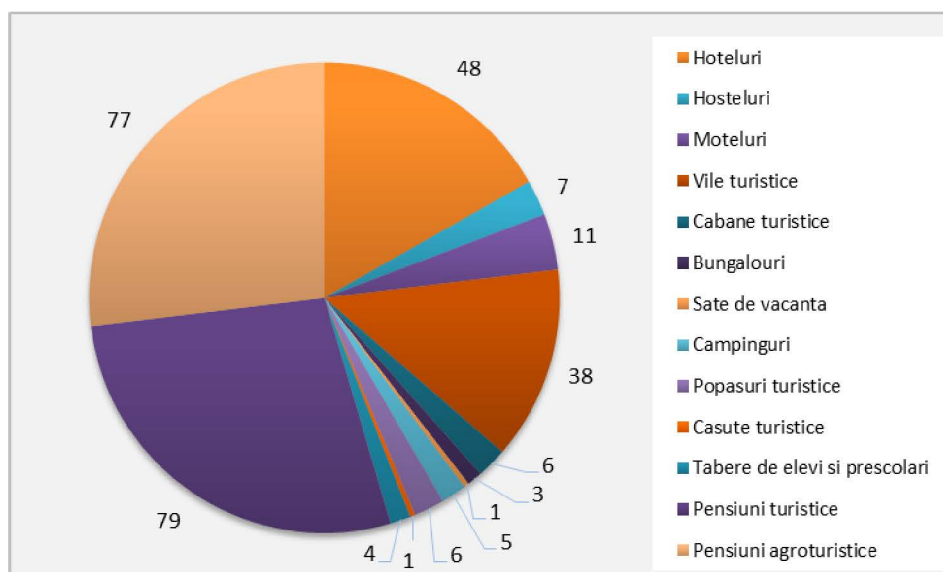

Figura 3.13. Structura unităților de cazare 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Tabelul 3.22. Structuri de primire turistică, 2010-2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS, Tempo.

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hoteluri	40	41	45	41	42	40	46	48	48
Hosteluri	-	4	5	3	5	7	6	5	7
Moteluri	7	11	13	13	12	10	11	10	11
Vile turistice	43	46	48	33	30	30	30	34	38
Cabane turistice	3	3	3	5	6	6	6	5	6
Bungalouri	1	3	2	2	2	1	-	3	3
Sate de vacanță	1	1	2	2	2	2	2	2	1
Campinguri	7	7	6	6	7	6	5	5	5
Popasuri turistice	2	4	5	5	5	5	4	5	6
Căsuțe turistice	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Tabere de elevi și preșcolari	3	4	4	4	4	4	4	4	4

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pensiuni turistice	40	48	65	59	61	53	58	71	79
Pensiuni agroturistice	32	39	62	57	57	53	59	66	77
<i>Total:</i>	<i>179</i>	<i>211</i>	<i>260</i>	<i>230</i>	<i>233</i>	<i>217</i>	<i>231</i>	<i>260</i>	<i>286</i>

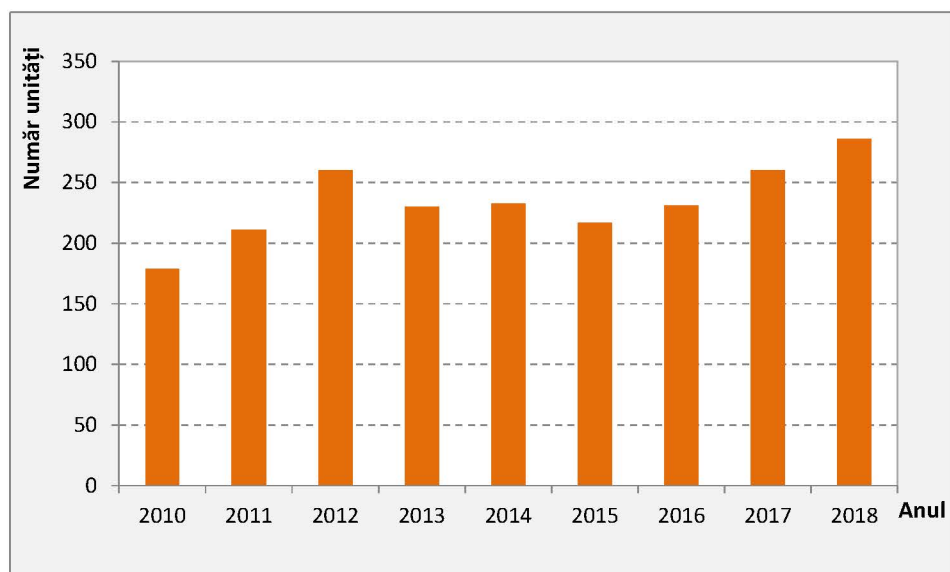

Figura 3.14. Numărul unităților de cazare 2010 - 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

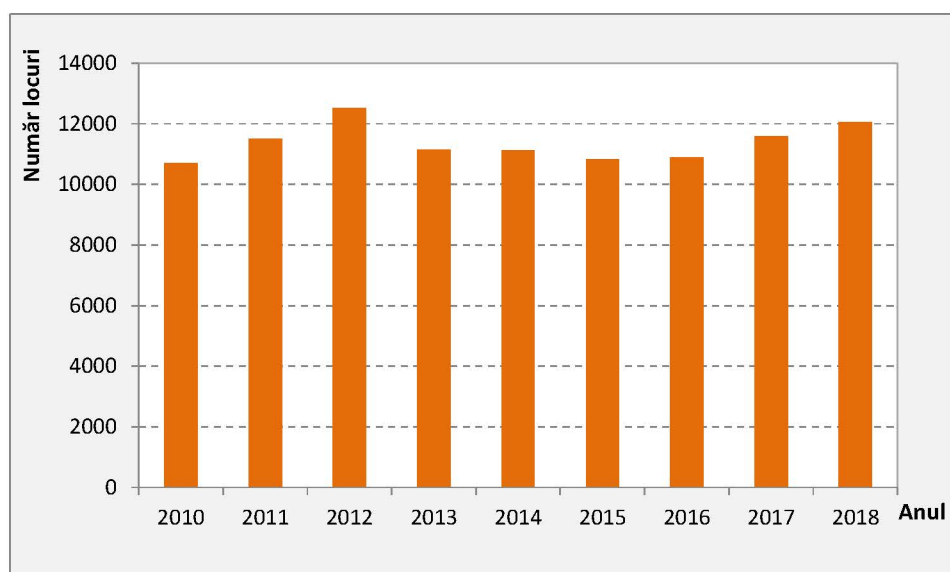

Figura 3.15. Capacitatea de cazare 2010 - 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

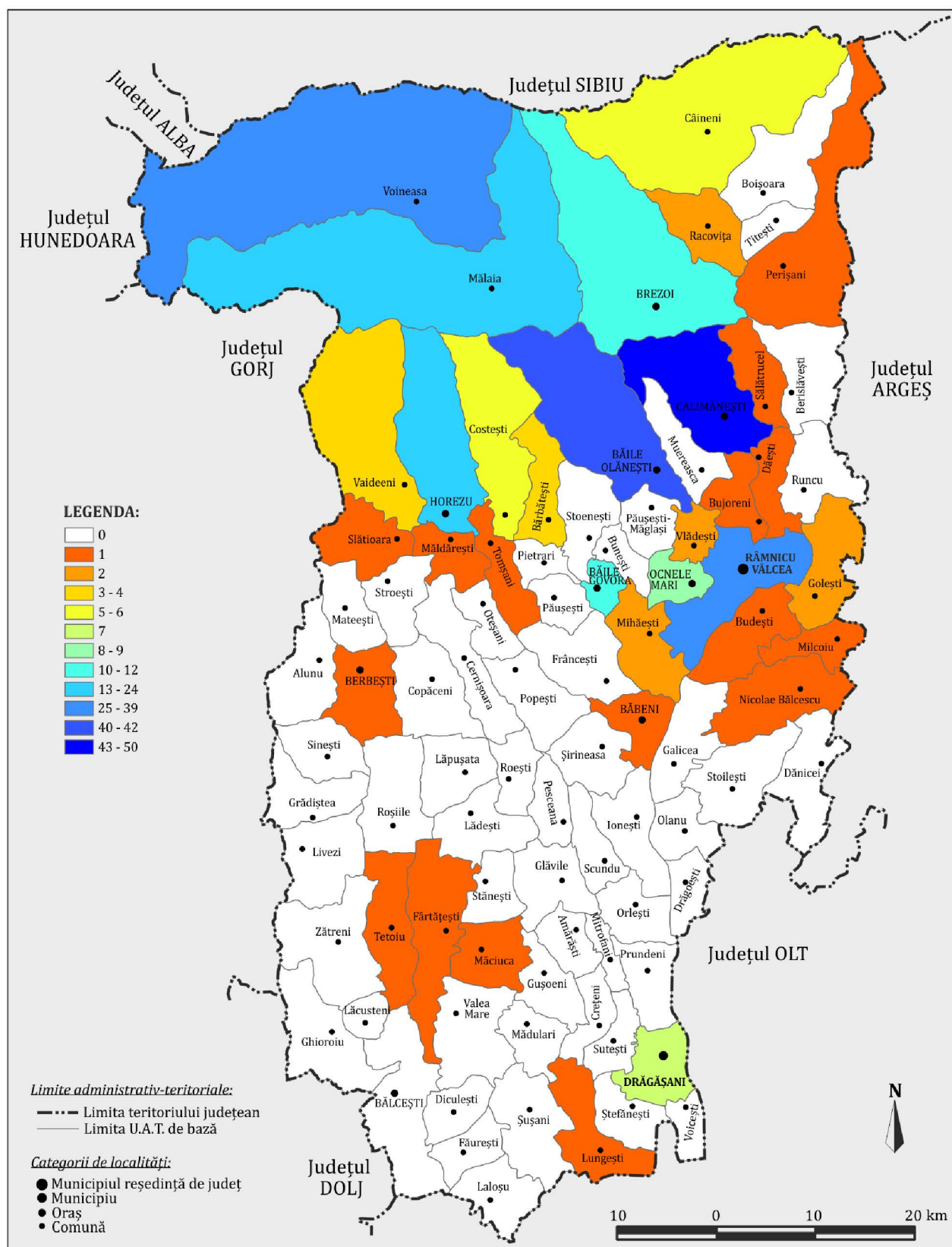

Figura 3.16. Distribuția teritorială a structurilor de primire turistică 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Tabelul 3.23. Structuri de primire turistică, 2010-2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hoteluri	7100	7219	7520	6489	6437	6372	6440	6663	6679
Hosteluri	-	156	201	121	112	200	168	155	188
Moteluri	306	424	476	421	397	358	387	347	393
Vile turistice	798	884	843	620	580	584	584	622	692
Cabane turistice	146	142	170	112	136	136	124	116	124
Bungalouri	14	56	30	30	30	16	-	24	24
Sate de vacanță	22	22	67	87	87	143	152	152	54
Campinguri	671	592	540	448	501	451	302	302	302
Popasuri turistice	82	150	160	334	334	296	224	282	314
Căsuțe turistice	-	-	-	-	-	-	-	50	16
Tabere de elevi și preșcolari	312	436	436	472	467	409	464	467	467
Pensiuni turistice	798	882	1208	1169	1194	1078	1191	1427	1643
Pensiuni agroturistice	470	563	889	855	866	799	861	986	1174
<i>Total:</i>	<i>10719</i>	<i>11526</i>	<i>12540</i>	<i>11158</i>	<i>11141</i>	<i>10842</i>	<i>10897</i>	<i>11593</i>	<i>12070</i>

Variația cererii de turiști a avut o evoluție generală crescătoare, marcată de o pantă ascendentă mai accentuată începând cu anul 2015. În figura de mai jos este reprezentată variația anuală a numărului de înnopțări în structurile de cazare din județul Vâlcea.

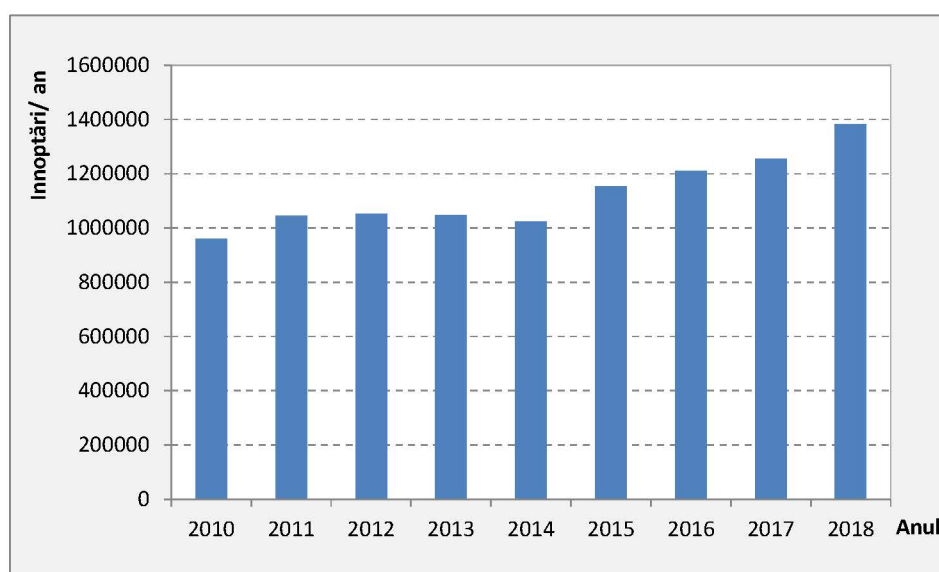

Figura 3.17. Înnopțări pe an 2010 - 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Raportarea numărului de înnoptări la capacitatea de cazare relevă un grad redus de ocupare a capacității existente. Valoarea maximă de 31% a fost atinsă în anul 2018 (figura 3.18).

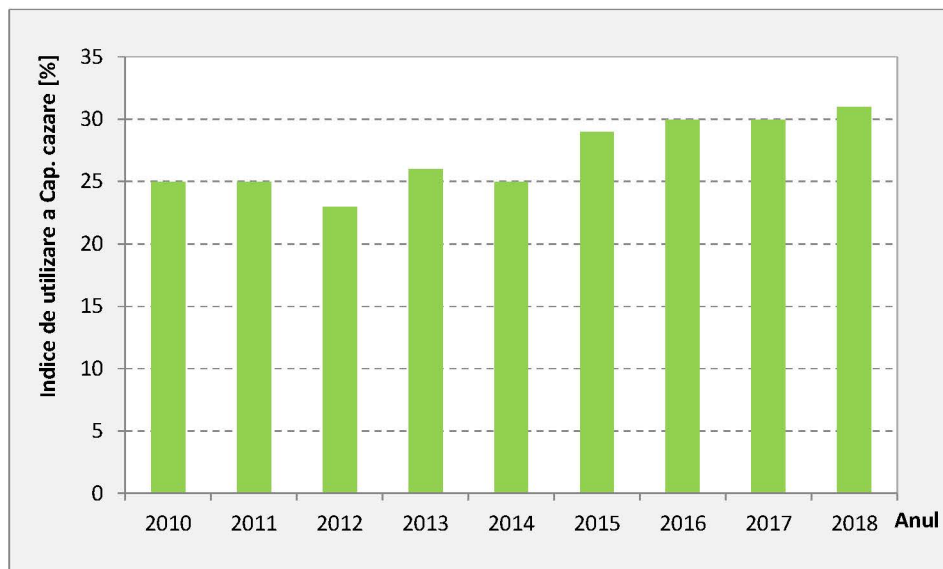

Figura 3.18. Utilizarea capacității de cazare 2010 - 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

În ceea ce privește numărul de turiști sosiți, se observă creșterea semnificativă manifestată în perioada 2010 - 2018, asociată în special evoluției ascendente instalate începând cu anul 2015 (figura 3.19). Între limitele intervalului de analiză s-a produs dublarea numărului anual de turiști. Valoarea maximă de 376.963 a fost atinsă în anul 2018, fiind cu 41% mai mare decât valoarea medie specifică celor 10 ani analizați.

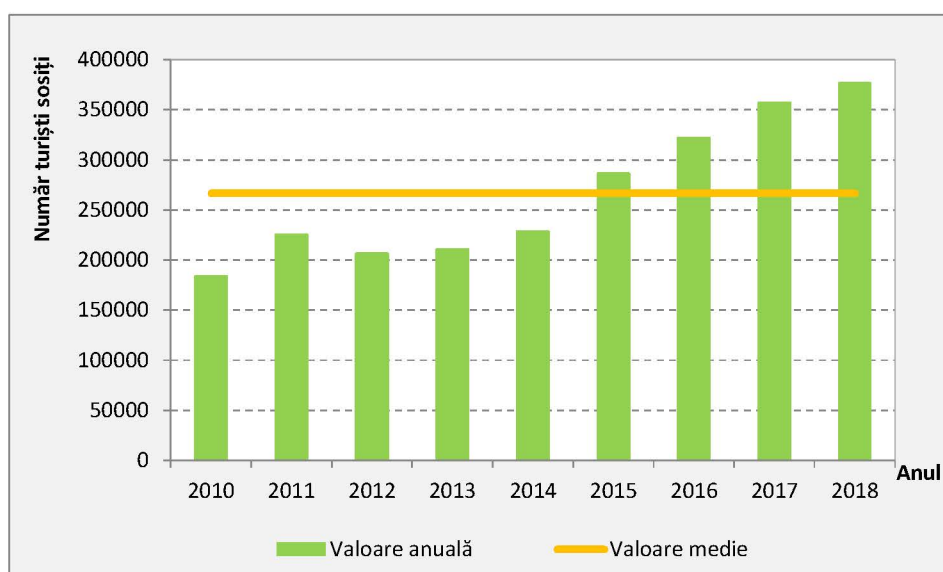

Figura 3.19. Variația numărul de turiști sosiți anual 2010 - 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Variația lunară a numărului de turiști sosiți în perioada 2010 - 2018 evidențiază clar lunile de vară în preferințele turiștilor atrași în județul Vâlcea (figura 3.20). La nivelul întregii perioade analizate, lunile iulie și august au concentrat 24% din numărul total de turiști.

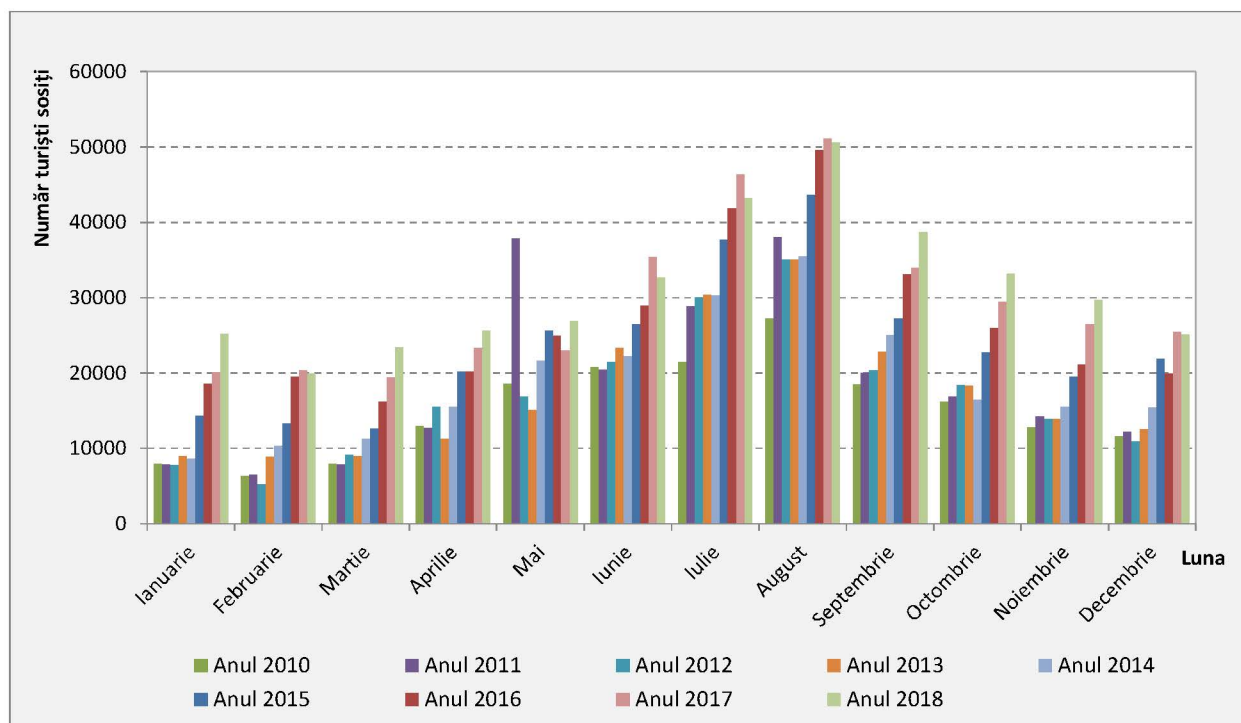

Figura 3.20. Variația numărul de turiști sosiți lunar 2010 - 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Atractivitatea turistică la nivel local este susținută atât de peisajele existente, cât și de potențialul terapeutic oferit de stațiunile balneare:

- Stațiunea Călimănești - Căciulata – Indicații terapeutice: boli ale aparatului digestiv, boli ale rinichilor și căilor urinare, afecțiuni metabolice, ale aparatului locomotor, afecțiuni ginecologice, ale căilor respiratorii, boli alergice.
- Stațiunea Băile Govora – Indicații terapeutice: afecțiuni ale aparatului respirator, boli otoringolaringologice, maladii locomotorii, reumatism cronic degenerativ și inflamator, afecțiuni neurologice periferice și centrate, boli asociate, afecțiuni ginecologice, endocrine și de nutriție, maladii provocate de poluarea atmosferică, boli de piele, afecțiuni urinare, boli digestive, hepatice, anemie, nevroze.
- Stațiunea Băile Olănești – Indicații terapeutice: boli cronice ale tubului digestiv, afecțiuni cronice ale rinichilor și căilor urinare, boli alergice de diferite etiologii însoțite de prurite și erupții polimorfe sau dermite alergice de contact, eczeme profesionale, afecțiuni ale aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic, afecțiuni respiratorii și ginecologice.
- Stațiunea Voineasa – Indicații terapeutice: nevroza astenică, surmenajul fizic și intelectual, afecțiuni ale aparatului locomotor, ale căilor respiratorii și alte boli asociate.

Aceste aspecte se reflectă în numărul de turiști sosiți în fiecare localitate (figura 3.21).

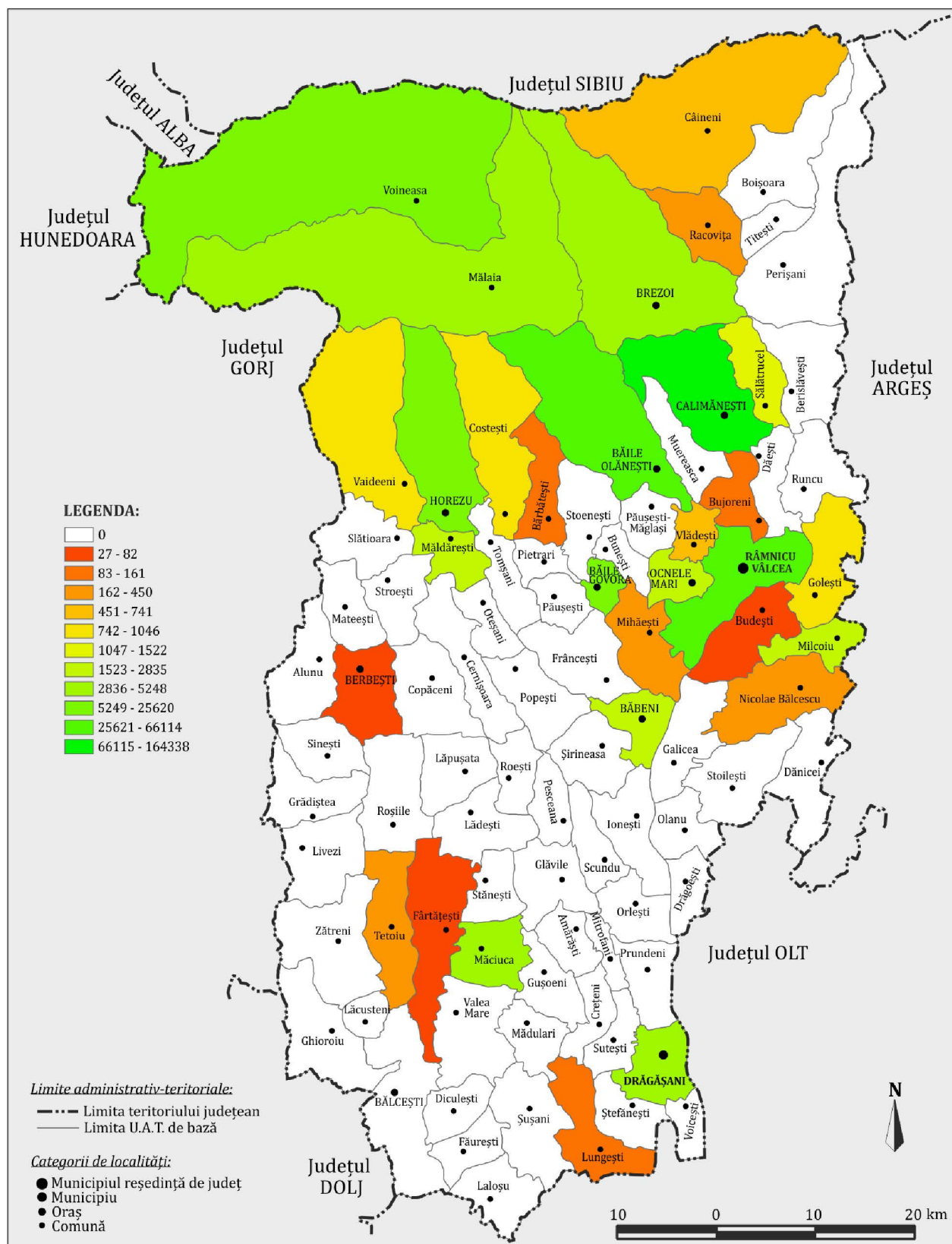

Figura 3.21. Distribuția teritorială a turiștilor sosiți 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Având în vedere cele prezentate mai sus, se desprind următoarele concluzii în legătură cu principalele forme de turism practicate în județul Vâlcea:

▪ *Turismul balnear, medical și de wellness*

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului României nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, Județul Vâlcea dispune de 4 stațiuni turistice de interes național: Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești-Căciulata și Voineasa (din cele 9 stațiuni balneare din țară, recunoscute pe plan național dar și internațional pentru potențialul și valoarea curativă) și de 1 stațiune turistică de interes local-orașul Horezu.

În majoritatea stațiunilor balneare există infrastructură turistică specifică, însă indiferent dacă aparține sectorului de stat sau a celui privat, aceasta este în cea mai mare parte în stare precară. Majoritatea spațiilor de cazare sunt de două stele sau mai puțin. Există o discrepanță între nivelul cantitativ al ofertei de servicii de cazare (relativ ridicat) și nivelul calitativ al acesteia (relativ redus). Furnizorii de servicii de turism admit că sistemul subvenționat de bilete asigură o cotă semnificativă din numărul de turiști cazați. Tratamentele oferite prin practici tradiționale se efectuează de cele mai multe ori cu echipamente care prezintă un grad de uzură fizică și morală avansată. Există însă și furnizori privați de servicii de turism în stațiuni balneare, care își modernizează și extind oferta de facilități și produse pentru a satisface cererea turistică în creștere, mai ales în sezonul estival.

În ultimii ani, în județul Vâlcea s-a dezvoltat turismul social care determină un flux de turiști ce beneficiază de subvenții sociale alocate de la bugetul de stat. Cazarea în stațiunile balneoclimaterice este subvenționată pentru persoane care suferă de anumite boli și pentru persoanele în vârstă. Acest segment de turism este prin definiție caracterizat de cheltuieli reduse, dar și de încasări reduse pentru agenții economice furnizori de servicii.

▪ *Turismul montan, turismul rural și agroturismul, ecoturismul*

În afară de relieful muntos și deluros, există o serie de alte elemente de potențial turistic natural și antropic care constituie premisele practicării cu succes a acestor forme de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița cu o suprafață de 17.100 ha, respectiv 4.186 ha; existența rezervațiilor; existența peșterilor; prezența animalelor rare; existența traseelor turistice. Județul Vâlcea este bogat în arii naturale protejate care, amenajate corespunzător, pot contribui la calitatea vieții rezidenților, dar și la dinamicitatea economiei locale. Astfel, perimetrele speciale forestiere (ariile naturale protejate), precum și pădurile, sunt importante pentru calitatea lor de a oferi spațiul verde localităților cât și pentru pretabilitatea lor pentru întreprinderea de activități de agrement.

Punerea în valoare a turismului montan presupune conceperea unor programe turistice originale și atractive, pe interese cât mai variate, specifice diferitelor zone

ale județului. Complexitatea și atractivitatea potențialului turistic se poate materializa prin organizarea unor programe turistice specifice, cum ar fi: excursii, drumeții, trasee și itinerarii turistice pe trasee montane, marcate; alpinism; acțiuni de orientare turistică; speoturism; turism rural în diverse areale montane ș.a.

Practicarea turismului rural și a agroturismului presupune recreerea în mediul rural, posibilitatea de a participa la activități gospodărești, la evenimente care nu sunt disponibile în zonele urbane. Turismul rural devine din ce în ce mai atractiv, pe măsură ce turiștii caută noi experimente față de viața cotidiană. Măsura în care ei pătrund în viața din mediul rural diferă de la un vizitator la altul, în sensul că unii vizitatori doresc să fie simpli spectatori, iar alții vor să se implice în mod direct în programe de protecție și conservare a mediului sau în activități agricole. În atragerea potențialilor turiști există provocări de dezvoltare și provocări de promovare. În ultimii ani, a existat o creștere semnificativă atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ a unităților de cazare rurală, datorită interesului investitorilor individuali și posibilității de finanțare din fonduri europene. Este necesară dezvoltarea mai multor produse/ programe turistice care să nu se axeze doar pe cazarea turiștilor, ci și pe diversificarea serviciilor de agrement și animație. În prezent, există oportunități pentru extinderea activităților specifice turismului durabil practicat în zonele protejate. Acestea pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra furnizorilor de servicii din comunitățile locale, din interiorul sau împrejurimile zonelor protejate. Se recunoaște nevoia unei promovări susținute a evenimentelor rurale tradiționale pentru facilitarea planificării sejurului turistic și elaborarea unor produse turistice specifice ariilor naturale protejate.

Turismul montan din județ este avantajat de drumul rutier Transalpina, catalogat ca fiind cel mai înalt drum rutier atât din România cât și din întregul lanț al Munților Carpați, atât din țară cât și din afara ei, atingând altitudinea maximă (2145 m) în Pasul Urdele. Transalpina traversează Munții Parâng de la nord la sud, pe aceeași direcție cu Valea Oltului și Valea Jiului.

▪ *Turismul cultural-istoric și monahal*

Formele de cultură din județul Vâlcea reprezintă o motivație semnificativă pentru numeroși vizitatori. Monumentele arhitecturale și religioase, din care multe reprezintă vestigii culturale, reprezintă puncte de atracție majoră. Numărul mare de mănăstiri, biserici și alte clădiri de cult reprezintă obiectivul a numeroase călătorii de grup sau individuale. Elementele de artă vizuală, prezente în muzee sau în galerii, necesită sprijin financiar pentru o promovare adecvată.

Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului, fapt ce poate reprezenta un avantaj pentru asigurarea unei funcționări durabile și păstrarea acestora pentru generațiile viitoare. Sunt organizate numeroase festivaluri și evenimente tradiționale anuale care nu atrag

interesul scontat al vizitatorilor. Există deficiențe în asigurarea promovării la timp a numeroase evenimente pentru a permite organizarea și promovarea de circuite.

- *Turismul activ (sportiv, de vânătoare și pescuit)*

Județul Vâlcea oferă vizitatorilor săi o gamă largă de oportunități ce permit dezvoltarea turismului activ. Multe din atracțiile acestui tip de turism sunt reglementate, administrate și promovate de asociații împreună cu autoritățile de profil sau de mediul de afaceri. Există un sistem bine dezvoltat de marcare a traseelor, în special în zonele montane și de autorizare a acestora ca fiind de actualitate și sigure pentru excursioniști. Județul Vâlcea se bucură de o mare atracție în rândul practicanților sporturilor de iarnă prin amenajările existente în zona Voineasa – Vidra, unde predomină un relief muntos și există o infrastructură care poate susține derularea acestor sporturi.

Stațiunea montană Voineasa, care beneficiază de un domeniu schiabil de oferă posibilități de cazare și practicarea unor sporturi de vară și iarnă. Aici s-a deschis cel mai nou domeniu de schi, Voineasa - Transalpina, cu 7 pârtii a căror lungime depășește 6,3 km și care beneficiază de 4 telescaune și teleschi (cea mai modernă gondolă din România), ce parcurg o lungime de 12137 m.

Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea” a fost realizat de către Consiliul Județean Vâlcea în asociere cu comunele Voineasa și Vaideeni. Proiectul a fost inclus în Lista cuprinzând autoritățile administrației publice locale care beneficiază de finanțarea proiectelor de investiții în turism pe anul 2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.120/2010, cu modificările și completările ulterioare, având ca titular al proiectului Consiliul Local al Comunei Voineasa.

Totodată, ținând cont de fauna din zona montană, turismul de vânătoare reprezintă o formă de turism cu posibilități de dezvoltare viitoare.

Important de menționat este și turismul legat de manifestările sportive de anvergură (olimpiadele, atât de vară, cât și de iarnă, campionatele naționale din diferite sporturi, concursuri și alte competiții sportive), organizate în județul Vâlcea, care atrag un segment specific de turiști.

- *Turism oeno-gastronomic*

Specificul culinar tradițional al zonei precum și prezența pensiunilor agroturistice la nivelul județului asigură premisele necesare dezvoltării acestui tip de turism, însă în condițiile de promovare adecvate ale acestuia.

- *Turism de tip "City-break"*

Turismul de tip "City-break" este favorizat de existența unor importante capacități de cazare în cadrul centrelor urbane importante ale județului, dintre acestea distingându-se reședința județului, municipiul Râmnicu Vâlcea. De asemenea, acest

tip de turism poate fi ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Populari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomiculturilor etc.

- *Turism științific*

În afară de relieful muntos și deluros dezvoltat pe aproximativ 66% din suprafața județului, există o serie de elemente de potențial care să permită practicarea cu succes a acestui tip de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale și a peșterilor, prezența speciilor de faună și floră protejate.

- *Turism de afaceri, congrese, reuniuni și evenimente*

Practicarea acestui tip de turism este favorizată de importante investiții străine atrase la nivelul județului. De asemenea, sustenabilitatea practicării acestui tip de turism este asigurată de prezența unor importante capacități de cazare la nivelul reședinței județului, municipiul Râmnicu Vâlcea, precum și de deschiderea unor noi centre expoziționale și de conferință.

Turismul de evenimente este ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Populari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomiculturilor etc.

- *Turismul viticol*

Un segment relativ nou pentru România, dar deja existent prin proiecte de tipul „Drumul Vinului”, urmărește promovarea vinului și a localităților viticole din județ.

În perioada 2011-2012 s-a implementat proiectul (POR, Axa 5) cu titlul „Drumul Vinului Vâlcean”, al cărui obiectiv general l-a reprezentat dezvoltarea turismului și creșterea vizibilității comunei Prundeni și a localităților limitrofe, prin promovarea vinului și prin activități de marketing specifice. Proiectul a promovat turismul viticol, tradițiile din comuna Prundeni și a localităților limitrofe.

În vederea dezvoltării acestei forme de turism, sunt necesare acțiuni intense de promovare prin integrarea localităților cu potențial viticol în circuite turistice și comercializarea produselor turistice specifice de către agențiile de turism touroperatoare.

3.7. Servicii economice și sociale

Comerț

În cadrul comerțului intră toate activitățile care sunt cuprinse în secțiunea *G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul* a Clasificării Activităților din Economia Națională, rev. 2.

În anul 2018 în acest sector au activat 2.661 unități locale (circa 33% din totalul activităților desfășurate la nivel județean) Structura acestora în funcție de domeniul de activitate este prezentată în figura 3.22. Toate unitățile comerciale au generat o cifră de afaceri de 6.180 milioane Lei (42% din totalul economiei). Personalul din unitățile locale active aferente acestui sector a fost de 13.346 de persoane (cca 25% din total).

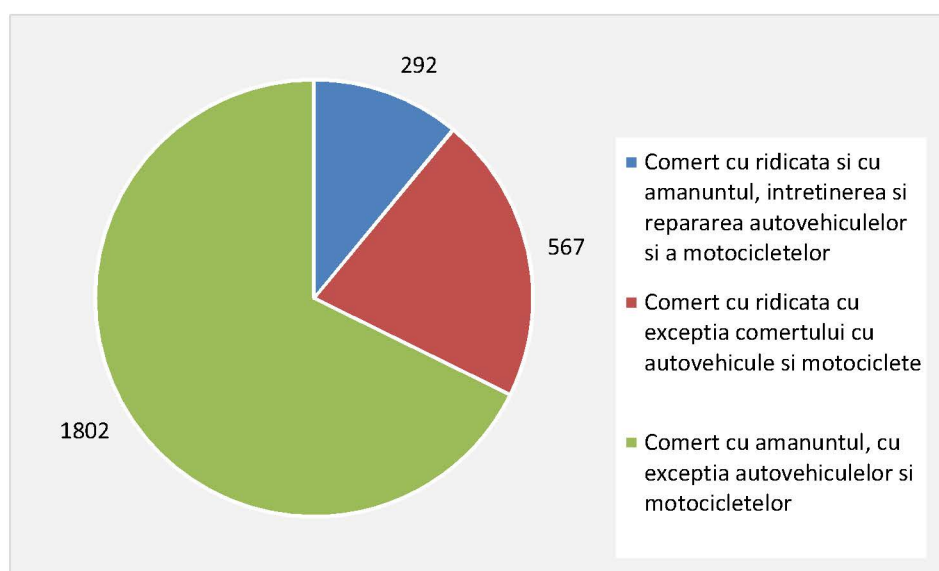

Figura 3.22. Structura unităților locale active din domeniul comerțului 2018, județul Vâlcea.

Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Soldul balanței comerciale înregistrat în județul Vâlcea a fost pozitiv în ultimii ani, așa cum reiese din înregistrările statistice. În perioada 2010 - 2017 balanța a înregistrat creștere de 14%, de la 97.741 mii Euro în anul 2010 la 111.720 mii Euro în anul 2017.

Într-o ierarhie valorică a tipurilor de produse din structura exporturilor FOB în anul 2017 se observă că predomină *Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe* (27%), *Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* (24%), *Mijloace de transport* (9%). În ceea ce privește importurile CIF, se detașează componentele *Metale comune și articole din acestea* (17%), *Materii textile și articole din acestea* (13%), *Animale vii și produse animale* (12%).

Detalierea situației pentru fiecare capitol al nomenclatorului combinat este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 3.24. Comerțul internațional cu bunuri, pe secțiuni și capitole ale nomenclatorului combinat, 2010-2017, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS, Tempo.

Secțiune Nomenclator combinat		Anul			
		2010	2015	2016	2017
I.	Animale vii și produse animale				
	Export FOB	1513	8587	9518	6940
	Import CIF	15832	31795	31291	40318
	Sold FOB/CIF	-14319	-23208	-21773	-33378
II	Produse vegetale				
	Export FOB	745	2571	4648	1405
	Import CIF	8631	11505	11016	11400
	Sold FOB/CIF	-7886	-8934	-6368	-9995
III	Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală; produse ale disocierii acestora; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală				
	Export FOB	39	447	399	260
	Import CIF	58	160	119	143
	Sold FOB/CIF	-19	287	280	117
IV	Produse ale industriei alimentare; băuturi, lichide alcoolice și oțet; tutun și înlocuitori de tutun prelucrați				
	Export FOB	1640	4186	5095	5394
	Import CIF	4084	7571	9842	10264
	Sold FOB/CIF	-2444	-3385	-4747	-4870
V	Produse minerale				
	Export FOB	30	322	308	9
	Import CIF	1348	9467	9518	9483
	Sold FOB/CIF	-1318	-9145	-9210	-9474
VI	Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe				
	Export FOB	126595	88139	100519	119185
	Import CIF	110443	30078	30765	38401
	Sold FOB/CIF	16152	58061	69754	80784
VII	Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea				
	Export FOB	129247	84835	87123	104399
	Import CIF	19511	20045	27333	31608
	Sold FOB/CIF	109736	64790	59790	72791
VIII	Piei brute, piei finite, piei cu blană și produse din acestea; articole de cureauă sau de șelărie; articole de voiaj, bagaje de mână și articole similare; articole din intestine de animale (altele decât cele de la viermii de mătase)				
	Export FOB	476	179	71	52
	Import CIF	4539	8416	6636	7802
	Sold FOB/CIF	-4063	-8237	-6565	-7750
IX	Lemn, cărbune de lemn și articole din lemn; plută și articole din plută; articole din împletituri de fibre vegetale sau din nuiile				
	Export FOB	6873	15405	14853	17586
	Import CIF	577	489	377	597
	Sold FOB/CIF	6296	14916	14476	16989

Secțiune Nomenclator combinat		Anul			
		2010	2015	2016	2017
X	Pastă din lemn sau din alte materiale fibroase celulozice; hârtie sau carton reciclabile (deșeuri și maculatură); hârtie și carton și articole din acestea				
	Export FOB	714	243	185	60
	Import CIF	2106	2807	2739	4425
	Sold FOB/CIF	-1392	-2564	-2554	-4365
XI	Materii textile și articole din acestea				
	Export FOB	24683	32321	32780	32189
	Import CIF	25600	34511	38943	43794
	Sold FOB/CIF	-917	-2190	-6163	-11605
XII	Încălțăminte, obiecte de acoperit capul, umbrele de ploaie, umbrele de soare, bastoane, bice, cravașe și părți ale acestora; pene și puf prelucrate și articole din acestea; flori artificiale; articole din păr uman				
	Export FOB	9660	15942	14192	19861
	Import CIF	395	721	2598	5038
	Sold FOB/CIF	9265	15221	11594	14823
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mică sau din materiale similare; produse ceramice; sticlă și articole din sticlă				
	Export FOB	102	127	58	233
	Import CIF	1390	2565	2557	2724
	Sold FOB/CIF	-1288	-2438	-2499	-2491
XV	Metale comune și articole din acestea				
	Export FOB	39879	59674	53129	50323
	Import CIF	61074	50649	44604	56298
	Sold FOB/CIF	-21195	9025	8525	-5975
XVI	Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul, aparate de înregistrat sau de reprodus imagini și sunet de televiziune și părți și accesorii ale acestor aparate				
	Export FOB	10501	12373	12783	17504
	Import CIF	24524	35911	28557	33520
	Sold FOB/CIF	-14023	-23538	-15774	-16016
XVII	Mijloace de transport				
	Export FOB	27649	37164	41318	41334
	Import CIF	10040	11584	16044	22310
	Sold FOB/CIF	17609	25580	25274	19024
XVIII	Instrumente și aparate optice, fotografice sau cinematografice, de măsură, de control sau de precizie; instrumente și aparate medico-chirurgicale; ceasornicărie; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora				
	Export FOB	40	134	14	1
	Import CIF	583	2569	1099	1396
	Sold FOB/CIF	-543	-2435	-1085	-1395
XX	Mărfuri și produse diverse				
	Export FOB	9201	12751	15473	23540
	Import CIF	4925	5366	4075	5309

Secțiune Nomenclator combinat		Anul			
		2010	2015	2016	2017
	Sold FOB/CIF	4276	7385	11398	18231
XXII	Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat				
	Export FOB	4017	37	6	11
	Import CIF	203	1921	3633	3736
	Sold FOB/CIF	3814	-1884	-3627	-3725
	TOTAL				
	Export FOB	393606	375434	392471	440287
	Import CIF	295863	268129	271746	328567
	Sold FOB/CIF	97743	107305	120725	111720

Codificările din tabelul de mai sus au următoarele semnificații:

- Prețul FOB (engl. Free On Board) reprezintă prețul la frontiera țării exportatoare, care include valoarea mărfii, toate cheltuielile de transport până la punctul de îmbarcare, precum și toate taxele pe care marfa trebuie să le suporte pentru a fi încărcată la bord;
- Prețul CIF (engl. Cost, Insurance and Freight) reprezintă prețul la frontiera țării importatoare, care cuprinde atât elementele componente ale prețului FOB, cât și costul asigurării și transportului internațional.

Transporturi și telecomunicații

Infrastructura de transport rutier și feroviar este completată de cea a transporturilor speciale, mai precis de conducte de gaze naturale, care transportă gazele de la cele nouă puncte de exploatare către distribuitori și consumatori. Un element pozitiv pentru dezvoltarea județului Vâlcea este reprezentat de evoluția calității drumurilor publice vâlcene, în sensul că ponderile și lungimile celor modernizate au crescut în ultimii ani, concomitent cu tendința de scădere a lungimii și ponderii drumurilor nemodernizate. Trebuie menționat și faptul că pentru o dezvoltare reală și durabilă a activităților economice vâlcene este necesar ca această dinamică pozitivă a structurii calitative a drumurilor publice să se accentueze și să i se confere continuitate în timp și spațiu prin investiții în infrastructura de transport. Este de remarcat faptul că din perspectiva premiselor pentru dezvoltarea activităților economice, ponderea covârșitoare a drumurilor nemodernizate în categoria celor comunale se constituie într-un element nefavorabil atât pentru dinamica spațiului rural, cât și pentru dezvoltarea teritoriului județean, în ansamblul său.

Activitățile din domeniul transportului au cunoscut o evoluție pozitivă, numărul unităților locale active din domeniu având o creștere de 45% în perioada 2010 - 2018. De la 855 de unități înregistrate în anul 2010, s-a ajuns ca în anul 2018 să funcționeze 1.274 astfel de unități (figura 3.23).

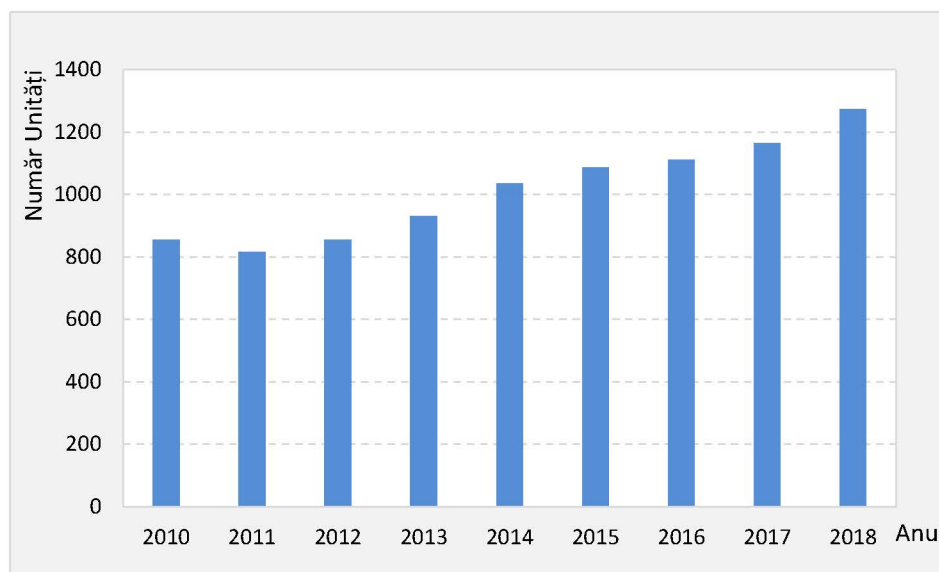

Figura 3.23. Variația anuală a numărului de unități locale active - sectorul transporturilor, 2010-2018, județul Vâlcea. Sursa datelor: INS TEMPO On-line.

Intensificarea activităților din domeniul transporturilor în perioada analizată are asociată creșterea cu 110% a cifrei de afaceri, de la 462 milioane Lei în anul 2010, la 968 milioane Lei în anul 2018. La nivelul anului 2018 cifra de afaceri aferentă acestui sector reprezintă aproximativ 7% din cifra de afaceri totalizată de activitățile economice din județul Vâlcea. Pentru desfășurarea acestor activități în anul 2018 au fost angrenate 5.437 persoane.

În domeniul telecomunicații sunt înregistrate 27 de unități locale active. În general serviciile de telecomunicații sunt desfășurate de marii furnizi care operează la nivel national.

Servicii pentru dezvoltarea afacerilor

Serviciile profesionale cuprind în sfera lor serviciile de consultanță juridică, contabilă, expertiză contabilă, evaluare, notariate, expediționeri, comisionari vamali și sunt adresate agenților economici.

Centrul de consultanță în afaceri care funcționează în cadrul Camerei de Comerț și Industrie a județului Vâlcea, oferă consultanță generală de afaceri (pregătirea și lansarea afacerilor, planificarea strategică și operativă a afacerii, elaborarea de planuri de afaceri, studii de fezabilitate și studii de marketing, asistență în domeniul relațiilor internaționale), consultanță pentru dezvoltare operațională (managementul afacerii, strategii de marketing, tehnici de consultanță, întocmirea planului de afaceri, managementul resurselor umane, tehnici de comunicare, management prin proiecte), consultanță pentru obținere de finanțări (elaborarea documentației de obținere a creditelor, finanțări nerambursabile prin programe europene și licitații internaționale, asistență în redactarea proiectelor pentru obținerea de finanțări).

Centrul de Afaceri Flandra - Vâlcea este rezultatul parteneriatului dintre Consiliul Local Râmnicu Valcea, Consiliul Județean Vâlcea, Camera de Comerț și Industrie Vâlcea, Ministerul Comunității Flamande și Agenția pentru dezvoltarea regională din Antwerp. Centrul a fost creat pentru a veni în sprijinul întreprinzătorilor aflați la început de drum, punând la dispoziția acestora un sediu, servicii, precum și logistica necesară, dar și pentru a servi ca o bază de legătură între firme din Râmnicu Vâlcea și alte firme românești sau din lumea întreagă. Oferta centrului constă într-o infrastructură modernă, care poate asigura cadrul și ambianța necesare dezvoltării afacerilor și totodată este capabilă să confere firmelor implicate o imagine europeană; servicii de secretariat și consultanță diversă (oportunități de finanțare, managementul afacerii, tehnici de comunicare, marketing și accesare piețe).

Centrul de Congrese și Expoziții Oltxpo este situat într-o zonă geografică cu important potențial de dezvoltare – Călimănești, județul Vâlcea și își concentrează activitatea în zona business-to-business, punând accent pe expozițiile specializate și pe serviciile cu valoare adăugată, venind în întâmpinarea nevoilor comunității, antreprenorilor și managerilor, promovând potențialul de afaceri al zonei, la nivel național și internațional. Este o importantă platformă de promovare și dezvoltare economică, atât pentru județul Vâlcea, cât și pentru regiunea Oltenia.

Incubatorul Tehnologic și de Afaceri (ITA) – ICSI Business funcționează în baza HG nr. 406/2003 pentru aprobarea Normelor Metodologice specifice privind constituirea, funcționarea, evaluarea și acreditarea entităților din infrastructura de inovare și transfer tehnologic precum și a HG nr. 128/2004 pentru aprobarea Programului Național “Dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic – INFRATECH”. ITA Râmnicu Vâlcea este înregistrat la Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică – ANCS cu nr. 52/2005 și face parte din Rețeaua Națională a Entităților de Inovare și Transfer Tehnologic.

Organizația are misiunea de a facilita inițierea și incubarea de noi întreprinderi inovative bazate pe transferul de noi tehnologii avansate, în scopul creșterii competitivității economice. Direcțiile de dezvoltare ale centrului vizează:

- Asistarea IMM-urilor pentru accesarea fondurilor nerambursabile de dezvoltare a competitivității;
- Valorificarea rezultatelor cercetărilor prin transfer tehnologic către IMM-uri sau în parteneriat cu acestea;
- Diseminarea în mediul economic a rezultatelor activităților CDI și a rezultatelor inovative/proiectelor de succes;
- Creșterea calității și competitivității produselor, proceselor și serviciilor oferite/realizate în cadrul institutului și creșterea diversității acestora;
- Creșterea gradului de utilizare a resurselor umane și materiale din cadrul ICSI, prin asigurarea/extinderea accesului IMM-urilor la serviciile tehnologice și infrastructura de CDI.

La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia din care face parte județul Vâlcea sunt constituite clustere care susțin colaborarea între reprezentanți ai mediului de afaceri și reprezentanți ai autorităților publice. Se remarcă următoarele entități:

- Polul de Competitivitate Automotive Sud-Vest Oltenia;
- Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT;
- Agropro Oltenia Cluster;
- Construct Cluster Oltenia;
- ITC Oltenia Cluster;
- Polul de Competitivitate "Inovtrans Pole";
- Turinn Cluster;
- Clusterul "Logistică urbană, electronică, software și mobilități (Dorothy)";
- Clusterul "Sănătate în regiunea Sud-Vest Oltenia";
- Clusterul "Turismul de sănătate în regiunea Sud-Vest Oltenia – SanoTour".

Finanțe - bănci, asigurări

Serviciile financiar-bancare și de asigurări sunt caracterizate printr-un necesar semnificativ de investiții de capital, din acest motiv în județul Vâlcea au fost înființate doar sucursale sau filiale ale unor instituții cu sediile generale în București și Craiova.

Domeniul financiar bancar are o evoluție foarte rapidă atât la nivel regional, cât și la nivel județean. Practic, între domeniul serviciilor financiar-bancare și cel economic general, în mod special cel antreprenorial, s-a stabilit o relație complexă de interdependență: serviciile financiar-bancare au apărut inițial ca o necesitate pentru buna desfășurare a diferitelor activități economice, iar în prezent le susțin pe acestea și asigură și un mediu propice pentru noi localizări de activități economice. În județul Vâlcea, sunt prezente numeroase bănci: Banca Comercială Română, BRD Groupe Societe Generale, Raiffeisen Bank, CEC Bank România, Patria Bank, Alpha Bank, Banca Transilvania, Bancpost România, Banca Românească, Credit Europe Bank, ING Bank România, Volksbank România, OTP Bank România, Piraeus Bank România, ProCredit Bank România, Libra Bank România, MKB Romexterra Bank România.

Tranzacții imobiliare

Activitățile din domeniul tranzacțiilor imobiliare au luat o amploare deosebită în ultimii ani, constituind obiect de activitate pentru multe firme. Nu toate au însemnatate pentru piața imobiliară vâlceană și numai câteva realizează tranzacții numeroase și valoroase. La nivelul întregului județ sunt înregistrat 157 unități locale active în acest domeniu.

Exceptând domeniile care au fost analizate mai sus, sectorul serviciilor cuprinde o serie de alte activități ale economiei naționale, care la nivelul anului 2018 totalizează 2122 unități locale active (tabelul 3.25).

Tabelul 3.25. Unități locale active din domeniul serviciilor 2018, județul Vâlcea.
Sursa datelor: INS, Tempo.

Activități ale economiei naționale	Număr unități
Restaurante si alte activitati de servicii de alimentatie	384
Activitati de editare	34
Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune; inregistrari audio si activitati de editare muzicala	18
Activitati de difuzare si transmitere de programe	6
Activitati de servicii in tehnologia informatiei	114
Activitati de servicii informatice	25
Intermedieri financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si ale fondurilor de pensii	80
Activitati auxiliare intermediarilor financiare, activitati de asigurare si fonduri de pensii	115
Activitati juridice si de contabilitate	77
Activitati ale directiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activitati de management si de consultanta in management	107
Activitati de arhitectura si inginerie; activitati de testari si analiza tehnica	234
Cercetare-dezvoltare	6
Publicitate si activitati de studiere a pietei	51
Alte activitati profesionale, stiintifice si tehnice	77
Activitati veterinare	37
Activitati de inchiriere si leasing	26
Activitati de servicii privind forta de munca	16
Activitati ale agentilor turistice si a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare si asistenta turistica	22
Activitati de investigatii si protectie	19
Activitati de peisagistica si servicii pentru cladiri	42
Activitati de secretariat, servicii suport si alte activitati de servicii prestate in principal intreprinderilor	60
Invatamant	61
Activitati referitoare la sanatatea umana	218
Servicii combinate de ingrijire medicala si asistenta sociala, cu cazare	1
Activitati de asistenta sociala, fara cazare	3
Activitati de creatie si interpretare artistica	31
Activitati ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor si alte activitati culturale	2
Activitati de jocuri de noroc si pariuri	9
Activitati sportive, recreative si distractive	39
Reparatii de calculatoare, de articole personale si de uz gospodaresc	53
Alte activitati de servicii	155

Activitățile comerciale sunt prezente în aproape toate comunele, în timp ce activitățile de transport de marfă și/sau de persoane au luat o amploare mai mare în localitățile rurale aflate la intersecția unor drumuri de importanță județeană și locală, care coincid cu arealele de confluență ale afluenților Oltului cu râul Olt.

4. CONTEXTUL TERITORIAL INTERJUDEȚEAN, REGIONAL ȘI NAȚIONAL

4.1. Coridoare de transport, orașe poartă

Uniunea Europeană sprijină cooperarea între Statele Membre, dar și cu țările vecine, precum și întărirea relațiilor politice, economice și sociale, pe baza unui set comun de valori. Politica de Coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a Comunității. Scopul Politicii de Coeziune este acela de a reduce disparitățile economice, sociale și teritoriale care au apărut după valurile de extindere în anumite regiuni și țări mai puțin dezvoltate. Implementarea Politicii de Coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective: (i) *Convergență*, (ii) *Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă* și (iii) *Cooperarea Teritorială Europeană*.

Cooperarea teritorială europeană, reprezintă unul dintre obiectivele Uniunii Europene care vizează dezvoltarea de activități economice și sociale transfrontaliere prin inițiative locale și regionale realizate în comun.

Consolidarea cooperării transnaționale se realizează prin acțiuni menite să favorizeze dezvoltarea teritorială integrată, inclusiv cooperarea bilaterală între regiunile maritime și stimularea cooperării interregionale, prin realizarea de activități de conectare în rețea și prin schimburi de experiență între autoritățile regionale și locale.

Capacitatea Europei de a stimula creșterea economică pentru toate regiunile sale și de a reduce disparitățile între teritoriile UE depinde în mare măsură de crearea unor rețele de comunicații extinse pe întregul său teritoriu și care să lege diferitele sale regiuni într-o piață unică dinamică. Aceste rețele sunt constituite din infrastructura necesară pentru transportul bunurilor, serviciilor, persoanelor și informațiilor dintr-o zonă a Europei în alta (sau chiar la nivel transcontinental): drumuri, căi ferate, trasee fluviale, trasee aeriene, sisteme de telecomunicații, rețele de distribuție a energiei.

Sprijinirea creării rețelelor transeuropene a fost adoptată formal ca prioritate comunitară prin Tratatul de la Maastricht asupra Uniunii Europene.

În anul 2013 la nivelul Uniunii Europene a fost definită o noua rețea unificată de transport – Rețeaua Trans-Europeană de Transport (Engl. Trans-European Transport Network – TEN-T). Rețeaua TEN-T joacă un rol crucial în asigurarea libertății de mișcare a pasagerilor și bunurilor în Uniunea Europeană. Aceasta include toate modurile de transport și suportă aproximativ jumătate din traficul de pasageri și de marfă. Unul din obiectivele importante în ceea ce privește crearea unei rețele intermodale constă asigurarea alegerii celui mai potrivit mod de transport pentru fiecare etapă a călătoriei.

Dezvoltarea rețelei în forma propusă va îmbunătăți conexiunile dintre diferitele moduri de transport și va contribui la obiectivele UE privind schimbările climatice prin reducerea emisiilor de CO₂ generate de mijloacele de transport.

Rețeaua TEN-T centrală va fi susținută de o rețea cuprinzătoare de rute la nivel regional și național care aduc trafic în rețeaua centrală. Scopul este ca treptat, până în 2050, cea mai mare parte a cetățenilor și a companiilor din Europa să se afle la cel mult 30 de minute de rețeaua - "afluent". Luată în ansamblu, rețeaua de transport va oferi:

- călătorii mai sigure și mai puțin aglomerate;
- călătorii mai fluente și mai rapide.

Implementarea rețelei centrale va fi facilitată printr-o abordare bazată pe coridoare. Sunt definite 10 coridoare care vor constitui baza dezvoltării coordonate a infrastructurii în cadrul rețelei centrale (figura 4.1). În această structură rețeaua centrală va conecta:

- 83 de porturi europene principale cu legături feroviare și rutiere;
- 37 de aeroporturi principale cu legături feroviare cu orașe mari;
- 15 000 de km de linii de cale ferată modernizate pentru circulația de mare viteză;
- 35 proiecte transfrontaliere majore pentru reducerea blocajelor.

România este traversată de 2 coridoare ale rețelei primare (figura 4.2):

- Coridorul Orient / Mediterana de Est – conectează porturile germane Bremen, Hamburg și Rostock prin Republica Cehă și Slovacia, cu o ramificație prin Austria, mai departe prin Ungaria, prin portul românesc Constanța, portul bulgar Burgas, cu o legătură către Turcia, până la porturile grecești Salonic și Pireu, cu o legătură prin "Autostrada Mării" spre Cipru;
- Coridorul Rin – Dunăre – conectează Strasbourg și Mannheim prin intermediul a două axe paralele din sudul Germaniei, una de-a lungul râului Main și al Dunării, iar cealaltă prin Stuttgart și München, cu o ramificație spre Praga și Zilina, până la frontiera slovaco-ucraineană, prin Austria, Slovacia și Ungaria, până la porturile românești Constanța și Galați. El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar - rutiere și sistemul de căi navigabile interioare ale râului Main, canalul Main - Dunăre, întregul curs al Dunării în aval de Kelheim și râul Sava.

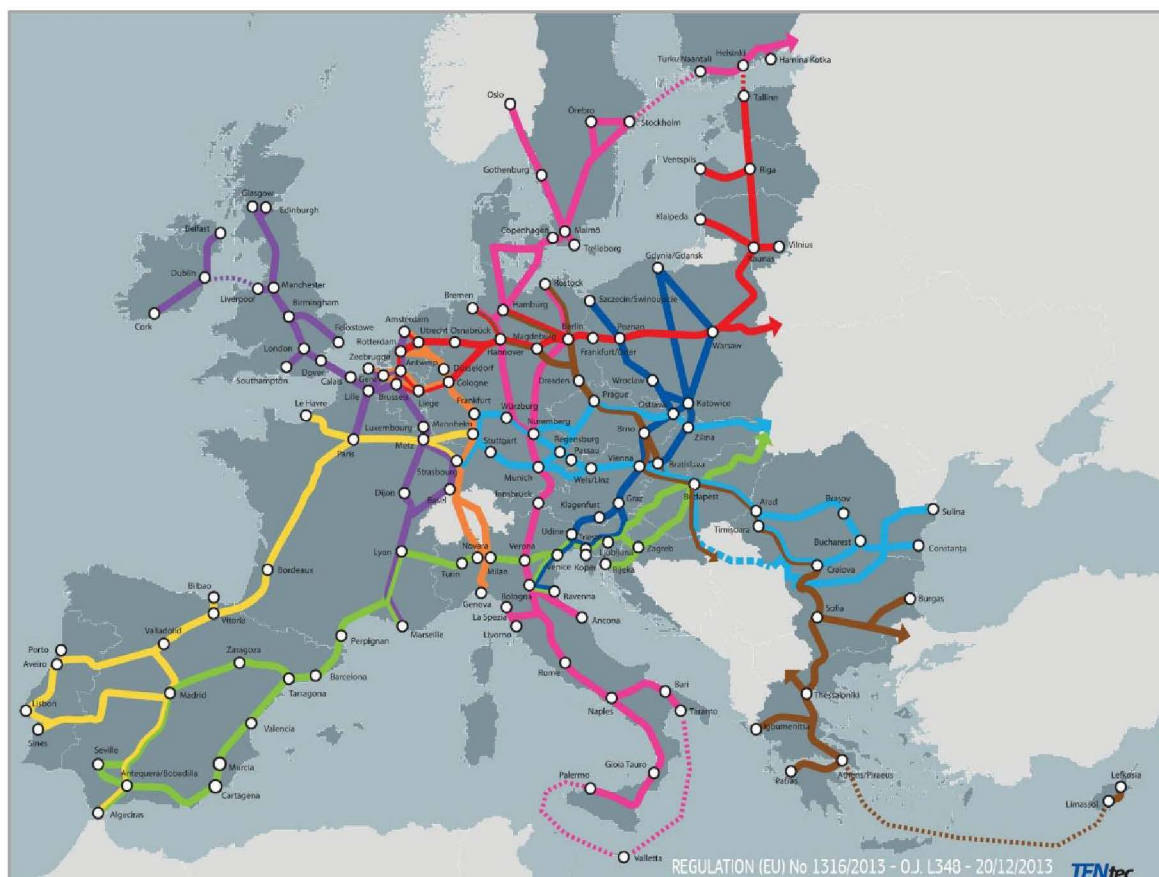

Figura 4.1. Rețeaua Trans-Europeană de Transport, Coridoarele rețelei TEN-T Core.
Sursa: <https://ec.europa.eu>.

Figura 4.2. Rețeaua Trans-Europeană de Transport, România.
Sursa: <https://ec.europa.eu>.

Pe teritoriul județului Vâlcea se regăsește rețeaua TEN-T centrală reprezentată de coridorul Rin – Dunăre, prin sectorul Sibiu - Pitești: Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj - Deva – Sibiu – Pitești – București – Constanța. La 25 octombrie 2019, autoritățile române au prezentat cererea de cofinanțare UE din fondul de coeziune pentru proiectul major "Autostrada Sibiu – Pitești".

Conform documentației depuse la Consiliul Județean Vâlcea în vederea obținerii Certificatului de urbanism, în județul Vâlcea traseul autostrăzii reprezentat de secțiunea cuprinsă între km 25+200 și km 61+960 este amplasat pe teritoriul administrativ al localităților Căineni, Racovița și Perișani. Conexiunea cu rețeaua de transport din județul Vâlcea este realizată prin Nodul Cornetu amplasat la km 45+000, în localitatea Racovița (figura 4.3). Acesta este un nod rutier tip trompetă simplă, care face legătura cu DN 7 prin DJ 703M. Soluția aplicată nu asigură deservirea directă de către această infrastructură de mare capacitate a municipiului Râmnicu Vâlcea, reședința județului. Legătura între A1 Nodul Cornetu și municipiul Râmnicu Vâlcea este asigurată de DN 7, distanța de parcurs fiind de 43,2 km. O altă cale de acces la autostradă este Nodul Tigveni, amplasat în județul Argeș, la km 83+000 al autostrăzii. Distanța dintre acest punct și Municipiul Râmnicu Vâlcea este de 23,9 km, fiind asociată parcursului DN 73C (Tigveni - Aldești) – DN 7 (Aldești - Râmnicu Vâlcea).

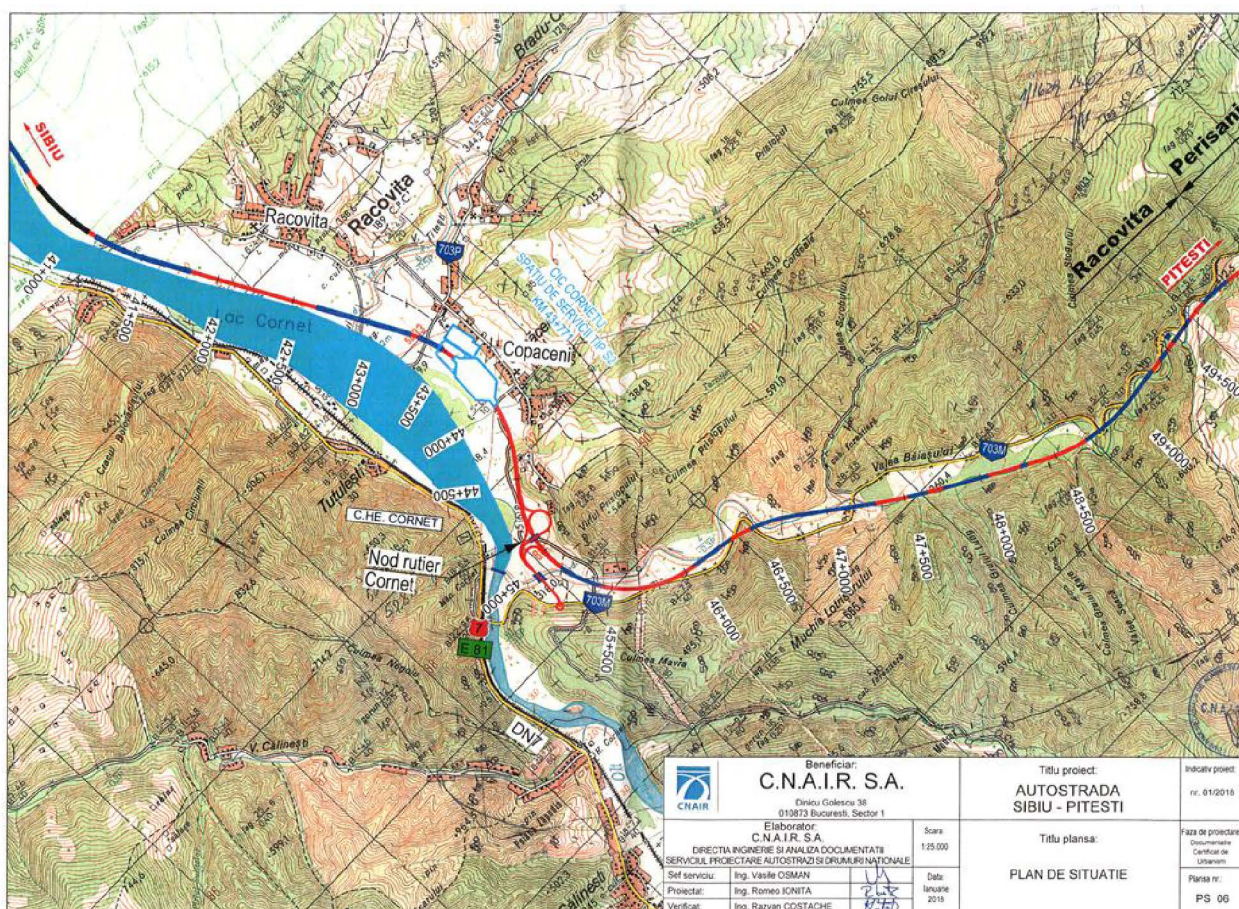

Figura 4.3. Autostrada Sibiu-Pitești, Nodul Cornetu.
Sursa: Documentație Certificat de Urbanism, 2018.

În afara rețelei centrale de transport, la nivel național se identifică propunerile din Master Planul General de Transport al României care vizează asigurarea conexiunii cu teritoriile învecinate:

- Drumul Trans-Regio TR 21: Corabia – Caracal – Dragășani – Râmnicu Vâlcea (lucrări de reabilitare și modernizare a infrastructurii existente, lungime 152 km);
- Drumul Trans-Regio TR 23: Dr. Turnu Severin – Târgu Jiu – Râmnicu Vâlcea (lucrări de reabilitare și modernizare a infrastructurii existente, lungime 185 km);
- Drumul Trans-Region TR 24: Pitești – Râmnicu Vâlcea – Racovița (lucrări de reabilitare și modernizare a infrastructurii existente, lungime 100 km);
- Varianta de Ocolire Râmnicu Vâlcea (construcție nouă, lungime 22 km).

În ceea ce privește transportul feroviar, linia București – Pitești – Râmnicu Vâlcea – Sibiu – Vințu de Jos este inclusă în rețeaua TEN-T extinsă de pe teritoriul României (figura 4.4).

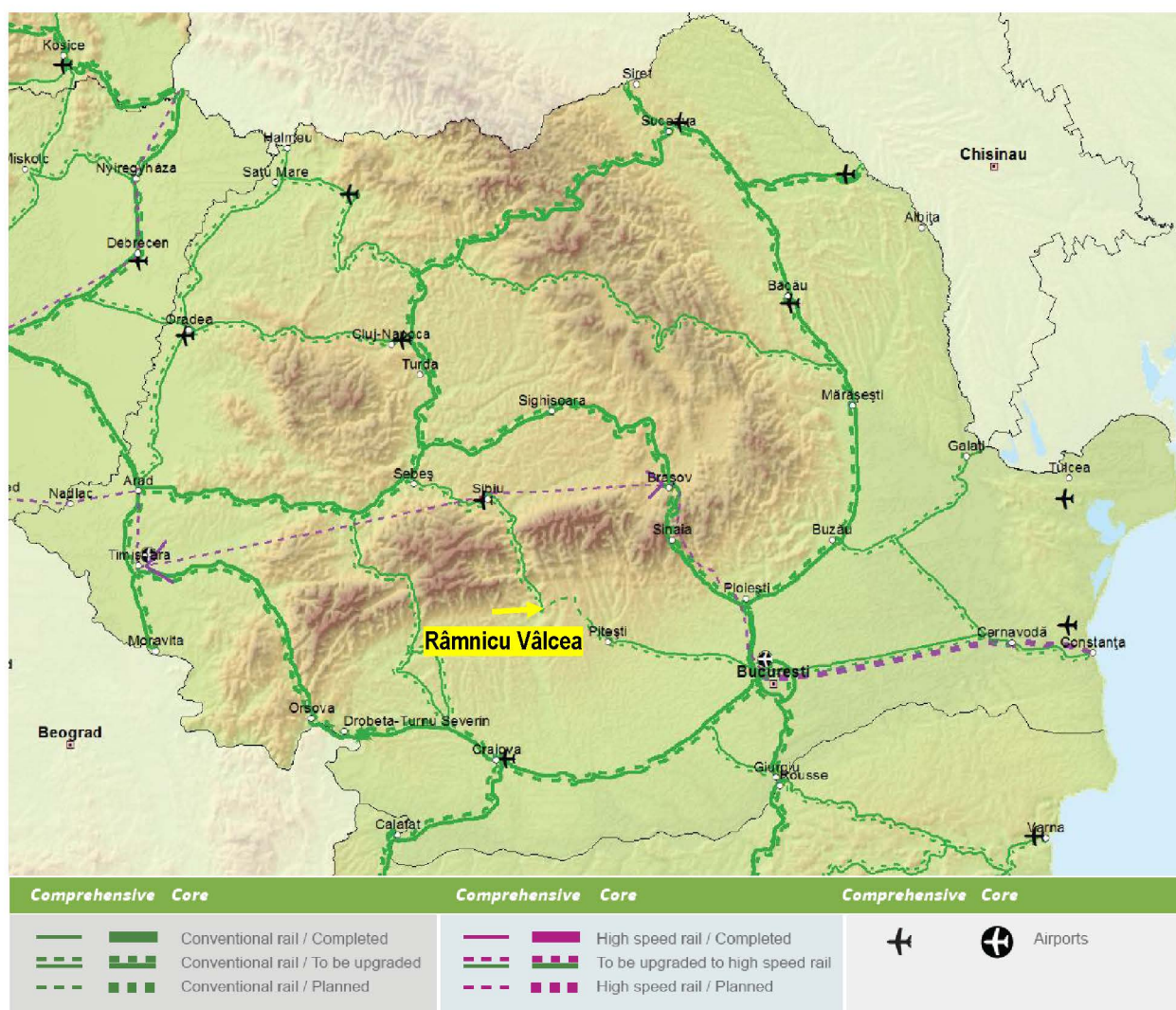

Figura 4.4. Rețeaua Trans-Europeană de Transport feroviar, România.
Sursa: <https://ec.europa.eu>.

În situația actuală sectorul Vâlcele – Râmnicu Vâlcea este dezafectat. Această infrastructură a fost realizată în perioada 1979-1989 în proporție de 90%. Ulterior lucrarea a fost afectată de numeroase alunecări de teren. Conform Master Planului General de Transport al României, pe acest sector se propune construcția liniei de cale ferată, iar pe restul coridorului, cu excepția sectorului București – Chitila (modernizat) este prevăzută modernizarea infrastructurii existente. Implementarea proiectului este încadrată în perioada de programare 2021 - 2030. Se observă că această linie intersectează coridorul de transport feroviar de mare viteză în stația Sibiu.

Deservirea teritoriului județului Vâlcea de sistemul aeroportuar din România este asigurată prin Aeroportul Internațional Sibiu (aflat la distanța de 103 km față de municipiul Râmnicu Vâlcea) și Aeroportul Internațional Craiova (situat la 119 km de Râmnicu Vâlcea), care fac parte din Rețeaua TEN-T extinsă, precum și prin Aeroportul Internațional Henri Coandă București (distanță de 186 km față de municipiul Râmnicu Vâlcea), componentă a rețelei centrale TEN-T.

În general, călătoriile de penetrație la nivel județean sunt polarizate în zonele urbane, în care sunt concentrate obiective socio-economice și în stațiunile turistice.

4.2. Structura policentrică, poli de creștere și de dezvoltare, centre urbane

Politica de Coeziune susține o dezvoltare policentrică la nivel macroregional, transnațional național și regional. Acolo unde este posibil, este important să se evite polarizarea între capitale, zonele metropolitane și orașele de dimensiuni medii la scară națională. Orașele mici și medii pot juca un rol crucial la nivel regional.

Dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități determină realizarea unei relații armonioase între localitate și teritoriu pe baza principiilor privind dezvoltarea durabilă, echilibrare internă, deschidere spre exterior, valorificarea potențialului existent, complementaritatea funcțională și sporirea autonomiei locale. Toate acestea presupun mobilizarea de parteneriate multiple între actorii teritoriali pentru promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare a rețelei de localități prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare, în relație cu funcțiunile economico-sociale și cu rolul lor teritorial.

Spațial, județul Vâlcea este inclus în Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia, alături de județele Dolj, Gorj, Mehedinți și Olt (figura 4.5).

Regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă o suprafață de 29.206 km², respectiv 12,25% din suprafața României și la nivelul anului 2018 însumează o populație de 2.179.006 locuitori (9,8% din populația totală a țării). La nivel regional există o distribuție aproximativ egală între medii de rezidență, 49,8% dintre locuitori se găsesc în mediul urban, structurat în 11 municipii și 29 orașe.

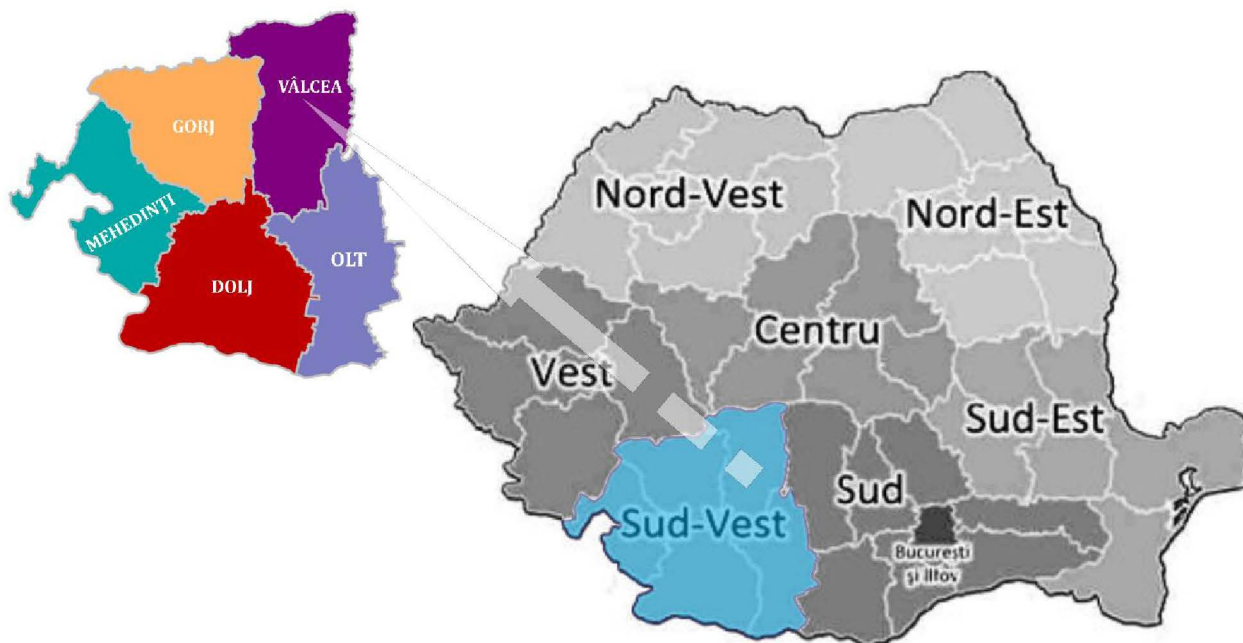

Figura 4.5. Încadrarea în teritoriu, Județul Vâlcea, Regiunea Sud-Vest Oltenia, România.

Regiunea beneficiază de resurse economice variate, ceea ce îi conferă potențial pentru dezvoltarea unor activități diversificate. Acestea se bazează pe:

- resursele naturale complexe specifice fiecărei unități mari de relief: zona montană nordică în care predomină pădurile și pășunile alpine, zona subcarpatică cu resurse ale subsolului (cărbune, petrol, minereuri, sare și alte roci utile) și zona de câmpie cu terenuri de mare fertilitate, favorabile agriculturii axate pe cultura de cereale;
- resursele hidrologice bogate (în principal Dunărea și râurile Olt și Jiu) care conferă regiunii rolul energetic cel mai important în România;
- potențialul turistic natural și cultural deosebit, cu posibilitatea practicării unor forme variate de turism favorizate de cadrul natural, în special în zona montană, cu parcuri și numeroase rezervații și monumente ale naturii protejate prin lege, de resursele balneare, precum și de monumentele de arhitectură religioase și civile, situate preponderent în Subcarpații Gorjului și Vâlcii;
- infrastructura de transport relativ bine dezvoltată, îndeosebi rețeaua rutieră, cu densitatea drumurilor publice ușor peste media națională și prezența a trei drumuri europene; regiunea este traversată de tronsoane ale coridoarelor TEN-T.

Județul Vâlcea este amplasat în zona de Nord-Est a regiunii, învecinându-se cu regiunile Sud-Muntenia (județul Argeș), Centru (județele Sibiu și Alba) și Vest (județul Hunedoara). Considerat unul dintre județele medii la nivelul regiunii din punct de vedere al resurselor umane și suprafeței, Vâlcea are o structură a populației preponderent rurală (51,8%) mai mare decât media regiunii (50,1%) și cu atât mai mult față de media națională (43,6% populație rurală). Este unul dintre județele în care densitatea de locuire este redusă.

Această situație poate fi asociată numărului mare de localități rurale. Din figura de mai jos se observă că Vâlcea se situează printre județele cu cele mai multe sate din România.

Contribuția județului la formarea Produsului Intern Brut regional este de circa 18%, ceea ce clasează județul Vâlcea pe locul 3 după Dolj (32,5%) și Gorj (21,4%).

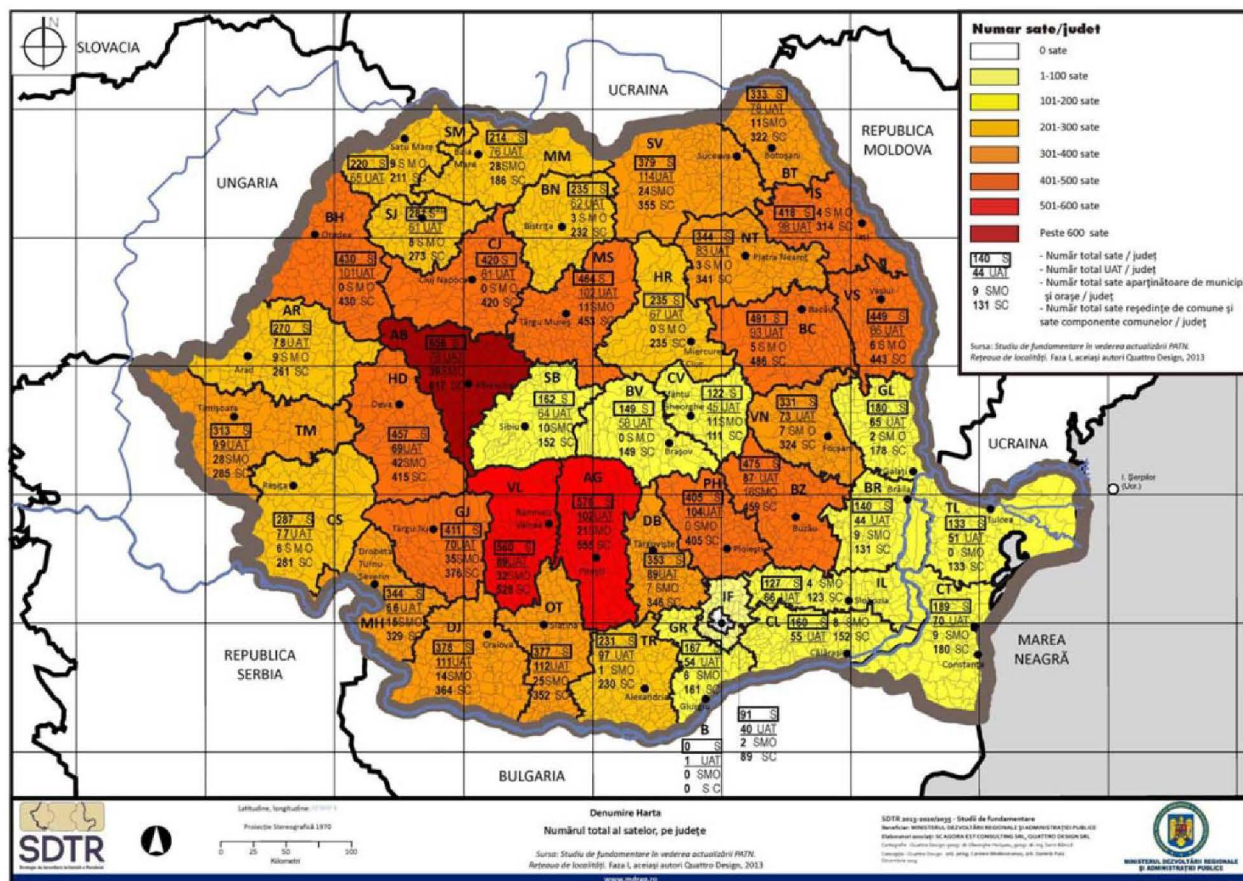

Figura 4.6. Numărul satelor pe județe 2013, România.
Sursa: Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Studiul 15.

Desemnarea polilor de creștere la nivelul României a apărut ca o necesitate în contextul integrării României în Uniunea Europeană, fiind o modalitatea foarte eficientă prin care dezvoltarea regională poate fi propagată la nivel teritorial în vederea asigurării unei dezvoltării echilibrate. În acest sens, există mai multe acte normative și reglementări privind dezvoltarea echilibrată la nivelul României cu referire directă sau indirectă la polii de creștere. Asigurarea unei dezvoltări echilibrate la nivel teritorial apare pentru prima dată în Legea 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, lege care reglementează ierarhizarea rețelei de localități la nivelul României stabilind 6 ranguri (0, I, II, III, IV, V), precum și cadrul legislativ aferent asigurării dezvoltării echilibrate a rețelei de localități. Se prevede că dezvoltarea echilibrată a teritoriului poate fi mult mai ușor realizată într-un cadru asociativ creat în baza parteneriatului voluntar al unităților administrativ-teritoriale de bază din zona municipiilor de rangul I sau a celor reședință de județ prin constituirea de zone metropolitane aferente spațiului urban. Cadrul

asociativ astfel creat este de natură să contribuie la întărirea complementarității între aceste unități și factorii de decizie interesați în dezvoltarea teritoriului.

Desemnarea polilor de creștere și a polilor de dezvoltare (figura 4.7) a fost o soluție care a condus către absorbția de fonduri de natură să stimuleze dezvoltarea celor 7 poli de creștere, în ideea că aceștia vor atrage după sine și dezvoltarea regiunilor înconjurătoare. Municipiile Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov fiind mai dezvoltate, au fost considerate locomotive ale dezvoltării pentru regiunile lor și pentru România, prin finanțări din fonduri europene.

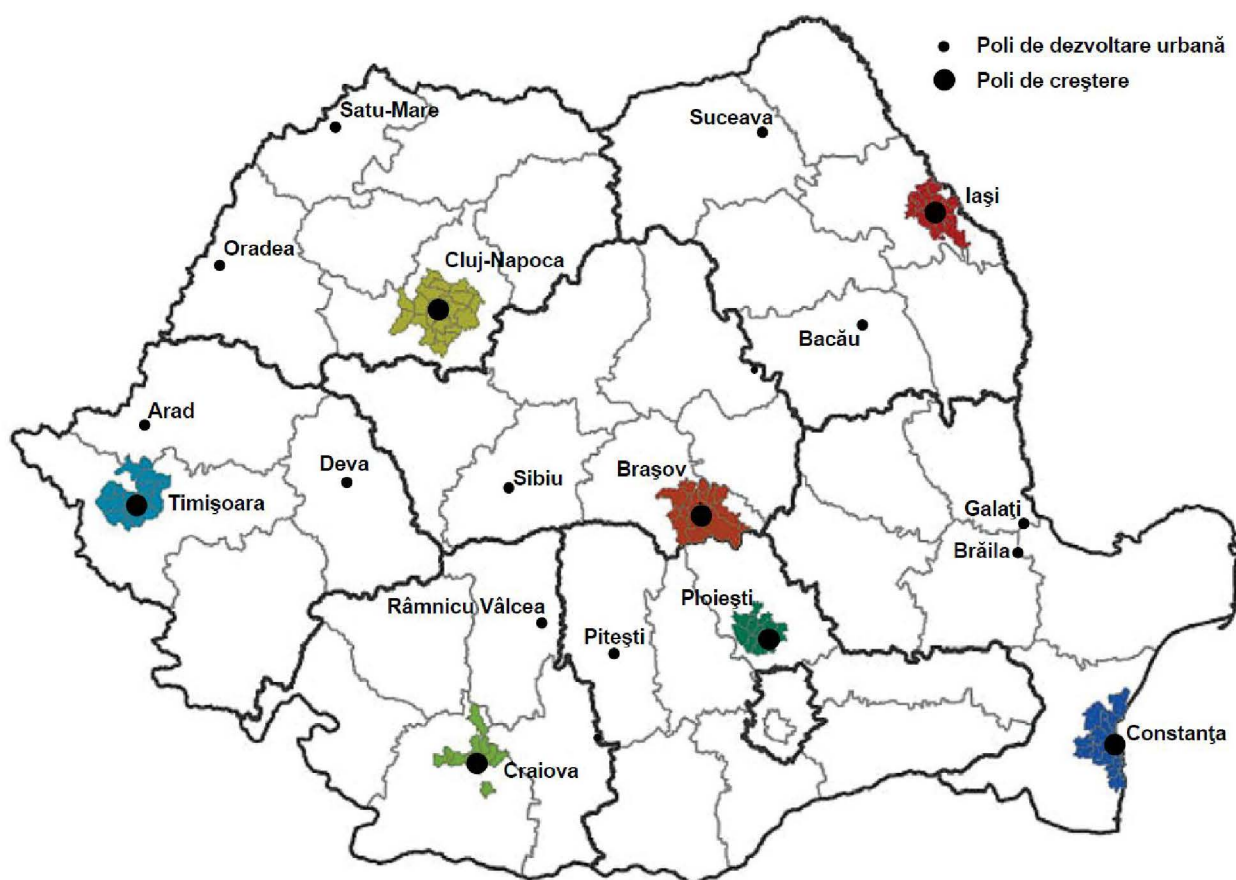

Figura 4.7. Poli de creștere și de dezvoltare, România.
Sursa: Poli de creștere. Faza următoare, Banca Mondială 2013.

Desemnarea polilor de creștere s-a făcut avându-se în vedere și efectele interregionale generate de aceștia și ținând seama de următoarele criterii:

- Distribuția spațială echilibrată în teritoriu, bazată pe centrele urbane existente, acoperind, astfel, funcțional, un teritoriu extins;
- Plasarea pe rețele de transport transnaționale și naționale, asigurând relaționarea cu alți poli urbani europeni;
- Nivel înalt de dezvoltare economică și socială și potențial de atragere a investitorilor;

- Capacitate importantă de cercetare – dezvoltare și inovare;
- Experiența istorică ca centre regionale și relații tradiționale cu orașele învecinate.

Polii de creștere și polii de dezvoltare urbană au fost desemnați prin HG nr. 998 din 27 august 2008.

Implementarea unei politici a polilor de creștere în România a urmărit asigurarea unei dezvoltări mai rapide, mai echilibrate și mai sustenabile prin concentrarea resurselor și asigurarea de avantaje conferite de aglomerarea corespunzătoare.

Polul de creștere cel mai apropiat de județul Vâlcea este Craiova, reședința județului Dolj. Acesta este singurul pol de creștere din Regiunea Sud-Vest Oltenia.

Municipiul Râmnicu Vâlcea este unul dintre cei 13 poli de dezvoltare urbană desemnați la nivel național. Prin încadrarea în această categorie funcțională, a beneficiat de prioritate în realizarea de investiții din programele cu finanțare comunitară și națională. Alături de celelalte reședințe ale județelor din Regiunea Sud-Vest Oltenia, poate fi considerat pol de dezvoltare regională. Constituie centru economic și administrativ important, cu influență la nivel regional, bine relaționat în teritoriu, conectat la rețeaua națională de transport.

Centre urbane sunt considerate municipii sau orașe cu peste 10.000 de locuitori, altele decât polii de creștere și polii de dezvoltare urbană. În județul Vâlcea în această categorie se încadrează Municipiul Drăgășani. Acesta are rol de echilibru la nivel județean, putând fi considerat un pol subregional.

4.3. Zone de cooperare transfrontalieră, sisteme urbane transfrontaliere

Frontiera României are particularitatea de a fi, pe de o parte, o limită cu alte țări aparținând Uniunii Europene și, pe de altă parte, frontieră externă a Uniunii Europene prin vecinătatea cu Republica Moldova, Ucraina, Serbia (aproximativ 2000 km). La această situație politică se adaugă și cadrul natural care face ca o serie de sectoare ale frontierei să fie reprezentate:

- de cursul Dunării (accesibilitate cu o ambarcațiune prin aproape orice punct de pe fluviu);
- parte a graniței este tot naturală și este reprezentată de Carpații Orientali (frontiera cu Ucraina) și Carpații Meridionali (frontiera cu Serbia);
- granița cu Republica Moldova este pe râul Prut;
- Marea Neagră este un alt sector de graniță naturală.

Criteriile care stau la baza delimitării zonelor de frontieră sunt, de cele mai multe ori, legate de gradul de accesibilitate la graniță. Zona de frontieră cuprinde teritoriul aflat pe o adâncime de 30 km față de frontiera de stat și țărmul Mării Negre, către interior. Localitățile care sunt situate parțial în zona de 30 km și cuprinse între 30 și 50 km de

frontieră sunt considerate localități din zona de frontieră. În figura de mai jos sunt reprezentate unitățile administrativ - teritoriale incluse în aceste categorii.

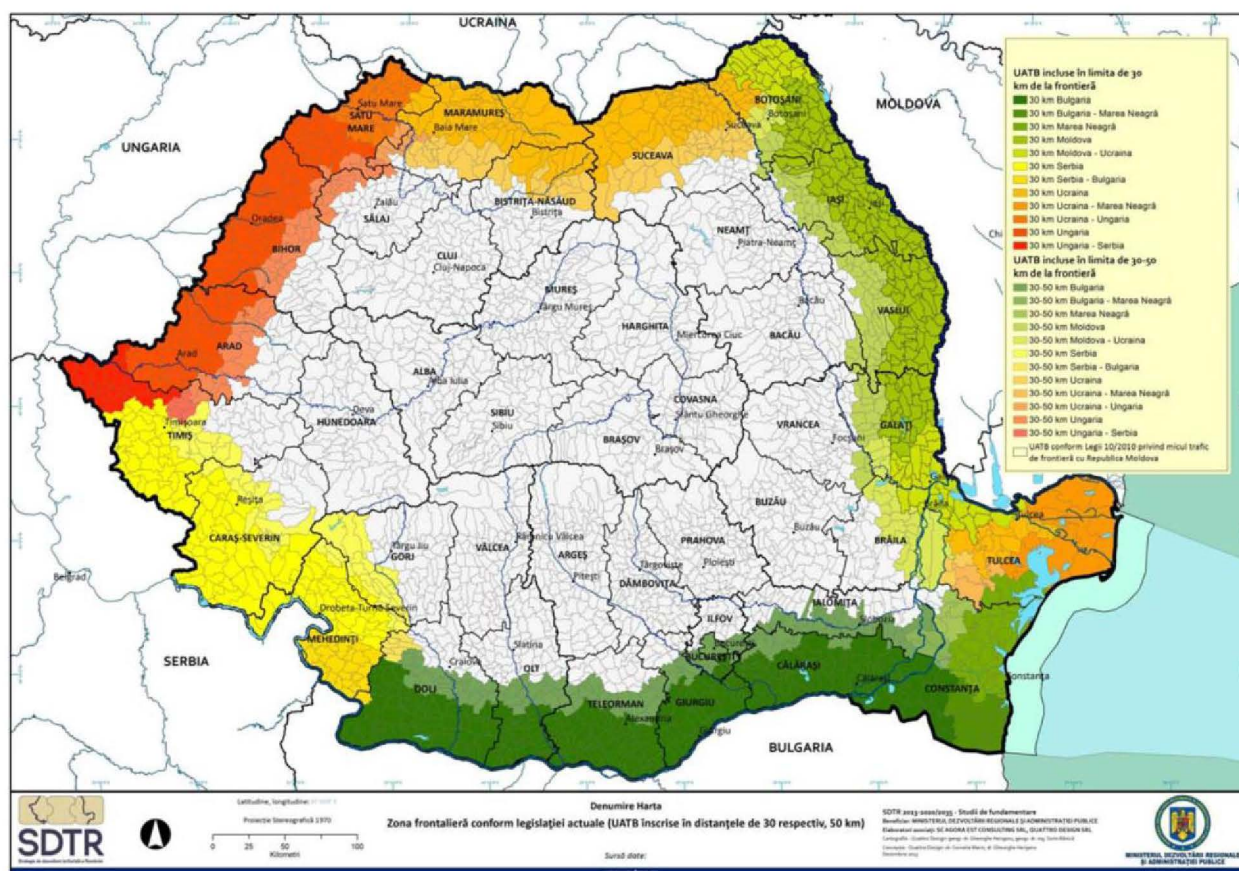

Figura 4.7. Zona de frontieră, România.

Sursa: Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Studiul 23.

În județul Vâlcea nu se regăsesc zone de cooperare transfrontalieră sau sisteme urbane tranfrontaliere. La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia astfel de zone se regăsesc în toate județele componente, cu excepția județului Vâlcea. Frontierele de stat de pe teritoriul regiunii Sud-Vest Oltenia delimitează teritoriul României de Bulgaria și Serbia.

4.4. Zone metropolitane, periurbane, zone urbane funcționale

Potrivit studiului de fundamentare *Zone cu specific geografic* din cadrul *Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României*, prin zonă metropolitană se înțelege teritoriul în care se combină o aglomerare urbană (zona contiguă, zona construită) cu zonele care nu au neapărat caracteristici urbane, dar care sunt strâns legate de centru prin locurile de muncă oferite și prin comerț. Aceste zone periferice sunt, uneori, cunoscute ca o centură de

navetiști și se poate extinde până la o distanță care face permisă accesibilitatea la centrul urban, într-un timp rezonabil.

În Legea 351/2001 privind aprobarea *Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități* se definește zona metropolitană astfel: "zonă constituită prin asociere, pe bază de parteneriat voluntar, între marile centre urbane (Capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată, la distanțe de până la 30 km, între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri". La art. 7 se precizează: "(1) În vederea dezvoltării echilibrate a teritoriului din zona Capitalei României și a municipiilor de rangul I, unitățile administrativ - teritoriale de bază din aceste zone se pot asocia într-un parteneriat voluntar în scopul înființării de zone metropolitane aferente spațiului urban. Asocierea contribuie la întărirea complementarităților între aceste unități și factorii de decizie interesați în dezvoltarea teritoriului; (2) Zonele metropolitane prevăzute la alin. (1) funcționează ca entități independente fără personalitate juridică; (3) Zonele metropolitane pot funcționa pe un perimetru independent de limitele unităților administrativ - teritoriale, stabilit de comun acord de autoritățile administrației publice locale". La art. 8 se precizează necesitatea consultării și a populației care ar urma să facă parte din viitoarea zonă metropolitană: "Asociația zonei metropolitane, cu acordul consiliilor locale și cu consultarea populației în condițiile legii, în a cărei rază teritorială s-a constituit, adoptă programul de dezvoltare a zonei."

În Codul administrativ adoptat prin OUG Nr. 57/2019 se menționează faptul că zonele metropolitane și aglomerările urbane constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ - teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de dezvoltare de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ - teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

La nivelul județului Vâlcea în anul 2013 a fost constituită Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - Zona Metropolitană Râmnicu Vâlcea, formată din Municipiul Râmnicu Vâlcea, orașele Ocnele Mari, Călimănești, Băile Govora, Băile Olănești și comunele Păușești-Măglași, Vlădești, Bujoreni, Muereasca, Runcu, Mihăești, Babeni și Dăești. În scurt timp s-au alăturat alte 5 comune: Berislăvești, Bunești, Frâncești, Sălătrucel și Șirineasa.

După nici doi ani de activitate, la începutul anului 2015, prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Râmnicu Vâlcea Nr. 38/27.02.2015, se împuternicește reprezentantul Municipiului Râmnicu Vâlcea în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "Zona Metropolitană Râmnicu Vâlcea" să ceară încetarea activității Asociației.

Prin urmare, în situația actuală nu este organizată o astfel de asociere.

O formă de asociere a localităților întâlnită la nivel județean este cea a grupurilor de acțiune locală. Acestea au fost create în scopul accesării oportunităților de finanțare oferite de programul LEADER, pentru inițiative locale care nu și-au găsit locul în alte programe

derulate în mediul rural. Grupurile de acțiune locală (GAL) din care fac parte localități din județul Vâlcea sunt prezentate în tabelul următor. Aceste grupări sunt formate în teritorii cu grad ridicat de coeziune, bazat pe tradiția istorică.

Tabelul 4.1. Grupuri de Acțiune Locala, 2019, județul Vâlcea.

Denumire	Județul	Localități din județul Vâlcea
GAL Microregiunea Horezu	Vâlcea	Pietrari, Bărbătești, Costești, Tomșani, Vaideeni, Slătioara, Stroești, Măldărăști, Oțeșani, Horezu
GAL Castra Traiana	Vâlcea și Argeș	Dăești, Bujoreni, Muereasca, Sălătrucel, Berislăvești, Racovița, Perișani, Mălaia, Voineasa, Brezoi
GAL Cerna-Olteț	Vâlcea	Berbești, Cernișoara, Copăceni, Fântărești, Glăvile, Lădești, Lăpușata, Livezi, Mateești, Pesceana, Popești, Roești, Roșiile, Stănești, Scundu, Sinești, Tetoiu, Zătreni
GAL Ținutul Vinului	Vâlcea	Bălcești, Amărăști, Crețeni, Diculești, Făurești, Ghioroiu, Laloșu, Lăcusteni, Măciuca, Mădulari, Mitrofani, Orlești, Prundeni, Ștefănești, Sutești, Valea Mare, Voicești
GAL Ținutul Argeșul de Mijloc	Vâlcea și Argeș	Golești, Milcoiu
GAL Țara Oltului	Vâlcea și Sibiu	Câineni, Boișoara, Țițești, Racovița
GAL Oltul Puternic	Olt și Vâlcea	Drăgoești, Galicea, Olanu, Stoilești, Dănicei
GAL de la Vedea la Olteț	Olt și Vâlcea	Șușani, Lungești
GAL Amaradia-Gilort-Olteț	Gorj și Vâlcea	Grădiștea
GAL Parang	Gorj și Vâlcea	Alunu

În paralel cu dezvoltarea zonelor metropolitane, formarea și consolidarea zonelor urbane funcționale reprezintă o modalitate de sprijinire a procesului de creștere a coeziunii teritoriale și de dezvoltare echilibrată a teritoriului la nivel național și teritorial. Componenta principală a dezvoltării este reprezentată de planificare și, în anumite direcții, de administrarea unitară a unor teritorii a căror delimitare și reglementare trebuie să facă obiectul unor studii speciale.

Un studiu realizat de Banca Mondială în anul 2017 evidențiază faptul că deși nu toate orașele României sunt centre economice dinamice, cele mai multe dintre acestea au înregistrat o evoluție dinamică în anii anteriori, care depășește granițele lor administrative. Practic, ele fac parte din zone urbane funcționale. Potrivit aceleiași surse, zonele urbane funcționale (ZUF) ale orașului București și ale celor 40 de reședințe de județ din România generează 90% din veniturile companiilor naționale, concentrează 80% din persoanele cu studii superioare, au atras 67% dintre navetiști în anul 2011 și 66% din populația migrantă în perioada cuprinsă între 2001 și 2011, cumulează 61% din forța de muncă ocupată și 58% din totalul populației țării.

Zona Urbană Funcțională a Municipiului Râmnicu Vâlcea conturată în cadrul studiului este evidențiată în figura de mai jos.

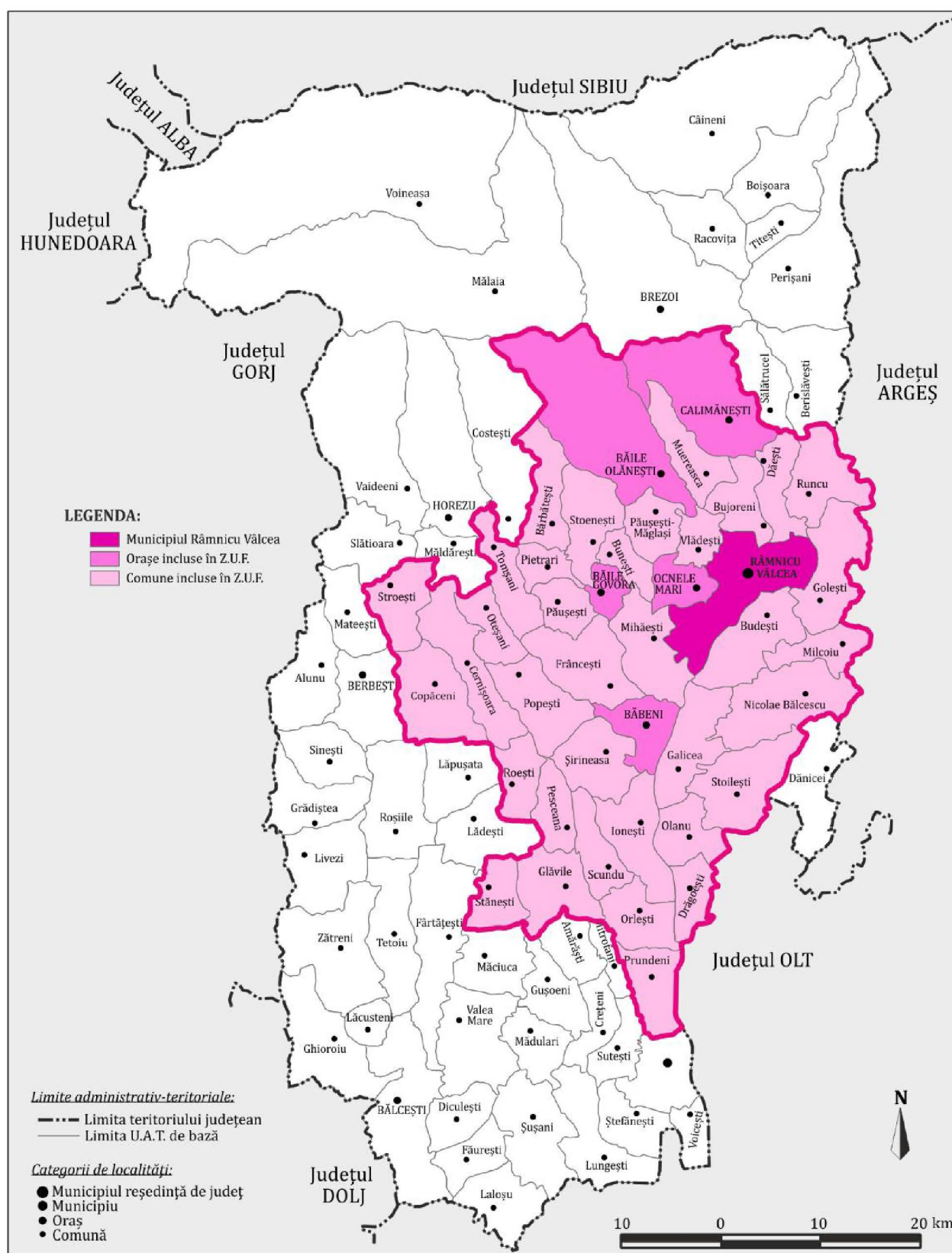

Figura 4.8. Zona Urbană Funcțională Râmnicu Vâlcea.
Sursa datelor: Banca Mondială, 2017.

Se observă că în ZUF Râmnicu Vâlcea sunt incluse și orașele Ocnele Mari, Băile Govora, Băbeni, Băile Olănești și Călimănești. Acestea sunt situate la distanțe mai mici de 25 km față de Municipiul Râmnicu Vâlcea.

În tabelul de mai jos sunt evidențiate distanțele parcursurilor între zonele urbane, considerând modul rutier, principala soluție de deplasare întâlnită la nivel local. Se observă că există orașe amplasate la distanță de peste 100 km (Brezoi – Bălcești, Brezoi – Berbești).

Tabelul 4.1. Distanțele rutiere între localitățile urbane, 2019, județul Vâlcea.

Sursa datelor: GoogleMaps.

Localitate urbană	Municipiul Râmnicu Vâlcea	Municipiul Drăgășani	Orașul Băbeni	Orașul Băile Govora	Orașul Băile Olănești	Orașul Bălcești	Orașul Berbești	Orașul Brezoi	Orașul Călimănești	Orașul Horezu	Orașul Ocnele Mari
Municipiul Râmnicu Vâlcea	-	54	21	22	21	81	70	37	19	46	8
Municipiul Drăgășani	54	-	36	52	72	45	78	89	71	68	50
Orașul Băbeni	21	36	-	18	38	62	51	55	37	32	16
Orașul Băile Govora	22	52	18	-	31	78	52	56	38	24	16
Orașul Băile Olănești	21	72	38	31	-	99	71	55	36	42	26
Orașul Bălcești	81	45	62	78	99	-	50	115	97	73	76
Orașul Berbești	70	78	51	52	71	50	-	109	86	30	69
Orașul Brezoi	37	89	55	56	55	115	109	-	18	80	42
Orașul Călimănești	19	71	37	38	36	97	86	18	-	62	24
Orașul Horezu	46	68	32	24	42	73	30	80	62	-	41
Orașul Ocnele Mari	8	50	16	16	26	76	69	42	24	41	-

Relațiile dintre localități se bazează pe legăturile care se stabilesc între populația, instituțiile publice și instituțiile private situate în localități diferite, pentru asigurarea condițiilor de viață, a activităților și a sistemelor de mișcare sau de schimburi.

Principalele paliere de analiză care determină calitatea relațiilor dintre localități și modul de funcționare a sistemelor urbane se referă la servicii comune: în primul rând sistemele transport în comun și sistemele de deservire edilitară, evacuarea deșeurilor; distribuția în teritoriu a zonelor de reședință a forței de muncă în raport cu amplasarea locurilor de muncă; amplasarea și gradul de deservire a serviciilor de sănătate, de educație, socio-culturale și recreative; servicii și facilități comerciale de importanță supraorășenească; o componentă esențială a relațiilor dintre localități o reprezintă colaborarea și parteneriatele dintre autoritățile administrației publice locale.

ANEXE

ANEXA 1.

ZONE DE RISC LA INUNDAȚII ȘI ACCIDENTE LA CONSTRUCȚII HIDROTEHNICE, JUDEȚUL VÂLCEA

Localitatea	Curs de apă/ toate cursurile de apă de pe raza localității (permanente sau nepermanente), formațiuni torențiale. Surse de risc la inundații: avarii și accidente la construcții hidrotehnice (diguri, baraje) exces de umiditate	Obiective aflate în zone de risc la inundații și accidente la construcții hidrotehnice
Comuna Căineni		
Sat Robești	râu Olt- revărsare	20 ha teren agricol; 20 gospodării; 3 km DC
Sat Robești	pârâu Robești- revărsare	10 gospodării; 10 ha teren agricol; 0.7 km rețea alimentare apă
Sat Căinenii Mari	râu Olt- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării; 1 km DC
Sat Căinenii Mari	iazul lui Barb- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Căinenii Mari	râu Uria- revărsare	3 ha teren agricol; 50 gospodării; 1 km rețea alimentare apă; 2 poduri; 0,7 km DS
Sat Râu Vadului	râu Olt- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării; 1 km DC
Sat Râu Vadului	Valea lui Vlad- revărsare	1 ha teren agricol; 8 gospodării
Sat Căinenii Mici	pârâul Arinilor- revărsare	12 gospodării
Sat Căinenii Mici	Valea Satului- revărsare	4 ha teren agricol; 15 gospodării
Sat Greblești	pârâu Boia Mare- revărsare	6 ha teren agricol; 2 gospodării
Comuna Racovița		
Sat Copăceni	pârâu Băiaș- revărsare	40 gospodării; 25 ha teren agricol; 1 ha pășune; 1 pod; 0.7 km DS
Sat Copăceni	Torent Copăceni- scurgeri de pe versanți	30 gospodării; 5 ha teren agricol; 2 km DC
Sat Copăceni	râu Olt- avarie baraj Robești	60 gospodării; 3 obiective economice
Sat Racovița	pârâu Sec- revărsare	10 gospodării; 2 ha teren agricol; 1 km DS; 2 podețe
Sat Racovița	Torent Racovița- scurgeri de pe versanți	3 gospodării; 1 ha teren agricol; 0.5 km DC
Sat Bradu Clocotici	pârâu Sec- revărsare	50 gospodării; 3 ha teren agricol; 2 km DC
Sat Bradu Clocotici	Torent Bradu Clocotici- scurgeri de pe versanți	4 gospodării; 5 ha teren agricol; 0.5 km DC
Sat Gruiu Lupului	Torent Gruiu Lupului- scurgeri de pe versanți	50 gospodării; 1 ha teren agricol; 0.3 km DC
Sat Blănoiu	Torent Blănoiu- scurgeri de pe versanți	17 gospodării; 1 ha teren agricol; 0.3 km DC
Sat Balota	Torent Valea Balotei- scurgeri de pe versanți	0.5 km DF

Orașul Călimănești		
Orașul Călimănești	râu Olt- avariere Baraj CHE Turnu	1530 gospodării; 70 obiective socio-economice; 3 biserici; 2 mănăstiri; 4 dispensare; 2 cămine culturale; 2 școli
Orașul Călimănești	râu Olt- avariere Baraj CHE Călimănești	670 gospodării; 20 obiective socio-economice; 1 biserică; 1 școală; 1 cămin cultural
Orașul Călimănești	pârâu Valea Căldărilor (Valea Satului)- revărsare	
Orașul Călimănești	pârâu Rostea- revărsare	10 gospodării; 10 ha teren agricol; 2 podețe; 1 pod
Sat Căciulata	pârâu Căciulata- revărsare	1 camping; 1 strand; 2 agenți economici; 1 pasarelă; 1 pod; 1 podeț
Sat Jiblea Veche	pârâu Valea Căldărilor (Valea Satului)- revărsare	14 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 podeț; 1 pod; 0.04 km DC
Sat Jiblea Veche	râu Sălătrucel- revărsare	8 gospodării; 6 ha teren agricol; 1 pod; 3 obiective economice
Comuna Dăești		
Sat Dăești	râu Olt- avariere Baraj CHE Călimănești	120 gospodării; 1 pod; 2 ha teren agricol; 2 obiective economice
Sat Sâmbotin	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	60 gospodării; 1 obiectiv economic; 2 poduri stație epurare; 15 ha teren agricol
Sat Sâmbotin	pârâu Alunoasa- revărsare	15 gospodării; 5 ha teren agricol; 2 agenți economici; 1 pod; 0.3 km DJ; 4.4 km rețea canalizare; stație epurare; bazin capture
Sat Fedeleșoiu	Valea Popii- revărsare	3 gospodării; 7 ha teren agricol; 1.3 km DS
Sat Fedeleșoiu	pârâu Valea Satului- revărsare	3 gospodării; 7 ha teren agricol; 1 pod stație epurare; 0.82 km DJ
Sat Băbuești	Scurgeri de pe versanți	7 podețe; 2 km DC
Comuna Bujoreni		
Sat Bujoreni	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	10 gospodării; 1 km DN; 60 ha teren agricol
Sat Bujoreni	pârâu Bujoreanca- revărsare	15 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Bogdănești	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	10 gospodării; 0.8 km DN; 10 ha teren agricol
Sat Lunca	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	7 gospodării; 0.5 km DN; 2 km DC; 25 ha teren agricol
Sat Lunca	pârâu Lunca- revărsare	5 ha teren agricol;
Sat Olteni	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	40 gospodării; 0.5 km DN; 2 km DC; 40 ha teren agricol
Sat Gura Văii	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	105 gospodării; 2 km DN; 0.5 km DC; 80 ha teren agricol
Sat Gura Văii	pârâu Chirca- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Gura Văii	pârâu Muereasca- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Gura Văii	pârâu Galcii- revărsare	5 gospodării; 0.3 km DC; 2 ha teren agricol
Sat Malul Alb	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	200 gospodării; 2 km DC; 200 ha teren agricol
Sat Malu Vârtop	pârâu Muereasca- revărsare	
Municipiul Râmnicu Vâlcea		
Sat Lespezi	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	76 gospodării; 60 ha teren agricol; 4 străzi= Str. Calea București, Str. Lespezi, Str. Dîgului, Str. Energiei
Cartier Nord	râu Olt- avariere Baraj CHE Dăești	130 gospodării; 177 blocuri; 7 străzi= Str. Calea lui Traian, Str. Câmpului, Str. N. Titulescu, Str. Matei Basarab, Str. Hacman, Str. Banu Mărăcine, Str. Belu
Sat Goranu	râu Olt- avariere Baraj CHE Rm Vâlcea	125 gospodării; 79 ha teren agricol; 3 străzi= Str. Goranu, Str. Calea București, Str. Straubing
Cartier Ostroveni	râu Olt- avariere Baraj CHE Rm Vâlcea	115 gospodării; 225 bocuri
Cartier Ostroveni	pârâu Olănești- revărsare	115 gospodării; 225 bocuri
Sat Stolniceni	râu Olt- avariere Baraj CHE Râureni	185 gospodării; 96 ha teren agricol

Sat Râureni	râu Olt- avariere Baraj CHE Râureni	180 gospodării; 85 ha teren agricol
Municipiul Râmnicu Vâlcea	pârâu Olănești- avarie dig	Parcul Zăvoi; 20 gospodării
Cartier 1 Mai	pârâu Olănești- revărsare	20 gospodării; 10 blocuri; 10 străzi
Sat Copăcelu	pârâu Sărat- revărsare	
Sat Aranghel	pârâu Olănești- revărsare	
Sat Fețeni	pârâu Sâmnicele- revărsare	
Sat Poenari	pârâu Olănești- revărsare	
Orașul Băbeni		
Sat Munteni sau Bonciu	pârâu Govora- revărsare	10 gospodării; 15 ha teren agricol
Sat Tătărani	pârâu Focsa (Arsanca)- avarie dig	3 gospodării; 100 ha teren arabil; 1 obiectiv economic
Sat Tătărani	râu Olt- avariere Baraj CHE Govora	200 gospodării; 1.5 km DN; 1.5 km străzi; 1 km CF; 50 ha teren agricol
Oraș Băbeni	râu Olt- avariere Baraj CHE Govora	100 gospodării; 2 km DN; 3 km străzi; 1 km CF; 40 ha teren agricol
Oraș Băbeni	râu Bistrița- avarie dig	80 gospodării; 8 ha teren agricol; stație alimentare apă
Oraș Băbeni	pârâu Iazul Morților- avarie dig	16 gospodării; 7 ha teren agricol; 0.6 km străzi
Oraș Băbeni	pârâu Berbenița- revărsare	20 gospodării; 0.6 km DN; 30 ha teren agricol
Sat Romani	pârâu Iazul Morților- revărsare	15 gospodării; 4 ha teren agricol; 0.5 km străzi
Sat Valea Mare	râu Olt- avariere Baraj CHE Govora	600 gospodării; 0.5 km DN; 10 km străzi; 2.5 km CF; 20 ha teren agricol
Sat Valea Mare	pârâu Valea Boncilor- revărsare	10 gospodării; 20 ha pășune; 20 ha teren agricol
Sat Valea Mare	pârâu Stăncălu- revărsare	8 anexe gospodărești 1 gospodărie avariata 20 fântâni 46 ha teren agricol 3 podețe 1 construcție hidrotehnică afectată
Sat Valea Mare	pârâu Râioasa- revărsare	10 gospodării; 20 ha pășune; 20 ha teren agricol
Sat Valea Mare	pârâu Valea Mare- revărsare	10 gospodării; 10 ha pășune; 10 ha teren agricol
Sat Capu Dealului	pârâu Focsa (Arsanca)- avarie dig	110 gospodării; 1.5 km străzi; 120 ha teren agricol
Comuna Galicea		
Sat Bratia din Vale	râu Olt- avariere Baraj CHE Vidra	194 gospodării; 176 ha teren agricol; 4 km DJ 678A
Sat Bratia din Vale	râu Olt- avariere Baraj CHE Vâlcea	156 gospodării 526 ha teren agricol 3 km DJ 678
Sat Bratia din Vale	râu Olt- avariere Baraj CHE Govora	72 ha teren agricol; 35 gospodării; 2.5 km DJ
Sat Galicea	râu Olt- avariere Baraj CHE Vidra	300 gospodării; 431 ha teren agricol; 6 km DJ 678A
Sat Galicea	râu Olt- avariere Baraj CHE Govora	330 ha teren agricol; 246 gospodării; 15 km DJ
Sat Galicea	râu Topolog- avarie dig	70 gospodării; 55 ha teren arabil; 1 km DJ 678D
Sat Valea Râului	râu Topolog- revărsare	180 gospodării; 60 ha teren agricol; 1 km DJ
Sat Ostroveni	râu Topolog- avarie dig	194 gospodării; 176 ha teren agricol; 4 km DJ 678A
Comuna Ionești		
Sat Marcea	râu Olt- avariere Baraj CHE Vidra	70 gospodării; 2 km DN 64; 1 pod; 75 ha teren arabil; 2 obiective economice
Sat Marcea	râu Olt- avariere Baraj Govora	59 gospodării; 2 km DN 64; 1 pod; 75 ha teren arabil; 2 obiective economice
Sat Marcea	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	100 gospodării; 2 km DN; 75 ha teren arabil; 1 obiectiv economic
Sat Marcea	râu Luncavăț- avarie dig	30 gospodării; târg săptămânal
Sat Ionești	pârâu Miclisoaia- revărsare	5 gospodării; 10 ha teren arabil

Sat Ionești	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	250 gospodării; 75 ha teren arabil; 3 ha teren forestier
Sat Prodănești	Valea Corbencii- revărsare	22 gospodării; 16 ha teren arabil
Sat Prodănești	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	50 gospodării; 3 km DN; 75 ha teren arabil
Sat Bucșani	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	100 gospodării; 50 ha teren arabil
Sat Bucșani	pârâu Guguianca- revărsare	
Sat Delureni	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	100 gospodării; 50 ha teren arabil
Sat Fișcălia	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	100 gospodării; 3 obiective economice; 25 ha teren arabil
Sat Guguiana	pârâu Guguianca- revărsare	
Sat Fotești	pârâu Guguianca- revărsare	
Comuna Olanu		
Sat Casa Veche	râu Olt- avarie baraj Vidra	65 gospodării; 5 obiective economice
Sat Casa Veche	pârâu Fătu (Valea Răii)- revărsare	20 gospodării; 5 ha teren arabil; 0.5 km DJ
Sat Casa Veche	râu Trepteanca- revărsare	
Sat Cioboți	râu Olt- avarie baraj Vidra	300 gospodării; 3 obiective economice
Sat Cioboți	pârâu Olănelu- revărsare	8 gospodării; 20 ha teren arabil
Sat Cioboți	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	49 gospodării; 2.5 km DJ; 150 ha teren agricol
Sat Stoicănești	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	120 gospodării; 4 km DC; 130 ha teren agricol
Sat Stoicănești	râu Olt- avarie baraj Vidra	156 gospodării; 1 obiectiv economic
Sat Nicoleşti	râu Olt- avarie baraj Vidra	66 gospodării
Sat Olanu	râu Olt- avarie baraj Vidra	255 gospodării; 10 obiective economice
Sat Olanu	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	100 gospodării; 3 km DC; 180 ha teren agricol
Sat Olanu	râu Trepteanca- revărsare	150 gospodării
Sat Olanu	Valea Tutana- revărsare	3 gospodării; 4 ha teren agricol; 0.05 km DJ
Sat Nicoleşti	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	31 gospodării; 3 km DC; 50 ha teren agricol
Sat Nicoleşti	pârâu Ursana- revărsare	6 ha teren arabil
Sat Drăgioiu	Valea Faurei- revărsare	2 gospodării; 5 ha teren arabil; 0.3 km DJ
Sat Drăgioiu	Valea Tutana- revărsare	3 gospodării; 6 ha teren arabil; 0.05 km DJ
Sat Drăgioiu	pârâu Ursana- revărsare	6 gospodării; 1 km rețea electrică
Sat Drăgioiu	Valea Stupărelu- revărsare	8 gospodării; 10 ha teren arabil
Sat Drăgioiu	râu Stăneasa- revărsare	20 gospodării; 100 ha teren arabil; 0.5 km rețea electrică
Comuna Drăgoești		
Sat Drăgoești	râu Olt- avariere Baraj CHE Vidra	520 gospodării; 650 ha teren agricol; 9 societăți comerciale
Sat Drăgoești	râu Olt- avariere Baraj CHE Băbeni	610 gospodării; 720 ha teren agricol; 9 societăți comerciale
Sat Drăgoești	râu Olt- avariere Baraj CHE Ionești	480 gospodării; 600 ha teren agricol; 9 societăți comerciale
Sat Drăgoești	Torent Dealul Boncani- scurgeri de pe versanți	16 gospodării; 8 ha teren agricol
Sat Drăgoești	Valea Olăreasa- revărsare	9 ha teren agricol
Sat Drăgoești	Vâlceaua Moldovici- revărsare	20 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Drăgoești	Valea Gogorica- revărsare	7 gospodării; 2.5 ha teren agricol
Sat Drăgoești	râu Geamăna- avarie dig	249 gospodării; 22 ha teren arabil; 3 km DJ 678; 5 km DC 45
Sat Drăgoești	râu Dejeasca- avarie dig	11 gospodării; 4 ha teren agricol; 2 ha teren forestier
Sat Geamăna	râu Geamăna- avarie dig	20 gospodării; 6 ha teren agricol
Sat Geamăna	pârâu Bolovan- revărsare	6 gospodării; 5 ha teren agricol; 2 ha teren forestier
Sat Buciumeni	râu Olt- avariere Baraj CHE Ionești	330 gospodării; 2 km DJ; 50 ha teren agricol
Sat Buciumeni	râu Geamăna- avarie dig	

Sat Buciumeni	râu Dejeasca- avarie dig	
Sat Buciumeni	pârâu Bolovan- revărsare	
Comuna Orlești		
Sat Procopoia	râu Olt- avarie Baraj CHE Băbeni	1 km DN 64; 1 podet; 100 ha teren agricol; 1 obiectiv economic
Sat Procopoia	Canal Magheru- revărsare	6 gospodării; 5 ha teren agricol;
Sat Procopoia	Canal Gociu- revărsare	4 ha teren agricol
Sat Procopoia	râu Olt- avarie Baraj CHE Vidra	40 gospodării; 2 km DN 64; 8 podețe; 75 ha teren agricol; 1 obiectiv economic
Sat Silea	râu Olt- avarie Baraj CHE Băbeni	7 gospodării; 2 km DN 64; 1 podet; 30 ha teren agricol; 4 obiective economice
Sat Silea	râu Olt- avarie Baraj CHE Vidra	200 gospodării 4 km DN 64 75 ha teren agricol 5 ha teren forestier 7 obiective economice
Sat Aurești	râu Olt- avarie Baraj CHE Băbeni	122 gospodării; 2 km DN 64; 2 podețe; 500 ha teren agricol; 4 obiective economice
Sat Aurești	râu Olt- avariere Baraj CHE Ionești	122 gospodării; 2 podețe; 5 obiective economice; 500 ha teren agricol
Sat Aurești	râu Olt- avarie Baraj Vidra	50 gospodării; 1 km DN 64; 1 podet; 50 ha teren agricol; 4 obiective economice
Sat Scăioși	râu Olt- avariere Baraj CHE Ionești	30 ha teren agricol
Sat Scăioși	râu Olt- avarie Baraj Băbeni	50 ha teren agricol
Sat Scăioși	râu Olt- avarie Baraj Vidra	70 gospodării; 1 km DN 64; 1 podet; 50 ha teren agricol; 4 obiective economice
Sat Scăioși	pârâu Silea- revărsare	4 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Orlești	Canal Bica- revărsare	3 gospodării; 1 ha teren agricol
Sat Orlești	pârâu Apa Scundu Revărsare	2 gospodării; 1.5 ha teren agricol
Sat Orlești	Canal Primărie- revărsare	4 gospodării; 0.5 ha teren agricol
Sat Orlești	Canal Silvica- revărsare	3 gospodării; 15 ha teren agricol
Sat Orlești	Canal Irina- revărsare	2 gospodării; 3 ha teren agricol
Sat Orlești	râu Olt- avarie baraj Vidra	70 gospodării; 2 km DN 64; 1 pod; 75 ha teren arabil; 2 obiective economice
Sat Orlești	pârâu Omoracea	4 ha teren agricol
Sat Orlești	pârâu Nisipoasa- revărsare	7 gospodării; 15 ha teren agricol
Comuna Prundeni		
Sat Zavideni	Scurgeri de pe versanți	40 gospodării; 80 ha teren agricol; 93 fântâni
Sat Zavideni	râu Olt- avariere Baraj CHE Zavideni	140 gospodării; 15 km DS; 3 km DC; 175 ha teren agricol
Sat Prundeni	râu Olt- avariere Baraj CHE Zavideni	40 gospodării; 2 km DS; 2 km DC; 136 ha teren agricol
Sat Călina	râu Olt- avariere Baraj CHE Zavideni	10 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Călina	pârâu Bărbuceni- revărsare	1.3 ha teren agricol; 1 pod
Sat Călina	pârâu Groșeni- revărsare	1.5 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Cârpești- revărsare	7.2 ha teren agricol; 3 poduri
Sat Călina	Canal Durlești- revărsare	17 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Flogea- revărsare	6.5 ha teren agricol; 1 pod
Sat Călina	Canal Călin- revărsare	6.5 ha teren agricol; 1 pod
Sat Călina	Canal Bazaloanca- revărsare	6.5 ha teren agricol; 1 pod
Sat Călina	Canal Drumul Văcărei- revărsare	11.5 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Broscăreni- revărsare	5.5 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Primărie- revărsare	7.5 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Vitica- revărsare	13 ha teren agricol; 2 poduri

Sat Călina	Canal Drumul Porcii- revărsare	6 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Hotar Zavideni- revărsare	12 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Balutoaia- revărsare	19 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Călina	Canal Hoarca- revărsare	1.5 ha teren agricol; 1 pod
Sat Călina	Torent Durelești- revărsare	4 gospodării; 0.5 km DC
Sat Călina	Torent Bursești- revărsare	8 gospodării; 0.7 km DC
Sat Călina	Torent Buiculești- revărsare	6 gospodării; 0.7 km DC
Sat Călina	Torent Tritești- revărsare	8 gospodării; 1 km DC
Sat Călina	Torent Roaiba- revărsare	6 gospodării; 1.5 km DC
Sat Călina	Torent Brătești- revărsare	4 gospodării; 1 km DC
Sat Bărbuceni	râu Olt- avariere Baraj CHE Zavideni	
Municipiul Drăgășani		
Sat Zlătărei	râu Pesceana- revărsare și remuu	25 gospodării; 100 ha teren agricol
Sat Valea Caselor	râu Pesceana- revărsare și remuu	10 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Streminoasa sau Zătreni	râu Pesceana- revărsare și remuu	5 gospodării; 8 ha teren agricol
Municipiul Drăgășani	râu Olt- avariere Baraj CHE Zavideni	446 gospodării; 400 ha teren agricol; 9 obiective economice; 2.7 km DC; 5 km rețea gaz; 6 km rețea telefonie; 4.7 km rețea electrică
Municipiul Drăgășani	râu Pesceana- revărsare și remuu	
Comuna Voicești		
Sat Voicești	râu Olt- avarie baraj Vidra	440 gospodării; 450 ha teren agricol
Sat Voicești	pârâu Voicești- revărsare	15 ha teren agricol
Sat Voicești din Vale	râu Olt- avarie baraj Vidra	200 gospodării; 200 ha teren agricol; 4 obiective economice
Sat Țighina	râu Olt- avarie baraj Vidra	40 gospodării; 30 ha teren agricol; 1 obiectiv social
Sat Țighina	pârâu Dâlga- revărsare	100 ha teren agricol; 121 gospodării
Comuna Perișani		
Sat Mlăceni	pârâu Băiaș- revărsare	9 gospodării; 1 ha teren agricol; 1.5 km DC5; 1 pod baza sportivă
Sat Mlăceni	pârâu Dosul (Perișani)- revărsare	
Sat Poiana	Valea Poienii- revărsare	5 gospodării; 0.5 km DF
Sat Poiana	pârâu Băiaș- revărsare	
Sat Băiașu	pârâu Băiaș- revărsare	1 pod; 1.5 km DJ 703M; 2.0 km eroziuni de mal
Sat Spinu	Valea Spinu- vale nepermanentă	4 gospodării; 2 ha teren arabil; 0.25 km DN
Sat Pripoare	Valea Spinu- vale nepermanentă	3 podețe
Sat Pripoare	pârâu Băiaș- revărsare	
Sat Podeni	pârâu Valea Câmpului- revărsare	1 pod; 0.5 km DC
Sat Podeni	Valea Spinu- vale nepermanentă	1 podeț; 0.25 km DC
Sat Perișani	pârâu Băiaș- revărsare	12 gospodării; 1 km DJ; 1 km DC; 5.2 ha teren agricol; 1 pod; 1 podeț
Sat Perișani	pârâu Dosul (Perișani)- revărsare	
Sat Surdoiu	pârâu Băiaș- revărsare	
Sat Bratovești	pârâu Sec- revărsare	
Comuna Titești		

Sat Titești	pârâu Barbu- revărsare	5.5 ha teren agricol; 3 gospodării; 0.3 km DN; 0.1 km DC
Sat Titești	pârâu Sec- revărsare	
Sat Titești	Valea Titești- revărsare	5 gospodării; 6.8 teren agricol
Sat Titești	pârâu Voicului- revărsare	2 gospodării; 0.5 km DC
Comuna Boișoara		
Sat Boișoara	pârâu Boișoara- revărsare	20 ha teren agricol; 20 gospodării; 3 km DC
Sat Boișoara	Lazul lui Barb- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Boișoara	pârâul Fetelor- revărsare	10 ha teren agricol; 2 gospodării; 3 km DC; 3 microcentrale
Sat Găujani	râu Găujani- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării; 1 km DC
Sat Găujani	pârâu Arinilor- revărsare	12 gospodării
Sat Găujani	Valea Cerbului- revărsare	3 ha teren agricol; 50 gospodării;
Sat Bumbuești	pârâu Bumbuești- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării; 1 km DC
Sat Bumbuești	Valea Ciurii- revărsare	1 ha teren agricol; 8 gospodării
Sat Bumbuești	Valea Nisului- revărsare	6 ha teren agricol; 10 gospodării
Comuna Voineasa		
Sat Voineasa	râu Mănăileasa- revărsare	10 gospodării; 0.4 km rețea electrică; 2 ha teren agricol
Sat Voineasa	râu Lotru- revărsare	65 gospodării 10 ha teren agricol 2.4 km DC 2 punți 1 km zid de sprijin
Sat Voineasa	râu Lotru- avariere Baraj Vidra	480 gospodării; 70 ha teren agricol; 10 km DN; 4 km DC; 20 km DF; 100 ha teren forestier; 6 poduri; 20 km rețea energie electrică; 20 km rețea cablu; 20 km rețea telefonică; 50 pensiuni
Sat Voineasa	pârâu Voinășița- avariere Baraj Jidoaia	100 gospodării; 26 ha teren agricol; 15 km DC; 8 km DN; 40 ha teren forestier; 2 poduri
Sat Voineasa	pârâu Podul Iii- revărsare	4 gospodării; 0.2 km DC
Sat Voineasa	pârâu Vangului- revărsare	5 gospodării; 0.4 km DC
Sat Voineasa	pârâu Școlii- revărsare	4 gospodării; 0.1 km DC
Sat Voineasa	pârâu Mare- revărsare	4 gospodării; 1 km DC
Sat Valea Măceșului	râu Lotru- revărsare	3.0 km drum de interes local
Sat Voineșița	pârâu Voinășița- revărsare	12 gospodării; 1.5 ha teren agricol
Comuna Mălaia		
Sat Ciunget	râu Latorița- revărsare	15 gospodării; 7 km DJ; 4 ha teren agricol; 2 agenți economici
Sat Ciunget	râu Latorița- avariere Baraj Galbenu	15 gospodării; 7 km DJ; 4 ha teren agricol; 2 agenți economici
Sat Ciunget	râu Latorița- avariere Baraj Petrimanu	15 gospodării; 7 km DJ; 4 ha teren agricol; 2 agenți economici
Sat Ciunget	pârâu Rudăreasa- revărsare	30 gospodării; 6 ha teren agricol; 6 km DC; 6 agenți economici
Sat Mălaia	pârâu Repedea- revărsare	10 ha teren agricol; 3 km DS
Sat Mălaia	pârâu Bucureasa- revărsare	4 ha teren agricol; 14 km DS
Sat Mălaia	pârâu Valea Satului- revărsare	32 gospodării; 15 ha teren agricol; 2 km DS
Sat Mălaia	pârâu Valea Drotului- revărsare	30 gospodării; 10 ha teren agricol; 1.5 km DS
Sat Mălaia	râu Lotru- revărsare	55 gospodării; 12 DN 5; 2 obiective economice
Sat Mălaia	pârâu Sasa- revărsare	15 gospodării; 5 ha teren agricol; 2 km DS
Sat Mălaia	râu Lotru- avariere baraj Vidra	80 gospodării; 14 km DN; 5 obiective economice
Sat Mălaia	râu Lotru- avariere baraj Mălaia	115 gospodării; 8 km DN; 4 obiective economice

Sat Mălaia	râu Lotru- avariere baraj Brădișor	60 gospodării; 5 km DN; 3 obiective economice
Sat Saliștea	râu Lotru- revărsare	
Oraș Brezoi		
Sat Valea lui Stan	râu Lotru- revărsare	50 gospodării; 2 poduri; 3 km ZDC păstrăvărie școală
Sat Valea lui Stan	pârâu Valea lui Stan- revărsare	
Oraș Brezoi	râu Lotru- revărsare	200 gospodării; 50 ha pășune; 4 km rețea electrică; 8 km rețea alimentară apă; 4 poduri; 8 km DN; 5 obiective economice
Oraș Brezoi	râu Lotru- avariere Baraj Vidra	1625 gospodării; 432 ha teren agricol; 15 km DN; 8 km DC; 6 poduri; 5 obiective economice; 4 ha teren forestier
Oraș Brezoi	râu Lotru- avariere baraj Mălaia	1219 gospodării; 264 ha teren agricol; 10 ha teren forestier; 10 km DN; 8 km DC; 6 poduri; 3 km DF; 5 obiective economice
Oraș Brezoi	râu Lotru- avariere baraj Brădișor	1220 gospodării; 264 ha teren agricol; 10 ha teren forestier; 10 km DN; 8 km DC; 6 poduri; 3 km DF; 5 obiective economice
Oraș Brezoi	pârâu Păscoaia- revărsare	25 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 pod; 5 km DC; școală
Oraș Brezoi	pârâu Vasilat- revărsare	10 gospodării; 1 pod; 3 km DC; 2 km rețea electrică; 2 km rețea telefonie
Oraș Brezoi	Valea Satului- revărsare	stație filtrare apă; 40 gospodării; 5 poduri; 2 km rețea electrică; 2 ha teren agricol
Oraș Brezoi	Valea Dănesii- scurgeri de pe versanți	5 gospodării; 0.1 km rețea electrică; 0.1 km CF; 0.1 km rețea apă; 1 pod; 1 ha teren agricol; ocol silvic SC Miniera
Oraș Brezoi	Valea Sindrinei- scurgeri de pe versanți	6 gospodării; 0.1 km CF; 1 pod; 1 ha teren agricol; 0.1 km rețea apă
Oraș Brezoi	Valea Vălaticii- revărsare	3 gospodării; 1 pod
Oraș Brezoi	Valea Călinești- revărsare	30 gospodării; 5 ha teren agricol; 5 km DC; 5 podețe
Sat Păscoaia	râu Lotru- revărsare	20 anexe gospodărești; 10 ha teren agricol; 20 ha pășune; 0.5 km rețea electrică; 7 fântâni; 1 pod; 10 podețe
Sat Călinești	râu Călinești- revărsare	
Comuna Berislăvești		
Sat Berislăvești	râu Sălătrucel- revărsare	10 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 pod; 1 podeț; 0.5 km DC
Sat Berislăvești	pârâu Valea Mare- revărsare	2 gospodării; 1 ha teren agricol; 2 podețe
Sat Berislăvești	pârâu Valea Mică- revărsare	2 gospodării; 1 ha teren agricol; 2 podețe; 1 pod
Sat Berislăvești	pârâu Valea Țigăniei- revărsare	8 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 podeț
Sat Rădăcinești	pârâu Valea Tulburoasă	4 gospodării; 5 ha teren agricol; 1 podeț; 1 pod
Sat Rădăcinești	Scurgeri de pe versanți	0.1 km DC; 1 gospodărie
Sat Brădișor	Valea Brădișor- vale nepermanentă	0.5 km DJ 703N
Sat Brădișor	râu Sălătrucel- revărsare	
Sat Scăueni	pârâu Valea Scăuianca- revărsare	2 gospodării; 2 ha teren agricol; 1 pod; 1 pod; 0.57 km DC; 1.26 km DJ
Sat Dângești	pârâu Brădișor (Valea Mare)- revărsare	
Sat Stoenesti	râu Sălătrucel- revărsare	
Sat Stoenesti	pârâu Brădișor (Valea Mare)-	

	revărsare	
Comuna Sălătrucel		
Sat Seaca	râu Sălătrucel- revărsare	5 ha teren agricol; 30 gospodării
Sat Sălătrucel	râu Sălătrucel- avarie dig	7 ha teren agricol; 14 gospodării; 1.5 km DJ
Sat Pătești	râu Sălătrucel- revărsare	
Comuna Muereasca		
Sat Muereasca	râu Muereasca- revărsare	25 gospodării; 10 ha teren agricol; 2.1 km DC; 1 km DJ; 1 școală
Sat Muereasca	pârâu Silea- revărsare	1.8 ha teren agricol
Sat Găvănești	pârâu Chiliilor- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Găvănești	pârâu Bisericii- revărsare	4 gospodării; 0.5 ha teren agricol
Sat Muereasca de Sus	pârâu Bârlei- revărsare	3 gospodării; 0.6 ha teren agricol
Sat Muereasca de Sus	pârâu Turbulea- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Muereasca de Sus	pârâu Strâmba- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Muereasca de Sus	râu Muereasca- revărsare	
Sat Andreiești	pârâu Stupina- revărsare	1.5 ha teren agricol
Sat Andreiești	râu Muereasca- revărsare	
Sat Hotarele	Valea Țiganilor- scurgeri de pe versanți	1 ha teren agricol
Sat Hotarele	râu Muereasca- revărsare	
Comuna Runcu		
Sat Runcu	râu Alunoasa- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării;
Sat Runcu	râu Valea Satului- revărsare	5 ha teren agricol; 5 gospodării; 1 pod
Sat Runcu	râu Badislava- revărsare	5 ha teren agricol; 3 gospodării; 2 poduri
Sat Runcu	Torent Lacul Lung- revărsare	12 ha teren agricol; 12 gospodării
Sat Surpați	râu Badislava- revărsare	
Sat Snamăna	râu Alunoasa- revărsare	
Sat Vărateci	râu Valea Satului- revărsare	
Sat Valea Babei	râu Badislava- revărsare	
Orașul Băile Olănești		
Sat Livadia	râu Olănești- revărsare	1 ha teren agricol; 0.5 ha teren forestier; 1 obiectiv economic; 20 gospodării
Oraș Olănești	râu Olănești- revărsare	25 gospodării; 12 ha teren agricol; 3 obiective economice; 0.45 km străzi
Sat Cheia	pârâu Cheia- revărsare	30 gospodării; 8 ha teren agricol; 1 ha teren forestier; 1.3 km DJ; stație alimentare cu apă= 100 m; 1 pod
Comuna Păușești Măglași		
Sat Păușești Măglași	pârâu Debradet- revărsare	3 gospodării; 1 obiectiv economic; 2 ha teren agricol
Sat Păușești Măglași	râu Olănești- avarie dig	45 gospodării; 10 ha teren agricol; 1 obiectiv economic
Sat Valea Cheii	pârâu Cheia- revărsare	3 gospodării; 5 ha teren agricol; 1 km DS; 1.7 km DJ
Sat Ulmeșel	Valea Ulmeșului- revărsare	3 gospodării; 1 ha teren agricol
Sat Ulmeșel	Valea de Case- revărsare	3 gospodării; 1 ha teren agricol; 1 podet
Sat Ulmeșel	pârâu Debradet- revărsare	
Sat Vlăduțeni	râu Olănești- revărsare	3 gospodării; 5 ha teren agricol; 5 ha zăvoi; 1 km DC
Sat Pietrari	Valea Pietroșii- revărsare	1 ha zăvoi
Sat Coasta	pârâu Debradet- revărsare	

Comuna Vlădești		
Sat Priporu	râu Olănești- revărsare	6 gospodării
Sat Vlădești	râu Olănești- revărsare	50 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Vlădești	râu Olănești- avarie dig	11 gospodării; 8 ha teren agricol
Sat Vlădești	Valea Ursului	10 gospodării
Sat Vlădești	Valea Tulburea	5 gospodării
Sat Vlădești	Valea Plutii	3 gospodării
Comuna Golești		
Sat Popești	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	7 gospodării; 2 ha teren agricol
Sat Popești	Torent Valea Berii- scurgeri de pe versanți	5 ha teren forestier; 0.3 km DC; 10 ha teren agricol
Sat Popești	Torent Valea lui Man- scurgeri de pe versanți	6 ha teren agricol; 5 gospodării; 0.2 km DC
Sat Popești	pârâu Valea Hotarului- revărsare	5 gospodării; 7 ha teren agricol; 0.5 km DN
Sat Vătășești	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	2 gospodării; 2 km DC; 5 ha teren agricol; 2 ha zăvoi
Sat Vătășești	Torent Valea Izvorului- scurgeri de pe versanți	10 ha teren agricol; 8 ha teren forestier; 0.4 km DC
Sat Blidari	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	13 gospodării; 1 km DN; 1 km DC; 3 ha zăvoi; 5 ha teren agricol
Sat Blidari	Torent Valea Caselor- scurgeri de pe versanți	15 gospodării; 6 ha teren agricol; 4 ha teren forestier; 0.2 km DC
Sat Blidari	pârâu Floricel- revărsare	4 gospodării; 5 ha teren forestier; 0.1 km DC; 2 ha teren agricol
Sat Blidari	pârâu Coasta lui Cireș- revărsare	2 ha teren agricol; 10 gospodării; 0.5 km DN; 4 ha teren forestier
Sat Aldești	Torent Valea lui Negru- scurgeri de pe versanți	5 ha teren agricol; 7 gospodării; 0.2 km DN
Sat Aldești	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Sat Aldești	pârâu Cărciumii- revărsare	5 ha teren agricol; 7 gospodării; 0.5 km DN
Sat Aldești	pârâu Braniștea- revărsare	8 ha teren agricol; 10 gospodării; 0.2 km DC
Sat Aldești	Torent Valea lui Copaci- scurgeri de pe versanți	15 ha teren forestiere
Sat Giurgiuveni	pârâu Torcea- revărsare	0.5 km DC; 9 ha teren agricol
Sat Giurgiuveni	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Sat Tulei-Câmpineni	Torent Valea Ruginoasă- scurgeri de pe versanți	2 km DS; 6 ha teren forestier; 10 ha teren agricol
Sat Tulei-Câmpineni	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Sat Drăgănești	pârâu Varului- revărsare	6 ha teren agricol
Sat Poenița	pârâu Valea Musii- revărsare	6 ha teren agricol; 6 gospodării; 0.3 km DC
Sat Gibesti	Torent Valea Gibeii- scurgeri de pe versanți	5 ha teren agricol; 4 ha teren forestier; 0.4 km DS
Sat Coasta	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Sat Opătești	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Comuna Stoenesti		
Sat Mogoșești	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	5 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Budurăști	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	6 gospodării; 12 ha teren agricol
Sat Dobriceni	Valea Lupului- revărsare vale nepermanentă	4 gospodării
Sat Dobriceni	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	
Sat Gruieri	Valea Sărată- revărsare	10 gospodării

	vale nepermanentă	
Sat Bârlogu	Valea Strâmbă- revărsare vale nepermanentă	6 gospodării; 4 ha teren agricol
Sat Stoenеști	pârâu Cacova- revărsare vale nepermanentă	15 gospodării; 1 ha teren agricol
Sat Deleni	pârâu Cacova- revărsare	
Sat Gruiu	pârâu Cacova- revărsare	
Comuna Bunești		
Sat Bunești	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	20 gospodării; 8 ha teren agricol
Sat Bunești	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	10 gospodării; 2 km DC; 40 ha teren agricol
Sat Răpănești	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	30 ha teren agricol
Sat Titireci	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	
Orașul Băile Govora		
Oraș Băile Govora	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	1 pod
Oraș Băile Govora	pârâu Rogojinoiu- vale nepermanentă	20 gospodării; 4 ha teren agricol
Oraș Băile Govora	pârâu Harta- revărsare	20 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Prajila	pârâu Harta- revărsare	
Oraș Ocnele Mari		
Oraș Ocnele Mari	pârâu Ocnița- revărsare	14 gospodării; 7 ha teren agricol
Oraș Ocnele Mari	Valea Bradului- revărsare	6 gospodării; 1 ha teren agricol; 0.3 km DC
Oraș Ocnele Mari	Valea Grădinilor- revărsare	3 gospodării; 1 ha teren agricol; 0.05 km DC
Sat Ocnița	pârâu Sărat- revărsare	
Sat Gura Suhașului	pârâu Sărat- revărsare	
Comuna Mihăești		
Sat Stupărei	râu Olt- avariere Baraj CHE Râureni	198 gospodării; 8 societăți comerciale; 6.5 km DN; 1 km DJ; 3 km DC; 70 ha teren arabil
Sat Măgura	râu Olt- avariere Baraj CHE Râureni	296 gospodării; 5 societăți comerciale; 7 km DC; 1 km CF; 220 ha teren arabil
Sat Munteni	râu Olt- avariere Baraj CHE Râureni	99 gospodării; 2 societăți comerciale; 4 km DJ; 1 km DC; 120 ha teren arabil
Sat Munteni	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Munteni	pârâu Focsa (Arsanca)- revărsare	50 ha teren agricol
Sat Rugetu	pârâu Focsa (Arsanca)- revărsare	
Sat Gurișoara	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	
Sat Negreni	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	
Sat Buleta	pârâu Dobriceni (Govora, Pârâul Bârșesc)- revărsare	
Comuna Budești		
Sat Budești	râu Olt- avarie Baraj CHE Rm Vâlcea	200 gospodării; 4 km DJ; 200 ha teren agricol
Sat Budești	Valea Mantii- revărsare	50 gospodării; 25 ha teren agricol
Sat Budești	Valea Cocinii- revărsare	23 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Racovița	râu Olt- avarie Baraj CHE Rm Vâlcea	100 gospodării; 6 km DN; 150 ha teren agricol

Sat Racovița	pârâu Grăjdaruului- revărsare	23 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Racovița	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	
Sat Racovița	pârâu Sâmnice- revărsare	
Sat Barza	râu Olt- avarie Baraj CHE Râureni	150 gospodării; 2 km DJ; 210 ha teren agricol
Sat Barza	Valea Berzei- revărsare	15 gospodării; 9 ha teren agricol
Sat Bârsești	râu Olt- avarie Baraj CHE Râureni	70 gospodării; 5 km DJ; 286 ha teren agricol
Sat Bârsești	pârâu Aninoasa- revărsare	41 gospodării; 100 ha teren agricol
Sat Ruda	râu Olt- avarie Baraj CHE Râureni	50 gospodării; 2 km DJ; 54 ha teren agricol
Sat Linia	râu Sâmnice (Glod)- revărsare	190 gospodării; 120 ha teren agricol
Sat Bercioiu	Valea Ruzii- revărsare	9 ha teren agricol; 25 ha teren forestier
Comuna Milcoiu		
Sat Milcoiu	râu Topolog- avarie dig	12 gospodării; 1.2 km DJ; 1 km DC; 130 ha teren agricol
Sat Ciutești	râu Ciutești (Sasca)- revărsare	
Sat Tepeșenari	râu Ciutești (Sasca)- revărsare	
Comuna Nicolae Bălcescu		
Sat Nicolae Bălcescu	râu Topolog- revărsare	52 gospodării; 300 ha teren agricol; 150 ha teren forestier; 2 km DC; 0.2 km rețea electrică; 0.4 km rețea telefonie
Sat Valea Viei	pârâu Valea Vii- revărsare	15 gospodării; 6 ha teren agricol; 30 ha teren forestier; 1.2 km DC; 0.4 km DJ
Sat Pleșoiu	pârâu Vărateca- revărsare	6 gospodării; 5 ha teren agricol; 3 ha teren forestier; 1.1 km DC
Sat Dosu Râului	râu Topolog- revărsare	1 pod; 0.1 km DJ
Sat Predești	pârâu Rostea- revărsare	5 gospodării; 10 ha teren agricol; 9 ha teren forestier; 0.5 m DJ
Sat Predești	pârâu Țapului- revărsare	11 gospodării; 12 ha teren agricol; 10 ha teren forestier; 0.5 km DJ
Sat Predești	pârâu Popești- revărsare	4 gospodării; 4 ha teren agricol; 9 ha teren forestier; 0.5 km DJ
Sat Șerbăneasa	pârâu Șerbăneasa- revărsare	12 gospodării; 45 ha teren agricol; 50 ha teren forestier; 0.6 km DJ; 2.6 km DC
Sat Linia Hanului	pârâu Valea Hotarului- revărsare	7 gospodării; 5 ha teren agricol; 6 ha teren forestier; 0.6 km DJ; 1.6 km DC
Sat Linia Hanului	pârâu Lui Bunea- revărsare	5 gospodării; 4 ha teren agricol; 6 ha teren forestier; 0.6 km DJ
Sat Valea Bălcească	pârâu Lui Iepure- revărsare	5 gospodării; 4 ha teren agricol; 7 ha teren forestier; 0.5 km DJ
Sat Valea Bălcească	pârâu Valea Bălcească- revărsare	20 gospodării; 60 ha teren agricol; 65 ha teren forestier; 1.3 km DJ; 2.4 km DC
Sat Măgureni	pârâu Valea Zmădului- revărsare	5 gospodării; 4 ha teren agricol; 8 ha teren forestier; 0.8 km DC
Sat Măgureni	pârâu Parului- revărsare	4 gospodării; 4 ha teren agricol; 6 ha teren forestier; 1.7 km DC
Sat Ginerica	pârâu Valea Rusănească- revărsare	5 gospodării; 15 ha teren agricol; 3 ha teren forestier; 0.5 km DC
Sat Corbii din Vale	pârâu Valea Mare- revărsare	6 gospodării; 2 ha teren agricol; 10 ha teren forestier; 1.2 km DC
Sat Corbii din Vale	pârâu Valea Popii- revărsare	4 gospodării; 2 ha teren agricol; 6 ha teren forestier; 0.6 km DC
Sat Corbii din Vale	pârâu Valea Ursului- revărsare	5 gospodării; 2.5 ha teren agricol; 8 ha teren forestier; 0.7 km DC
Sat Corbii din Vale	pârâu Priboiu- revărsare	6 gospodării; 8 ha teren agricol; 2 ha teren forestier; 0.5 km DC
Sat Corbii din Vale	pârâu lui Tănase- revărsare	5 gospodării; 5 ha teren agricol; 6 ha teren forestier; 0.6 km DC

Sat Galtofani	pârâu Valea Galtofanilor- revărsare	12 gospodării; 5 ha teren agricol; 15 ha teren forestier; 1.4 km DC
Sat Galtofani	pârâu Ruzii- revărsare	
Sat Popești	râu Trepteanca- revărsare	
Comuna Bărbătești		
Sat Bârzești	râu Otăsău- revărsare	3 gospodării; 0.1 km DJ
Sat Bârzești	Valea la Dogaru- revărsare	5 gospodării; 0.15 km DL
Sat Bodești	râu Otăsău- revărsare	34 gospodării; 0.25 km DS; 1.45 ha teren agricol
Sat Bodești	Valea la Ghitascu- revărsare	3 gospodării; 0.25 km DL
Sat Bodești	Valea Schitului- revărsare	Primărie Bodești
Sat Bodești	Valea Lui Niculici- revărsare	2 gospodării; 0.1 km DL; 1 ha teren agricol
Sat Bodești	Valea Cocorăști- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Bodești	Valea Seacă- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Bărbătești	râu Otăsău- revărsare	28 gospodării; 0.35 km DJ; 1.6 km DS; 5.65 km DF; 1 obiectiv socio-economic; 1 punte; 0.2 km diguri
Sat Bărbătești	Valea Ponorului- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Bradului- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Ponoarei- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Saliștei- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Buciumetului- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea La Savei- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Plescioarei- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Bărbătești	Valea Silelor- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Negrulești	Glavoci- revărsare	15 gospodării; 1 pod; 0.25 km DS; 1.35 ha teren agricol
Comuna Pietrari		
Sat Pietrari	râu Otăsău- revărsare	16 gospodării; 2 obiective economice; 0.75 km DC; 1.5 ha teren agricol
Sat Pietrarii de Sus	Valea Sărată- revărsare	17 gospodării; 0.64 km DC; 1.4 ha teren agricol; 1 pod
Sat Pietrarii de Sus	râu Otăsău- revărsare	
Comuna Păușești		
Sat Păușești	râu Otăsău- avarie dig	80 gospodării; 5 ha teren arabil; 2 km DC
Sat Păușești	Valea Glodului- revărsare	30 gospodării; 0.3 km DJ; 0.5 ha teren agricol; 2 obiective socio-economice
Sat Păușești	râu Otăsău- revărsare	50 gospodării; 0.1 km DJ; 1 punte
Sat Văleni	Valea Mare- revărsare	3 poduri
Sat Buzdugan	pârâu Buzdugan- revărsare	10 gospodării; 30 ha teren agricol; 1 pod
Sat Șerbănești	râu Otăsău- revărsare	
Comuna Costești		
Sat Bistrița	râu Bistrița- revărsare	1 ha teren agricol; stație pompare apă
Sat Văratici	râu Bistrița- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Costești	râu Bistrița- revărsare	2 ha teren agricol; 0.5 km DF; 0.75 km DJ; 3 punți; 10 gospodării
Sat Costești	râu Costești (Pietreni)- revărsare	
Sat Pietreni	râu Costești (Pietreni)- revărsare	școala; 3.7 km DJ; 2 gospodării; 1 ha teren agricol

Comuna Tomșani		
Sat Chiceni	râu Bistrița- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Foleștii de Jos	râu Bistrița- revărsare	8 ha teren agricol; 5 km DC
Sat Bogdănești	pârâu Bistricioara- revărsare	3 gospodării; 5 ha teren agricol; 0.5 km DC
Sat Bogdănești	Valea Neagota- revărsare	0.5 km căi comunicații; 4 ha teren agricol
Sat Bogdănești	Valea Rudăreasa- revărsare	5 gospodării; 1.5 ha teren agricol
Sat Bogdănești	Valea Modarca- revărsare	2 gospodării 2 ha teren agricol; 0.5 km DC
Sat Tomșani	râu Bistrița- revărsare	5 gospodării; 7 ha teren agricol
Sat Băltățeni	râu Bistrița- revărsare	
Comuna Frâncești		
Sat Genuneni	râu Bistrița- revărsare	40 gospodării; 2 km DJ; 50 ha teren agricol; 5 ha pădure puncte pietonală
Sat Genuneni	Valea Caprei- torent	4 gospodării; 1 km DC; 6 ha teren agricol; 1 pod
Sat Genuneni	Valea Corbului- revărsare	1 km DC; 10 ha teren agricol; 2 ha pădure
Mănăstirea Dintr-un Lemn	râu Otăsău- avarie dig	Mănăstirea Dintr-un Lemn
Sat Frâncești	râu Bistrița- revărsare	50 gospodării; 4.5 km DJ; 30 ha teren agricol; 13 ha pădure; 2 poduri; 0.15 km diguri
Sat Frâncești	râu Otăsău- revărsare	4 gospodării; 2 km DC; 10 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Frâncești	Valea Pârâului- revărsare	6 gospodării; 0.5 km DC; 8 ha teren agricol
Sat Moșteni	râu Otăsău- revărsare	10 gospodării; 1.5 km DJ; 10 ha teren agricol; 5 ha pădure; 1 puncte
Sat Moșteni	Valea Albinelor- revărsare	2 gospodării; 1 pod
Sat Coșani	râu Otăsău- revărsare	2 gospodării; 2 km DJ; 25 ha teren agricol; 5 ha pădure
Sat Mănăilești	Valea Pietroasei- revărsare	2 gospodării; 0.5 km DC; 5 ha teren agricol; 0.5 ha pădure; 1 pod
Sat Mănăilești	Valea Mercerii- revărsare	1 gospodărie; 0.5 km DC; 10 ha teren agricol; 5 ha pădure; 2 poduri
Sat Mănăilești	Valea Aninoasei- revărsare	10 gospodării; 1 km DC; 2 ha teren agricol; 1 pod
Sat Mănăilești	râu Bistrița- revărsare	60 gospodării; 2.5 km DJ; 20 ha teren agricol; 7 ha pădure; 1 pod; 1 puncte
Sat Mănăilești	Valea Mangului- revărsare	10 gospodării; 2 km DC; 4 ha teren agricol; 1 pod
Sat Viișoara	râu Bistrița- revărsare	2 gospodării; 1.5 km DC; 10 ha teren agricol; 1 pod
Sat Dezrobiți	râu Otăsău- revărsare	
Sat Surpatele	râu Otăsău- revărsare	
Orașul Horezu		
Sat Romanii de Jos	pârâu Bistricioara- revărsare	15 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Horezu	râu Luncavăț- revărsare	5 ha teren agricol; 3 gospodării; 3 poduri; 5 agenți economici; 1 ha teren forestier; 0.85 km DF
Sat Horezu	pârâu Urșilor- revărsare	11 gospodării; 4 ha teren agricol; 2 ha teren forestier; 7 poduri; 1 km DC
Sat Horezu	pârâu Rămești- revărsare	10 gospodării; 6 ha teren agricol; 2 ha teren forestier; 3 poduri; 1 pasarelă
Sat Horezu	pârâu Bistricioara- revărsare	16 gospodării; 8 ha teren agricol; 3 poduri
Sat Horezu	Torent Barc- scurgeri de pe versanți	2 ha teren agricol; 1.5 ha teren forestier
Sat Horezu	Torent Barc2- scurgeri de pe versanți	2.5 ha teren agricol; 1.5 ha teren forestier
Sat Horezu	Torent Valea Ursului- scurgeri de pe versanți	1 ha teren agricol; 2.5 ha teren forestier
Sat Horezu	Torent Izlaz Olari- scurgeri de pe	0.8 ha teren agricol; 1.5 ha teren forestier

	versanți	
Sat Tănășești	pârâu Rămești- revărsare	
Sat Rămești	pârâu Rămești- revărsare	
Sat Romanii de Sus	pârâu Rămești- revărsare	
Sat Ifrimești	pârâu Rămești- revărsare	
Sat Ursani	pârâu Urșilor- revărsare	
Comuna Vaideeni		
Sat Vaideeni	râu Luncavăț- revărsare	50 gospodării; 2 societăți comerciale; 30 ha teren agricol; 2 poduri; 2 podețe; 1 captare apă
Sat Cornet	pârâu Recea (Valea Plopilor)- revărsare	3 gospodării; 0.1 km DJ
Sat Cerna	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 1 km DF; 2 obiective economice; 0.5 km DC
Sat Izvorul Rece	pârâu Recea (Valea Plopilor)- revărsare	8 gospodării; 1 pod; 3 podețe; 0.2 km DJ; 15 ha teren agricol
Sat Marița	pârâu Marița- revărsare	
Comuna Măldărești		
Sat Măldărești	râu Luncavăț- revărsare	35 gospodării; 0.2 km DJ; 160 ha teren agricol; 0.2 km DN; 0.2 km DJ
Sat Măldărești	râu Mănăstirea- revărsare	30 gospodării; 30 ha teren agricol; 10 ha teren forestier; 1 km DC
Sat Măldărești	Valea Margineșii- revărsare	3 gospodării; 20 ha teren agricol
Sat Măldărești	Valea Oborului- revărsare	5 ha teren agricol; 2 ha teren forestier
Sat Măldărești	Valea Vacii- revărsare	3 gospodării; 2 ha teren agricol; 1 ha teren forestier
Sat Măldărești	Valea Iazului- revărsare	20 ha teren agricol; 5 ha teren forestier
Sat Măldărești	Scurgeri de pe versanți	1 km DC
Sat Măldărești	Valea Gropii- revărsare	5 ha teren agricol; 1 ha teren forestier
Sat Măldărești	Valea Țiganului- revărsare	5 ha teren agricol; 5 ha teren forestier
Comuna Oțeșani		
Sat Cârșănești	râu Luncavăț- revărsare	11 gospodării; 8 ha teren arabil; 0.15 km DC
Sat Cuțești	râu Luncavăț- revărsare	3 ha teren arabil
Sat Bogdănești	râu Luncavăț- revărsare	
Sat Oțeșani	râu Luncavăț- revărsare	
Comuna Popești		
Sat Urși	râu Luncavăț- revărsare	3 gospodării; 0.5 km DS; 15 ha teren agricol; 4 m zid de sprijin
Sat Popești	râu Luncavăț- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Popești	pârâu Valea Barbului- torent revărsare	1 gospodărie; 3 ha teren agricol; 0.3 km DS
Sat Curtea	pârâu Firijba- revărsare	2 gospodării; 1 ha teren agricol
Comuna Șirineasa		
Sat Ciorăști	râu Luncavăț- avarie dig	2 ha teren agricol
Sat Șirineasa	râu Luncavăț- avarie dig	5 ha teren agricol
Comuna Slătioara		
Sat Milostea	râu Tărăia- revărsare	5 ha teren agricol; 1 obiectiv economic
Sat Rugetu	râu Cerna- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Mogești	Valea Izlazului- revărsare	17 gospodării; 170 ha teren agricol
Sat Mogești	râu Cerna- revărsare	
Sat Gorunești	râu Cerna- revărsare	

Sat Coasta Cerbului	pârâu Recea (Valea Plopilor)- revărsare	
Comuna Stroești		
Sat Stroești	râu Cerna- avarie gabion	8 gospodării; 6 ha teren arabil; 5 km DC
Sat Stroești	pârâu Stroești- revărsare	5 gospodării; 3 ha teren arabil; 0.8 km DS
Sat Stroești	Valea Gresarea- revărsare vale permanentă	1.5 km DS
Sat Stroești	Valea Rea- nepermanentă	2 ha teren arabil
Sat Obrocești	Valea Ulmețului- revărsare	1 ha teren arabil
Sat Obrocești	Apa Sărată- revărsare	3 ha teren arabil; 3 gospodării
Sat Obrocești	pârâu Stroești- avarie gabion	5 gospodării; 3 ha teren agricol; 0.8 km DS
Sat Cireșu	râu Cerna- revărsare	
Sat Pojogi-Cerna	râu Cerna- revărsare	
Comuna Copăceni		
Sat Ulmetu	pârâu Luca- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Ulmetu	râu Cerna- revărsare	2 ha teren agricol; 2 gospodării
Sat Copăceni	râu Cerna- avarie dig	platforma Minieră; 11 ha teren agricol; 2.2 km DC
Sat Bălteni	râu Cerna- revărsare	
Sat Bondoci	râu Cerna- revărsare	
Comuna Lăpușata		
Sat Lăpușata	râu Cerna- revărsare	2 poduri; 2.5 km DC; 10 ha teren agricol; 2 obiective economice
Sat Lăpușata	Valea Ruginoasa- revărsare	stație de epurare
Sat Sărulești	râu Cerna- revărsare	0.2 km DJ; 2 podețe
Comuna Cernișoara		
Sat Mădulari	pârâu Cernișoara- revărsare	14 gospodării; 9 ha teren agricol; 1 punte; 0.4 km DS; 0.1 km DJ
Sat Obârșia	pârâu Cernișoara- revărsare	3.7 km DJ
Sat Cernișoara	pârâu Cernișoara- revărsare	18 gospodării; 16 ha teren agricol; 1 pod; 0.5 km DJ; 0.5 km DS
Sat Cernișoara	pârâu Cernișoara Orlii- revărsare	
Sat Armășești	pârâu Cernișoara- revărsare	
Comuna Roești		
Sat Barbariceni	râu Cerna- revărsare	5 ha teren arabil
Sat Băiașa	pârâu Cernișoara- revărsare	3 gospodării; 0.5 km DJ; 5 ha teren arabil
Sat Roești	pârâu Cernișoara- revărsare	10 gospodării; 1 km DC
Comuna Lădești		
Sat Lădești	râu Cerna- revărsare	3 gospodării; 50 ha teren agricol; 3 obiective economice
Sat Lădești	pârâu Cernișoara- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Lădești	Valea Pietroasa- revărsare	5 ha teren agricol
Comuna Fântâțești		
Sat Dejoi	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Nisipi	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Fântâțești	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Fântâțești	pârâu Igiminea- revărsare	35 gospodării; 78 ha teren agricol; 3 poduri

Sat Becșani	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Giulești	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Giulești	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Rusănești	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Afânata	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Giuleștii de Sus	pârâu Omoracea- revărsare	42 gospodării; 65 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Giuleștii de Sus	râu Cerna- revărsare	8 gospodării; 2 km DJ; 2 km DC; 60 ha teren agricol
Sat Cățetu	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Dozești	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Stănculești	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Tanislavi	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Dâncăi	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Popești	pârâu Geamăna- revărsare	110 gospodării; 1 pod; 60 ha teren agricol
Sat Cuci	pârâu Igiminea- revărsare	35 gospodării; 78 ha teren agricol; 1 pod
Sat Seciu	pârâu Igiminea- revărsare	35 gospodării; 78 ha teren agricol; 2 poduri
Sat Măricești	pârâu Omoracea- revărsare	42 gospodării; 65 ha teren agricol; 1 pod
Sat Valea Ursului	pârâu Igiminea- revărsare	
Comuna Stănești		
Sat Suiesti	râu Cerna- revărsare	4 ha teren agricol
Sat Bărcănești	râu Cerna- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Cioponești	râu Cerna- revărsare	6 ha teren agricol
Sat Vârteni	râu Cerna- revărsare	7 ha teren agricol
Comuna Măciuca		
Sat Bocșa	Valea Bocșii- vale nepermanentă	0.5 ha teren agricol
Sat Ciocănari	Valea Văleni- vale nepermanentă	0.5 ha teren agricol
Sat Măciuceni	râu Cerna- revărsare	4 ha teren agricol; 3 obiective economice; 20 gospodării
Comuna Valea Mare		
Sat Drăganu	râu Cerna- revărsare	10 ha teren agricol; 1 podet
Sat Drăganu	pârâu Drăgan- revărsare	
Sat Mărgineni	Valea Mărgineanca- revărsare vale nepermanentă	4 gospodării; 4 ha teren agricol; 1 podet
Sat Mărgineni	pârâu Braniștea- revărsare	
Sat Bătășani	râu Cerna- revărsare	40 ha teren agricol; 1 podet
Comuna Diculești		
Sat Colelia	râu Cerna- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Diculești	râu Olteț- revărsare	25 ha teren agricol; 24 ha teren forestier; 1.5 km DS; 2 podete
Comuna Făurești		
Sat Făurești	râu Olteț- revărsare	4 ha teren forestier
Comuna Laloșu		
Sat Laloșu	pârâu Laloș- revărsare	10 ha teren agricol; 12 gospodării
Sat Oltețani	râu Olteț- revărsare	
Comuna Pesceana		
Sat Pesceana	râu Pesceana- revărsare	3 ha teren agricol; 6 gospodării; 2 obiective economice; 1 pod; 1 podet

Sat Pesceana	pârâu Negraia- revărsare	4 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 km DC
Sat Ursoaia	pârâu Ursoaia- revărsare	0.5 km DJ; 0.6 km DC
Sat Negraia	pârâu Negripița- revărsare	6 gospodării; 3 ha teren agricol
Sat Cermegești	râu Pesceana- revărsare	
Comuna Glăvile		
Sat Glăvile	râu Pesceana- revărsare	3 gospodării; 15 ha teren agricol; 0.1 km DJ; 0.2 km DC
Sat Glăvile	Torent Valea Bisericii- revărsare	1 podet; 0.2 km DS
Sat Glăvile	Torent Valea Gorgotești- revărsare	1 podet; 0.1 km DS
Sat Olteanca	râu Olteanca- revărsare	3 gospodării; 1 podet
Sat Olteanca	Valea Voiculesi- revărsare	7 gospodării; 2 podete
Sat Aninoasa	pârâu Aninoasa- revărsare	5 gospodării; 1 podet; 1 pod
Sat Voiculeasa	râu Olteanca- revărsare	
Comuna Amărăști		
Sa Mereșești	râu Pesceana- revărsare	60 ha teren agricol; 2 podete
Sat Nemoiu	râu Pesceana- revărsare	120 ha teren agricol
Sat Palanga	râu Pesceana- revărsare	50 ha teren agricol; 1 podet
Sat Amărăști	râu Pesceana- revărsare	80 ha teren agricol
Comuna Mitrofani		
Sat Mitrofani	râu Verdea- revărsare	40 gospodării; 80 ha teren agricol; 5 km DC
Sat Izvorașu	râu Verdea- revărsare	
Sat Racu	râu Verdea- revărsare	
Comuna Gușoeni		
Sat Gușoianca	râu Gușoianca (Nevrapeasa)- revărsare	24 gospodării; 0.7 km DC; 2 ha teren agricol
Sat Gușoianca	pârâu Burdălești- revărsare	
Sat Gușoeni	Valea Rudarilor- revărsare	8 gospodării; 0.5 ha teren agricol
Sat Gușoeni	râu Gușoianca (Nevrapeasa)- revărsare	
Sat Spârleni	Valea Ivanet- revărsare	7 gospodării; 0.5 ha teren agricol
Sat Spârleni	râu Gușoianca (Nevrapeasa)- revărsare	
Sat Măgureni	râu Gușoianca (Nevrapeasa)- revărsare	
Sat Măgureni	pârâu Negripița- revărsare	
Sat Burdălești	pârâu Burdălești- revărsare	
Comuna Crețeni		
Sat Crețeni	râu Pesceana- revărsare	3 poduri; 1 bază sportivă
Sat Streminoasa	pârâu Negripița- revărsare	0.3 km DN; 1 podet
Sat Streminoasa	râu Pesceana- revărsare	
Sat Mrenești	râu Pesceana- revărsare	
Comuna Sutești		
Sat Sutești	râu Pesceana- revărsare	29.5 ha teren agricol
Sat Boroșești	râu Pesceana- revărsare	3 gospodării; 0.5 km DC; 5 ha teren agricol
Sat Mazili	râu Pesceana- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Mazili	râu Verdea- revărsare	4 ha teren agricol
Sat Verdea	râu Verdea- revărsare	2 ha teren agricol
Comuna Scundu		
Sat Crângu	pârâu Scundu- revărsare	30 gospodării; 3 ha teren agricol

Sat Crângu	pârâu Nisipoasa- revărsare	
Sat Avrămești	pârâu Scundu- revărsare	30 gospodării; 0.5 km DJ; 15 ha teren agricol
Sat Avrămești	pârâu Nisipoasa- revărsare	
Sat Scundu	pârâu Nisipoasa- revărsare	
Sat Blejani	pârâu Nisipoasa- revărsare	
Comuna Mădulari		
Sat Mamu	râu Mamu- revărsare	2 poduri; 0.2 km DC; 1 ha teren agricol
Sat Mamu	Valea Gliganului- revărsare	1 podeț
Sat Mamu	Valea Uleioasei- revărsare	1 podeț
Sat Bântești	râu Beica- revărsare	2 podețe
Sat Bântești	Valea Câmpului- revărsare	1 podeț
Sat Bântești	Valea Sasului- revărsare	1 podeț
Sat Dimulești	Valea Bisericii- revărsare	1 podeț
Sat Dimulești	Valea Albinei- revărsare	1 podeț
Sat Dimulești	râu Beica- revărsare	
Comuna Șușani		
Sat Șușani	râu Beica- revărsare	1 ha teren arabil
Sat Sârbi	râu Beica- revărsare	0.1 km DC; 1 podeț; 2 ha teren agricol
Sat Râmești	Torent Vâlcea- revărsare	2 podețe
Sat Râmești	Torent Căprioara- revărsare	1 podeț; 0.11 km DJ
Sat Râmești	râu Beica- revărsare	
Sat Ușurei	Torent Vâlcea- revărsare	2 ha teren arabil
Comuna Mateești		
Sat Greci	râu Tărăia- revărsare	11 gospodării; 10 km DJ; 10 ha teren agricol
Sat Greci	pârâu Vlădoaia- revărsare	7 gospodării; 15 ha teren agricol
Sat Mateești	pârâu Ursoaia- revărsare	6 gospodării; 30 ha teren agricol
Sat Mateești	pârâu Anghiești	4 gospodării; 15 ha teren agricol
Sat Mateești	pârâu Gogoia- revărsare	3 gospodării; 30 ha teren agricol
Sat Mateești	râu Tărăia- revărsare	15 gospodării; 15 ha teren agricol
Sat Turcești	pârâu Lespedea- revărsare	9 gospodării; 50 ha teren agricol; 0.1 km DL
Oraș Berbești		
Sat Valea Mare	pârâu Valea Mare- avarie dig	10 ha teren agricol; 1 gospodărie; 0.3 km DJ
Oraș Berbești	râu Tărăia- revărsare	20 gospodării; 103 ha teren agricol; 1 km CF
Oraș Berbești	pârâu Danț- revărsare	2 ha teren agricol
Oraș Berbești	pârâu Roșioara- revărsare	2.5 ha teren agricol
Sat Dealu Aluniș	râu Tărăia- revărsare	
Sat Târgu Gângulești	râu Tărăia- revărsare	
Comuna Alunu		
Sat Alunu	râu Olteț- avarie dig	37 gospodării; 1 obiectiv social; 135 ha teren agricol
Sat Alunu	râu Olteț- avarie dig	23 gospodării; 1 obiectiv social; 30 ha teren agricol
Sat Alunu	râu Olteț- avarie dig	1 linie electrică- 300 m; 66 ha teren agricol; 24 gospodării
Sat Alunu	râu Olteț- avarie dig	75 gospodării; 5.0 km DJ; 2.0 km CF
Sat Alunu	pârâu Șesului- revărsare	3 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Alunu	pârâu Poduri- revărsare	4 gospodării; 5 ha teren agricol; 190 m platformă DJ 605C
Sat Alunu	pârâu Arsane- revărsare	acoperit de alunecarea haldei de steril

Sat Alunu	pârâu La Dumbrava- revărsare	2 gospodării; 2 ha teren agricol; 80 m platformă DJ 605C
Sat Alunu	pârâu La Pasarelu- revărsare	2 gospodării; 2 ha teren agricol; 60 m platformă DJ 605C
Sat Alunu	pârâu La Măracine- revărsare	2 gospodării; 2 ha teren agricol; 270 m platformă DJ 605C
Sat Alunu	Valea Lacului- revărsare	2 gospodării; 3 ha teren agricol;
Sat Igoiu	pârâu Lazului- revărsare	2 gospodării; 3 ha teren agricol;
Sat Igoiu	pârâu Colibilor- revărsare	2 gospodării; 3 ha teren agricol;
Sat Igoiu	pârâu Licuriciului- revărsare	9 gospodării; 7 ha teren agricol; 190 m platformă DJ 605C, 190 m rețea electrică
Sat Igoiu	pârâu Cornățel (Valea Oii)- revărsare	17 gospodării; 9 ha teren agricol; 100 m DJ 676D; 200m DJ 605C; 2 rețele electrice pe o lungime de 300 m; 1 podeț; teren de sport; uzina de apă
Sat Roșia	Valea Lacului- revărsare vale permanentă	5 gospodării
Sat Roșia	Valea Chicirea- revărsare vale permanentă	5 gospodării; 200 m platformă DJ 676; 0.2 km rețea electrică; 4 ha teren agricol
Sat Roșia	Valea Arsane- revărsare vale permanentă	4 gospodării; 200 m platformă DJ 605C; 1 ha teren agricol
Sat Roșia	pârâu Cornățel (Valea Oii)- revărsare	
Sat Colțești	râu Olteț- avarie dig	
Sat Ilaciu	pârâu Cornățel (Valea Oii)- revărsare	
Comuna Sinești		
Sat Popești	râu Olteț- revărsare	18 ha teren agricol
Sat Popești	pârâu Valea Iezerului- revărsare	15 ha teren arabil; 3 gospodării
Sat Mijlocu	râu Olteț- revărsare	15 ha teren agricol
Sat Urzica	râu Olteț- revărsare	4 ha teren agricol; 5 gospodării
Sat Sinești	Valea Ursului- revărsare	1.8 ha teren arabil
Sat Sinești	râu Olteț- revărsare	6 ha teren agricol; 10 gospodării
Sat Sinești	pârâu Boduși- revărsare	1 ha teren arabil; 6 gospodării
Sat Dealu Bisericii	pârâu Valea Stejarului- revărsare	0.8 ha teren arabil; 6 gospodării
Comuna Grădiștea		
Sat Linia	râu Olteț- revărsare	10 ha teren agricol
Sat Linia	pârâu Obislav- revărsare	
Sat Grădiștea	râu Olteț- revărsare	20 gospodării; 250 m rețea electrică; 100 ha teren agricol
Sat Grădiștea	Valea Țuguilui- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Dobricea	pârâu Dobricea- revărsare	30 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Dobricea	pârâu Tulburea- revărsare	
Sat Valea Grădiștei	pârâu Valea Grădiștei- revărsare	5 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Obislavu	pârâu Obislav- revărsare	25 gospodării; 0.5 km DS; 50 ha teren agricol
Sat Tututru	pârâu Obislav- revărsare	
Sat Turburea	pârâu Tulburea- revărsare	
Comuna Livezi		
Sat Livezi	râu Olteț- revărsare	15 gospodării; 40 ha teren agricol; 4 km DC
Sat Livezi	pârâu Veaca- revărsare	20 gospodării; 40 ha teren agricol; 3 km DJ; 1 pod; 3 podețe
Sat Pârâienii de Sus	râu Olteț- revărsare	8 ha teren agricol; 1 podeț
Sat Pârâienii de Sus	pârâu Meriș- revărsare	15 gospodării; 110 ha teren agricol; 2 km DS
Sat Pârâienii de Mijloc	râu Olteț- revărsare	1 pod; 7 gospodării; 30 ha teren agricol
Sat Pârâienii de Mijloc	Valea Bodea- revărsare	10 gospodării; 50 ha teren agricol; 0.5 km DC

Sat Pârâienii de Jos	râu Olteț- revărsare	20 ha teren agricol
Sat Tina	Valea Boru- revărsare	6 gospodării; 30 ha teren agricol; 2 km DS
Sat Tina	Valea Bisericii- revărsare	10 gospodării; 25 ha teren agricol; 0.5 km DS; 0.5 km DC
Sat Tina	râu Olteț- revărsare	5 gospodării; 200 ha teren agricol; 2 km DC
Sat Tina	pârâu Săscioara (Plăvița)- revărsare	15 gospodării; 55 ha teren agricol; 1.5 km DS
Sat Pleșoiu	pârâu Săscioara (Plăvița)- revărsare	
Comuna Zătreani		
Sat Văleni	râu Olteț- revărsare	5 ha teren agricol; 3 ha teren forestier
Sat Oltețu	râu Olteț- revărsare	2 ha teren agricol; 2 ha teren forestier; 0.1 km DC; 2 podețe
Sat Zătreani	râu Olteț- revărsare	3 ha teren agricol; 2 ha teren forestier; 0.3 km DC; 1 podeț
Sat Butanu	Valea Butaru- revărsare	3 ha teren agricol; 1 ha teren forestier
Sat Stanomiru	râu Olteț- revărsare	3 ha teren agricol; 0.35 km DC; 1 podeț
Sat Făurești	râu Olteț- revărsare	5 ha teren agricol; 5 ha pășune
Sat Ciortești	Valea Glameia- revărsare	2 ha teren agricol
Sat Mecea	Valea Manicea- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Manicea	Valea Mecea- revărsare	5 ha teren agricol; 5 ha pășune
Sat Săscioara	pârâu Budele- revărsare	6 ha teren arabil; 1 km DJ
Sat Săscioara	pârâu Săscioara (Plăvița)- revărsare	
Comuna Lăcusteni		
Sat Lăcustenii de Jos	râu Olteț- revărsare	15 ha teren agricol; 10 ha pădure
Sat Lăcustenii de Jos	Valea Mănăstirii- revărsare	7 gospodării; 0.2 km DJ; 20 ha teren agricol
Sat Lăcusteni	râu Olteț- revărsare	10 ha teren agricol; 5 ha pădure
Sat Conța	râu Olteț- revărsare	30 ha teren agricol; 15 ha pădure
Sat Gănești	râu Olteț- revărsare	25 ha teren agricol; 15 ha pădure
Sat Lăcustenii de Sus	râu Olteț- revărsare	30 ha teren agricol; 15 ha pădure
Sat Tetoiu	râu Sasa- revărsare	3 ha teren agricol; 1 ha teren forestier
Sat Tetoiu	Valea Periețeanu- revărsare	10 ha teren agricol
Sat Tepești	Valea Mare- revărsare	4 gospodării; 3 ha teren agricol; 1 pod; 0.035 km DC
Sat Nenciulești	Valea Mare- revărsare	5 ha teren agricol
Sat Nenciulești	Valea Vulcan- revărsare	10 ha teren agricol; 10 gospodării
Sat Nenciulești	Valea Godovana- revărsare	8 gospodării; 5 ha teren agricol
Sat Nenciulești	Valea Româneasa- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Budele	pârâu Budele- revărsare	
Sat Măneasa	râu Sasa- revărsare	
Comuna Dănicei		
Sat Valea Șcheiului	râu Trepteanca- revărsare	4 gospodării; 1 km DS; 3 punți
Sat Dobrești	râu Trepteanca- revărsare	4 gospodării; 2 km DS; 1 punte; 1 pod; 10 ha teren agricol
Sat Linia pe Vale	râu Trepteanca- revărsare	6 gospodării; 2 km DS; 1 podeț; 5 ha teren agricol
Sat Gura Crucilor	râu Trepteanca- revărsare	6 gospodării; 10 ha teren agricol
Sat Lăunele de Jos	pârâu Lăunele- revărsare	15 gospodării; 1 pod; 2 punți; 10 ha teren agricol
Sat Lăunele de Jos	râu Cungra- revărsare	
Sat Cireșul	pârâu Lăunele- revărsare	10 gospodării; 1 punte; 10 ha teren agricol; 2 km DJ
Sat Cireșul	pârâu Lăunele- revărsare	2 punți; 5 ha teren agricol
Sat Cireșul	râu Cungra- revărsare	

Sat Dealu Șcheiului	râu Trepteanca- revărsare	
Sat Ceretu	râu Cungra- revărsare	
Comuna Stoilești		
Sat Obogeni	râu Ursana- revărsare	7 gospodării; 4 ha teren arabil
Sat Nețești	râu Ursana- revărsare	4 gospodării; 5 ha teren arabil
Sat Ghiobești	râu Ursana- revărsare	10 gospodării; 5 ha teren arabil
Sat Vlădulești	râu Ursana- revărsare	6 gospodării; 2 km DJ; 1 podeț; 1 pod; 5 ha teren arabil
Sat Malu	râu Ursana- revărsare	8 gospodării; 1 podeț; 5 ha teren arabil
Sat Izvorul Rece	râu Stăneasa- revărsare	9 gospodării; 5 ha teren arabil; 1 podeț; 1.25 km DC
Sat Stoilești	râu Stăneasa- revărsare	5 gospodării; 1 km DC; 5 ha teren arabil
Sat Stănești	râu Stăneasa- revărsare	6 gospodării; 2 punți; 1 km DC; 5 ha teren arabil
Sat Bârsoiu	Valea Fătu- revărsare	6 gospodării; 6 ha teren arabil
Comuna Ștefănești		
Sat Condoiești	Canalul de la Carpu- revărsare	5 gospodării; 40 ha teren agricol; 1 km DC
Sat Șerbănești	Canalul Condoiești- revărsare	25 gospodării; 1.2 km DC; 10 ha teren agricol
Sat Șerbănești	pârâu Bazavan- revărsare	
Sat Dobrușa	pârâu Dâlga- revărsare	
Sat Ștefănești	pârâu Dâlga- revărsare	
Comuna Lungești		
Sat Dumbrava	Râu Mamu- revărsare	0.2 km DC; 0.4 km DJ
Sat Dumbrava	pârâu Tisa Mare- revărsare	4 ha teren agricol
Sat Lungești	pârâu Valea Rea- revărsare	3 ha teren agricol
Sat Fumureni	Râu Mamu- revărsare	6 ha teren agricol; 2 poduri; 1 gospodărie; 1 punte; 0.2 km DC
Sat Stănești Lunca	Râu Mamu- revărsare	1 ha teren agricol
Sat Carcadiiești	Râu Mamu- revărsare	

Sursa datelor:

Planul Județean de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase, accidentelor la construcții hidrotehnice și poluării accidentale pe cursurile de apă al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Vâlcea 2018-2021.

ANEXA 2.

MONUMENTE, ANSAMBLURI, SITURI ISTORICE

Categorii în funcție de natura monumentelor istorice:

- I – Monumente, ansambluri și situri arheologice*
- II – Monumente, ansambluri și situri de arhitectură*
- III – Monumente, ansambluri și situri de for public*
- IV – Monumente, ansambluri și situri memorial*

Grupa valorică conf. Legii nr. 422/2000:

- A – monumente istorice de valoare națională și universală*
- B – monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local*

Categorii monumente istorice conf. Legii nr. 422/2000:

- m – monument*
- a – ansamblu*
- s – sit*

Tabelul A2.1. Lista localităților cu monumente istorice din județul Vâlcea.

Sursa datelor: Ordinului Ministrului Culturii Nr. 2828 / 2015

Localitate	Monumente, ansambluri și situri arheologice - I										Monumente, ansambluri și situri de arhitectură - II										Monumente, ansambluri și situri de for public - III				Monumente, ansambluri și situri memoriale - IV				Total
	A			B			Total		A			B			Total		B			Total		B			Total				
	m	s	a	m	s	a	Total	A	m	s	a	Total	m	s	a	Total	m	s	a	Total	m	s	a	Total	m	s	a	Total	
MUNICIPIUL RAMNICU VALCEA	5	2		7	13	7	20	27	11	2	13	28	4	3	35	48	10			10	3	1	0	4					89
	2	1		3	8	3	11	14	11	2	13	27	4	3	34	47	9			9	3	1		4				74	
RAMNICU VALCEA c.f.m.				0	3	2	5	5							0	0			0				0					5	
GORANU c.f.m.				0	2	1	3	3				1			1	1			0				0					4	
RAURENI																							0					5	
STOLNICENI	3	1		4		1	1	5							0	0							0					5	
TROIAN				0			0	0							0	0			1				0					1	
MUNICIPIUL DRAGASANI				0	3	1	4	4				6			6	6	1		1				0					11	
DRAGASANI				0	3	1	4	4				6			6	6	1		1				0					11	
ORAS BAILE GOVORA c.f.m.				0	3	1	4	4				4	1		5	5	1		1				0					10	
PRAJILA				0	3	1	4	4				4	1		5	5	1		1				0					10	
ORAS BAILE OLANESTI c.f.m.				0			0	0	4	0	1	5	11	0	1	12	17		0				0					17	
CHEIA				0			0	0	3	1	4	2			2	6			0				0					6	
GURGUIATA				0			0	0				2		1	3	3			0				0					3	
OLANESTI				0			0	0	1		1	6			6	7			0				0					7	
PIETRISU				0			0	0				0	1		1	1			0				0					1	
ORAS BREZOI c.f.m.				0	3	1	0	4				5	0	1	6	6	1		1			1	1					12	
BREZOI				0			0	0				2		1	3	3	1		1				0					4	
CALINESTI				0			0	0				0	1		1	1			0			1	1					2	
PROIENI				0			0	0				0	2		2	2			0				0					2	
VALEA LUI STAN				0	3	1	4	4							0	0			0				0					4	
ORAS CALIMANESTI c.f.m.	1	1		1	1	1	1	2	12	0	2	14	14	1	3	18	32		0		8		8					42	
CALIMANESTI				0		1	1	1	1	1		9		3	12	13			0				0					14	
CACIULATA				0			0	0	7		1	8	1		1	9			0		6		6					15	
JIBLEA NOUA				0			0	0				0		1	1	1			0				0					1	
JIBLEA VECHE				0			0	0				0	2		2	2			0		2		2					4	

PAUSA	1	1	1					0	1	4	1	4	0	4	1	5	2		2	7		0			8
ORAS HOREZU c.f.m.			0	3	1	0	4	4	4	18	0	4	22	5	1		6	28				0	2		34
HOREZU			0	3	1		4	4					0	3	1		4	4				0	1		9
ROMANII DE JOS			0				0	0	0	17		4	21	1		1	1	22				0		0	22
ROMANII DE SUS			0				0	0	0				0	1		1	1	1				0		1	
URSANI			0				0	0	0	1			1				0	1				0	1	2	
ORAS OCNELE MARI c.f.m.	3	1	4	15	5		20	24					0	10			10	10	1			1	2	37	
GURA SUHASULUI			0	11	3	14	14						0	5			5	5	1			1	2	22	
BUDA			0				0	0	0				0	1			1	1				0		1	
COSOTA			0	1			1	1					0				0	0				0		1	
LUNCA			0		1	1	1	1					0	1			1	1				0		2	
OCNITA	3	1	4	3	1	4	8						0	1			1	1				0		9	
SLATIOARELE			0				0	0	0				0	1			1	1				0		1	
TEICA			0				0	0	0				0	1			1	1				0		1	
ORAS BABENI			0		4		4	4					0	5			5	5				0		9	
BABENI			0		1		1	1					0	5			5	5				0		6	
PADURETU			0		1		1	1					0				0	0				0		1	
VALEA MARE			0		2	2	2	2					0				0	0				0		2	
ORAS BALCESTI			0	2	1		3	3					0	6	1	1	8	8				0		11	
BALCESTI			0	2	1		3	3					0		1		1	1				0		4	
BENESTI			0				0	0					0	2		1	3	3				0		3	
GORUNESTI			0				0	0					0	2			2	2				0		2	
IRIMESTI			0				0	0					0	1			1	1				0		1	
OTETELISU			0				0	0					0	1			1	1				0		1	
ORAS BERBESTI			0		1		1	1					0	3			3	3				0	1	5	
BERBESTI			0				0	0					0				0	0				0		0	
DAMTENI			0				0	0					0	1			1	1				0		1	
TARGU GANGULESTI			0				0	0					0	1			1	1				0	1	2	
VALEA MARE			0		1		1	1					0	1			1	1				0		2	
ALUNU c.f.m.			0		1		1	1					0	4			4	4				0	4	9	
ALUNU			0				0	0					0	1			1	1				0		1	
BODESTI			0				0	0					0	1			1	1				0		2	

[illegible]

[illegible]

DRAGOESTI				0					0	0	4					0						0	4
DRAGOESTI				0					0	0	3					0						0	3
GEAMANA				0					0	0	1					0						0	1
DICULESTI*				0					0	0	2					0						0	2
BABENI-OLTETU				0					0	0	1					0						0	1
BUDESTI				0					0	0	1					0						0	1
FARTATESTI				0					0	0	9					0	1					1	10
FARTATESTI				0					0	0	1					0						0	1
BECSANI				0					0	0	1					0						0	1
DEJOI				0					0	0	1					0						0	1
DOZESTI				0					0	0	1					0						0	1
GIULESTI				0					0	0	1					0	1					1	2
NISIPI				0					0	0	1					0						0	1
SECIU				0					0	0	1					0						0	1
STANCULESTI				0					0	0	1					0						0	1
TANISLAVI				0					0	0	1					0						0	1
FAURESTI				0					0	0	1					0						0	1
MILESTI				0					0	0	1					0						0	1
FRANCESTI c.f.m.				0	1				1	1	11					2	13	7				0	1
FRANCESTI				0		1			1	1	1					0	1					0	2
DEZROBITI				0					0	0	7					1	8					0	8
GENUNENI				0					0	0						0	1					0	2
MANAILESTI				0					0	0						0	2					0	2
MOSTENI				0					0	0						0	1					0	1
SURPATELE				0					0	0	4					1	5	1				0	6
VIISOARA				0					0	0						0	1					0	1
GALICEA				0	6	3			9	9						0	6	1	7	7		0	16
BRATIA DIN DEAL				0					0	0						0	1					0	1
COCORU				0	2	1			3	3						0						0	3
CREMENARI				0	2	1			3	3						0	1					0	4
TEIU				0	2	1			3	3						0	1					0	4
VALEA RIULUI				0					0	0						0	3	1	4	4		0	4

GHIOROIU	0	1	1	1	1	0	4	4	0	4	4	0	0	0	0	5
GHIOROIU	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	2
HERASTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
MIEREA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
STIRBESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
GLAVILE	0	2	2	4	4	0	3	3	0	3	3	0	0	0	0	7
GLAVILE	0	1	1	1	1	0		0	0		0	0	0	0	0	1
JAROSTEA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
OLTEANCA	0	2	1	3	3	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	5
GOLESTI c.f.m.	0		0	0	0	0	5	5	0	5	5	0	0	0	0	5
COASTA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
DRAGANESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
OPATESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
POENITA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
VATASESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
GRADISTEA	0	1	1	1	1	0	5	5	0	5	5	0	0	0	0	6
GRADISTEA	0	1	1	1	1	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	3
OBISLAVU	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
STRACHINESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
VALEA GRADISTEI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
GUSOENI	0		0	0	0	0	3	3	0	3	3	0	0	0	0	3
GUSOENI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
GUSOIANCA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
MAGURENI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
IONESTI	0	4	1	5	5	0	4	4	0	4	4	0	0	0	0	9
IONESTI	0	1	1	1	1	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	3
BUCSANI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
FASCALIA	0	3	1	4	4	0		0	0		0	0	0	0	0	4
MARCEA	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
LACUSTENI*	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
GANESTI	0		0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1
LADESTI	0	1	1	1	1	0	3	3	0	3	3	0	0	0	0	4

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

320

VLADESTI c.f.m.								0	2	1	3	3				0	2								0	5	
VLADESTI								0	2	1	3	3				0	2								0	5	
VOICESTI c.f.m.								0			0	0				0	2								0	2	
VOICESTI								0			0	0				0	1								0	1	
TIGHINA								0			0	0				0	1								0	1	
VOINEASA								0			0	0				0	1								0	1	
VOINEASA								0			0	0				0	1								0	1	
ZATRENI								0		1	1	1				0	8								0	9	
ZATRENI								0			0	0				0	5								0	5	
MECEA								0			0	0				0	1								0	1	
VALEA VALENI								0		1	1	1				0	1								0	2	
VALENI								0			0	0				0	1								0	1	
TOTAL	16	9	0	25	117	79	0	196	221	100	0	21	121	357	8	23	388	509	18	0	0	18	40	3	0	43	791

Tabelul A2.2. Lista localităților cu monumente istorice - Arheologie și Arhitectură, din județul Vâlcea.

Sursa datelor: Ordinului Ministrului Culturii Nr. 2828 / 2015.

Localitatea	Monumente și situri arheologice I						Monumente și ansambluri de arhitectură - II																				
	A			Total A			B			Total B			A			Total A			B			Total B			Total		
	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a	m	s	a
Total	7	5	0	12	18	20	0	38	62	52	0	12	64	109	3	14	126	254	316								
BAILE OLANESTI				0				0	0	3		1	4	11		1	12	20	20								
BARBATESTI				0				0	0				0	11		2	13	13	13								
BERISLAVESTI	3	1		4		3		3	11			1	1	7		1	8	10	21								
BOISOARA				0		1		1	1				0	2			2	2	3								
BREZOI				0	3	1		4	4				0	5		1	6	6	10								
CAINENI				0	5	4		9	9	2			2	7			7	11	20								
CALIMANESTI	1			1		1		1	3	11		2	13	14	2	2	18	44	47								
COSTESTI				0		4		4	4	11		2	13	7		2	9	35	39								
HOREZU				0	3	1		4	4	19		5	24	6	1	1	8	56	60								
MALAIA				0		1		1	1				0	3			3	3	4								
MUEREASCA				0				0	0				0	3		1	4	4	4								
PERISANI	1			1				0	2				0	3			3	3	5								
RACOVITA	4	2		6				0	12	4		1	5	7			7	17	29								
RUNCU				0				0	0				0	1			1	1	1								
SALATRUCUL				0	3	1		4	4				0				0	0	4								
SLATIOARA				0	4	2		6	6				0	5		1	6	6	12								
STOENESTI				0		1		1	1	1			1	6			6	8	9								
STROESTI				0				0	0				0	2			2	2	2								
TITTESTI				0				0	0				0	2			2	2	2								
VAIDENI				0				0	0	1			1	6		2	8	10	10								
VOINEASA				0				0	0				0	1			1	1	1								

ANEXA 3.

REPERTORIUL ARHEOLOGIC, JUDEȚUL VÂLCEA, 2019

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
169262.03	Necropola plană de la Costești - Feregi. La 1 km. nord de necropola tumulară, în centrul com. Costești, la poalele dealului Mlăcile (la 200m est de Primărie, la brutărie, la școala veche).	descoperie funerară	Necropolă plană	Vâlcea	Costești, com. Costești	Hallstatt / 2/2 sec. V î. Hr.	30.11.2018 (creată)
169262.04	Tumulul izolat 150 de la Costești - Feregi. Tumului este situat pe coasta domoală a dealului Mlăcile, în curtea lui Vasile Jidoveanu, în zona necropolei plane.	descoperie funerară	tumul de incinerare	Vâlcea	Costești, com. Costești	Hallstatt / sec.VI-IV î.Hr.	30.05.2018 (creată)
169262.01	Necropola Ferigile de la Costești. Necropola se află la 1000 m sud de clădirea primăriei comunei Costești, de-a lungul terasei din dreapta râului Costești, parțial în cimitirul actual.	descoperie funerară	necropolă tumulară	Vâlcea	Costești, com. Costești	Hallstatt / sec. V î. Hr., sec. VII-VI a. Chr.	29.05.2018 (actualizată)
169271.09	Necropola medievală și modernă de la Bistrița - Mănăstirea Bistrița. În exteriorul vestic al incintei mănăstirii, în special în jurul bisericii Bolniței Schimbarea la față a Domnului.	descoperie funerară	necropolă	Vâlcea	Bistrița, com. Costești	Epoca medievală, Epoca modernă / sec. XVI-XVII, sec. XVIII-XX	16.05.2018 (creată)
169271.03	Necropola hallstattiană de la Bistrița - Mănăstirea Bistrița. Necropola se întinde în incinta mănăstirii și mai ales pe partea stângă a drumului ce urcă la mănăstire, la poalele munților Căpățâni, fiind înconjurată de culmi muntoase.	descoperie funerară	necropolă	Vâlcea	Bistrița, com. Costești	Hallstatt / sec. VII-V î.Hr.	16.05.2018 (actualizată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
167883.01	Turnul roman de la Văratica. Turnul roman se află la confluența râului Lotru cu Olt, la baza muntelui Cozia.	locuire militară	turn	Vâlcea	Văratica, com. Oraș Brezoi	Epoca romană / sec. II-III	14.05.2018 (creată)
169299.01	Castrul roman de la Costești	locuire militară	castru	Vâlcea	Văratice, com. Costești	Epoca romană / sec. I-III	08.05.2018 (verificată)
169299.02	Așezarea hallstattiană de la Văratice - Vârful Stogu. Situl arheologic se află în partea de nord a satului Văratice, într-o zonă cu alunecări de teren majore.	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Văratice, com. Costești	Hallstatt / sec. VII-IV î. Hr.	08.05.2018 (actualizată)
167561.01	Situl arheologic de la Stolniceni - Buridava Romană. Situl se află la circa 7 Km sud de Râmnicu Vâlcea, vis-a-vis de Combinatul Chimic Govora, pe partea stângă a străzii Buridava, la cca. 400 m est de DN 64, Vâlcea-Drăgășani, pe malul drept al Oltului, la cca. 100 m de acesta.	locuire	locuire	Vâlcea	Stolniceni, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca romană / sec. III - IV, sec. II - III, III-IV	01.03.2017 (actualizată)
169397.02	Castrul roman de la Sâmbotin - La Canton. În fosta grădină a lui Gheorghe Deaconu, la N de Valea Trant și la E de calea ferată	locuire militară	castru	Vâlcea	Sâmbotin, com. Dăești	Epoca romană / sec. II - III	15.12.2016 (verificată)
172518.01	Situl arheologic de la Racovița. la 300 m V de DC și 400 m E de Olt	locuire	așezare și castru	Vâlcea	Racovița, com. Racovița	Epoca bronzului, Epoca romană / sec. II - III	15.12.2016 (actualizată)
167954.01	Castrul roman Arutela de la Păușa - Poiana Bivolari, pe malul stâng al Oltului, la 50 m S de Hidrocentrala Turnu și la cca. 200 m E de Mănăstirea Cozia	locuire militară	castru	Vâlcea	Păușa, com. Oraș Călimănești	Epoca romană / sec. II - III	15.12.2016 (actualizată)
168185.02	Situl Bisericii Sf. Ioan Gură de Aur a fostei mănăstiri Titireciu de la Lunca. Dealul Ocniței	structură de cult/ religioasă	mănăstire	Vâlcea	Lunca, com. Oraș Ocnele Mari	Epoca medievală / 1785-1787, 1716-1729, sec. XVII, 1701-1706	11.05.2015 (creată)
171012.03	Ansamblul sitului Schitul medieval Stănești Vâlcea de la Stănești-Lunca. Într-o vâlcea ce cotește spre pârâul Mamu	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Stănești-Lunca, com. Lungești	Epoca contemporană, Epoca medievală / 1938-1942, 1537, extinsă sec. XVII, sf. sec. XVI (1588-1602?)	15.12.2014 (actualizată)
171432.01	Situl Mănăstirii Govora Adormirea Maicii Domnului din Scărișoara. cartier Țigănia, fosta com. Buleta, la confluența pâraielor Govora și Hința	construcție de cult	biserică	Vâlcea	Scărișoara, com. Mihăești	Epoca medievală / 1711, sec. XIV-XV, sec. XV, sec. XVI, sec. XVIII - XIX, sec. XVII, sec. XV - XVIII	10.12.2014 (actualizată)
168568.01	Situl arheologic medieval de la Bodești - Biserica schit. pe un bot de deal, în apropierea primăriei	locuire	așezare și necropolă	Vâlcea	Bodești, com. Bărbăești	Epoca modernă, Epoca medievală / 1732, 1774, sec. XVIII	10.12.2014 (actualizată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
167482.08	Ruinele bisericii Sf. Voievozi și Sf. Nicolae de la Râmnicu Vâlcea. Situl se află pe malul stâng al oltului, în cartierul Goranu.	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca medievală / 1760-1762	10.12.2014 (actualizată)
173007.02	Ruinele bisericii Sf. Nicolae de la Sinești. În cătunul Ganea, aflat în partea de sud a satului	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Sinești, com. Sinești	Epoca medievală / 1738	08.12.2014 (actualizată)
168087.06	Ruinele Schitului Sf. Ioan de la Români de Jos	structură de cult/ religioasă	schit	Vâlcea	Romani De Jos, com. Oraș Horezu	Epoca medievală / sec. XVII	08.12.2014 (actualizată)
170998.01	Ruinele bisericii de la Fumureni	structură de cult /religioasă	biserică	Vâlcea	Fumureni, com. Lungești	Epoca modernă / sec. XVIII, ref. 1833	08.12.2014 (actualizată)
171094.01	Ruinele bisericii Intrarea în Biserică de la Turcești	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Turcești, com. Mateești	Epoca medievală / sec. XVIII	08.12.2014 (actualizată)
168158.04	Așezarea geto dacică Buridava de la Coșota-Ocnele Mari. Situl arheologic se află la 2 km vest de centrul orașului Ocnele Mari, în unghiul format de drumul Coșotei cu pârâul Sărata, pe terasa aluvionară de pe partea dreapta a acestuia, cu o deschidere largă către Ocnița, având la vest dealuri de natură tufoasă.	locuire	așezare	Vâlcea	Cosota, com. Oraș Ocnele Mari	Latène	08.05.2014 (creată)
168194.01	Situl arheologic de la Ocnița - Dealul Cosota. delimitat la N de pârâul Sărat, la V de drumul comunal, la E și S de Valea Bradului	locuire	așezare și necropolă	Vâlcea	Ocnița, com. Oraș Ocnele Mari	Latène, Eneolitic / sec. II a. Chr., sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr.	08.05.2014 (actualizată)
169930.01	Mănăstirea dintr-un lemn de la Dezrobiți (Mănăstireni). la marginea de V a satului, cartierul Mănăstireni, pe malul drept al pârâului Otăsău	structură de cult/ religioasă	mănăstire	Vâlcea	Dezrobiți, com. Frâncești	Epoca modernă, Epoca medievală / 1715, 1633-1654, 1633-1654, 1715, a doua jumătate a sec. XVI	08.01.2014 (verificată)
173720.01	Biserica Sfinții Arhangheli a boierilor Slăvitești. pe malul stâng al pârâului Luncavăț, aproape de confluența cu izvorul Bătrâneasca	structură de cult/ religioasă	biserică și necropolă	Vâlcea	Slăvitești, com. Șirineasa	Epoca medievală / sec. XVIII	07.01.2014 (actualizată)
167482.09	Biserica Cuvioasa Paraschiva de la Vâlcea	construcție de cult	biserică	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca medievală	12.12.2013 (verificată)
167482.06	Așezarea din epoca bronzului de la Râmnicu Vâlcea-cartier Căzănești. între biserica Bârsești la sud și fostul sediu CAP la nord, pe malul drept al râului Olt	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca bronzului, Epoca romană, Latène	12.12.2013 (actualizată)
172484.01	Situl arheologic de la Călina-Dealul Protești. Pe	locuire	așezare	Vâlcea	Călina, com. Prundeni	Epoca bronzului	11.12.2013 (creată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
	malul stâng al pârâului Grosarea, la aproximativ 500 m vest de DN 64						
172536.01	Așezarea Glina de la Blănoiu-La Răzoare. La nord de sat, pe malul stâng al pârâului Racilor	locuire	așezare	Vâlcea	Blănoiu, com. Racovița	Epoca bronzului	11.12.2013 (creată)
169048.01	Situl arheologic de la Armășești-La Ruginoasa. La est de satul Armășești și de șoseaua Râmnicu Vâlcea - Horezu, pe malul pârâului Ruginoasa, azi secăt	locuire	așezare	Vâlcea	Armășești, com. Cernișoara	Epoca bronzului	11.12.2013 (creată)
168050.02	Mănăstirea Hurezi de la Horezu	construcție de cult	mănăstire	Vâlcea	Horezu, com. Oraș Horezu	Epoca modernă, Epoca medievală / sec.XIX, sec.XVII	15.05.2013 (actualizată)
168979.01	Situl arheologic de la Bunești. În vatra satului, la NE de DN 67	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Bunești, com. Bunești	Epoca romană, Hallstatt, Latène	10.02.2012 (actualizată)
167482.04	Situl arheologic de la Râmnicu Vâlcea -cartier Copăcelu. Cartierul Copăcelu este situat la 6 km SV de centrul municipiului Râmnicu Vâlcea; situl se află în unghiul format de șoseaua ce duce spre Ocele Mari cu pârâul Sărata (pe terasa alovionară stângă) în jurul căminului cultural Copăcelu, la poalele Dealului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca bronzului, Neolitic	17.08.2010 (actualizată)
174076.01	BisericaCuvioasa Paraschiva, Sfântul Nicolaeși Sfinții Apostoli de la Marița. Pe partea dreaptă a D.J Vaideeni-Polovragi, la cca.300 m nord de acesta, pe platoul dealului Funduri și pe malul drept al pârâului Marița.	structură de cult/ religioasă	biserică de lemn	Vâlcea	Marița, com. Vaideeni	Epoca medievală / 1556 - 1557	03.06.2010 (actualizată)
167482.03	Așezarea hallstattiană de la Râmnicu Vâlcea - Ostroveni. cartier Ostroveni, între râul Olănești la N, râul Olt la E, calea ferată la V și zona de agrement la S	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Hallstatt	14.05.2010 (actualizată)
169271.02	Ansamblul mănăstirii Bistrița. la poalele muntelui Arnota, pe malul drept al râului Bistrița	structură de cult/ religioasă	mănăstire	Vâlcea	Bistrița, com. Costești	Epoca medievală, Epoca modernă / 1494, ref. 1847 - 1856, 1984 - 1997, sec. XVIII-XIX	30.03.2010 (actualizată)
167482.02	Situl arheologic de la Râmnicu Vâlcea - Dealul Cetățuia. În jurul bisericii, pe partea stângă a DN Rm. Vâlcea-Sibiu, la aprox. 15 m de acesta, malul drept al	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca romană, Eneolitic, Hallstatt, Epoca bronzului, Neolitic	29.03.2010 (actualizată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
	Oltului, la poalele dealului Cetățuia, în extremitatea nordică a acestuia						
167482.25	Așezare romană de la Râmnicu Vâlcea- str. Buridava. cartier Stolniceni	locuire	așezare	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca romană / sec. II-III	03.07.2009 (creată)
167482.10	Centrul istoric al Râmnicului - str. G-ral. Praporgescu, nr.1. la aproximativ 50 m N de sediul vechi al Poștei și 60 m N de Biserica Buna Vestire, pe malul drept al Oltului	locuire civilă	oraș fortificat	Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, com. Municipiul Râmnicu Vâlcea	Epoca modernă, Epoca medievală	29.05.2009 (actualizată)
167927.01	Mănăstirea Cozia de la Căciulata. Pe malul drept al pârâului Olt, la ieșirea nordică din Căciulata	construcție de cult	mănăstire	Vâlcea	Căciulata, com. Oraș Călimănești	Epoca medievală, Epoca modernă / 1524-1543, sec.XIV-XVII, sec. XIX, 1710, 1583, 1387-1391; 1517; 1542-1543	29.05.2009 (actualizată)
169976.01	Mănăstirea Surpatele. pe un tâpșan al dealului ce desparte văile Govora și Otăsău, pe terasa superioară din stânga râului Otăsău	construcție de cult	biserică	Vâlcea	Surpatele, com. Frâncești	Epoca medievală / 1706	29.05.2009 (actualizată)
170523.01	Situl arheologic din epoca romană de la Ionești	locuire	așezare	Vâlcea	Ionești, com. Ionești	Epoca romană / sec. II - III	29.04.2009 (actualizată)
168194.03	Tell-ul Coțofeni de la Ocnița. la 4 km de ștrandul din Ocnele Mari	tell	tell	Vâlcea	Ocnița, com. Oraș Ocnele Mari	Eneolitic	06.04.2009 (creată)
171888.02	Așezarea Sălcuța de la Orlești- Valea Sălei	locuire	așezare	Vâlcea	Orlești, com. Orlești	Eneolitic	18.03.2009 (creată)
174469.01	Așezarea hallstattiană de la Valea Văleni. la V de DN, la 2 km pe Valea Văleni	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Valea Văleni, com. Zătreni	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
174165.01	Situl arheologic de la Vlădești. în vatra satului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Vlădești, com. Vlădești	Epoca bronzului, Neolitic	08.01.2009 (actualizată)
174094.01	Așezarea hallstattiană de la Valea Mare. la N de sat, până la limita cu comuna Mateești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Valea Mare, com. Valea Mare	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
173720.02	Ruinele bisericii Sfinții Voievozi de la Slăvitești. la 500 m N de sat	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Slăvitești, com. Șirineasa	Epoca medievală / 1740 - 1750	08.01.2009 (actualizată)
173695.01	Situl arheologic de la Șirineasa. pe versantul de NE al Dealului Viilor, până lângă satul Valea Caselor din comuna Popești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Șirineasa, com. Șirineasa	Latène, Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
173551.02	Cruce de piatră la Cireșu. În curtea bisericii "Cuvioasa Paraschiva"	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Cireșu, com. Stroești	Epoca medievală / 1773-1774	08.01.2009 (verificată)
173249.01	Așezarea Latene de la Stoenesti. în vatra satului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Stoenesti, com. Stoenesti	Latène	08.01.2009 (verificată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
173114.01	Situl arheologic de la Mogești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Mogești, com. Slătioara	Hallstatt, Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
173105.02	Așezarea de la Milostea. la V de sat, pe versantul estic al dealului Coasta Mare	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Milostea, com. Slătioara	Necunoscută	08.01.2009 (verificată)
173105.01	Situl arheologic de la Milostea. în câmpul Polovragilor, la V de sat, pe versantul estic al dealului Coasta Mare	locuire civilă	așezare și necropolă	Vâlcea	Milostea, com. Slătioara	Hallstatt, Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
173098.01	Biserica parohială Intrarea în biserică a Maicii Domnului - Viorești	structură de cult/ religioasă	biserică	Vâlcea	Gorunești, com. Slătioara	Epoca medievală / sec. XVIII	08.01.2009 (verificată)
172901.01	Situl arheologic de la Sălătrucel	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Sălătrucel, com. Sălătrucel	Latène, Epoca romană, Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
172590.01	Situl arheologic de la Roești - Râpa Căramizii	locuire	locuire	Vâlcea	Roești, com. Roești	Paleolitic, Latène	08.01.2009 (verificată)
172554.01	Situl arheologic din epoca romană de la Copăceni - La moară. la 200 m S de pârâul Clocotici, la E de drumul comunal	locuire	locuire	Vâlcea	Copăceni, com. Racovița	Epoca romană / sec. II - III	08.01.2009 (actualizată)
172545.01	Cruce de piatră de la Cărbunari, la Bradu-Clocotici. la 300 m SV de biserică	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Bradu-Clocotici, com. Racovița	Epoca medievală / sec. XVIII	08.01.2009 (verificată)
172448.01	Cruce de piatră de la Valea Caselor. în curtea preotului Oprea Cristea	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Valea Caselor, com. Popești	Epoca medievală / 1727	08.01.2009 (verificată)
172260.01	Castrul roman de la Titești. la confluența pârâului Barbului cu pârâul Titești, la 500 m V de sat, pe panta de V a Dealului Cazanului	locuire militară	castru	Vâlcea	Titești, com. Titești	Epoca romană / sec. II - III	08.01.2009 (actualizată)
172260.03	Cruce de piatră de la Titești. în curtea lui Șerban Nicolae	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Titești, com. Titești	Epoca medievală / 1726	08.01.2009 (verificată)
171888.01	Situl arheologic de la Orlești. pe versantul estic al Dealului Oltului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Orlești, com. Orlești	Epoca bronzului, Latène, Neolitic	08.01.2009 (actualizată)
171815.01	Situl arheologic de la Olanu. la V de sat, pe versanții și în talvegul Văii Trepteanca	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Olanu, com. Olanu	Neolitic, Epoca bronzului	08.01.2009 (verificată)
171735.01	Situl arheologic de la Nicolae Bălcescu - Maidan - Hotar	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Popești, com. Nicolae Bălcescu	Neolitic, Epoca bronzului	08.01.2009 (verificată)
171441.01	Așezarea hallstattiană de la Stupărei - Stația de transformare Stupărei. între DN 64 și malul Oltului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Stupărei, com. Mihăești	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
171389.01	Situl arheologic de la Măgura. în islaz, spre satul Arsanca	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Măgura, com. Mihăești	Latène, Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
171370.01	Situl arheologic de la Gurișoara. pe o rază de 1 km în jurul Mănăstirii Govora	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Gurișoara, com. Mihăești	Epoca bronzului, Latène, Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
171352.01	Situl arheologic de la Bârsești. în lunca pârâului Govora, pe malul drept al apei	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Bârsești, com. Mihăești	Epoca romană, Neolitic	08.01.2009 (actualizată)
171343.01	Așezarea din epoca migrațiilor de la Arsanca. la V de localitate, pe versant	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Arsanca, com. Mihăești	Epoca migrațiilor / sec. IV - VI	08.01.2009 (actualizată)
171334.01	Situl arheologic de la Buleta. la E de sat, spre localitatea Arsanca	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Buleta, com. Mihăești	Epoca romană, Hallstatt, Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
171183.01	Situl arheologic de la Ștefănești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Ștefănești, com. Măciuca	Epoca medievală, Epoca bronzului, Epoca romano-bizantină / sec. VIII - XII, sec. IV - VII	08.01.2009 (actualizată)
171085.02	Cruce de piatră la Greci. În apropierea bisericii din cartierul Măgura	structură de cult/religioasă	cruce	Vâlcea	Greci, com. Mateești	Epoca medievală / 1795	08.01.2009 (actualizată)
171085.01	Situl arheologic de la Greci. în vatra satului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Greci, com. Mateești	Epoca romană, Epoca bronzului, Latène, Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
171076.03	Cruce de piatră de la Mateești. În dreptul casei lui Popescu Severian	structură de cult/religioasă	cruce	Vâlcea	Mateești, com. Mateești	Epoca medievală / 1778	08.01.2009 (verificată)
171076.01	Situl arheologic de la Mateești. în vatra satului	locuire	locuire	Vâlcea	Mateești, com. Mateești	Latène, Paleolitic	08.01.2009 (actualizată)
171012.01	Așezarea romană de la Stănești - Lunca. la S de sat, pe valea râului Mamu	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Stănești-Lunca, com. Lungești	Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
170890.01	Așezarea romană de la Părăușani	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Părăușani, com. Livezi	Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
170756.01	Situl arheologic de la Măldărești. la V de cule, pe platou, în lunca pârâului Luncavăț	locuire	locuire	Vâlcea	Măldărești, com. Lădești	Epoca bronzului, Latène	08.01.2009 (actualizată)
170694.01	Așezarea din epoca bronzului de la Lădești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Lădești, com. Lădești	Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
170569.01	Situl arheologic de la Fișcălia	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Fișcălia, com. Ionești	Latène, Epoca romană, Neolitic	08.01.2009 (actualizată)
170391.01	Fortificația hallstattiană de la Obislavu - Dealu Muierii	fortificație	fortificație de pământ	Vâlcea	Obislavu, com. Grădiștea	Hallstatt, Epoca bronzului / XI-VIII a.Chr., sec.XIII-XI a.Chr.	08.01.2009 (actualizată)
170355.01	Așezarea hallstattiană de la Grădiștea - Dealul Grădiștei. la 5 km V de sat, la limita cu jud. Gorj	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Grădiștea, com. Grădiștea	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
170202.01	Situl arheologic de la Olteanca. în vatra satului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Olteanca, com. Glăvile	Epoca bronzului, Neolitic	08.01.2009 (verificată)
170177.01	Așezarea din epoca bronzului de la Glăvile. în vatra satului, pe ambele maluri ale râului Pesceana	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Glăvile, com. Glăvile	Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
170104.01	Așezarea hallstattiană de la Gheoroiu	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Ghioroiu, com. Ghioroiu	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)

Cod	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Cronologie	Ultima modificare (descendent)
170079.01	Situl arheologic de la Teiu, în lunca Oltului, între sat și malul râului, la V de localitate și pe Dealul Teiul	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Teiu, com. Galicea	Hallstatt, Epoca bronzului	08.01.2009 (actualizată)
170042.01	Situl arheologic de la Cremenari, între vatra satului și firul Văii Turciturilor	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Cremenari, com. Galicea	Neolitic, Latène	08.01.2009 (actualizată)
170033.01	Situl arheologic de la Cocoru, între DJ 678 A și Valea Topologului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Cocoru, com. Galicea	Latène, Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
169903.01	Așezarea din epoca romană de la Frâncești	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Frâncești, com. Frâncești	Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
169770.02	Cruce de piatră pentru praznicul viilor la Giulești. În fața bisericii	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Giulești, com. Fărtățești	Epoca medievală / 1757	08.01.2009 (verificată)
169397.01	Situl arheologic de la Sâmbotin, în vatra satului, între DJ și calea ferată	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Sâmbotin, com. Dăești	Epoca bronzului, Latène, Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
169388.01	Așezarea hallstattiană de la Fedeleșoiu, pe versantul vestic al Dealului Mare, până la albia Oltului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Fedeleșoiu, com. Dăești	Hallstatt	08.01.2009 (actualizată)
169271.01	Așezarea romană de la Bistrița - Ursoaica, pe valea pârâului Bistrița	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Bistrița, com. Costești	Epoca romană / sec. II - IV	08.01.2009 (verificată)
169262.02	Cruce de piatră la Costești, în cimitir, la mormântul învățătorului D. Tănăsescu	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Costești, com. Costești	Epoca medievală / 1755	08.01.2009 (actualizată)
169226.01	Cruce de pe Valea Vătăfului la Copăceni. "Biserica de la Cărmizi" - pe dealul de la marginea satului	structură de cult/ religioasă	cruce	Vâlcea	Copăceni, com. Copăceni	Epoca medievală / 1780	08.01.2009 (actualizată)
169173.01	Situl arheologic de la Robești, în vatra satului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Robești, com. Căineni	Epoca bronzului, Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
169164.01	Așezarea neolitică de la Râu Vadului, pe versantul estic al Dealului Scăuelelor	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Râu Vadului, com. Căineni	Neolitic	08.01.2009 (actualizată)
169146.01	Așezarea din epoca romană de la Greblești, la V de sat, până la albia Oltului	locuire civilă	așezare	Vâlcea	Greblești, com. Căineni	Epoca romană	08.01.2009 (actualizată)
169137.01	Situl arheologic de la Căinenii Mari, la V de podul peste Olt și pe malul podului	locuire	locuire	Vâlcea	Căinenii Mari, com. Căineni	Epoca romană, Epoca medievală / sec. XVIII	08.01.2009 (actualizată)

Sursa datelor:
Ministerul Culturii

ANEXA 4.

DATE STATISTICE DE CARACTERIZARE A CĂILOR FERATE DIN JUDEȚUL VÂLCEA

Tabelul A4.1. Lungime linie secția L3 Râmnicu Vâlcea, km constructivi.

Lungime linie	Județul	Linie curentă		Linii stații	
		Simplă	Dublă	P.E.	R.L.
Magistrală					
Principală	Vâlcea	95035	26302	38301	35583
Secundară	Vâlcea	55785		12629	3668
Total		150820	26302	50930	39251

Tabelul A4.2. Lungime linie de exploatare, km constructivi.

Lungime linie	Județul	Linie curentă		Linii stații	
		Simplă	Dublă	P.E.	R.L.
Magistrală					
Principală	Vâlcea	95035	26302	38301	35583
Secundară	Vâlcea	41235		9686	3668
Total		136270	26302	47987	39251

Tabelul A4.3. Stații de cale ferată aflate pe teritoriul județului Vâlcea.

Linia	Stația	Poziție km	
		Cap X	Cap Y
203	Zlatarei	232+524	234+093
203	Dragasani	239+375	240+819
203	Zavideni	249+698	250+972

Linia	Stația	Poziție km	
		Cap X	Cap Y
203	Fiscalia	256+438	257+800
203	Ionesti	262+908	264+169
203	Babeni	272+531	274+125
203	Govora	280+186	281+995
203	Riureni	285+900	287+563
203	Rm. Vâlcea	292+015	293+495
203	Bujoreni	296+580	298+560
203	Daesti	302+246	303+860
203	Calimanesti	307+885	309+804
203	Cozia	320+396	321+270
203	Lotru	323+849	325+484
203	Cornet	332+986	334+395
203	Câineni	344+854	346+151
204	Popesti	16+212	17+584
204	Copaceni	26+534	28+080
204	Berbesti	35+163	36+670
204	Alunu	40+125	41+415

Tabelul A4.4. Pasaje pe CF de pe raza județului Vâlcea.

Nr. crt.	Linia CF	Poziția km	Între stațiile	În stația	Felul pasajului	Denumire drumului
1	203	236+158	Zlatarei – Drăgășani		la nivel	DJ 677D
2	203	237+630	Zlatarei – Drăgășani		la nivel	DC53
3	203	239+571		Drăgășani	la nivel	DN67
4	203	241+230	Drăgășani - Zavideni		inferior	DN64
5	203	241+971	Drăgășani - Zavideni		la nivel	DC50
6	203	243+453	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
7	203	245+224	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
8	203	246+270	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
9	203	247+561	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
10	203	248+516	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
11	203	249+891	Drăgășani - Zavideni		la nivel	drum agricol
12	203	250+997		Zavideni	la nivel	drum agricol
13	203	253+007	Zavideni – Fiscalia		la nivel	DJ678C
14	203	255+025	Zavideni – Fiscalia		la nivel	DC48

Nr. crt.	Linia CF	Poziția km	Între stațiile	În stația	Felul pasajului	Denumire drumului
15	203	256+080	Zavideni – Fiscalia		la nivel	DC42
16	203	257+674		Fiscalia	la nivel	drum agricol
17	203	258+930	Fiscalia – Ionesti		la nivel	drum agricol
18	203	260+432	Fiscalia – Ionesti		la nivel	DJ648
19	203	262+573	Fiscalia – Ionesti		inferior	DN64
20	203	263+097		Ionesti	la nivel	drum agricol
21	203	264+972	Ionesti – Babeni		la nivel	drum agricol
22	203	266+112	Ionesti – Babeni		la nivel	DC104
23	203	266+990	Ionesti – Babeni		la nivel	drum agricol
24	203	268+235	Ionesti – Babeni		la nivel	drum agricol
25	203	269+824	Ionesti – Babeni		la nivel	DJ677A
26	203	270+417	Ionesti – Babeni		la nivel	DC12
27	203	272+858		Babeni	la nivel	DJ646
28	203	274+448	Babeni – Govora		la nivel	Str. Principala
29	203	275+725	Babeni – Govora		la nivel	DJ647
30	203	278+486	Babeni – Govora		la nivel	DC123A
31	203	279+760	Babeni – Govora		la nivel	drum agricol
32	203	281+582		Govora	la nivel	DC128
33	203	284+857	Govora – Raureni		la nivel	DC166
34	203	286+205		Raureni	la nivel	drum agricol
35	203	291+562	Raureni-Rm. Vâlcea		la nivel	Str. Păcii
36	203	291+942	Raureni-Rm. Vâlcea		inferior	Str. Dacia
37	203	292+380		Rm. Vâlcea	la nivel	Str. Gib Mihăescu
38	203	292+894		Rm. Vâlcea	superior	Bd. T. Vladimirescu
39	203	293+262		Rm. Vâlcea	la nivel	Bd. N. Bălcescu
40	203	293+812		Rm. Vâlcea	inferior	Str. Matei Basarab
41	203	294+512		Rm. Vâlcea	Superior	Str. Barajului
42	203	298+228		Bujoreni	la nivel	DC172
43	203	301+277	Bujoreni – Daesti		la nivel	DC18
44	203	302+534		Daesti	la nivel	drum agricol
45	203	307+011	Daesti – Calimanesti		la nivel	DC12
46	203	324+189		Lotru	la nivel	drum agricol
47	203	325+100	Lotru – Cornet		la nivel	drum șantier
48	203	325+500	Lotru – Cornet		la nivel	drum șantier
49	203	325+900	Lotru – Cornet		la nivel	drum șantier

Nr. crt.	Linia CF	Poziția km	Între stațiile	În stația	Felul pasajului	Denumire drumului
50	203	334+183		Câineni	la nivel	drum agricol
51	203	336+865	Câineni-Valea Mărului		la nivel	drum agricol
52	203	340+890	Câineni-Valea Mărului		la nivel	drum tehnologic
53	203	345+889	Babeni – Popești		la nivel	drum agricol
54	203	351+800	Babeni – Popești		superior	DN7
55	203	353+891	Babeni – Popești		inferior	DN7
56	204	3+900	Babeni – Popești		inferior	DJ677A
57	204	7+434	Babeni – Popești		la nivel	DJ677A
58	204	9+288	Babeni – Popești		la nivel	drum agricol
59	204	10+347	Babeni – Popești		la nivel	drum agricol
60	204	11+410	Babeni – Popești		la nivel	DJ677F
61	204	13+415	Babeni – Popești		la nivel	drum agricol
62	204	14+791	Babeni – Popești		inferior	DJ677A
63	204	15+580	Babeni – Popești		la nivel	drum agricol
64	204	15+829		Popești	la nivel	drum agricol
65	204	17+400		Popești	la nivel	drum agricol
66	204	17+450	Popești – Copaceni		la nivel	drum agricol
67	204	19+000	Popești – Copaceni		la nivel	drum agricol
68	204	20+663	Popești – Copaceni		inferior	drum minier
69	204	25+311	Popești – Copaceni		inferior	drum minier
70	204	25+638	Popești – Copaceni		inferior	drum comunal
71	204	26+725	Popești – Copaceni		inferior	drum comunal
72	204	34+450	Copaceni – Berbesti		inferior	drum minier
73	204	35+544		Berbesti	la nivel	drum agricol
74	204	37+100	Berbesti – Alunu		la nivel	DJ605A
75	204	38+050	Berbesti – Alunu		la nivel	DJ605C
76	204	40+425	Berbesti – Alunu		la nivel	DJ605A
77	204	167+285	Rm. Vâlcea-Vâlcele		inferior	DN7

ANEXA 5. CARTOGRAME

ANEXA 6. PLANȘE